
3 1761 06558624 0

LIBRI MEMORIALES CAPITULI LUNDENSIS.

LUNDE DOMKAPITELS GAVEBØGER

(»LIBRI DATICI LUNDENSES«)

PAA NY UDGIVNE VED

C. WEEKE

AF

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE.



PAA CARLSBERGFONDETS BEKOSTNING.

KJØBENHAVN.
I KOMMISSION HOS RUDOLPH KLEIN.
THIELES BOGTRYKKERI.
1884—89.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie har den 9. Oktbr. 1881 besluttet at udgive Libri memoriales capituli Lundensis ved Underbibliothekar C. Weeke under Tilsyn af Bibliotheksassistent S. Gjellerup og Rigsarkivar A. D. Jørgensen.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggjørelsen af nogle af de mange Aktstykker, Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligge utrykte eller ere mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes at Udgivelsen kontrolleres gjennem et af Selskabet nedsat Udvalg.

Selskabet har hidtil udgivet:

Kong Frederik den Førstes danske Registranter, udgivne ved Kr. Erslev og W. Mollerup. 1879.

Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve, udgivne ved C. F. Bricka og J. A. Fridericia. 1—16 Hæfte (1632—1648 og 1596—1628). 1878—89.

Codex Esromensis. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved O. Nielsen. 1880—81.

Danske Kancelliregistranter 1535—1550, udgivne ved Kr. Erslev og W. Mollerup. 1881—82.

Libri memoriales capituli Lundensis. Lunde Domkapitels Gavebøger og Nekrologium, udgivne ved C. Weeke. 1 Hæfte. 1884.

Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV's Tid, udgivne ved Kr. Erslev. 1—2 Bind og 3 Binds 1 Hæfte. 1883—89.

Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende 1558—1660, udgivne ved V. A. Secher. 1 Bind og 2 Binds 1 Hæfte. 1887—89.

Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie, udgivne ved J. A. Fridericia. 1888.

Forretningsudvalgets Medlemmer ere for Tiden: Kr. Erslev, A. Thiset og Henry Petersen.

INDLEDNING.

Da man i det 16. Aarhundrede begyndte at fremdrage og udgive Skrifter til Oplysning om Middelalderens Historie, var det, hvad let forstaaeligt er, nærmest Krønikerne med deres sammenhængende Skildringer og Aarbøgerne med de bestemte Tidsangivelser, der tildrog sig Opmærksomheden. Til Nekrologierne[1]) eller Dødebøgerne, der mangen Gang kun indeholde lutter Navne og dertil ikke saa meget som et Aarstal, kom Turen først langt ind i det næste Aarhundrede. Fra den Tid, omtrent fra Midten af det 17. Aarhundrede, er der imidlertid i de forskjellige Scriptores-Samlinger og i Tidsskrifter efterhaanden udgivet saa mange Nekrologier, at Tallet af dem for et Par Aars Tid siden, da en ny, samlet og kritisk Udgave af de tydsktalende Landes ældre Nekrologier paabegyndtes[2]), allerede var naaet op til noget over fire

[1]) »Nekrologier« er her og nedenfor brugt som Fællesbetegnelse for alle de efter Tid og Sted forskjelligt benævnte Bøger, der ere indrettede som Kalendre og snart indeholde Navne paa Afdøde eller korte Notitser om saadanne, snart Optegnelser om de til Amindelse om Afdøde indstiftede Anniversarier, snart endelig, som f. Ex. de her udgivne Bøger, baade Dødsnotitser og Optegnelser om Anniversarier. Om Nekrologierne, deres Anvendelse og hvad dermed stod i Forbindelse se bl. A. Wedekind, Noten zu einigen Geschichtschreibern I. 307 ff., Bibliothèque de l'École des Chartes. 2. Série. III. 361 ff., Böhmer, Fontes rerum German. III. x ff., jfr. Neues Arch. der Gesellsch. für ä. deutsche Gesch. VII. 23 ff., XIII. 411 ff.

[2]) 1886 udkom første Bind, indeholdende Nekrologier fra Bispedømmerne Augsburg, Constanz og Chur, af »Necrologia Germaniæ«, der høre til den store af G. H. Pertz grundlagte Kildeskriftsamling »Monumenta Germaniæ historica«.

Hundrede[1]). Der gives ved dette Tal, som maaske ikke engang udgjør Halvdelen af hvad der endnu er bevaret af Nekrologier — hvor ringe er f. Ex. ikke Tallet af dem, der hidtil kjendes fra Frankrig og England — et godt Vidnesbyrd om den Betydning, man har tillagt og endnu tillægger disse Bøger, en Betydning i historisk og ligeledes i sprogvidenskabelig Henseende, der saa tidt og ofte er bleven fremhævet, at det ikke er nødvendigt her at dvæle yderligere ved den.

Ved Udgivelsen af Nekrologierne indskrænkede man sig fra først af i Almindelighed til at gjengive det Haandskrift, man tilfældigvis havde for sig, saa fuldstændigt og godt, som Forhold og Omstændigheder tillode det. Det var i Hovedsagen den samme Fremgangsmaade, der fra først af ogsaa fulgtes ved Udgivelsen af andre historiske Kildeskrifter, navnlig Krønikerne og Aarbøgerne. Først langt senere, efterat for disse sidstes Vedkommende Fordringerne til en Udgivers Virksomhed vare blevne strengere, indtraadte der ogsaa med Hensyn til Nekrologierne en Forandring i Udgivelsesmaaden. Hertil bidrog fornemlig, hvad der netop var en Frugt af hine strengere Fordringer, et grundigere og mere almindeligt Kjendskab til Middelalderens Haandskrifter og en større Færdighed i at bestemme deres Alder, idet der nu kunde tænkes paa at bestemme Tiden for de mange udaterede Antegnelser, der findes i Nekrologierne. Selvfølgelig kunne saadanne Bestemmelser af Tiden kun gives tilnærmelsesvis, man maa regne med Aarhundreder eller med større Dele af et Aarhundrede, men selv med denne Begrændsning kan der næppe være Tvivl om, at Tidsangivelser for de enkelte Notitser, Angivelsernes Paalidelighed iøvrigt forudsat, i en væsentlig Grad vil forhøie Nekrologiernes videnskabelige Værd, og særligt vil dette være Tilfældet med Hensyn til Nekrologier, der indeholde Optegnelser fra flere Aarhundreder. Erkjendelsen heraf har da ogsaa i Løbet af den sidste Menneskealder efterhaanden vundet en saadan Indgang, at der nu foreligger

---

[1]) Jfr. Wattenbach, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter. 5. Aufl. II., hvor der i Beilage 1 gives en Fortegnelse over de indtil 1885 udgivne Nekrologier.

flere Nekrologier, hvoriblandt, som venteligt var, ogsaa de, der ere optagne i det ovenfor omtalte første Bind af »Necrologia Germaniæ«, udgivne med Tidsangivelser for de enkelte Notitser, og at man uden at være alt for dristig tør forudsige, at saadanne Tidsbestemmelser fremtidigt ville findes i de Udgaver af Nekrologier, der skulle kaldes tidssvarende. De bør da heller ingenlunde mangle i en ny Udgave af de ældste Nekrologier, der kjendes herfra Norden, de i saa mange Henseender interessante Nekrologier fra Lund, — oven i Kjøbet var det netop Savnet af Oplysninger om de forskjellige Hænder og deres Alder i de tidligere Udgaver af disse Nekrologier, der gav det første Stød til nærværende Udgave. Denne omfatter til en Begyndelse kun to af disse Nekrologier, nemlig de to, der siden Langebeks Dage almindeligt have gaaet under Benævnelserne »Liber daticus Lundensis vetustior« og »Liber daticus Lundensis recentior«, det tredie, som Langebek gav Navnet »Necrologium Lundense«, var det vel oprindeligt Hensigten at udgive sammen med hine to, men da Bearbeidelsen af dem allerede har krævet en saa rum Tid, har Selskabet meent det rettest at lade det, der nu foreligger færdigt, fremtræde som et selvstændigt Hele. En Redegjørelse for Udgivelsesmaaden følger nedenfor, her skal først gives en nærmere Beskrivelse af de to Haandskrifter, der have været benyttede.

»Liber daticus Lundensis vetustior«[1]) eller den ældre Lundske Gavebog[2]), som den er bleven kaldt paa Dansk, udgjør Hovedbestanddelen af et Foliohaandskrift paa Pergament, der tilhører Universitetsbiblioteket i Lund og nu er signeret: »Bibl. Ms. H. L. a) Fol. 10.« En ældre Signatur fra forrige Aarhundrede (»E recentioribus Bibliothecis

[1]) Om Grunden til, at Bogen har faaet dette Navn, og om hvorvidt det med Rette tilkommer den se S. R. D. IV. 46 o og nedenfor. — Benævnelsen »Liber daticus« om et Nekrologium vides iøvrigt ikke at være brugt andre Steder end i Lund. Jfr. Bring, Monum. Scan. II. 5.

[2]) Det er vistnok meget tvivlsomt, om C. L. Müller har Ret, naar han i Slutningen af Fortalen til 3. Deel af sin »Danmarks Historie« omtaler det som en Vildfarelse at oversætte »Liber daticus« ved »Gavebog«.

Nr. 1«) findes skreven paa Foden af det første Blad. Foruden Liber daticus indeholder Haandskriftet, der ialt tæller 142 Blade, paa nogle Blade foran og bagi forskjellige liturgiske Stykker. Hvornaar disse ere blevne forenede med Lib. dat., har ikke kunnet oplyses, dog var det uden al Tvivl skeet, da Haandskriftet i Begyndelsen af forrige Aarhundrede blev indbundet i det Bind, det endnu har.

I. Bl. 1—7. Liturgiske Stykker, alle skrevne med samme Haand fra Slutn. af 13. Aarh., som det synes.

Bl. 1. »In commemoracione fratrum defunctorum. [Lectio I.] Quando celebramus dies fratrum defunctorum, in mente habere debemus et quid sperandum et quid timendum sit ..... Lectio IX.[a] ..... set ita dignetur habitare, ut nos dignetur etiam in fine mutare. Amen.« — Indholdet af de fem første og til Dels af den sjette Lektion stemmer paa Lidet nær overens med Indholdet af de otte første Lektioner paa Alle Sjæles Dag, 2 Novbr., saaledes som de haves i Breviarium Roschildense af 1517, se Bl. CCCXCIX. — Bl. 3 verso: »Sermo sancti Cypriani Kartaginensis episcopi de mortalitate. In anniversario fratrum defunctorum. Lectio I.[a] Fratres nostri non sunt lugendi accersione dominica de seculo liberati .... Lectio IX.[a] ..... daturus eis claritatis sue ampliora premia, quorum circa se fuerint desider[i]a majora.« — Som angivet er dette Stykke taget af Cyprian og gjengiver noget ændret og forkortet Slutningen af denne Kirkefaders Skrift »de mortalitale« (jfr. Corpus scriptorum ecclesiast. Latin. vol. III. p. I. 309 ff.). De tre første Lektioner stemme i Indhold ganske med de ni, som i det lundske Breviarium af 1517 (se Bl. CCCLVII verso) ere foreskrevne for Alle Sjæles Dag. — Bl. 7. »Lectio prima. Ne des alienis honorem .... Lectio VII.[a] .... qui in adventu ejus crediderunt.« — Til Vigilierne eller Natteandagten for de Døde var der i Slutningen af Middelalderen flere Steder, dog som det synes ikke i Lunds Stift, foreskrevet et dobbelt Ritual (jfr. Breviarium Lundense. Paris, 1517. Bl. LX f. og Breviarium Roschildense. Paris, 1517. Bl. LXIIII). Snart holdtes nemlig de store Vigilier og snart de smaa (Vigiliæ mortuorum majores og minores) hver med sin særegne Række Lektioner. Det er de syv første af de ni Lektioner, der hørte til de smaa Vigilier, som her meddeles, og

som ere tagne af forskjellige af det gamle og nye Testamentes Skrifter. — Efter Bl. 7 er der sikkert udtaget et Blad, paa hvilket maaske de to manglende Lektioner have staaet.

II. Bl. 8—140. Liber daticus, hvorom strax nedenfor.

III. Bl. 141—42. Tre Sequentser med tilhørende Noder, skrevne i Slutn. af 12. Aarh. med en Haand, som i høi Grad ligner den, fra hvilken nogle Notitser i Gavebogen om Alterindvielser hidrøre (se S. 164, 180 og 220).

Bl. 141: »Ab arce siderea descendens lux aurea virginis in gremium. .... O! Maria, vas pudoris, Nostri mater(?) salvatoris, Hac in die Tu Messie Servos reconcilia, Ut quos ipse jam(?) redemit Et cruore sancto emit, Nos ad sua Prece tua Perducat palacia. Amen dicant omnia!« — Bl. 141 verso: »Lux jocunda, lux insignis ...... Da perfecte novitatis Plena nobis gaudia. Amen!« — Bl. 142 verso: »De apostolis. Alleluja nunc decantet ...... O! quanta, quam [pre]clara, quam jocunda celebrentur illorum sollempnia«. — Om den første af disse Sequentser, der uden Tvivl er skrevet til en af Kirkefesterne for Jomfru Marie, er der forgjæves søgt Oplysning, de to andre derimod meddeles i noget afvigende Redaktioner i J. Kehrein's Lateinische Sequenzen des Mittelalders. S. 110 og 268, den sidste tillige i Missale Lundense af 1514 Bl. xxxvi verso)med Signatur i Rodt: E. iiij) med Overskrift: »Philippi et Jacobi et aliorum apostolorum inter pasca et penthe.« og med følgende Slutning: »O! quanta, quam preclara, quam jocunda celebrantur hac mensa convivia, Hii nostra sint solennia, vota sunt,(!) preconia, sint grata laudum carmina«. Efter denne Slutning at dømme skulde man tro, at den sidste Sequents i Haandskriftet ikke er fuldstændig, og at det Manglende maaske har staaet paa et følgende senere udtaget Blad. I Virkeligheden er der imidlertid ikke Noget, der tyder paa, at Blade her ere blevne fjernede.

Hvad dernæst Liber daticus angaar, da bestod den oprindeligt af 16 Læg, hvert paa 8 Blade. I Tidernes Løb blev der imidlertid indheftet 6 nye Blade og udtaget eet, nemlig det sidste Blad i sidste Læg, for hvilket der efter Gavebogens Ordning i det hele ikke var nogen Brug, saa at den altsaa nu ialt indeholder 133 Blade. De senere tilkomne Blade ere fordelte paa følgende Maade: i 3. og 8. Læg 1 Bl. i hver

(jfr. ndfr. S. 44 Note 2 og S. 171 Note 2), mellem 5. og 6. Læg 1 Bl. (jfr. ndfr. S. 116 Note 2 og S. 119 Note 1), mellem 6. og 7. Læg 2 Bl. (jfr. ndfr. S. 142 Note 3) og endelig mellem 8. og 9. Læg 1 Bl. (jfr. ndfr. S. 183 Note 3 og S. 192 Note 3). Paa de øvrige 127 Blade indførtes først — Beskrivelsen af et Haandskrift af den Beskaffenhed, som Lib. dat. er af, former sig naturligst og lettest forstaaelig som en Skildring af dets Tilblivelsesmaade — de gammelromerske Benævnelser paa Aarets Dage tilligemed de til hver Dag hørende Helgennavne og Legendeudtog, ved hver Dag tilføiedes derhos Dagbogstavet i Randen. Helgennavnene og Legendeudtogene bleve uden Tvivl skrevne ud af et gammelt Martyrologium, man havde ved Haanden. Dette var, hvad man let kan overbevise sig om, det af Biskop Ado af Vienne († 875) forfattede Martyrologium, der en Tid lang benyttedes meget i Vesterlandenes Kirker, men senere som mindre egnet til kirkeligt Brug paa de fleste Steder skal være bleven afløst af et mere kortfattet Martyrologium, der 875 var bleven forfattet af Munken Usuardus. Lib. dat. gjengiver dog ingenlunde Ado's Text fuldstændigt. Overalt hvor denne er noget omstændelig, er den i Gavebogen meddelt i en forkortet Redaktion, der dog gjerne holder sig temmelig nøie til Ado's egne Ord. Paa den anden Side indeholder Martyrologiet, som det findes indført i Lib. dat., noget mere end Ado's Text. Foruden ældre af Ado forbigaaede Helgene nævner det nemlig ogsaa, som man kunde vente, en Del nye efter hans Tid helligdømte Personer, af hvilke følgende ere de yngste i Tiden: Erkebiskop Rimbert af Hamborg († 11. Juni 888) anført under 3. Febr. (S. 27), den Dag, da han valgtes til Erkebiskop[1]); Abbed Maurinus fra Kölln (10. Aarh.), anført under 10. Juni (S. 148); under 4. Juli (S. 166) Biskop Ulrik af Augsburg († 973, kanoniseret Aar 993); under 16. Marts og 9. Juli (S. 61 og 172) Erkebiskop Heribert af Kölln († 16. Marts

---

[1]) 3. Febr. er iøvrigt ogsaa hans Forgænger Ansgars Dødsdag, men denne synes først langt senere at være bleven mindet i Lund (jfr. ndfr. S. 27 Note 1), medens det oprindeligt kun var hans Translationsdag, den 9. Sept., der blev ihukommet (S. 228, jfr. A. D. Jørgensen, Den nord. Kirkes Grundlæggelse. S. 171).

1021, kanoniseret et halvt Hundrede Aar efter af Pave Gregor VII); under 29. Juli (S. 188) Nordens første Helgen, den norske Konge Olaf den Hellige († 29. Juli 1030, kanoniseret 3. Aug. 1031) og endelig under 4. Mai (S. 107) Biskop Godehard af Hildesheim[1]) († 5. Mai 1038, kanoniseret Aar 1131 af Pave Innocens II). Hvad dernæst angaaer de ældre af Ado forbigaaede Helgene, skal her blot Opmærksomheden henledes paa Navnene paa 13 Bisper og en Abbedisse, alle fra Metz (se ndfr. under 8. Jan.; 16., 18. og 21. Febr.; 18., 25. og 27. Juli; 10., 16. og 29. Aug.; 27. Sept.; 14. og 28. Okt. og 7. og 23. Nov.), fordi det ligger meget nær at antage, at de stamme fra et Martyrologium, der har været i Brug i Staden eller Stiftet Metz og derfra gjennem andre Martyrologier som Mellemled ere gaaede over i det lundske[2]).

Efterat nu, som nævnt, Martyrologiet var bleven skrevet ind, og der derhos ved hver Dag var ladt en Plads aaben til Dødsnotitserne, var Lib. dat. færdig til at tages i Brug efter sin Bestemmelse. Begyndelsen gjordes uden Tvivl med to Rækker Notitser, der ere indførte hver med sin Haand i hver sin Del af Aaret. Disse to Rækker bleve sikkert overførte fra et ældre Nekrologium, thi uagtet de angaa Dødsfald fra et Tidsrum af 60 Aar og derover hver, gjøre dog alle til samme Række hørende Notitser afgjort Indtrykket af at være nedskrevne paa een Gang og ikke, som man havde Grund til at vente det, Tid efter anden. Deslige Overførelser vare ingenlunde usædvanlige, tværtimod de fandt ofte Sted, f. Ex. naar et ældre Nekrologium skulde afløses af et nyt, og der

---

[1]) Samme Godehard havde stiftet en Skole i Hildesheim, en saakaldet »schola externa«, der navnlig i Begyndelsen af 12. Aarh. drog en stor Del af Tydsklands Ungdom til sig. I sine unge Aar havde ogsaa Erkebiskop Eskil besøgt denne Skole, og det er ikke utænkeligt, at han i den Anledning har villet udmærke dens Stifter ved at lade hans Navn blive optaget i det Martyrologium i Liber dat., der, som nedenfor bliver paavist, skreves netop i hans Embedstid.

[2]) I et Kristkirken i Dublin tilhørende Martyrologium findes de samme Bisper optagne. Samme Martyrologium stemmer iøvrigt ofte ganske mærkeligt overens med Martyrologiet i Lib. dat. Se The Book of Obits and Martyrology of the Cathedral Church of the holy Trinity, Dublin, ed. by J. C. Crosthwaite. Dublin, 1844.

haves andensteds fra flere Exempler paa dem, hvorimod det turde være uden Exempel, at Overførelsen er foretaget af to Personer, saaledes som det aabenbart er Tilfældet her i Lib. dat., hvor den, der begyndte paa Overførelsen, standsede ved 22. Juli, hvorefter en Anden fortsatte fra 24. Juli til Aarets Udgang. — Af de i de overførte Notitser[1]) omhandlede Afdøde ere de Færreste kjendte andensteds fra, og iblandt dem er der igjen kun Faa, hvis Dødsaar vides bestemt. Da disse imidlertid have stor Betydning for os til at bestemme det tidligste Tidspunkt, da Overførelsen kan have fundet Sted, skulle Navnene paa dem[2]) her anføres. De ere: Kong Harald († 17 Apr. 1080), Biskop Jon Øgmundsen paa Holum († 23. Apr. 1121), Biskop Gunner i Slesvig († 23. Apr. c. 1125), Kong Svend Estridsen († 28. Apr. 1074), Erkebiskop Asser i Lund († 5. Mai 1137), hans Formand Biskop Rikvald († 26. Mai 1089), Domprovst Asser i Lund († 4. Juni 1131), de i Slaget ved Fodevig 4. Juni 1134 dræbte Bisper, Peter i Roskilde og Kjeld i Vestervig, Kong Niels († 25. Juni 1134), Kong Oluf († 18. Aug. 1095), Kong Erik Emun († 18. Sept. 1137), Diakonen Ulf fra Lund († 25. Sept. 1124), Biskop Rico af Roskilde († 18. Okt. 1139), Biskop Egin af Lund († 19. Okt. 1072), Biskop Eskil af Viborg († 20. Okt. 1132) og endelig Kong Niels's Dronning, Margrethe († 4. Nov. 1117). Som det sees, er Biskop Rico den sidst afdøde af alle de her anførte Personer, tidligere end hans Dødsaar 1139 kan altsaa Overførelsen ikke paa nogen Maade have fundet Sted, den kan paa den anden Side heller ikke være skeet senere end

---

[1]) At det, uagtet mange af de overførte Notitser ligeledes haves i det endnu bevarede, saakaldte »Necrologium Lundense«, dog ikke har været dette, hvorfra Overførelsen fandt Sted, fremgaaer af en Sammenligning mellem nævnte Nekrologium og Lib. dat. med Hensyn til de for begge fælles Notitser, idet Lib. dat. undertiden har Oplysninger, som Necrologium Lund. ikke har. Jfr. saaledes Notitserne til 29. Jan. (»Esa Tola«), 22. Sept. (»Petrus Catasun«) og 31. Okt. (»Bosi, qui et Thorkil«) i Lib. dat. med de tilsvarende i Necrologium Lund.

[2]) Det maa utvivlsomt regnes for en Mangel ved nærværende Udgave af Lib. dat., at de overførte Notitser ikke ved et Mærke eller paa anden Maade ere gjorte kjendelige, en Mangel, Udgiveren desværre for sent blev opmærksom paa til at kunne tænke paa at udfylde den.

1146, eftersom Notitsen om Erik Lam († 27. Aug. 1146) er indført med en ny Haand, og altsaa antagelig den successive Indførelse af Notitser alt den Gang var begyndt. Muligvis har da Overførelsen været fuldført saa tidligt, at Lib. dat. første Gang kunde tages i Brug samtidigt med, at den nye Kirkebygning indviedes, 1. Sept. 1145. Da Kannikerne hin Morgen i Koret havde forrettet den første Dagstjeneste, den saakaldte Prim, og derpaa efter Sædvane begave sig til »Capitoliet«, for at holde Kapitel og bl. A. høre oplæse Navnene paa de Helgene, hvis Dødsdag det den Dag var, og hvilke Aartider der samme Dag skulde holdes[1]), har altsaa Lektor maaske haft vor Lib. dat for sig og har forelæst af den.

Dag efter Dag, og Aar efter Aar har den derefter gjort Tjeneste, Kustos, eller hvem af Domkapitlets Medlemmer det Hverv paahvilede, har indtegnet de indtrufne Dødsfald og de Aartider, der stiftedes, og Lektor har læst for af den ved de daglige Kapitelssamlinger, indtil man omsider, det maa have været i Begyndelsen af 15. Aarh., fandt, at den egnede sig til at afløses af en ny Bog. Aar 1405 og 1408 og uden Tvivl endnu i Begyndelsen af 1410 er der indført Notitser i Lib. dat. (jfr. SS. 55, 267 Note 3, 296 Note 6 og 80 Note 4), men, om ikke før (jfr. Notitsen om Margrethe Strangesdatter S. 69 med Slutn. af Note 1 sammesteds), havde man i ethvert Fald holdt op dermed, da Erkebiskop Peter Kruse døde i Aaret 1418, eftersom der om ham ikke findes nogensomhelst Antegnelse[2]).

I den lange Tid, altsaa i over halvtredie Hundrede Aar, i hvilken Lib. dat. havdes i Brug, kunde det naturligvis ikke undgaaes, at den Plads paa et Par Tommer eller saa omtrent, der for hver Dag var ladt aaben til Dødsnotitser, maatte vise sig utilstrækkelig. I de fleste Tilfælde hjalp man sig da ud af Forlegenheden ved at indføre Notitserne i Randen, hvilket

[1]) Jfr. A. Hammar, Bidrag till Lunds Domkapitels äldsta Historia. S. 23, jfr. S. 26 Note 1.

[2]) Langebek, som antager, at den ældre Lib. dat. er indrettet og altsaa ogsaa taget i Brug ved Udgangen af 11. Aarh., siger, at den gaaer til noget udover Aar 1391 (»ad annum enim 1391 et amplius progreditur«. S. R. D. III. 474), hvilken Ytring af Suhm (Hist. af Danm. XI. 471) feilagtig er bleven forstaaet, som om Lib. dat. blev skrevet omtrent 1391.

ofte skete paa en saadan Maade, at det nu ikke er muligt at afgjøre, til hvilken Dag en Notits hører[1]), eller man greb til den Udvei at lade ældre Notitser vige Pladsen for de yngre, se f. Ex. S. 3 Note 4 og SS. 12, 93, 101, 124 og 125 Note 5. I Tidens Løb er overhovedet et stort Antal Notitser bleven udslettet rundt om i Lib. dat., ikke alene, som anført, for at skaffe Plads for andre Notitser, men ogsaa, navnlig hvor alle eller dog næsten alle til en Dag hørende Notitser udslettedes (se under 28. Jan., 7. Febr., 24. Apr., 24. Mai og 2. Juni), uden at nogen saadan Anledning synes at have været til Stede.

Der er ovenfor i Forbigaaende talt om en ny Bog til at afløse den ældre Lib. dat., hvorvel en saadan nu ikke kjendes eller er bevaret, kan der dog næppe være Tvivl om, at den til en Tid i det mindste har været paatænkt I Lib. dat. er der nemlig ved en Del Notitser, af hvilke med Undtagelse af Notitsen om Erik Eiegod ingen vistnok er ældre end c. 1220, medens de fleste skrive sig fra det 14. Aarh., gjort forskjellige Vedtegninger, der tydelig nok indeholde Forskrifter angaaende vedkommende Notitsers Overførelse til samme nye Bog. Om denne skal der imidlertid her ikke tales yderligere, der vides, som anført, intetsomhelst om den, hvorimod der kunde være Grund til, inden denne allerede lange Beskrivelse af Lib. dat.-Haandskriftet sluttes, endnu at tilføie nogle Ord om de nys omtalte Vedtegninger. Disse, der ndfr. i Udgaven ere meddelte i Noterne, findes mærkeligt nok kun ved Notitser, hørende til Aarets første otte Maaneder, og ere iøvrigt alle skrevne i Begyndelsen af 15. Aarh., som det synes, med samme Haand. Snart indeholde de en Forskrift om, at en Notits ikke skal overføres (»non scribatur«), se SS. 68, 115, og 127, snart anvise de, paa hvilket Sted i den nye Bog en Notits skal indføres (»summarie habetur in alio libro et sic scribendum est, non hic, set V. kl. Mart.«, »non hic, set scribatur supra de verbo ad verbum«, »scribatur hic

---

[1]) At Lib. dat. hele den lange Tid igjennem skulde være bleven ført med samme Omhu og Nøiagtighed, kan naturligvis ikke ventes, af og til har ogsaa nogen Skjødesløshed fundet Sted ved Notitsernes Affattelse og Indførelse, hvorom Oplysning vil findes i Noterne nedenfor.

ut ibi«, »hic ut in alio«, »non hic«), SS. 44, 51, 79, 112, 188 og 206, eller hvilken af de to for Haanden værende Affattelser, der ved Overforelsen til den nye Bog skal gives Fortrinet, enten den, som forelaa i Lib. dat. (»scribatur«) se SS. 104, 110, 120, 137, 140, 141, 193 og 209, eller den, som havdes i »den anden Bog« (»scribatur ut in alio libro« eller »ut in alio«). Hvad kan dette nu have været for en »anden Bog«? Ved dette Sporgsmaal rettes Tanken ganske naturligt først mod de to andre endnu bevarede Nekrologier fra Lund, det saakaldte »Necrologium Lundense« og den yngre Lib. dat. Af disse kan imidlertid det førstnævnte strax lades ude af Betragtning. Vedtegningen »scribatur ut in alio libro« eller »ut in alio« findes nemlig foruden ved Notitsen om Erik Eiegod og et Par Notitser fra Begyndelsen af 13. Aarh., hovedsagelig kun ved Notitser yngre end 1250, da man for længe siden havde ophørt at gjøre Tilførsler i Necrologium Lundense. Tilbage bliver da kun den yngre Lib. dat., hvilken efter Langebeks Antagelse (S. R. D. III. 492 g. 506 f) ogsaa var den, der meentes med hin »anden Bog«. Herimod taler dog, at de omtalte Vedtegninger baade findes ved Notitser, til hvilke der slet ikke haves Noget tilsvarende i den yngre Lib. dat. (se SS. 90, 96, 142, 176, 181, 182, 186, 189, 194, 201, 208), og ved Notitser, der Ord til andet ere eens affattede i den ældre og i den yngre Lib. dat., og for hvis Vedkommende der saaledes ikke var nogen Grund til ved Overforelsen til den nye Bog at foretrække den ene fremfor den anden (se SS. 139, 168, 171, 173, 190 og 203). Kan man efter dette altsaa ikke dele Langebeks Anskuelse, at »den anden Bog« har været den yngre Lib. dat., bliver der ikke Andet for end at antage, at den har været et Nekrologium, der har været ført jævnsides med den ældre Lib. dat., men som nu er tabt (jfr. S. 63 Note 4). At der saaledes ved en Kirke førtes to eller tre Nekrologier samtidigt var ikke noget enestaaende. Vi have et Exempel derpaa fra Lund, hvor Necrologium Lundense og den ældre Lib. dat. lige til det 12. Aarhundredes Udgang vare i Brug samtidig, et Par andre Exempler nævnes i Neues Archiv der Gesellsch. f. ä. deutsche Gesch. XIII. 419, men man behøver blot at betænke, hvor meget der i Lund i Anledning af de mange Anniversarier

eller Aartider maa have været at iagttage Aaret rundt baade for den, der forestod Uddelingerne til Kanniker, Vikarer osv., og endnu mere for den, hvem Anordningen af det Gudstjenstlige var betroet, for at finde det naturligt, at f. Ex. hver af disse Mænd til deres Veiledning har haft egne Optegnelser.

Ligesom det før omtalte Necrologium Lundense tilhører den ældre Lib. dat. nu Universitetsbibliotheket i Lund, men medens hint har været i Bibliotheket lige siden dettes Oprettelse[1], er Lib. dat. først noget senere bleven indlemmet i det. Herom giver en Antegnelse paa Foden af det første Blad af Lib. dat. følgende Oplysning: »Hunc Antiquitatum »Ecclesiasticarum librum a Præposito b[eatæ] mem[oriæ] No»marchiæ Wepmanhogensis et Pastore Eccles[iæ] Kielstrupensis, »Mag. Michaele Arenkilio,[2]) sibi ante multos annos donatum, »Bibliothecæ publicæ Academiæ Carolinæ in sui memoriam »bona intentione dicavit. — Londini S. Goth. die XXII Octob. »A. MDCCIX. — Jonas Linnerius, S. Theol. in Acad. Car. »Prof. Pr[imarius] et Past. Eccles. Cathedr.«[3])

Om Haandskriftets Skjæbne i Mellemtiden fra Begyndelsen af 15. Aarhundrede, da det havde udspillet sin Rolle, og til det blev Præsten Arenkil's Eiendom, vides intetsomhelst. Har det, som troligt er, en Tid været opbevaret i Lund, i Kirkens eller Domkapitlets Brevkammer, var det uden Tvivl ikke mere der, da Magnus Matthiæ omtrent 1578 skrev sin »Episcoporum ecclesiæ Lundensis series«. Den Liber daticus, han omtaler og har benyttet (se anf. Skrift S. 78, 90 og 102), er nemlig tydeligt nok, hvad alt Langebek har gjort opmærksom paa (S. R. D. III. 474 f.), den yngre, hvorimod han slet ikke synes at have kjendt den ældre Liber daticus.

Fra Aaret 1709 gik altsaa Liber daticus-Haandskriftet over i Lunds Universitets Eie og bliver i den følgende Tid

---

[1]) A. Lidbeck, Diss. de bibliothecæ Lundensis initiis et incrementis usque ad annum 1729. Lundæ, 1801. S. 8 f.

[2]) Død 11. Okt. 1698 (S. Cawallin, Lunds Stifts Herdaminne. II. 210).

[3]) I Randen ligeledes paa det første Blad sees et sammenslynget I og L og derunder »A. 1709 d. 22. Oct.« skrevet med samme Haand — rimeligvis Linnerius' egen — som ovenstaaende Antegnelse.

først beskrevet og benyttet af Kil. Stobæus den ældre 1734 i hans »Tria antiqua monumenta historica Lundensia« og derefter for første Gang udgivet af Sv. Bring i en Række Disputatser med Titlen »Monumenta Scanensia«, der udkom i Aarene 1744—51. Denne Udgave, der er temmelig fuld af Feil, efterfulgtes 1774 af Udgaven i Langebeks »Scriptores rerum Danicarum«, 3. Bind[1]). Ligesom Bring forbigaar Langebek Martyrologiet (jfr. S. R. D. III. 474 b) og forholder derved sine Læsere en væsentlig og karakteristisk Del af Haandskriftet, men bortseet fra denne og en anden mindre betydende Mangel[2]) er hans Udgave, som man kunde vente det, i alle Maader fyldestgjørende for sin Tid[3]). — Endnu skal her nævnes et Skrift, fordi det giver sig en Del af med Lib. dat. uden iøvrigt at indeholde Noget af Betydenhed om den, nemlig Sommelius, Disp. de Libro datico Lundensi ejusque in historia Scaniæ ecclesiastica usu. P. I—II. Lundæ, 1796.

»Liber daticus Lundensis recentior« eller den yngre Lundske Gavebog, første Gang udgivet i S. R. D. IV. 26 ff., fandtes, som foran omtalt, endnu i Slutningen af 16. Aarh. i Lund, men kom senere her til Kjøbenhavn og indlemmedes, uvist naar, i det store kongelige Bibliotheks

[1]) I de indledende Bemærkninger, hvormed Langebek ledsager sin Udgave, meddeler han, at han to Gange, 1753 og 1772, har gjennemgaaet Haandskriftet, første Gang jævnførte han Bring's Udgave med det, sidste Gang afskrev han Haandskriftet helt og lod tage nogle endnu bevarede Afbildninger af Skriften (Ny kgl. Saml. Fol. Nr. 724 b)). De Afvigelser fra Haandskriftet, han under Jævnførelsen forefandt hos Bring, indførte han i sit Exemplar af »Monumenta Scanensia« tilligemed følgende Notits: »Anno 1753 mense Majo, cum Dno. Mag. Broemanno collatione Lundis instituta, Librum hunc Daticum nimis negligenter editum ex ipso Codice Lundensi membraneo, prætermissis, quæ minimi erant momenti, emendavimus et haud paucas supplevimus lacunas. Broemannus simul aliquot variantes et loca quædam ex Codice nostro Hafniensi, quæ in Cod. Lund. non reperiuntur, ad suum exemplar adscripsit.«

[2]) Hvor han benytter den yngre Gavebog til at udfylde ulæselige Steder i den ældre, gjør han dette oftest saaledes, at Læseren ikke kan se, hvad der skriver sig fra den ene og hvad fra den anden Bog.

[3]) Langebek giver en Gang imellem ogsaa Oplysning om Notitsernes Alder, se saaledes S. R. D. III. 475 g, 491 a, 527 u, 557 y og 558 c.

Haandskriftsamling, hvor det, signeret: »Gl. kgl. Saml. Nr. 845«, forblev til Udgangen af 1888, da det afgaves til Rigsarkivet. Det er et Pergamentshaandskrift i Folio, der bestaar af 58 Blade fordelte i 8 Læg, og hvis vel vedligeholdte, gamle Bind med Spænde uden Tvivl er det samme, det fra først af indbandtes i. Øverst paa den første Side læses Haandskriftets Titel: »Liber daticus ecclesie et capituli Lundensis«, skreven med en Haand fra 15. Aarh. (jfr. S. R. D. IV. 27 a), men iøvrigt maa det nærmest kaldes og er ogsaa indrettet som en Kalender, i hvilken alle Aarets Dage, gjerne tre eller fire paa hver Side, ere opførte med deres gammelromerske Benævnelser og de tilsvarende Dagbogstaver, ved hver Dag er derhos en Plads ladt aaben til Notitser. Af saadanne blev der antagelig samtidigt med Dagnavnene og Dagbogstaverne, men i ethvert Fald med samme Haand som disse, indført en Del, omhandlende Dødsfald fra Begyndelsen af 12. til noget over Midten af 13. Aarh., og derfor utvivlsomt overførte fra en anden Bog. Det senest indtrufne Dødsfald, der forekommer i disse Notitser, er fra Aaret 1267 (se S. 168), eller, om den S. 331 Note 1 fremsatte Formodning er rigtig, fra 1268. Overførelsen til den yngre Gavebog er derfor uden Tvivl skeet i et af disse eller de nærmest følgende Aar, den er dernæst foretaget ikke fra det saakaldte Necrol. Lund., der paa et Par Undtagelser nær kun indeholder Notitser fra 12. Aarh., men formodentlig dels fra den ældre Lib. dat. dels fra en anden Bog, vi nu ikke kjende eller have bevaret. Fra den første af disse overførtes saaledes uden Tvivl de mange Notitser, der, Feilskrivningerne[1]) fraregnede, lyde aldeles eens i den og i den yngre Lib. dat., endvidere Notitsen under 13. Juli om Thiu clericus (jfr. S. 175 Note 3), medens alle de øvrige Notitser, vistnok ialt en 16 Stykker, hvoriblandt 13[2]), til hvilke der ikke med Sikkerhed kan paavises noget Tilsvarende i den ældre Lib. dat.,

---

[1]) Se f. Ex. S. 73 Note 3 og 288 Note 3, S. 120 Note 2, S. 169 Note 1.

[2]) Disse, der paa en nær alle angaa Medlemmer af Domkapitlet, ere meddelte S. 328 ff. under 18. Jan., 25. Febr., 6., 10., 13. og 17. Marts, 29. Apr., 17. og 27. Mai, 27. Juli, 3. Oktbr. og 20. Decbr.

saaledes som denne nu kjendes[1]), maa antages at være skrevne ud af en anden nu tabt Dødebog[2]).

Efterat den yngre Lib. dat. altsaa omkring Aaret 1268 var bleven indrettet og anlagt[3]), blev der i hele den følgende Tid indtil Udgangen af Aaret 1314 ialt kun optaget fem nye Notitser i den foruden en Afskrift af det S. 116 ff. meddelte Brev af 23. Nov. 1314 (se S. 119 Note 1). Af disse fem Notitser, der med nogle Forskjelligheder ligeledes findes i den ældre Lib. dat., er Notitsen om Kong Christopher I, † 1259, (S. 140) maaske indført kort efter 1268, medens de øvrige fire, om Kanniken Knud, † 1309 (S. 8 ff.), om Erkebiskop Thrugot, † 1280 (S. 104 f.), om Kanniken Thord (S. 242) og om Kong Erik Christophersen, † 1286 (S. 296), vistnok ere skrevne i den nærmeste Tid efter de Dødsfald, de omhandle.

Fra 1314 standse Indførelserne ganske for en længere Aarrække. Da de atter, i det tidligste ved Aar 1344, optoges, gjordes Begyndelsen — øiensynligt for at gjenoprette foregaaende Tiders Forsømmelse — med paa een Gang at indføre en Del Notitser, der med Undtagelse af en eneste[4]) udelukkende tilhøre Tidsrummet 1268—1344. Største Delen af disse Notitser ere uden Tvivl udskrevne af den ældre Gavebog og gjentage Feil og Udeladelser fra denne[5]), tilbage bliver kun et ringe Antal Notitser[6]), der mere eller mindre

---

[1]) En Mulighed er der dog altid for, at nogle af de 13 Notitser tidligere have staaet i den ældre Lib. dat., men ere blevne udslettede, før Overførelsen fandt Sted. Ved flere af de i foranstaaende Note 2 nævnte Dage er der i den ældre Lib. dat. i alt Fald tydelige Tegn paa, at Notitser ere blevne udslettede.

[2]) Nemlig foruden de nysnævnte 13 endvidere Notitserne under 15 Jan. om Mag. Svend (jfr. S. 11 Note 2), under 21. Marts om Nicolaus (jfr. S. 66 Note 2) og under 17. Dec. (S. 312) om Svend Knudsen.

[3]) Efter Langebeks Mening skulde dette ligesom Bogens Indbinding være skeet i 12. Aarh. (S. R. D. IV. 26.)

[4]) Nemlig Notitsen om Henrik, Borger i Lund, † 1238 (jfr. S. 83 f.).

[5]) Se f. Ex. S. 111 Note 3, S. 194 Note 2, S. 212 Note 1, S. 250 Note 7, S. 310 Note 3 og 4, jfr. S. 13 Note 4, S. 170 Note 1 og S. 317 Note 2.

[6]) Saasom Notitserne om Tue Petersens Hustru (S. 328 jfr. S. 183), om Esbern Hvirves Hustru (S. 331) og om Thord Jensen (S. 333), der alle mangle i den ældre Lib. dat., om Erkebiskop Peter Jensen (jfr. S. 63

afgjort vise hen til en anden Kilde. Efter 1344 optoges endnu følgende fem Notitser om Kannikerne Peter Jensen, † 1345 (jfr. S. 93 f.), Peter Botulfsen (S. 330) og hans Broder Joseph, † 1352 (S. 332), Peter Nielsen (S. 333) og Niels Pose (jfr. S. 307). Disse ere utvivlsomt de yngste Notitser, der findes i den yngre Lib. dat., de synes at være indførte Tid efter anden med den samme Haand, fra hvilken Masseindførelsen i 1344 hidrører.

Af hvad der her foran er anført om den yngre Lib. dat. er det ikke let muligt at danne sig et Begreb om, hvad egentlig Hensigten har været med den. Saa forskjellig som den i Anlæg eller Indretning er fra den ældre Lib. dat., synes den ikke at have kunnet være bestemt til at afløse denne, ligesaalidt er der Grund til med Langebek (S. R. D. IV. 26) at antage den for en »liber subsidiarius« eller et Slags Appendix til den ældre Bog. Alt i alt har den været en lidet benyttet Bog og navnlig i Sammenligning med den anden Lib. dat. en Bog af underordnet Betydning[1]).

I denne er det nu, at der paa den allersidste Side findes indført en af Erkebiskop Jens Grand i Aaret 1293 given Anordning, der er meddelt S. 334 f, og om hvilken her endnu skal tilføjes nogle Ord Man har tidligere ofte misforstaaet denne Bestemmelse, som om den udelukkende eller dog nærmest angik den yngre Lib. dat.[2]). Det er da navnlig Ordene: »presens liber daticus«, der jo ogsaa, skulde man synes, kun kunne passe paa den nævnte Gavebog, det er disse Ord, man ikke har kunnet komme bort fra, men alene har fæstet sin Opmærksomhed paa. Derved oversaae man imidlertid, at der efter dem fulgte »qui et Chathalogus sanctorum«, hvilke Ord, hvad Enhver maa indrømme, aldeles ikke

---

Note 4), om Præsten Gynter (jfr. S. 103 Note 2), om Erkebiskop Karls Aartid (jfr. S. 131 Note 5) og om Mag. Ubbe (jfr. S. 253 Note 1).

[1]) Dette bestyrkes bl. A. derved, at de Rettelser og Tilføjelser, som forandrede Forhold, f. Ex. Mageskifte af det til Aartiders Afholdelse skjænkede Gods, undertiden nødvendiggjorde, oftest kun indførtes i den ældre Lib. dat., se S. 277 Note 2. Jfr. ogsaa S. 6 Note 1, S. 28 Note 4, S. 130 Note 2 o. fl.

[2]) Se Magn. Matthiæ, Series episc. eccles. Lund. S. 90, Hvitfeld's Bispekrønike. S. 64, S. R. D. IV. 26, Paludan-Müller, Hvad var Saxo Grammaticus? S. 69 ff.

kunne finde Anvendelse paa den yngre Gavebog[1]). Bestemmelsen maa da uden Tvivl antages at have gjældt en ganske anden Bog og har naturligvis været indført i denne; men for en Sikkerheds Skyld har man altsaa tillige ladet en Afskrift af den indføre i den yngre Lib. dat.

Hvilken anden Bog kan da det have været, som Jens Grand har ment eller sigtet til? Necrol. Lund. var det ikke, thi i dette havde man 1293 alt for længe siden ophørt at indføre andet end Navnene paa de afdøde Erkebisper (»Erkebispelisten«). Af de endnu bevarede Bøger er der da kun den ældre Lib. dat. tilbage, og det bliver da at undersøge, hvorvidt den, medens den endnu var i Brug, er bleven kaldt »Liber daticus«. Bogen selv giver ingen Oplysning i saa Henseende, ikke heller de talrige, skaanske Breve og Testamenter fra 13.—15. Aarh., som der under Udgivelsen af nærværende Arbeide har været Anledning til at gjennemgaa. Af og til omtales vel i saadanne Breve Optegnelser om eller i Anledning af Aartider, og Navnene anføres paa de Bøger, i hvilke disse Optegnelser alt efter Omstændighederne enten ere indførte eller skulle indføres[2]), men ingensteds stoder man der paa Benævnelsen »Liber daticus«. Det eneste Sted foruden de to tidligere nævnte[3]), hvor denne Benævnelse forekommer, er saavidt vides i den yngre Lib. dat. i en Notits til 18. Juni fra Tiden kort efter 1352. I denne Notits bliver der nemlig angaaende Maaden, hvorpaa 1 Mark Penninge i Anledning af Aartiden for Kanniken Joseph Botulfsen skal fordeles mellem Kannikerne, Vikarerne og de Fattige, henvist til en »antiquus

[1]) Jfr. Paludan-Müller's foran anførte Skrift. S. 70.

[2]) Se Brev af 4. Apr. 1318: »prout in registro nostro in choro ecclesie . . . continetur« (Dipl. Svec. III. 357), Brev af 22. Novbr. 1371 (se S. 238 Note 6), Brev af 2. Juli 1381: »juxta ordinationem . . . capituli Lundensis ejus Kalendario inscribendam« (Registrum capituli Lund. mscr. Nr. 209, jfr. ndfr. S. 77 Note 5), Brev af 28. Juni 1386: »libroque anniversariorum inscribere« (Registrum etc. Nr. 296), Brev af 14. Oktbr. 1416: »prout in libro capituli expressum fuerit« (Svenskt Diplom. från o. med 1401. III. 189), Brev af 30. Decbr. 1466: »nomenque suum . . . registro anniversariorum, ut fieri assolet, inscribatur« (Registrum etc. Nr. 230). Jfr. Corylander, Berättelse om Lunds Domkyrka. S. 28 f.

[3]) Nemlig paa det første Blad af den yngre Lib. dat. (se S. XIV) og i Jens Grands Konstitution paa dens sidste Blad.

Daticus« (se S. 332). Langebek, der gik ud fra den Forudsætning, at vi i Nekrologiet og de to Gavebøger have bevaret alt hvad der af den Slags Bøger har været i Brug i Lund, i alt Fald siden Midten af 12. Aarh., nærede ikke Tvivl om, at denne Henvisning gjaldt Notitsen om samme Joseph Botulfsens Aartid i den ældre Lib. dat., og at altsaa denne og den omtalte »antiquus Daticus« maatte være en og samme Bog (S. R. D. IV. 46 o). Af hvad der i det Foregaaende er oplyst, vil man imidlertid vide, at der foruden de tre Bøger, vi nu have, mindst har været endnu to til, men idet saaledes Langebeks Forudsætning glipper, maa det tillige gaa ud over hans Konklusion. Dernæst, selv om det indrømmes, at det er den samme Aartid, der omhandles i begge Notitser, baade den i den ældre og den i den yngre Lib. dat., er det dog lidet rimeligt, at man til Veiledning ved Fordelingen af den føromtalte 1 Mark Penninge skulde have henvist til en Notits (S. 157), i hvilken det foreskrives, at Kannikerne for sig alene skulle have 1 Mark, medens der desforuden kommer mindst en halv Mark til Deling mellem Vikarerne, Ringerne og de Fattige. Tanken om, at »antiquus Daticus« og den ældre Lib. dat. ere identiske, maa derfor uden Tvivl frafaldes, men dermed er det tillige givet, at vi savne al Hjemmel til at antage, at den sidstnævnte Bog i den Tid, den var i Brug, og altsaa ogsaa i 1293, da Jens Grands Konstitution blev givet, virkelig har været benævnt »Liber daticus«.

I Henhold til den af Selskabet vedtagne Plan for Udgivelsen er af de tvende foran beskrevne Gavebøger kun den ældre her udgivet helt for sig, hvorimod der af den yngre Gavebog, der, i Henhold til hvad der i det Foregaaende er oplyst, for de fleste Notitsers Vedkommende maa regnes for en Afskrift af den ældre, kun er meddelt et Udtog. Dette bestaaer dels af saadanne Notitser, som nu kun findes i den yngre Gavebog alene, dels af saadanne, som vel tillige haves i den ældre Gavebog, men i en væsentlig forskjellig Affattelse. De øvrige Notitser i den yngre Bog ere i Udgaven repræsenterede ved et †, hvor et saadant nedenfor findes anbragt i Spidsen af en Notits, antyder det, at der haves en ligelydende Notits i den yngre Gavebog. Haandskrifterne ere saavidt gjørligt

gjengivne bogstavret, dog ere naturligvis Forkortelser opløste, ligesom den moderne Brug af i, j, u og v overalt er gjennemført. Feilskrivninger, eller hvad der maatte regnes for saadanne, ere som Regel ikke rettede undtagen i Martyrologiet, det feilskrevne Ord vil da i alle Tilfælde findes meddelt neden for Texten. Ord og Bogstaver, der paa Grund af Slid og Smuds vare ulæselige i den ældre Lib. dat., ere i Udgaven tilføiede, hvor det lod sig gjøre, efter den yngre Bog, men ellers i Overensstemmelse med hvad Mening og Sammenhæng krævede. Saadanne Tilføielser staa altid imellem skarpe Klammer. Steder i samme Bog, der kjendelig med Flid ere udslettede i en senere Tid (jfr. foran S. X), ere, saavidt de kunne læses, i Udgaven gjengivne med kursiv Skrift. Notitserne ere helt igjennem meddelte i den Orden, hvori de forekomme i Haandskrifterne, hver ny Notits begyndende en ny Linie. Nyere Tillæg til en Notits ere i Udgaven gjorte kjendelige ved lodrette Streger, se f. Ex. S. 4 Notitsen om Enar Rufus. Endelig er der Tidsangivelserne. Til enhver Notits eller, hvis den har Tillæg, da ogsaa gjerne til hvert af disse er føiet et Romertal med et tilhørende lille arabisk Tal, enten 1 eller 2 eller 3, der angiver hvilken Trediedel af et Aarhundrede vedkommende Notits eller Tillæg efter Skriften at dømme maa regnes for at tilhøre, XIII.² betyder saaledes anden Trediedel af 13. Aarh. Hvor Udgiveren imidlertid ikke har dristet sig til at give saa snevert begrændsede Tidsangivelser som Trediedele af et Aarhundrede, er der efter Omstændighederne enten blot angivet Aarhundredet med et Romertal eller ogsaa ved en Stjerne * føiet til det lille arabiske Tal antydet, at en Notits foruden den angivne Trediedel maaske kan tilhøre den næste. — Det righoldige Register, som ledsager Udgaven, er udarbeidet af Stud. mag. L. Laursen.[1])

[1]) I Noterne nedenfor er der jevnlig henvist til forskjellige Lister, saasom »Nekrologiets Presbyterliste« eller »Presbyterlisten, Diakonlisten« o. s. v., ligesom ogsaa til »Registrum capituli Lundensis mscr.«. Med dette sidste menes Lunde Domkapitels Brevbog fra 1494, af hvilken en Afskrift — Originalen findes i det kgl. Bibliothek i Stockholm — tilhørende Universitetsbibliotheket i Lund har været benyttet af Udgiveren. Listerne ere de gamle Fortegnelser over afdøde Medlemmer af Domkapitlet i Lund, der findes i samme Haandskrift som »Necrologium Lundense« og ere meddelte i S. R. D. III. 465 ff.

Idet jeg hermed afslutter et Arbeide, der paa en længere Afbrydelse nær i 1885 og 86 har beskjæftiget mig i flere Aar — de første Forberedelser til det gjordes alt 1880 — maa jeg bringe en Tak til Carlsbergfondets Direktion, der ved en Understøttelse til Selskabet overhovedet har muliggjort Arbeidets Fremkomst, ligesom til Styrelsen for Universitetsbiblioteket i Lund for den sjeldne Liberalitet, med hvilken Liber daticus-Haandskriftet i den Tid, Udgivelsen har staaet paa, har været mig overladt til Benyttelse her paa Stedet. Til Professor Dr. K. Erslev, Arkivar Dr. O. Nielsen, Inspecteur Dr. Henry Petersen og Arkivsekretær A. Thiset er jeg i Gjæld for adskillige Oplysninger, for hvilke jeg herved aflægger min Taksigelse. Sidst, men ikke mindst giælder min Tak de to Herrer, som paa Selskabets Vegne have ført Tilsyn med Udgivelsen, Bibliotheksassistent S. Gjellerup og Rigsarkivar A. D. Jørgensen, saavel for rigelig ydet Hjælp som for al paa anden Maade udvist Interesse for mit Arbeide.

1 November 1889.

C. Weeke.

I.

LIBER DATICUS LUNDENSIS

VETUSTIOR.

[1. Jan.] [A.] **Kalendis** [**Januarii**]. [O]ctave domini. Rome natale sancti Almachii martiris, qui, jubente Alipio urbis prefecto, [c]um diceret: hodie octave dominice di[ei] sunt, cessate a supersticionibus ydolorum et sacrificiis pollutis, a gladiatoribus hac de causa occisus est. Item Rome sancte Martine virginis et martiris. Eodem die apud Spoletum, civitatem Tuscie, sancti Concordii martiris temporibus Antonini imperatoris. Apud Affricam natalis sancti Fulgentii episcopi et confessoris. Apud Alexandriam sancte Eufrosine virginis. In territorio Lugdunensi, monasterio Jurensium a), sancti Eugendi b) abbatis, cujus vita virtutibus et miraculis plena refulsit. Eodem die sanctissimi Parachode VII^mi Viennensis episcopi. Eodem die depositio sancti Basilii episcopi et confessoris.

XII.3* Obiit Stephanus c), sacerdos et monachus sancte Marie de Herivado.

XIII.2 Item obiit Thurgut, conversus ecclesie sancti Petri in Tummathorp.

XIII.2 Item obiit *magister (?)* Conradus et monachus de Sanctis.[1])

XIII.2 Item obiit frater Frendo, sacerdos et canonicus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummæthorp.

XIII.3 Item obiit frater Esbernus, subdyaconus de Øwit.

XIV.3* ¶ Anniversarium domini Laurencii Andree canonici de una curia in Kabbathorp in parochia Bwrløff, Barahæret. Canonici habebunt terciam partem, fabrica et pro missis terciam, vicarii et pauperes terciam, et ex omnibus istis partibus in turri unam horam. Que curia modo dat pro pensione tria pund annone, estimacio hujus sunt tres marche denariorum et I hora annone.[2])

a) Urensium. b) Eugandi. c) Sephanus.

[1]) Efter Conradus er glemt noget, f. Ex. sacerdos. Flertallet af dem, der nedenfor anføres fra Allehelgensklostret i Lund som døde, betegnes netop som »sacerdos et monachus«.

[2]) Kanniken Laurentius Andreæ nævnes 1383, 1384 og 1395 (Sv. R. P. II. 21, 51, 287. 292), og det er maaske ogsaa ham, der som Erkebiskop

[2. Jan.] B. IIII Non. Januarii. Natalis sancti Macharii abbatis. Et in Ponto, civitate Thomis a), trium fratrum, Argei, Narcissi b) et Marcellini pueri, qui sub Licinio c) inter tyrones comprehensi, cum nollent militare, cesi ad mortem et diu in carcere macerati, in mare mersi martyrium consummaverunt.

XII.[2] Obiit Arena, monialis et soror nostra.

XII.[3] *Obiit . . . . . regrinatio . . . . .*[1])

XII.[3*] Obiit Aky, de Sanctis monachus, acolitus.

XIII.[1*] Item obiit Thorstanus, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

[3. Jan.] XI. C. III Non. Januarii. Rome natalis sancti Anteros pape et martiris, qui vigesimus post beatum Petrum, cum duodecim annis, mense uno, diebus XIIcim rexisset ecclesiam, passus est sub Maximiano et in cimiterio Calyxti sepultus est via Appia. Apud Parisium sancte Genofeve virginis, que a beato Germano, Autisiodorensi episcopo, Christo dicata admirandis virtutibus et miraculis late claruit et usque ad octoginta annos in Christi servitute consenuit. Eodem die sancti Florentii Viennensis episcopi et martiris, octavi ejusdem urbis.

XII.[2] Obierunt Sven Liuthulfs sun, Tovi conversus et monachus, Ascerus monacus et sacerdos sancti Kanuti Otheniensis.

XII.[2*] †Item Findor, frater noster, presbiter et monachus sancti Petri in Helmwardis, qui dedit fratribus dimidium mansum in villa Hullogu.[2])

XIII.[2] Item obiit Laurencius, conversus sancte Trinitatis in Øwit.

a) Chomis. b) Marcisci. c) Cilinio.

Niels Jonsens Official med fl. A. beseglede nævnte Erkebiskops Testamente af 3. Febr. 1379 (Sv. R. P. I. 437). 1396 indstiftede han en Aartid for sig og gav dertil en Gaard i Kabbarp eller Kabbæthorp (nu i Tottarp Sogn, Bara Herred), som han havde kjøbt af Christina Constantinsdatter (S. R. D. VII. 253. M. Matthiæ Ser. episc. Lund. S. 169, hvor Calerup maa være en Feilskrift). Laurentius Andreæ er rimeligvis død i 1396 eller kort efter.

[1]) Den her udslettede Notits har sikkert været af samme Indhold som den i Nekrol. under samme Dag indførte.

[2]) Blandt de Kirker og Klostre, Kirken i Lund fra tidlig Tid havde været i Broderskabsforbindelse med, var ogsaa det Aar 1011 til St. Peter indviede Benediktinerkloster i Helmward, det nuværende Helmershausen, beliggende i det forrige Kurfyrstendømme Hessen, ved den lille Flod Diemel ikke langt fra dens Udløb i Weser. Findor, som altsaa hørte til dette Kloster, synes, hvad allerede er udtalt af Langebek (S. R. D. III. 434 o) at have været en dansk Mand, siden han eiede Jord i Skaane. Hullogu er nuværende Hyllie By og Sogn lidt sønden for Malmø.

[4. Jan.] **D. II Non. Januarii.** Natalis sancti Titi, apostolorum discipuli. Apud Affricam natalis sanctorum Aquilini, Gemini, Eugenii, Martiani [a]), Quinti, Theodori, Triphonis, preclarissimorum martyrum, quorum gesta habentur. Eodem die apud urbem Romam sanctorum martyrum, Prisci presbiteri et Priscilliani clerici atque Benedicte, religiosissime femine, sub tempore Juliani impiissimi Augusti, qui gladio martyrium compleverunt. Item apud Romam beate Dafrose, uxoris Fabiani martiris, que post dampnationem beati viri sui primum relegata exilio deinde ab impio Juliano capite jussa est puniri.

XII.[2] Obiit Suno Hviti, laicus.[1])

XII.[3] Dedicacio altaris sancti Thome.

XIV.[1] †Obiit discretus vir Joannes Karlson in lata platea, civis Lundensis[2]), qui dedit ad altare beati Johannis bapthiste in cripta duas curias in Fillistatæ, in Othenhæræt[3]), solventes annuatim marcam annone, tali condicione, quod in die anniversarii(?) sui persona altaris dabit canonicis Lundensibus marcam denariorum, vicariis ibidem dimidiam marcam, pauperibus scolaribus II oras et aliis pauperibus II oras de eisdem curiis in vigiliis et missa pro ipso celebrandis, residuum autem reddituum habeat [pro] labore suo. Sepultus est ante altare sancti Sepulcri anno domini m°. ccc°. tricesimo secundo.[4])

[5. Jan.] **XIX. E. Nonis Januarii.** Rome natalis sancti Thelesphori, qui nonus post beatum Petrum apostolum pontifex ordinatus sedit annos XIcim, menses tres. Hic constituit, ut septem ebdomadibus ante pascha jejunium celebraretur, et natali [b]) domini nostri Jesu Christi nocte misse celebrarentur, et ymnus angelicus, id est, »gloria in excelsis deo«, hora sacrificii misse diceretur, illustreque martyrium duxit. Item apud Antiochiam depositio sancti Symeonis monachi et confessoris, admirande virtutis viri, qui in columna stetit.

a) Martiniani. b) natalis.

---

[1]) Langebek har i S. R. D. IV. Tab. 3 ad p. 545 fremsat den Formodning, at Suno Hviti skulde være den samme som Sune Ebbesens Datterson Sune. Det kan sikkert ikke forholde sig saa, eftersom Suno Hviti er død i det 12. Aarh., medens den anden Sune efter al Sandsynlighed er død i 13. Aarh.

[2]) I et Brev af 29. Jan. 1333 udstedt af Erkebiskop Karl omtales denne Johannes Karlsen som død (Dipl. Svec. IV. 303). Bredgade (platea lata) er endnu Navnet paa en Gade i Lund.

[3]) Felestad Sogn og By, nu i Rönneberg Herred, men har altsaa tidligere maaske hørt til Onsjö Herred.

[4]) For at skaffe Plads til dette Stykke om Johannes Karlsens Aartid blev en ældre Notits, som det synes, fra Begyndelsen af 13 Aarh. udslettet, saa at nu kun enkelte og spredte Bogstaver med Sikkerhed kunne kjendes.

XII.[2] Obierunt Ketilmoth soror nostra, Haldan monachus et sacerdos Otheniensis.

XII.[3] Et Wilhelmus, sacerdos, sancte Crucis ecclesie canonicus.

XII.[3] Et Bondi, conversus sancte Trinitatis *de [Øwit]h.*

XIII.[1] †Item obiit Clemens sacerdos, hujus loci canonicus.[1])

XIII.[1*] Item obiit Bondo, sacerdos et kanonicus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[2] Obiit Thomas, canonicus ecclesie sancte Crucis in Dalby.

XIII.[3] Obiit Margareta, sanctimonialis et priorissa de claustro sancte Marie et sancti Petri Lundis, quondam filia magistri Blek.[2])

[6. Jan.] VIII. F. VIII Idus Januarii. Epiphania domini. Eodem die sancte Macre virginis, quam cum Rictionarus[a)] preses torqueri et in ignem precipitari jussisset, illesa permansit, deinde mamillis abscissis[b)] et squalore carceris afflicta, super testas acutissimas et prunas volutata, orans migravit ad dominum.

XII.[2] Obiit Symeon presbiter.

XII.[3] †Et Enar Rufus, | qui terram in Blegunc fratribus con-
XII.[3] tulit solventem marcam.[3])

a) Rictiouarus. b) abscisis.

---

[1]) I Nekrologiets Presbyterliste (S. R. D. III. 468) forekommer tvende med Navnet Clemens, det er den først indførte og ældste af disse to, hvis Dødsdag vi her have. Hans Navn er i nævnte Presbyterliste indført med samme Haand som Haquinus (den yngste af dette Navn), Nicolaus og Guntramus.

[2]) Om Magister Nicolaus Blek se nedenfor under 6. December.

[3]) Vi skylde en engelsk Forfatter, at vi nu ere i Stand til at give nogen Oplysning om denne Enar eller Einar Rufus. Aug. W. Franks har nemlig i Archæologia, Vol. XLVI. London, 1881, givet en Meddelelse om to haandskrevne Psalterier fra 13. Aarh., af hvilke iøvrigt kun det ene, der efter alt at domme oprindeligt har hørt hjemme i Danmark, men nu tilhører en Privatmand i England, interesserer os her. Foran Psalteriet gaaer i dette Hdskr. et Kalendarium, som optager 6 Blade, de første fire skrevne med samme Haand som Psalteriet og de to sidste hidrørende fra en noget yngre Haand. Hvad der begrunder Antagelsen om, at Hdskr. oprindelig skriver sig fra Danmark, er ikke blot det, at de særegne danske Helgeners Mærkedage ere optagne i Kalendariet, men ogsaa den Omstændighed, at der, dog kun i Kalendariets ældre Del, findes Antegnelser om Dødsdagene for nogle Medlemmer af de tre nordiske Rigers Fyrstehuse, ligesom ogsaa for adskillige Personer hørende til Hvide-Slægten. Ved 7. Jan. læses saaledes følgende Antegnelse: »Obiit Enarus, pater Petri prefecti.« Denne Enarus antager Aug. W. Franks for at være den samme som Enar Rufus, og det er, uagtet Angivelserne af Dødsdagen

XIII.[3] Item obiit Katerina, sancti monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3] Et Ascerus, conversus sancte Marie de Herivado.

XII.[3] Item obiit Bo, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[1] †Item obiit Benedictus, qui dedit fratribus dimidiam marcam argenti.

XIII.[1] †Eodem die obiit Sveno, | sacerdos pie memorie, | hujus loci canonicus[1]), qui reliquit ecclesie tres mansiones
XIII.[1] in sui memoriam in Walkærle[2]), | unam, que est juxta ecclesiam, mense canonicorum cum domibus, que tunc erant, et continet tres quadrantes, duas reliquas altari beati Thome, que continent VI quadrantes, cum bonis mobilibus, que estimata sunt pro XVIII marcis argenti, exceptis annona et feno. Annona, que non est estimata, continet XVI solidos annone in

---

ikke stemme overens, meget rimeligt, at han har Ret heri. Hvem var da »Petrus præfectus«? Der har baade i Fyen og i Halland til en Tid været en Præfekt, men det er dog navnlig om Skaane, det gjælder, at det i ældre Tid indtog en Særstilling blandt Danmarks Provindser, saa at det nogle Aarhundreder igjennem styredes af en »præfectus« (J. Steenstrup, Studier over K. Valdemars Jordebog. S. 44). Vi kjende mindst tre skaanske Præfekter med Navnet Peter, de to af dem døde noget ind i 14. Aarh. og kunne saaledes ikke være Sønner af Enar Rufus, der, som angivet, døde i sidste Trediedel af 12. Aarh., hvorimod den tredie, der var nærværende, da Knud VI udstedte Forordningen om Manddrab 28. Dec. 1200 i Lund, hvad Tiden angaar, godt kan have havt nævnte Enar til Fader. Saxo omtaler dernæst (se P. E. Müller's Udg. S. 933) i Fortællingen om en Bondeopstand i Skaane Aar 1180 en »Petrus Evari filius« som »satrapa regius«. Det synes at fremgaa af hele Sammenhængen af det anf. St. hos Saxo, at denne Petrus Evari filius i 1180 i alt Fald ikke var Præfekt over hele Skaane, men at han nærmest har havt Befaling over den sydlige Del af denne Provinds. Hvorledes dette nu end forholder sig, kan han jo imidlertid godt senere være bleven Præfekt over hele Skaane, og der synes i Virkeligheden ikke at være noget til Hinder for at antage ham for at være identisk med den fra K. Knuds Forordn. kjendte Præfekt Peter. Den Omstændighed, at han siges at være en Søn af Evarus eller Euarus, som Saxo uden Tvivl har skrevet Navnet, kan nemlig ikke ubetinget være en Hindring for en saadan Antagelse. Man veed, hvor let u og n kunne forvexles i Haandskrifter, og hvor hyppigt denne Forvexling er skeet, og naar man dertil betænker, at Evarus i Sammenligning med Enar er et ganske sjeldent Navn, kommer man let paa den Formodning, som iøvrigt alt Langebek har udtalt (Suhm. VII. 581), at »Evari« paa det anf. St. hos Saxo er opstaaet ved en Fejllæsning, og at der for »Evari filius« skal læses »Enari filius.«

[1]) Denne Sven Præst omtales nedfr. i Antegnelsen til 13. Jan. om Kanutus presbyter († 1309). Det er sikkert ham og ikke den Sven, som nævnes nedfr under. 24. Febr., der er identisk med den i Nekrologiets Presbyterliste opførte Sveno longus.

[2]) Valkärra Sogn og By i Torna Herred.

utrisque mansionibus. Villicus autem occidentalis mansionis tenetur respondere in XX plaustratis feni, et orientalis in XV. Quicunque vero mansiones istas tenuerit, debet respondere vicario dicti altaris, qui obligatus est ad tres missas singulis septimanis, in VIII marcis denariorum, ita quod estimatio integre conservetur. Ad hec ex munificentia sua contulit ecclesie Lundensi curiam suam cum domibus, hac condicione apposita, ut quicunque canonicorum eam tenuerit, dimidiam marcam denariorum solvat annuatim ex ea, ita quod due ore ad oblationem cedant, et due relique pauperibus erogentur in anniversario
XIV.[2] suo. | De quibus curiis dabitur canonicis annuatim quatuor . . . . .[1]).

[7. Jan.] [G.] VII Idus Januarii. Relatio pueri ex Egypto. Et natalis sancti Luciani, Antiochene ecclesie presbiteri et martiris, viri doctissimi atque eloquentissimi, qui passus est Nicomedie ob confessionem Christi sub persecutione Maximini sepultusque Helenopoli Bithinie. Item apud Antiochiam beati Cleri, diaconi et martiris. Passio sancti Kanuti ducis et martyris Ringstadie in Sialandia, qui pro fiducia fidelitatis et innocencie sue laudabiliter occubuit.[2])

XII.[2] Obierunt Tonna, Nicolaus.

XII.[3] Item obiit Yma, monialis domus sancti Petri Lundis.

XII.[3*] Item obiit Gummi, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[1] †Item obiit pie memorie dominus Nicolaus sacerdos, hujus loci canonicus.[3]) Et Aky, villicus de Wæsum[4]), qui dedit fratribus dimidiam partem substancie sibi attinentis.

XIII.[2] Item obiit Asmundus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

[8. Jan.] XVI. A. V[I] Idus Januarii. [Apud] Neapolim Campanie sanctissimi confessoris Severini, fratris beatissimi Victorini, clarissimi viri in miraculis,

---

[1]) Ordene: »De quibus curiis . . . . quatuor«, der skrive sig fra 14. Aarh., findes ikke i den yngre Gavebog.

[2]) En Haand fra Begyndelsen af 13. Aarh. tilføiede i Randen af Bladet dette Stykke om Knud Hertug og anviste det ved et Tegn Plads umiddelbart efter Martyrfortegnelsen som en Fortsættelse af denne.

[3]) Se nedenfor i Nekrologiet under 7. Jan.

[4]) En By i Knästorp Sogn, Bara Herred.

qui et ipse fratris imitator post multarum virtutum perpetrationem sanctitate plenus quievit. Belvacis sanctorum Luciani et Messiani. Metis depositio sancti Patientis episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Gormundus.

XIV.[2] Anniversarium Strangonis Jønsson, qui hic moriebatur, |

XV.[1] tenebitur de curia in parochia beati Nicholai Lundis juxta ecclesiam ad austrum; totum canonicorum.[1])

[9. Jan.] **V. B. V Idus Januarii.** In Mauritania Cesariensi natalis sancte Marciane virginis et martiris. Eodem die apud Antiochiam sancti Juliani martiris et Basilisse conjugis ejus. Hii itaque sanctissimo voto casti conjuges aliquot annos pariter vixerunt, carnem suam virginem servantes, monasteria autem de rebus suis, quia erant parentibus et genere clarissimi, instituerunt, ut ad decem milia monachorum pater beatus Julianus fieret, Basilissa vero multarum virginum mater, quarum multitudinem cum jam victricem premisisset ad dominum, ipsa post multa exercicia sanctarum virtutum in pace quievit. Julianus vero diu a Martiano preside tortus, jubente eo a militibus gladio cesus est cum Celso puero, supradicti presidis filio. Eodem die Antonii et Anastasii martyrum cum Marcionilla martire, uxore presidis.

XII.[2] Obiit Teta.

XIII.[1] †Item obiit Nicolaus subdiaconus, de Nosaby[2]), frater noster, fratribus marcam argenti.

XIII.[2] Item obiit frater Kanutus lector, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum de Arus.

[10. Jan.] **C. IIII Idus Januarii.** Apud Thebaidem natalis sancti Pauli, primi heremite, qui a quintodecimo etatis sue anno usque ad centesimum tercium solus in heremo permansit. Cujus animam inter apostolorum et prophetarum choros ad celum ferri ab angelis, Antonius vidit. Sancti Igini pape et confessoris, qui sedit Rome annos IIII. Apud Cyprum beati Nicanoris, qui unus fuit de septem primis diaconibus.

XII.[2] Obierunt Ascerus presbiter, Aki.

XII.[3] Hugo, monachus de Heriwado.

XII.[3] Item obiit Tolo sacerdos, canonicus sancte Crucis de Dalbi.

XIII.[2] Item obiit Culi, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

---

[1]) Foran denne Antegnelse om Strange Jonsson staaer i Hdskr. et Henvisningstegn, til hvilket imidlertid intet tilsvarende Tegn nu er til at opdage. Et meget lignende Tegn sees vel paa den modstaaende Side, men det hører utvivlsomt til Notitsen under 6. Jan. om Sven Præst. Om Strange Jonsson findes yderligere Oplysninger nedenfor ved 23. Marts.

[2]) Sogn og By i Villands Herred, Christianstads Län.

[11. Jan.] **XIII. D. III Idus Januarii.** Apud Alexandriam natalis sanctorum confessorum, Petri, Severi, Leutii, quorum gesta habentur. In Affrica natalis sancti Salvii a). In hujus natali sanctus Augustinus verbum fecit ad populum Kartaginis.

XII.[2] Obiit Etta in Heddinge[1]), laica.

XII.[3*] Et Benedictus, novitius sancte Marie Esrom.

XII.[3*] Et Clemens, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

[12. Jan.] **II. E. II Idus Januarii.** Apud Achaiam natalis sancti Saturi martiris, civis Arabie, qui transiens ante quoddam ydolum, cum sufflasset illud signans sibi frontem, statim corruit, ob quam causam decollatus est. Eodem die natalis sancti Archadii, martyris genere et miraculis clari.

XII.[2] †Obierunt Helboto presbiter et decanus, hujus loci canonicus[2]), Olaf.

XII.[3] Et Toky, conversus et monachus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[2] Obiit Benedicta, sanctimonialis sancti Nicolai in Bosæ.

XIII.[3] †Obiit Thorkillus Riche, qui reliquit ecclesie duas marcas denariorum.

[13. Jan.] **F. Idibus Januarii.** Rome via Lavicana corone militum XL sub Gallieno imperatore. Pictavis sancti Hilarii episcopi et confessoris, qui ob catholicam fidem quadriennio apud Phrygiam b) relegatus inter alias virtutes fertur, quod mortuum suscitaverit. Apud Viennam sancti Veri c) episcopi, qui presedit ecclesie post sanctum Evantium d). Remis translatio sancti Remigii episcopi et confessoris.

XII.[2] Obierunt Thurgils, Manni, Frende.

XII.[3] Et . . . . Jacobus.

XIII.[2] Item obiit frater Olavus, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIV.[1] †Anno domini M⁰CCC⁰ nono obiit dominus Kanutus presbiter, hujus loci canonicus, qui in remedium anime sue contulit ecclesie ad altare beati Thome archiepiscopi et martiris unum fundum in parochia beati Michaelis ad orientem juxta balneum lapideum, item in Hallandia in Hoxhæret in parochia Laughulm bona, que

a) Siluani. b) Affrigiam. c) Sueri. d) Euentium.

---

[1]) Nu Kyrkheddinge Sogn og By i Bara Herred.

[2]) Se nedenfor i Nekrologiet under 12. Jan.

habuit in Siwithsthorp(?)[1], cum piscatura salmonum, item in Tundrushæret in Tundrus[2]) unam curiam, item in Halmstathahæret in parochia Thorthorp[3]) duas curias, unam in Unathla[4]) et aliam in Øthelsryth[5]), item in Arestathahæret in Beliakila in parochia Giallaryth[6]) unam curiam cum estimacionibus et omnibus eorum pertinenciis tali condicione, quod quatuor misse, una de beata virgine et sancto Laurencio vicissim, altera de sancto Nicholao et sancto Thoma martire vicibus alternatis et due pro defunctis, in quibus sua memoria specialiter habeatur, in dicto altari celebrentur singulis septimanis, exceptis tribus missis, quas dominus Sveno[7]) bone memorie canonicus Lundensis in dicto altari de bonis suis ordinavit, et quod aniversarium dicti domini Ka[nuti] annis singulis teneatur de bonis predictis, silicet primo due ore dentur ad offerendam, marcha inter canonicos, qui misse et vigiliis interfuerint, due ore inter vicarios, ora inter pauperes scolares eodem modo, ora inter alios pauperes, et ora inter pulsantes in turri ipso die aniversarii dividantur, et dimidia marcha detur ad fabricam ecclesie annuatim. Ordinacionem vero bonorum ad dictum altare per dictos dominos Svenonem et Kanutum collatorum

[1]) I den yngre Gavebog, hvor denne Antegnelse om Kanniken Knud ligesom i den ældre Gavebog vistnok er indført kort efter 1309, Knuds Dødsaar, læses Følgende: »... bona, que habuit in Siwithsthorp in parochia Laughulm ...« — Et »Siwithsthorp« findes nu ikke i Syd-Halland (P. v. Möller, Forn-Handl. rör. Halland. S. 30 Noten).

[2]) Nu Tönnersjö Sogn i Tönnersjö Herred. — Den yngre Gavebog har: »Tundræshæret«.

[3]) Thorup Sogn hører nu dels til Halmstad- og dels til Tönnersjö Herred.

[4]) Saaledes ogsaa Langebek (S. R. D. III. 478). Den yngre Gavebog har »miathla«, kun ved en Toddel forskjellig fra »unathla«. »Miathla« er maaske det nuværende Mjäla, medens en Lokalitet med Navnet Unathla eller et lignende Navn, nu ikke kan paavises i Thorup Sogn.

[5]) Øthelsryth eller Øthelryth, som den yngre Gavebog har, findes nu ikke i Thorup Sogn.

[6]) I den yngre Gavebog: »Item in Arestathahæret in Belliækylæ unam curiam . . .« — Giallaryth, nu Gällared Sogn, der er delt mellem de to Herreder Faurås og Årstad. Til det sidstnævnte hører den Del af Sognet, som kaldes »Kila rote«, hvor maaske det ovennævnte »Beliakila« skal søges.

[7]) Se foran S. 5.

habere debet unus canonicus, quem ad hoc capitulum deputaverit, secundum modum, qui in literis super hoc confectis sub sigillis archiepiscopi et capituli plenius continetur.

[14. Jan.] [G.] **XVIIII Kal. Februarii.** Apud Nolam Campaniæ beati Felicis presbiteri. Hic a Maximo,[a] Nolanæ urbis episcopo, presbyterii honore preditus[b] est. Qui tempore persecutionis pro Christi nomine multa sustinens, cessante postea persecutione, dominica die apud Nolam, misteriis confectis, data pace omnibus se in pavimentum oraturus projecit. Mox beati viri anima de carnis ergastulo egressa, post gravia pro Christo tormenta, quæ patienter tulerat, felicia regna ipse vere felix con[s]cendit. Sepultus est juxta urbem in loco, qui dicitur Pincis, ubi claris semper fulget virtutibus.

XII.[2] Gunni laicus occisus est.

XIII.[1] Obiit Astradus, scolaris felicis memorie.

XIII.[2] Item obiit Brotherus, dyaconus et canonicus de Dalby.

XIII.[3] Item obiit Botildis, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[3*] ¶ Aniversarium Brotheri Adamson[1]) de bonis in Særesleef[2]) sitis, in parochia Daysthorp in Hardagarthshæret, ita quod redditus inde provenientes in quinque partes dividantur, quarum tres partes habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, vicarii unam partem et pauperes unam, et pulsantes in turri de ultima parte oram denariorum.

[15. Jan.] **A. XVIII Kal. Februarii.** Abacuc et Micheæ prophetarum, quorum corpora sub Archadio imperatore divina revelacione reperta sunt. Item beati Macharii abbatis, discipuli beati Antonii, vita et miraculis celeberrimi. Item beati Ysidori in sanctitate vitæ, fide ac miraculis preclari. Apud Bituricas civitatem translatio sancti Sulpitii episcopi et confessoris. Eodem die natalis Mauri abbatis, discipuli sancti Benedicti abbatis.

XII.[2] Eodem die obierunt Thuri, Brungerus prepositus.

XII.[3] Obiit Thui, Tunsbergensis advocatus.[3])

XII.[3*] †Item obiit magister Sveno, diaconus, hujus loci cano-

a) Maximiano. b) prelatus.

---

[1]) En Person af dette Navn og rimeligvis Borger i Lund nævnes tilligemed sin Broder Otto i Kanniken Tyge Thuresen Malmo's Testament af 11. Marts 1353 (Sv. R. P. I. 34 f.)

[2]) Särslöf By i Dagstorp Sogn, Harjager Herred.

[3]) I Stedet for »Obiit Thui« har Langebek: »Øthin«. — Tunsbergensis advocatus ɔ: Foged eller Gjældkær i Tønsberg.

XIII.[1] nicus, | qui dedit fratribus fundum in Wærlingy[1]) solventem singulis annis marcam[2]) denariorum.

XIV.[2] Anniversarium domini Kanuti, archidyaconi Lundensis, de bonis in Borendeholm.[3])

[16. Jan.] **B. XVII Kal. Februarii.** Rome via Salaria in cimiterio Priscille natalis sancti Marcelli pape et martiris. Apud Arelatem sancti Honorati episcopi, cujus vita doctrina et miraculis illustris refulsit. Eodem die sancti Furfei a) confessoris atque abbatis.

XII.[2] Obierunt Throkil, Ulstanus presbiter et monacus Omnium Sanctorum.

XII.[2] †Item dominus Heremannus episcopus, hujus congregationis canonicus.[4])

XII.[3] Item obiit Withi, conversus sancte Marie in . . . .

XII.[3'] Et Uby, Aga filius.

XIII.[2] Item obiit dominus Thrugotus, pater domini archiepiscopi Ufonis.[5])

XIII.[2] Obiit Gerlog, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosø.

a) *Fursei.*

---

[1]) Enten Östra Wärlinge, en By i Hammarlöf Sogn, Skytts Herred, eller Westra Wärlinge, en By hørende til Bodarp Sogn i samme Herred.

[2]) Den yngre Gavebog har: »dimidiam marcam«.

[3]) Mindst tvende Personer med Navnet Knud have beklædt Erkedegneembedet i Lund, en i 13. og en anden i 14. Aarh. Det er den yngre af disse to, Erkedegnen Knud Eriksen, der, som det fremgaaer af det nedenfor under 1. Aug. indførte Brev af 1. Octbr. 1334, her er tænkt paa. Knud Eriksen hørte til en adelig Slægt, der førte to Bjælker som Vaabenmærke (Dipl. Sv. IV. 697), hans Fader var Erik Jonsen, hans Moder hed Ingerd, han var Broder til Erkebiskop Karl i Lund og til Ridderen Johan Eriksen, en Tid Hovedsmand paa Bornholm. D. 20. Dec. 1316 nævnes han som Kannik i Lund og forhenværende Sognepræst til Stenløse i Fyns Stift (Dipl. Langeb.). Da den tidligere Erkedegn Nicolaus Akari døde 16. Marts 1326 er Knud Eriksen vistnok bleven hans Efterfølger, men med Sikkerhed kan han dog først 30. Marts 1329 paavises at være bleven Erkedegn (Dipl. Sv. IV. 99). I Løbet af de næste tyve Aar forekommer han oftere (Dipl. Sv. IV. 375, 77, 93, 94, 429, 83, 502, 697, 750; V. 21, 435, 55, 608-9; VI. 110) og er maaske død omkring 1350.

[4]) Se A. D. Jørgensen, Den nordiske Kirkes Grundlæggelse. S. 896 fg., D. Mag., 4. Række, II. 355 fg. og J. Steenstrup, Studier til K. Valdemars Jordebog S. 33.

[5]) Den samme Haand, der indførte denne Notits om Erkebiskop Uffo's Fader, skyldes ogsaa Antegnelsen nedenfor ved 11. Jul. om Erkebispens Moder Arina.

XIV.[2] Anno domini M⁰CCC⁰ quinquagesimo primo obiit dominus Matheus, canonicus Lundensis[1]), qui ad anniversarium suum annuatim in choro Lundensi celebrandum dedit et legavit tres marcas denariorum deducendas de curia sua, quam prebende sue anexit(!), taliter dividendas videlicet, quod canonicis, qui vigilis(!) et misse interfuerint, marcha denariorum, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus III ore, pulsantibus in turri ora denariorum, ad altare vero pro missis | celebrandis dimidia[2]) | marcha denariorum ero-
XIV.[2] getur, | fabrice dimidia marcha detur.

[17. Jan.] **C. XVI Kal. Februarii.** In Egypto apud Thebaidem beati Antonii monachi, qui multorum monachorum pater vita venerabili preclarissimus vixit consummatoque cursu feliciter quievit. Cujus corpus sub Justiniano imperatore divina revelacione repertum Alexandriam delatum est et in ecclesia beati Johannis baptiste humatum. Lingonis natalis sanctorum geminorum Speusippi, [Eleusippi] et Meleusippi, qui, cum essent XXV annorum, cum avia sua Leonilla et Jonilla et Neone martyrio coronati sunt tempore Aureliani imperatoris.

XII.[2] Obiit Gythni laica.

XII.[3*] †*[Bovo vi]llicus de Gurdeshog*[3]), *frater noster, occisus est,· qui fratribus dedit subs[tancie sue portionem sibi atti]nentem.*

XIII.[2] *Item obiit frater Acco, conversus ecclesie in Tumathorp.*

XIII.[2*] . . . *sanctimonialis et priorissa ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.*

XIV.[1] Anniversarii dies venerabilis patris domini Esgeri[4]),
XIV.[2] hujus ecclesie archiepiscopi . . . mi[5]), | qui dedit ca-

---

[1]) Rimeligvis den samme som den Mathæus Petersen, der nævnes i Kanniken Niels Bunkeflods Testament 28. Sept. 1346 og i Breve af 23. Sept. og 6. Decbr. 1350 og paa førstnævnte Sted opføres som Kannik og tillige som Kapellan og Notarius hos Erkebispen (Dipl. Svec. IV. 609, VI. 223, 254).

[2]) Ordene »celebrandis dimidia« skyldes en Rettelse udført af en yngre Haand, der ogsaa har tilføiet de fire sidste Ord.

[3]) Hjortshög By i Kropp Sogn, Luggude Herred.

[4]) Erkebiskop Esger Jul døde d. 17. Jan. 1325. D. 26. Mai 1323 havde han givet Kapitlet i Lund en betydelig Gave, af hvilken Udgifterne til en Aartid for ham skulde udredes (Dipl. Svec. III. 599, Suhm. XII. 72). Se iovrigt udfr. Antegnelsen til 17. Jan. i den yngre Gavebog.

[5]) Om der har staaet XIIImi eller XIImi, kan nu ikke sees, da Skriften paa dette Sted er udslidt. Esger Jul bliver nemlig den trettende eller tolvte i Erkebisperækken, eftersom man regner den udvalgte, men ikke viede Erkebiskop Erland Erlandsen med eller ikke.

pitulo triscentas(?) marchas denariorum ad distribuciones, de quibus expendantur x marce denariorum in anniversario suo, prout habetur in originali, [ita][1]) quod canonici levent quinque marchas, vicarii duas marchas . . . . dimidia[2]), pauperes scolares et alii pauperes decem et octo oras, pulsantes in turri duas oras denariorum. Cujus anima requiescat in perpetua domini pace, Amen.

[18. Jan.] D. XV Kal. Februarii. Cathedra sancti Petri apostoli, qua primum Rome sedit. Eodem die natalis sancte Prisce virginis et martiris. Et in Ponto natalis sanctorum martyrum Mosei et Ammonii.

XII.² Obierunt Tamma[3]).

XIV.² †Anno domini millesimo ccc⁰ . . . .[4]) obiit vir magne discrecionis dominus Thomas Gynter son, civis Lundensis[5]), pie memorie, cujus anniversarius dies celebrari debeat annuatim cum duabus marcis denariorum provenientibus de taberna mercatoria Gothrici Jacob son de Malmoughe[6]), ita quod canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, cedat una marca denariorum,

---

[1]) Skriften er her udslidt, men der kan efter Sammenhængen ingen Tvivl være om, at det er et »ita« eller et lignende Ord, der savnes.

[2]) Maaske »cum marcha dimidia«. Stedet er utydeligt, fordi Skriften her løber i Eet med Resterne af en af de 3 ældre Notitser, der bleve udslettede for at skaffe Plads til Notitsen om Erkebiskop Esger.

[3]) Efter »obierunt« skulde man foruden »Tamma« vente i det mindste endnu et Navn, og muligvis har et saadant ogsaa tidligere været indført øverst paa den næste Side i Haandskriftet, hvor nu Stykket om Thomas Gyntersen optager Pladsen.

[4]) Efter »millesimo ccc⁰« er der en aaben Plads, der dog ikke bærer Spor af at være tilveiebragt ved Rasur, men snarest synes foranlediget ved at man, da man indførte Notitsen c. 1330, ikke kjendte Thomas Gyntersens Dødsaar og derfor lod Plads staa for senere at kunne tilføie det manglende. I den yngre Gavebog, hvor Notitsen optoges ordret, som den ovenfor er meddelt, er Aarstallet slet og ret bleven gjengivet med »Mccc.«

[5]) Thomas Gyntersen, der altsaa ikke, efter hvad der i foranstaaende Note 4 er udtalt, døde Aar 1300, som den yngre Gavebog har og efter denne rimeligvis ogsaa Magn. Matthiæ (Series episc. eccl. Lundensis. S. 99), men er død senere, i al Fald før c. 1330, var sikkert Fader til den Gynter Thomassen, Borger i Lund, hvis Aartid holdtes 8. Sept., og som omtales i Breve fra 1325—46. Se nedf. 8 Sept.

[6]) Gothrik Jacobsen førte adeligt Skjold og var Borger i Malmø. Han omtales 1338, 1346 og 1349 (Dipl. Svec. IV. 611, V. 613, 615, VI. 134). Væbneren Jacob Godriksen, som forekommer 1381 og 1389 (Sv. R. P. I. 517, II. 158), var sikkert hans Søn.

vicariis dimidia marca, pauperibus scolaribus una ora, pulsanti in turri una ora, persone altaris beati Stephani in ecclesia beati Laurencii due ore tali condicione, quod in ipso die anniversarii due misse pro anima dicti domini Thome Gynter son apud ipsum altare annuatim celebrentur.

[19. Jan.] E. XIV Kal. Februarii. In Smirna natalis sancti Germanici martiris, qui, cum primeve etatis venustate floreret, per graciam dei metum a) corporee fragilitatis excludens sponte preparatam bestiam dampnatus a judice jam provocavit, cujus dentibus comminutus, vero pani, id est Christo, pro ipso moriens meruit incorporari. Eodem die sancti Pontiani martiris apud Spoletum temporibus Antonini imperatoris sub judice Fabiano. Item eodem die Rome sanctorum martyrum, Marii et Marthe cum filiis suis, Audifax et Abacuc, nobilium de Persida.

XII.[2] Obierunt Thorond soror nostra, Halden, qui et Sune[1]), Margareta, que celibe vita obiit[2]).

XIII.[2] Item Olavus, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[2] Item obiit frater Øldo, sacerdos, de ordine fratrum minorum.

XIV.[1] Item obiit Ætla, monialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Anno domini M⁰CCC⁰ quinquagesimo obiit Ysaac Botulfson[3]), qui pro anniversario suo in choro Lundensi annuatim tenendo et uxoris sue Ætlæ unam curiam in Fosøghæ[4]) in redditibus quinque solidorum annone, quam quidem curiam habuit de domina Yngerth, legavit tali modo dividendos, quod dimidia pars cedat canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, et residua dimidia pars inter vicarios et pauperes dividatur.

[20. Jan.] F. XIII Kal. Februarii. Rome Fabiani episcopi, qui, cum XXV annis ecclesie preesset, passus est martyrium tempore Decii et in cimi-

a) motum.

---

[1]) Den samme som Nekrologiets »Suno Selcat«.

[2]) Margrethes Dødsdag var efter Nekrol. ikke d. 19., men d. 18. Jan.

[3]) Sikkert en Broder til de ndfr. omtalte Kanniker, Brodrene Peter og Joseph Botulfsen. Se ndfr. 16. og 17. Marts, 20. Apr. og 18. Juni. Brødrene Erland og Botulf Isaksen, der strax herefter nævnes under 20. Jan., vare vistnok den ovenfor nævnte Isak Botulfsens Sønner.

[4]) Fosie Sogn og By i Oxie Herred.

terio Calixti sepultus. Eodem die natalis sancti Sebastiani de Mediolano, qui in tantum carus erat imperatoribus Diocleciano et Maximiano, ut principatum ei prime cohortis traderent. Quem Dioclecianus, ubi christianum esse cognovit nec a fide posse revocari, jussit ligari in medio [campo] quasi signum[a] ad sagittam et sagittari a militibus, qui, cum sagittis plenus quasi eritius staret, putantes eum mortuum abierunt. Nocte autem veniens quedam mulier nomine Herena tollere corpus invenit eum viventem et adduxit eum in domum suam et curam ejus egit. Qui ubi convaluit, multos in fide confortavit, nec mora ipsis imperatoribus apparens, hos, pro ut digni erant, corripuit. Tunc jussit eum Diocletianus in hippodromum duci palatii[b] et fustigari, donec deficeret. Quem mortuum in cloacam maximam miserunt. Sed ille apparuit in sompnis sancte matrone Lucine dicens: »Juxta circum invenies corpus meum pendens in unco. Hoc[c] sordes non tetigerunt, et dum levaveris[d]), perducas ad catacumbas et sepelies me in cripta juxta vestigia apostolorum.« Que ipsa nocte cum servis veniens totum ita complevit.

XII.[2] Obiit Karl.

XII.[3*] Item obiit Elena, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nycholai de Bosaø.

XIII.[1*] †Item obiit Una, uxor domini Johannis | Michel sun[1]), | que ad fabricam ecclesie dedit marcam argenti.

XIII.[3] Item obiit frater Phatherus de ordine fratrum minorum Lundis.

XIV.[1] †Anno domini M°CC°IX° obiit Ingifrith, uxor domini Jon Litlæ[2]), pro cujus anniversario ac suo proprio uno

a) lignum. b) in ioppodromium duci palatium. c) hunc. d) lauaueris.

---

[1] Efter en Rasur er »Michelsun« tilføiet med en yngre Haand. En »Johannes, filius Michahelis« nævnes i Erik Glippings Forordn. for Bara Herred sammen med Gjældkæren i Skaane Niels Erlandsen, Jon Litle og tvende andre Mænd som dem, der af Kongen vare beskikkede til at dømme i de Lovovertrædelser, hvorover de skaanske Bønder ved deres Afsendinge til Kongen havde klaget.

[2]) Den fra Erik Glippings og hans Søns Historie saa vel kjendte Jon Jonsen Litle var en Søn af Jon Regmothsøn (Ræynmothsøn) og Cecilie, Ebbe Sunesens Datter. Han nævnes første Gang 1248, da han mageskiftede noget Jordegods, han havde arvet efter sin Moder, med Esrom Kloster (Cod. Esrom. v. O. Nielsen. S. 124). Jon Litle kan efter dette næppe være født senere end 1233 og var altsaa tilaars, da han 4. Aug. 1307 paa sin Gaard Hyrningsholm (Hørsholm) endte sine Dage (S. R. D. I. 250). Han blev begravet hos Brødrene i Esrom, som i deres Optegnelser give ham det Vidnesbyrd, at han var »miles devotissimus et præclarissimus regni Dacie«. Hans Hustru hed, som ovenfor angivet, Ingefred. Rigtignok anfører Langebek, støttende sig til de saakaldte Esromske Annaler (»obiit domina Cecilia domini Joon dicti Litlæ«), i Stamtavlen over Sune Ebbesens Afkom en Cecilie som Jon Litles Hustru (S. R. D. IV. 545, Tab. 4 og 549n) og maa derfor, eftersom Jon Litle intetsteds

die tenendis idem dominus Jon omnia bona sua, mobilia et immobilia, in Nybøle[1]) juxta Lund donavit, ita quod de redditibus dictorum bonorum due marche denariorum annuatim ad fabricam ecclesie deputentur, due vero marche alie ad anniversarium predictum, prout in testamento super hoc confecto plenius continetur, residuum vero de dictis redditibus mense canonicorum deputetur. Dicta autem bona per procuratores mense canonicorum ordinentur. Dicte vero due marche pro anniversario taliter dividantur videlicet, quod dimidia marcha denariorum ad offerendum et dimidia marcha ad mensam canonicorum conferantur, item sex ore denariorum inter canonicos, qui vigiliis et misse interfuerint, equaliter dividantur, et due ore pauperibus scolaribus erogentur.

XIV.[2] Anno domino MCCC quinquagesimo primo Erlandus Ysacson pro anniversario suo et fratris sui Botulphi

omtales som tvende Gange gift, finde en anden Plads for den i 1209 afdøde Ingefred. Hun opføres derfor, da det baade passer med Tiden, og der iøvrigt intet er kjendt om, hvem Johannes, Jakob Sunesens Søn, var gift med, som dennes Hustru. Men i den Redaktion af Esromannalerne, den fra 15. Aarh. stammende Cod. Arn. Magn. 841. 4, som Langebek benyttede til sin Udgave, og som han selv karakteriserede som skødesløs og fuld af Feil, maa der i den foran anførte Passus være glemt Ordet »filia«. Indsættes det paa sit Sted, saa at der altsaa læses: »obiit d. Cecilia, [filia] d. Joon dicti Litlæ«, bortfalder al Grund til med Langebek at skille Fru Ingefred fra hendes rette Husbonde. Ingefred nævnes 25. Marts 1299, hun var da endnu ilive, men inden 25. Juli 1306 maa hun være død (Cod. Esrom. v. O. Nielsen. S. 129 og 99). Som det derfor tidligere er bleven paavist i Hist. Tidsskr. 5. R. II. S. 420 Note 1 af C. F. Bricka, kan det ovenfor angivne Dødsaar MCCIX ikke være rigtigt; det kan paa Grund af det nys Anførte heller ikke forklares som en Feilskrift for MCCXCIX eller MCCCIX (Suhm. XI. 621, jfr. dog IX. 158—9), saaledes at der blot er glemt Noget, et XC eller C, men det maa være fremkommen ved en eller anden Feil, som vi nu ikke kunne forklare os. Indtil denne Forklaring engang bliver givet, have vi kun de to Datoer, 25. Marts 1299 og 25 Juli 1306, mellem hvilke Fru Ingefreds Dødsdag maa falde, at holde os til. Her skal blot endnu tilføies, at Jon Litle og Ingefred havde tre Sønner, Thorben, Johannes og Jakob, og en Datter, Cecilie, der var gift med Tuko Jurissen. Sønnerne nævnes alle tre i det ovenomtalte Brev af 25. Marts 1299, og en af dem (»Jacobus Jon Litlesun, armiger«, desuden 21. Jan. 1301 (Dipl. Svec. II. 337), men ingen af dem synes at have overlevet Faderen. Datteren var Enke, da hun 9. Octbr. 1307 oprettede sit Testament (Cod. Esrom. v. O. Nielsen. S. 130—34); hun døde 29. Decbr. 1307 og blev begravet i Esrom Kloster (S. R. D. I. 250). Mærkeligt nok findes kun Fru Ingefreds, men hverken hendes Mands eller Børns Dødsdage optegnede i »Liber daticus«.

[1]) Nöbbelöf Sogn og By i Torna Herred.

Ysacson[1]) bone memorie in choro Lundensi annuatim tenendo unam curiam in Fosøghæ[2]) in redditibus unius ore annone [et] XVIII orarum denariorum legavit tali modo dividendos, ita quod annona cedat canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, et dimidietas denariorum vicariis, residua vero dimidietas pauperibus . . . . provisori bus] . . . . denariorum (?) . . . . . . [una or]a denariorum pulsantibus in turri largi[antur].

[21. Jan.] G. XII Kal. Februarii. Romæ natalis sanctæ Agnetis, quæ sub prefecto urbis Symphronio ignibus injecta, sed his per orationem ejus extinctis, gladio percussa est. Item apud Athenas beati Publii episcopi ob Christum martyrio coronati. Et in Hispaniis, civitate Terragone, natalis sanctorum Fructuosi episcopi, Augurii et Eulogii diaconorum, [qui] temporibus Gallieni sub Emiliano preside martyrio coronati sunt. [Apud] Trecas passio sancti Patrocli martyris.

XII.[2] Obierunt Apa soror nostra, decanus Godescalcus Roskeldensis.

XII.[2] Item dominus Pascalis papa secundus.[3])

XII.[3] Item obiit Thora, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] Et Augustinus presbiter, canonicus sancte Crucis Dalby.

XIII.[1*] †Obiit Petrus, sacerdos, hujus loci kanonicus.

XIV.[2] Notá! dies anniversarii domini P. sacerdotis de Ystat[4])

XV.[1] | tenendus per personam altaris electi Erlandi[5]) de curia in parochia beati Pauli Lundis | . . . . marchis denariorum hoc modo dividendis, primo canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, ... vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus et aliis pauperibus . . . . . . pulsantibus in turri residuum. (?)

[22. Jan.] [A.] XI Kal. Februarii. In Hispaniis sancti Vicentii diaconi, qui sub impio Datiano multa passus martyrio meruit coronari. Ipso die in

---

[1]) Se S. 14, Note 3.
[2]) Fosie Sogn og By i Oxie Herred.
[3]) Pave Paschalis II døde 21. Jan. 1118.
[4]) Vistnok den Petrus de Ystath, som i Erkebiskop Karls Testament 1334 betænkes med en Bog og 7. Marts 1341 indsættes til Executor testamenti efter sin Slægtning Sven Olufsen.
[5]) Den udvalgte Erland Erlandsen. Se ndfr. 23. Aug.

Galliis, civitate Ebreduno sanctorum martyrum Vincentii, Orontii et Victoris. Ad aquas Salvias[a] natalis sancti Anastasii, monachi et martyris, de Perside, qui post plurima tormenta carceris, verberum et vinculorum, quæ in Cesarea Palestinæ perpessus fuerat a Persis, postremo in Perside multis pænis affectus usque ad ultimum decollatus est a rege eorum Chosroe[b] cum aliis septuaginta. Reliquiæ corporis ejus primo[c] Iherusolimis ad monasterium suum deinde Romam delatæ venerantur in monasterio beati Pauli apostoli, quod dicitur: ad aquas Salvias.[a]

XII.[3] Obiit Walterus, sacerdos et canonicus sancte Crucis de Dalby.

XII.[3*] Et Tholf, monachus et sacerdos sancte Marie de Hesrom.

XIII.[3] Item obiit frater Nicolaus dictus Prescian, minister fratrum minorum Dacie.[1]

XIV.[2] Anniversarium domine Etlæ de Malmøghæ.[2]

XIV.[2] Anno domini M⁰.CCC⁰.XL⁰. primo obiit domina Etlæ de Malmøghæ[2], que legavit pro anniversario suo in choro Lundensi annuatim tenendo unam curiam in Malmøghæ juxta curiam domini (?) . . . . Kaa[3] ad orientem sitam, que valet annuatim in redditibus tres marcas denariorum cum dimidia, que taliter dividantur, videlicet canonicis . . . . in turri pulsantibus ora denariorum (?) . . . .

XIV.[3] Anniversarium Margarete Staphinsdoter,[4] que fuit soror canonicorum, de quadam curia in Wirkøghe[5] sita, walente in redditibus duas oras annone, cum hiis

a) aquas salinas. b) Core. c) prius.

---

[1]) Ifølge en gammel Optegnelse var denne Nicolaus den fjerde i Rækken af Provindsialministrene for Provindsen Dacia, han omtales 1269 (Suhm. X. 640) og synes endnu i 1277 at have været i Live (S. R. D. V. 526).

[2]) Det maa sikkert være samme Person, der handles om i disse to Notitser, der maaske hidrøre fra samme Haand, og af hvilke den større i Haandskr. har faaet Plads i Bladets nederste Rand, medens den anden er indført paa den til Antegnelser forbeholdte Plads.

[3]) Joon Kaa, Ridder, nævnes i Aarene 1330, 1333 og 1334 (Dipl. Svec. IV. 166. 311, 375).

[4]) I »Registrum capituli Lundensis« haves et Brev af 29. Juni 1358, ved hvilket Katharine Nielsdatter, Enke efter Alexander i Tyringe, erkjender at skylde Jomfru Margrethe Staffensdatter 40 Mark, til Sikkerhed for hvilken Sum hun giver Margrethe sin Gaard i Virkie i Pant. Jfr. S. R. D. VII. 252.

[5]) Virkie (eller Virke) Sogn og By i Harjager Herred.

estimacionibus, videlicet.[1]) De cujus curie pensione debentur canonicis due partes, tercia vero pars vicariis et pauperibus, de qua detur eciam pulsantibus ora denariorum.

XIV.[3] *Anniversarium domine Cristine, filie Johannis . . . pro anniversario suo molendinum . . . . V pund annone.*

[23. Jan.] **B. X Kal. Februarii.** Romæ natalis sanctæ Emerentianæ virginis Christi et martyris, quæ fuit collactanea sanctæ Agnetis. Dum enim oraret ad sepulchrum ejus a gentilibus lapidata est. Et in Mauritania, civitate Neocesarea[a]) natalis sancti Severiani et Aquilæ uxoris ejus ignibus combustorum. Philippis beati Parmenæ diaconi, qui unus fuit de septem diaconibus.

XII.[2] Obierunt Seburg soror nostra, Herimannus cecus.

XII.[3] Item obiit Elizabeth, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] Et Moia, soror nostra in Christo.

XII.[3]· Obiit et Haquinus, sacerdos et canonicus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[1] Item obiit Laurentius, sacerdos, novicius.

XIV.[1] †Anniversarium domini Pauli, | sacerdotis | de Enisløf[2]) in Halmstatha hæret in Hallandia, qui dedit capitulo Lundensi quandam terram in Karathorp[3]) in parochia Laghaholm in Høghshæret, ita quod quidquid inde provenerit totum cedat canonicis, qui missis et vigiliis suis interfuerint.[4])

[24. Jan.] **C. IX Kal. Februarii.** Apud Ephesum natalis sancti Timothei apostoli. Apud Antiochiam sancti Babilæ[b]) episcopi, qui persecucione Decii, posteaquam frequenter passionibus suis et cruciatibus glorificaverat dominum, gloriosæ vitæ finem sortitus est in vinculis. Neocesarea civitate natalis sanctorum martyrum Mardonii, Musoni, Eugenii, Metelli[c]), qui omnes igni traditi sunt, et reliquiæ eorum in Axum fluvium disperse.

a) *Neocesarie.* b) *Babili.* c) *Melliti.*

---

[1] Efter »videlicet« er der i Hdskr. ladet en Plads aaben.

[2] Enslof Sogn, af hvilket kun en mindre Del hører til Halmstad Herred, medens Resten ligger i Tönnersjö Herred. Den ovennævnte Præst i Enslöf, Paul, nævnes 1341 (C. W. Skarstedt, Göteborgs Stifts Herdaminne. S. 275).

[3] Karup, nu en By i et Sogn af samme Navn i Höks Herred.

[4] Antegnelsen er i Hdskr. senere bleven overstreget.

XII.[2] Obierunt Toca, Anund Fiersong.
XII.[2] Et Hericus.[1])
XII.[3*] Et Walterus, presbiter et canonicus sancte Crucis de Dalby.
XIII.[1] Item obiit Thorstanus, conversus sancte Marie de Esrom.
XIII.[2] Item obiit Andreas, presbiter et canonicus sancte Crucis de Dalby.
XIII.[3] Item obiit Sueno, sacerdos, hujus loci canonicus,[2]) qui dedit ad fabricam ecclesie dimidiam marcam denariorum et ad mensam canonicorum marcam denariorum.

[25. Jan.] D. VIII Kal. Februarii. Conversio sancti Pauli. Eodem die [natalis] sancti Annaniæ apud Damascum, qui beatum Paulum baptizavit. Apud Gabalensem a) civitatem sancti Severini episcopi, admirande sanctitatis et doctrine b) viri. Item natalis sancti Prejecti Arvernensis c) episcopi et martyris.

XII.[2] Obiit Aswar, laica.
XII.[3] . . . . Pistor Thorkyllus.
XIII.[1] †Item obiit Tholo, sacerdos, hujus loci canonicus.[3])
XIV.[1] Obiit Bosæ, sacerdos, ... qui dedit ad mensam
XIV.[1] canonicorum duos delfines | annuatim.
XIV.[1] †Nota! dies anniversarius Jon Feet, | qui dedit nobis
XIV.[2] ad anniversarium suum decem marcas, cujus fructus cedat canonicis.

[26. Jan.] E. VII Kal. Februarii. Natalis sancti Policarpi martiris, qui beati Johannis apostoli discipulus et ab eo Smirnæ episcopus ordinatus totius Asiæ princeps fuit. Postea vero ob Christi amorem multa perpessus ab inimicis catholicæ fidei ad ultimum martyrio vitam finivit. Eodem die natalis sanctorum martyrum Theogenis cum aliis XXXVI. Item apud Bituricas civitatem beati Sulpitii confessoris.

a) Gabanensem. b) doctrina. c) Aruennensis.

---

[1]) En Tilføielse hørende til denne Notits og skreven over Linien er senere udslettet. Nekrolog. har: »Hericus, qui dedit cappam«.
[2]) Jfr. ovenfor S. 5, Note 1.
[3]) Sikkert nok identisk med den i Nekrologiets Presbyterliste opførte Tolo presbiter.

XII.[2]* Obiit Toky, presbiter, Dalbuyensis canonicus.

XII.* †Item obiit Absalon, presbiter, hujus ecclesie canonicus.[1])

XIII.[2]* Obiit Thrugillus, patruus Asgoti sacerdotis, qui dedit fabrice hujus ecclesie et mense canonicorum XX marcas denariorum.

XIV.[2] Anno domino M⁰.CCC⁰. quinquagesimo obiit dominus Andreas sacerdos, persona altaris sancte Marie Magdalene in Cripta, qui curiam suam in parochia sancti Michaelis, Lundis, legavit ad dictum altare pro residentia persone dicti altaris condicione tali, quod quindecim ore denariorum de eadem curia die anniversarii sui erogentur in hunc modum, primo canonicis marcha denariorum, vicariis tres ore, pauperibus scolaribus et aliis pauperibus III ore et pulsantibus in turri ora. Cujus anima requiescat in pace. Amen.

[27. Jan.] **F. VI Kal. Februarii.** Natalis sancti Johannis episcopi Constantinopolitani, qui Crisostomus appellatur. Item beati Mauri, abbatis monasterii Badonensis, cujus vitam plenam virtutibus vir illustris ac patricius Dinamius scribit. Et apud Bethleem Judæ dormitio beatæ Paulæ, matris Eustochiæ virginis Christi.

XII.[2]* Obiit Ida, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] De eodem claustro obiit Aswor, monialis novitia.

XII.[3] Item Petrus, levita et monachus ecclesie sancti Petri de Nestveth.

XII.[3]* Item obiit Sveno, filius Thorh, conversus ecclesie sancte Marie et sancti Nicolai in Bosaø.

XIII.[2] †Item obiit Arina, relicta Æbbonis de Karlaby m . . . .[2]), que legavit fabrice duas marchas.

---

[1]) Findes i Nekrologiets Presbyterliste, hvor hans Navn er indført med den samme Haand, som i Erkebispelisten indførte Assers, Eskils og Absalons Navne.

[2]) Langebek, der havde overseet Ordene »de Karlaby . . .«, kunde derefter let falde paa den Tanke, at den Ebbe, han her havde for sig, maatte være Ebbe Sunesen. Som Notitsen imidlertid nu lyder, savner denne Formodning al Hjemmel, da man ikke tør identificere Ebbe fra Karlaby med Ebbe Sunesen, og med det samme bortfalder ogsaa den alene paa dette Sted i Lib. dat. støttede Antagelse om, at Ebbe Sunesens Hustru hed Arina (S. R. D. IV. 545. Tab. IV, Suhm. IX. 141). Karlaby er enten Vestra Karaby Sogn og By i Harjager Herred eller Ostra Karaby Sogn og By i Onsjöherred.

XIII.[2]* Item eodem die obiit Katerina, relicta Bertoldi pistoris, que in memoriam sui reliquit ad ornatum ecclesie unam cortinam, valentem XX marcas denariorum, et II marcas denariorum, item ad mensam canonicorum II marcas denariorum.

XIV.[2] Anno domini M⁰.CCC⁰.XL⁰.VIII⁰. kalendas sexto Februarii obiit dominus Joon Petri presbiter,[1]) qui curiam suam, in qua resedit, in parochia ecclesie majoris beate Marie sitam in presencia domini Petri archiepiscopi Lundensis scotavit et legavit in remedium anime sue ad altare sacerdotum parochialium in civitate Lundensi tali condicione, quod persona altaris, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, dabit sex marchas denariorum novorum Scaniensium pro anniversario suo annuatim tenendo taliter distribuendas, primo ad fabricam ecclesie beati Laurentii tres oras, canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, duas marchas, vicariis, qui vigiliis et misse interfuerint, dimidiam marcham, pauperibus scholaribus in choro existentibus tres oras, pulsantibus in turri unam oram, fabrice ecclesie predicte majoris Marie dimidiam marcham, vicario ibidem tres oras, pro quibus celebrabit tres missas in die anniversarii sui, ministro ibidem unam oram, pro qua tenetur legere duo psalteria, ad fabricam vero ecclesie minoris beati Petri Lundis dimidiam marcham, vicario ibidem tres oras, pro quibus etiam celebrabit tres missas, ministro ibidem unam oram pro duobus psalteriis legendis, item vicariis missas celebrantibus in altaribus circumjacentibus prefatum altare sacerdotum predictorum dimidiam marcham, minoribus fratribus Lundis unam oram.

[28. Jan.] G. V Kal. Februarii. Natalis sanctæ Agnetis[a]) secundo, de[b]) nativitate. Et in civitate Apollonia Leucii, Tyrsi, Calenici martyrum,

a) Agnæ. b) a.

---

[1]) Rimeligvis den Joon Petri sacerdos, vicarius perpetuus ecclesiæ beatæ Mariæ majoris Lundis, som forekommer 28. Sept. 1346 i Lundekanniken Niels Bunkeflods Testament (Dipl. Svec. V. 613, 615).

qui tempore Decii imperatoris sub pre[si]dibus Conbrictio, Silvano et Baudo diversis tormentorum generibus excruciati martyrium consummaverunt. Eodem die apud Alexandriam beati Cyrilli episcopi et confessoris.

XII.[2] *Obiit Helena, soror* nostra.

XII.[3] *Item obiit Azerus, conversus sancte Marie de Herivado.*

XIII.[2] *Item obiit . . . eta, monialis sancte Marie et sancti Nicolai de Boso.*

[29. Jan.] **A. IIII Kal. Februarii.** Romæ natalis sanctorum Papiæ et Mauri militum tempore Diocletiani, qui videntes constantiam Saturnini et Sisinnii martyrum conversi sunt ad fidem, statimque jussum est a Laodicio prefecto urbis, ut os eorum, quo Christum confitebantur, lapidibus contunderetur, et diu plumbatis cesi expiraverunt. Eodem die Treveris depositio Valerii episcopi, discipuli sancti Petri apostoli.

XII.[2] Esa Tola[1]) obiit in Christo.

XIII.[1] †Item obiit Gudmundus, sacerdos, hujus ecclesie canonicus.[2])

XIII.[3] †Anno domini M⁰.CC⁰.LXXX⁰. nono obiit dominus Johannes pie memorie hujus ecclesie archiepiscopus nonus,[3])

XIV.[1] | qui contulit ad anniversarium suum bona sua omnia

---

[1]) Det forekommer ikke sjeldent i Lib. dat., at der til en Persons Navn med »dictus«, »dicta« eller Lignende er føiet et andet Navn, saa at Vedkommende synes at have gaaet under tvende Navne. Noget Lignende foreligger maaske her, hvor der oven over »Esa« med samme Haand er tilføiet »Tola«.

[2]) Det er sikkert samme Gudmund, som findes opført blandt de sidste i Nekrologiets Presbyterliste.

[3]) Medens Erkebiskop Johannes Dros altsaa i Henhold til det Ovenstaaende er død 29de Jan. 1289, angives han af Hamsfort (S. R. D. I. 295) ligesom ogsaa i den 1599 forfattede lundske Bispekronike (S. R. D. VI 644) først at være død 28. Apr. 1290. Hamsforts Kilde var sikkert et nu tabt Nekrologium fra Roskilde (»ephemerides Roskildenses«), og Forf. af Bispekroniken — hvis det da ikke er Hamsfort selv — har maaske benyttet Hamsfort, men synes i al Fald ikke at have havt Kjendskab til, hvad »Liber daticus« indeholdt om Johannes Dros' eller andre Erkebispers Dødsdage. Saameget er imidlertid sikkert, at Johannes Dros maa være død længe før 28. Apr. 1290, eftersom Pavebullen, der kalder hans Efterfølger Jens Grand til Erkesædet i Lund, er udstedt 18. Marts 1290 (P. A. Munch, Saml. Afhan ll. IV. 553), paa hvilken Tid Jens Grand var i Rom og havde, som det synes, allerede opholdt sig der noget. Det hedder jo endog (Suhm. XI. 66), at Kapitlet i Lund allerede i 1289 d. 9. Apr. havde valgt Johannes Dros' Efterfølger. Selv om man imidlertid med Grund kan betvivle denne Efterretning, fordi Jens Grand endnu 15. Mai 1289 kun skriver sig »præpositus Roskildensis« (P. A. Munch, Saml. Afhandl. IV. 539) og ikke »electus Lundensis«, da dog en Meddelelse om det i Begyndelsen af April i Lund foretagne Valg synes at maatte

in Knæsthorp,[1]) ita tamen quod una marca pauperibus scolaribus erogetur et aliis mendicantibus.

XIV.[2] Nota! hic tenebitur anniversarium domini Jacobi Niclæsson[2]) archiepiscopi, prout VIII⁰ idus Mayi est notatum, ubi invenies tale signum -†-.

[30. Jan.] **B. III Kal. Februarii.** Apud Antiochiam passio sancti Ypoliti martiris. Jherusolimis Mathiæ episcopi, de quo mira et plena fide gesta narrantur, qui multa pro Christo perpessus ultimo in pace vitam finivit. Item beati Alexandri martiris tempore Decii passi. Eodem die dormitio sanctæ Aldegundis virginis

XII.[2] Obiit Bondi.

XII.[3*] Item obiit Petrus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis, prior de Bosø.

[31. Jan.] **C. II Kal. Februarii.** Apud Alexandriam natalis sancti Metrani martyris, quem pagani correptum jubent impia verba proferre, quod illo recusante, post multos cruciatus lapidibus eum obruerunt. Item Saturnini, Tyrsi et Victoris. Eodem die apud Trientinam urbem beati Vigilii episcopi et martiris.

XIII.[1] Obiit Magnus, | qui occisus est in Gocia aput Lene[3])

XIII.[1] anno dominice incarnationis MCCVIII⁰.

XIII.[1] Item obiit Segot, frater de Tummathorp ad succurrendum.

XIII.[2] Item obiit frater Bovo, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tumperthorp.

XIII.[3] Item obiit nobilis matrona Agnetha Pætærs, que ad tenendum anniversarium suum singulis annis in ecclesia

---

kunne have naaet Roskilde, hvor Jens Grand da opholdt sig, inden Midten af Mai, bliver dette dog uden Indflydelse paa den Tiltro, Angivelsen ovenfor om Johannes Dros' Dødsdag i ethvert Fald synes at have Krav paa. Der er derfor sikkert heller ingen Grund til med Helveg (Khist. I. 670) at foretrække 28. Apr. 1289. -- Johannes Dros' Moder, Gerike, omtales ndfr. d. 29. Marts.

[1]) Knästorp Sogn og By i Bara Herred.

[2]) Se ndfr. under 8. Mai.

[3]) Kampen ved Lena eller Kongslena, i Wartofta Herred i V. Gøtland, mellem de to svenske Tronprætendenter Erik Knudsen og Sverker Karlsen, af hvilke den sidste havde faaet Hjælp fra Danmark, omtales i næsten alle vore Middelalders Krøniker og i Almindelighed kun ganske kort. Kun nogle faa af dem (S. R. D. I. 254. 390, IV. 592) anføre Dagen, da Kampen fandt Sted, og deres Angivelser stemme da med Gavebogens ovenfor.

Lundensi legavit fabrice ecclesie XX marcas denariorum.

XIV.[1] †Anno domini M⁰.CCC⁰.XXI⁰. obiit dominus Olavus,[1]) canonicus Lundensis, Aurelianis, qui construxit altare pro anima sua in ecclesia beati Laurencii Lundis, cujus persona tenebit quolibet anno in choro anniversarium suum cum duabus marcis cum dimidia, primo dabit canonicis in missa et vigiliis | duas marcas, ad duodecim altaria juxta suum XII missas animarum pro dimidia marcha restanti.

[1. Febr.] **D. Kalendis Februarii.** Apud Antiochiam passio sancti Ignatii episcopi. Apud Smirnam sancti Pionii martiris, qui persecutione Antonini Veri post insuperabilem responsionum constanciam ad ultimum ardenti rogo superpositus beatæ vitæ adquievit. Eodem die Effrem Edessenæ ecclesiæ diaconi. In Hibernia natalis sanctæ Brigidæ virginis. Eodem die sancti Pauli episcopi et confessoris civitatis Tricastrinæ. a)

XII.[2] Obierunt Obertus prepositus, Clacco laicus, Botulfus laicus, Gerthrudis monacha.

XII.[3] Obiit Asel, puer bonæ indolis, filius Petri.

XIII.[2] Item obiit Silvester, sacerdos et canonicus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[2] Item obiit Thruvo, soror nostra, de Øvith.

XIV.[3] Anno domini M⁰.CCC⁰.LX⁰.IX⁰. circa Fabiani et Sebastiani obiit dominus Hinricus Bokholt,[2]) decanus Lun-

a) *Castrinæ.*

---

[1]) Kanniken Oluf nævnes 1310 og 1318 (Dipl. Svec. II. 615, III. 357). Sidstnævnte Aar d. 28. Octbr. indstiftede han St. Johannes Evangelists Alter i Domkirken og gav dertil alt sit rørlige og urørlige Gods, idet han kun forbeholdt sig for sin Levetid at nyde Udbyttet af de skjænkede Eiendomme. Forøvrigt traf han forskjellige Bestemmelser i Indstiftelsesbrevet om visse aarlige Uddelinger af Penge, der imidlertid ikke stemme med det ovenfor Anførte (Dipl. Svec. III. 379). Han døde i Orléans, hvor der dengang alt længe havde bestaaet et Universitet eller egentlig kun en Retsskole, og hvorhen han maaske havde begivet sig for at lægge sig efter Kanonisk Ret. Reisen til Orléans og Opholdet der skaffede Oluf efter hans Død Tilnavnet Aurelianis eller Aurelianus, med hvilket han nævnes i den gamle Registrant fra 1494 over Lunds Domkapitels Breve (S. R. D. VII. 259) og i Magn. Mathiæ Series episc. S. 115.

[2]) Henrik Bokholt nævnes første Gang 15. April 1345 (Dipl. Svec. V. 435) og da alt som Dekanus i Lund, en Værdighed, han beholdt lige til sin Død i 1369. 3. Sept. 1348 (Dipl. Svec. VI. 54) tilskjødede Væbneren Jakob Petersen i Lilleköping ham en Gaard i Lilleköping og kalder ham

densis, qui pro anniversario suo dedit quandam curiam in Litlakøpinge in Ingilstathahæret, valentem IIII solidos annone pro pensione, et partem terre in Aalstorp, ita quod de redditibus istarum curie et terre dimidietas cedat canonicis, residua vero dimidietas vicariis et pauperibus, de qua deducatur ora pro pulsantibus in turri.

[2. Febr.] **E. IIII Non. Februarii.** Purificatio sanctæ Mariæ. Apud Cesaream Cornelii centurionis, quem beatus Petrus baptizavit, qui[que] apud prefatam urbem episcopi[a]) honore sublimatus quievit. Eodem die Romæ sancti Aproniani[b]) martiris, qui sub persecutione Maximiani imperatoris multa perpessus via Salaria miliario secundo ad ultimum capite truncatus [est].

XII.[3] Obiit Alardus,[1]) subdiaconus, canonicus sancte Marie et sancti martiris Laurentii.

XIII.[2] Item obiit frater . . . . . ., sacerdos sancte *Marie* et fratrum predicatorum Lundis.

XIV.[2] Anniversarium Walburgis, uxoris Nicholai Akæson de Malmøghæ,[2]) de una curia in Hyndby habente estimacionem III marcarum denariorum et duabus curiis in Clauxthorp, una habente estimacionem unius[c]) ore annone et altera sine estimacione, in Ossøghæhæreth, quarum redditus levent canonici dimidietatem, fabrica, vicarii, pauperes et pro missis alteram dimidietatem equaliter, de qua turri ora denariorum.

XIV.[2] Anniversarium Nicholai Akason[2]) teneatur de eisdem bonis similiter ordinandum.

a) episcopii. b) Proniani. c) una.

---

ved denne Leilighed »nobilis clericus et providus«. 20. Jan. 1369 gjor Henrik Bokholt sit Testament og skjænker til en Aartid for sig den før omtalte Gaard i Lilleköping, en By i Herrestad Herred, som hører til Köping Sogn i Ingelstad Herred, og noget Jord i Åhlstorp By i V. Karaby Sogn, Harjager Herred. Hans Dødsdag synes man at have været i Uvished om, siden det ovenfor hedder, at han døde »circa« Fabiani et Sebastiani ɔ: 20. Jan. Naar nu dertil kommer, at der ikke kan være Tvivl om, at Notitsen hører til 1. Febr., maa den rimeligste Forklaring vel være den, at Henrik Bokholt er død efter 20. Jan., men før 1. Febr.

[1]) Tillige med flere andre underskriver han et Brev, ved hvilket Erkebiskop Eskil stadfæster Esrom Klosters Eiendomme. Brevet er uden Datum, men er af Dr. O. Nielsen antaget udstedt c. 1162 (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. XV, 88). Alardus er ogsaa blandt de tidligst indførte i Nekrologiets Subdiakonliste.

[2]) Denne og den følgende Antegnelse hidrøre fra en Haand, af hvilken der i Lib. dat. haves daterede Antegnelser fra Tiden mellem 1351 og 1361,

[3. Febr.] **F. III Non. Februarii.** In Affrica beati Celerini diaconi et confessoris et sanctorum martyrum Celerinæ, aviæ ejus, et Laurentini et Ignatii. Eodem die natalis sancti Blasii episcopi et martiris. Viennæ sancti Eventii episcopi gloriosi. Eodem die sancti Rimberti episcopi. Eodem die sancti Ansgarii episcopi et confessoris, Danorum apostoli.[1]

XIII.[2] Obiit frater Nicolaus dictus Hælwih, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit Karulus Dyghær, qui legavit ecclesie marcam denariorum.

[4. Febr.] **VIII. G. II Non. Februarii.** In civitate Ægypti, quæ appellatur Thunus, passio beati Phileæ, ejusdem urbis episcopi, et Philoromi,[a] tribuni militum Romanorum, cum quibus etiam innumera multitudo fidelium ex eadem urbe pastoris sui vestigia sequens persecutione Diocletiani martyrio coronata est.

XIII.[1*] Obiit Martha, conversa ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII[2] ÷Obiit pie recordacionis Petrus Æbbæ sun,[2]) homo nobilis magneque devocionis, qui inter cetera pietatis sue opera dedit ad procurandum vinum et oblatas in ecclesiis Lundensis diocesis has possessiones: Phathærsthorp[3]) cum omnibus bonis, mobilibus et immobilibus,

a) *Siloromi.*

saa at Niels Aagesen og hans Hustru kunne antages at have levet omkring den Tid. Han er maaske den Niels Aagesen, Borgmester i Malmo, der skjænkede sit Stenhus til Helliggeistes Kapel i Malmo (S. R. D. VII. 243). Se ogsaa nedenfor under 19. August.

[1]) Ordene: »Eodem die sancti Ansgarii . . . . apostoli« tilfoiedes i Begynd. af 13. Aarhundrede.

[2]) Af de forskjellige Personer af dette Navn, hvorom der her kunde være Tale — foruden Skjalm Hvides Sonneson og hans Sonnesons Sonneson, der begge hed Peter Ebbesen, nævnes 1336 en Petrus Ebbason de Holme — er der efter Karakteren af den Haand, der indforte den første Halvdel af ovenstaaende Notits, ingen Tvivl om, at her er tænkt paa den yngre af de nysnævnte Efterkommere af Skjalm Hvide. Hans Fader var Ebbe Suneson, der faldt 31. Jan. 1208 i den ovenfor S. 24 omtalte Kamp ved Lena, og han, hvem Lykken i denne Kamp gik imod, K. Sverker Karlsen, var hans Svoger, gift med Sosteren Benedikte. Peter Ebbesen nævnes allerede 1211. I dette Aar tilsagde Gjældkæren i Skaane Ingemar ham sin Datter (Dipl. A.-M. I. 287—88). Brudens Navn anfores ikke ved denne Leilighed, ligesom vi overhovedet ingen sikker Kundskab har om, hvad den y. Peter Ebbesens Hustru hed. Den Ingrid nemlig, hvis Navn findes i Soro Kirke (»Da. Ingrith uxor di. Petri Ebbusun de Knardrop«), kan jo lige saa vel være, ja er vistnok snarere den ældre Peter Ebbesens Hustru (S. R. D. IV. 553). Peter Ebbesen dode 1250 (S. R. D. I. 371, II. 631). Han havde flere Born, i et Brev af 6. Mai 1274 (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 120) omtaler Datteren Cecilie nemlig afdode Brodre og Sostre.

[3]) Farstorp Sogn og By i V. Göinge Herred.

habens quinque colonias, et unam coloniam in Alsthorp,[1]) item novem quadrantes terre in Hastæslef,[2]) item unam mansionem bene instructam in Akæthorp[3])
XIII.[3] cum molendino et sex coloniis. | Item de reditibus bonorum supradictorum deducantur IIII marche denariorum ad anniversarium suum tenendum omni anno tali modo, primo ad offerendum II ore, canonicis residentibus, qui vigiliis et misse interfuerint, III marce, vicariis II ore, pauperibus scolaribus chorum frequentantibus dimidia marca.[4])

[5. Febr.] **A. Nonis Februarii.** Apud Siciliam, civitate[a]) Catinensium passio sanctæ Agathæ virginis sub Decio imperatore, proconsule Quintiano, quæ post alapas et carcerem, post eculeum et torciones, post mamillarum abscissionem[b]) sed a domino sanacionem, post volutacionem in testulis et carbonibus tandem in carcere consummata est. Viennæ Aviti episcopi et confessoris.

XII.[2] Obierunt Thuire Gruns, Toki laicus, Walterus sacerdos.

XII.[3] De domo beati Laurencii obiit Othmarus, sacerdos et decanus.[5])

XII.[3] Obiit Frendo, conversus.

a) ciuitatem. b) abscisionem.

---

[1]) Åhlstorp By i V. Karaby Sogn, Harjager Herred.

[2]) Håstenslöf By, beliggende i Onsjö Herred, men hørende til Norrhviddinge Sogn i Harjager Herred (A. Falkmann, Ortnamn i Skåne. S. 137).

[3]) Der findes i Skaane saamange Lokaliteter med Navnet Åkarp eller Ågarp, at det ikke lader sig gjøre med nogenlunde Sikkerhed at paavise hvilken af dem, her er ment.

[4]) Hele det Tillæg, som skyldes den yngre Haand, findes ikke i Lib. dat. rec.

[5]) Foran i det Haandskr., som bl. A. ogsaa indeholder »Necrologium Lundense«, haves en gammel Fortegnelse over de til St. Laurentius Kirken i Lund hørende Præbender tilligemed Navnene paa de Kanniker, der sad inde med dem, da Fortegnelsen affattedes. I denne Fortegnelse, hvis ældste Del, indbefattende de elleve første Præbender, vistnok er skreven efter 1123, men før 4. Juni 1134, møde vi Othmar so.. Subdiakon. Senere underskriver han som Skatmester (»thesaurarius«) et Brev, der oftest henføres til Aar 1173, men sikkert maa være noget ældre. Af Dr. O. Nielsen sættes det til 1162. Othmar opnaaede inden sin Død at blive Kapitlets Dekanus og gav som saadan sin Underskrift paa et Brev, der almindeligt, men uden sikkert Holdepunkt antages at være udstedt 28. Aug. 1173. Yngre end 28. Aug. 1177 kan dette Brev imidlertid ikke være, fordi Absalon endnu var Biskop i Roskilde, da det udstedtes, og derhos et andet Brev, der slutter sig nøie til det og omhandler samme Gjenstand, er udstedt af Erkebiskop Eskil, som altsaa dengang endnu var her i Landet (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 86 flg. jfr. S. XV. og S. 89—91). Endnu skal det her tilføies, at Othmars Navn findes i Nekrologiets Presbyterliste.

XIII.[2] Item obiit Thyræ, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] ÷Item obiit Jacobus sacerdos, dictus Glaschæ,[1]) qui dedit mense canonicorum et fabrice ecclesie X marcas denariorum.

XIV.[2] ÷Anno domini M⁰.CCC⁰. triscesimo quarto die beate Agathe virginis obiit vir discretus et honestus Henricus Frædrics, civis Lundensis,[2]) qui pro anniversario suo singulis annis in choro Lundensi celebrando contulit et scotavit capitulo ibidem unam tabernam mercatorum parte boreali fori sitam, valentem singulis annis duodecim oras denariorum hoc modo distribuendas, primo quod canonici, qui misse et vigiliis suis interfuerint, marcham denariorum levent, vicarii duas oras, pauperes similiter duas oras denariorum percipient de taberna memorata. Cujus anima requiescat in pace. Amen.[3])

[6. Febr.] B. VIII Idus Februarii. Apud Cesaream Capadociæ natalis sanctæ Dorotheæ virginis, quæ sub Apricio[a]) provinciæ ipsius preside primum eculei extensione vexata deinde palmis diutissime cæsa ad ultimum capitali sententia punita est. Passus est etiam cum ea Theophilus scolasticus. Eodem die sancti Antholiani, qui apud urbem Arvernam[b]) martyrio coronatus est.

XII.[2] Obiit Ernaldus, monachus conversus sancte Mariæ de Nova valle.[4])

XII.[3]* ÷Item obiit Hugo[5]) diaconus pie memorie, hujus loci canonicus, qui fratribus in sui memoriam duas marcas

a) Aprino. b) Rauennam.

---

[1]) Lib. dat. recent. har »Glæschæ«.

[2]) Henrik Fredriksen, Borger i Lund, nævnes i tvende Breve af 18. Marts 1325 (Dipl. Svec. III, 675). Om hans Hustru Cecilie, som overlevede ham og først døde 1349, se ndfr. under 29. Juli.

[3]) Lige efter denne Notits har der tidligere staaet en anden kortere fra det 14. Aarh., der senere er bleven udslettet, saa at nu kun nogle faa Bogstaver kunne læses.

[4]) Cistercienserklostret i Nydala i Smaaland, stiftet 1144.

[5]) Hugo nævnes i Nekrologiets Diakonliste. Efterat hans Navn der var bleven indført, har en yngre Haand tilføiet Ordene: »magister scholarum«, hvorefter Hugo altsaa skal have beklædt Embedet som magister scholarum eller scholasticus i Lund. En Skole var nemlig tidligt bleven oprettet i Lund, maaske samtidig med eller dog kort efter Kapitlets Stiftelse i 1086. I et Brev af 1. Sept. 1145 (Dipl. Svec. I, 51), hvor »beneficium scolarum«, ɔ: den Scholasticus tilkommende Embedsindtægt, forøges med sex Mark

argenti, oves et boves ceterasque possessiones, quas rure in sua mansione collegerat, insuper et curiam suam in civitate reliquit.

XIV.[2] †Anniversarium domine Ingæ, nobilis matrone, que construxit altare in ecclesia beati Laurencii, cujus persona tenebit anniversarium suum annuatim cum tribus marcis, primo dabit canonicis II marcas, vicariis dimidiam marcam, pauperibus III[1]) oras, ad turrim I oram. Que sepulta est apud fratres minores, cujus anima sit in benedictione. Amen.

---

aarligt, forudsættes det nemlig, at Skolen har bestaaet fra gammel Tid. Iøvrigt var det jo nærmest Kirkens Tarv, der tilsigtedes ved Oprettelsen af en Skole saadan som den i Lund, der var, hvad der kaldes en Korskole. Medens Klosterskolerne, inden de i det 13. og 14. Aarhundrede geraadede i Forfald, nærmest samlede alle dem, som følte Trang til videnskabelig Syslen, skulde Korskolen derimod blot meddele de Unge de Kundskaber og den Uddannelse, som var fornøden, for at de senere som Kanniker kunde deltage i Kortjenesten. Selvfølgeligt skulde de lære Latin, paa hvilket Sprog Biblen og alle de liturgiske Bøger vare affattede, men dernæst ogsaa Sang, medens det iøvrigt til enhver Tid beroede paa Lærerens Dygtighed, hvor fyldig Undervisningen i det hele blev. Den, hvem det paalaa at meddele denne Undervisning, var magister scholarum eller, som han ogsaa kaldtes, scholasticus, og Undervisningen i Stiftets Korskole var hans vigtigste, men ikke hans eneste Opgave. Det tilkom nemlig ogsaa ham at vaage over Undervisningen i hele Stiftet eller efter Omstændighederne i al Fald i Stiftsstaden, og i Kraft af denne Tilsynsret var det ham, der skulde meddele Tilladelse til at undervise (»licentia docendi«) til dem, der udenfor Klostrene ønskede at virke som Lærere. Denne Licentia skulde gives uden Betaling, og for at forhindre, at Scholasticus skulde fristes til at overtræde dette strengt overholdte Bud, bestemtes det paa Lateranconciliet 1179, at han altid skulde lønnes med et særligt Præbende. Denne sidste Bestemmelse synes ikke at være taget til Følge i Lund, ligesom Forholdene her i det hele taget sikkert udviklede sig ganske anderledes end Tilfældet var f. Ex. i mange Byer i Tyskland og Frankrig, hvor Antallet baade af dem, som søgte Undervisning, og af dem, som meddelte den, var meget større end herhjemme, saa at der vistnok kun har været liden Anledning for Scholasticus i Lund til at gjøre Brug af sin Ret til at give »licentia docendi«. Hvad nu iøvrigt den ovennævnte Hugo angaaer, saa finde vi ham som »magister Hugo« nævnet et Par Gange i Slutningen af Erkebiskop Absalons Testamente (S. R. D. V. 426). Man kjendte paa den Tid ikke til akademiske Grader, »magister« er derfor her det samme som »magister scholarum«, og det samme maa gjælde om to andre i Testamentet nævnte Magistre, nemlig Johannes og Valther, af hvilke i al Fald den første ligesom Hugo var Kannik i Lund. Det er imidlertid vel ikke tænkeligt, at Embedet som magister scholarum i Lund samtidigt har været beklædt af to Personer, man maa derfor antage, at den ene af dem, enten Hugo eller Johannes, efter en Gang tidligere at have været Lærer i Korskolen vedblivende er bleven benævnt efter sin tidligere Bestilling.

[1]) Haandskriftet er paa dette Sted utydeligt. I Lib. dat. recent. læses: »III oras«.

[7. Febr.] C. VII Idus Februarii. In Brittanniis, civitate Augusta sancti Auguli episcopi et martiris. Item sancti Moysetis venerabilis episcopi, qui primo quidem in heremo vitam solitariam ducens meritis et virtutibus ac signis, que faciebat per illum deus, magnifice in[no]tuerat. Qui postmodum petente Mauvia,[a] Sarracenorum regina, episcopus gentis illius factus fidei catholicæ custodivit intemerata consorcia et gentem, cui datus fuerat episcopus, ex grandi parte ad fidem Christi convertit, sicque in pace perfectus in virtutibus quievit.

XII.? *Obiit A . . . . sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.*

[8. Febr.] D. VI Idus Februarii. Apud Armeniam minorem natalis sanctorum Dionisii, Emiliani et Sebastiani. Eodem die apud Alexandriam natalis sanctæ Cointhæ[b] martiris. Hanc pagani correptam ad ydola adducentes adorare cogebant, quæ cum illa execrans recusaret, vinculis pedes ejus innectentes et per plateas tocius civitatis eam trahentes horrendo supplicio discerpserunt.

XII.[2] Obierunt Alloch, Thrugund, Langliva Mother dicta.

XIII.[1] †Item obiit Hericus, rex Svethie,[1]) qui dedit | fratribus | marcam argenti.

XIII.[1] †Item obiit Ascerus, sacerdos et decanus hujus loci.[2])

a) Auuia. b) Corinthæ.

---

[1]) Af de svenske Konger med Navnet Erik, som der her muligvis kan være tænkt paa, døde den ældste, Erik Jedvardsen kaldet den Hellige, 18. Mai 1160, hans Sønneson Erik Knudsen i Aaret 1216, og denne sidstes Søn, Erik Eriksen kaldet Læspe, 2. Febr. 1250. Saa sent som i 1250 kan ovenstaaende Notits imidlertid, efter Skriften at dømme, ikke være indført. Medens saaledes K. Erik Eriksen kan lades ude af Betragtning, og der dernæst ikke hersker nogen Usikkerhed med Hensyn til Erik den Helliges Dødsdag, 18. Mai, bliver der kun tilbage K. Erik Knudsen, der var gift med Valdemar Seiers Søster Richissa, døde paa Visingsø og blev begravet i Varnhem Klosterkirke. Som anført, antages han almindeligt at være død Aar 1216, men angaaende Dagen, paa hvilken han døde, haves to afvigende Angivelser, nemlig ovenstaaende efter alt at dømme samtidige og en anden i en Aarbog fra Begyndelsen af 14. Aarh. (S. R. D. IV. 593), efter hvilken han skal være død 10. April (IIII Id. Apr.). Uagtet denne sidstnævnte Beretning saaledes først fremkommer et Hundrede Aar efter, og den dernæst ikke bekræftes ved noget andet Vidnesbyrd, er den dog i det hele af den Beskaffenhed, at den, Overleveringens Rigtighed forudsat, vistnok giver os den rette Dødsdag. I saa Fald maa vi tænke os, at den Meddelelse, Kapitlet i Lund sees at have modtaget om K. Eriks Død og om den Mark Sølv, det skulde have efter ham, har været temmelig længe underveis og først det følgende Aars Februar Maaned er naaet til Lund, hvor man saa derefter i Lib. dat. indførte Kongen som død paa den Dag, paa hvilken Efterretningen modtoges.

[2]) Dekanen Asser, hvis Levetid falder i Begyndelsen af 13. Aarh., nævnes ogsaa i Nekrologiets Presbyterliste. Notitsen blev senere overstreget for at erstattes af en fyldigere Notits, der følger strax efter. Der kan nemlig ingen Tvivl være om, at det er den samme Asser, der omhandles i begge disse Steder, uagtet han kun paa det ene Sted tillige betegnes som Præst.

XIII.[1]* Item obiit frater Kato, conversus ecclesie sancte Trinitatis de Øwiht.

XIII.[2] Item obiit Brigida, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2]* Item obiit Jacobus, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[3]* Obiit Ascerus pie memorie, hujus loci decanus,[1]) qui pro tenendo singulis annis in ecclesia Lundensi suo anniversario legavit capitulo curiam suam sitam in parochia sancti Pauli Lundis solventem annuatim XII oras.

XIV.[2] †Anno domini M⁰.CCC⁰.XIIII⁰. VI ydus Februarii obiit
XIV.[2] magister Henricus[2]) | presbiter | bone memorie, canonicus Lundensis, qui dedit ecclesie beati Laurentii Lundis XIII solidorum terras in Lyngby[3]) circa Arvæsio in Sialendia pro anniversario suo in dicta ecclesia celebrando, ita quod redditus inde provenientes in duas partes dividentur (!), una fabrice ecclesie, alia inter canonicos et pauperes dividatur equaliter, | que com-
XIV.[2] mutata est in duas curias in Harthløsæ.[4])

[9. Febr.] [E.] V Idus Februarii. Apud Alexandriam sanctæ Apolloniæ virginis, cui persecutores omnes primum dentes excusserunt, deinde constructo ac succenso rogo cum minarentur, vivam se eam incensuros, nisi cum eis impia verba proferret, illa paululum, quid [ageret], intra semetipsam deliberans repente se de manibus impiorum proripuit et in ignem, quem minabantur, sponte prosiluit.

XII.[2] Obierunt . . . . *Thorkil* . . . . . . *sancti Laurencii canonicus (?)* . . . .

XIV.[2] Canonici habebunt dimidiam marcam argenti, vicarii

---

[1]) Se Note 2 paa foregaaende Side.

[2]) Mag. Henrik, Kannik i Lund, nævnes blandt dem, som Dekanen i Lund, Benedikt, betænkte i sit Testamente 23. Aug. 1285 (Dipl. Svec. I. 667). Uagtet det udtrykkelig siges, at han døde VI Id. Febr., har Notitsen dog i Haandskriftet ved en Feiltagelse faaet Plads under VII Id. Febr. Det samme gjentager sig i den yngre Gavebog.

[3]) Lille Lyngby ved Arresø.

[4]) Harlösa Sogn og By i Frosta Herred. — I Randen forneden, ligesom tilfældigt henkastet og uden noget Henvisningstegn, staaer en Notits paa 4 Linier, der til Dels er udvisket. Efter hvad der endnu kan læses, synes den i det Væsentlige at stemme overens med den under 6. Febr. indførte Notits om Hugo.

VI (?) grossos, pauperes X grossos, pro missis VIII grossos, predicatores II grossos, minores II grossos, in turri II grossos.[1])

XIV.[3] Anno domini M⁰CCC⁰LXX⁰ nono, die isto obiit venerabilis pater dominus Nicholaus,[2]) archiepiscopus Lundensis, Swecie primas et legatus sedis apostolice, qui dedit ad mensam archiepiscopalem omnia bona sua in Luddøkøpinghe sita, que justo empcionis tytulo habuit de domino Petro Kyrning milite et Petro Spaldanær ac monialibus Lundis, condicione tali adjecta, quod dominus archiepiscopus Lundensis, quicunque fuerit pro tempore, debet dare canonicis unum pund sterlingorum omni anno dividendum inter canonicos presentes in choro, vicarios, pauperes scolares et alios, et pro missis inferius in ecclesia ac pulsantibus in turri secundum ordinacionem capituli, in quibus oneravit consciencias suorum successorum in perpetuum

---

[1]) Hvorhen dette Brudstykke af en Notits hører, kan vistnok ikke paavises mere, og det meddeles her under 9. Febr., kun fordi det i Haandskriftet er indført paa den til Antegnelser ved denne Dag afsatte Plads. Til den efterfølgende Notits om Erkebiskop Niels hører det i al Fald ikke, eftersom det er ældre end denne.

[2]) Erkebiskop Niels Jonsen var af Fødsel en Jyde (S. R. D. VI. 533), hvis Slægt førte et tværdelt Vaabenskjold, altsaa forskjelligt fra det, der gjengives i S. R. D VI. 645 (Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. Nr. 20 og 21). Før han valgtes til Erkebiskop, var han Kannik i Roskilde (Ny khist. Saml. V. 851) og, hvis man kan tro Mogens Madsen (Ser. episc. Lund. S. 152), ogsaa i Lund. I Slutningen af Aaret 1378 opholdt Erkebispen sig paa Hammershus og blev formodenlig der Vinteren over lige til sin Død. Her traf han 24. Nov. 1378 Bestemmelser om sine Eiendomme i Löddeköpinge (Harjager Herred) og i Gjorlykke (Ifvetofta Sogn, Villands Herred), der i det væsenlige stemme med hvad ovenfor i Notitsen er meddelt. Gaarden i Gjorlykke havde han 21. Okt. 1364 faaet sig tilskjødet af Ridderen Peder Nielsen Due af Wånga, senerehen af Hammenhög i Ingelstad Herred. Paa Hammershus gjorde Erkebiskop Niels 3. Febr. 1379 i Overværelse bl. a. af Dekanen, Erkedegnen og Kantoren fra Lund ogsaa sit Testament (Sv. R. P. I. 436. Suhm. XIV. 67 ff.) og døde faa Dage derefter, enten 5. Febr., som Lib. dat. Roskild. vil (S. R. D. III. 272), eller først 9. Febr., som det af Indførelsen ovenfor fremgaaer. Det er derfor ikke rigtigt, naar Aarbogen, som ender med Aar 1389 (S. R. D. VI. 533), henfører hans Død til 23. Nov. 1379; paa den Tid havde ogsaa hans Efterfølger alt i et halvt Aar været i Embede (Suhm. XIV. 72). Iøvrigt lade de to afvigende Angivelser sig maaske forene paa den Maade, at 5. Febr. er den rigtige Dødsdag, medens man i Lund ifølge en Fiktion, som sikkert ikke er uden Exempel, først lader Erkebispen dø den Dag (9. Febr.), paa hvilken Efterretningen om Dødsfaldet naaede dertil, til Stiftets Hovedstad.

et wult eos racione dictorum bonorum obligari. Literas vero de empcione dictorum bonorum ad ipsum dominum archiepiscopum qualitercunque devolutas una cum suo testamento reponi mandavit et fecit in sacristia canonicorum propter recursum et memoriale sempiternum. [Item] statuit idem dominus archiepiscopus, festum sancti Georgii sollempniter celebrari omni anno inferius [in ecclesia] ad altare sancti Laurencii cum missa cantanda, pro cujus festi continuacione perpetua addidit [et scotavit] bona sua in Gyordhalykkia sita, que justo empcionis tytulo habuit de domino [Petro] Nicholai milite de Hamondahøgh, quorum bonorum literas in magna copia ad . . . . domini archiepiscopi devolutas cum predicto suo testamento in eadem sacristia canonicorum . . . . perpetuo conservari in quodam scrineo ad hoc deputato. . . . . sub ordinacione tutorum fabrice ecclesie Lundensis, qui . . . . omni anno pro dicto festo.

[10. Febr.] [F.] IV Idus Februarii. Romæ natalis sanctorum martyrum Zotici, Hyrenei, Jacincti et Amantii. Eodem die in Oriente sanctæ Sotheris virginis, quæ graviter et diutissime alapis cesa, cum cetera quæque penarum genera vicisset, gladio martyrium consumma[vit]. Item Romæ via Lavicana militum decem. Eodem die sanctæ Scolastice virginis.

XII.² Obiit Wilhelmus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum.

XII.³ Et Ascerus Vadi.[1])

XII.³ Item obiit Cristina, sanctimonialis sancte Marie Roschildis.

XIII.¹ Item obiit Arina.

XIII.¹ Item obiit Cristina, monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.² †Item obiit Paulus, sacerdos, hujus loci canonicus.[2])

XIII.²* *Item obiit Haquinus.*

---

[1]) Eller maaske »Undi«. Der er nemlig foretaget en Rettelse, hvorved det andet Bogstav er blevet utydeligt.

[2]) Paul forekommer i Presbyterlisten blandt de senest indførte.

[11. Febr.] [G.] III Idus Februarii. Apud Viennam Simplidis a) episcopi et confessoris et Desiderii episcopi. Item Alexandriæ depositio sanctæ Eufrasiæ virginis, quæ in monasterio mira virtute abstinentiæ et miraculis etiam claruit.

XII.[2] Obiit Gunnar, frater noster.

XII.[3] Item Halden, presbiter et monachus de Sanctis.

XII.[3] Item obiit Bernere, qui fuit dictus Arnolt, monachus et sacerdos ejusdem claustri.

XII.[3*] Obiit Wilhelmus, canonicus et sacerdos Salvatoris. Et Andreas, sacerdos, de sancto Nicholao.

XII.[3*] Item obiit Helena, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Gregorius, sacerdos, canonicus sancte Crucis.

XIII.[2] Item obiit Jacobus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

[12. Febr.] [A.] II Idus Februarii. In Hispaniis, civitate Barcinone, natalis sanctæ Eulaliæ b) virginis et martiris, quæ passa est tempore Diocletiani imperatoris sub prefecto Hispaniarum Datiano, quando sub c) eodem apud Barcinonem sanctum Cucufatum et apud Gerundam sanctum Felicem gloriosi constat martyrii accepisse coronas. Scriptum in passione sanctæ Leochadiæ. Et in Alexandria Modesti [et] Ammonii infantum.

XIII.[1] Obiit Johannes, diaconus, Dalbyensis kanonicus.

XIII.[1*] Item pridie idus Februarii obiit frater Karolus, subprior ecclesie sancte Trinitatis in Øwith.

XIV.[3] Aniversarium Grete Ywars, prout habetur VII ydus Junii.[1]).

XIV.[3] Anniversarium nobilis matrone, domine Ydæ de Gladsaxa[2]) tenebit persona altaris sui. Primo dabit cano-

a) Simplicidis. b) Eculaliæ. c) ab.

[1]) Om Iver Nielsen og hans Hustru Grete se ndfr. 7. Juni.

[2]) Ide Petersdatter (Falk) havde først været gift med Væbneren Thorkel Nielsen (Bing) af Gladsaxe i Järestad Herred, der 9. Okt. 1384 skjænkede Domkirken Gods til en Aartid for sig (Sv. R. P. II. 50 f.) og ikke længe derefter døde. Hans Aartid holdtes i Lund d. 16. Sept. (se ndfr.). Fru Ide ægtede derpaa Ridderen Johan Snakenborg. Denne beseglede endnu 15. Sept. 1389 i Kalmar tvende Breve (Sv. R. P. II. 171 f.), men inden Maanedsdagen derefter døde han, og Ide Petersdatter var for anden Gang Enke (Suhm. XIV. 254). Hun stiftede 10. Febr. 1395 et Alter i Domkirken i Lund til Ære for St. Maria Magdalena (Molbech og Petersen. S. 36 ff.), gjorde Testamente 11. Aug. 1398 i Skovkloster ved Næstved (Suhm XIV. 459 ff.) og døde 1399 (S. R. D. III. 267). Aartider holdtes for hende baade i Lund (12 Febr.) og i Roskilde (15. August).

nicis, qui vigiliis et misse interfuerint, duos solidos grossorum, vicariis VI grossos, celebrantibus missas inferius VIII grossos, legentibus XII psalteria I solidum grossorum, pauperibus VIII grossos, pulsantes(!) in turri II grossos.

XIV.[2] Nota![1]) anniversarium domini Jacobi Jermer sacerdotis, canonici Lundensis,[2]) teneri debeat in crastino beate Scolastice virginis de bonis in Stæføyæ, in parochia Rænge, quorum redditus dimidietatem habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint. Residua vero dimidietas in quatuor partes equaliter (?) [di]vidatur, quarum unam habebunt vicarii, qui similiter vigiliis et misse interfuerint, secunda cedat fabrice ecclesie, tercia deputatur ad missas eodem die in altaribus circa altare sepulcri sui, quarta pauperibus, ita quod de omnibus istis quatuor partibus deducantur duo solidi denariorum pro pulsantibus . . . ✠

[13. **Febr.**] **B. Id**[**ib**]**us Februarii.** Natalis Agabi prophetæ in Novo Testamento apud Antiochiam. Gregorii papæ, qui rexit ecclesiam annos XVI Leonis et Constantini imperatorum tempore. In Militania, civitate Armeniæ,[a]) sancti Poliocti martiris, qui Latine interpretatur: Multum orans.

XII.[2] Obiit Bosi.

XII.[3] Et Ingrit, sanctimonialis claustri beati Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Dotir, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosø.

a) *Armerniæ.*

---

[1]) Ovenover denne Notits er med en Haand fra 15. Aarh. skrevet: »Non hic, sed infra«.

[2]) Jakob Jermer eller Jarmer var 17. April 1338 Alterpræst i Lund og Klerk hos Erkebiskoppen (Dipl. Svec. IV. 597). 25. April 1352 skjænkede han Kapitlet i Lund til en Aartid for sig og sine Forældre en Gaard i Stäfwie By, Reng Sogn, Skytts Herred, og skriver sig ved den Leilighed »Lundensis et Roskildensis ecclesiarum canonicus« (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 145), medens han ellers, hvor han nævnes, kun omtales som Kannik i Lund. 1361 var han en af de tre »compromissarii«, der skulde vælge en ny Erkebiskop efter Jakob Nielsens Død (Magn. Mathiæ, Series episc. Lund. S. 152, jfr. Suhm. XIII. 455). Han gjorde Testamente 10. Juli 1366 (Suhm. XIII. 580) og døde formodentlig kort efter, 25. Juli, paa hvilken Dag der i Lund skulde holdes en Aartid for ham (se Antegnelsen ndfr. under 25 Juli). Om Jakob Jermer se iøvrigt P. v. Möller, Forn-Handl. rör. Halland. S. 78 f., Sv. R. P. I. 34, Suhm. XIII. 434, 468 f., 474, 551.

XV[1] Anniversarium nobilis viri Stigoti Esbernsson[1]) tenebit fabrica de bonis in Espe cum III marcis denariorum. Canonicis XX grossi, vicariis VI grossi, pro missis VI grossi, pauperibus VI sterlingi, pulsanti IIII sterlingi.

XV[1] Sequenti die anniversarium parentum ejusdem Stigoti tenebit etiam fabrica cum III marcis de eisdem bonis omnino dividendis prout in anniversario suo prescripto. Ordinacionem tamen dictorum bonorum in Espinge tenebit dominus Johannes Most[2]) ad dies suos et ultra hoc dabit fabrice ecclesie Lundensis annuatim unam marcam.

[14. Febr.] **C. XVI Kal. Marcii.** Romæ natalis sancti Valentini presbyteri, qui post multa sanitatum et doctrinæ insignia fustibus cesus et sic decollatus est sub Claudio cesare. Eodem die natalis sancti Valentini, Interamnensis a) episcopi et martyris. Et apud Alexandriam natalis sanctorum martyrum, Bassi, Antonii, b) Protholici, qui in mare mersi sunt. Item Cyrionis presbyteri, Bassiani c) lectoris, Agathonis exorciste, qui omnes igni combusti sunt. Item Dionisii [et] Ammonii decollatorum. Eodem die sanctorum martyrum Vitalis, Felicolæ et Zenonis.

XII.[2] Obiit Everhardus, Dalbyensis canonicus.

XIII.[1] Item obiit Gunnur, dicta Mona, soror nostra.

XIII.[2]* ÷Item obiit Boddo, sacerdos de Katathorp,[3]) qui dedit ad fabricam ecclesie duas marcas argenti.

[15. Febr.] **D. XV Kal. Marcii.** Romæ sancti Cratonis martyris, qui viso miraculo de Cerimone filio suo, reddita sibi sanitate orationibus, scilicet beati Valentini episcopi, mox baptizatus cum omni domo sua non post multos dies martyrio est consummatus. Et apud Sebastem civitatem passio sancti Blavii cum duobus pueris capite cesi et septem mulierum, quæ guttas sangvinis ejus preterfluentes de beatissimis plagis corporis ipsius colligebant. Deprehensæ enim, quod essent christianæ, gladio percussæ sunt. In Galliis, civitate Vasionense, depositio Quinidii episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Sivrith soror nostra, Landfridus presbiter et frater noster.

a) Uteranensis. b) Antimi. c) Basiliani.

---

1) Esbern Arvidsen i Espe (nu Espö Sogn og By i Wemmenhög Herred), der nævnes 1388 (Sv. R. P. II. 151), er formodenlig Fader til den her nævnte Stig Esbernsen, der maa være død i Begyndelsen af Aaret 1410 (Svenskt Diplom. fr. o. m. 1401. II. 279).

2) Om Johannes Most se ndfr. under 18. Decbr.

3) Kattarp Sogn og By i Luggude Herred.

XII.[2] Item Johannes.
XII.[3] Obiit Alle, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

[16. Febr.] **E. XIIII Kal. Marcii.** Natalis sancti Onesimi a) apostoli. Et Cumis sanctæ Julianæ virginis, quæ tempore Maximiani imperatoris primo a patre suo Affricano cesa et graviter cruciata deinde a prefecto Eolasio, quem sponsum habuerat, diutissime afflicta novissime capitis decollatione martyrium consummavit. Eodem die apud Ægyptum Juliani cum aliis, numero quinque milibus. Eodem die Metis civitate natalis sancti Symeonis episcopi et confessoris.

XIII.[1*] †Obiit Sihriht, que dedit fratribus duas marcas argenti.

[17. Febr.] **F. XIII [Kal.] Marcii.** In Perside natalis beati Polichronii, Babyloniæ et Thesifontis episcopi, qui presente Decio persecutore os lapidibus cesus manibus extensis [oculos] ad cælum elevans emisit spiritum. Scriptum in passione sancti Laurentii.

XII.[2] Obiit Tova, soror nostra.
XII.[2] Thomas, priior (!) sancti Kanuti Othense.[1])
XII.[3] Item obiit Ricardus, presbiter, canonicus Dalbuensis.
XII.[3] Et Willelmus, presbiter, de eodem loco.
XII.[3*] Item Afkarus.
XIII.[1*] Item obiit frater Jordanus, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

[18. Febr.] **G. XII Kal. Marcii.** Jherusolimis beati Symeonis, episcopi et martyris, qui traditur propinquus salvatoris secundum carnem fuisse. Constat tamen, quia Cleopas, b) cujus filius fuit, frater erat Joseph. Eodem die sanctorum martyrum Claudii et uxoris ejus Prepedignæ et filiorum, Alexandri et Cutiæ, et fratris Claudii, beati Maximi. In Metis depositio sancti Legontii, ipsius urbis episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Gerbernus, presbiter, Dalbyensis canonicus.
XII.[2] Et | Walterus . . . . adhe . . . . s.

a) Honensimi. b) Cleopa.

---

1) Som Prior i Odense skjødede Thomas i Overværelse af K. Erik Lam, Kardinal Hubald og Erkebiskop Eskil Gods i Sjælland til Biskop Rikolf i Odense (S. R. D. VII. 219). Rikolf blev Biskop 1139, Overdragelsen maa altsaa være foregaaet mellem dette Aar og 1146, ligesom ogsaa Thomas's Død i det tidligste kan falde mellem disse Aar. Thomas skal imidlertid fra 1151 af være bleven Prior i Soro (S. R. D. IV. 466), hvorom Notitsen ovenfor tier; i saa Tilfælde har han maaske endnu levet omkring 1155, da der inden 1162, fra hvilket Aar Soro styredes af Abbeder, endnu fulgte to Priorer, Jordanus og Robert, efter Thomas.

XII.[3] Et Wilhelmus, sacerdos et monachus sancti Kanuti dè Othense.
XII.[3] Et Oddi, diaconus et monachus monasterii Omnium Sanctorum Lundis.
XII.[3] Obiit Nicolaus, sacerdos et conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.
XII.[3]* ÷Item Katillus, presbiter sancti Nicolai Lundis, qui dedit fratribus marcam argenti.
XIII.[3] ÷Anno domini M⁰CC⁰lxxiiii⁰ obiit pie recordacionis
XIV.[1] Jacobus,[1]) hujus loci archiepiscopus septimus, | cujus anniversarium hic tenere debet sacerdos, qui habet altare beate virginis, et an[n]iversarium parentum suorum in crastina Micaelis de quinta parte reddit[u]m altaris sui predicti.

[19. Febr.] A. XI Kal. Marcii. Romæ sancti Gabinii presbyteri, patris beatissimæ Susannæ, qui a Diocletiano diu vinculis afflictus preciosa morte cæli gaudia comparavit.

XII.[2] ÷Obiit Johannes.
XII.[3] ÷Et Petrus Esgeri, subdiaconus, hujus loci canonicus.[2])
XII.[3] Item obiit Aco, abbas ecclesie sancte Marie Herivadis.[3])
XII.[3] Et dompnus Fidencius, | presbiter | cardinalis | sancte Romane eclesie | tituli sancti Marcelli martiris.[4])
XIII.[2] Eodem die obiit Henricus, sacerdos et canonicus sancte Crucis.

[20. Febr.] XII. B. X Kal. Marcii. Apud Tyrum, quæ est urbs maxima Fœnicis, beatorum martyrum, quorum numerum dei sola scientia col-

---

[1]) Erkebiskop Jacob Erlandsen havde, efter at der i Begyndelsen af Aar 1273 ved et Forlig var gjort Ende paa den langvarige Strid mellem Kong Erik Christoffersen og ham, begivet sig paa Hjemveien fra Rom, men naaede ikke længer end til Øen Rügen, hvor han døde 18. Febr 1274.

[2]) Peter Esgersen er sikkert den ældste af de to Subdiakoner med Navnet Peter, der opføres i Subdiakonlisten.

[3]) Abbed Aage i Herrevad Kloster underskriver K. Knud VI's Gavebrev til Knudsbrødrene i Odense 21. Marts 1183 (Dipl. A.-M. I. 269, Suhm VIII. 33 ff.).

[4]) I »Annales Lundenses« (Nordalbing. Studien. V. 50) hedder det ved Aaret 1197: »Cardinalis Sideracius« — en let forklarlig Feilskrift for Fidencius — »mortuus est in Dacia, Lundis sepelitur.« Om Kardinal Fidentius og hans Mission kan iøvrigt henvises til S. R. D. III. 488 p, Helveg. Khist. I. 474, Munch, Det norske Folks Hist. III. 285 ff., Th. Toeche, Kaiser Heinrich VI. S. 443. 2.

ligit, quos jubente Diocletiano Veturius, magister miliciæ, diversis tormentorum generibus sibi invicem succedentibus occidit. Horum gloriosissimam multitudinem celique exercitum ducebant et incitabant ad victoriam beatissimi Tyrannus episcopus et Silvanus, qui parvo tempore interposito bestiarum morsibus martyrium compleverunt. Et Peleus a) atque Linus, episcopi, b) qui igne cum plurimis clericis consumpti sunt, Zenobius c) quoque venerabilis presbiter capite cesus.

XII.[2] Obierunt Thorkil frater noster, Berno.

XII.[2] †Eodem die obiit Benedictus, diaconus, hujus loci canonicus.[1])

XII.[3] Et Thora.[2])

XII.[3] Ipso quoque die obiit Ascerus, conversus sanctæ Crusis de Dalby.

XII.[3] Et Bertoldus, conversus sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[3] †Obiit Hælgho, laycus, qui dedit ad fabricam ecclesie duas marcas argenti et canonicis unam marcam argenti.[3])

[21. Febr.] I C. IX Kal. Marcii. Apud Siciliam [sanctorum] martyrum LXXVIIII, qui sub Diocletiano per diversa tormenta confessionis suæ coronam a Christo sibi paratam accipere meruerunt. Eodem die Metis civitate natalis sancti Felicis episcopi et confessoris, qui sedit annos XL duos et menses sex.

XII.[2] Obiit Olavus, laicus.

XII.[2] Et Huglech, primus abbas eterni Salvatoris *in* Lundis.[4])

a) Pelenus. b) episcopus. c) Tenobius.

---

[1]) Benedikt opføres i Diakonlisten som den fjerde i Rækken. Da han naturligvis tidligere havde været Subdiakon, er det — hvad alt Langebek har gjort opmærksom paa — sikkert ogsaa ham, der i Fortegnelsen fra det 12. Aarh. over de ældste Præbender i Lund nævnes som Subdiakon og Besidder af et af de af Erkebiskop Eskil Aar 1145 oprettede Præbender (S. R. D. III. 430).

[2]) Ordene: »Et Thora« bleve skrevne, efter at den efterfølgende Notits om Asser alt var indført.

[3]) Ovenover denne Notits, i Randen foroven, findes i Haandskriftet følgende Distichon skrevet med samme Haand som den ved 4. Febr. (se foran S. 27) indførte Notits om Peter Ebbesen:

Tunc bisextus erit, partes per quatuor equas
Annos partiri cum poteris domini.

[4]) Til de Argumenter, hvormed Daugaard i »De danske Klostre i Middelalderen« S. 142 f. imødegaaer Lagerbrings Formodning om, at den hell. Frelsers Kloster i Lund har været et Brigittiner-Kloster, kan endnu føies dette, at det nævnte Kloster, som det sees, alt var til i Slutn. af 12. Aarh. eller næsten to Hundrede Aar, før Brigittinerordenen stiftedes.

XII.[3] Et Kare, laicus

XII.[3*] Et Asa, soror nostra.

XIII.[2] Obiit Doter, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[1] †Obiit Joseph Magnøs son miles,[1]) cujus anniversarius dies servari debet in choro Lundensi annuatim de bonis puerorum serviencium ad altare suum cum duabus marchis denariorum distribuendis hoc modo, primo ad offerendum due ore, canonicis residentibus et non residentibus, qui vigiliis et misse interfuerint ipso die, marcha denariorum; vicariis tres ore similiter, pauperibus scolaribus chorum frequentantibus due
XIV.[1*] ore, pulsantibus in turri una ora, | et preter hec quicunque illa bona ad manus habet, octo psalteria juxta altare tempore vigiliarum et misse legi faciat

[22. Febr.] D. VIII Kal. Marcii. Apud Antiochiam cathedra sancti Petri. Eodem die apud Alexandriam Abilii episcopi, qui post beatum Marcum secundus episcopus XIII annos sacerdocium ministravit. Apud Hierapolim[a]) sancti Papiæ episcopi, auditoris Johannis apostoli. Item beati Aristion[is], qui unus fuit de LXXIIbus discipulis Christi. Viennæ sancti Pascatii episcopi atque confessoris admirande sanctitatis. Eodem die sanctæ Teclæ virginis.

XII.[2] Obiit Boso, diaconus, Roscheldensis ecclesiæ canonicus

XII.[3] Obiit Andreas.

XII.[3*] Item obiit Willelmus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

a) *Gerapolim.*

---

[1]) Ridderen Joseph Magnussen var blandt dem, der af Erkebiskop Jens Grand blev sigtet for at have været K. Eriks Medskyldige ved hans Fængsling i 1294 og var derfor bleven exkommuniceret (S. R. D. VI. 280). Senere nævnes han i et Brev af 4. Marts 1299 (S. R. D. VI. 342 f.) og i et andet fra Juli eller Begyndelsen af Aug. 1300 (Hvitf. S. 313 f., Suhm. XI. 368). Aaret efter, Aar 1301, blev han dræbt i Lund og begravedes sammesteds i Sortebrødrekirke (S. R. D. I. 296, Suhm. XI. 386). Om de nærmere Omstændigheder ved dette Drab er Intet overleveret os, at de imidlertid maa have været meget graverende for Borgerne i Lund, vise de strenge Forpligtelser, disse d. 20. Sept. 1310 (Suhm. XI. 905 ff.) maatte indgaa paa overfor den Dræbtes Brødre og øvrige Slægt. Jfr. ogsaa Breve af 11. Sept. 1317 (Suhm. XI. 796 f. og H. Matzen, Den danske Panterets Hist. S. 362).

XIII.[2*] Item obiit Asgotus, sacerdos et canonicus, quondam abbas ecclesie sancte Trinitatis in Øwit.

[23. Febr.] [E.] **VII Kal. Marcii.** Apud Sirmium a) natalis sancti Sereni monachi, qui tempore Maximiani imperatoris, cum unius ex domesticis ejus uxorem hora incongrua in horto, quem ipse sibi excolebat, deambulantem acrius increpando repulisset, jubente Maximiano tentus et christianum se esse confessus capite cesus est. Item aliorum LXIIorum b), qui ibidem passi sunt. Ipso die sancti Policarpi presbiteri & confessoris.

XII.[2] Obiit Bondi, laicus dictus agnomine S . . . . . .

XII.[3] Eodem die obiit Hefni in Walleberge.[1]

XIII.[2] Obiit Martinus, presbyter, canonicus sancte Crucis.

XIII.[2] Item obit Tuko, acolitus et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[3] †Item obiit Sacerus,[2]) hujus loci prepo[s]itus, qui in memoriam suam dedit fratribus decem marchas dena-

a) *Smirnum.* b) *XLIIorum.*

---

[1]) Enten Walleberga Sogn og By i Ingelstad Herred eller Walleberga By i Ekby Sogn, Luggude Herred.

[2]) Sacer Clemenssen nævnes i Aarene 1241 og 1245 (Dipl. Svec. I. 296, Dipl. A.-M. I. 148, S. R. D. VI. 403), han var da magister scholarum og Kannik i Lund. 1253 er han Decanus og en af de Tre, hvem det af Kapitlet i Lund var overdraget at vælge Erkebiskop Uffos Eftermand (Dipl. Svec. I. 362 f. Helveg, Khist. I. 587 jfr. 588). Efter Valget, der som bekjendt faldt paa Bispen i Roskilde, Jacob Erlandsen, drog han tilligemed to Kanniker, Hakon og Svend, til Rom i Ærinde for den nyvalgte og for Kapitlet (Dipl. Svec. I. 364). Som Domprovst i Lund møde vi ham første Gang i Marts 1256 (S. R. D. V. 585). Da Erkebispen paa Kong Christoffers Befaling var bleven fængslet 5. Febr. 1259, vilde Domprovsten tilligemed Erkedegnen i Lund begive sig til Rom for at paakalde Pavens Hjælp for den fængslede, men de bleve begge anholdte undervejs paa Kongens Foranstaltning og førte i Fængsel (S. R. D. V. 604 f.). Sacer bliver derved draget med ind i Striden mellem Kongen og Erkebispen og kommer for den følgende Tid i mangt til at dele Skjæbne med sin Erkebiskop. Efter igjen at være kommen paa fri Fod ligesom Erkebiskoppen har Sacer rimeligvis fulgt denne, da han i Aarene 1262 og 1263 maatte forlade Landet. 3. Aug. 1266 var Sacer i Slesvig (S. R. D. V. 300) og maa have været der endnu i Sept. s. A., Maaneden efter var han i Lybek, hvor vi atter finde ham 10. Sept. 1267, da den pavelige Legat tilkjender de forskjellige i Striden med Kongen indviklede Personer forskjellige Erstatningsbeløb, deriblandt til Sacer 300 Mark Sterlinger (Suhm X. 989. ff.). Derefter maa han være taget til Sverrig. Her fik han nemlig Underretning om, at Pave Clemens IV havde kaldet ham til Erkebisp i Upsala efter den i Marts 1267 afdøde Laurentius, men undslog sig imidlertid for at følge dette Kald (Dipl. Svec. I. 479). Endnu en Gang støde vi paa Sacers Navn, nemlig i K. Eriks Brev af 2. April 1269 (Reg. diplom. Nr. 1185), derefter nævnes han ikke oftere, ikke engang, da Forliget sluttedes mellem Kongen og Erkebispen i 1273, er der Tale om ham, hvad enten han nu tidligere har indgaaet Forlig eller er død.

XIII[3] riorum | Item legavit unam curiam in Gothærslef Kirkiuby,[1]) que solebat annuatim dare dimidiam marcham annone, que dividi debet in tres partes, quarum una in anniversario suo inter canonicos et vicarios, qui vigiliis et misse interfuerint, secundum numerum personarum equaliter distribuatur, altera vero pars fabrice ecclesie deputetur, tercia pauperibus publice mendicantibus assignetur, inter quos computentur fratres predicatores et minores.

[24. Febr.] **F. VI Kal. Marcii.** Natalis sancti Mathiæ apostoli. Et inventio capitis Precursoris tempore Marciani principis, quando isdem Precursor duobus monachis primum, ubi idem caput ejus celatum jaceret, revelavit. (Si annus bisextilis evenerit, quod restat in crastino pronunciabitur.) Apud Cesaream Capadociæ natalis sancti Sergii martyris, cujus gesta preclarissima habentur.

XII.[2] Obiit Doter, qui et dicta Asa.

XII.[2] Item Cristina, soror nostra.

XII.[3] Et Thuri, sanctimonialis sancte Mariæ et Petri *in* Lundis.

XII.[3] Et Menardus, conversus ejusdem claustri.

XII.[3*] Item obiit Illotus, laicus.

XIII.[1] †Item obiit Erlend, qui dedit fratribus dimidiam marcam argenti.

XIII.[2] Item obiit Henricus Wærnæthorp, qui legavit ecclesie duas marcas denariorum.

[25. Febr.] **G. V Kal. Marcii.** Apud Ægyptum natalis sanctorum Victoris, Victorini, Victorici, Nicofori, Claudiani, Dioscori, Serapionis et Papiæ sub Numeriano agente Sabino duce, qui omnes diversis cruciatibus afflicti ultimo martyrio coronati sunt.

XIV.[2] Nota! anniversarium domini Jacobi Jonæs, militis, de Markoghæ[2]) ipso vivente hic habet celebrari

---

[1]) Kyrkoby eller Görslöfs Kyrkoby ligger i Bara Herred.

[2]) Jakob Jensen af en Familie, der førte tre Bjælker i Vaabenet, var Søn af Ridderen Jens Nielsen til Næsbyholm (se ndfr. under 24. Aug.) og Broder til Peter Jensen, Erkebiskop i Lund 1334—1355 (S. R. D. III. 536 a). 26. Aug. 1330 underskriver han sig som Væbner (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 224); til Marköghæ, nu Herregaarden Store Markie i Anderslöf Sogn, Skytts Herred (G. Ljunggren. Skanska Herregårdar. IV.) skrives han allerede 30. Marts 1335 (Dipl. Svec. IV. 430) 3. Mai 1340 er

singulis annis de bonis altaris sui in Øthensvaræ.[1])

XIV.[2] [U]niversis[2]) presentes literas visuris vel audituris Jacobus Jønæsson de Markøyæ, miles, salutem in domino sempiternam. Constare volo presentibus et futuris, me ad altare beatorum Jacobi apostoli et Katerine virginis in ecclesia Lundensi de voluntate venerabilis in Christo patris ac domini, domini Petri Lundensis archiepiscopi, Swechie primatis, et honorabilis capituli sui Lundensis in remedium animarum mee et dilecte consortis mee Margarete nostrorumque parentum per me constructum bona mea omnia et singula in Kabbæthorp[3]) sita in Baræhæret, videlicet unam curiam, in qua residet Symon terras decem orarum habens in semine et prata decem plaustratorum feni, jugum bovinum in estimacione ad valorem octo marcharum denariorum et unam marcham an-

---

han Ridder, han stifter da et Alter i Domkirken i Lund til Ære for Apostlen Jakob og St. Katrine og skjænker Gods til Aartider for sig og Hustru, se ndfr., hvor Indstiftelsesbrevet, der helt er optaget i Lib. dat., findes meddelt. 13. Marts 1345 erklærer Erkebiskop Peter, at hans Broder, Jakob Jensen, Ridder, for ham har gjort fuld Rede og Rigtighed for al Opbørsel og alt Andet, der havde været ham betroet i den Tid, han havde Befaling over Bornholm og Hammershus. I Aarene 1359, 1361 og 1362 pantsætter han til forskjellige en Del Jordegods — deriblandt Hovedgaarden Markie med Tilliggende til Anders Nielsen til Skabersjö, der kort efter overdrager sin Ret til Jep Begher — og endelig sælger og skjøder han 1362 alt det Jordegods, han eier eller eiendes vorder, med alt Tilbehør til K. Valdemar og hans Søn Christoffer, til hvilke han ved samme Leilighed pantsætter alt sin Hustrues Gods (Ældste Archivreg. I. 153 ff.). 1364 er han endnu i Live og udsteder 15. Aug. et Brev, hvorom ndfr. S. 46, Note 5.

[1]) Se ndfr. S. 46, Note 4.

[2]) Dette Brev af 3. Mai 1340 (se S. 43, Note 2) og en det vedrørende Antegnelse af en yngre Haand (15. Aarh.?) saalydende: »Summarie habetur in alio libro et sic scribendum est, non hic, set V Kal. Martii« er tillige-med tre større Notitser, til hvilke der ei var Plads paa de forskjellige Steder i Haandskr., hvor de hørte hen, indførte paa et Pergamentsblad, der indheftedes i Haandskr., efterat det forlængst var taget i Brug, efter Blad 20 ɔ: efter VIII Id. Martii, hvormed dette Blad ender. — Jakob Jensen lod sit Brev udfærdige i to Exemplarer, efter det ene af disse, der endnu er bevaret og findes i det K. Sv. Riks-Archiv, er et Aftryk meddelt i Dipl. Svec. IV. 707 ff. Med dette Aftryk er Gavebogens ovenfor meddelte Afskrift bleven sammenlignet, og de væsentligste af de ved denne Sammenligning iagttagne Uoverensstemmelser findes nedenfor angivne i Noterne.

[3]) Byen Kabbarp i Tottarp Sogn, Bara Herred.

none, unde dat novem oras annone; item aliam curiam ibidem, in qua residet Laurencius habens terras sex orarum in semine et prata sex plaustratorum feni, tres marchas et sex oras denariorum in estimacione, unde solvit quinque oras annone; item terciam curiam ibidem, in qua residet Andreas habens terras decem solidorum in semine et prata quatuor plaustratorum feni, tres marchas denariorum et quinque solidos annone in estimacione, daturus octo solidos annone; item unam coloniam ibidem habentem terras quatuor solidorum annone in semine et prata trium plaustratorum feni, unde datur marcha denariorum; item unam curiam meam in Fyælesløøf[1]) in Skøthzhæret, in qua residet Andreas Smith habens terras unius marche annone in semine et prata triginta plaustratorum feni, duos boves valentes septem marchas denariorum et dimidiam marcham annone in estimacione, de qua datur marcha annone, cum agris, pratis, pascuis, silvis, aquis, domibus, estimacionibus et omnibus aliis ipsorum bonorum pertinenciis, mobilibus et immobilibus, humidis et siccis, nullo excepto, pro dotacione ipsius altaris; ac curiam meam Lundis in parochia beati Stephani sitam cum domibus, pomerio et ceteris aliis ejusdem curie adjacenciis pro residencia rectoris altaris ejusdem in presencia dicti domini archiepiscopi Lundensis tradidisse libere pariter ac scotasse sub ordinacione rectoris predicti altaris, quem ad ipsum altare, quam diu vixero, libere presentabo, sub[2]) vero possessionis tytulo permansura cum condicionibus infrascriptis, videlicet quod rector predictus per dictum dominum archiepiscopum Lundensem nunc existentem, vel qui pro tempore fuerit, me mortuo ad dictum altare, dum vacaverit, presentandus et instituendus, qui (!)[3]) per se vel alios in eodem

---

[1]) Fjelingslöf By i Gylle Sogn, Skytts Herred.
[2]) Dipl. Svec. IV. 708. perpetuis temporibus sub o. s. v.
[3]) Dette »qui« findes ikke i Aftrykket i Dipl. Svec.

altari missas celebrabit in hunc modum, videlicet in diebus dominicis de sancta trinitate; in secundis feriis me et uxore mea[1]) viventibus pro defunctis, sed mortuo nostrum altero pro ejus anima, post dies autem nostros pro nostris animabus; in terciis feriis de sancto Jacobo; in quartis feriis de sancta Katerina; in quintis feriis de sancto Laurencio; in sextis feriis de sancta cruce et in sabbato de domina, nisi majora[2]) occurrant, quibus per sua officia suis temporibus serviatur, in festis autem beatorum Jacobi apostoli et Katerine virginis et in duobus diebus anniversariorum nostrorum nostrorumque parentum missa [cantabitur] in altari memorato. Pro quibus duobus anniversariis, videlicet meo et dicte consortis mee uno die ac [parentum] nostrorum die sequenti annuatim celebrandis dominis canonicis Lundensis ecclesie unam curiam meam [in] Øthenswaræ,[3]) habentem terras unius marche annone in semine et prata quadraginta plaustratorum [feni], duos boves pro octo marchis denariorum et unam vaccam pro duabus marchis denariorum estimatos, duas [oras sili]ginis, duas oras ordei et decem plaustrata feni, de qua dantur sex ore annone annuatim, [cum] omnibus ipsius curie pertinenciis scoto et assigno per ipsos post dies meos [perpetuo possidendam] et libere ordinandam, ejusdem curie ordinacione michi, quamdiu vixero, [penitus reservata,[4]) condicione] tali adjecta, quod me et consorte mea prefata viventibus missa de domina [in choro Lundensis] ecclesie in crastino beati Mathie apostoli, ad quam pulsabitur in turri, [sicut moris est, sed altero nostrum] ab hac luce sublato missa de defunctis pro anima ejusdem, et post [utriusque nostrum obitum missa de-

[1]) Dipl. Svec. IV. 708: uxore mea predicta.
[2]) Dipl. Svec. IV. 708: majora festa.
[3]) Et Önswala eller Onswala findes i Näfvitshög Sogn og et andet ikke langt derfra i Nabosognet Mölleberga.
[4]) Jakob Jensen tog dog senere en anden Bestemmelse, idet han allerede 15. Aug. 1364 afstod Gaarden i Önswala til Kannikerne i Lund (Registrum capituli Lund. manuscr.).

functorum pro animabus nostris eodem die ac die sequenti pro animabus parentum [nostrorum solempniter missa] cum vigiliis annis singulis celebretur, in quorum autem anniversariorum quolibet [canonicis, qui vigiliis et] misse in choro predicto personaliter interfuerint, duas marchas denariorum,[1]) [vicariis ibidem] dimidiam marcham denariorum, pauperibus scolaribus in choro existentibus tres oras denariorum, et pulsantibus in turri Lundensis ecclesie oram denariorum de dicta curia in Øthenswaræ,[2]) quoad vixero, ministrabo, set ipsam pecuniam dicti canonici post dies meos, ut premittitur, erogabunt. In quorum omnium testimonium sigillum meum una cum sigillis domini Petri Lundensis archiepiscopi et ejus capituli predictorum presentibus est appensum. Actum et datum Lundis anno domini millesimo ccc.⁰ quadragesimo, die invencionis sancte Crucis.

XIV.[3] ([A]n[n]iversarium Nicholai Magnusson[3]) de Farathorp in parochia Arwalunda[4]) et uxoris sue Botildis tenebit archiepiscopus Lundensis, qui pro tempore fuerit, de pensione cujusdam curie in Farathorp, quam iidem Nicholaus et Botildis donaverunt archiepiscopatui jure perpetuo possidendam, cum III marchis denariorum taliter dividendis, quod canonici, qui interfuerint, habebunt XII oras, vicarii dimidiam marcham, fabrica dimidiam marcham, pauperes III oras et pulsantes I oram denariorum, et semper remaneat ipsa curia

---

[1] Dipl. Svec. IV. 709. denariorum novorum Scaniensium.

[2] Dipl. Svec. IV. 709. Othensworæ.

[3] Erkebiskop Magnus Nielsen udstedte 7. Okt. 1385 et Brev i Lund, ved hvilket han til Gjengjæld for, at »vir discretus« Niels Magnussen af Farathorp og Hustru Botilde havde skjænket deres iboende Gaard i Farathorp til Erkebispens Bord for sig og Efterfølgere lover, at der efter Givernes Død hvert Aar til evindelig Tid skal blive holdt en Aartid for dem i Domkirkens Kor (Registrum capituli Lund. manuscr.).

[4] Et Sogn med Navnet Arvalund, der synes at have ligget i Ingelstad Herred, findes nu ikke mere i Skaane (Styffe, Skandin. u. Unionstiden. 2 Uppl. S. 66). Arvalund forekommer iøvrigt hos Saxo (se P. E. Müllers Udg. S. 668, cfr. S. 1022) og opføres som »Konunglef« i Valdemars Jordebog (Lib. census Daniæ ved O. Nielsen. S. 47 og 132). Farathorp nu Fararp By, der er delt imellem Ofraby og Stora Köpinge Sogne.

obligata ad h . . . et si non val[eat] . . . .
III marche . . . . archiepiscopo.[1])

XIV.[2]* *Nota! anniversarium per . . . . dicti (?) domini Jaco[bi] . . . . ann[uatim] [celebr]antur de . . . . supradict[is].*

[26. Febr.] **A. IIII Kal. Marcii.** In civitate Pergen Pamphilie natalis sancti Nestoris episcopi, qui persecutione Decii multa perpessus novissime gloriosam vitam martyrio adquisivit. Eodem die beati Alexandri, Alexandrinæ civitatis episcopi et confessoris.

[27. Febr.] **B. III Kal. Marcii.** Apud Hispaniam, civitate a) Hispali, natalis sancti Leandri episcopi et confessoris, ad quem beatus Gregorius libros moralium scribit, cujus predicatione et industria tota [Gothorum] gens ab Arriana impietate conversa est. Item eodem die in Alexandria natalis sancti Juliani martyris. Item apud Lugdunum sancti Baldimeri viri dei, cujus sepulchrum crebris miraculis illustratur.

XII.[3]* Obiit Toste Nebbe de Tumæthorp.

XIII.[1] Item obiit Thrygyllus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[1]* †Item obiit Tulo, miles genere quidem spectabilis, sed morum maturitate spectabilior, qui dimidium mansum contulit fratribus in Mushædingæ[2]) et ecclesie ad dei servitium reliquit vestem purpuream preciosam.

[28. Febr.] **C. II Kal. Marcii.** In territorio Lugdunensi, locis Jurensibus, natalis Romani abbatis, qui primus illic vitam heremiticam duxit et multis virtutibus ac miraculis clarus plurimorum postea pater extitit monachorum. Venerabile corpus ejus situm est in finibus Vesontionum.

XII.[2] Obiit Hweni laicus, Andor dictus.

XIV.[2] Anniversarium domini Tithemanni de Aoos[3]) tenebit fabrica de bonis in Rinkeby. Primo canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, marca denariorum, vicariis II ore, pauperibus scolaribus II solidi.

a) ciuitatem.

---

[1]) Notitsen er i Haandskr. bleven overstreget; i Randen udfor den har imidlertid en Haand fra 15. Aarh. tilføiet: »non deleatur«.

[2]) Måshedinge By i Esarp Sogn, Bara Herred.

[3]) Thideman Thidemansen, Præst i Aahus i Skaane, underskriver til Vitterlighed 22. Dec. 1346 (Dipl. Svec. V. 626). 29. Jan. 1351 opretter han Testament, i hvilket han til Domkirkens Byggefond bortgav alle sine Eiendomme i Rinkaby Sogn i Villands Herred (Sv. R. P. I. 2). I Testamentet omtales to Søstre til Testator, Gese og Kristine, begge to Enker, og en afdød Broder Everard. Jfr. ndfr. 22. Aug.

[1. Marts.] [D.] **Kalendis Marcii.** Rome sanctorum martyrum ducentorum LX temporibus Claudii, qui in via Salaria harenam fodientes dampnati fuerant pro Christi nomine, quos jussit Claudius, ut in figlina a) foris muros portæ Salariæ mitterentur, et eo loco inclusi in civitatis amphyteatro militum sagittis interficerentur.

XII.[2] Obierunt Otti laicus, Aki Item | obiit | Richardus presbiter, prepositus Sleswicensis, professus sancti Michaelis.

XII.[2] Walterus, monachus b) sancte Marie de Herivado.

XII.[3] * Item obiit *m . . . a Botildis*, monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Ingimarus, canonicus sancte Marie de We.

XIII.[2] Item obiit Bertoldus, miles Theotonicus, de Æmelthorp.[1])

XIII.[2] Obiit Helena, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Anniversarium Swenonis Olofson[2]) de bonis in Kællersnybølæ, quorum redditus levant canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, duas partes, terciam vero fabrica, vicarii et pauperes equaliter sublevabunt.

[2. Marts.] **E. VI Non. Marcii.** Romæ, via Latina, c) sanctorum Juvini et Basilei, qui passi sunt sub Gallieno et Valeriano imperatoribus. Et Simplicii papæ, qui sedit Romæ annis XV. Hic Acatium Constantinopolitanum episcopum et Petrum Alexandrinum episcopum Euticianos dampnavit.

a) *fligentia.* b) *monachius.* c) *Lauicana.*

---

[1]) I Breve fra 1229, 1236 og 1239 nævnes Brødrene Berthold og Henrik Emelenthorp (W. v. Hodenberg, Verdener Geschichtsquellen. II. 83, 108; Meklenb. Urkb. I. 493). De havde begge den Gang en Tid været i Tjeneste hos meklenborgske Fyrster, men droge derefter til Danmark, hvor vi i Aarene 1248—53 oftere møde den ene Broders, Henriks, Navn, medens Berthold, den anden Broder, kun omtales i Anledning af sin Død, som formodes at være indtruffen omtrent 1255 (Suhm. X. 275). Jfr. Nord. Tdskr. f. Oldkynd. III. 185 ff.

[2]) Sven Olufsen fra Aahus oprettede 7. Marts 1341 et Testament, og bl. A. overdrog han deri Kannikerne i Lund en Gaard i Holmby i Frosta Herred, som han havde i Pant for 10 Mark rent Sølv, imod at Kannikerne saa aarlig skulde holde en Aartid for ham i Domkirkens Kor. Blev Pantet engang indløst, skulde der for Indløsningssummen kjøbes andet Jordegods til Opretholdelse af Aartiden (Dipl. Svec. V. 20). Kapitlet lod sig derfor i 1352 af Ridderen Sti Petersen (Krognos) tilskjøde al dennes Eiendom i Kjells-Nöbbelöf Sogn, Onsjö Herred, der fremtidigt skulde træde i Stedet for Gaarden i Holmby (Registr. capituli Lund. mscr., jfr. S. R. D. VII. 255). I Testamentet omtales Sven Olufsens Børn, Oluf og Kristine, hans to Brødre Peter og Jakob og en Slægtning af ham, den foran S. 17 nævnte Præst Peter i Ystad.

XII.[2] Obiit Suvarth.

XII.[3] Item obiit Nicolaus,[1]) archidiaconus, hujus loci kanonicus.

XII.[3] Item obiit Willelmus, sacerdos et canonicus sanctæ Mariæ Wibergensis.

XII.[3] Item obiit Regnildis, sanctimonialis[a]) sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Andor, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.[2] Anno domini M.[0]CCC.[0] quinquagesimo domina Ingeburgis,[2]) relicta domini Nicholai Hak de Sibbethorp, pro anniversario suo celebrando in choro Lundensi scotavit capitulo ibidem unam curiam in Othenstrøø,[3]) in qua residet Holmgerus, in qua sunt estimaciones, videlicet unum jugum eqvinum et II ore annone, valentem V solidos annone annuatim, cum una colonia valente dimidiam marcham denariorum, ita quod dicti redditus in duas partes equaliter dividantur, quarum primam habebunt canonici, qui misse et vigiliis interfuerint, residua vero pars inter vicarios, qui etiam misse et vigiliis interfuerint, et pauperes scolares et

a) sanctimonilis

---

[1]) Han var tilstede ved Domkirkens Indvielse 1. Sept. 1145 (Dipl. Svec. I. 53) og er den ældste Erkedegn, man hidtil kjender fra Lund. Erkedegneembedet i Lund havde Erkebiskop Eskil oprettet.

[2]) Ingeborg Jensdatter var Søster til den foran S. 43 f. nævnte Ridder Jakob Jensen til Markie og Erkebiskop Peter Jensen, alle af Slægten med tre Bjælker i Vaabnet (S. R. D. III. 536, jfr. Magn. Matthiæ Series episc. Lund. S. 147, hvor »Ingefred« bør rettes til »Ingeborg«). Med sin Mand Niels Hak af Sibbarp, der i 1350 var død og ikke maa forvexles med Niels Haak (Hak) til Hyby i Bara Herred, som endnu levede 1351, og hvis Hustru Marine Jensdatter (se ndfr. under 26. Aug.) iøvrigt var af samme Familie med de tre Bjælker i Vaabnet som Ingeborg, havde samme Ingeborg de to Sønner, Kanniken Mag. Jonas Litle og Ridderen Johannes Nielsen af Sibbarp, der nævnes ndfr. under 17. Mai. Fru Ingeborg var endnu ilive i 1351. 12. Apr. dette Aar skjænkede hun nemlig til det af en Fru Inge (se foran S. 30) stiftede Alter en Gaard i Högestorp i Reslöf Sogn, Onsjö Herred, og tre Gaarde i Strö Sogn i samme Herred. — Hvor det Sibbarp skal søges, til hvilket Niels Hak og hans Søn Johannes skrives, kan ikke med Bestemthed angives, da ikke mindre end fire Landsbyer i Skaane nu føre Navnet Sibbarp. Noget taler for, at det er Sibbarp i Reslöf Sogn, Onsjö Herred (A. Falkman, Ortsnamnen i Skåne. S. 167, jfr. dog S. R. D. IX. 641).

[3]) Strö Sogn og By i Onsjö Herred (S. R. D. IV. 64 t).

alios equaliter dividatur, ita quod de ista secunda parte deducatur una ora pro pulsantibus in turri, proviso etiam, quod ipsa vivente celebrabitur pro dictis redditibus in choro missa de domina nostra, et ipsa mortua vigilie et missa animarum.[1])

[3. Marts.] **F. V Non. Marcii.** Rome sanctorum martyrum Emitherii et Celedonii, qui primum apud Legionensem Gallæciæ[a]) civitatem milites exsurgente[b]) persecutionis procella pro confessione nominis Christi plurimis afflicti tormentis Callacurrim usque perducti ibi martyrio coronati sunt. Apud Cesaream Palestinæ sanctorum martyrum, Marini militis et Asterii senatoris, sub persecutione Valeriani passorum.

XII.[2] Obierunt Andor, Edwardus presbiter et monacus, Syreth, Dota dicta.
XII.[3*] †Et Sveno | Carle, | villicus, qui fratribus in sui memo-
XIII.[1] riam di|midiam sue porcionis substanciam | reliquit.[2])
XIII.[1] †Nota. | Item obiit Symon dictus Ørsun, miles,[3]) cujus anniversarius servari annuatim debet de bonis | Hia-
XIV.[3*] thorp.[4]) | Canonicis totum.

a) Galatiæ. b) exurgente.

---

[1]) Ovenstaaende Notits er i Haandskriftet indført paa det efter Bl. 20 indheftede Blad (se foran S. 44 Note 2) tilligemed følgende halvt udslidte Randbemærkning fra 15. Aarhundrede: »Non hic, set scribatur supra de verbo ad verbum . . . . .« Ved Randbemærkningen staaer et Tegn, som gjenfindes i Marginen udfor 2. Marts og der efterfølges af en Notits saalydende: »Anniversarium domine Ingeborgis de S[ibbe]thorp, prout h[abetur] in novo folio [scriptum] supra«.

[2]) Den samme Haand (fra 13. Aarh.), som ovenfor tilføiede Ordet »Carle og foretog Rettelserne, kan gjenkjendes, i al Fald i nogle af Ordene, i en Antegnelse, der læses i Randen af Bladet udfor Notitsen og er af følgende Indhold: »[Sv]eno Carle villicus strum . . (?) genitor Phatheri, cujus anima requiescat in pace.«

[3]) Ridderen Simon Ørsons Hustru Lucia og hans trende Sønner, Ridder Tyge Skaaning, Narve og Peter nævnes ndfr., se 4. Juni, 28. Sept., 31. Oktb. og 22. Marts. Mon det ikke er den samme Simon Ørson, der i K. Valdemars Jordebog forekommer som en af Kongens Lensmænd i Nørreherred paa Falster (S. R. D. VII. 525)?

[4]) Efter »bonis« er Noget udslettet, hvorefter en Haand fra Midten af 14. Aarh. i det udslettedes Sted tilføiede Ordet »Hiathorp«, der er Navnet paa en By — nu Hjerup — i Uppåkra Sogn, Bara Herred. I Stedet for »Hiathorp« har den yngre Gavebog »Isgrannathorp«, og da den i de fleste Tilfælde følger den ældre Gavebog, er det sandsynligt, at der i denne sidste, før den nys omtalte Rettelse foretoges, ogsaa har staaet: »Isgrannathorp«. Isgrannatorp er nu en By i Skepparslöf Sogn, Gärds Herred.

[4. Marts.] G. IV Non. Marcii. Natalis sancti Lucii pape et martiris. Hic precepit, ut duo presbiteri et tres diaconi in omni loco episcopum non desererent. Qui persecutione Valeriani et Gallieni ob fidem Christi exilio relegatus et postmodum divino nutu ad ecclesiam suam redire permissus martyrium capitis obtruncatione complevit. Item Romæ, via Appia, sanctorum martyrum nongentorum, qui sunt positi in cimiterio ad sanctam Cæciliam.a) Eodem die Gaii Palatini b) in mare mersi.

XII[2] Obierunt Petrus, qui et Hacun,[1]) Arkil et Fridericus, conversus sancti Cristophori Ravengersburg.[1])

XII.[2*] Eodem die obiit Thury, que et doter Sturkars.

XIII.[2] Item obiit Sestrid, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Anniversarium domine Sophie,[2]) uxoris quondam domini Stigoti Pæterson de Krappathorp, militis, que dedit capitulo pro anniversario suo annuatim celebrando unam curiam in Holumby[3]), valentem duas oras annone, de quibus canonici XIIII oras denariorum, fabrica VI oras, vicarii tres oras, pulsantes in turri oram percipient annuatim.

[5. Marts.] A. III Non. Marcii. Apud Antiochiam passio sancti Focæ martiris, qui post multas, quas pro nomine Christi redemptoris est passus, injurias, qualiter de antiquo illo serpente triumphaverit, hodie populis declaratur. Denique si in quemlibet in his locis c) coluber morsum stringens venena diffuderit, extimplo, qui percussus est, ut januam basilicæ martiris credens attigerit, evacuata virtute veneni salvatur. Item ipso die sancti Eusebii Palatini et aliorum VIIII martyrum.

XIII.[1] Obiit Suno, sacerdos et canonicus apostolorum Petri et Pauli de *Tummathorp*.

XIII.[1] Tertio nonas Marcii obiit Petrus, prior, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum.

[6. Marts.] VIII. B. II Non. Marcii. Nicomediæ natalis sancti Victoris et Victorini, qui per triennium cum Claudiano d) et Bassa uxore ejus [tormentis] afflicti et retrusi in carcerem e) ibidem vitæ suæ cursum impleverunt.

a) ecclesiam. b) Gaupalatini. c) in quemlibet locum. d) Claudio. e) reclusi in carcere.

[1]) Se S. R. D. III. 439 og ndfr. i Nekrologiet under 4. Marts.
[2]) Fru Sophie blev 1358 Enke efter Ridderen Sti Petersen (Krognos) til Krapperup. Se ndfr. under 5. April.
[3]) Holmby Sogn og By i Frosta Herred.

XII.[3] †Obiit Petrus *filius* . . *presbyter, hujus loci canonicus.*[1])

XIV.[1] †Anno domini M.^oCCC.^oVII.^o obiit Aslo, sacerdos, canonicus Lundensis,[2]) qui reliquit fratribus curiam suam in parochia beati Pauli sitam, cujus fructus dividantur in partes tres equales, quarum una in anniversario meo distribuatur inter canonicos et vicarios in porciones equales secundum numerum tunc in vigiliis et missa existencium personarum, altera vero fabrice ecclesie deputetur, ita tamen quod de istis duabus partibus primo deducantur due ore ad offerendam et una ora pulsantibus in turri, tercia autem pars inter pauperes scolares[3]) . . . . hospitalares sancti

XIV.[2] Spiritus et leprosos Lundis equaliter dividatur. | Primo habebit fabrica . . . . XXV . . . canonici XIII . . . . vicarii XVII solidos . VII . . . . pauperes scolares VIII solidos domus sancti Spiritus . . . domus leprosorum . . et in turri ora.[4])

[7. Marts.] **C. Nonis Marcii.** In Mauritania, civitate Tuburbitanorum a) passio sanctarum martyrum Perpetuæ et Felicitatis et cum eis Revocati, Saturnini et Secundoli, quorum ultimus in carcere b) quievit, reliqui omnes bestiis traditi sunt sub Severo principe die natalis ejus.

XII.[2] Obierunt Islog, Thesvit.

XII.[2] Et Gudine, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] Et *Enec..a*, priorissa sancti Petri Lundis. Item obiit Juliana, priorissa de Bosø.

XII.[3] Item obiit Benedictus, filius Gorm.

a) Tiburtinorum. b) pace.

[1]) Sikkert den ældste af de trende med Navnet Peter i Presbyterlisten indførte Personer.

[2]) Asle nævnes i Breve fra Tidsrummet 1290 til 1304 (Cod. Esrom. ved O. Nielsen S. 259, Dipl. Svec. II. 243, 295, 426). Om hans Fængsling, da han c. 1294 reiste i Erkebiskop Jens Grands Ærinde med Breve fra denne til Norges og Sverigs Konger og Magnater se S. R. D. VI. 280, 285 f., 309, 323 og P. A. Munch, Saml. Afhandl. IV. 585 f.

[3]) Hvad der her i Notitsen følger efter »scolares« findes ikke i den yngre Gavebog.

[4]) Ovenover Notitsen har en Haand fra Begyndelsen af 15. Aarh. tilføiet følgende: »Scribatur ut in alio libro.«

XII.[3]* Item Thorstanus, sacerdos, sancte Crucis ecclesie canonicus.

XII.[3]* †Item obiit Karolus, sacerdos, qui dedit fratribus terram, | solventem | IX solidos, et medietatem suppellectilis sue.

XIII.[2] Item obiit Radulfus, abbas ecclesie sancte Trinitatis de Øwit.

XIII.[2] Item obiit frater Gerardus, sacerdos ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tumathorp.

XIII.[2] Item obiit Johannes, abbas ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Nicolaus, sacerdos, de ordine fratrum minorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit Benedicta, sanctimonialis sancti Nicolai de Bosøgh.

[8. **Marts.**] **D. VIII Idus Marcii.** Apud Cartaginem sancti Pontii, diaconi Cypriani episcopi, qui usque ad diem passionis ejus cum ipso exilium sustinens egregium volumen vitæ et passionis ipsius reliquit, atque dominum semper in passionibus suis glorificans coronam vitæ promeruit.

XII.[2] Obiit Guthserc Rufus, conversus Omnium Sanctorum.

XII.[2]* Ipso quoque die obiit Thyri, sanctimonialis, in domino.

XII.[3] †Item obiit Aco,[1]) decanus et sacerdos de domo sancti Laurentii.

XII.[3] Et Ulvildis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3]* Item obiit Thorstanus, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.[2] Nota! anniversarium domini Holmgeri Niclæsson, militis,[2]) qui dedit capitulo quadrantem terre in Rabymaklæ,[3]) cujus fructus cedant canonicis.

---

[1]) Han er opført i Presbyterlisten.

[2]) Ridderen Holger Nielsens Navn møder os i Breve fra Tidsrummet 1315—33 (Meklenb. Urkb. VI. 139, Suhm XII. 236). 1320 sidder Holger, der da skriver sig til Færelde, nu Färlöf Sogn og By i Ö. Göinge Herred, i K. Kristoffer II's Raad (Dipl. Svec. III. 473), faa Aar efter tjener han imidlertid Kristoffers Rival, K. Valdemar Eriksen. I et Brev af 19. Okt. 1327 kalder denne ham »fidelis noster«, og det sees af samme Brev, at Valdemar havde givet Holger Nielsen Vemmenhög Herred til Len, men nu maa tilbagekalde denne Gunstbevisning, fordi Erkebispen i Lund havde en ældre og bedre Ret til nævnte Herred (Dipl. Svec. IV. 32).

[3]) Stora Råby Sogn og By i Torna Herred.

XV.[1] Anno domini M.^{0}CD.^{0} quinto obiit in bona senectute venerabilis vir dominus Sweno Saxtorp,[1]) decanus hujus loci, cujus anniversarium tenebit fabrica de una curia in Malmøghæ prope curiam Hennichini Achasson apud sutores cum una marcha argenti taliter dividenda, primo dabuntur canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, II solidi grossorum, vicariis similiter VIII grossi, celebrantibus missas inferius in ecclesia VIII grossi, pauperibus scolaribus et aliis X grossi, predicatoribus II grossi, minoribus II grossi, monialibus II grossi, prebendariis II grossi et pulsantibus in turri II grossi. Hic sepultus est juxta altare sancti Laurencii sub lapide sculpto in parte australi, cujus anima requiescat in pace.[2])

[9. **Marts]. E. VII Idus Marcii.** Apud Nisenam civitatem sancti Gregorii episcopi, fratris beati Basilii Cesariensis, viri doctissimi et eloquentia clarissimi. Apud Barcinonam Patiani episcopi tam vita quam sermone clari, qui optima senectute mortuus [est] Theodosii principis tempore.

XII.[2] Obiit Thora.

XII.[3] Et soror nostra Margareta agnomine Maga . . .

XII.[3*] Item obiit Ynna, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] †Item obiit Bram, sacerdos, qui dedit nobis marcam argenti.

XIII.[1] Obiit Haqvinus, sacerdos, monachus ecclesie Omnium sanctorum Lundis.

---

[1]) Svend Hintzesøn Saxtorp nævnes 11. Marts 1353 (Sv. R. P. I. 34). Han synes den Gang endnu ikke at være bleven Kannik. Som saadan omtales han først 22. Nov. 1360 (Sv. R. P. I. 149). I 1379 og endnu i 1388 er han en af de to Værger for Domkirkens Byggefond (Sv. R. P. I. 434, II. 151). I Mellemtiden var han bleven Dekanus i Kapitlet efter Magnus Nielsen, der i Mai Maaned 1379 valgtes til Erkebiskop (Sv. R. P. I. 460). Et Aarstid før sin Død havde han 1. Mai 1404 gjort sit Testamente, der viser os ham som Eier af en lille Bogsamling (Sv. Dipl. från o. med 1401. I. 339). En Hinzse eller Hincichinus de Saxtorp, rimeligvis hans Fader, nævnes i Breve af 19. Sept. 1337 og 7. Marts 1341 (Dipl. Svec. IV. 575, V. 22), forøvrigt henvises om hans nærmeste Slægtninge til Stamtavlen hos Langebek (S. R. D. III. 556), hvor en Søster til Svend ved Navn Christine dog er glemt. Se endvidere ndfr. under 22. og 23. Sept., 1. og 3. Okt.

[2]) Ovenstaaende Notits er i Haandskriftet indført paa det efter Bl. 20 indheftede Blad (se foran S. 44 Note 2 og S. 51 Note 1).

XIV.[1] †Anno domini M.⁰CCC.⁰ nono[1]) obiit pie recordacionis dominus Petrus, canonicus Lundensis, decanus de Borghandæholm, qui in felicem sui memoriam, ad anniversarium suum tenendum annis singulis in choro Lundensi, legavit curiam suam in Bialthorp | maklæ[2]) | cum omnibus suis pertinenciis et estimacionibus, ita quod redditus inde provenientes distribuantur sic in die anniversarii sui, una marcha denariorum canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, cedat, due ore vicariis, II ore ad offerendam, due ore fabrice ecclesie et due ore pauperibus erogentur. Reliquum census reparacioni domorum curie deputetur vel, si necesse non fuerit pro domibus, pauperibus distribuatur.

[**10. Marts.**] [**F.**] **VI Idus Marcii.** Natalis sanctorum martyrum Alexandri et Gaii de Emenia, qui apud Apamiam[a]) persecutione Antonini Veri martyrio coronati sunt. Ipso die natalis sanctorum martyrum quadraginta duorum.

XIII.[3] †Obiit Andreas Thorkilli, canonicus Lundensis,[3]) anno domini M⁰CC⁰XC⁰ primo,[4]) qui ad constructionem cujusdam altaris in ecclesia beati Laurencii legavit tres curias, unam in Bæltingæ,[5]) aliam in Wraghæthorp[6]) et terciam in Biælthorp maclæ,[7]) cum omnibus suis pertinenciis, quarum fructus sive pensiones sacerdos dictum altare officians, per venerabilem patrem dominum archiepiscopum Lundensem canonice instituendus, integre percipere debet et libere ordinare.
XIV.[1] Item legavit | unam tabernam mercatorum ad anni-
XIV.[1] versarium suum singulis annis tenendum | de cujus proventibus dimidia marcha denariorum ad offerendam

a) *Uiennam.*

---

[1]) I den yngre Gavebog oprindeligt ligesom her: 1309, der senere er rettet til 1209.

[2]) Stora Bjellerup Sogn og By i Torna Herred.

[3]) Anders Thorkilsens Testament, hvoraf ovenstaaende Notits er et Udtog, er af 3. Marts 1291 (Dipl. Svec. II. 107 f.). Det Alter, han stiftede, havde efter en gammel Registrant over Lunde Kirkes Breve Plads i Domkirkens sydvestlige Side (anf. St.).

[4]) For 1291 har den yngre Gavebog, formodenlig ved en Feilskrift, 1301

[5]) Bältinge i Skarhult Sogn, Frosta Herred.

[6]) Vragerup i Uppåkra Sogn, Bara Herred.

[7]) Se ovenfor Note 2.

die anniversarii sui deputetur, item canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, similiter dimidia marcha, item vicariis, qui misse et vigiliis interfuerint, cuilibet IIII denarii, item pauperibus scolaribus, qui dictis misse (!) interfuerint, cuilibet II denarii, item aliis pauperibus scolaribus II ore,[1]) item fratribus predicatoribus II ore, fratribus minoribus II ore, ministris ecclesie pulsantibus in turri eodem die ora denariorum, item ad dividendum inter pauperes publice mendicantes due ore denariorum, item ad reparacionem dicte taberne III ore denariorum annis singulis reserventur.

[11. Marts.] **G. V Idus Marcii.** Apud Sebastem Armeniæ minoris quadraginta militum tempore Licinii regis sub Agricolao, qui post vincula et carceres creberrimos, post facies lapidibus cesas missi sunt in stagnum, ubi gelu constricta corpora eorum nocte disrumpebantur. Vnus autem de numero XL effectus pusillanimis refugit ad balneum, moxque ut attigit calorem, statim resolutus reddidit spiritum. Quod videntes ceteri in laudes omnipotentis dei sancto spiritu confortati eruperunt. Mane autem facto impiissimi tyranni satellites invenerunt clavicularium connumeratum martyribus, unde unus ceciderat, et eosdem omnes tractos ad litus baculis crura ipsorum confregerunt, atque ita crurifragio martyrium consummaverunt. Combusta sunt igitur corpora eorum et in fluvium projecta, sed divina dispensatione reliquiæ eorum integre repertæ et honore digno condite.

XII.[2] Obiit Margareta, soror nostra.

XII.[3] Obiit Marcus, scriptor.

XII.[3] Obiit Agatha.

XIII.[1] Item obiit pie memorie Nicolaus, prior sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] †Anniversarium Tuvonis Myllere de tercia parte curie cujusdam in Halsthorp,[2]) que recepta fuit de mensa canonicorum, ne anniversarium istud deperiret, que dat canonicis dimidiam marcham denariorum.

XIV.[3] Hic tenebitur anniversarium domini Magni archiepiscopi, prout habetur VII idus Junii.

[1]) Den yngre Gavebog har »duos (!) denarii« og forbigaaer det følgende indtil »ministris«.

[2]) I den yngre Gavebog er »Halsthorp«, som der oprindelig blev skrevet, senere rettet til »Hælsthorp«, der er det nuværende Hellstorp i Billeberga Sogn, Rönneberg Herred. Halstorp derimod findes ikke som Navn paa nogen By eller noget Sogn i Skaane.

XIV.[3] Anniversarium Laurencii Pætersson[1]) de dimidia curia in Malmøghe prope curiam Radechini[a]) Parchantin[2]) ad austrum, cujus redditus dimidia pars in tres partes dividatur, prima canonicis, secunda vicariis et fabrice, tercia pauperibus et inferius pro missis tribuatur, ex omnibus istis partibus pulsanti in turri ora denariorum. Sequenti die anniversarium uxoris sue Cristine similiter per omnia de eadem curia teneatur.

[12. **Marts.]** **A. IIII Idus Marcii.** Rome beatorum pontificum, Gregorii doctoris et apostoli Anglorum, qui sedit ibi annos XII, menses VI, dies X, et Innocentii, qui rexit ecclesiam annos XV, menses II, dies XXI. Supradictus namque Gregorius augmentavit in predicatione canonis, ut est illud: diesque nostros in tua pace disponas. Apud Nicomediam beati Petri martiris, qui unus fuit ex Dorothei et Gorgonii martyrum sodalibus, qui in cubiculo regis erant. Item Nicomediæ sanctorum Egduni presbiteri et aliorum VII, qui diebus singulis suffocati sunt, ut cæteris metus incuteretur. Eodem die sancti Maximiliani martiris.

XII.[3] Obiit Thorstanus.

XIV.[2] †Anniversarium domini Jacobi Akæson, canonici Lundensis, qui dedit fabrice ecclesie Lundensis quatuor curias in Næsby in Vithlanzhæret, ita quod procurator fabrice dabit canonicis in anniversario suo duas marchas, vicariis marcham, pauperibus scolaribus dimidiam marcham, aliis pauperibus dimidiam marcham, pulsantibus in turri oram denariorum, qui vigiliis et misse interfuerint.

[13. Marts.] B. III [Idus] Marcii. Apud Nicomediam natalis sanctorum Macedonii et Patriciæ uxoris ejus et filiæ Modestæ. Nichea civitate natalis sanctorum martyrum Teusetæ et Horris, filii ejus, Theodore, Nimfodoræ,[b]) Marci, Arabiæ, qui omnes igni traditi sunt.

a) p Radechini. b) Nimfoderæ.

[1]) Enken efter Væbneren Laurents Petersen af Ysmerlöf, Christine Kostentensdatter (ɔ: Constantinsdatter) skjænkede 30. Nov. 1394 Kapitlet i Lund Halvdelen af en Gaard i Malmø til Aartider for sig og sin afdøde Mand. Blandt dem, der underskrive Gavebrevet, er ogsaa en Broder til Christine, Prioren i Aahus Aage Kostentensen. Christine levede endnu 1395, i hvilket Aar hun tilskjødede Kanniken Laurents Andersen (se foran S. 1, Note 2) en Gaard i Kabbarp, som hun havde arvet efter sin Datter, Cecilie Laurentsdatter (Registr. capituli Lund. mscr.).

[2]) Radekin Parchantin, Borger i Malmø, levede endnu i Begyndelsen af Aar 1410, men var død i Aug. 1412 (S. R. D. IV. 527).

XII.[3] Obiit Tuky, conversus sancte Marie de Henvado.

XIII.[2] Item obiit Petrus, sacerdos ecclesie sancte Trinitatis de Owit (!).

XIV.[2] Anniversarium domini Tuchonis Malmøghæ,[1]) canonici Lundensis, qui dedit capitulo unam curiam in Hamerlundæ[2]) et alteram curiam in Achæthorp in parochia Lyby[3]) sitam, de quarum fructibus canonici percipiant XII oras denariorum, vicarii VI oras denariorum, pulsanti (!) in turri I oram denariorum. Quicquid superfuerit inter pauperes scolares et mendicantes dividatur.

[14. **Marts.**] **C. II Idus Marcii.** Romæ martyrum XLVIII, qui baptizati sunt a beato Petro apostolo, cum teneretur idem apostolus in custodia Mamurtini cum coapostolo suo Paulo, ubi novem menses detenti sunt. Qui omnes sub devotissima fidei confessione Neroniano gladio consumpti sunt.

XIV.[2] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XXX.⁰ tercio obiit vir discretus Jacobus Tukæson, civis Lundensis, qui legavit capitulo Lundensi unam tabernam ex occidentali parte fori sitam pro anniversario suo et uxoris sue, domine Berte, uno die celebrando sub forma, que subsequitur, videlicet quod kanonici, qui misse et vigiliis interfuerint, marcham denariorum habeant, vicarii dimidiam marcham, pauperes scolares II oras, pulsantes in turri oram, pauperes oram percipiant de taberna memorata. Si quid residuum fuerit, restauracioni taberne deputetur, | si necesse fuerit, sin antem, dividatur inter canonicos. Cujus anima requiescat in | pace dei. Amen.

XIV.[2]

[15. **Marts.**] **D. Idibus Marcii.** Apud Thessalonicam civitatem natalis sanctæ Matronæ, quæ cum esset Plautillæ cujusdam viduæ ancilla et occulte Christum colens cotidie furtivis orationibus ecclesiam frequentaret, deprehensa a domina sua multis ab ea verberibus afflicta novissime fustibus usque ad mortem cesa in confessione Christi incorruptum spiritum reddidit.

XII.[2] Obiit Thurstin, magister Roskeldensis, in domino et Bieren dictus Biorn.

---

[1]) Kanniken Tyge Thuresen kaldet Malmø betænkes i den foran (se S. 49) nævnte Svend Olufsens Testament 7. Marts 1341 (Dipl. Svec. V. 21). Selv gjorde han Testament 11. Marts 1353 (Suhm. XIII. 281 f., Sv. R. P. I. 34 f.). I det Bibliothek, han efterlod sig, fandtes en Afskrift (»quaterni papirei«), han selv havde gjort under et Ophold i Avignon.

[2]) Hammarlunda Sogn og By i Frosta Herred

[3]) Akarp By i Lyby Sogn, Frosta Herred.

XII.[3] Item obiit frater noster Heleut, laicus.

XII.[3*] Item obiit Mother, conversa sancte Marie et sancti Nicholai de Boshø.

XIII.[1*] Obiit Margareta, soror ecclesie sancte Trinitatis de Øwit.

XIII.[3*] Item obiit Sveno Eskilson de Arrøghe,[1]) qui ob sui memoriam dedit fabrice ecclesie marcham denariorum.

XIV.[1] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XV.⁰ obiit Bovo Clæmitson[2]) de parrochia Westby,[3]) qui dedit omnia bona sua mobilia et immobilia, que habuit in Orræker[4]) in parrochia Westby, cum omnibus suis estimacionibus, prout in littera sub sigillis bonorum et discretorum scripta plenius patebit, et eciam omnia bona sua in Sweghberghæ[5]) in parrochia Katathorp sita cum suis estimacionibus omnibus et aliis pertinenciis decanatui Lundensis ecclesie perpetuo possidenda tali condicione, quod decanus Lundensis, qui nunc est, et qui pro tempore fuerit, de fructibus dictorum bonorum dimidiam marcham canonicis in die anniversarii et dimidiam marcham vicariis et pauperibus scolaribus, qui vigiliis et misse interfuerint, annis singulis solvere teneatur. Residuum vero dictorum fructuum cedat domino decano [pro labore suo]. Cujus anima in pace requiescat. Amen.

[16. Marts.] [E.] **XVII Kal. Aprilis.** Romæ natalis sancti Cyriaci, qui post longam carceris macerationem, quam sub Maximiano pertulit cum Sisinnio a) condiacono suo et Smaragdo et Largo, post multa facta miracula, in quibus filiam Diocletiani, Artemiam, ipsius rogatu a demonio curavit ac baptizavit, et multa alia, post mortem Diocletiani tentus est a filio ejus Maximiano et diutissime cruciatus postremo capite truncatus est cum Largo et Smaragdo

a) Sisinniano.

---

[1]) I Randen udfor denne Notits og tydeligt nok henhørende til den sees i Haandskriftet en Tegning af et Vaabenskjold. Vaabenmærket, et med Spidsen opad vendt Vædderhorn, ligner i høi Grad det, der førtes af Slægten Urup, til hvilken altsaa Svend Eskilsen skal have hørt. — Arrøghe er det nuværende Arrie i Oxie Herred.

[2]) Den yngre Gavebog har: Boo Clæmensson.

[3]) Väsby Sogn i Luggude Herred.

[4]) Oprindeligt ligesom endnu i den yngre Gavebog: Orræbergh. Orræker er det nuværende Ornakärr i Väsby Sogn.

[5]) Svedberga By i Kattarp Sogn, Luggude Herred.

et aliis XX. Ipso tempore Maximianus interfecit sororem suam Artemiam. Nicomedie natalis sanctorum Castoris et Dionisii. Apud Viennam sancti Ysitii episcopi. Apud Coloniam sancti Heriberti episcopi et confessoris.

XIV.[1] Anno domini M.°CCC.° vicesimo sexto obiit magister Nicholaus Akari,[1]) quondam archidyachonus Lundensis, qui pro anniversario suo in coro Lundensi quolibet anno tenendo duas tabernas mercatorum contulit et scotavit tali condicione, quod de fructibus inde provenientibus una marcha fabrice ecclesie beati Laurencii, vicariis ibidem, qui vigiliis et misse interfuerint, una marcha, pauperibus similiter una marcha et pulsantibus in turri una ora denariorum erogetur.

XIV.[2] | Dicte vero taberne valent VI marchas denariorum, quarum dimidietatem recipiant canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, ita quod una ora de illa . . . . pro pulsantibus in turri.

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.° quinquagesimo in profesto beate Gerthrudis virginis dominus Petrus Botulphi[2]) sacerdos scotavit capitulo Lundensi curiam suam in Lyusegatæ et ad altare mercatorum in choro boreali Lundensis ecclesie constructum pro residencia rectoris ejusdem altaris jure perpetuo possidendam, ita tamen, quod rector illius altaris, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, anniversarium [ipsius] domini Petri Botulfson in choro Lundensis ecclesie cum duabus marchis denariorum novorum Scaniensium in . . . . tenere debeat annuatim, de quibus canonici, qui vigi-

---

[1]) Niels Akari eller Accarii, som han selv skriver sig 1324, forekommer 1292 og 1299 som Kannik i Lund (N. khist. Saml. III. 397, S. R. D. IV. 362), 1313 er han bleven Erkedegn og nævnes som saadan i Breve fra 1317 og 1324 (Dipl. Svec. III. 343, 656).

[2]) Peter Botulfsen, Broder til den foran S. 14 nævnte Isak Botulfsen og til Kanniken Joseph Botulfsen, der døde 1352 (se ndfr. under 18. Juni), var Præst og Kannik i Lund. Vel omtales han ovenfor blot som Præst, men det fremgaaer saavel af de Steder i Gavebogen, hvor han ellers nævnes (se saaledes 17. Marts og 15. Aug.), som af de i det følgende anførte Breve, at han i al Fald var Kannik. Han levede endnu adskillige Aar efter, at han i 1350, 16. og 17. Marts (se ndfr.), ved Gaver til tvende Altere i Domkirken havde sikret sig en Aartid, og nævnes i Breve fra 1358, 1359 og 1362 (Suhm. XIII. 367, Sv. R. P. I. 111, Barner, Familien Rosenkrantz. I. Dipl. S. 4, Suhm. XIII. 473 f.). Magn. Matthiæ feiler derfor, naar han i Series episc. eccl. Lund. S. 145 lader ham dø Aar 1350.

liis et misse interfuerint, unam marcham denariorum novorum Scaniensium, vicarii in choro existentes tres oras denariorum, sacerdos officians unam oram pro una missa die anniversarii dicti domini Petri pro ejus anima decantanda, pauperes scolares III oras denariorum et pulsantes in turri unam oram denariorum sorciantur.

[17. Marts.] F. XVI Kal. Aprilis. In Scotia natalis sancti Patricii episcopi et confessoris, qui primus ibidem Christum evangelizavit. Eodem die natalis sancte Gertrudis virginis.

XII.[2] Obiit Sveno Orms sun, laicus.

XIV.[2]* Anno domini M.⁰CCC.⁰L.⁰ in die beate Gertrudis virginis dominus Petrus Botulphi,[1]) canonicus Lundensis, scotavit capitulo Lundensi curiam suam in Lysægatæ sitam, prope curiam altaris mercatorum, ad altare sancti Thome Cantuariensis supra gradus ad partem australem constructum pro residencia sacerdotis ejusdem, qui pro tempore fuerit, ita quod rector de eadem curia annuatim pro anniversario ipsius domini Petri duas marchas denariorum novorum inter canonicos, vicarios et pauperes, ut inferius est anotatum (!),[2]) de quibus rector altaris percipiat I oram denariorum et sodalicium ipsius sancti Thome eciam I oram denariorum, sublevabit. Quam quidam (!) curiam predictus rector, qui est, vel qui fuerit, possidebit in eternum,
XIV.[3] et que scripta sunt eroget de eadem. | Canonici marcham, vicarii III oras, pauperes scolares tres oras, officianti altare I oram, in turri . . .

XIV.[2] Anno domini M.⁰CCC.⁰LX primo obiit dominus Johannes Styghson,[3]) archidyaconus Lundensis, qui legavit

---

[1]) Se foran under 16de Marts.

[2]) Nemlig i den Notits om samme Peter Botulfsen, der er meddelt foran under 16. Marts og i Haandskriftet er skreven paa Foden af Bladet nedenunder ovenstaaende Notits.

[3]) Johannes Stisen (Krognos) var en Søn af Ridderen Sti Petersen (Krognos) til Krapperup, der døde 1353 (se ndfr. under 5. Apr.), og den foran ved 4. Marts omtalte Sophie. Endnu i 1354 er Johannes Stisen ikkun Kannik (Sv. R. P. I. 60), men 1358 er han bleven Erkedegn (Suhm. XIII. 366) og døde som saadan 17. Marts 1361 efter to Dage forud at have oprettet

ad anniversarium suum curiam suam in Almaræ[1]) in parochia Skypathorp cum suis attinenciis, valentem annuatim VII talenta et quatuor modios ordei, de quibus habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, dimidietatem, item alterius dimidietatis levent vicarii dimidium, de quo deducantur due ore denariorum pulsantibus in turri, et dimidium pauperes scolares et alii publice mendicantes equaliter levabunt.

[18. Marts.] G. XV Kal. Aprilis. Natalis sancti Alexandri episcopi, qui de Capadotia civitate sua veniens cum desiderio sanctorum [locorum] Jerusolimam pergeret, et Narcissus episcopus ejusdem urbis jam senex regeret ecclesiam, ipso Narcisso et multis clericorum ejus revelatum est, altera die mane intrare episcopum, qui adjutor sacerdotalis cathedræ esse deberet. Itaque omnia ita completa, ut predicta fuerant, cunctis in Palestina in unum congregatis adnitente maxime Narcisso Jerusolimitanæ ecclesiæ cum eo gubernaculum suscepit. Quique persecutione Decii, cum jam longevæ ætatis veneranda canitie prefulgeret, ductus Cesaream et clausus carcere ob confessionem Christi martyrio coronatus est.

XII.[2] Obierunt Asa, Thiudric, Werherus presbiter.

XIII.[2] Item obiit Hildulfus,[2]) sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit Kønegundis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] †Nota diem anniversarium venerabilis patris domini Petri, Lundensis archiepiscopi quartidecimi, qui celebrabitur ipso vivente cum missa beate virginis de nota solempni in choro Lundensi isto die. Post dies autem suos scribetur in illa parte libri et tenebitur illo die, quo deus eum vocare voluerit,[3]) secundum modum, quem invenies inferius in | novo | folio in secunda columpna.[4])

---

et Testament, blandt hvis Executorer Broderen Peter Stisen var (Suhm. XIII. 455 f., Sv. R. P. I. 152 f.).

[1]) Almaröd By i Skifarp Sogn, Vemmenhög Herred.

[2]) En Notits om samme Hildulf, indført med samme Haand som ovenfor, fandtes tidligere under 19. Marts, men blev senere udslettet. Se ogsaa ndfr. under 17. Sept.

[3]) Se ndfr. under 16. April.

[4]) Der henvises her til en Antegnelse, som længere hen i Haandskriftet findes indført paa Versosiden af et senere indheftet Blad. Se ndfr. under

XIV.[2*] Nota, quod ista anniversaria[1]) debeant teneri XVI kalendas Maji, sicut ibidem sunt notata.

XIV.[2] . . . anniversarium parentum venerabilis patris domini Petri, Lundensis archiepiscopi, secundo die post suum cum vigiliis et misse in choro Lundensi celebrandum secundum modum inferius notatum, quod et post dies suos secundo die post suum debet celebrari . . . .[2])

XV. . . . . *Ubbonis (?) sub minore . . . . . . [anniversari]um (?) tenendum.*

[**19. Marts.**] **A. XIV Kal. Aprilis.** Apud Penarensem urbem beati Johannis magnæ sanctitatis viri, qui pervenit ad Italiam, ibique locum sibi a deo paratum inveniens non paucos ad Christi servitutem exemplo vitæ suæ instruens et multis virtutibus clarus in pace quievit. Eodem die apud Surrentum a) sanctorum Quinti, Quintilli, Quintillæ, Marci b) cum aliis novem.

XII.[2] Obierunt Thurs,[3]) Liuder, Sveno, Erich frater Arni et Thorkil Croch.

XII.[3] Item obiit Thort, canonicus et sacerdos sancte Trinitatis Lundis.

a) *Surrentium.* b) *et Quintillæ martiris.*

---

24. Juli. Ordet »novo« ovenfor skyldes en Rettelse af en lidt yngre Haand. Haandskriftet udviser derhos endnu en Rettelse i ovenstaaende Notits, som her skal anføres. Efter Ordet »modum« havde den, der indførte Notitsen, først skrevet følgende: »quem invenies in vicesimo tercio folio«, men han har derefter ovestreget disse Ord og fortsat som ovenfor er meddelt. Det seer nærmest ud, som om de overstregede Ord ere løbne med i Pennen fra et andet Haandskrift, efter hvilken Indførelsen her i Gavebogen er foretaget. Maaske var dette andet Haandskrift den saakaldte yngre Gavebog, thi Notitsen ender her paa en noget lignende Maade med følgende Ord: »quem invenies inferius in vicesimo tercio folio in secunda columpna«. Hvad dernæst den yngre Gavebog angaaer, saa findes der i den Intet, paa hvilket den nys anførte Henvisning kan passe, og der bliver for dens Vedkommende kun tilbage at antage, da den ikke har fulgt den ældre Gavebog, at den paa dette Sted udskriver et Haandskrift, der ikke mere er til (S. R. D. IV. 35 l.).

[1]) Nemlig de Aartider, der omhandles i den umiddelbart foregaaende og i den strax efter følgende Notits.

[2]) I Haandskriftet er saavel denne Notits som den foranstaaende om Erkebiskop Peters Aartid overstreget.

[3]) Saaledes som dette Navn findes skrevet i Haandskriftet med et Forkortelsestegn over det sidste Bogstav til Betegnelse af, at et eller flere Bogstaver ere udeladte, skulde det læses anderledes, maaske som Thurius, Thurstan eller noget lignende. Da Nekrologiet imidlertid under 19. Marts har »Thurs«, er denne Læsemaade ogsaa optaget her, saa meget mere som der er en Mulighed for, at det omtalte Forkortelsestegn kan have hort til noget Andet, der først skreves, men siden udslettedes for at give Plads for Ordet »Thurs«. Begyndelsesbogstavet S af det udslettede kan endnu tydeligt sees.

XII.[3]* Et Alfradus, presbiter, conversus de Sanctis.

XIII.[1] †Item obiit Throcchil,[1]) filius Otti, qui dedit beate Marie et sancto Laurencio terras, domos et omnes possessiones, quas habuit in villa Stangby.[2])

XIII.[2] *Obiit Hildulfus, sacerdos . . . . . [Omniu]m Sanctorum Lundis.*[3])

XIV.[2]* Nota! dies anniversarii Tuvonis Pæterson | Mysæ, |

XIV.[2]* civis Lundensis,[4]) de quodam fundo in parochia beat|e Marie majoris, cujus fructus percipiant canonici.

[20. **Marts**] [B.] **XIII Kal. Aprilis.** In Brittanniis sancti Guthberti, qui ex anachorita ecclesiæ Lindisfarnensis antistes totam ab infantia usque ad senium vitam miraculorum inclitam duxit. Cujus cum XI annos maneret corpus humatum, incorruptum est cum veste, qua tegebatur, inventum. Scripsit sanctus Beda presbiter in libello de vita ipsius.

XII.[2]* Obiit Cristianus Tolesun, presbiter.

XII.[3] Et Jacobus, Dalbyensis canonicus.

XII.[3] Item obiit Elena . . . . et Paulus . . . . ., subdiaconus, hujus loci canonicus.[5])

XIII.[1] Item obiit dominus Johannes Scarong, presbiter et canonicus sancte Crucis de Dalby.

XIV.[2] Anniversarium domini N. Magni, canonici Lundensis,[6]) qui scotavit ecclesie beati Laurencii Lundis pro anima sua curiam suam in Kyeghlinggæ,[7]) Ossæghæhæret,

[1]) Den yngre Gavebog har: Torkil.

[2]) Stangby Sogn og By i Tornaherred.

[3]) Se foran under 18. Marts.

[4]) Sikkert den samme, om hvem der ndfr. under 24. Juli findes en Antegnelse. Se ogsaa den yngre Gavebog under 9. Febr.

[5]) Paul findes opført i Subdiakonlisten.

[6]) Kanniken Niels Magnussen findes omtalt i Aarene 1343 og 1345 (Dipl. Svec. V. 234, 436). Han oprettede 17. Marts 1350 et Testament, i hvilket det blandt Andet hedder: »lego capitulo Lundensi curiam meam in Kæklinge in parrochia Arægho in Ossogeheret, quam de Uffone Niclesson de Othenstroo emi.« (Sv. Dipl. VI. 177), og var endnu i 1352 i Live (Regist. capit. Lund. msc. Nr. 138).

[7]) Käglinge By hører nu til Glostorp Sogn, Oxie Herred, men har i en tidligere Tid hørt andetsteds hen. I det i foranstaaende Note nævnte Testament fra 1350 henlægges Käglinge saaledes til Arrie Sogn, der er Nabosogn til Glostorp, medens det ti Aar derefter i et Testament af 22. Nov. 1360 (Sv. R. P. I. 148 jfr. ndfr. under 10. Decbr.) omtales som hørende til Bastorp, et Sogn, der forlængst er nedlagt og — i al Fald for en Del — inddraget under Glostorp Sogn, og af hvis Kirke Ruiner endnu i forrige Aarhundredes Midte vare at se (S. R. D. IV. 63 h, Gillberg, Malmohus Län. 2. Uppl. S. 93).

sitam cum suis attinenciis, cujus redditus dimidia pars cedat canonicis, qui vigiliis et missis interfuerint. Reliqua verȯ dimidia pars inter vicarios et pauperes equaliter dividatur, de quibus partibus una ora denariorum ad turrim deducatur.

[21. Marts.] **C. XII Kal. Aprilis.** Apud castrum Cassinum sancti Benedicti abbatis, cujus vitam virtutibus et miraculis gloriosam in dialogorum libris beatus papa scribit Gregorius. Eodem die beati Serapionis anachoritæ. Et in territorio Lugdunensi sancti Lupicini,a) abbatis Jurensium, cujus vita sanctitatis et miraculorum gloria illustris fuit. Corpus ejus in finibus Vesontionum [apud] Laoconense monasterium celebratur. | Et alibi sanctorum martyrum, confessorum atque virginum.[1])

XII.[2] Obiit Hildrathr.

XII.[2] Item obiit Laurencius, conversus et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XII.[3] Obiit Tova, sanctimonialis sancte Marie Roskildis.

XII.[3] Et soror nostra Sunda.

XII.[3]* †Item obiit Nicolaus, presbiter et dæcanus hujus loci.[2])

XIII.[1] †Anno ab incarnatione domini millesimo ducentesimo I[3]) obiit Absalon archiepiscopus, qui hanc ecclesiam multis decoravit ornamentis, videlicet duabus coronis et gemina cruce, calicibus, campanis, sanctorum reliquiis, libris diversis, pontificalibus indumentis, et duas mansiones, Esperuth et Saxenthorp, in memoriam sui

a) Sulpicini.

---

[1]) Ordene: »Et alibi . . . . virginum« ere tilføjede i Randen af en yngre Haand (14. Aarh.), men uden nogen Anvisning til, hvor de skulle indsættes. Det synes dog nærmest at maatte være Meningen med dem, at de skulle slutte Helgenfortegnelsen for denne Dag.

[2]) Den yngre Gavebog har: »Item obiit Nicolaus, presbiter, hujus loci canonicus«, medens der i Presbyterlisten ganske i Overensstemmelse med det ovenstaaende opføres en Nicolaus presbiter et decanus. Det er ikke rigtigt, naar Hamsfort (S. R. D., I. 280) blandt dem, der underskrive Erkebiskop Absalons i Lund 1180 udstedte Bekræftelse af de Knudsbrodrene i Odense kort forud forundte Privilegier, nævner »Nicolaus, ædis Laurentianæ decanus«, eftersom den Nicolaus, der underskrev dette Absalons Brev, som Dipl. A.-M. I. 266 udviser, ikke var Dekan, men Diakon i Lund.

[3]) Der er foretaget en Rettelse i Haandskriftet i Angivelsen af Aaret for Absalons Død. Som det synes, blev der først skrevet: »millesimo ducentesimo II«.

fratribus ad communem mensam reliquid.[1]) Hic ter cius hujus loci extitit archiepiscopus.

XIII.[2] Obiit Gyurth, sacerdos et canonicus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[3] Item obiit Thruun, priorissa, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[22. Marts.] D. XI Kal. Aprilis. In Galliis civitate Narbone sancti Pauli episcopi et confessoris, disciplui apostolorum Christi.

XII.[2*] Obiit Regnarus lapiscida.

XIII.[1] *Item obiit frater Johannes, sacerdos, (?) de ordine fratrum* . . . .

XIII.[1] †Anniversarium. | Obiit Petrus filius Symonis,[2]) cujus anniversarius servari debet annuatim de bonis | in Hiathorp.[3])

[23. Marts.] [E.] X Kal. Aprilis. In Affrica sanctorum martyrum Victoriani, Frumentii et alterius Frumentii et duorum germanorum, qui omnes persecutione Wandalica sub Unirico rege Arriano pro constantia catholicæ confessionis immanissimis suppliciis excruciati egregie coronati sunt.

XII.[2] Obiit . . . .

XIV.[1] †Anniversaria Strangonis Jønæsson monetarii[4]) et uxoris sue, domine Cecilie, ipsis viventibus quolibet anno hiis

---

[1]) I Erkebiskop Absalons Testament (S. R. D. V. 423 f.) hedder det om denne Gave til Kannikernes Bord: »Ad mensam canonicorum Lundensis ecclesiæ Esbiruth cum molendino in Rogen et coeteris suis attinentiis, sylvis omnibus et terris donavit et scotavit. Similiter Saxulstorp in Ruma cum ecclesia et coeteris suis attinentiis eisdem fratribus ad mensam donavit et scotavit«. Af Navnet Esperød haves imidlertid flere Byer i Skaane. Blandt disse skal det efter Langebeks Antagelse — der dog ikke nærmere begrundes — være Esperöd i Hallaröd Sogn, Onsjö Herred, der her er tænkt paa. »Saxenthorp«, Testamentets »Saxulstorp in Ruma« (»Saxeldathorp ruma«, se Sv. Dipl. VI. 232) er nuværende Østre Sallerup Sogn og By i Frosta Herred.

[2]) Se om denne Peter Simonsen foran S. 51 Note 3.

[3]) I det 14. Aarh. blev det overflødige Ord »anniversarium« tilføiet i Spidsen af Notitsen, ligesom der i samme Aarh., men af en anden Haand blev foretaget en Rettelse i Slutningen af Notitsen. Hvad der tidligere har staaet, kan nu ikke sees, men meget taler for, at Notitsen om Peter Simonsen oprindelig har været affattet ens i den ældre og i den yngre Gavebog og begge Steder har lydt, som den endnu lyder i den yngre Gavebog nemlig: »Obiit Petrus filius Symonis, cujus anniv. servari debet de bonis Ysgranathorp.« Om Hiathorp og Ysgranathorp se foran S. 51 Note 4.

[4]) Strange Jonsson, der førte et delt Skjold med et grenet Horn til Venstre og en sex- eller syvoddet Stjerne til Høire (Sv. R. P. I. 45, jfr. S. 32).

duobus diebus in choro Lundensi celebrentur, quorum
XIV.[3] modum invenies in fine[1]) libri. | Istud anniversarium
tenebitur quinto idus Januarii.[2])

[24. Marts.] **F. IX Kal. Aprilis.** Rome sancti Pigmenii presbiteri. Hic Julianum apostatam et impium a puero nutrivit et litteris eum sacris erudivit, sed factus imperator culturam pietatis postquam reliquit. Audito, quod corpora sanctorum, qui ab eo necabantur, idem Pigmenius sepeliret, mandavit ei: perge, quo volueris, hic enim non mercabitur vita tua, tamen servitiis tuis [premium] nunc reddo[a]) [non] tibi. Tunc sanctus Pigmenius perrexit in Persidam, ubi demoratus annis IIII factus est cecus. Postea per revelacionem Romam reversus, visus a Juliano, preceptum est ab eo, Pigmenium per pontem in Tyberim precipitari, eo quod nomen domini nostri Ihesu Christi invocasset. Cujus corpus inventum et collectum sepultum est in cimiterio Pontiani non longe ab Abdon et Sennen.

a) reddam.

---

synes efter Breve af 6. Marts 1323 og 1. Febr. 1328, de tidligste, i hvilke han nævnes, oprindeligt at have hørt hjemme paa Sjælland. Han kaldes saaledes i det sidstnævnte Brev, ved hvilket Henrik Klaussen giver ham Jordegods i Sjælland til Pant, »Strango Jonsson de Swaversleef«, ɔ: Svogerslev i Sømme Herred. I 1329 er han gift, eier en Gaard i Lund og skriver sig 3. Marts s. A. som »monetarius Lundensis«, da han skjænker Kapitlet i Lund sin Gaard i St. Botulphi Sogn sammesteds til en Aartid for sig og sin Hustru Cecilie (Dipl. Svec. IV. 95). Aaret derefter, 13. Jan. 1330, er han afgaaet som Møntmester og kalder sig »condam Lundensis monetarius«. Han skulde den Gang tilligemed Mærete (hans Søster?), Enke efter Bjørn, fuldbyrde sin og nævnte Mærete's Slægtnings, Roskildekanniken Johannes Ulsthorps Testament og tilskjøder i den Anledning St. Klara Kloster i Roskilde en Gaard i Svogerslev (Dipl. Svec. IV. 143). 20. Aug. 1331 møde vi åtter Strange som Montmester i Lund (Dipl. Sv. IV. 229), hvilket gjentager sig i de nærmest følgende Aar, sidste Gang 1336 (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 192). Efter denne Tid, i Aarene 1340—53, nævnes han endnu nogle Gange, men kun som Borger i Lund (Dipl. Svec. IV. 742, V. 236 og 614, Sv. R. P. I. 45), og døer endelig i samme By i Aaret 1358 (S. R. D. I. 309). Hans Aartid holdtes i Lund 8. Jan. (se foran S. 7). Med sin Hustru Cecilie, der omtales 1334 og 1346 (Dipl. Svec. IV. 376, V. 614), og som forekommer ndfr. under 27. Apr., havde Strange en Søn, Niels Strangesen, hvis Navn forekommer i et Par Breve fra 1336 og 1353 (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 192, Sv. R. P. I. 32). Flere Børn findes ikke omtalt, hvorvidt derfor den Johannes Strangesen, som forekommer 1379 (Sv. R. P. I 436) eller den ndfr. under 24. Marts nævnte Margrethe Strangesdatter, som Langebek formoder (S. R. D. III. 499 s), have været Børn af Møntmesteren Strange, er meget tvivlsomt.

[1]) Ovenover dette Ord er af en yngre Haand skrevet Ordet »medio«, men hverken midt i Haandskriftet og heller ikke bag i det findes nu Noget, der passer til denne Henvisning. I den yngre Gavebog er Notitsen om Strange Jönsson ufuldendt og ender med Ordet »invenies«.

[2]) Skal være »sexto id. Jan.«, men er for saa vidt rigtigt, som den paagjældende Dag i Haandskriftet feilagtigt er betegnet som »V id. Jan.«. — I Randen udfor ovenstaaende Notits har en Haand fra 15. Aarh. tilfoiet: »non scribatur«.

XII.[2] Obierunt Thora et Guthmund laicus, dictus Egel.
XII.[2] Suno presbiter, dictus Prepositus.
XII.[2]* Item obiit Gozvinus, presbiter, Dalbuensis canonicus.
XII.[3] Eodem die obiit Solki, sacerdos et canonicus sanctæ Mariæ Wibergis.
XIII.[1] †Obiit Tonna, que contulit fratribus marcam argenti.
XIII.[2] Item obiit Arinæ, sanctimonialis ecclesie sancte Marie ėt sancti Petri Lundis.
XIII.[2]* Obiit soror Katerina de Øvuid (?).
XIV.[2] Anniversarium Haquini Olofson, quondam civis Lundensis, de quadam taberna aurifabri juxta januam curie sue, de qua habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, X oras denariorum, vicarii dimidiam marcham, pulsantes in turri oram, pauperes scolares et alii III oras, residuum vero pensionis ejusdem reservetur pro reparacione taberne.
XIV.[2] Anniversarium domini Alberti Pætærson, canonici Lundensis, de curia, quam legavit capitulo in parrochia beati Petri minoris, cujus fructus dimidietas cedat canonicis, reliqua pars inter vicarios et pauperes equaliter dividatur, ex quibus dimidia ora denariorum ad turrim deducatur.
XIV.[3]* Anniversarium domine Margarete Strangesdoter[1]) tenebitur de curia sua in Malmøyæ, ad occidentem a domo sancti Spiritus Anglorum, videlicet versus aquilone[m] ad communem magnam plateam, cum una marcha

---

[1] Margrethe Strangesdatter, der var Enke efter Henrik Jacobsen, Borger i Lund, og efter en Formodning af Langebek var Datter af den tidligere Montmester i Lund Strange Jonsson (se foran S. 67 Note 4), skjænkede 28. Juni 1392 Kapitlet i Lund til en Aartid for sig 1 Mark Solv, der til evige Tider aarligt skulde udredes af Eier efter Eier af en Gaard i Malmo, som da tilhorte hende. Blandt dem, der underskrev Gavebrevet, vare hendes Søn, Peter Henriksen, og Hanes Strangesen, maaske hendes Broder (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 174). Margrethe var død for 21. Oktbr. 1395, paa hvilken Dag hendes nysnævnte Søn, Væbner Peter Henrikssen til Sjøtofte (i Sjælland?), som han da kaldes, efter at være kommen i Besiddelse af den omtalte Gaard i Malmo dels ved Arv og dels ved at udkjøbe sine Søstre, skjænkede den til Soro Kloster som Sjælegave for sig og sin Hustru Katherina Klausdatter. Peter Henriksen havde ved denne Leilighed fortiet, at Kapitlet i Lund havde en ældre Ret i Gaarden, og Abbeden i Soro maatte derfor 1412 efter Peter Henriksens Død udkjøbe Kapitlet (S. R. D. IV. 526 f.).

argenti, que sic dividatur, quod canonici, qui vigiliis et missis interfuerint, dimidiam marcham argenti habebunt, de qua pulsanti in turri I ora denariorum, item vicariis sex grossi, item fabrice ecclesie Lundensis sex grossi, item pro missis inferius tenendis sex grossi, item pauperibus mendicantibus sex grossi, item infirmis morbo lepre tactis in domo sancti Georgii prope Lund degentibus die anniversarii mei sex grossi singulis annis erogentur.

[25. Marts.] G. VIII Kal. Aprilis. Apud civitatem Galileæ Nazareth annuntiacio dominica. Et in Nicomedia natalis sanctæ Dulæ, ancillæ militis, quæ pro castitate occisa est. Et Romæ Cyrini, qui interfectus a Claudio et in Tyberim jactatus in insula Licaonia[a]) inventus et in cimiterio Pontiani conditus est. Scriptum in passione sancti Valentini. Et apud Sirmium natalis sancti Hyrenei episcopi, qui tempore Maximiani imperatoris, sub preside Probo, primo tormentis acerrimis vexatus deinde diebus plurimis in carcere cruciatus novissime abscis[s]us capite consummatus est.

XII.[3] Obiit Petrus Gythu sun.

XII.[3] Et Levecherit,[1]) sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bose.

XII.[3] †Item obiit Ascerus,[2]) diaconus et prepositus de domo beate Marie et sancti Laurentii martiris. Hic dedit fratribus curiam suam in civitate et novale quoddam a Gære[3]) juxta villam Winistatha.[4]) Item in Selan-

a) Liaconia.

[1]) Saaledes eller maaske »Levechint« kan der læses; »Levechit«, som Langebek har (S. R. D. III. 499), kan der i alt Fald ikke læses.

[2]) Domprovst Asser Svendsen var en Broderson af Erkebiskop Eskil og Sødskendebarn til Svend Aagesen (Saxo ed. P. E. Müller. I. 910, cfr. S. R. D. I. Tab. ad p. 43). Han er sikkert død forinden 21. Oktbr. 1194, fra hvilken Dag der haves et Brev, underskrevet af Salomon som Domprovst (Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 60). Om Asser henvises iøvrigt til Saxo ed. P. E. Müller. I. 910 ff., II. XXIII. Til de paa sidstnævnte Sted meddelte Citater kan endnu føies: Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 89, jfr. Dipl. A.-M. I. 18, Suhm. VII. 551.

[3]) ɔ: i Gärds Herred. Jfr. S. R. D. III. 426 u og 428, Dipl. Svec. I. 49. I Brevet fra 1145 maa der nemlig uden al Tvivl læses »a Geri« og ikke »de Geri«, som V. A. Secher læser (Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1882. S. 223).

[4]) Venestad i Träne Sogn, Gärds Herred.

dia in villa Byaverscog aliam curiam[1]) cum duobus mansi*bus* terre et reliquis attinentiis.

XII.[3] Eodem die obiit Lyudgeirus, diaconus, sancti Lucii canonicus.

XIII.[1] Item obiit Henricus, sacerdos et canonicus de Tommethorp.

XIV.[3*] Anniversarium Iwari Monk et Petri Monk[2]) tenebunt procuratores fabrice Lundensis cum III marchis denariorum de bonis in Hoby, Thornahæret, taliter dividendis, primo canonicis XII oras, vicariis dimidiam marcham, pro missis dimidiam marcham, pauperibus scolaribus et aliis III oras, in turri oram.

XIV.[3*] Sequenti die anniversarium Petri Monk et uxoris sue Anne tenebunt tutores fabrice de predictis bonis modo, sicut prius, post mortem ipsius domine Anne.

[26. **Marts.**] **A. VII Kal. Aprilis.** Romæ via Lavicana, in cimiterio ejusdem, sancti Castuli, qui cum esset zetarius palatii et hospes sanctorum, ut in gestis beati Sebastiani legitur, a persecutoribus tentus et cruciatus cum palma martyrii migravit ad dominum. Eodem die [apud] Pentapolim Libiæ Theodori episcopi, Hyrenei diaconi, Serapionis et Ammonii lectorum. Item apud Sirmium natalis sancti Montani presbiteri, qui cum Maxima uxore tentus et in fluvium precipitatus est Corpora eorum non longe ab urbe inventa [sunt].

XII.[2] Obiit Esbiorn laicus, Ebbe dictus . . . . Walkerle,[3]) et de claustro Otheniensi Waldingus, monacus et sacerdos.

XII.[2] Thanchmarus, presbiter, monacus de Sanctis.

XIII.[2] Item obiit *Nicholaus, canonicus sancte Crucis de Dalby.*

XII.[3] Item obiit Albertus, conversus sancte Marie Heruuadi.

XII.[3] Et Petrus, monacus ejusdem claustri.

XIII.[1] Item obiit Bero, levita et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

---

[1]) Denne Gaard i Bjæverskov med to Bol Jord kom ved Erkebiskop Absalons Mellemkomst senere i Sorø Klosters Eie (S. R. D. IV. 470 f.).

[2]) 2 Mai 1386 skjænkede Væbneren Peter Munk til Bjersjöholm Halvdelen af det Gods, han eiede i Hoby Sogn, Torna Herred, til Domkirkens Byggefond, imod at derfor skulde holdes tvende Aartider, en for Giveren og hans da afdøde Broder, Iver Munk, og en Dagen efter for Giveren og hans Hustru Anna. Hvis Peter Munk døde uden at efterlade sig Børn, skulde ogsaa den anden Halvdel af Godset i Hoby komme til Domkirken (Sv. R. P. II. 105).

[3]) Se foran S. 5 Note 2.

XIII.[2] Item obiit Hildigardis, priorissa et sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosaø.

XIII.[2] Item obiit Ascerus, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tumathorp.

XIII.[2] Item obiit frater Petrus, conversus sancti Thome et sancti Willelmi de Paraclito.

XIV.[2] Anniversarium Johannis Niclesson de Quernby[1]) tenebit tutor fabrice ecclesie Lundensis de bonis in Faghreholt in Gæreshæret in hunc modum, primo dabit canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, XII oras denariorum, vicariis dimidiam marcham, ad XII altaria pro missis dimidiam marcham, pauperibus III oras et pulsantibus in turri I oram denariorum.

XIV.[2] Anniversarium Martini Pæterson,[2]) quondam villani in Malmøghæ, cum uxore sua Ermegerth de curia in Næs[3]) in Othenshæret, cujus pensionis dimidietas cedat canonicis, altera dimidietas fabrice, vicariis et pauperibus equaliter, de qua parte turri ora denariorum et IIII misse. Nota estimacionem ibidem!

[27. Marts.] B. V[I] Kal. Aprilis. Apud Ægyptum beati Johannis heremitæ, admirandæ sanctitatis viri, qui etiam prophetico spiritu plenus Theodosio imperatori christianissimo victorias de tyrannis predixit. Apud Coloniam sancti Evergisli episcopi.[a])

XII.[2*] Obiit Katillus, diaconus et monachus ecclesiæ Omnium Sanctorum.

XIII.[1] Obiit Sveno, conversus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[1] Item obiit Paulus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.

a) *archiepiscopi.*

---

[1]) Johannes Nielsen af Qvernby (nu Qvarnby i Hoby Sogn, Ingelstad Herred), der førte et Skjold med tre over hinanden stillede Ruder, gjorde 23. Febr. 1358 Testament og gav til Domkirkens Byggefond alt sit Gods i Fagerholt, der i Testamentet siges at ligge i Ö. Vram Sogn i Gärds Herred, imod at Kannikerne skulde holde en Aartid for ham og en for hans Broder Offe Nielsen (Suhm. XIII. 372, Sv. R. P. I. 109).

[2]) Martin Petersen beseglede tilligemed flere Andre et Skjøde 24. Aug. 1359 (Barner, Familien Rosenkrantz. I. Dipl. S. 4).

[3]) Näs Sogn og By i Onsjö Herred.

XIII.[1] Item obiit Beringeris, regina.[1])

XIII.[2] Obiit frater Aco, sacerdos et canonicus sanctorum apostolorum Petri et Pauli de Tumethorp.

XIII.[2] Obiit Nicolaus, sacerdos et canonicus Dalbyensis.

XIII.[2] †Anno dominice incarnationis M.°CC.°XL.°I.° obiit illustris rex Danorum Waldemarus secundus,[2]) vir magne devocionis et christiane religionis amator, qui inter cetera frugalitatis[3]) ejus beneficia privilegia in[4]) emunitates ecclesiarum ab antiquis regibus concessa et ob tirannidem iniquorum principum sublata, larga munificencia renovavit. Imminente vero anno mortis ejus, cuilibet ecclesie cathedrali in regno suo casulam preciosam in sui memoriam reliquit. Sicque in bona confessione Christum confitens finem vite digne memorie commendavit.

[28. Marts.] C. V Kal. Aprilis. Apud Cesaream Palestinæ sanctorum martyrum Prisci, Malchi et Alexandri, qui persecutione Valeriani pro Christi nomine bestiis traditi martyrium compleverunt. Et apud urbem Cabilonensium depositio Gunteranni, regis Francorum religiosi, qui ita se spiritualibus actionibus mancipavit, ut relictis seculi pompis thesauros suos ecclesiis et pauperibus erogaret. [Item] Syxti papæ, qui sedit Romæ annos VIIII.

XII.[2]* Øgerus, monachus ecclesie Omnium Sanctorum, obiit.

XII.[3]* Et Gotzvinus, sacerdos, canonicus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummæthorp.

XIII.[1] Item obiit Olof, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

---

[1]) Efter de ældste Overleveringer døde Dronning Berengaria i Aaret 1221. Jfr. S. R. D. III. 500 b, Suhm. IX. 381.

[2]) Kong Valdemar II skal herefter være død 27. Marts eller Dagen før Skærtorsdag Aar 1241. Notitsen om K. Valdemar findes i Haandskr. indført paa Versosiden af Bl. 27 øverst oppe og ovenover Helgenfortegnelsen for 28. Marts, saa at den let kunde regnes med som hørende til denne Dag. Ved Begyndelsen af Notitsen sees imidlertid et Mærke, til hvilket et tilsvarende ledsaget af Ordene »verso folio« findes paa Foden af Rectosiden af samme Blad, i Randen nedenfor den foregaaende Notits om Nicolaus, hvor altsaa Notitsen om K. Valdemar skulde have været indført. Om de afvigende Angivelser af K. Valdemars Dødsdag se S. R. D. III. 500* og Suhm. IX. 719.

[3]) Den yngre Gavebog har: fragilitatis.

[4]) Saaledes ogsaa i den yngre Gavebog. Til med Langebek (S. R. D. III. 501 c) at antage, at »in« er en Skrivefeil for »et«, synes der ikke at være tilstrækkelig Grund.

XIII.[1] Item obiit Sveno, laicus de Øwith ad *succ*urrendum.
XIII.[3] Item obiit Agneta, priorissa sanctimonialium ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[29. **Marts.**] **D. IV Kal. Aprilis.** Depositio abbatis Eustasii, discipuli sancti Columbani, qui pater ferme sexcentorum extitit monachorum et vitæ sanctitate conspicuus etiam miraculis claruit. Eodem die apud Affricam sanctorum confessorum Armogastis, Archinimi et Satyri, qui apud Affricam tempore Wandalicæ persecutionis sub Geisirico rege Arriano pro confessione veritatis multa et gravia perpessi supplicia cursum gloriosi certaminis impleverunt.

XII.[2] Obiit Sacerus, diaconus et monacus Omnium Sanctorum.
XII.[2] Obiit Gothric . . . . . suo nomine Sneoulf.
XIII.[1] Et obiit Tova, soror | de domo | sancte Trinitatis de Øwith.
XIII.[1] Item obiit Hælinswit, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicholai de Bosø.
XIII.[2] Item obiit Paulus, abbas ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.[1])
XIII.[2] Item obiit Unnæ, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XIII.[2] Obiit Gertrudis, sanctimonialis de Bosæ.
XIII.[2*] Nota. | Item obiit Domina Gærikæ, mater archiepiscopi Johannis Dros,[2]) cujus anniversarius servari debet de bonis in Knæstorp.[3])

[30. **Marts.**] **E. III Kal. Aprilis.** Romæ sancti Quirini tribuni et martiris sub Trajano imperatore, qui auditis exhortacionibus beati Hermæ de fide Christi et visis signis, que dominus in martyribus suis Alexandro et Hermæ operabatur, nec non et filia sua Balbina[a]) eorum orationibus sanata mox baptizatus est cum omni domo sua. Quo audito Aurelianus judex post abscis[s]ionem linguæ, manuum pedumque jussit eum decollari et canibus proici, sed christiani corpus ejus raptum in via Appia sepelierunt, in cimiterio Pretextati.

XII.[2] Obiit Sveno, felicis memoriæ episcopus et canonicus sanctæ Mariæ Wibergis.[4])

a) filiam suam Balbinam.

---

[1]) Abbed Paul fra Allehelgenskloster i Lund er tilstede ved et Mageskifte 15. Oktbr. 1241 (Dipl. Svec. I. 297).
[2]) Se foran S. 23.
[3]) Se foran S 24, Note 1. Den yngre Gavebog har feilagtigt: Kææstorp.
[4]) Se ndfr. Nekrologiet under 30. Marts.

XII.[3] Et Thorstanus, willicus.

XIII.[2] Item obiit Kæto, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit Cristina, sanctimonialis sancte Marie virginis et sancti Nicolai in Bosø.

XIII.[3] †Anno domini M.⁰CC.⁰ octogesimo VI.⁰ obit Haquinus,[1])

XIV.[1] archidiaconus Lundensis, | qui ad tenendum anniversarium suum singulis annis in ecclesia Lundensi legavit curiam suam in [Chatæthorp][2]) cum estimatione et omnibus attinenciis et aliam curiam in Hamar litlæ,[3]) hiis condicionibus annexis, quod de [annuis?] ipsarum proventibus deducatur primo quantum sufficiat ad offerendam, deinde vicariis, qui misse et vigiliis affuerint, et pauperibus scolaribus dimidia marca denariorum detur, canonicis ad pitanciam marca denariorum et decano, sub cujus [ordi]nacione predicta bona esse voluit, pro labore suo marca denariorum, residuum inter canonicoss, tam non residentes [quam residentes,] qui vigiliis et misse interfuerint, dividatur. Anima ejus requiescat in pace. Amen. | Insuper dedit ad [mensam canonicorum][4]) bicarium aureum et alia plura, que non sunt hic scripta.

[31. Marts.] F. II Kal. Aprilis. Romæ sancte Balbinæ virginis, filiæ Quirini martiris. Qui beatus martir tollens bojam de collo Alexandri papæ

---

[1]) Hakon Karlsen, hvis Fader omtales ndfr. under 28. Juli, nævnes vistnok alt 1253, idet det efter al Rimelighed var ham, der som Kannik i nævnte Aar var i Rom med tvende Andre i Ærinde for Erkebispen og Kapitlet (Dipl. Svec. I. 364). Siden efter opnaaede han at blive Erkedegn i Lund, dog ikke før i det tidligste i 1277, eftersom man endnu fra Begyndelsen af dette Aar har et Brev udstedt af Erkedegnen Erik (Dipl. Norveg. XVII. 67). 1. Aug. 1283 gjorde Hakon Testament (Dipl. Svec. I. 629 ff.), i hvilket forskjellige af hans Slægtninge nævnes, deriblandt ogsaa Ridderen Thord Thott, som forekommer ndfr. under 5. Mai.

[2]) Skriften er udslidt paa dette Sted. Langebek (S. R. D. III. 501.) har læst: Thorathorp, den yngre Gavebog har: Chatæthorp, hvilket sikkert maa være det Rette, siden det stemmer med Testamentet (Dipl. Svec. I. 630 nederst). Chatæthorp er vistnok Kattarp Sogn og By i Luggude Herred.

[3]) Lilla Hammar tidligere et eget Sogn, nu en By i Stora Hammar Sogn, Skytts Herred.

[4]) Hvad her meddeles om det, der skulde tilfalde Kannikernes Bord, stemmer ikke med Testamentets Bestemmelser.

secundum jussionem ejus cum pergeret, ut collo filiæ suæ strumam habentis imponeret, ecce subito puer cum facula apparuit, quem constat angelum domini fuisse, et venit ad puellam dicens: Salva esto et in virginitate tua permane, et ego faciam te videre sponsum tuum, qui pro amore tuo sangvinem suum fudit. Perveniens igitur pater, ut perficeret, quod de boja ei jussum fuerat, videt subito filiam suam sanam. Quæ postmodum a sancto Alexandro baptizata et instructa in virginitate plena operibus bonis permansit. Post devictum vero hujus seculi cursum sepelitur iuxta patrem suum, martyrem Quirinum, via Appia, in cimiterio Pretextati.

XII.[2] Obierunt Tova, Markel, qui et Sigar, et Garni laicus.

XII.[3] *Et Magnus, hujus ecclesie sacr*ista.

XII.[3] *II kalendas Aprilis* obiit Ingridis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3] Item obiit Regnarus, sacerdos et frater noster.

XII.[3*] Et Thrygo,[1]) hujus ecclesie sacrista.

XIII.[2] Obiit Johanna de Bosæ.

XIII.[2] II kalendas Aprilis obiit frater Ako, conversus ecclesie sancte Trinitatis in Øwith.

XIV.[3] Anno domini M.⁰ CCC.⁰ LX.⁰ octavo obiit bone memorie dominus Johannes Erlandi,[2]) canonicus et scolasticus Lundensis, cujus anniversarium annuatim tenebitur in choro Lundensi cum tribus marchis denariorum de bonis suis in Westærsløff in parochia Quithinge[3]) et molendinis ibidem, que sic dividantur, quod canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, habebunt XII oras denariorum, vicarii VIII solidos, fabrica VIII solidos, pauperes VIII solidos, celebrantes inferius in
XIV.[3*] ecclesia VIII solidos, pulsantes IIII solidos. | Que bona jam commutata sunt[4]) in duas curias in Virkyghe,[5]) valentes in redditibus III pund annone, II festæ in Hardakra litlæ[6]) et I in Benstorp.[7])

---

[1]) Der har oprindelig staaet et andet Navn, som senere rettedes.

[2]) Han var Broder til Kantoren Niels Erlandsen, som nævnes ndfr. under 1. April.

[3]) Västerslöf By i Qvidinge Sogn, Ö. Göinge Herred.

[4]) 13. Mai 1396 gjorde Kapitlet i Lund et Mageskifte med Bjørn Svendsen af Anarume (Andrarum Sogn i Albo Herred?), ved hvilket det erhvervede det efternævnte Gods for den Ret, det havde i Godset i Västerslöf (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 148).

[5]) Virkie Sogn og By i Harjager Herred.

[6]) Lilla Harrie Sogn og By i Harjager Herred.

[7]) Benstorp By i Lilla Harrie Sogn.

[1. April.] **G. Kalendis Aprilis.** Romæ beatissimæ Theodoræ, sororis illustrissimi martiris Hermetis, quam beatus Alexander papa et martir instruxit, baptizavit atque in fide Christi edocuit. Quæ sub Aureliano imperatore martyrium suscepit. Sepulta est juxta fratrem [suum] martirem via Salaria, non longe ab urbe Romana. Eodem die sancti Venantii episcopi et martiris. Et in pago Vimnoense a) sancti Walerici confessoris, cujus sepulchrum crebris miraculis illustratur.

XII.[2] Obierunt Ysaac, Thorelf monialis.

XII.[2] Obiit Wifridis, sanctimonialis sanctæ Mariæ et sancti Petri *in* Lundi.

XII.[2] Obiit Esa[1]) laica, soror Gøthe.

XIII.[1] Obiit Erlendus, quondam prior sancte Crucis ecclesie de Dalby.

XIII.[2] Obiit frater Williælmus, subdiaconus sancte Marie, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIV.[3] Anno domini M.⁰CCC.⁰LXX.⁰II.⁰ dominica passionis[2]) obiit venerabilis vir, dominus Nicholaus Erlandi, cantor Lundensis,[3]) cujus anniversarium annuatim tenebitur in choro Lundensi de bonis suis et molendinis in Westersløff[4]) per omnia, sicut dictum est superius de anniversario fratris sui, domini Johannis Erlandi.

XIV.[3*] An[n]iversarium Petri Dwæ,[5]) qui obiit in cena domini,

a) *Uiumnoense.*

[1]) Der blev først skrevet »Else« eller »Esle«.

[2]) Dominica passionis faldt i 1372 paa 14. Marts, ikke paa 1. April.

[3]) Niels Erlandsen, Cantor og Kannik i Lund, der nævnes 1370 (Sv. R. P. I. 284), havde ved Testament af 12. Marts 1372 truffet Bestemmelser med Hensyn til sine Efterladenskaber, blandt hvilke var adskillige Bøger. Testamentet gjør os bekjendt med flere af hans Slægtninge, saasom en Broder, Joseph Erlandsen, en Broders Enke, Margrethe Jensdatter, en Brodersøn, Peter Petersen, og en Søstersøn Erland (Sv. R. P. I. 320. Suhm. XIII. 709 f.).

[4]) Se foran S. 76 Note 4.

[5]) Væbneren Peter Due »de Syothorp« (Sjørup i Ljunits Herred) — ikke at forvexle med den foran (S. 33 Note 2) omtalte Peder Nielsen Due, der i 1364 var Ridder og skrev sig til Wanga, senerehen til Hammenhög — tilskjødede 2. Juli 1381 St. Laurentii Alter i Lund alt sit Gods i Vemmerlöf i Skytts Herred til en Aartid for sig. Det siges ovenfor, at han døde Skjærtorsdag (»in cena domini«), og da Notitsen om hans Død i Haandskriftet er indført saaledes, at den, hvorvel den nærmest maa ansees hørende til 1. April, maaske ogsaa kan regnes med til 2. April, skulde han altsaa være død i et af de Aar efter 1381, da Skjærtorsdag faldt paa 1. eller 2. April, d. e. i det tidligste Aar 1423. Det er imidlertid meget tvivlsomt, blandt Andet ogsaa fordi Karakteren af Skriften taler der imod, om denne Peter Due har levet saalænge.

tenebit rector altaris sancti Laurencii de bonis in Vimmærløf cum tribus marchis denariorum taliter dividendis, videlicet quod canonici, qui vigiliis et misse interfuerint die an[n]iversarii sui, decem oras denariorum, vicarii dimidiam marcham, pauperes dimidiam marcham, pro missis inferius in ecclesia celebrandis III oras, fabrica duas oras et pulsantes in turri unam oram habeant annuatim, prout in litteris super hoc confectis et in sacristia positis continetur.

XIV.[3]* Anniversarium domini Petri Laxman,[1]) militis, de tribus curiis in Flædyøe in Thorneheret, que dant pro pensione VIII solidos annone cum II solidis grossorum, quarum redditus in tres partes equales dividantur, prima cedat fabrice, secunda canonicis, de tercia vero parte celebrentur XXIIII^{or} misse. Residuum vero inter vicarios et pauperes equaliter dividatur, deducta tamen prius I ora pro pulsantibus in turri.

[2. April.] **A. IIII Nonas Aprilis.** Natalis sancti Nicecii, Lugdunensis episcopi, cujus [et] vita miraculis claruit et preciosa mors nichilominus miraculis commendatur. Et apud Cesaream Capadotiæ sanctæ Theodosiæ virginis, quæ tempore Diocletiani, cum esset annorum X et VIII, pro Christi nomine diversis afflicta suppliciis ultimo capitis abscis[s]ione martyrium complevit.

XII.[3] Obiit Margareta, soror nostra.

XIII.[1] Item obiit Bonefacius, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Item obiit Stenkillus, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummethorp.

XIV.[1] †Anno domini M.^{0}CCC.^{0}XVII.^{0} obiit nobilis vir, dominus Acho,[2]) condam illustris regis Danorum dapifer, qui

---

[1]) 8. Marts 1405 skjødede Brødrene Aage og Peter Laxman til Forstanderne for Domkirkens Byggefond en Gaard og et »festæ« i Flädie Sogn i Tornaherred, som deres Fader, Ridderen Peter Laxman, der var død før 8. Jan. 1402, havde testamenteret Kirken med det Vilkaar, at der aarlig skulde holdes en Aartid for ham og hans Hustru Taleke (Svenskt Diplom. fr. o. m. 1401. I. 418, P. v. Möller, Halländska Herregårdar. S. 10).

[2]) Aage Jonsens Navn forekommer i flere Kongebreve fra 1288—1308. I al den Tid har han sikkert hørt til K. Erik Menveds Raad, og han var derhos i Aarene 1294 og 1295 samme Konges Drost. Han træffes første Gang som Drost 6. April 1294, sidste Gang 23. Oktbr. 1295, og underskriver sig 15. Marts 1296 som forhenværende Drost.

in memoriam sui reliquid capitulo Lundensi curiam unius quadrantis terre in Rabylylæ[1]) pro an[n]iversario suo in choro Lundensi singulis annis innovando.

[3. April.] **B. III Nonas Aprilis**. Thessalonicæ natalis sanctarum virginum Agapes et Chioniæ sub Diocletiano. Quæ primo in carcere maceratæ post in ignem missæ sunt, sed intactæ a flammis post orationem ad dominum fusam animas reddiderunt. Apud Scithiam, civitate Thomis[a]) natalis sanctorum Evagri[i] et Benigni. Apud Tauromenium civitatem Siciliæ sancti Pancratii.

XII.² Obiit Henricus, Liuthgeri filius.
XII.²* Item Effrem dictus Suno, presbiter et regularis Dalbuensis ecclesiæ.
XII.² Item Eskel, laicus, dictus Bekelis.
XIV.¹ †Obiit anno domini M.⁰CCC.⁰ tricesimo primo venerabilis vir, dominus Ascerus,[2]) canonicus Lundensis, qui construxit altare sub organis, ubi jacet, in ecclesia
XIV.² sancti Laurencii, qui dedit capitulo | bona in Vindthorp,[3]) | dabit canonicis ibidem pro anniversario suo celebrando marcham denariorum, item ad offerendum [II oras] denariorum, vicariis ibidem II oras, pauperibus
XIV.² scolaribus II oras. | Si quid superfuerit, cedat canonicis. Cujus anima requiescat in pace.[4])
XIV.³ Nota![5]) Hic tenebitur anniversarium domini Nicholai Pose,[6]) canonici Lundensis, sicut notatum est infra IIII idus Decembris, qui fuit circumspectus homo et morie-

a *Apud Cithiam, ciuitatem Chomis.*

---

[1]) Lilla Raby tæt udenfor Lund.

[2]) Asser havde tidligere, inden han blev Kannik, været Præst ved St. Michaels Kirke i Lund og nævnes som saadan 1299 (Suhm. XI. 342), 11. Juli 1310 (Dipl. Svec. II. 623) og 10. Dec. 1317 (Dipl. Svec. III. 342 f.). Sidstnævnte Dag stiftede han et Alter (»altare sub organis«) i Domkirken og gav dertil al sin Eiendom i V. Vemmenhög Sogn i Vemmenhög Herred, hvortil han saa maaske senerehen har føiet Godset i Vinnerup. Han nævnes endnu en Gang efter sin Død i Anledning af sin Alterstiftelse (Dipl. Svec. IV. 574).

[3]) Vinnerup By i Fjelie Sogn, Torna Herred.

[4]) Ordene »Cujus .... in pace« findes ikke i den yngre Gavebog.

[5]) En Haand fra 15. Aarh. har ovenover Notitsen skrevet følgende »scribatur hic ut ibi«

[6]) Se ndfr. under 10. Decbr.

batur in bona senectute feliciter terminans anno domini M.ºCCC.ºLXXº quinto, tercia dominica post pascha,[1]) hora meridiana.

[4. April.] **VIII. C. II Nonas Aprilis.** Mediolani depositio beati Ambrosii episcopi et confessoris, cujus studio inter cetera doctrinæ et miraculorum insignia tempore Arrianæ perfidie tota Italia ad catholicam fidem conversa est. In Scotia sancti Tigernachi episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Sune, laicus.

XIII.[1] †Item obiit Gervasius Anglicus, qui dedit fratribus marcam argenti.

XIII.[1*] Obiit Jacobus, diaconus et canonicus sancte Crucis.

XIV.[1] †¶ Anno domini M.ºCCC.ºXXIIIº obiit Petrus Scanong[2]) et uxor sua, qui dederunt capitulo Lundensi curiam suam in parochia beati Nicholai Lundis, ut dies anniversarius suus in choro Lundensi observetur. Que curia postea | fuit commutata in tercia parte reddituum in Hælstorp,[3]) cujus fructus cedant canonicis.

XV.[1] Anniversarium domini Jacobi archiepiscopi[4]) de tribus curiis in Borgby[5]) per fabricam cum dimidietate pensionis sic dividenda, canonicis dimidium, alterum dimidium vicariis, pro missis et pauperibus, de quibus in turri ora.

---

[1]) 3. Søndag efter Paaske, Søndag Jubilate, faldt i 1375 ikke paa 3. April, paa hvilken Dag den under ingen Omstændigheder vil kunne falde, men paa 13. Mai.

[2]) Den yngre Gavebog har. Petrus Skanigh.

[3]) Hällstorp By i Billeberga Sogn, Rönneberg Herred.

[4]) Jakob Gertsen (Ulfstand), hvis Moder hørte til Slægten Bjørn (Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller Nr. 23), blev i Begyndelsen af 1392 valgt til Erkebisp i Lund efter den paa det foregaaende Aars sidste Dag afdøde Erkebiskop Peter Jensen (Suhm. XIV. 300, jfr. S. 304). Han stiftede Aar 1400 et Knud Konges og Martyrs Alter i Domkirken (Magn. Matthiæ Series episc. eccl. Lund. S. 170) og skjænkede siden efter, 30. Novbr. 1405, til Underhold for Præsten ved samme Alter en Gaard i Malmo, som han faa Dage forud havde kjøbt af Provst Folkvin (Svenskt Diplom. fr. o. m. 1401. I. 511 f., 504 f.). 17. April 1410 gjorde han Testament, i hvilket han blandt Andet yderligere betænkte sit Alter og til en Aartid for sig i Domkirkens Kor gav 3 Gaarde i Borreby (Svenskt Dipl. fr. o. m. 1401. II. 288 ff.), og døde Dagen efter, 18. April 1410, som den endnu bevarede Ligsten udviser (Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 168 f.).

[5]) Borreby Sogn og By i Järestad Herred.

[5. April.] **D.** **Nonis Aprilis.** Thessalonicæ sancte Hyrenes virginis, quæ post tolerantiam carceris sagitta percussa est a Sisinnio comite, sub quo et sorores ejus simul, Agapes et Chionia, martirizate fuerunt. Item apud Ægyptum natalis sanctorum martyrum Nicanoris [et] Apollonii. Apud Cesaream Liciæ sancti Amphiani.[a])

XII.[2] Obiit Egenolfus, diaconus et canonicus sancti Christofori *in* Ravengersburch.

XIII.[1] Item obiit Aco, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] †Obiit Nicolaus, subdiaconus, hujus loci canonicus.

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.°L.° tercio obiit dominus Stigotus Pæterson,[1]) miles, cujus anniversarium tenebit rector altaris sui cum IIII marchis denariorum, de quibus habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, XII oras denariorum, vicarii dimidiam marcham denariorum, ad altaria pro missis eodem die celebrandis unam marcham denariorum, pauperes scolares tres oras denariorum, alii pauperes mendicantes dimidiam marcham denariorum et pulsantes in turri unam oram denariorum. Cujus anima requiescat in pace. Amen.

[6 April.] **[E.]** **VIII Idus Aprilis.** [Romæ] Syxti papæ et martiris, qui rexit ecclesiam annos X, menses II, diem unum; passus est autem temporibus Adriani imperatoris.

XII.[2] Obierunt Siuuardus, Regnarus presbiter, Toki.

XII.[3] Obiit Gocwinus, conversus et monachus sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XIII.[1] †Item obiit Benedictus, filius archidiaconi,[2]) qui dedit fratribus duas marcas argenti.

a *Amphiliani.*

[1]) Ridderen Sti Petersen (Krognos), Broder til Domprovst Holmger Petersen, nævnes i Breve fra Aarene 1327—1348 (Dipl. Svec. IV. 31 f., 682 og 706, V. 35, 37 og 298). Det sidstnævnte Aar skrev han sig »de Togethorp« — det er derfor maaske ikke rigtigt, naar han foran S. 52 Note 2 og S. 62 Note 3 efter Skanska Herregardar I. er anført »til Krapperup« — og gav adskilligt Gods til et Alter, indviet til St. Martin, som han havde stiftet i Lunds Domkirke. Hans Hustru Sophie er nævnt foran under 4. Marts ligesom S. 62 f. hans to Sønner, Peter Stisen til Krapperup og Erkedegn i Lund Johannes Stisen.

[2]) Her behøver ikke, hvad man let kunde formode, at være glemt et Navn, thi er Benedikt død, medens hans Fader endnu levede og var i Embede,

XIII.[3] Obiit frater Nicolaus, sacerdos et canonicus de Tumathorp.

XV.[1] An[n]iversarium domini Petri Trygilli,[1]) canonici Lundensis, tenebit fabrica de una taberna institorum Lundis; canonicis dimidium, vicariis, pauperibus et pro missis dimidium, de quo in turri unus grossus.

XIV.[2] †An[n]iversarium magistri Petri Herba,[2]) archidyaconi
XIV.[2] Roskildensis | et canonici Lundensis, qui dedit capitulo Lundensi unam curiam in Nybilæ in Hardakræhæret in parochia Saxælthorp,[3]) cujus redditus dividantur in tres partes, quarum duas recipiunt (!) canonici, qui vigiliis et missa (!) interfuerint, terciam autem recipiant vicarii et pauperes scolares. Qui mortuus fuit anno domini M.⁰CCC.⁰XXX.⁰ sexto.

[7. April.] **F. VII Idus Aprilis.** Hegesippi a) papæ, viri sanctissimi, qui vicinus apostolicorum temporum b) omnes a passione domini usque ad suam ætatem ecclesiasticorum actuum texens hystorias multaque ad utilitatem legentium pertinentia hinc inde congregans V libros composuit, et hic constituit, ut intra actionem missarum »Sanctus, sanctus, sanctus« decantaretur. Item Cælestini papæ, qui rexit ecclesiam annos VIII. Hic constituit, ut psalmi David CL [ante] sacrificium ad antiphonam canerentur.

XII.[2] Obierunt Bernhardus, Thurgut et Arnaldus, presbiter, Dalbyensis ecclesie canonicus.

a) Yosippi. b) uicesimus apostolorum tempore.

---

vilde han i. al Fald for Datiden være tilstrækkeligt betegnet som Erkedegnens Søn, uden at det var nødvendigt at tilføie Faderens Navn. Benedikts Fader var rimeligvis Erkedegnen Andreas, der døde 1219, og som forekommer ndfr. under 1. Sept.

[1]) Han er vistnok den Petrus Th[r]ygilli, der nævnes i Dekanen Svend Saxtorps Testament 1. Mai 1404. Se foran S. 55, Note 1.

[2]) »Magister Petrus dictus Herba« nævnes i et Brev af 17. Dec. 1305 (Dipl. Svec. II. 462 f.). Han var den Gang endnu kun Kannik i Lund, blev senere Erkedegn i Roskilde og beklædte dette Embede i al Fald fra 3. Marts 1315 (Dipl. Langeb.), da han første Gang findes omtalt som Erkedegn, indtil sin Død, der som ovenfor anført indtraf i 1336 (Breve af 28. Marts 1315 og 6. Apr. 1320 i Dipl. Langeb., P. A. Munch, Pavelige Nuntiers Regnsk. S. 75, 77 ff.). Foruden i Lund holdtes der ogsaa i Kjøbenhavn (Kbhvns. Diplom. ved O. Nielsen. II. 9) og i Roskilde Aartider for ham. Paa sidstnævnte Sted skulde Aartider tillige holdes for hans tre Brødre, Bo Kræfiæ, Esbern Rikolfsen og Mag. Hemming, der blev hans Efterfølger i Erkedegneembedet og døde 1367 (S. R. D. III. 271, 272; I. 303). Mag. Peters og Broderen Mag. Hemmings Segl ere afbildede i Henry Petersens Danske geistl. Sigiller (Nr. 210 og 217).

[3]) Nöbbelöf By i V. Sallerup Sogn, Harjager Herred.

XII.[3] Item *dominus Johannes, sacerdos, ejusdem ecclesie* canonicus.

XIII.[1] †Item obiit Magnus,[1]) sacerdos, hujus *loci canonicus.*

XIII.[2*] *Obiit Paulus,* sacerdos et monacus ecclesie Omnium Sanctorum *Lundis.*

XIV.[3] Anno domini M.⁰CCC.⁰XC.⁰ obiit plena dierum et bonis operibus honesta matrona, domina Sygnæ,[2]) relicta Regnwaldi Dyakn, civis Lundensis de lata platea. Curiam suam in eadem platea ad occidentem sitam, in qua personaliter[a]) conswevit facere residenciam, fabrice Lundensis ecclesie dedit liberaliter et scotavit cum fundo et attinenciis suis universis tali condicione, quod tutores fabrice, qui pro tempore fuerint, anniversarium suum ac dicti mariti sui Regnwaldi singulis annis cum tribus solidis grossorum et quatuor grossis tenere sint astricti, de quibus canonici presentes habebunt XX grossos, celebrantes inferius XX sterlingos, vicarii XX sterlingos, pauperes V grossos et pulsantes in turri V sterlingos.

[8. April.] G. VI Idus Aprilis. Turonis sancti Perpetui episcopi, admirande sanctitatis viri, cujus ope templum super reverenda ossa beati Martini episcopi perfectum est, ejusque sacrum corpus de loco, ubi primum tumulatum fuerat, ad locum, ubi nunc condigne veneratur, translatum est.

XIII.[2*] †Anno domini M.⁰CC.⁰XXX.⁰VIII.⁰ obiit dominus Henricus,[3]) civis Lundensis, qui in felicem sui nominis memoriam et in remissionem peccatorum suorum et

a *personaliter personaliter.*

---

[1]) Magnus presbiter er opført i Presbyterlisten.

[2]) 1. Juni 1382 skjænkede Signe, Enke efter Regnwald Degn, Borger i Lund, tre Gaarde i Lund til Domkirkens Byggefond imod at Fondets Forstandere skulde lade holde en Aartid for hende og hendes afdøde Mand. Ved samme Leilighed bekræftede hun sin i 1379 afdøde Broders, Lundekanniken Niels Aagesens, Gave af 4 Boder i Skanør til samme Byggefond (Sv. R. P. I. 538). Niels Aagesens og Signes Forældre, der nævnes ndfr. under 14. Sept., vare Aage Svendsen og hans Hustru Helene.

[3]) Hethenrik kaldes han i en gammel Registrant fra 1425 over Lunds Kapitels Breve (S. R. D. VIII. 460). Han var Borger i Lund og formodes af Langebek og Suhm tidligere at have staaet i K. Knud VI.s Tjeneste, vistnok fordi hans Gave til Domkirken, som det ovenfor hedder, gjordes »in remissionem peccatorum . . . Kanuti regis« (S. R. D. III. 504 v, Suhm IX. 689).

Kanuti regis Hæsælæbiarghæ[1]) cum omnibus attinenciis ecclesie beati Laurencii contulit et scotavit et unam prebendam[2]) inde fecit, tali condicione adjecta, quod heredes dicti Henrici, unus post alium successive, de dictis bonis mense canonicorum et persone dictam prebendam habenti quinque marchas argenti
XIV.[1] persolvent annuatim, | qui omni anno tenetur habere anniversarium in choro Lundensi cum commendacionibus apud sepulcrum suum, quod est ante australe hostium supperioris (!) partis ecclesie. Cujus anima requiescat in pace. Amen.

XIV.[3*] Anniversarium domine Ingeborgis, uxoris domini Stigoti Agesson de Næs,[3]) militis, tenebitur de dimidietate reddituum duarum curiarum in Dyursløf in parochia Thatarp[4]) in Barehæret, quorum reddituum una pars cedat canonicis, altera fabrice et pro missis, tercia vicariis et pauperibus, de quibus omnibus ora
XV.[1] in turri | per tutores de Dywrsløf.

XIV.[3*] Alio die tenebitur missa de sancto Andrea apostolo loco misse animarum vivente dicto Stigoto milite, sed ipso de medio sublato anniversarium ejusdem domini Stigoti | tenebitur | de dimidietate reddituum curiarum in anniversario Ingeburgis, uxoris dicti domini Stigoti militis, expressarum, dividendorum ut in anniversario dicte domine Ingeborgis.

[9. April.] **A. V Idus Aprilis.** Apud Sirmium natalis VII virginum, quæ in unum meruerunt coronari V idus Aprilis. Apud Antiochiam beati Prochori diaconi, qui unus fuit de VII primis. Item transitus sanctæ Mariæ Ægyptiacæ.

XII.[2] Helret, laicus obiit.

---

[1]) Hesleberga i Lyngby Sogn, Bara Herred.
[2]) Præbenda de Hæslebiærgh omtales S. R. D. III. 424.
[3]) Ridderen Sti Aagesen (Thott) til Næs (nu Herregaarden Trollenäs, Näs Sogn, Onsjö Herred) havde i 1395 været Høvedsmand paa Helsingborg Slot og forekommer iøvrigt i Breve fra 1386—1412 (Suhm. XIV. 168; Molbech og Petersen, Danske Dipl. S. 38, 41, 62, 142; Æ. dske. Archivregistr. I. 66; E. Follin, Helsingborgs Historia. S. 250; C. Brunius, Beskrifn. öfver Helsingborgs Kärna. S. 42; Svenskt Diplom. fr. o. m. 1401. II. 467; Skånska Herregårdar. II).
[4]) Tottarp Sogn, Bara Herred, hvortil Byen Djurslöf hører.

[10. April.] B. IIII Idus Aprilis. Ezechielis prophetæ. Apud Romam beatorum martyrum plurimorum, quos beatus Alexander papa et martir baptizavit, cum teneretur in carcere, et ipsi sunt relegati[a]) pariter cum illo. Hos omnes Aurelianus imperator vetustæ navi impositos in altum mare deduci et illic ligatis collo[b]) lapidibus mergi in profundo maris fecit.

XII.² Obiit Sveno, presbyter.
XII.² Gunnildis, laica.
XII.³ Et Hasti, conversus sancte Marie Herevadi.
XII.³ Obiit Asa, soror nostra, in domino.

[11. April.] C. III Idus Aprilis. Apud Cretam, urbem Cortiniæ, beati Philippi episcopi, qui vita et doctrina claruit temporibus Antonini Veri et Lucii Aurelii Commodi imperatorum.

XII.² Obiit Occo, laicus. Et dominus Ericus,[1]) dux Sleswicensis, monacus et conversus sancti Kanuti in Othense.
XIII.² Obiit frater Aco, conversus de Tumathorp.
XIII.² Obiit Thuræ in Macla Bythinge,[2]) que dedit fabrice ecclesie unam marcam denariorum.
XIV.² Anniversarium domini Cristiarni Erikson,[3]) canonici, hic teneri debet de bonis in Borendeholm, que dominus Johannes Erikson dedit capitulo.[4])

[12. April.] D. II Idus Aprilis. Romæ, via Aurelia miliario tercio, natalis sancti Julii episcopi et confessoris, qui sub Constantio[c]) Arriano, filio Constantini, X mensibus tribulationes et exilia perpessus post ejus mortem cum magna gloria ad suam sedem reversus est.

XII.² †Obiit Blitgerus,[5]) presbiter, hujus loci canonicus. Eodem die Biorn subdiaconus, et Hereuuardus.

a) religati. b) ligata colla. c) Constantino.

---

[1]) Om denne Hertug Erik tie alle andre Kilder. Kun saa meget kan her siges til Oplysning om ham, at han i det seneste kan have levet i første Halvdel af 12. Aarh. og saaledes ikke (med Langebek S. R. D. III. 442 h.) kan antages at være den Erik, der var Søn af K. Abel, og som døde 27. Mai 1272. Jfr. Molbech, Hist. Aarbb. I. S. 67 f.

[2]) Nu Stora Bedinge By, hvoraf en Del hører til Källstorp Sogn og en Del til Tullstorp Sogn, i Wemmenhög Herred.

[3]) Christiern Eriksen var Broder til den foran S. 11 omtalte Erkedegn Knud Eriksen, deres Forældre vare Ridderen Erik Jonsen og Ingerd (S. R. D. III. 538 g). Christiern forekommer i Aarene 1325—1348 som Kannik i Lund og fra Slutningen af 1334 tillige som Provst i Gamtofte i Fyen (»præpositus Toftensis« eller »Toftenensis«). Se Dipl. Svec. III. 686, IV. 375, 377, 394, 429, V. 435, og S. R. D. I. 307.

[4]) Se Breve af 1. Oktbr. 1334 (Dipl. Svec. IV. 393 f. og ndfr. under 1. Aug.) og 29. Marts 1335 (Dipl. Svec. IV. 427 ff.).

[5]) Blitgers Navn forekommer i Presbyterlisten blandt de tidligst indførte.

XII.[2] Obiit Reinburgis, sanctimonialis sanctæ Mariæ et sancti Petri *in* Lundi.

XII.[3] Item obiit Bertolfus, conversus sancte Marie de Herivado.

XIII.[1] Item obiit Michael, acolitus et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.

[13. April.] **E. Idibus Aprilis.** Apud Pergamum Asiæ urbem sanctorum Carpi episcopi et Papirii diaconi et Agathonicæ, optimæ feminæ, aliarumque multarum, quæ probatis confessionibus martyrio coronatæ sunt. Ipso die sancti Julii episcopi et confessoris. Apud Hispaniam natalis Erminigildi, quem pater ejus Leovigildus Arrianus, rex Gothorum, ob fidei catholice confessionem inexpugnabilem in carcerem et vincula conjecit, ubi nocte sanctæ dominicæ resurrectionis jussu perfidi patris securi in capite percussus regnum celeste pro terreno rex et martir intravit.

XII.[2] Obierunt Hasten, presbiter, et Imeze, conversa sancti Cristophori Ravengersburg, et Regnerus, magister.

XII.[3] Idus Aprilis obiit Escillus, sacerdos et canonicus sancte Marie Wibergis.

XIII.[1] Item obiit Thrugillus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Item obiit Berthram, canonicus et diaconus de Øwit.

XIII.[2] †Item obiit Walterus | Puchi,[1]) | sacerdos, hujus loci canonicus.

XIII.[2] Obiit Gyrit, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

---

[1]) Præsten Valter Puke (eller Pucht, som han kaldes i den yngre Gavebog) er den sidste i Rækken af dem, hvis Navne ere indførte i Presbyterlisten. Samtidigt med Valters Navn eller i al Fald med samme Haand som det indførtes Navnene paa tre andre Præster, Hildiger, Andreas og Helge. Af disse var Andreas tillige Dekanus — han nævnes som saadan i et Brev af 15. Oktbr. 1241 (Dipl. Svec. I. 296 f.) — og døde paa Candia paa Veien til det hellige Land (se ndfr. under 10. Oktbr.). Hans Død maa være indtruffen før 1253, i hvilket Aar Sacer Clemenssen nævnes som Dekanus (se foran S. 42 Note 2), og i de nærmeste Aar derefter eller c. 1260 er da rimeligvis ogsaa den ovenomtalte Valter Puke død. Han maa ikke, hvad i al Fald Navneligheden frister til, forvexles med en Valter Puke, »subdiaconus Lundensis diocesis« — altsaa maaske ikke engang hørende til Domkapitlet — der 5. Aug. 1291 fik pavelig Dispensation, fordi han havde modtaget geistlig Indvielse, skjøndt han ikke var ægte født (Ny khist. Saml. III. 393). Denne yngre Valter Puke var ifølge Pavebrevet Søn af en Præst, men iøvrigt vides ikke noget om ham. Den Formodning ligger imidlertid nær, at han har været en Søn af den ovennævnte Valter Puke.

[14. April.] **F. XVIII Kal. Maji.** Romæ, via Appia, in cimiterio Pretextati, natalis sanctorum martyrum Tyburcii, Valeriani et Maximi sub Almachio prefecto, quorum primi fustibus cæsi et gladio sunt percussi, ultimus tamdiu plumbatis est verberatus, donec spiritum redderet. Interamne sancti Proculi martiris, item sanctæ Domininæ virginis cum sociis virginibus coronatæ. Apud Alexandriam beati Frontonis[a]) abbatis, cujus vita sanctitate et miraculis extitit gloriosa.

XII.[2] †Obierunt Albero,[1]) sacerdos, hujus congregationis canonicus, et Thorolf, laica.
XII.[3] Bero, monachus et sacerdos de Sanctis.
XII.[3] Et Ulf, dictus Claudus, de eodem claustro conversus.
XIII.[1] Item obiit Thrugotus, levita et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.
XIII.[2] Item obiit Ebbo, subdiaconus et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.
XIII.[2] Item obiit Nicolaus, dictus Dros, hujus loci canonicus.

[15. April.] **G. XVII Kal. Maji.** In civitate Corduba natalis Olimpiadis et Maximi nobilium, qui jubente Decio fustibus cesi, deinde plumbatis, ad ultimum capita eorum securibus tunsa sunt, donec emitterent spiritum. Et in Hispaniis, civitate Cesaraugusta, natalis sanctorum X et VIII martyrum: Optati, Lupercii, Successi, Marcialis,[b]) Urbani, Julii,[c]) Quintilliani, Publii, Frontonis, Felicis, Ceciliani, Evoti, Primitivi, Apodemi et reliquorum IIII[or], qui omnes Saturnini vocati esse referuntur. Apud Italiam sanctorum martyrum Maronis, Eutich[et]is et Victorini.

XII.[2] Obiit Gotramus, presbiter. Godescalcus Ulf, willicus, obiit.
XII.[2] Eodem die obiit Folmarus,[2]) primus abbas de Esram.

a) Frontimis. b) Marcellii. c) Juliæ.

---

[1]) Albero nævnes i Presbyterlisten og er en af de der tidligst indførte. Den yngre Gavebog har: Abero.

[2]) I et Brev fra Abbeden i Clairvaux, den hellige Bernhard, til Erkebiskop Eskil i Lund, der antages at være skrevet i 1152 og vistnok er det eneste Brev, der er bevaret af de to Mænds Brevvexling, hedder det: »refectus sum per carissimum fratrem nostrum, filium tuum, Guillelmum de abundantia svavitatis pectoris tui«, og længere hen: »de secreto autem verbo illo respondebit tibi ex parte nostra Guillelmus tuus, tuus, inquam, et specialiter tuus in visceribus Jesu Christi« (S. Bernardi abb. opera cur. J. Mabilloni. Nova Ed. I. 350). Af den Maade, hvorpaa Vilhelm, der ifølge samme Brev havde overværet Indvielsen af Esrom Kloster, her omtales, og navnlig af den Omstændighed, at Abbed Bernhard kalder ham »fratrem nostrum«, have Nogle (A. Manrique, Annales Cisterc. II. 201, jfr. Suhm VII. 104. 130) ladet sig lede til den Formodning, at samme Vilhelm har været den første Abbed i Esrom. Men selv om man

XIII.[1] Item obiit Cecilia, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[1] †Anno domini M.°CCC.°XV.° obiit domicella Cristina, filia Ubbonis, civis Lundensis, que sepulta est in ambitu ad austrum juxta quartam fenestram ab ecclesia, que dedit canonicis ad anniversarium suum ac patris sui predicti tenendum bona sua in Gødærsleef Kirkæby[1]) mobilia et immobilia, que habuit hereditario (!) a patre suo, et per emptionem et scotationem a fratre suo Johanne[2]) | habuit, singulis annis | solventia in anno marcham annone, que est ad austrum ville, ita quod de medietate reddituum dictorum bonorum anniversarium suum anno quolibet in choro Lundensi agatur hoc modo distribuenda, primo fabrice ecclesie dimidia marcha denariorum erogetur, ad offerendam II ore, vicariis, qui misse et vigiliis die anniversarii sui interfuerint, dimidia marcha, presbitero, qui nunc est et pro tempore fuerit in cripta[3]) . . . . . ., qui eodem die missam pro defunctis celebret, una ora, pulsantibus in turri ora, pauperibus scolaribus in choro II ore, aliis pauperibus due ore, totum residuum inter canonicos, qui misse et vigiliis interfuerint, equaliter

---

ikke havde Adgang — hvad Manrique iovrigt ikke sees at have havt — til den i ovenstaaende Notits nedlagte Oplysning, hvis Troværdighed der ingen Grund er til at betvivle, synes Bernhards Omtale af Vilhelm som »frater« at være et altfor usikkert Grundlag til derpaa at bygge Noget, om at Vilhelm overhovedet har været Abbed. Kan man antage, at han har været en af de Munke, der fra Clairvaux hentedes til Esrom, saa ligger deri formentlig den simpleste Forklaring af den Maade, hvorpaa han af Bernhard betegnes. Hvad Folmar angaar, da kan han ikke have levet længere end til c. 1160, i hvilket Aar Gerardus omtales som Abbed i Esrom (Saxo, ed. P. E. Müller. I. 770 ff.)

[1]) Görslöfs Kyrkoby eller Kyrkoby Sogn i Bara Herred.

[2]) Foruden Johannes (se ndfr. 30. Aug. og 9. Juni) havde Christine, som det sees af et Brev af 26. Marts 1313 (Dipl. Svec. III. 120), endnu to Brødre, nemlig Kanniken Mag. Thomas Ubbesen (se ndfr. 24. Iuli) og Daniel Ubbesen, der var Borger i Lund.

[3]) Efter dette Ord staar et Tegn, aldeles ligt et, man endnu bruger til at betegne, at et eller flere Ord mangle og skulle indsættes, og derhos et Slags Henvisningstegn. De Ord, der skulde indskydes, bleve sikkert skrevne i Randen af Bladet, hvor endnu nogle Bogstaver kunne læses, efterat den Del af Bladet, det øvrige var skrevet paa, er afrevet. I den yngre Gavebog læses efter »cripta« følgende: »suo parrochiali sacerdoti, qui eodem die« etc.

dividatur. Reliqua vero medietas dictorum reddituum in die anniversarii [patris] sui, scilicet XVII kalendas Januarii, dividatur, prout superius est expressum.[1])

[16. April.] **A. XVI Kal. Maji.** Apud Corinthum Calixti et Carici cum aliis VII, omnium in mare mersorum. Sancti Aniceti[a]) papæ, qui sedit in episcopatu annos XI et temporibus Severi et Marci martyrio coronatus sepultus est in cimiterio Calixti. Hic constituit, ut clerus comam non nutriret secundum apostoli preceptum.

XII.[2] Obiit Gunnildis, dicta doter Svens.

XII.[2*] Item obiit Robertus, conversus sancte Mariæ de Gut*hn*alia.[2])

XII.[3] †Item obiit Esgerus,[3]) de domo beati Laurenti[i] canonicus et diaconus.

XIII.[1] Obiit Fastolf, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[1*] Obiit Cristina, monialis sancte Marie et sancti Nicol[a]i de Bosaø.

XIII.[1*] Item obiit frater Germundus, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Thumathorp . . . . .

XIV.[2] Anno domini M.⁰CCC.⁰L.⁰ quinto, isto die, obiit dominus Petrus,[4]) archiepiscopus XIIII[tus], cujus anniver-

a) *Nicetii.*

[1]) ɔ: ovenfor i samme Notits. Der er ingen Grund til at ombytte »superius« med »inferius«, som Langebek foreslaar (S. R. D. IV. 38 t).

[2]) Cistercienserklostret Gudvalla eller Ruma paa Gulland, 2 Mil S. O. for Visby, stiftedes c. 1164 (Reuterdahl, Sw. Kyrkans Hist. I. 495; L. Janauschek, Origines Cisterc. I. 152). Om Navnet Gudvalla, under hvilket Klostret nu almindeligst omtales, hedder det, at det formodenlig er opstaaet ved en Misforstaaelse af »Guthnalia«, og at »S. Maria de Guthnalia«, som det ogsaa ovenfor kaldes, er Klostrets oprindelige Navn (Styffe, Skandin. u. Unionstiden. 2. Uppl. S. 348, Anm. 3).

[3]) Esger er iblandt de tidligst indførte i Diakonlisten, derimod er det tvivlsomt, om det er denne Esger, der nævnes i Præbendelisten som Indehaver af et af de Præbender, der 1145 oprettedes af Erkebiskop Eskil, eftersom dette Præbende var et »præbenda presbyteralis« (S. R. D. III. 429, Dipl. Svec. I. 49 ff.).

[4]) Peter Jensen af Slægten, der førte tre Bjælker som Vaabenmærke (Henry Petersen, Danske gejstl. Sigiller. Nr. 17 og 18), var en Søn af Ridderen Jens Nielsen til Næsbyholm. To af hans Sødskende, Broderen Jakob Jensen til Markie og Søsteren Ingeborg, ere alt omtalte tidligere (se foran S. 43 og S. 50), de øvrige ville findes omtalte ndfr. under 24. Juli. Et Brev af 9. Aug. 1320 viser os Peter Jensen som Kannik i Lund (Dipl. Svec. III. 470), i Marts 1329 er han bleven Dekan sammesteds (Dipl. Svec. IV. 99), han er det endnu 10. Mai 1334 (Dipl. Svec. IV. 377),

sarium et parentum suorum hic duobus diebus teneri debeant, prout in primo folio ante sit notatum.[1])

[17. April.] **B. XV Kal. Maji.** Apud Affricam natalis sancti Mappalici, qui cum aliis pluribus martyrio coronatus est. Apud Antiochiam natalis sancti Petri diaconi et Hermogenis. Apud Viennam sancti Pantagathi a) episcopi.

XII.[2] Obierunt Haroldus,[2]) rex Danorum, et Sestredi, Symeon, mo|nacus | et levita, Jacobus, monacus et subdiaconus Øthense,[3]) Wiking, presbiter et monacus.

XII.[2] †Ascerus,[4]) presbiter, hujus loci canonicus.

XII.[3] Item obiit Tecla, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicholai, Slangathorp.

XIII.[1] Obiit Sveno, sacerdos et conversus sancte Marie et sancti Nicolai de Bose.

a) *Pagani.*

---

men da Erkebiskop Karl sjette Dagen derefter døde, og Kapitlet skulde vælge en Efterfølger, valgtes Peter Jensen, som derpaa drog til Avignon for at faa Valget bekræftet af Paven. Erkebispevalget var foretaget før 21. Nov. 1334 i det seneste (Dipl. Svec. IV. 398), men først 27. Febr. 1336 paafulgte den pavelige Bekræftelse (Dipl. Svec. IV. 483), ligesom den nye Erkebisp ogsaa først efter den Tid har forladt Avignon. Efterat Peter Jensen i 21 Aar havde været Erkebiskop, døde han, efter hvad ovenfor er anført, 16. April 1355. Paa hans Grav i Domkirken har ligget en Sten, i hvilken var fastgjort en Messingplade med en Indskrift, der dog angav 15. April som hans Dødsdag. Stenen findes vistnok endnu i Lund, men Pladen har forlængst fundet en anden Anvendelse (Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 148, Brunius, Beskrifn. om Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 153).

[1]) Der henvises her til det eneste Sted, hvor der tidligere i Haandskriftet har været Tale om Erkebisp Peters Aartid, nemlig til Antegnelsen under 18. Marts, hvad der end mere bestyrkes ved den Omstændighed, at den samme Haand, som nedskrev Notitsen ovenfor, under 18. Marts indførte en Henvisning (se S. 64 øverst) herhid til 16. April. Den, der affattede Notitsen ovenfor, er imidlertid kommen til at gjøre en Feil, det er nemlig ikke paa det første Blad (»in primo folio«) af det Læg, det tredie, hvortil ogsaa Bladet med ovenstaaende Notits hører, men paa sidste Blad af 2. Læg, at Antegnelserne til 18. Marts findes. — I Randen udfor Notitsen er med den oftere forekommende Haand fra Beg. af 15. Aarh. skrevet følgende: »Scribatur ut in alio libro«.

[2]) ɔ: Harald Hein.

[3]) Eller Øthiniæ eller Øthiniensis, thi den forkortede Form (Øth), Haandskriftet har, kan tillade alle disse Læsemaader. Der blev iøvrigt oprindeligt skrevet »Oth«, idet Tværstregen gjennem Begyndelsesbogstavet er tilføiet senere.

[4]) Asser er ikke opført paa Presbyterlisten, uagtet man efter den Tid, paa hvilken han maa antages at have levet, maatte vente at finde hans Navn der.

[18. April.] C. XIIII Kal. Maji. Apud Messanam, Apuliæ civitatem, natalis sanctorum martyrum, Eleutherii episcopi et Antiæ a) matris ejus, qui beatus episcopus, cum esset et sanctimonia vitæ et miraculorum virtute illustris, sub Adriano principe in confessione Christi lectum ferreum ignitum, craticulam et sartaginem oleo, pice ac resina ferventem superans, leonibus quoque projectus, sed ab his illesus novissime una cum matre gladio jugulatus est. Item eodem die Romæ sancti Apollonii senatoris pro Christo capite cesi.

XII.[2] Obierunt Sveno, Ketelfrid, que et Moder.

XII.[2] Obiit Ascerus,[1]) episcopus Roskildensis, professus sancti Thome Ekilsø.

XII.[3]* Obiit Brigida, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] †Item obiit Petrus, sacerdos et decanus de Biarnacolle,[2]) qui dedit fratribus navem in memoriam sui. Item obiit Sula de Bareslefh.[3])

XIII.[1] Obiit frater Nicolaus, sacerdos et professus de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Sveno, diaconus, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit Sestridis, sanctimonialis ecclesie sancti Nicolai de Bosæ.

XIV.[1] †𝔔 Anno domini M.°CCC.°VIII.°, kalendas Maji XIIII°, obiit dominus Johannes, dictus Kalf,[4]) hujus loci deca-

a) *Anitiæ.*

---

[1]) Asser, Absalons Formand paa Roskilde Bispestol, skal tidligere have været Kapellan hos K. Erik Lam og maa saaledes være den Ascerus capellanus regis eller Ascerus capellanus, der nævnes i Breve fra 1140, 1141 og Begyndelsen af 1142 (Dipl. A.-M. I. 10, 246, 248; Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. 91, jfr. Suhm. V. 570, 626). 1145 er Asser bleven Biskop i Roskilde og var i denne Egenskab tilstede i Lund ved Domkirkens Indvielse 1. Sept. 1145 (Dipl. Svec. I. 53). I Angivelsen af Aaret, da han døde, og Absalon valgtes til hans Eftermand, stemme Kilderne ikke overens, nogle nævne Aaret 1157 (S. R. D. I. 177), andre 1159 (S. R. D. I. 341, 369, IV. 287) og atter andre 1158 (S. R. D. I. 163, 241, 388), hvilket sidste Aarstal nu turde være det almindeligst antagne (Suhm. VII. 11, Estrup, Absalon som Helt, Statsmand og Biskop. S. 19, Helveg, Khist. I. 386). Se iøvrigt Saxo ed. P. E. Müller. P. I. 676, 737, jfr. 578. S. R. D. VII. 157, III. 443.

[2]) Björnekulla Sogn i S. Asbo Herred.

[3]) Barslöf Sogn i Luggude Herred.

[4]) Johannes Kalv var Søn af den Johannes Kalv, der i Begyndelsen af Kong Erik Glippings Regjering var Rigens Marsk, og Cecilie Nielsdatter, om hvem ndfr. under 27. Juli. Paa Erkebiskop Jens Grands Forbøn, og fordi han var denne særdeles hengiven, fik han 1. Marts 1292 pavelig Dispen-

nus, qui dedit ad anniversarium suum annuatim innovandum curiam suam in Hastath[1]) sitam valentem in redditibus VIII solidos annone tali condicione, quod de redditibus de dicta curia provenientibus primo deducantur II ore ad offerendas in singulis anniversariis suis, vica[rii]s, qui misse et vigiliis [suis][2]) interfuerint, due ore [erog]entur, pauperibus scolaribus [dimidia m]archa et aliis pauperibus [due ore] distribuantur, item fratribus [predicat]oribus ora denariorum, item [fratri]bus minoribus ora denariorum.[3]) [Resi]dui vero redditus de [dicta] curia provenientes [inter] canonicos, qui missis [et] vigiliis interfuerint in anniversariis suis, sive [sint] residentes, sive [non], equaliter dividantur.

[19. April.] D. XIII Kal. Maji. In Armenia, civitate Militana, natalis sanctorum Hermogenis, Gaji, Expediti, Aristonici, Rufi, Galathæ una die coronatorum. Caucoliberi Hispaniæ natalis sancti Vincentii martiris. Apud Corinthum beati Timonis de illis VII diaconibus primis.

XII.[2] Obiit Ulfric, canonicus.

XII.[2*] Eodem die obiit Osmundus, canonicus et sacerdos ecclesiæ sancti Salvatoris *in* Lundi.

XII.[3] †Eadem die obiit Sacerus,[4]) subdiaconus et canonicus hujus loci.

XIII.[1] Obiit Asel, canonicus sancte Trinitatis.

XIII.[1] Item obiit Olavus, acolitus et canonicus ejusdem ecclesie.

XIII.[1] Obiit Aco, subdiaconus de Sanctis.

---

sation til at maatte besidde to kirkelige Beneficier (N. khist. Saml. III. 397). Johannes Kalv var den Gang Kannik i Lund. Han blev senere Lundekapitlets Dekan, men om han alt er bleven det 1298, om han med andre Ord er den Johannes decanus, der 15. Sept. 1298 tilligemed Kapitlet indgav et Klageskrift til Paven over den Kirken i Lund og dens Prælater af Kongen tilfoiede Uret (S. R. D. VI. 343 ff.) er skjondt i høi Grad sandsynligt dog ikke ganske sikkert, hvorimod han i 1304, i Begyndelsen af Aaret, utvivlsomt er bleven Dekan (Dipl. Svec. II. 409 f., 425 f.).

[1]) Her er vist nærmest ment Håstad Sogn i Torna Herred og ikke Byen Håstad i Österslöf Sogn, Villands Herred.

[2]) Her saavel som i det følgende ere Lakunerne, der ere fremkomne ved at et Stykke af Bladet er afrevet, udfyldte ved Hjælp af den yngre Gavebog.

[3]) Ordene »item fratribus predicatoribus ora den., item fratribus minoribus ora den.« findes ikke i den yngre Gavebog.

[4]) Den eneste af dette Navn, som forekommer i Subdiakonlisten.

XIII.[1] Obiit Esgerus.

XIII.[2] Item obiit Johannes, presbiter et canonicus sancte Crucis de Dalby.

[20. April.] **E. XII Kal. Maji.** Romæ sancti Victoris episcopi, qui tercius decimus post beatum Petrum rexit ecclesiam annis X et sub Severo principe martyrio coronatur. Item Romæ sanctorum martyrum Sulpitii a) et Serviliani, qui persecutione Trajani, cum nollent ydolis immolare, a prefecto urbis Aniano capite cesi sunt. Eodem die in Galliis, civitate Ebredunense, sancti Marcellini, primi ejusdem urbis episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit *G . . . . us ecclesie [Ro]sch[ild]ensis . . .*[1])

XII.[2*] *Et (?) W . . . .*

XIV.[1] †Anno domini M.⁰CCC.⁰ secundo obiit dominus Henricus Brunswiikson,[2]) hujus loci canonicus, qui ad tenendum annuatim anniversarium suum in choro Lundensi contulit capitulo unam tabernam mercatorum solventem in anno XII oras denariorum, de quibus deputavit II oras ad fabricam ecclesie annuatim et II oras pauperibus, totum residuum canonicis et vicariis, qui vigiliis et misse in anniversario suo interfuerint.

XIV.[2] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XL.⁰ quinto obiit dominus Petrus Jensson de Nym,[3]) presbiter et canonicus Lundensis, qui ad anniversarium suum in choro Lundensi

a) *Sulpetii.*

---

[1] I Nekrologiet findes under 20. April følgende Antegnelse: »Obiit Gunnarus, presbiter, decanus ecclesie Roschild« (S. R. D. III. 443).

[2]) Kanniken Henrik Brunsvigson, Søn af Johannes kaldet Brunsvig, der rimeligvis har været Borger i Lund, gjorde Testamente 22. April 1302 (Dipl. Svec. II. 359 f.). Saafremt denne Dato er rigtig, kan ovenstaaende Notits om Henrik Brunsvigsons Død kun ved en eller anden Feiltagelse være bleven indført ved 20. April.

[3]) Kanniken Peter Jensen eller, som han maaske til Adskillelse fra den anden Peter Jensen, der samtidig var Medlem af Kapitlet i Lund og senere blev Erkebisp sammesteds (se foran S. 89), almindeligt skrives, Peter Jensen af Nim var af adelig Slægt (Dipl. Svec. V. 437) og stammede rimeligvis fra Nim Sogn i Nørre Jylland. Det tidligste, han findes nævnt, er 20. Sept. 1322, da Erkebiskop Esger lagde Kirken i N. Vram, S. Asbo Herred, hvortil Erkebisperne havde Patronatsretten, til det Præbende, han havde som Kannik. Slige Annekteringer vare ikke nogen særegen Begunstigelse eller Udmærkelse, der haves flere Exempler paa dem fra Begyndelsen af 14. Aarh., de skete saagodtsom altid efter vedkommende Kapitelsmedlems Bøn (supplicatio) og begrundedes i de fleste Tilfælde med, at Præbendets Indkomster vare for smaa. Peter Jensen havde i nærværende Tilfælde ogsaa fremført en Ansøgning, og ihvorvel Erke-

annuatim tenendum legavit bona sua omnia, mobilia et inmobilia, in Saxthorp,[1]) Frostæhæret, videlicet II curias valentes IIII^or marchas novorum denariorum[2]) annuatim in redditibus, de quibus fabrice ecclesie Lundensis dimidia marcha cedat, vicariis vero dimidia marcha, pauperibus scolaribus et aliis pauperibus dimidia marcha et pulsantibus in turri ora denariorum ipso die erogentur. Residuum autem inter canonicos, qui vigiliis et misse interfuerint, distribuatur.[3])

XIV.[2] †Item idem dominus Petrus de Nym aliud anniversarium[4]) fecit de bonis suis in Rumbæholt,[5]) prebende

---

bispen roser hans Retskaffenhed, Kundskaber og hæderlige Vandel og blandt andet anfører dem som bestemmende for sig ved Ansøgningens Bevilligelse, skeer det dog noget nær aldeles med de samme Ord som ved en tidligere Leilighed (Dipl. Svec. III. 561 jfr. S. 543). Af Brevet fra 1322 sees det iøvrigt, at Peter Jensen alt længe havde hørt til Kapitlet, og at han, da Brevet udstedtes, beklædte Værdigheden som Kapitlets Kjældermester eller Økonom (cellerarius). Dette Embede havde han endnu, da han det følgende Aar (9. Juli 1323) med flere Andre udstedte et Tingsvidne paa Nim Herreds Ting, men i Marts 1332 kaldes han »quondam cellerarius« og allerede Aaret i Forveien (20. Aug. 1331) omtales en Anden, Kanniken Peter Svendsen, som Cellerarius i Lund (P. A. Munch, Pavelige Nuntiers Regnsk. S. 73, Dipl. Svec. IV. 229). 24. Juli 1333 tilskjøder Tyge Nielsen, kaldet Pæling, af Harebjerg Peter Jensen alt sit Gods i Harlösa, Frosta Herred (Dipl. Sv. IV. 311). Endnu nævnes Peter Jensen i tvende Breve af 10. Mai 1334 og 30. Sept. 1339 (Dipl. Svec. IV. 377, 682), hvorefter han faa Dage før sin Død gjorde sit Testament 15. April 1345 (Dipl. Svec. V. 434 ff.). Af dette sees, at han baade var Kannik i Lund og i Aarhus, og at Krypten i Lund var hans Sognekirke, saa at han altsaa ved sin Død besad det Presbyterpræbende, hvortil Kryptkirken hørte. Blandt de Bøger, han efterlod sig, var ogsaa en »liber legis Scanie«.

[1]) Testamentet har: »Sacerthorp in parrochia Espingæ«, den yngre Gavebog: »Sacærthorp, Frosthæhæræth«, ɔ: Byen Sasterup i Espinge Sogn, Frosta Herred.

[2]) Den yngre Gavebog har i Overensstemmelse med Testamentet: »IIII marchas et duas oras denariorum«.

[3]) Denne og den efterfølgende Notits ere i Haandskriftet indførte med samme Haand og ere derhos betegnede, denne med a og den efterfølgende med b, ligesom der udfor den forangaaende Notits om Henrik Brunsvigsøn staar et c. Her kan der dernæst ogsaa gjøres opmærksom paa, at i den yngre Gavebog er Notitsen om Henrik Brunsvigsøn ligesom i den ældre indført ved 20. April, medens derimod begge de Peter Jensen vedrørende Notitser findes under 21. April.

[4]) Det angaaende denne Aartid udstedte Brev var alt 1494, da Kantoren i Lund Bo Jensen sammenskrev Registrum capituli Lundensis, saa ødelagt, at det ikke kunde læses (S. R. D. VII. 254).

[5]) Romhult By i Harlösa Sogn, Frosta Herred.

canonicali in Flæthough[1]) domini Joseph Botulfson[2]) annexis, elapsis XXV annis vel infra, si duo pueri ipsius moriantur, in octava die prioris anniversarii in choro Lundensi tenendum cum marcha denariorum inter canonicos, qui vigiliis et misse interfuerint, dividenda, et missas ad omnia alia altaria ejusdem [ecclesie] ipso eodem die pro salute anime sue sol[lemp]niter decantari [faciat] predictus dominus Joseph vel sui successores [in] eadem . . . .[3])

[21. April.] **F. XI Kal. Maji.** Romæ sancti Sotheris papæ, qui sedit in episcopatu annis VIII sepultusque est in cimiterio Calixti. Hic constituit, ut nulla monacha pallam sacratam contingeret in ecclesia neque incensum poneret. Apud Persidem natalis Symeonis, episcopi Seleutiæ et Thesifontis, regalium civitatum, qui persecutione Saporis, regis Persarum, jubente eodem tyranno comprehensus cum aliis centum, e quibus alii episcopi, alii erant presbiteri, alii diversorum ordinum clerici, longo tempore maceratus est, novissime, cum in Christi testimonio immobilis persisteret, jussus est cum omnibus decollari. Passi sunt cum eo etiam Ustazadis, eunuchus et nutricius regis, atque Ananias et Abdela et Pusitius cum filia sua, sacra virgine. Apud Alexandriam sanctorum Fortunati, Aratoris presbiteri, Felicis, Silvii, Vitalis, qui in carcere[a]) quieverunt.

XII.[2] Obiit Atti Aszor.

XII.[2] Obiit Kætilelf, conversa sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] Item obiit Petrus, sacerdos, sancti Lucii canonicus.

XII.[3*] Obiit Frendo, filius Petri.

XIII.[1] Obiit Johannes, conversus sancte Marie et sancti Nicolai de Bosho. Item obiit Amalina, soror, de claustro

a) *carcercere.*

[1]) I Lund som ved de fleste andre Kapitler her i Landet var det Sædvane at benævne de forskjellige Præbender efter en By, rimeligst den, hvorfra de havde deres væsentligste Indtægt. Der haves en Liste fra 13. Aarh. over Fordelingen af visse Indtægter mellem de enkelte Præbender i Lund, i denne opføres ogsaa et »prebenda presbyteralis de Flætóghe« ɔ: Flädie i Torna Herred (Helveg, De danske Domkapitler. S. 32, S. R. D. III. 424).

[2]) Se ndfr. under 18. Juni.

[3]) Paa et Par spredte Ord nær er nu den øvrige Fjerdedel af Notitsen udvisket og ikke til at læse. I den yngre Gavebog fortsættes der efter »vel sui successores in eadem« med følgende: »prebenda, pauperibus etiam scolaribus II ore denariorum et aliis pauperibus II ore denariorum per predictum dominum Joseph et suos successores annis singulis erogentur, prout in literis apertis dicti Petri et capituli continetur«.

apostolorum Petri et Pauli in Tummathorp. Item obiit frater Esbernus, canonicus ecclesie sancte Marie de Wæ. †Item obiit in senectute bona Margareta Erlandi, que dedit fratribus duas marcas argenti.

XIII.[2] Item obiit Elena, monialis ecclesie sancti Nicolai de Bosæ.

XIV.[3] Anniversarium magistri Magni,[1]) canonici Lundensis, qui dedit capitulo Lundensi XX solidos grossorum, de quibus tenebunt anniversarium suum omni anno

XV.[1] cum II marchis denariorum currentis monete, | modo de I curia in Yllaryth in parochia Lynderyth in Gershæret.[2])

[22. April.] **G. X Kal. Maji.** Romæ, via Appia, in cimiterio Calixti, sancti Gaji papæ, qui, cum ecclesiam XI annis, mensibus IIII, diebus XII rexisset, martyrio coronatus est sub Diocletiano principe. Agapiti pontificis, qui sedit Romæ mensibus XI. Apud Persidem sanctorum martyrum plurimorum, qui jubente Sapore, Persarum rege, annuo die, quo passionis dominicæ memoria celebratur, per totam Persidis regionem tenti ac pro Christi nomine jugulati sunt. In quo fidei certamine passus est Melisius a) episcopus ac Epsimas episcopus cum presbitero suo Jacobo et Mareas et Bicor nichilominus episcopi cum clericis fere ducentis, L monachis etiam cum sacratis virginibus et Tabua, sorore sancti Symeonis episcopi et martiris. Eodem die in Corduba civitate natalis Parmenii, Helimene et Crisosteli presbiterorum et Luce et Muti[i] diaconorum de Babilonia, qui omnes gladio trucidati sunt. Et Lugduno Galliæ sancti Epibodii martiris. Vienne sancti Juliani episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Thiudricus, presbiter.

XII.[2] Et Esbiorn . . . . .

XII.[2] Et Tummi.

XII.[3] Item obiit Thomas, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.

XII.[3] Jtem obiit Benedictus, subdiaconus et canonicus sancte Crucis ecclesie.

XIII.[1] Item obiit Thedricus, abbas de Wæ.

a) Mellitus.

---

[1]) Kanniken Mag. Magnus nævnes 1359 (Sv. R. P. I. 135), men var alt død, da Johannes Most, Kannik i Lund, St. Dionysii Dag (9. Oktbr.) 1398 tilskjødede Kapitlet sin Gaard i Ylleröd (Registr. capituli Lund. msc. Nr. 134).

[2]) Ylleröd By i Linneröd Sogn, Gärds Herred. — Ovenover Notitsen er skrevet (Beg. af 15. Aarh.): »Scribatur ut in alio«.

XIII.[2] Item obiit frater Michael, sacerdos et monacus sancti Petri in Tumathorp.

XIII.[2] Item obiit frater Jacobus, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[2] †Item obiit Kanutus, archidiaconus Lundensis.[1])

XIII.[2] Item obiit Nicolaus, presbiter et canonicus sancte Crucis ecclesie de Dalby.

[23. April.] **A. IX Kal. Maji** In Perside, civitate Diospoli, passio sancti Georgii martiris, cujus gesta passionis etsi inter apocrifas connumere[n]tur hystorias, tamen illustrissimum martyrium ejus inter coronas martyrum ecclesia dei venerabiliter honorat a). Et in Galliis, civitate Valentia, natalis sanctorum Felicis presbiteri, Fortunati et Achillei diaconorum, qui a beato Hyreneo, Lugdunensi episcopo et martire, ad predicandum [verbum dei] missi a duce Cornelio multa perpessi ad extremum gladio consummati sunt. In Fontenella b) monasterio sancti Vulframmi episcopi, preclari in miraculis et doctrina viri. Eodem die natalis sancti Adelberti martiris.

XII.[2] Obierunt Siwardus, Johannes episcopus,[2]) et Tosti monacus et *Gunnerus*, Sleswicensis episcopus.[3])

XII.[3]* Et Thrugundis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit frater Nicolaus de Tummathorp.

XIII.[1]* Item obiit Olavus, abbas ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[3] †Item anno domini M.°CC.°L.°IX° obiit Nicolaus, sacerdos, hujus loci canonicus, qui dedit ad fabricam ecclesie quinque marcas denariorum et ad mensam canonicorum IIII[or] crateras, ponderantes tres marcas, puri argenti.

a) honoravit. b) Fontenello.

[1]) Erkedegnen Knud (se foran S. 11 Note 3) nævnes 1241 (S. R. D. III. 473. Dipl. Svec. I. 296 f.).

[2]) Biskoppen paa Holum, Jon Øgmundsen, bispeviet i Lund af Erkebiskop Asser 19 Apr. 1106, døde 23. Apr. 1121 (Finni Johannæi Hist. ecclesiast. Island. I. 320—27). A. D. Jørgensen, Den nord. Kirkes Grundlæggelse. S. 873 ff., jfr. S. 849 f. og Tillæg. S. 102 og 87 f.).

[3]) Biskop Gunner i Slesvig blev bispeviet af Erkebiskop Asser c. 1104 og døde før 1125, i hvilket Aar hans Efterfølger nævnes (S. R. D. I. 272, VII. 172 jfr. 166 og 178. A. D. Jørgensen, Den nordiske Kirkes Grundlæggelse. S. 847 og Tillæg. S. 87 f.).

[24. April.] **B. VIII Kal. Maji.** Lugduno Galliæ sancti Alexandri, qui tercio die post passionem beati Epipodii productus et fixus patibulo beatum spiritum exanimatus [a]) emisit. Passi sunt cum eo et alii numero XXXIIII. Eodem die depositio beati Melliti, episcopi & confessoris in Brittannia.

XII.[2] . . . . *us, presbiter et mo[nachus]* . . . . .

XII.[2] . . . *David, presbiter, Roscheldensis canonicus.*

XII.[2] *R . g . . . . [m]onachus et sacerdos de Sanctis.*

XII.[2]* *Berng . rus, monachus* . . . . *ecclesie Omnium Sanctorum.*

XII.[3] Obiit Mactild, sanctimonialis.

XII.[3] *Item obiit Absalon (?), sacerdos et monachus ecclesie* Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] *Item obiit Aco, frater de Tumathorp ad succurrendum.*

XIII.[1] Item obiit Cristina, *monialis sancte Marie et sancti Nicolai de* Bosø.

XIII.[1]* *Obiit frater Johannes, sacerdos* . . . . *et sancti* Petri in Tumathorp.

XIII.[2]* . . . *obiit* Johannes, sacerdos et . . . *omnium sanctorum (?) Lundis, quondam prior in Bosø.*

[25. April.] **[C.]** **VII Kal. Maji.** Apud Alexandriam sancti Marci evangelistæ. Hic discipulus et interpres beati Petri apostoli fuit. Rogatus Romæ a fratribus scripsit evangelium. Quo assumpto perrexit Ægyptum et primus Alexandriæ Christum adnuncians constituit ecclesiam tanta doctrina et vitæ continentia, ut omnes sectatores Christi ad exemplum sui cogeret. Meminit hujus Marci et Petrus in prima epistola sua sub nomine Babilonis figuraliter Romam significans, »salutat vos«, inquiens, »ecclesia, quæ est in Babilone coelecta, et Marcus filius meus«. Quique constitutis et firmatis ecclesiis per Libiam, Marmaricam, Hammoniacam, Pentapolim, Alexandriam atque Ægyptum universam ad ultimum tentus est a paganis, qui remanserant Alexandriæ. Qui videntes eum die sancto Paschæ missas facientem miserunt funem in collo ejus et trahebant eum ad loca Bucoliæ, quæ erant juxta mare sub rupibus, ubi erat ecclesia constructa, et defluebant carnes ejus in terra, ac saxa inficiebantur sangvine. Vespere autem facto miserunt eum in carcerem, ubi circa mediam noctem primo angelica visitacione confortatus est, deinde ipso Domino sibi apparente ad celestia regna vocatus est. At mane dum iterum traheretur ad loca Bucoliæ gracias agens deo et dicens: »Domine! in manus tuas commendo spiritum meum«, defunctus est et a viris religiosis sepultus in loco lapidis excisi cum gloria. Ordinaverat autem pro se Alexandriæ episcopum Anianum, aliis quoque longe lateque ecclesiis episcopos, presbiteros, diaconos dederat. Eodem die Romæ letania major ad sanctum Petrum. Apud Viennam sancti Clarenti[i] episcopi et confessoris.

a) e*xaminatus.*

XII.[2] Obierunt Uffo laicus et Arnfinnus presbiter.
XII.[3] Et Ethla, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XII.[2] Obiit Thora. Margareta obiit in domino.
XII.[3] Et Hildegardis, sanctimonialis sancti Petri Lundis.
XII.[3] Obiit Symeon, sacerdos et canonicus sancte Crucis de Dalby.
XIII.[1] +Item obiit Regnaldus,[1]) diaconus, magister scolarum et canonicus hujus loci.
XIII.[2] Item obiit Cecilia, sanctemonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XV.[1] Aniversarium (!) Thormodi Kræmbere et uxoris [a]) sue tenebunt procuratores fabrice ecclesie Lundensis de una taberna institorum Lundis, cujus redditus in tres partes equales dividantur, ita quod prima pars cedat canonicis, secunda vicariis, tercia pauperibus, de quibus omnibus deducatur ora pulsanti in turri.

[26. April.] [D.] **VI Kal. Maji.** Romæ natalis sancti Anacleti papæ, qui quartus post beatum Petrum, cum rexisset ecclesiam annis VIIII, persecutione Domitiani martyrio coronatus est. Ipso die sancti Marcelli papæ, qui, cum ecclesiam rexisset annos VIIII et menses IIII, temporibus Diocletiani et Maximiani ab eodem Diocletiano preside cum Claudio et Cyrino et Antonino capite truncatus est.

XII.[2] Obiit Tovi.
XII.[2] Et Æschilus, presbiter, filius Bertoldi[2]) prepositi.
XII[2]. Item obiit Constancius, monacus sancte Marie Herivadi.
XII.[3] Item obiit Ulf, de eodem claustro.
XII.[3]* Et Margareta, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XIII.[2] Item obiit dominus Adam, abbas de Saltu sancte Marie.[3])
XIII.[2] Obiit Nicolaus, monachus et sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

a) *uxosoris.*

---

[1]) Regnald er opført i Diakonlisten.
[2]) Se ndfr. under 25. Oktbr.
[3]) ɔ: Bekkeskov Kloster, der var helliget Jomfru Marie og hørte til Præmonstratenserordenen.

XIII.[3] Obiit Stigotus Niclisson,[1]) subdiaconus, hujus loci canonicus.

XIV.[2] Anniversarium Cecilie Strangonis[2]) de curia sua Lundis cum II marchis denariorum, quas habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint ipso die.

[27. April.] [E.] V Kal. Maji. Romæ sancti Anastasii papæ, qui sedit annos tres, dies X. Apud Nicomediam natalis sancti Antimi martiris in memoriis piorum fulgentis in regno Christi, qui persecutione Diocletiani ob confessionem Christi martyrii gloriam capitis obtruncatione suscepit, quem tanquam bonum pastorem viam martyrii preeuntem universa pene gregis sui multitudo secuta est.

XII.[3] Obiit Sveno, conversus sanctæ Mariæ Wibergis.

XII.[3] Et Fromaldus, monacus sancte Marie de Esrom.

XII.[3] Et Fortholdus, monachus sancte Marie et sancti Petri Lundis, et Gunnildis, sanctimonialis ejusdem claustri.

XII.[3] Item obiit Symon, sacerdos et canonicus de insula sancte Trinitatis.[3])

XIII.[1] Obiit Andreas Maggosun, qui fratribus dedit marcam argenti.

XIII.[1] Item obiit Cristina, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Estrid, monialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosø.

[28. April.] F. IIII Kal. Maji. Apud Ravennam natalis sancti Vitalis martiris, patris sanctorum Gervasii et Protasii, qui sub persecutione Paulini judicis martyrio coronatus est. Ipso die Ursicini medici sub predicto judice passi et Valeriæ, conjugis beati Vitalis. Et Alexandriæ sanctæ Theodore virginis et martiris. Item Didimi ob confessionem Christi capite cesi. Eodem die Afrodisii, Carillippi, Agapii et Eusebii martirum. Item in Pannonia sancti Pollionis[a]) martiris.

XII.[2] Obierunt Sveno Magnus, rex Danorum,[4]) Willelmus presbiter, Symeon, Elfer.

XII.[2] Johannes, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

a) Apollinaris.

---

[1]) Er sikkert den Kannik Sti, der i Erkedegnen Hakon Karlsens Testament af 1. Aug. 1283 omtales som død (Dipl. Svec. I. 631).

[2]) Se foran S. 67 Note 4.

[3]) ɔ: Övid Kloster. Se S. R. D. III. 510 x.

[4]) Se ndfr. i Nekrologiet under 28de April.

XII.[3] Item obiit Sacerus, filius Brant, laicus.

XII.[3] Obiit et Johannes, monacus, et Sicfridus, conversus sancte Marie de Esrom.

XIII.[1] Item obiit Tobias, quondam abbas ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] †Obiit item Juliana, soror nostra, que fratribus omnia bona sua reliquit.

XIII.[2] Obiit Simon, scolaris bone indolis.[1])

XIV.[2] Anniversarium domini Andree Næse, prepositi, de bonis in Gylle,[2]) cujus redditus cedant canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint.

[29. April.] **G. III Kal. Maji.** Apud Paphum Tichici, apostolorum discipuli In Numidia apud Cirtensem coloniam sancti Agapii et Secundini episcoporum, qui persecutione Valeriani post longum exilium apud prefatam urbem martires effecti sunt gloriosi.

XII.[2] Obiit *G[unna]rus s . . . . [Ro]schildensis.*[3])

XIV.[2] Anno domini M.⁰CCC.⁰XL.⁰ nono obiit venerabilis pater dominus Jacobus Esberni, dictus Bellingeryth,[4]) cano-

---

1) Der er Spor af, at denne Notits engang tidligere har været indført i Randen udfor en af de foranstaaende Notitser.

2) Gylle Sogn og By i Skytts Herred.

3) Foruden denne Notits have ogsaa nogle andre, af hvilke endnu sees Spor, maattet vige Pladsen for den efterfølgende Notits fra 1349.

4) Jakob Esbernsen eller, som han ogsaa kaldes, Jakob Bellingeryd, maaske fordi han stammede fra Byen Bellingeryd, nu Billingarød, i Sofvestad Sogn, Herrestad Herred, nævnes første Gang 1320. Erkebiskop Esger, der nylig var vendt tilbage fra et længere Ophold hos Paven i Avignon og nu var paa Visitats i Slesvig Stift, udstedte nemlig 12. Sept. 1320 i Slesvig By et Brev, ved hvilken Leilighed ogsaa Jakob Esbernsen var tilstede. Han var den Gang Dekanus i Lund, hvad han iøvrigt ikke kan have været ret længe, eftersom den forrige Dekan Guido var død samme Aar d. 12. Mai. Af Erkjendtlighed for de Velgjerninger og Forfremmelser, der hidtil vare vederfaret ham fra Kirkens Side, skjænkede han dernæst 23. Mai 1325 Kapitlet i Lund de tvende ovenfor omtalte Gaarde, som han kort i Forveien havde erhvervet sig, idet han dog knyttede forskjellige Vilkaar til sin Gave. Blandt disse Vilkaar var ogsaa det, at han forbeholdt sig Besiddelsen og Bestyrelsen af Gaardene for sin Levetid, hvilken end hans Livsstilling maatte blive, dog hvis han naaede at blive regelbunden Kannik (»regularis«), i hvilket Tilfælde han jo var udelukket fra at have Privateiendom og sikkert heller ikke kunde give sig af med Gaardenes Bestyrelse, skulde denne overtages af hans Foresatte (»prelatus«) (Dipl. Svec. III. 685). Jakob Esbernsen skriver sig i Gavebrevet af 23. Mai 1325 selv som Dekanus i Lund, hvad han altsaa dengang virkelig var, det kan derfor sikkert ikke være rigtigt, naar han i Skjødet af 18. Marts 1325, ved hvilket de to oftnævnte Gaarde overdroges ham, kun benævnes Kannik i Lund (Dipl. Sv. III. 675). Han beholdt

nicus Lundensis, qui dedit et legavit curiam suam, in qua residebat, Lundis una cum alia curia vicina in parochia beati Nicholai capitulo Lundensis ecclesie pro residencia unius canonici cum condicionibus infrascriptis, primo quod canonicus dictas curias retinens singulis annis die anniversarii sui XX missas et tot psalteria pro anima sua et per singulas septimanas anni cujuslibet in perpetuum unam missam devote faciat celebrari de curiis antedictis, item de eisdem solvat canonicis, qui die anniversarii sui vigiliis et misse interfuerint, unam marcham denariorum et unam oram ad offerendum, vicariis dimidiam marcham, pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus dimidiam marcham et pulsantibus in turri unam oram denariorum, item presbitero beati Nicholai quinque solidos denariorum et ministro ibidem I solidum denariorum, ut ibidem vigilie et tres misse celebrentur sollempniter ipso die.

[30. April.] A. II Kal. Maji. Natalis sanctorum martyrum Mariani[a]) et Jacobi, qui persecutione Deciana post gravia tormenta novissime cum multis aliis gladio[b]) consummati sunt. Eodem die apud civitatem Sanctonas natalis sancti Eutropi episcopi et martiris. Et apud Asiam passio sancti Maximi martiris, cujus gesta habentur. Eodem die natalis sancti Cyrini episcopi. Romæ, via Appia, passio sancti Quirini martiris.

XII.[2] Obiit Biorn Ormsun.

XII.[2] Obiit bonæ indolis adolescens Nicolaus,[1]) . . . . monachus Esrom.

a) Maximiani. b) gladiis.

---

iøvrigt ikke Dekanatet længe efter 1325. Hvad Grunden kan have været hertil, kan nu ikke med Sikkerhed angives. Muligvis har man her i Lund, hvor Kapitlets Dekaner langt ind i det 13. Aarh., i al Fald saavidt vi kjende dem, vare præsteviede (se f. Ex. Presbyterlisten), haft en Bestemmelse, som ogsaa andet Steds vides at have gjældt, om at den, der ved sin Forfremmelse til Dekanus ikke var præsteviet, uopholdelig skulde lade sig ordinere, og tænkeligt var det saa, at Jakob Esbernsen, der intet Steds omtales som Præst, har maattet fratræde Dekanatet, fordi han ikke havde fyldestgjort denne Bestemmelse. Men hvorledes det nu end forholder sig hermed, saameget er sikkert, at de Gange, han i sine sidste Leveaar omtales, betegnes han altid kun som Kannik (Dipl. Svec. IV. 375. V. 234, 435, 608), ligesom ogsaa, at en anden alt i Marts 1329 findes nævnt som Dekanus (se foran S. 89 Note 4).

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 30. April.

XII.[3] Et Benedicta, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3*] Item obiit Thorstanus, sacerdos, sancte Crucis ecclesie canonicus.

XIII.[2] Obiit frater Nicolaus, elemosinarius fratrum minorum domus Lundensis.

XIV.[3] †Nota anniversarium domini Gynteri, sacerdotis de Hørby,[1]) qui dedit ad altare presbiterorum Lundensium duas tabernas[2]) Lundis, ita quod persona altaris dabit canonicis in anniversario suo XII oras denariorum, vicariis marcham, pauperibus scolariis (!) et aliis III oras, ad turrim oram, qui vigiliis et missa (!) interfuerint.

[1. Mai.] **B. Kalendis Maji.** Jheremiæ prophetæ. Et natalis sanctorum apostolorum Philippi et Jacobi, filii Mariæ, quæ fuit soror matris Domini, unde et frater Domini dicebatur. In Galliis, territorio Vivariensi, in loco, qui vocatus est antiquitus Gentibus, sancti Andeoli subdiaconi, quem misit ab oriente sanctus Policarpus cum beato Benigno et Andochio presbiteris et Tyrso diacono ad predicandum verbum dei in Galliam. Cujus predicatione Cesar Severus comperta crudelissime affligi et cedi precepit et sic martyrii coronam promeruit. Item civitate Sedunense passio Sigismundi regis et martiris. In Germania, pago Svalavelda, natalis sanctæ Walburgis virginis, cujus vita virtutibus et miraculis extitit gloriosa et sic in pace ecclesiæ quievit.

XIII.[2] . . . . *Pauli* . . . . *de Dalby* . . . .

XIV.[1] †Obiit anno domini M.ºCCC.ºXXVII.º dominus Petrus Thrugoti,[3]) dyaconus, canonicus Lundensis, qui pro anniversario suo unam curiam in Garthathorp[4]) in parochia Gutmundathorp[5]) in Frostahæret cum omnibus suis pertinenciis, mobilibus et inmobilibus, legavit sub tali condicione, primo quod de redditibus dicte curie primo una marcha canonicis, qui misse

---

[1]) Hörby Sogn og By i Frosta Herred.

[2]) Den yngre Gavebog har: »tabernas mercatorum«.

[3]) Peter Thrudsen, Diakon og Kannik i Lund, nævnes 1. Aug. 1283 og 23. Aug. 1285 (Dipl. Svec. I. 632 og 667). 3. Juni 1325 skjænkede han en Gaard i Lund til Bolig for Vikaren ved St. Ægidii og Blasii Alter i Kryptkirken (Dipl. Svec. III. 686 f.), og var samme Aar en af de fem Compromissarii, hvem det efter Erkebiskop Esgers Død var overdraget paa Kapitlets Vegne at vælge Esgers Eftermand (N. khist. Saml. III. 825).

[4]) Gårdarp By i Gudmundtorp Sogn, Frosta Herred.

[5]) Den yngre Gavebog har: »Grytmundathorp«, som maa være en Feilskrift, da Intet er bekjendt om, at der i Frosta Herred nogensinde har været et Sogn af dette Navn.

interfuerint, detur, item vicariis dimidia marcha, ad offerendam due ore, fabrice due ore dentur. Residuum pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus detur.

[2. Mai.] C. VI Non. Maji. Natalis sancti patris nostri Athanasii, Alexandriæ urbis episcopi et confessoris, qui multas Arrianorum perpessus insidias quadragesimo et VI^{to} anno sacerdotii sui post multos agones multasque pacientiæ coronas quievit in pace. Eodem die sanctorum martirum Saturnini et Neapolis.

XII.[2] Obierunt Asa et Thore, laicus.

XII.[2]* Et Motha, monialis sancte Marie et sancti Nicholai de Bosae.

XIII.[1]* VI. nonas Maji obiit Margareta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] *Item obiit . . . . . .*

XIII.[2] Item obiit Johannes, sacerdos et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Johannes, prior predicatorum Roschildis.

XIII.[3] †Anno[1]) domini M.°CC.°LXXX.° obiit venerabilis pater dominus Thrugotus,[2]) hujus ecclesie archiepiscopus

XIII.[3] octavus, | qui dedit terram, quam emit de Nicholao Plogpenning[3]) in Gøtherlef[4]) pro LX marcis denariorum, et tantundem de Felice Pæterson in eadem villa, pro

---

[1]) Haanden fra 15. Aarh. har i Randen udfor Notitsen tilføiet: »scribatur«.

[2]) Thrugot Thorstensen var Kannik i Lund og havde været det i hvert Fald siden 1256 (S. R. D. V. 585, Dipl. Svec. I 379), da han ved Kapitlets Valg kaldtes til Erland Erlandsens Efterfølger paa Erkebispestolen i Lund. Efter Valget, der i det tidligste kan være foregaaet en af de første Dage i Sept. 1276 eller deromkring (se ndfr. under 23. Aug. og S. R. D. I. 169 jfr. dog S. R. D. I. 247), begav Thrugot sig til Rom for at modtage Konsekrationen og Palliet af Pavens Haand. En gammel Aarbog vil vide, at Thrugots Indvielse fandt Sted Søndagen den 27. Decb. 1276 (S. R. D. I. 371 jfr. I. 247), altsaa foretoges af Pave Johannes XXI, der derefter i et Brev af 13. Jan. 1277 anbefalede den nye Erkebiskop til Kong Erik Kristoffersen (Ny khist. Saml. III. 130 f.). Hen paa Aaret 1277 var Thrugot derefter igjen hjemme og kunde læse sin første Messe 29. Juni s. A. (S. R. D. I. 247). Efter noget over tre Aars Embedstid døde han 2. Mai 1280 i Lund og blev begravet sammesteds (S. R. D. I. 371). Se iøvrigt Suhm. X. 740, 69, 75, 85 ff., 802 og Helveg, Khist. I. 659 ff.

[3]) En Mand med dette Navn nævnes 1302 (Suhm. XI. 885).

[4]) Götherlæf (i den yngre Gavebog »Göthærlof«) er det nuværende Görslöf eller Kyrkoby Sogn i Bara Herred.

salute anime sue, item dedit medietatem ad aniversarium suum tenendum annuatim, item medietatem ad pitanciam canonicorum in die aniversarii sui singulis annis.[1])

XV.[1] Anniversarium Johannis Knop[2]) cum uxore de curia in Malmøgis, ad occidentem prope residenciam sacerdotalem, tenebunt canonici.

[3. Mai.] **D. V Non. Maji.** Iherusolimis inventio sanctæ crucis ab Helena regina sub Constantino principe, cujus et ipsa extitit mater. Eodem die Romæ, via Numentana miliario VII°, sancti Alexandri papæ cum Eventio et Theodolo presbiteris sub Trajano principe, judice Aureliano, qui Romane ecclesiæ episcopatum quintus post Petrum annos a) decem tenuit menses duos, dies X, quique postmodum jubente Trajano principe ab Aureliano comite utriusque militiæ diversis tormentorum generibus cruciatus martyrium consummavit. Sancti autem duo presbiteri gladio jugulati sunt. Ipso die sancti Juvenalis episcopi et confessoris.

XII.[2] Eodem die obiit Gunnildis, laica. Obierunt Bovi, Gunnild, Arckillus, monacus et sacerdos Otheniensis ecclesie, et Ymma.

XII.[3] Hac quoque die domnus Fredericus, Sleswicensium episcopus,[3]) communem patrum suorum viam ingressus est.

a) annis.

---

[1]) I den yngre Gavebog læses herefter følgende: »Bona autem valent quolibet anno dimidiam marcham annone et tres marchas denariorum promtorum.«

[2]) Johannes Knop, Borger i Malmø, udstedte med fl. A. et Tingsvidne 26. Jan. 1401 (Sv. Dipl. fran o. med 1401. I. 68).

[3]) Frederik havde været Kong Valdemar I's Notarius, da han efter Biskop Occo's (Aages) Død, der indtraf Aar 1167, kaldtes til Bispestolen i Slesvig. Han nævnes som Biskop første Gang 1170 i Anledning af Knud Lavards Altersættelse, ved hvilken han var tilstede. I Foraaret 1179 skulde han med Sønderjyderne deltage i et Tog til Venden. Paa Veien derhen forgik det Skib, Biskop Frederik befandt sig paa, og han og alle de andre Ombordværende druknede. Hans Lig drev siden op et Sted paa Sjællands Kyst, hvor det blev fundet Pintsedag. Erkebiskop Absalon, der havde været en Ven af den Afdøde, lod Liget føre til Sorø og begrave der (Dipl. A.-M. I. 12 sammenholdt med Suhm. VII. 48, S. R. D. I. 242, Saxo ed. P. E. Müller I. 926, S. R. D. IV. 543 og 553 jfr. Wendelboe, Mindesmærker i Soroe Kirke S. 55 og H. Petersen, Skjoldefrisen i Sorø Kirke. S. 10 og 44, S. R. D. VII. 166 og 173, Suhm. VII. 239 og 550 f. jfr. 526, Helveg, Khist. I. 420 f. og 437 f.). Til Slutning skal her endnu rettes en Feil, der mange Hundrede Aar efter Biskop Frederiks Død har skaffet ham Tilnavnet den Hellige, et Tilnavn,

XII.[3]* Item obiit Petrus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Obiit *Sven* . . . . . . [sancti] Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Margareta, sanctimonialis sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Anno domini millesimo ccc^0 xl^0 nono, die invencionis sancte crucis obiit venerabilis vir dominus Petrus Swenonis[1]) quondam canonicus et cellarius Lundensis, cujus anniversarium in choro Lundensi annuatim tenebunt rectores altarium in ecclesia Lundensi per ipsum constructorum, ita quod unus illorum exponet die obitus sui tres marchas denariorum et I oram, alter vero similiter proxima die sequenti totidem marchas denariorum, taliter distribuendas, primo quod canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, due marche, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus III ore et I ora pulsantibus in turri primo die annis singulis erogen-
XIV.[2] tur, | et de secundo anniversario fabrica II oras, canonici XIIII^{or} oras, vicarii dimidiam marcham, pauperes scolares II oras, alii pauperes II oras, in turri I oram.[2])

[4. Mai.] VIII E. IIII Non. Maji. In Palestina, civitate Gaza, natalis sancti Silvani, ejusdem urbis episcopi, qui persecutione Diocletiani cum plurimis clericorum suorum martyrio coronatus est. Eodem die beatissimi Justi memoria, Viennensis episcopi. Item in metallo Fanensi sanctorum martirum XL, qui simul capite cesi sunt. Nicomediæ sanctæ Antoniæ, quæ a Priscilliano preside flammis exusta est. Eodem die in Norico Ripensi, loco Lauriaco,

---

han iøvrigt vist ikke var uværdig til, hvis man skal dømme efter den Maade, hvorpaa han omtales f. Ex. hos Saxo. I S. R. D. V. 591 meddeles nemlig et Brudstykke af en gammel, haandskr. Kronike fra Upsala Universitetsbibliothek, og i dette Stykke, der handler om Knud Lavards Altersættelse, anføres der blandt dem, som ved den Leilighed vare tilstede, ogsaa »Fridericus Hetthebyensis (sc. episcopus), Hellig dictus, de Norvagia«. Istedetfor dette skal der imidlertid læses: »Fridericus Hetthebyensis Hellique, electus de Norvagia«, hvilket en Sammenligning med de saakaldte Esromske Annaler, hvor det samme Stykke findes, kan oplyse os om, se S. R. D. I. 242, jfr. Suhm. VII. 324.

[1]) Peter Svendsen nævnes i Breve fra Aarene 1331—49, i alle Brevene paa et enkelt nær som Kannik og Kjældermester eller Økonom og i Brevet fra 1331 tillige som Erkebispens almindelige Official (Dipl. Svec. IV. 229, 375, 77, 483 og 682; V. 48, 435 og 609; VI. 55 og 95). Han havde stiftet et Alter til Ære for Jomfru Marie, Apostlen St. Andreas og St. Laurentius og skjænket Gods dertil, i et Brev af 2. Mai 1349 — altsaa Dagen før han døde — bekræftede han denne Gave og traf tillige Bestemmelser med Hensyn til en Aartid for sig (S. R. D. VII. 259, Dipl. Svec. VI. 95).

[2]) Langebek maa have overseet denne Notits.

natalis sancti Floriani martiris. Ipso die beati Quiriaci episcopi et martiris gloriosi sub Juliano imperatore. Et in Saxonia, civitate Hildenesheimensi, transitus sancti Godehardi, ejusdem urbis episcopi, mire sanctitatis ac religionis viri, cujus sepulchrum crebris miraculorum insigniis illustratur.

XII.[3] Obierunt Bovi et Ulf.

XII.[2] Eodem die obiit Anna, puella et conversa sancte Marie et sancti Petri.

XII.[3] †Item obiit Esbernus,[1]) diaconus et hujus loci canonicus.

XIII.[1] *Item* . . . .

XIII.[1] Item obiit Bovo, abbas ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Obierunt fratres Kætillus et Bovo, conversi de Tumathorp.

XIII.[2] Item obiit Ysaac, sacerdos et canonicus sancte Crucis.

XIII.[2*] Obiit Elena, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundensis.

XIV.[2] Anniversarium Thrughen Ebbedoter de bonis in Ærrethorp[2]) in parochia Herslef in Ryneberghæret, cujus fructus taliter dividantur, primo habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, duas partes dictorum reddituum, terciam vicarii et pauperes equaliter, ita quod de ista parte habebunt pulsantes in turri I oram

XIV.[3] denariorum. | Estimaciones hujus.[3])

[5. Mai.] [F.] III Non. Maji. Apud Alexandriam sancti Eutimii diaconi in carcere quiescentis. Thessalonice sanctorum Hyreneia) et Peregrini et Hyrenes ignibus combustorum. In Galliis, civitate Arelatensi, sancti Hylarii episcopi et confessoris, magni, doctissimi et preclarissimi viri. Item Viennæ beati Nicetii, episcopi venerabilis, sancti viri. Autissiodoro passio sancti Joviani lectoris.

XII.[2] †Ipso die obiit domnus Ascerus,[4]) hujus ecclesiæ fundator et primus in hac sede archiepiscopus. Item

a) *Hynenei.*

---

[1]) Den eneste af dette Navn, som findes indført i Diakonlisten.

[2]) Arrarp By i Herslöf Sogn, Rönneberg Herred.

[3]) Hermed afbrydes Notitsen i Haandskriftet.

[4]) Asser, en Søn af Svend Thorgunnesen (se ndfr. under 20. Juni), K. Knud d. Helliges Ven, og Inge (se ndfr. 21. Nov.), viedes til Biskop i Lund efter Rikvald 18. Nov. 1089 (S. R. D. III. 463). 1103 fik han af Pave

Wilhelmus, presbiter, et Ør, conversus ecclesiæ Omnium Sanctorum, et Thorlac, uterque laicus, obierunt.

XII.[3] Eodem die obiit Elena, soror nostra.

XII.[3] †Item obiit Sophia regina,[1]) | que huic ecclesie casulam

XII.[3*] et marcam auri reliquid.

XIII.[1] Item obiit Olavus, diaconus, sancte Crucis canonicus.

XIII.[1] Obiit Benedictus, presbiter.

XIV.[1] †Anno domini M.⁰CCC.⁰ primo obiit dominus Thordo dictus Thaat,[2]) miles, qui ad anniversarium suum annuatim tenendum legavit ecclesie sancti Laurencii

---

Paschalis II, hvis Dødsdag derfor ogsaa mindedes i Lund (se foran S. 17), Palliet og Erkebispedømmet over den nordiske Kirkeprovinds. 30. Juni 1123 indviede han Kryptkirken og Hovedalteret der, 22. Juli 1126 og 11. Jan. 1131 ligeledes begge Alterne til venstre og til høire for Hovedalteret i samme (S. R. D. III. 450, 452 og 435, Dipl. Svec. I. 44 ff.). Selve Hovedkirken indviedes derimod først 1. Sept. 1145, men da var Asser forlængst død. Han døde 5. Mai 1137 (S. R. D. II. 510e jfr. I. 385b, Suhm. V. 505 ff.). Se iøvrigt om Asser Helveg, Khist. I. 302 ff., 338; A. D. Jørgensen, Den nord. Kirkes Grundlæggelse. S. 815 ff., 848 ff., 891 ff. Tillæg. S. 86 og 93; Reuterdahl, Swenska Kyrkans hist. I. 388 ff., 452 f.

[1]) Dronning Sophie, K. Valdemar I's Gemalinde, var Datter af en russisk Fyrste ved Navn Valedar (Volodar), der endnu levede 1178, og Richiza, der var en Datter af den polske Hertug Boleslaus III og forhen havde været gift med K. Niels's Søn Magnus, saa at altsaa Sophie og Magnus's Søn Knud vare Halvsødskende (S. R. D. I. 63, Saxo ed. P. E. Müller. I. 703 og 920 jfr. II. 348 f., S. R. D. II. 161 ff., VI. 42). 1154 blev Sophie trolovet med Valdemar, som det hedder, til Besegling af det imellem denne og hendes Halvbroder nyligt sluttede Venskab. Hun var imidlertid endnu kun et Barn og for ung til at indgaa Ægteskab, hvorfor hun, indtil dette kunde ske, kom i Pleie hos en Kone ved Navn Bodil (Saxo. I. 703, S. R. D. I. 162, 241, II. 615, III. 305). Sophies og Valdemars Bryllup stod i Viborg i Aaret 1157 (Saxo. I. 729). Efterat hun 1182 var bleven Enke, havde hun, vistnok 1186, ægtet Landgreve Ludvig i Thüringen, der allerede Aaret efter forstødte hende (Usinger, Deutsch-dänische Geschichte. S. 59 ff., Th. Toeche, Kaiser Heinrich VI. S. 71 og 81, H. Prutz, Kaiser Friedrich I. III. 276). Hun vendte tilbage til Danmark, døde her 5. Mai 1198 og fik sit sidste Hvilested ved Valdemars Side i Ringsted Kirke (S. R. D. I. 164, 243, 369, II. 623, IV. 227, 279, Suhm. VIII. 426 f.). Med Angivelsen ovenfor om Dronning Sophies Dødsdag stemme Angivelserne i Kalendariet foran i K. Valdemars Jordebog og i Kalendariet foran i det Psalterium, der formodes at have tilhørt hendes Datter, Dronning Ingeborg af Frankrig, medens Nekrologiet fra St. Michaelsklostret i Lüneborg har 6. Mai og Tavlen i Ringsted Kirke, der skriver sig fra Midten af 14. Aarh., har 13. Mai (Steenstrup, Studier o. K. Valdemars Jordeb. S. 281; Bibl. de l'école des chartes. 6. Série. III. 202; Wedekind, Noten. III. 35; S. R. D. VI 279).

[2]) Thor (Aagesen) Thott nævnes 1. Aug. 1283 — dog ikke som Ridder, hvad han altsaa er bleven senere — i et Testament oprettet af hans Slægtning (consangvineus) Hakon, Erkedegn i Lund (Dipl. Svec. I. 631 f.). Hans Hustru hed Bodil (Botildis), om hvem ndfr. under 22. Nov., han havde med hende en Søn Peter, der døde 28. Sept. 1305 som Subdiakon og Kannik i Lund (se ndfr. under 28. Sept.).

unam curiam in Getinge[1]) cum omnibus mobilibus et immobilibus, ut dies anniversarius suus annis singulis celebretur, sub hac tamen forma, quod redditus ex dicta curia provenientes in tres partes equaliter dividantur, quarum prima pars canonicis residentibus, qui vigiliis et misse in die anniversarii sui interfuerint, deputetur equaliter dividenda, secunda vero eodem die fratribus minoribus erogetur, ut ibidem dies anniversarius suus similiter observetur, tercia vero pauperibus scolaribus, ita [quod] ex ista parte primo deducatur dimidia marcha, que cedere debeat fabrice Lundensis ecclesie, [cujus autem] ordinationem, quicunque pro tempore habuerit[2]) predicte curie ordinacionem, secundum dictas condiciones habere debeat disponendam. Item legavit archiepiscopatui Lundensi unam curiam in Nybøle ad australem partem ville sitam, [que continet dimidi]um mansum, pro eo, quod de dicto archiepiscopatu recognovit se commoda quam plurima vite sue temporibus habuisse.

[6. Mai]. [G.] II Non. Maji. Natalis sancti Johannis apostoli ante portam Latinam Romæ. Qui ab Epheso jussu Domitiani, fratris Titi, secunda persecutione, quam ipse post Neronem exercuit, ad urbem Romam perductus presente senatu ante portam Latinam in ferventis olei dolio missus est, agente hoc impio principe, qui Christianorum infestissimus persecutor erat, sed beatus apostolus tam liber a pena inde exiit, quam a corruptione carnis fuerat immunis. Eodem die beati Evodii, Antiochiæ episcopi, qui primus ab apostolis ibi est ordinatus. Item beati Lucii Cyrenensis, qui apud Cyrenen primus episcopus a sanctis apostolis institutus est.

XII.[2]* Obiit Guncchil, laicus, frater noster.

XIII.[1] Item obiit Esbernus, prior[3]) sancte Marie de Herivado.

XIII.[1] Item obiit Kæto, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[1] *Item obiit* . . . .

XIII.[2] Item obiit Tolo, sacerdos, sancte Crucis ecclesie canonicus.[4])

---

[1]) Getinge By i Gardstanga Sogn, Frosta Herred.

[2]) Den yngre Gavebog har: »fuerit«.

[3]) »Prior, qui primus est post abbatem«. Du Cange, Glossarium Latinit.

[4]) I Randen udfor denne og den efterfølgende Notits er med en Haand fra Midten af 14. Aarh. skrevet følgende: »Et alibi sanctorum martirum, confessorum atque virginum«.

XIII.[3] Obiit Ingifridh, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[1] †Anno[1]) domini M.⁰CCC.⁰VI⁰ obiit vir magne probitatis dominus Eskillus,[2]) miles, qui et nobilis mulier domina Cristina, uxor sua, inter alia virtu[os]a opera, que fecerant, Lundensi ecclesie in honorem sancte Marie, beati Laurentii et in remedium animarum suarum legaverunt omnia bona sua in parochia Genathorp[3]) pro donacione cujusdam altaris in ecclesia supradicta, apud quod cotidie missa habet celebrari.

XIV.[1] | Item pro anniversario ipsorum quolibet anno in choro Lundensi tenendo deputaverunt unam curiam [in] Græntinggæ,[4]) ita quod canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, dabuntur II marche denariorum, item vicariis, qui misse et vigiliis interfuerint, dimidia marcha denariorum, pauperibus scolaribus II ore et aliis pauperibus II ore erogentur.

[7. Mai.] A. Nonis Maji. Natalis sancti Juvenalis martiris et beatissimæ atque illustrissimæ dei famulæ Flavie Domitillæ, quæ sub persecutione Trajani cum Eufrasina et Theodora collactaneis et convirginalibus suis martyrio meruit decorari. Eodem die apud Nicomediam passio sanctorum martirum Flavii Augusti et Augustini fratrum. Benedicti pontificis, qui sedit menses X imperante Constantino.

XII.[2] Obiit Æsil.

XIII.[1] †Jtem obiit Botildis, uxor Theteri, que dedit fratribus duas marcas argenti.

XIII.[1*] Obiit Bondo, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[3] †Anno[5]) domini M.⁰CC.⁰LXVIII.⁰ obiit dominus Petrus, sacerdos, hujus ecclesie canonicus, qui inter cetera

---

[1]) Udfor Notitsen staaer (15. Aarh.): »Scribatur«.

[2]) Et Brev af 22. Apr. 1313 omtaler, at Eskil Magnussen og hans Hustru Christine havde skjænket Gods, deriblandt alt hvad de eiede i Genarp, til Oprettelsen af et Alter i Lunde Domkirke (S. R. D. VII. 248, Dipl. Svec. III. 126 f.). Christine, som senere tilskjødede Domkapitlet Gods i Vimmerlöf i Skytts Herred, levede endnu 1318 (Dipl. Svec. III. 379).

[3]) Genarp Sogn og By i Bara Herred.

[4]) Grentinge By i Genarp Sogn, Bara Herred.

[5]) Notitsen har følgende Vedtegning fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio libro«.

liberalitatis sue beneficia ad fabricam hujus ecclesie contulit VI marcas denariorum, curiam insuper quandam, sitam in parrochia sancti Michaelis, quam emit de domino Gøtone[1]) cellerario, in felicem sui memoriam mense canonicorum liberaliter donavit tali adhibita condicione, ut procoratores (!) ejusdem mense omni anno in die anniversarii sui VIII solidos denariorum ad offerendam et IIII solidos ad distribucionem pauperum
XIV.² eodem die persolvere teneantur, | que commutata est in terciam partem fructuum in Halsthorp.[2])

[8. Mai.] [B.] VIII Idus Maji. Mediolano sancti Victoris martiris, qui natione Maurus et a primeva ætate Christianus cum esset in castris imperialibus miles et jam canitie decoratus, compellente Maximiano, ut sacrificaret ydolis, in confessione Domini fortissime perseverans primo graviter fustibus cesus, sed deo protegente doloris expers, deinde liquenti plumbo perfusus, sed nichil penitus lesus, novissime gloriosi martyrii cursum capitis abscis[s]ione complevit. Erat autem civis sanctorum martirum Naboris et Felicis, qui in Affrica decollati simul cum Januario et Marino Mediolanum a) translati sunt. Eodem die Dionisii, Viennensis episcopi, preclarissimi in doctrina viri, VIti urbis episcopi.

XII.² Obiit Cabbo.

XII.³ Et Tonna, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.¹ Item obiit Sveno, presbiter et canonicus sancte Crucis.

XIII.² Item obiit Mactildis, sanctimonialis, cantrix ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.² Obiit frater Laurencius, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.² Item obiit Laurencius.

XIII.² Item obiit Margareta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.² †Anniversarium domine Cristine, uxoris domini Nicholai Kyrni[n]gh,[3]) militis, que dedit capitulo curiam suam

a) *Mediolano.*

¹) Se ndfr. under 25. Mai og 17. Decbr.

²) Vistnok Hellstorp eller Hällstorp By i Billeberga Sogn, Rönneberg Herred. Jfr. foran S. 57, Note 2.

³) Navnet er ogsaa i den yngre Gavebog bleven feilagtig gjengivet, der læses her tydeligt »Kyringh«. Fra Midten af 14. Aarh. kjendes mindst tvende Personer, der hed Nicholaus eller Niels Kyrning. Den ene havde 3 Soblade (2, 1) i sit Vaaben, den anden førte et firdelt Skjold. Det er

in Høgh,[1]) de cujus redditibus dabitur canonicis marcha denariorum, II ore ad offerendam, vicariis III ore, pauperibus II ore et pulsantibus in turri ora denariorum, reliqvum, si fuerit, cedat canonicis.

XIV.[2] †Nota[2]) diem anniversarium venerabilis patris domini Jacobi,[3]) Lundensis archiepiscopi XV, qui celebrabitur ipso vivente cum missa beate virginis de nota sollempni in choro VIII. idus Maji. Post dies autem suos scribatur et tenebitur illo die, quo deus eum vocaverit, pro quo tenendo contulit et scotavit capitulo unam curiam in Hyathorp, valentem VI pund annone, ita quod canonici, qui vigiliis et misse inter-

---

denne sidste, Talen her er om. Han døde 28. Juli 1354 (se ndfr. under 28. Juli), var i sit første Ægteskab med den ovenfor nævnte Christine Fader til Jakob Nielsen, der døde 1361 som Erkebiskop i Lund (se efterfølgende Note 3), giftede sig anden Gang med Edle (se ndfr. under 25. Aug.) og fik med hende Sønnerne Peter Nielsen Kyrning til Knudstrup og Aage Nielsen (S. R. D. III. 544).

[1]) Hög Sogn og By i Harjager Herred.

[2]) Ovenover Antegnelsen er med Haanden fra fra 15. Aarh. skrevet: »Non hic«. Ved det i Spidsen af Antegnelsen anbragte Tegn henvises der derhos til den sidste Notis under 29. Jan. (se foran S. 24), hvor et lignende Tegn findes.

[3]) Jakob Nielsen (Kyrning) var en Søn af den i foranstaaende Note 3, S. 111 omtalte Niels Kyrning og hans første Hustru Christine. Han nævnes første Gang 1345 under Forhold, som vare betegnende for den Opløsningstilstand, Landet da befandt sig i. Han var Kannik i Lund og havde tilligemed Axel Axelsen, Jonas Nielsen, Johannes Petersen, der ligeledes vare Kanniker i Lund, og to Klerke fra Lunds Stift, Laurents Petersen og Gunner fra Thorløse, for Studeringers Skyld opholdt sig i Paris indtil først paa Aaret 1344, da de alle vendte hjem. Underveis bleve de paa Søen overfaldne og tagne til Fange af Henrik Risze, hjemmehørende i Roskilde Stift, og hans Ledsagere, berøvede deres Bøger og andre Eiendele og i over et Aar førte fangne om fra Sted til Sted (Dipl. Svec. V. 489 f., N. khist. Saml. IV. 563, Helveg, Khist. II. 117 f.). Jakob Nielsen forekommer endnu i Breve fra 1350—53 som Kannik (Dipl. Svec. VI. 186, Sv. R. P. I. 26 og 34), men blev, da Erkebiskop Peter Jensen var død 16. April 1355 (se foran S. 90), valgt til dennes Efterfølger og bekræftede som udvalgt Erkebiskop 8. Juni 1355 Lundekapitlets Privilegier (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 46). Han drog derefter til Avignon for at modtage den pavelige Indvielse og Palliet og vendte 1356 tilbage (S. R. D. VI. 520 og 533). Efter en kort Embedstid, under hvilken han atter blev Gjenstand for en Voldshandling, døde han paa Hammershus i Begyndelsen af Aaret 1361 — 23. Jan., siger Magn. Matthiæ og og Forfatteren af de nyere Tillæg til »Anacephalæosis« (S. R. D. VI. 654) — hans Lig førtes derefter i Fastelavnsugen til Lund og stedtes til Hvile i Domkirken (S. R. D. VI. 533. Magn. Matthiæ Series episc. eccl. Lund. S. 151). Se iøvrigt Suhm. XIII. 374, 405, 428 og 439, Helveg, Khist. II. 145 ff. og Reuterdahl, Sw. Kyrkans hist. II, 351 f.

fuerint, habebunt II marchas denariorum, vicarii vero I marcham denariorum, pauperes scolares et alii pauperes XII oras denariorum, fabrica II oras denariorum,
XIV.[2]* pulsantes in turri II oras denariorum. | Istud anniversarium tenebitur ....[1]) IIII kalendas Februarii.

[9. **Mai.**] **C. VII Idus Maji.** In Perside sanctorum martirum CCCX. Eodem die apud Nazianzi a) oppidum beati Gregorii episcopi, qui Theologus dictus, nobilis, Athenis eruditus collega fuit beati Basilii, Cesareæ Capadotiæ postea episcopi. Constantinopoli b) natalis sancti Timothei, quando ab Epheso ejus sacra ossa delata sunt.

XII.[2] Obiit Guthmundus.

XIII.[1] Obiit Agatha, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] *Item obiit* ....

XIII.[1] Item obiit Ako, monachus et sacerdos sancte Marie de Vite scola, quondam ab[b]as de Herivado.

XIII.[1] Obiit Lucia, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Thuro, conversus[2]) ecclesie sancte Crucis de Dalby.

XIII.[3]* Obiit Magnus Lang, qui fuit vilicus (!) canonicorum et dedit ad ecclesiam beati Laurencii Lundis quatuor marcas denariorum pro sepulcro suo.

[10. **Mai.**] [**D.**] **VI Idus Maji.** Natale Job prophetæ. Romæ, via Latina in cimiterio ejusdem, natalis sanctorum martirum Gordiani et Epimachi atque Januarii. Item Romæ Calepodii presbiteri et martiris sub Alexandro imperatore. Ipso die decollatus est ab Alexandro Palmatius consul cum uxore et filiis et aliis promiscui sexus LXVIII et Felix similiter cum uxore sua Blanda. Item Romæ, via Latina ad Centum aulas, sanctorum Quarti et Quinti. In Hibernia sancti Congelli abbatis atque confessoris.

XII.[2] Obierunt Godefridus presbiter, Thurgut et Thora, Mothir dicta.

XII.[2] Ascerus, presbiter et prior Dalbiensis ecclesiæ.

XII.[2] Obiit Tova, dicta Moder Paules.

a) *Nazazi.* b) *Constantinopolim.*

---

[1]) Kun de to sidste Bogstaver (»na« el. »ua«) af et Ord ere tydelige.
[2]) Ordet »conversus« er skrevet to Gange.

XII.[2*] Item Botulphus, sacerdos et conversus ecclesie Omnium Sanctorum *in* Lundy.

XII.[2*] †Item obiit Brodde, laicus, qui dedit fratribus quatuor marcas argenti.

XIII.[1*] Obiit frater Thormoth, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in *Tumathorp*.

XIV.[2] Anniversarium Petri Erikson de quadam curia in Sandakræ,[1]) de cujus redditibus levent canonici, qui misse et vigiliis interfuerint, quinque partes, vicarii unam partem cum dimidia, pauperes unam partem et in turri dimidiam partem.

[11. Mai.] **E. V Idus Maji.** Romæ, via Salaria miliario XXII, natalis sancti Antimi. Eodem die depositio beati Gengulfi, egregii martiris. Viennæ beati Mammerti episcopi, qui ob imminentem cladem solempnes ante ascensionem Domini letanias instituit.

XII.[2] Obierunt Reinsund, Thorth.

XIII.[2] Jtem obiit Johannes, presbiter et canonicus de Dalby.

XII.[3] †Item obiit Gundramus[2]) sacerdos pie memorie, hujus loci canonicus.

XIII.[1] Item obiit Gerthrudis, priorissa sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] †Obiit Philippus,[3]) subdiaconus, hujus loci canonicus, qui dedit fratribus dimidium bonorum suorum.

XIII.[1*] Obiit Nicolaus, sacerdos ecclesie sancte Trinitatis de Øvid.

XIII.[1*] Obiit Matheus, sacerdos apostolorum Petri et Pauli in Tummathorp.

XIII.[1*] †Obiit Bovo, sacerdos, hujus loci canonicus, decanus Burlandaholm, qui dedit fratribus decem marcas denariorum.

[12. Mai.] **F. IIII Idus Maji.** Romæ, in cimiterio Pretextati, natalis sanctorum Nerei et Achillei fratrum, qui fuerunt eunuchi Flaviæ Domitillæ, quique cum ea apud insulam Pontiam longum pro Christo duxerunt exilium,

---

[1]) Man kjender tre Byer i Skaane med Navnet Sandåkra, mellem hvilke man her kan vælge, nemlig Sandåkra i Skurop Sogn, Vemmenhög Herred, i Mellby Sogn, V. Göinge Herred, og i Ströfvelstorp Sogn, S. Asbo Herred.

[2]) Guntram opføres i Presbyterlisten.

[3]) Se Subdiakonlisten.

postmodum vero ob confessionem Christi capite cesi sunt. Item via Aurelia, miliario secundo, sancti Pancratii martiris, qui cum esset annorum XIIII sub Diocletiano martyrium capitis obtruncatione complevit. Eodem die beati Dionisii confessoris, patrui ejusdem beati Pancratii. Eodem tempore passa est virgo sacratissima Sotheris nomine sub Diocletiano Augusto. Eodem die apud Cyprum sancti patris nostri Epiphanii, Salamine episcopi.

XII.[2] †Obierunt Westo, prepositus, Sveno,[1]) diaconus, hujus loci canonicus.

XII.[2] ..*arr*..[2]) et Philippus, laici.

XII.[3] †Item obiit Waldimarus[3]) | primus,[4]) | Danorum rex gloriosissimus.

XII.[3] Item eadem die obiit Lucia, sanctimonialis ecclesie sancte Marie *et sancti Nicolai in (?) Bose.*

XIV.[1] †Anno[5]) domini M.⁰CCC.⁰XX.⁰ idus Maji quarto obiit Roskildis dominus Gwido,[6]) decanus Lundensis, magni-

---

¹) Se ndfr. Nekrologiet under 12. Mai.

²) Under 12. Mai anføres i Nekrologiet. »Darri, laicus«.

³) Slutningen af begge Indskrifterne paa den i K. Valdemars Grav fundne Blyplade (se Kongegravene i Ringsted Kirke. S. 59 jfr. S. 20) lyder saaledes: »... Obiit autem anno dominice incarnacionis M.⁰C.⁰LXXX.⁰II⁰, regni sui anno XX.⁰VI.⁰, IIII⁰ idus Maii (ɔ: 12. Mai)«, jfr. Nekrologium monast. St. Michaelis Lüneburgensis (Wedekind, Noten zu einigen Geschichtsschreibern d. deutschen Mittelalters. III. 36), Kalendariet foran i det Psalterium, som antages at have tilhørt Valdemars Datter, Dronning Ingeborg af Frankrig (Bibliothèque de l'école des chartes. 6. Série. T. III. 202) og Ringstedtavlen (S. R. D. IV. 279).

⁴) Ordet »primus« tilføiedes ved Midten af 13. Aarhundrede.

⁵) I Randen udfor Notitsen findes følgende Vedtegning (15. Aarh.): »Non scribatur«.

⁶) Guido kaldes ogsaa en enkelt Gang Guido de Hallandia og stammede saaledes vistnok fra Halland. Han var Kannik i Lund og Kapellan hos K. Erik, da han i Foraaret 1305 fik Wäsby Sogn i Luggude Herred, hvortil foruden Erkebispen og andre ogsaa Jon Litle havde Patronatsret, annekteret til sit Præbende (Dipl. Svec. II. 437 og 444). I Aaret 1308 blev Guido af Kapitlet i Lund valgt til Dekanus efter Johannes Kalv, der var død 18. April 1308 (se foran S. 91), men Erkebiskop Isarnus maa have haft Betænkeligheder i Anledning af Valget, siden han noget efter overdrog Biskoppen i Odense, Peter Pagh, at afgjøre, om det efter Ret og Sædvane tilkom Kapitlet at vælge eller Erkebispen at udnævne Dekanus i Lund og, for det Tilfælde Bispen erklærede sig for det første af disse Alternativer, om Guidos Valg i alle Maader var kanonisk. Efter udgaaet Stævning afgjorde Biskop Peter i Jan. 1309 Sagen til Gunst for Kapitlet og for Guido, bekræftede denne sidstes Valg og indsatte ham til Dekanus i Lund (Dipl. Svec. II. 559 f.). Stillingen som Kongens Kapellan har Guido sikkert derefter fratraadt, hvis det da ikke er skeet tidligere, og i Febr. 1312 kalder han sig ogsaa kun Dekanus i Lund (Dipl. Norveg. VIII. 56), men det varer dog ikke længe, forend man paany finder ham i Kongens Tjeneste. 22. Novbr. 1314 udstedte han nemlig i Lund trende Breve, i hvilke han tog Bestemmelse om sine faste Eiendomme,

fici principis domini Erici, quondam regis Danorum illustris, cancellarius. Cujus testamentum et[1]) modum anniversarii sui invenies in fine libri.[2])

XIV.[1] †Anno[3]) domini M.⁰CCC.⁰ quarto decimo, nono kalendas Decembris, constitutus coram nobis E[sgero], divina miseracione Lundensi archiepiscopo, Swechie primate, ac dilecto capitulo nostro vir magne liberalitatis, providus et honestus, dominus Gwido, decanus Lundensis, illustris regis Danorum cancellarius, cogitans, morte nichil cercius, ac hora mortis nichil incercius, et quia, qui parce seminat, parce et metet, volens diem messionis extreme misericordie operibus prevenire, bona sua omnia in Gormsthorp[4]) cum coloniis

---

og i disse Breve kalder han sig foruden Dekanus ogsaa K. Eriks Kantsler (Dipl. Svec. III. 186 ff.). Som Kantsler maatte han ofte være i Kongens Nærhed og var derfor tidt nødt til at være borte fra Lund til Skade for Opfyldelsen af de vigtige Pligter, der paahvilede ham som Dekanus. Det er derfor ganske rimeligt, at han, som endnu i Jan. 1317 kaldes Dekan (Suhm. XI. 792), efter den Tid har opgivet Dekanatet i al Fald midlertidigt, og det vil med denne Antagelse være lettere at forstaa, at et Brev af 10. Decbr. 1317 (Dipl. Svec. III. 343) kan opføre som Dekanus i Lund en hel anden Person, nemlig Peter Jensen — maaske den samme, som senere hen blev Erkebiskop (se foran S. 89 Note 4) — og at K. Erik, da han i sit Testament af 13. Nov. 1319 indsatte sin Kantsler til Executor testamenti, slet ikke omtaler ham som Dekanus (Hvitfeldt. S. 409). Efter K. Eriks Død har Guido sikkert ophørt at være Kantsler, idet det er lidet sandsynligt, at Christopher II efter det Forhold, der havde udviklet sig imellem ham og hans afdøde Broder, skulde have taget dennes Kantsler i sin Tjeneste, og han har vel da igjen overtaget sit Dekanat. 8. Apr. 1320 tilstod Pave Johan XXII ham efter Ansøgning den særlige Begunstigelse, at han i 2 Aar maatte nyde Indtægterne af sine Beneficier, hvorsomhelst han vilde udenfor Lund (N. khist. Saml. III. 803), men inden Pavebrevet kunde naa hertil Landet, maa Guido alt være død. Jfr. Helveg, Khist. I. 716, 738 og Kinch, Ribe Bys Hist. indtil Reform. S. 117, Note 6.

[1]) Den yngre Gavebog har »in« i Stedet for »et«.

[2]) Denne Henvisning passer i al Fald nu ikke længer, idet det, hvortil der vises hen, Erkebiskop Esgers Brev, der følger strax efter, er skrevet paa et eget Blad, som senere er indheftet i Haandskriftet imellem de to Blade (Bl. 40 og 41), paa hvilke Antegnelserne, der høre til 12. Mai, findes. Notitsen i den yngre Gavebog har en ligelydende Henvisning, men denne er der god Mening i, forsaavidt det Dokument, der henvises til, virkelig findes indført paa Gavebogens to sidste Blade. Endnu skal her tilføies den Oplysning, at Notitsen om Guido i den yngre Gavebog hidrører fra en Haand, der er yngre, med andre Ord, er skrevet efter, at den ligelydende Notits i den ældre Gavebog var skrevet. Se iøvrigt ndfr. S. 119 Note 1.

[3]) Ovenover er skrevet (15. Aarh.): »Scribatur secundum alium librum«.

[4]) Vistnok det nuværende Gårdstorp i Qwibille Sogn, Halmstad Herred.

in parrochia Quithbillæ in Hallandia, que a Benedicto Magnussun justo empcionis titulo habuit, curiam unam in Hoygh[1]) in Harthagrahæret, quam a quodam dicto Galigæ, cive Lundensi, eciam emit, et unam curiam in Thathathorp[2]) in Barahæret, quam a domino Johanne Uffæsun[3]) milite emit, ad altare beate Marie Magdalene in ecclesia beati Laurencii Lundis in cripta cum ipsorum bonorum pratis, agris, pascuis, pertinenciis singulis ac estimacionibus universis in sinu nostro, sicut moris est, in presencia capituli nostri predicti ac eciam in placito generali Scanie presentibus pluribus fidedignis scotavit et extunc contulit perpetuo possidenda, hoc onus istis bonis annectens, quod presbiter, qui ad predictum altare beate Marie Magdalene tenetur vel in posterum tenebitur ministrare, qualibet septimana quatuor missas, unam de beata Maria Magdalena, reliquas tres pro magistri Reginaldi de Vallibus clare memorie, Auctisiodorensis quondam archidiaconi, | anima[4]) ac | omnium fidelium defunctorum animabus ultra tres missas, ad quas idem presbiter prius fuit astrictus, dicere teneatur. Cui in recompensam sui laboris decanus Lundensis, qui pro tempore fuerit, sub cujus ordinacione et procuracione libera bona omnia predicta voluit consistere, duodecim marchas denariorum, insuper unam marcham denariorum ad ipsius altaris ornatum, tres marchas denariorum inter canonicos Lundenses, qui vigiliis et misse in suo anniversario ibidem interfuerint, dividendas, unam marcham vicariis, qui similiter ibidem interfuerint suo anniver-

---

[1]) Se foran S. 112 Note 1.

[2]) Tottarp Sogn i Bara Herred.

[3]) Jens Uffesen eller Ovesen, Ridder og en Tid Medlem af K. Christopher II's Raad, førte et omvendt, skraatstaaende Anker i sit Vaaben og var Søn af Erik Glippings og Erik Menveds Drost, Uffe Nielsen. Han nævnes i Tidsrummet 1314—40, men var død 1349. Se iøvrigt Brasch, Vemmetoftes Hist I. 14 f.

[4]) Den yngre Gavebog og det af Guido udstedte Brev (Dipl. Svec. III. 187) har »mea«, der efter hele Sammenhængen ogsaa er rigtigere end »anima«, som skyldes en Rettelse fra en yngre Tid.

sario, unam marcham monasteriis Omnium Sanctorum Lundis et monialium beati Petri ibidem, unam marcham monasteriis Dalbyensi et fratrum predicatorum Lundis, in die anniversarii sui inter ipsa monasteria equaliter dividendas, sex oras denariorum pauperibus scolaribus et aliis illo die dandas et duas oras eodem die in turri pulsantibus de predictorum bonorum redditibus teneatur solvere annuatim, et si quid predictis redditibus superfuerit, hoc ipse decanus pro labore suo ad usus suos levabit libere, nulla alia de bonis ipsis reddenda racione. Hanc tamen condicionem superaddidit istis omnibus, quod bona ista omnia sub sua ordinacione et procuracione diebus vite sue sibi voluit libere retinere. — Item eodem die coram nobis predictis dictus dominus Gwido contulit et scotavit curiam unam in Dauxthorp[1]) cum suis attinenciis et estimacionibus universis, quam a Jacobo Pæterssun justo empcionis titulo habuit, ad usus duodecim scolarium prebendariorum in ecclesia beati Laurencii Lundis, ut per ipsius curie redditus ipsorum scolarium proventus annui augmententur, ita tamen quod quilibet ipsorum scolarium duodecim, qui nunc sunt, et qui pro tempore fuerint, post suum obitum in die anniversarii sui unum psalterium annuatim legere teneatur. Ipsam eciam curiam sub cura illius et ordinacione voluit consistere, cui bona cetera ipsorum scolarium commissa fuerint ordinanda, ipsius curie ordinacione sibi ad dies suos libere reservata. — Item die supradicto coram nobis predictis dictus dominus Gwido contulit, scotavit et in manus libere assignavit curiam unam in parochia beati Petri Lundis in via lata, quam ab heredibus domini Andree presbiteri bone memorie, quondam prioris in Byrthinge, justo empcionis et scotacionis titulo habuit, ad altare beati Stephani in ecclesia beati Laurencii Lundis pro residencia vicarii ipsius altaris vel aliter per ipsum vica-

---

[1]) Dagstorp Sogn og By i Harjager Herred.

rium ad suum commodum ordinandam, hoc onus ipsi curie annectendo, quod vicarius ipsius altaris, qui est, et qui pro tempore fuerit, unam missam pro animabus omnium fidelium defunctorum in qualibet septimana ultra sex missas, ad quas idem vicarius antea est astrictus, dicere teneatur, qui statim ipsas missas incipiat dicere, cujus eciam ordinacioni ipsam curiam exnunc commisit libere ac eciam resignavit. Hec omnia predicta dictus dominus Gwido fecit et ordinavit de consensu nostro et voluntate ac capituli nostri memorati, que (!) eciam huic pagine ad peticionem et requisicionem ipsius domini Gwidonis fecimus annotari.[1])

---

[1] Guido havde 22. Nov. 1314 i Lund udstedt tre forskjellige Breve (Dipl. Svec. III. 186 ff.), hvis Indhold optoges i en Udfærdigelse af Erkebiskop Esger Dagen efter. Det ovenfor meddelte er en forkortet Afskrift af denne Udfærdigelse, indført, som det foran Side 116 Note 2 er angivet, i den ældre Gavebog paa et eget senere indheftet Blad og i den yngre Gavebog paa de to sidste Blade. I begge Gavebogerne hidrører derhos Afskriften vistnok fra samme Haand og er foretaget kort efter Udstedelsen af Erkebispens Brev af 23. Nov. 1314. Nederst paa hver Side af nysnævnte indheftede Blad har der staaet Antegnelser, der senere ere blevne udslettede, dog ikke anderledes, end at det meste endnu kan læses. Antegnelsen paa den første Side er skreven med samme Haand som Erkebiskop Esgers ovenfor aftrykte Brev, hvortil den dog ikke med Sikkerhed kan sees at have hørt, og lyder saaledes:
»Item vicarius ad altare sancti . . . .
»vigilias et missam animarum . . . .
»prout in testamento suo . . . .
Nederst paa den anden Side læses følgende: »Anno domini millesimo »ccc.ºxx.º idus Maji quarto, die videlicet beatorum [Nerei et A]chillei »martirum, obiit Roskildis dominus Gwido, decanus Lundensis, magnifici »principis domini Erici, quondam illustris regis Dan[orum], cancellarius«, altsaa paa Henvisningen og en mindre væsenlig Afvigelse nær ligelydende med den Notits om Guido, som foran S. 115 f. er meddelt, og derhos skrevet med samme Haand som nævnte Notits. Selve Bladet, paa hvilket alt dette er skrevet, har, som foran omtalt, nu Plads imellem Bl. 40 og Bl. 41, men 1320, da Notitsen S. 115 f. om Guido affattedes og nedskreves, maa det have været indheftet bag i Haandskriftet, hvor det ogsaa uden al Tvivl blev indsat fra først af. Paa denne Plads kunde Bladet imidlertid nok behøve en Paategning om, hvor det hørte hen, hvorfor da ogsaa den, der skrev Notitsen under 12. Mai, nederst paa Bladets Bagside indførte en lignende Notits, der kunde gjøre Gavn som en Henvisning til 12. Mai, Guidos Dødsdag. Siden efter kom man dog i Tanke om at flytte Bladet til dets nuværende Plads, Notitsen paa dets Fod, som nu blev overflødig, udslettedes, medens man samtidig glemte at udslette den efter de forandrede Forhold vildledende Henvisning i Slutningen af Notitsen under 12. Mai.

[13. Mai.] **G. III Idus Maji.** Natalis sancte Mariæ ad martires. Foca namque imperatore consentiente beatus Bonefacius papa in veteri fano, quod Pantheon vocabatur, ablatis ydo[lo]latriæ sordibus ecclesiam beatæ semper virginis Mariæ et omnium martirum dedicavit. Cujus dedicationis sacratissima dies agitur III idus Maji. Ipso die sancti Servatii, episcopi et confessoris Tungrensis ecclesiæ. In Hibernia sancti Medoldi confessoris.

XII.[2] Obierunt Razo Greue, laicus, et Theodericus, clericus contractus.

XII.[3] Item obiit Apa, soror nostra.

XII.[3] †Et Simon[1]) beate memorie, Otheniensis ecclesie episcopus, prius hujus loci prepositus.[2])

XII.[3] Obiit Asgunna, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2*] Aniversarium (!) Esberni Hwirwæ cum uxore de bonis Natfaræthorp.[3])

XIV.[3] ℭ Anniversarium Johannis Hakker de una curia in Kattarp,[4]) Lwthgutahæret, et una curia in Ascerathorp,[5]) parochia Haslwnda, de quibus canonici habebunt duas partes, vicarii, pauperes et in turri terciam partem.[6])

[14. Mai.] **A. II Idus Maji.** Natalis patris nostri sancti Pachomii, qui, cum esset factis[a]) apostolicæ graciæ insignis fundatorque Ægypti cenobiorum, scripsit monachorum regulas, quas angelo dictante didicerat, simul et de tem-

a) *factus.*

---

[1]) Simon skal ifølge en Efterretning, der dog savner tilstrækkelig Hjemmel, have været Erkebiskop Andreas Sunesens Broder og altsaa have hørt til Hvide-Slægten (S. R. D. VII. 220 e). Han havde været Kannik i Lund, derefter Provst sammesteds — dog ikke den første Provst, som en Feillæsning (»primus« i Stedet for »prius« ovenfor) har ledet Suhm og flere til at antage — da han blev Biskop i Odense. Som saadan nævnes han første Gang 24. Marts 1163 i Stiftelsesbrevet for Tvis Kloster (Danske Saml. IV. 351). Biskop Simon levede endnu i Slutningen af 1183 (Dipl. A.-M. I. 272) og maaske et Par Aar derefter. Senere end 1186 er han imidlertid ikke død, da hans Efterfølger Johannes alt nævnes i et Brev, der i det tidligste kan henføres til nævnte Aar (Dipl. A.-M. I. 61. jfr. Suhm. VIII 128 jfr. 171 f.). Se iøvrigt Saml. til Fyens Hist. I. 264 ff., Cod. Esrom. ved O. Nielsen. S. XV.

[2]) Den yngre Gavebog har: »Obiit Symon, Othoniensis ecclesie primus episcopus, hujus loci prepositus«. Som bekjendt, var Simon ingenlunde den første Biskop i Odense.

[3] Naffentorp By i Bunkeflod Sogn, Oxie Herred.

[4] Kattarp Sogn i Luggude Herred.

[5] Assertorp By i Häslunda Sogn, Luggude Herred.

[6] Hertil hører vistnok Vedtegningen i Randen foroven (15. Aarh.): »Scribatur«.

pore paschali. Ipso die in Syria natalis sancti Victoris et Coronæ sub Antonino imperatore, duce Alexandriæ Sebastiano, qui diversis tormentorum generibus cruciati ad extremum martyrium compleverunt.

XIII.³ †Anno domini M.ºCC.ºLX.º nono obiit dominus Gudmundus,[1]) Lucie filius, subdyachonus, hujus loci canonicus, qui construxit altare in ecclesia beati Laurencii Lundis in honorem sancte Marie, beate Katerine virginis et beati Olavi martiris. Item contulit ad anniversarium suum et patris sui annis singulis tenendum unam curiam in Rængæ[2]) et unam curiam in Wintarhöghæ,[3]) talibus condicionibus adjectis, ut redditus de dictis curiis provenientes in quatuor partes equales dividantur sub hoc modo, quod prima cedat fabrice ecclesie Lundensis, secunda mense communi canonicorum, tercia et quarta ad anniversarium suum et patris sui agendum deputentur, ita tamen quod singulis annis ad distribucionem pauperum deductis sedecim solidis denariorum totum residuum in anniversario suo et patris sui offeri statuit, quod postmodum inter canonicos, qui vigiliis et misse interfuerint, dividatur una marca denariorum excepta, que singulis annis in die anniversarii sui ad consolacionem et pitanciam canonicorum in communi deputetur.

[15. Mai.] **[B.]** **Idibus Maji.** Natalis sanctorum confessorum Torquati, Thesifontis, Secundi, Indaletii, Cecilii, Esitii, Eufrasii, qui Romæ a sanctis apostolis episcopi ordinati et ad predicandum verbum dei ad Hispanias tunc adhuc gentili errore implicitas directi sunt. Post predicationem vero peractam et multos ad fide[m] Christi conversos clari miraculis in pace quieverunt. Apud insulam Chium natalis sancti Ysidori martiris, in cujus basilica extat puteus, in quo et fertur injectus, de cujus aqua energumini febricitantesque vel reliqui infirmi sepius potati salvantur. [Apud] Lamosacum passio sanctorum Petri et Andreæ, Pauli et Dionisiæ.

XII.² Obiit Othe Awafun.

XII.²* Et Elias, conversus sancte Trinitatis Lundis

---

[1]) Kanniken Gudmund, Lucies Søn, omtales i et Brev af 30. Apr. 1266 (Dipl. Svec. I. 429 f.), af hvilket det ogsaa fremgaaer, at hans Moder Lucie endnu den Gang levede.

[2]) Reng Sogn i Skytts Herred.

[3]) Vintrie By i Bunkeflod Sogn, Oxie Herred.

XII.[3] Et Petronilla, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[3*] *Obit Laurentius ....*

XIV.[1] †Cl Anno domini M.⁰CCC.⁰XXVI.⁰ obiit domina Thyræ, quondam uxor domini Johannis Syalenfaræ[1]) militis, que contulit capitulo Lundensi curiam suam in Lakkælengæ[2]) sitam sub hac forma, quod primo fabrice Lundensi dimidia marcha denariorum singulis annis pro anniversario suo in choro Lundensi asignetur (!), vicariis tantum, pauperibus tantum, residuum canonicis dividetur.

[16. Mai.] C. XVII Kal. Junii. Apud Isauriam natalis sanctorum Aquilini et Victoriani, quorum gesta habentur. Apud Autisiodorum passio sancti Peregrini, episcopi primi civitatis ipsius. Et in pago Foro Juliensi, vico, qui vocatur Calidianus, sanctæ Maximæ virginis, quæ multis clara virtutibus in pace quievit. In Hibernia insula natalis sanctorum Brendani, Carnichi et Tigernachi.

XIV.[2] †Anno domini millesimo ccc.⁰ xxx.⁰ quarto obiit venerabilis pater, dominus Karolus,[3]) Lundensis archiepi-

---

[1]) I et Brev af 20. Nov. 1302, i hvilket K. Erik Menved med Flere, deriblandt 160 navngivne danske Riddere og Væbnere, indestaaer Byen Rostocks Borgere for Betalingen af en dem tilkommende Fordring, nævnes Johannes Syælanzfare junior (Suhm. XI. 885). Men dennes Hustru hed Cecilie, hun var Enke 1310 og blev 1315 Nonne i St. Agnetes Kloster i Roskilde (Suhm. XI. 643, 758 f.). Det kan altsaa ikke være ham, der er ment med den ovennævnte Jens Sjællandsfar. Snarere er det vistnok Jens Sjællandsfar den ældre, der her skal tænkes paa. Denne, om hvis Slægtskab med den yngre Jens Sjællandsfar intet er bekjendt, og som sikkert er identisk med Jens Sjællandsfar, Statholder i Reval (»capitaneus Revaliensis«), der forekommer i to Kongebreve af 23. og 24. Juni 1288 (Suhm. XI. 34), havde tvende Døtre, Margrethe og Christine, af hvilke den førstnævnte 1325 var Enke efter Henrik Albertsen (Eversten) af Tybjerggaard (Daugaard, Danske Klostre i Middelalderen S. 186, Barner, Familien Rosenkrantz. I. 43), medens Christine, der vistnok alt 1316 var Enke (Suhm. XI. 780), Paaskedag 1325 indgik i St. Agnetes Kloster i Roskilde (Daugaard anf. St.). Jens Sjællandsfar den ældres Hustru kjendes ikke andetstedsfra, hun skulde altsaa have hedt Thyra.

[2]) Lackalänga Sogn og By i Torna Herred.

[3]) Karl Eriksen den Røde, med hvilket Tilnavn han først langt hen i 16. Aarhundrede omtales (S. R. D. I. 300, VI. 644), hørte til den ansete sjællandsk-skaanske Slægt med tre Tværbjælker — og ikke to, som det foran S. 11 Note 3 er sagt — som Vaabenmærke. Hans Forældre vare Erik Jensen og Ingerd eller Inger, der begge nævnes ndfr. under 1. Aug. tilligemed en Broder, Ridderen Johan Eriksen, medens to andre Brødre, Knud, der var Erkedegn i Lund, og Christiern, Kannik i Lund og Provst i Gamtofte i Fyen, tidligere ere omtalte (se foran S. 11 og S. 85). Karl var,

scopus tertiusdecimus, qui construxit capellam[1]) pulcram et ornatam a parte au[strali] ab ecclesia, in qua requiescit, cujus persona tenebit anniversarium suum in choro [Lundensi] cum vigiliis et missa, daturus canonicis II marchas, vicariis dimidiam marcham, [qui eciam] ordinavit fieri anniversarium reverendi patris domini Ysarni, Lundensis archiepiscopi [XI], de eadem capella cum tanta pecunia taliter distribuenda, qui eciam addidit [tria] festa de suo, scilicet concepcionis, Mathie et corporis

da han første Gang, d. 18. Febr. 1313, findes nævnt, Provst i Lund og indtog saaledes den fornemste Plads i Kapitlet (Dipl. Svec. III. 114), senere blev han tillige Provst i Gamtofte og fik end yderligere 9. Juni 1324 et Kanonikat i Roskilde af Paven (N. khist. Saml. III. 828, jfr. Dipl. Svec. IV. 374). 17. Jan. 1325 døde Erkebiskop Esger Jul, og efterat Valget af hans Eftermand var lagt i Hænderne paa fem Compromissarier, valgtes saa Karl, senest i Sommeren 1325, til Erkebiskop i Lund Han drog derpaa til Avignon, hvor han i Dagene for 9. Oktbr. tilligemed Indvielsen modtog Palliet af Pave Johan XXII (N. khist. Saml. III. 824 ff.). Hvornaar den nye Erkebiskop er vendt tilbage til Danmark vides ikke bestemt. Da Rigets Stormænd efter at have opsagt K. Christopher II Huldskab og Troskab 7. Juni 1326 i Viborg valgte Hertug Valdemar af Sønderjylland til Konge, var han ikke tilstede, og først næstfølgende 5. Juli møde vi første Gang efter Hjemkomsten hans Navn, i et af K. Valdemar i Roskilde udstedt Brev (Suhm. XII. 128). Efter en Embedstid af ikke fuldt ni Aar, i hvilken Bornholms Gjenerhvervelse for Erkebispestolen og Skaanes Losrivelse fra Danmark og Forening med Sverrig falder, døde Erkebiskop Karl 16. Mai 1334 (Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 120 ff., Helveg, Khist. II. 88, 99 ff., Reuterdahl, Sw. kyrkans hist. II 2. 101 ff., 347 ff., Hist. Tidskr. utg. af Svenska hist. Fören. II. 187 ff.). Han begravedes i det Kapel, han selv havde ladet opføre (se ndfr. Note 1), og paa hans Grav lagdes en Ligsten af Marmor, der endnu er bevaret og bærer følgende Indskrift: »Hic jacet dominus Karolus, quondam archiepiscopus Lundensis, Swecie primas, qui obiit anno domini MCCCXXXIV, XVII kal. Jun. Orate pro eo« (Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 151 f.). Kort før sin Død havde Erkebispen gjort Testamente. Uagtet han tidligere til forskjellige Tider havde anvendt meget af sine Midler til Indstiftelsen af Messer og Aartider og til Gaver til Kapitlet, var der dog endnu til Rest en betydelig Rigdom at fordele efter ham. Blandt dem, der betænktes i Testamentet, var hans endnu levende Moder, ligeledes den pavelige Nuntius, Mag. Petrus Gervasii, Kannik i Le Puy (en Vélay), som i Aarene 1331—34 opholdt sig i de nordiske Riger for Indsamlingen af den paa Conciliet i Vienne (1311—12) bevilgede Pengehjælp til det hellige Lands Erobring (Suhm. XII. 389 ff., Dipl. Svec. IV. 173 ff., 187, Munch, Pavelige Nuntiers Regnsk. S. 113). Til ubrødelig Overholdelse af Testamentet havde Medlemmerne af Kapitlet forpligtet sig 10. Mai 1334 (Dipl. Svec. IV. 377 f.

[1]) 8. Okt. 1330 gav Erkebiskop Karl en Del Jordegods i Skaane til Opførelsen af et Kapel med et Alter til Ære for Jomfru Marie, St. Matthæus Apostel, St. Laurentius og St. Dionysius (Dipl. Svec. IV. 182 ff.). Dette Kapel blev nedbrudt i Aaret 1812 (Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 150).

Christi, ad festa domini J[acobi] a[rchi]episcopi prius facta,[1]) qui eciam dotavit duo altaria sub majori testudine,[2]) [scilicet beate Mar]garete ad parietem australem et altare beati Laurencii [in medio ante yma]ginem.[3])

[17. Mai.] [D.] **XVI Kal. Junii.** In Tuscia sancti Torpetis martiris sub Nerone principe. Hic magnus in officio cesaris Neronis fuit, et a beato Antonino presbitero baptizatus et in fide Christi eruditus est. Hunc Nero, cum cognovisset esse Christianum, tradidit cuidam propinquo suo Satellico, ut impelleret eum sacrificare; sed cum spiritu dei confortatus, beatus vir fideque fundatus immobilis maneret, diversis cruciatibus afflictus ultimo capitis obtruncatione martyrium complevit. Decollatus est etiam cum eo quidam consiliarius Neronis, Evellius nomine, eo quod visa constantia Torpetis Christo crediderat.

XII.[2] Obierunt Lewinus et Arni, diaconus, Roskeldensis kanonicus, Estrit dicta Etta Lofter.

XIII.[2] . . . . *[Ju]liana, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.*

XIII.[2*] *Obiit . . . . a, quondam priorissa sancte Marie et sancti Petri Lundis.*

XIV.[2] ¶ Anno domini M.⁰CCC.⁰ quinquagesimo, XVI kalendas Junii obiit dominus Nicholaus dictus Plate,[4]) canonicus Roskildensis, in Roma, qui dedit fabrice ecclesie beati Laurencii Lundis unam curiam in Hakløse[5]) sitam, ita quod tutor fabrice ipsius ecclesie teneat anniversarium suum in choro Lundensi de dimidietate

---

[1]) Se Erkebiskop Karls Brev af 14. Mai 1331 (Dipl. Svec. IV. 212).
[2]) Se Erkebispens Testamente (Suhm. XII. 389).
[3]) Det Indklamrede er udfyldt ved Hjælp af den yngre Gavebog.
[4]) Aaret 1350 skulde feires som et Jubelaar. Paa Pave Clemens VI's Indbydelse stævnede derfor allerede fra Udgangen af 1349 af saamange Pilegrimme til Rom for at komme til at tage Del i den store Kirkefest, at Antallet af de Fremmede, som i Fastetiden opholdt sig i Rom — vistnok noget overdrevent — angives til tolv Hundredetusinde. Der er ingen Tvivl om, at ogsaa adskillige Danske af den pavelige Aflad have ladet sig lokke ud paa den langvarige og besværlige Reise til Rom, og blandt dem vare sikkert ovennævnte Roskildekannik Niels (Gøtmersen) Plade og den i efterfølgende Notits nævnte Præst, Niels Petersen, der, som det ovenfor meddeles, begge døde i Rom. Niels Plade efterlod sig to Brødre, Hemming og Hakon Gøtmersen, af hvilke den første paa egne og Medarvingers Vegne 23. Juli 1350 (Dipl. Svec. VI. 205) gav og skjødede Kapitlet i Lund tvende den afdøde Broder Niels tilhørende Gaarde i Haglösa til to Aartider for hans Sjæl, den ene at holdes 23. Aug. (se ndfr.) og den anden Dagen efter Jomfru Marie Fødsel (se ndfr. 9. Sept.).
[5]) Haglösa By i Lilla Slågarp Sogn, Skytts Herred.

reddituum ipsius curie. Residua vero dimidietas cedat fabrice ecclesie beati Laurencii antedicte.

XIV.[2] ¶ Item eodem die in Roma obiit dominus Nicholaus Pæterson,[1]) persona capelle domini Petri, archiepiscopi Lundensis, qui dedit pro anniversario suo celebrando unam curiam in Billebyerghæ,[2]) ita quod canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, levent dimidietatem reddituum ipsius curie, tercia vero pars cedat vicariis et quarta pars pauperibus scolaribus et aliis, ita quod de ista parte deducatur una ora pro pulsantibus in turri.

XIV.[2] ¶ Item eodem tempore et anno obiit dominus Johannes Niclesson,[3]) miles, de Sibbethorp, cujus anniversarium celebretur de bonis in Byærnekullæ,[4]) que magister Jonas, frater suus, capitulo pro anima sua dedit, ita quod canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, levent dimidietatem reddituum ipsorum bonorum, vicarii vero terciam partem et quartam partem pauperes scolares et alii pauperes, ita quod de ista parte deducatur una ora pro pulsantibus in turri.[5])

[18. Mai.] E. XV Kal. Junii. Apud Ægyptum sancti Dioscori lectoris, in quem preses multa et varia tormenta exercuit, ita ut ungves ejus effoderet et lampadibus ejus latera inflammaret, sed cælestis luminis fulgore territi ceciderunt ministri. Novissime autem laminis ardentibus adustus martyrium consummavit.

XII.[2]* Obiit Alber*e* in itinere Ierosolimitan*a* (!).

XIII.[1] Item obiit Petrus, prior ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Obiit frater Crismannus, quondam abbas de Tumathorp.

---

[1]) Se foregaaende Side Note 4.

[2]) Billeberga Sogn og By i Rönneberg Herred.

[3]) Johannes Nielsen af Sibbarp, Ridder, var Søn af Niels Hak af Sibbarp og Ingeborg Jensdatter (se foran S. 50 Note 2 og S. R. D. III 536 a). 31. Okt. 1349 besegler han sin Morbroder Erkebiskop Peters Brev (Dipl. Svec. VI. 149), men 1. Juni 1352 omtales han som død, og hans Broder, Mag. Jonas Nielsen kaldet Litle, Kannik i Lund og Roskilde, skjænker da Kapitlet i Lund til en Aartid for ham en Gaard i Bjørnekulla (Registr. capituli Lund, mscr. Nr. 101, Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 147).

[4]) Se foran S. 91 Note 2.

[5]) For at skaffe Plads til denne Notits bleve nogle ældre Notitser udslettede.

XIII.[2] Item obiit frater Michael, sacerdos et canonicus de Øvid.

XIV.[1] *Anno domini M.⁰CCC.⁰ octavo, XIIII kalendas Junii obiit H . . . .*[1])

XIV.[2] Nota anniversarium domini Tuvonis Galen,[2]) militis, de Færeldæ, qui legavit capitulo curiam unam valentem quatuor marchas in Helghæthorp[3]) in parochia
XIV.[2*] Achæsaas | taliter distribuendas, primo canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, II marchas cum dimidia, vicariis dimidiam marcham, in turri oram et residuum pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus.

---

[1]) Skrevet med samme Haand som Notitsen om Henrik Robokindsen ndfr. under 19. Mai.

[2]) Tue Galen hørte til Ætten med de tre Bjælker som Vaabenmærke, men iøvrigt berettes intet nærmere om hans Slægtskabsforbindelser, naar undtages Efterretningen hos Hvitfeldt S. 568 om, at han har haft en Halvbroder ved Navn Peter Holgersen, der faldt 1382 under Indtagelsen af Hr. Tue's Borg Thurstorpsø. En samtidig Krønike omtaler denne Indtagelse af Thurstorpsø, og at der ved den Leilighed faldt en skaansk Ridder, men angiver hans Navn som Holmger (S. R. D. VI. 534, jfr. Erslev, Dronning Margrethe. S. 86 f., 459, Styffe, Skandinavien u. Unionstiden. 2. Uppl. S. 62). Det tidligste, Tue Galen findes omtalt, er 15. Apr. 1345 i Lundekanniken Peter Jensens Testament (se foran S. 93 Note 3), og endnu i Aaret 1400 vides han at have været i Live. I det Tidsrum, der begrændses af disse to Aar, møde vi ham strax i 1345 som Ridder (Dipl. Svec. V. 436), senerehen beklædte han tvende ansete Stillinger, nemlig i Aarene 1364 og 1365 som K. Valdemars Marsk (Reinhardt, Valdemar Atterdag. S. 387, Urkundenb. der Stadt Lübeck. III. 576) og fra 1376 til 1383 var han Præfekt eller Gjældkær i Skaane (Suhm. XIV. 20, 500 jfr. 12, 121; Erslev. S. 459). Efter 1383 hører man i mange Aar intet om ham, og først fra 1396 af møde vi igjen hans Navn i Breve (Suhm. XIV. 393, 396, 426, 477; Molbech og Petersen, Danske Dipl. o. Breve. S. 62, 63, 76, 81, 87 f., 90; Barner, Familien Rosenkrantz. I. Dipl. S. 30 f.) indtil Aar 1400, da han 11. Aug. til Erkebiskop Jacob i Lund sælger sin Gaard Næsbyholm og andet Gods (Barner, Familien Rosenkrantz, I. 78. 81). Til Næsbyholm skriver han sig i det tidligste i Aaret 1363 (Æ. danske Archivregistr. I. 153), naar han altsaa ovenfor skrives til Færælde, nu Färlöf, i Sognet af samme Navn, Ö. Göinge Herred, kan dette sikkert kun gjælde for Tiden før 1363, og det stemmer godt dermed, at den ældste Del af ovenstaaende Notits, der er indført med samme Haand som Notitsen om Præsten Andreas foran S. 21, maa skrive sig fra c. 1350. Tue Galens Hustru hed Ingefrid (Petersdatter?), som han sees at have ægtet for 15. Apr. 1345 (Dipl. Svec. V. 436). Af Børn kjendes en Søn, Peter Galen, som 21. Mai 1400 besegler et Brev (Dipl. Langeb.), og en Datter Ingefrid, der før 1387 var bleven gift med Jens Axelsen (Ulfeldt) og 1396 døde som Enke (Barner, Familien Rosenkrantz I. 68 f., 72 ff., 77 f.).

[3]) Heljarp By i Ausås Sogn, Søndre Asbo Herred.

[19. Mai.] **F. XIIII Kal. Junii.** Romæ sanctæ Potentianæ virginis, quæ fuit illustrissimi generis, Pudentis, discipuli sancti Pauli apostoli, filia, cujus mater Sabinella, soror vero Praxedis, quas piissimus pater earum Pudens in omni religione Christi erudivit virginesque Christo reliquit. Quæ post obitum sancti patris in omni exercitatione pietatis excreverunt et sic perfectæ cum virginitatis corona ad Christum perrexerunt. Ipso die beatissimi Pudentis, patris supranominatarum virginum. Item Romæ sanctorum Callocceri a) et Parteni, eunuchorum uxoris Decii imperatoris, qui cum essent unus prepositus cubilis alter primicerius, nolentes sacrificare ydolis, a Decio cesi sunt. Corpora vero eorum juxta viam Appiam posita.

XII.² Obiit Siuuardus, filius Godrici, laicus, frater noster.

XII.³ Item obiit Haroldus, presbiter et canonicus sancte Mariæ Wibergis, et eodem die Ingolfus, sacerdos et novitius ejusdem congregationis.

XIII.¹ †Item[1]) obiit Thord,[2]) decanus Lundensis ecclesie, qui dedit fratribus domos Lundis in curia, que dicebatur decani, et mansionem, que dicitur Myruthorp,[3]) ad mensam fratrum, et de quadam terra redditum duarum horarum ad sacrificium in anniversario in per-
XIII.² petuum, | que fuit Eknebiarg.[4])

XIII.² Item obiit dominus Astradus, decanus de Ingilstathahæret, hujus loci canonicus, qui fabrice Lundensis ecclesie et mense canonicorum IIII^or marcas denariorum in sui memoriam dedit.

XIII.² Item obiit Johannes, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.¹ †Anno domini M.⁰CCC.⁰ octavo obiit Henricus Robokindson, civis Lundensis, XIIII kalendas Junii, qui in felicem sui memoriam et ad salutem anime sue reliquit canonicis Lundensibus [unam] tabernam inter tabernas mercatorum Lundis sitam, omni anno solventem duas marchas denariorum. In ecclesia beati

a *Colloceri.*

---

1) I Randen udfor Notitsen findes følgende Vedtegning (15. Aarh.): »Non scribatur«.

2) Thord, Dekanus i Lund, hvis Navn opføres i Presbyterlisten, overværede med nogle Andre en Markeskjelsforretning (S. R. D. III. 473) og er sikkert den »T. decanus«, der nævnes i to Breve fra 1211 (Dipl. A.-M. I. 287 f.).

3) Mörup (eller Mörarp) Sogn og By i Luggude Herred.

4) Igneberga Sogn og By i V. Göinge Herred.

Laurencii annuatim dies anniversarius suus celebretur. ⌈Dicte vero due⌉[1]) marche taliter die supradicto dividantur, primo canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, una marcha denariorum, altera vero marcha inter vicarios et pauperes scolares, qui misse et vigiliis interfuerint, equaliter dividatur.

[20. Mai.] G. XIII Kal. Junii. Romæ, via Salaria, natalis sanctæ Basillæ, virginis et martiris Christi, quæ, cum esset ex genere regio et haberet sponsum illustrissimum nomine Pompeium, per beatam Eugeniam et sanctos Protum et Iacinctum conversa ad fidem accusata est a prefato sponso suo, quod esset Christiana, et idcirco gladio transverberata jubente Gallieno Augusto. In Galliis, civitate Nemauso, natalis sancti Baudelii, qui a paganis deorum suorum sacrificia celebrantibus comprehensus, cum sacrificare nollet et in fide Christi immobilis persisteret, martirii palmam preciosa morte percepit.

XII.[2] Obierunt Asa, soror, et Cristiarn,[2]) pater domini archyepiscopi Eschili.

XII.[2] Et Ølvy, | diaconus, Dalbuensis ecclesie canonicus regularis.

XII.[2]* Obiit Tovo, Dalbyensis prior.

XII.[3]* Et Thormarus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Item obiit Petrus,[3]) Roschildensis episcopus, noster canonicus.

---

[1]) Det Indklamrede er tilføiet efter den yngre Gavebog.

[2]) Christian Svendsen eller, som han ogsaa kaldes, Christian Gamlæ (S. R. D. IV. 282) var en Søn af Svend Thorgunnesen (se ndfr. 20. Juni) og Inge (se ndfr. 21. Nov.) og Broder til Erkebiskop Asser (se Stamtavlen S. R. D. I. 43) Han horte til »Vitherlaget« i K. Niels's Tid, var en af Kongens Huskarle (S. R. D. III. 153, 163), men forlod siden K. Niels og sluttede sig til Erik Emune, da denne for at hævne Mordet paa sin Halvbroder Knud Lavard krigede mod Niels og hans Søn (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 647 ff., S. R. D. I. 60 f.). Efter K. Erik Emunes Drab vilde Christian have Knud Lavards sexaarige Søn Valdemar udraabt til Konge, et Forsæt, han imidlerlid nodtes til at opgive, hvorefter han paa Thinget, hvor den nye Konge skulde vælges, talte for Erik Lams Valg (Saxo. I. 665 f.). Christian Svendsen levede altsaa endnu i Slutningen af Aaret 1137.

[3]) Biskoppen i Roskilde Peter Jakobsen var en Søn af Jakob Sunesen eller Jakob af Møen (Jacobus de Mone), som han ogsaa kaldes (S. R. D. IV. 545, Tab. IV.) Efterat Pave Honorius III i Foraaret 1223 ved Breve til Kongerne i de tre nordiske Riger havde opfordret dem til at tage Korset og bringe det hellige Land Hjælp, og efterat han yderligere Aaret efter (28. Febr. 1224) havde paalagt Biskop Peter i Roskilde at lade prædike Korstog i hele Erkestiftet Lund, brød en Skare Korsfarere op fra Danmark

XIV.[3] Anno domini M.°CCC.°LXX.° septimo obiit Thrygillus Olavi[1]) de Stewighe,[2]) qui sepultus est inter fontem et altare sancti Laurencii ad aquilonem, pro cujus anniversario curia in Lju[n]gsyø in Gershæret, cujus pensio secundum moderacionem capituli singulis annis dividatur inter canonicos, vicarios, pauperes [scolares], et pulsanti [in] turri secundum temporis [ubert]atem.[3])

[21. Mai.] A. XII. Kal. Junii. In Mauritania Cesariense natalis sanctorum Timothei, Polii et Eutichii diaconi, qui apud prefatam regionem verbum Domini disseminantes pariter coronari meruerunt. Item apud Cesaream Capadotiæ sanctorum Polieucti,[a]) Victorii,[b]) Donati.

XII.[2] Obiit Toko, presbiter et monachus de Sanctis.

XII.[3] Obiit Suno, diaconus et canonicus sancte Crucis Dalby.

XIII.[1] Item obiit Simon, prior, sacerdos et monacus sancte Marie de Byrhthing.

XIII.[1] Item obiit Thidricus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1*] Item obiit frater Bovo, quondam prior ecclesie sancte Trinitatis de Øwith.

XIII.[2] †Anno ab incarnacione domini M.°CC.°LX.° kalendas Junii XII obiit magister Kanutus,[4]) hujus loci canonicus, filius quondam Petri et Anne de Hunabiargh,[5]) vir constantis et fortis animi, qui non solum in logycalibus

a Policueti. b Victorie.

---

ved Foraarstide 1225 under Biskop Peters Anforsel. Underveis led Bispen Skibbrud paa Flanderns Kyster. Han søgte Tilflugt i Cistercienserklostret Ter Doest (abbatia Thosana), der laa lidt N. for Brügge, ikke langt fra Havet og fra Byen Damme, og døde der 19. Mai 1225. Paa hans Ligsten, der endnu skal være bevaret (i Brügge?), fandtes følgende Indskrift: »Hic jacet Petrus, episcopus Roskildensis, cognatus regis Daciæ, qui cruce signatus in itineratione ad Domini sepulchrum hoc in loco obiit« (S. R. D. I. 244, jfr. Nordalbing. Studien V. 51, S. R. D. V. 457, III. 266, Zeitschr. f. hamburg. Gesch. VI. 79, Kbhvns. Diplomatarium ved O. Nielsen, II. 11, Suhm. IX. 503 f. Chronique de l'abbaye de Ter Doest. S. 9 f., Riant, Skandinavernes Korstog. S. 462 ff. L. van Hollebeke, Lisseweghe. S. 45 ff.).

[1]) 15. Nov. 1377 stiftede Uffe Olufsen af Ljungby en Aartid for sin afdøde Broder, ovennævnte Troels Olufsen, og gav dertil sin Gaard i Lyngsjø Sogn i Gärds Herred (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 102, jfr. S. R. D. VII. 252, 262.).

[2]) Vistnok Stäfvie Sogn og By i Torna Herred.

[3]) Denne Notits skulde maaske rettest have Plads under 19. Mai.

[4]) Se ndfr. 24. Juni.

[5]) Hunneberga By i Harlösa Sogn, Frosta Herred.

et scientia naturali verum eciam in utroque jure, tam canonico quam civili, competenter eruditus. Nota[1]) varia sue liberalitatis dona, que diversis, tam domino archiepiscopo quam domino decano Lundensi et aliis concanonicis suis quam eciam aliis consangvineis suis et sibi familiaribus et hiis eciam, qui tempore obitus sui de sua familia exstiterunt, in pii sui nominis memoriam eroganda decrevit. Fabrice Lundensis ecclesie quatuor marcas denariorum, communitati canonicorum Lundensium sex marcas denariorum, | [vic]ariis dimidiam marcham, prout (?) in testamento suo evidencius continetur,[2]) | curiam suam in Hunabiargh, sitam a parte occidentali rivuli decurrentis ibidem, cum omnibus attinenciis eidem, tam mobilibus quam se moventibus, ad tales usus legavit, ut de redditibus provenientibus de eadem, datis primo duabus oris denariorum pauperibus, residuum dictorum reddituum dividatur ex equo inter canonicos Lundenses et fratres minores, ut exinde apud utrosque suum agatur anniversarium singulis annis.

[22. Mai] **B. XI Kal. Junii.** In Affrica Casti [et] Emilii, qui per ignem passionis martyrium consummaverunt, scribit Cyprianus in libro de lapsis. Eodem die apud Corsicam natalis sanctæ Juliæ, quæ crucis supplicio coronata est.

XII.² Obiit Æverhardus, laicus.

XII.³* Item obiit Ebbo,[3]) subdiaconus, hujus loci canonicus.

XIII.¹ Obiit Thomas, diaconus sancte Marie de ordine predicatorum Lundis.

XIII.² Item obiit frater Symon, canonicus et diaconus ecclesie sancte Trinitatis.

---

[1]) Istedetfor dette Ord har den yngre Gavebog: »Inter«.

[2]) De senere tilføiede Ord »[vic]ariis . . . . . . continetur« findes ikke i den yngre Gavebog. Saaledes som de findes anbragte i Haandskr., er det klart, at de skulle indsættes etsteds inde i Notitsen og ikke, som hos Langebek, sidst i denne.

[3]) Sikkert nok den samme Subdiakon Ebbe, der opføres i Subdiakonlisten, og som med fl. a. underskriver et Brev, der formodes at være fra Aar 1173 men i al Fald er udstedt før 28. Aug. 1177 (Codex Esrom. ved O. Nielsen. S. 90, jfr. S. XVII og foran S. 28 Note 5).

XIII.[2] ÷Item obiit Hyldigerus,[1]) sacerdos, hujus loci canonicus.
XIII.[2] Item obiit Gunnæ, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XIV.[2] ÷Nota anniversarium domini Karoli archiepiscopi supradicti,[2]) quod teneri debet in octava die post [obitum][3]) suum de bonis in Borendholm, que dedit frater suus, nobilis vir, dominus Johannes Erikson[4]) miles, capitulo Lundensi, ita quod canonici habebunt duas marchas, vicarii dimidiam marcham, pauperes scolares dimidiam marcham et alii pauperes et turri.[5])

[23. Mai]. [C.] X Kal. Junii. Apud Linguones[a]) passio Desiderii episcopi, qui cum plebem suam ab exercitu Wandalorum[b]) vastari cerneret, ad regem eorum pro ea supplicaturus exivit, a quo statim jugulari jussus est. Qui pro ovibus sibi creditis cervicem libenter tetendit et percussus gladio migravit ad Dominum. Passi sunt cum eo et plures alii de numero gregis sui et apud eandem urbem una cum eo conditi. Et apud Viennam sancti Desiderii episcopi, qui passus est in territorio Lugdunensi in villa Prisciniaco,[c]) qui martyr modo sepultus in Viennensi ecclesia honorifice servatur.

XII.[2] Obiit Aggi, dictus Thorsten.
XII.[2*] Et Gunnildis, laica, Mother dicta.
XII.[3] ÷Item obiit Simeon,[6]) subdiaconus, hujus loci canonicus.
XIII.[1] Item obiit Aggi, laicus, Dalbuensis conversus.
XIII.[1] Item obiit Tonna, monialis *sancte* Marie et sancti Petri Lundis.
XIV.[2] Nota anniversarium Nicholai Pæterson de Slokethorp,[7]) qui contulit capitulo Lundensi unam curiam in Roslef,[8])

a) Linguores. b) Wandolorum. c) Priscilliaco.

[1]) Hildiger døde c. 1250 (se foran S. 80 Note 1). Han nævnes — dog ikke som Præst — i et Brev af 15. Oktbr. 1241 (Dipl. Svec. I. 297).
[2]) Se foran S. 122.
[3]) Dette Ord er ligeledes forbigaaet i den yngre Gavebog. Jfr Domkapitlets Brev af 1. Oktbr. 1334, indført ndfr. ved 1. Aug., og Johannes Eriksens Gavebrev af 29. Marts 1335 (Dipl. Svec. IV. 429). — Erkebiskop Karl døde 16. Mai, den ottende Dag efter hans Død bliver altsaa 23. Mai, hvorefter man skulde have ventet at finde ovenstaaende Notits indført ved denne Dag istedetfor, som nu er Tilfældet, ved 22. Mai.
[4]) Se ndfr. under 1. Aug.
[5]) I den yngre Gavebog lyder Slutningen af Notitsen saaledes: »et alii pauperes marcham denariorum.«
[6]) Simeon eller, som han kaldes i Nekrologiet, Simon døde Aar 1166. Se ndfr. Nekrologiet under 23. Mai.
[7]) Enten Stora eller Lilla Slagarp Sogn og By i Skytts Herred.
[8]) Roslöf By i Gårdstånga Sogn, Frosta Herred.

cujus fructus in tres partes dividantur, ita quod canonici, qui die anniversarii sui vigiliis et misse interfuerint, habebunt duas partes, terciam vero partem vicarii et pauperes equaliter, ita tamen quod de tercia parte deducatur una ora pro pulsantibus in turri.

[**24. Mai.**] **D. VIIII Kal. Junii.** Natalis sancti Manachen, Herodis tetrarchæ collactanei, doctoris et prophetæ sub gracia novi testamenti, apud Antiochiam in Christo quiescentis. Item beatissimæ Johannæ, uxoris Cuzæ procuratoris Herodis, quam commemorant evangelistæ. In Portu Romano natalis sancti Vincentii martiris. In Galliis, civitate Nannetis,[a] sanctorum martyrum Donatiani et Rogatiani fratrum. In Hystria natalis sanctorum Zoelli, Servilii, Silvani et Dioclis.

XII.[2] *Obiit Bovi, laicus, filius Uluet.*

XII.[2] *Et Arnoldus,*[1]) *Roskildensis ecclesie episcopus.*

XII.[2*] *Item obiit Thorstanus, conversus sancte Marie de Esrom.*

XIII.[2] *Item . . . . [sancti Nico]lai [et sancti] Petri* Lundis.

XIII.[3] *Anno [MCC]L . . . VIII⁰ kalendas . . . . obiit pie memorie* . . . .

XIV.[2] †Nota anniversarium domini Petri Mulæ,[2]) canonici Lundensis, de bonis in | Øtheløf,[3]) | de quibus detur canonicis marcha denariorum, vicariis due ore, pauperibus due ore, relicum (!), si fuerit, cedat canonicis.

[**25. Mai.**] **E. VIII Kal. Junii.** Romæ, via Numentana, in cimiterio Pretextati, natalis sancti Urbani episcopi et martiris. Hic sedit in episcopatu

a) *Mamnetis.*

---

[1]) Arnold havde været K. Knud d. Helliges Kapellan, blev Biskop i Roskilde 1088 eller 1089 og døde 1124 (S. R. D. III. 341, I. 379 f.). Efter en Meddelelse, der stammer fra et Necrologium Roskildense, skulde Biskop Arnold være død i Landflygtighed (S. R. D. VII. 155, 157, jfr. Suhm. V. 256), hvilket dog den samtidige Roskildekronike ikke omtaler. Se iøvrigt Helveg, Khist. I. 316 f., A. D. Jørgensen, Den nord. Kirkes Grundlæggelse. S. 842 og Tillæg. S. 92.

[2]) Kanniken Peter Mule omtales 1332 (Munch, Pavelige Nuntiers Regnskaber. S. 73).

[3]) Det kan ikke med Sikkerhed afgjøres, om der her er foretaget en Rettelse, eller om blot den ældre, udslidte Skrift er bleven opfrisket. Øtheløf er nuværende Ölöf eller Öllöf By i Ö. Vemmenhög Sogn, Vemmenhög Herred. For »Øthelof« har den yngre Gavebog: »Wikasstathæ«, der formodes at være Södra eller Vestra Virestad By i Bösarp Sogn, Skytts Herred (S. R. D. IV. 43 g).

annos III, menses X, dies X. Cujus doctrina sub persecutione Alexandri multi martyrio coronati sunt. Mediolani[a]) sancti Dionisii episcopi et confessoris. Apud Mesiam, civitate[b]) Dorostoro, natalis sanctorum martyrum Passicratis, Valentionis et aliorum duorum simul coronatorum. Romæ Eleutherii papæ, qui sedit annos quindecim.

XII.[2] Obiit Asa.

XIII.[1]* Item obiit Oddo, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[3]* Item obiit magister Laurencius,[1]) | dyaconus, | hujus loci canonicus, qui ad anniversarium suum annuatim tenendum contulit duas marcas denariorum de censu curie, quam emit de Esberno Magnussun,[2]) item duas marcas denariorum de fundo, quem emit de domino Gotone,[3]) hujus etiam loci canonico, inter canonicos, qui vigiliis et missis interfuerint, equaliter

XV[1] dividendas. | De residencia canonicali in parochia beati Michaelis sita, in qua jam dominus Laurencius Achonis[4]) canonicus residet, de qua II marche denariorum, item de residencia, in qua nunc Folquinus[5]) prepositus, de qua II marche denariorum, canonicis totum, in parochia cripte.[6])

[26. Mai.] **F. VII Kal. Junii.** Apud Athenas beati Quadrati episcopi, discipuli apostolorum. Item natalis sancti Quadrati martiris, in cujus solemp-

a) Mediolano. b) Mesinam civitatem.

---

[1]) Magister Laurentius, Kannik i Lund, nævnes i Breve fra 1285 og 1299 (Dipl. Svec. I. 667, II. 295; S. R. D. VI. 345, jfr. Suhm. XI. 292 f. og Helveg, Khist. I. 703; S. R. D. VI. 326 f., 335, 337.)

[2]) Nævnes i et Brev af 20. Sept. 1310 (Suhm. XI. 905 ff.). Han var sikkert Broder til den foran S. 41 omtalte Ridder Joseph Magnussen.

[3]) Se foran S. 111 og ndfr. 17. Decbr.

[4]) Lundekanniken Laurentius Aagesen, som førte et tværdelt Skjold med en syvoddet Stjerne i hvert Felt, nævnes i Aarene 1404—1421 (Sv. Dipl. från o. med 1401. I. 331 f., 340; II. 279; Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 93; Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. S. 6).

[5]) Folkvin, Søn af Degner og Cecilie Gyntersdatter, om hvem ndfr. under 12. Juni, førte et delt Vaabenskjold, første Felt skaktavlet og i andet Felt en halv, flakt Ørn paa Delingslinien (Henry Petersen, Danske gejstl. Sigiller. Nr. 57). I mindst 46 Aar eller fra 1375 til 1421 — han levede endnu 5. Juli 1421 — var han Domprovst i Lund (Sv. R. P. I. 355, 437, II. 151; Sv. Dipl. från o. med 1401. I. 68, 499, 504 f., 511, II. 268, 289, 472; Molbech og Petersen, Danske Diplomer, S. 214 f., Registrum capituli Lund. mscr. Nr. 93). 1415 havde Folkvin gjort sit Testament (Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 176 f.).

[6]) Ordene »in parochia cripte« høre sikkert andetsteds hen, maaske foran »in qua nunc Folquinus«.

nitate sancti Augustini sermones habiti inveniuntur. Romæ beatorum martyrum Simmetrii a) presbiteri et aliorum XXII orum, quos Antoni[n]us imperator pro Christo puniri fecit. Tuder Tusciæ sanctorum Felicissimi, Heraclii, b) Paulini. In territorio Autisiodorensi passio sancti Prisci martiris cum ingenti multitudine. In Britanniis sancti Augustini episcopi et confessoris, qui missus a beato papa Gregorio primus genti Anglorum Christi evangelium predicavit. Ipso die [Viennæ] Zachariæ, secundi ejusdem urbis episcopi. Depositio venerabilis Bedæ presbiteri, qui nonagenarius obiit die, quo ipse petiit, hoc est, in ascensione dominica ab incarnatione Domini DCCXXXI, ab obitu beati Gregorii papæ CXXVII.

XII.[2] Ricvalus,[1]) episcopus, obiit in domino, et Robertus presbiter.

XII.[2] Et Tola.

XII.[2*] Abiit quoque Arina, dicta Anna. 8 marcas auri.[2])

XII.[3] Obiit etiam Tote, filius Hildulf.

XII.[3*] Item obiit frater Lambertus, canonicus de Insula sancte Trinitatis.

XIII.[1] Item obiit Cristianus, subdia[co]nus et monachus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[2] Item obiit frater Sveno, laicus, de Øwith.

XIII.[2] Item obiit Samuel, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis in Øvith.

XIII.[2] Obiit dominus Hermannus, hujus loci vicarius.

a) Simmitrii. b) Herachii.

---

[1]) Rikvald var den tredie i Rækken af Bisperne i Lund og fulgte efter Egin, som døde 19. Oktbr. 1072. Han var som Vidne tilstede ved Udstedelsen af K. Knud den Helliges Gavebrev til Kirken i Lund 21. Mai 1085 og havde en væsenlig Indflydelse paa Oprettelsen af samme Kirkes ældste Præbender. Rikvald døde 1089 og efterfulgtes af Asser, der viedes til Biskop 18. Nov. s. A. (S. R. D. III. 249 a, 425, 428, 447; A. D. Jørgensen. Den nord. Kirkes Grundlæggelse, S. 781, 816; se ogsaa foran S. 107 Note 4). Det er bekjendt, at Saxo et Par Gange forvexler Rikvald med Egin og feilagtig lader sidstnævnte leve under K. Knud d. Hellige og blive efterfulgt af Asser (Saxo ed. P. E. Müller. I. 580, 605 jfr. dog S. 599; S. R. D. III. 319 b.).

[2]) Ordene »8 marcas auri (scil. dedit)«, der tilligemed et Tegn, som har en fjern Lighed med et Paragraftegn, ere skrevne i Randen udfor Notitsen om Arina og med samme Haand som denne, maa formodes at høre til denne Notits, et Henvisningstegn mangler nemlig ganske. — Naar det erindres, at der fra den Tid, omkring 1200, da det ovenstaaende kan være skrevet, vistnok ikke kjendes noget Exempel her i Norden paa Brugen af de arabiske Zifre i Haandskrifter, og i det øvrige Europa kun kjendes faa Exempler derpaa inden 1200, kunde det nok fremkalde Betænkelighed med Langebek at gjengive Randbemærkningen som ovenfor er gjort. saa meget mere som desuden det formentlige Ottetal ikke ligner andre kjendte Ottetaller fra 12. og 13. Aarh. (se Wattenbach, Anleitung z. latein. Palaeographie. 3. Aufl. S. 88), men snarere ligner et S. Nogen anden Læsning synes imidlertid ikke at være mulig.

XIII.[2] Item obit Cristina, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Nota! Dies anniversarii Kanuti Tuveson. | Qui obiit
XIV.[2] in via Rome, qui legavit ad anniversarium suum celebrandum in choro Lundensi unam curiam in Gullethorp[1]) in Gythingehæret sitam, cujus fructus duas partes levent canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, terciam vero vicarii et pauperes equaliter, ita quod de illa parte tercia habebunt pulsantes in turri unam oram denariorum.[2])

[27. Mai.] G. VI Kal. Junii. Apud Mesiam, civitate Dorostorensi, natalis sancti Julii, qui tempore persecutionis, cum esset veteranus et emeritæ militiæ, comprehensus ab officialibus et Maximo presidi oblatus, nolens sacrificare ydolis et nomen Jesu Christi constantissime confessus, capitali sententia punitus est. Eodem die sancti Esichii[a]) martiris. In Galliis, civitate Arausica, sancti Eutropii episcopi, cujus vitam illustrem virtutibus ac miraculis Verus episcopus luculento sermone describit.

XII.[2] *Obierunt Tholf, Dota.*

XIV.[2] Anniversarium Dæyenardi, quondam villani in Hæl-
XV.[1] singborgh, | qui interfectus fuit in Halstadhæ[3]) sub anno domini M.⁰CCC.⁰XL.⁰ VIII.⁰ crastino ascensionis, | de una curia in Norhwitinge,[4]) valente quinque solidos annone, et altera curia in Kakethorp[5]) in parochia Færingetoftæ, valentem (!) unam marcham denariorum, cujus fructus taliter dividantur, primo habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, duas partes, terciam vero vicarii et pauperes equaliter, de qua pulsantes in turri levent unam oram denariorum.

[28. Mai.] A. V Kal. Junii. Natalis sancti Johannis papæ et confessoris. Eodem die apud Parisium sancti Germani episcopi et confessoris. Item apud Sardiniam sanctorum Emilii, Felicis, Priami, Luciani.

a) Esitii.

---

[1]) Vistnok Gulastorp By i Igneberga Sogn, V. Göinge Herred.
[2]) Denne Notits har Langebek overseet.
[3]) Enten Halmstad i Halland eller maaske snarere Halmstad Sogn og By, ikke langt fra Helsingborg, i Luggude Herred.
[4]) Norrhviddinge Sogn og By i Harjager Herred.
[5]) Karup By i Färingtofta Sogn, N. Asbo Herred.

XII.[2] Obierunt Sveno villicus, Hacun laicus et Oda laica.

XII.[3] I*tem* obiit de domo sancti Laurentii Waldemarus, ... canonicus inter scolastica constitutus.

XIII.[2] Item obiit Adhelburg, monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] †Nota anniversarium Esberni Wæthirs[1]) dicti Sanger, qui dedit capitulo unam curiam in Harthløsæ,[2]) que valet in anno IIII marchas denariorum, de quibus dabitur (!) canonicis annuatim III marche, fabrice III ore, vicariis II ore, pauperibus VII solidi cum dimidio, pulsanti in turri XV denarii.

[29. Mai.] B. IIII Kal. Junii. Romæ via Aurelia sancti Restituti, via Tiburtina VII germanorum. Treveris beati Maximini episcopi, a quo Athanasius persecutionem Constantii fugiens honorifice susceptus est. Item passio sancti Coronis martiris et filii ejus sub Aureliano imperatore, judice Domitiano, qui diutius afflicti pro Christo ad extremum martyrium consummaverunt. Eodem die natalis sanctorum Sisinnii, Martyrii atque Alexandri, qui in Annave partibus, persequentibus gentilibus viris, martyrii coronam adepti sunt. Item sancti Alexandri martiris.

XII.[2] Suno, presbiter, Ro[s]keldensis canonicus, obiit, et Sven laicus.

XII.[3]* IIII kalendas Junii obiit Matheus, sacerdos et monachus sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Obiit Simon, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis de Øwith.

XIII.[2] †Item obiit Saxo,[3]) subdiaconus, hujus loci canonicus.

---

[1]) Den yngre Gavebog har: »Esberni Wæthiis«. — 6. Mai 1344 befuldmægtigede Lundekanniken Peter Jensen af Nim (se foran S. 93) sin Kollega Joseph Botulfsen (se ndfr. 18. Juni) til at afhænde til Kapitlet i Lund de tre Gaarde, han eiede i Harløse, hvormed hans Gjæld til samme Kapitel skulde være afgjort. I denne Gjæld var ogsaa indbefattet 8 Mark rent Sølv, der vare bestemte til en Aartid for »Wæther Sangæræ«, og som Peter Jensen havde oppebaaret (Dipl. Svec. V. 260). Wæther Sangæræ og Esbern Wæther kaldet Sanger er vistnok samme Person, der altsaa maa formodes at være død før 6. Mai 1344.

[2]) Se foran S. 32 Note 4.

[3]) Velschow, der senest har hævdet den Anskuelse, at Saxo Grammaticus har været Kannik i Lund, antager i Sammenhæng hermed, at ovennævnte Saxo og Saxo Grammaticus er samme Person (Saxo. ed. P. E. Müller. II. LII f.). Der kan imidlertid ingen Tvivl være om, at ovenstaaende Notits skriver sig fra Midten af 13. Aarh., altsaa fra en Tid, da alle ere enige om, at Saxo Grammaticus for længe siden var død, og da der tilmed fra Subdiakonlisten kjendes en anden Saxo, paa hvem Notitsen ganske kan passe, ogsaa med Hensyn til Tiden, er det langt rimeligere at antage

XIV.[2] Anniversarium domine Cristine Haquini de quadam taberna institoris Lundis, cujus fructus cedant canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint.

[30. Mai.] **C. III Kal. Junii.** Romæ, via Appia in cimiterio, natalis sancti Felicis papæ. Hic constituit, supra memorias martyrum missas celebrari. Qui cum annis V rexisset ecclesiam, sub Claudio principe martyrio coronatus est. Turribus Sardiniæ natalis sanctorum martyrum Gabinii et Crispuli.[a]

XII.[3] Obiit Toke, dictus agnomine Rufus, laicus.

XII.[3*] †Item obiit Petrus, filius Haquini,[1]) qui fratribus quartam partem Emneruth[2]) in sui memoriam reliquit.

XIV.[1] ÷Anno[3]) domini M.⁰CCC.⁰XX.⁰VI.⁰ obiit venerabilis pater, dominus Johannes dictus Grand,[4]) archiepiscopus Lundensis decimus, ad[5]) cujus capcionem, confiscacionem, incarceracionem et exulacionem Lundensis ecclesia obtinuit pro emenda Wæmundæhoushæret et Hærvistathæhæret et plura alia notabilia privilegia

a *Gabili et Trispuli.*

---

ham og ikke Saxo Grammaticus for identisk med den ovenfor nævnte Saxo. Denne anden Saxo, som ovenstaaende Notits saaledes nærmest antages at angaa, er Saxo Trudsen, Subdiakon og Kannik i Lund. Han opføres som den sidste paa Subdiakonlisten og er rimeligvis død midt i 13. Aarh., ved hvilken Tid den nævnte Liste saavel som Presbyter- og Diakonlisten, hvad alt Paludan-Müller har gjort opmærksom paa (Indbydskr. fra Nykjøbing Cathedralskole f. 1861. S. 75 f.), sikkert maa være afsluttet. Det er formodentlig ligeledes Saxo Trudsen, der tilligemed andre Kanniker fra Lund Aar 1241 deltog i en Markeskjelssag (S. R. D. III. 473).

¹) Se ndfr. under 23. Juni og Nekrologiet under 30. Mai.

²) Vistnok Efveröd Sogn og By i Gärds Herred. Jfr. dog Falkmann, Ortnamnen i Skåne. S. 193.

³) Til denne Notits hører en Antegnelse i Randen, fra 15. Aarh.: »Scribatur«.

⁴) Se S. R. D. VI. 266 ff.; Hvitfeldt, Erkebiskop Jens Grands Historie; Helveg, Khist. I. 651. 670 ff. og P. A. Munch, Samlede Afhandl. IV. 529 ff. Efter sidstanførte Skrift meddeles her nogle faa Data om Jens Grand, der tillige skulle vise, at Notitsen i et Par Punkter er unøiagtig. Jens Grand var 1283 Domprovst i Roskilde og havde da været det i flere Aar, blev, efter at Erkebiskop Johannes Dros i Lund var død 29. Jan. 1289 (se foran S. 23 Note 3), valgt til hans Efterfølger i Foraaret eller Sommeren s. A., fik pavelig Udnævnelse som Erkebisp i Lund 18. Marts 1290 og var igjen hjemme i Danmark i Oktbr. s. A. Kort efter begyndte derpaa den mangeaarige Trætte mellem K. Erik Menved og Erkebispen, der for Sidstnævntes Vedkommende endte med, at Pave Bonifacius VIII 30. Marts 1302 forflyttede ham til Erkebispesædet i Riga. Dette Embede vægrede Jens Grand sig ved at modtage, hvorefter han 11. Febr. 1310 af Pave Clemens V udnævntes til Erkebiskop i Bremen. Omsider døde han 29. Mai 1327 i Avignon.

⁵) Den yngre Gavebog har »ob«.

a Erico rege Dacie in possessionem perpetuam.[1]) Tandem factus archiepiscopus Bremensis et postea Rygensis,[2]) mortuus Avinionis in curia Roma[na],[3]) sepultus in medio ecclesie b[eate virgini]s[3]) gloriose. Ipsius anima in perpetua pace requiescat. Amen.

[31. Mai.] D. II Kal. Junii. Romæ sanctæ Petronillæ virginis. Hæc fuit [filia] beatissimi Petri apostoli. Quæ post multa miracula sanitatum, cum eam Flaccus comes suo vellet sociare conjugio, tridui inducias petens et cum sancta virgine Felicula, collactanea sua, continuis jejuniis atque orationibus vacans, tercio die celebratis dominicæ oblacionis misteriis mox, ut Christi sacramenta accepit, reclinans se in lectulo emisit spiritum. Eodem die apud Aquilejam sanctorum martyrum Cantii, Cantiani et Cantianillæ fratrum. Turribus Sardiniæ natalis sancti Crescentiani.

XII.[2] *Obiit* . . . .

XIV.[2] †Obiit dominus Johannes Jonæsson,[4]) miles, de Krappathorp, ad cujus anniversarium celebrandum quolibet anno canonici obligantur, pro quo legavit eisdem bona, que habuit in Fylestathæ[5]) ad censum quinque orarum annone, preter altare, quod hic in ecclesia construxit et sufficienter dotavit.

[1. Juni.] [E.] Kalendis Junii. Dedicatio sancti Nicomedis martiris et presbiteri apud urbem Romam, cujus martyrium celebratur XVII kalendas Octobris. Apud Cesaream Palestinæ natalis sancti Pamphilii presbiteri, viri admirande fidei et sanctitatis, qui sub persecutione Maximini martyrio coronatus est. Ipso die sancti Caprasii, abbatis monasterii Lirinensis[a]). Apud Viennam sancti Claudii, undecimi[b]) episcopi.

XII.[2] Ipso die facta in hanc civitatem persecutione val[i]da[6]) *Sveno . . . . adi, qui proprio nomine [voca]b[a]tur* Thorgrim, *et* Magnus et Tove laici cum aliis multis . . . . . occisi sunt.

XIII.[1] Item obiit Tolo, sacerdos, canonicus sancte Crucis de Dalby.

a) Lurinensis. b) Claudissimi.

---

[1]) Se K. Eriks Brev af 4. April 1303 (Dipl. Svec. II. 382 ff.).

[2]) Ordene »postea Rygensis« findes ikke i den yngre Gavebog. Som foran paavist (se S. 137 Note 4) er det urigtigt, naar det her siges, at Jens Grand først blev Erkebiskop i Bremen og siden i Riga.

[3]) Det Indklamrede er tilføiet efter den yngre Gavebog.

[4]) Han nævnes 1316 (Skånska Herregårdar. I.).

[5]) Se foran S. 3 Note 3. Den yngre Gavebog har: »Fylestæthæ«.

[6]) Se S. R. D. III. 447.

XIII.[2] †Item[1]) obiit Nicolaus Theotonicus,[2]) sacerdos, hujus loci canonicus, qui dedit ecclesie ad luminare | tres
XIII.[2] quadrantes in Stangby[3]) | et dimidiam marcam annone
XIII.[2] et duos boves estimatos pro XII oris argenti et tres vaccas pro XII oris argenti tali condicione, ut qui mansionem illam tenuerit, duas oras ad oblationem in aniversario suo exhibeat annuatim. Preterea domus lignee ad ecclesiam Lundensem pertinent et medietas domorum de virgis factarum, fenum vero exhibeat vilicus (!), qui pro tempore fuerit, quantum ad pascua animalium sufficit, si recedit. Denarii vero, si qui emptioni olei sup[er] fuerint, ad restaurationem domorum dicte mansionis, si indigeant, reserventur, alioquin in anniversario suo ad solatium canonicorum residentium convertantur.

[2. Juni.] F. VIII. IIII Non. Junii. Romæ Marcellini presbiteri et Petri exorcistæ sub Diocletiano, judice Sereno. Qui post multa supplicia, quibus supradictus judex eos cruciaverat, ducti sunt in silvam nigram, quæ hodie in honore sanctorum silva candida appellatur, et in eadem pariter jussi sunt decollari,[4]) et qui eos decollavit, vidit animas eorum splendide ornatas ab angelis ferri ad cælos et penitentiam agens sub Julio papa baptizatus est in senectute sua nomine Dorotheus. Ipso die Lugduni sanctæ Blandine[a]) cum XLVIII martyribus temporibus Marci Aurelii Veri et Antonini[b]) atque Lucii, filiorum ejus. Hi omnes famuli Christi sub prefatis imperatoribus pariter coronati sunt. Eodem die natalis sancti Algisi confessoris.

XII.[2] *To[ve] . . . . [civi]tate . . . .*
Obiit . . . . Petri . . . . . g . . . .
XIII.[1] *. . . . . ecclesie sancte Trinitatis de Øwith.*
XIII.[2] *Item . . . . sancte Marie et sancti Nicolai de Boso.*

a) Blandide. b) Ammonii.

---

[1]) Ved Notitsen findes følgende Antegnelse fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio«.
[2]) Nicolaus Theotonicus (Niels Tydsker) nævnes 1241 og 1245 (Dipl. Svec. I. 297, Dipl. A.-M. I. 148). Hans Navn er blandt de sidste paa Presbyterlisten, saa at man i Henhold til hvad tidligere er paavist (se foran S. 86 Note 1, jfr. S. 136 Note 3) maa antage ham død c. 1250.
[3]) Stångby Sogn og By i Torna Herred.
[4]) Følgende Ord »et alibi sanctorum martirum, confessorum atque virginum«, som findes skrevne i Randen med en Haand fra 14. Aarh., har man antydet, at skulle indsættes paa dette Sted efter »decollari«.

XIII.[2] *Obiit Ar . . . .*

XIII.[3] *Anno domini M.⁰ CC.⁰ LXXXVIII⁰ obiit pie memorie Nicholaus, sacerdos, hujus loci canonicus.*

XIV.[2] †Nota aniversarium domini Andree Jonæsson,[1]) militis, de Nesbyholm, de bonis in Bøkesagra,[2]) de cujus fructibus dentur canonicis II marche, vicariis dimidia marcha, pauperibus tantum.

[3. Juni.] **G. III Non. Junii.** Apud Arethium, civitatem Tusciæ, sanctorum martyrum Pergentini et Laurentini fratrum, qui persecutione Decii sub judice Turcio, cum essent [pueri], post dira supplicia tolerata et magna miracula ostensa gladio cesi sunt et apud eandem urbem conditi. Jtem in Campania beati Herasini episcopi et martiris sub Diocletiano et Maximiano imperatoribus. In Hibernia natalis sancti Coemgeni ábbatis et confessoris.

XII.[2] Margareta obiit in domino.

XIII.[1] Ipso die obiit Johannes, canonicus de Øwith.

XIII.[2] †Anno[3]) domini M.⁰ CC.⁰ LIX.⁰ obiit felicis recordationis rex Cristoforus.[4])

[4. Juni.] **A. II Non. Junii.** Apud Illiricum, civitate Cithia,[a]) natalis sancti Quirini episcopi, qui persecutione Maximiani[b]) pro fide Christi ligato ad manum molari saxo in flumen precipitatus est et cum circumstantibus diu

a) ciuitatem Cithiam. b) Maximini.

---

[1]) Anders Jensen horte til Slægten med tre Bjælker som Vaabenmærke. Hans Forældre, Jens Nielsen til Næsbyholm og Christine, ville blive omtalte ndfr. under 24. Juli, medens tre af hans Sodskende, Ridderen Jakob Jensen til Markie, Ingeborg Jensdatter og Erkebiskop i Lund Peter Jensen, tidligere have fundet Omtale (se foran S. 43, 50 og 89). Selv nævnes han 1320, ligeledes 1336 — det tidligste han findes skrevet til Næsbyholm — og er død før 27. Aug. 1347 (Dipl. Svec. III. 470, IV. 521, V. 697). I et Par Breve, hvori Anders Jensens Navn forekommer, og som angives udstedte 20. Juni 1349, maa der sikkert være indlobet en Feil i Dateringen. Disse Breve, der maa antages udfærdigede for 27. Aug. 1347, kjendes iøvrigt kun af en Vidisse fra 1395 (Dipl. Svec. VI. 115 f).

[2]) Enten Bökesåkra By i Lyngby Sogn, Bara Herred, eller Byen af det samme Navn i Riseberga Sogn, N. Asbo Herred.

[3]) I Randen udfor denne Notits findes følgende Vedtegning (15. Aarh.): »Scribatur«.

[4]) Kong Christopher havde i April 1259 været paa Sjælland og var derfra i den paafolgende Mai Maaned kommen til Ribe. Her døde han, som det dengang almindelig troedes, ryddet af Veien ved Gift af Abbed Arnfast og blev begravet i Domkirken. Angivelsen i Necrologium Ripense af 29. Mai som Kongens Dodsdag maa under saadanne Omstændigheder have Fortrinet for ovenstaaende Angivelse, hvorefter K. Christopher skulde være død 3. Juni (S. R. D. V. 550, Suhm. X. 379 ff., Kinch, Ribe Bys Hist. indtil Reformat. S. 69 f., Paludan-Müller, Studier til Danm. Hist. i 13. Aarh. IV. 4 f.).

colˈocutus, ne ejus terrerentur exemplo, vix precibus, ut mergeretur, optinuit. Huˈus reliquie translatæ sunt Romam et positæ in catecumbas [1])

XII.[2] De domo sancti Laurentii obiit Azerus,[2]) diaconus et prepositus. Ipso die Petrus, Roskeldensis episcopus, et Brant subdiaconus, fratres nostri, occisi sunt.[3]) Item
XII.[2] Katillus Wenda[l]orum episcopus. In eadem strage[3]) Magnus, Nicolai regis filius, virtute [et prog]enie inclitus, cum melioribus Daniæ, episcopis et principibus, [multo]que populo peremptus deo creatori suo reddidit animam. Item obiit Willemmus, presbiter et monachus de Sanctis.
XII.[3] *Item obiit Wigmannus . . . .*[4])
XII.[3]* Item obiit Alboldus, levita et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.
XIII.[1] *Obiit Margareta, s[anctimonialis] de Bosø.*
XIII.[1] Item obiit Ranfridis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bo[sæ].
XII.[3] Obiit Godefridus, monacus sancte Marie de Esrom.
XIII.[1] ÷Item obiit Ubbo, subdiaconus, hujus loci canonicus.
XIII.[1] ÷Item[5]) obiit domina Lucia, relicta Symonis Ørsun,[6]) que dedit ecclesie Lundensi bona, que habuit, tam
XIV.[2] mobilia quam immobilia, in | villa, que vocatur Hiathorp, in parochia Upakra,[7]) | tali adhibita ordinatione, quod quicquid de dictis bonis poterit provenire

---

[1] I Randen har en Haand fra 14. Aarh. tilføiet følgende: »et alibi sanctorum martirum, confessorum . . . . . .«

[2]) Han døde 1131. Se iøvrigt ndf. i Nekrologiet under 4. Juni.

[3]) Nemlig i Slaget ved Fodevig 4. Juni 1134. Se iøvrigt ndfr. i Nekrologiet under 4 Juni.

[4] Denne Notits er indført med samme Haand som Notitsen om Vigman ndfr. under 5. Juni. I øvrigt skulde det snart se ud, som om begge Notitserne angik samme Person, og som om man ved en Feiltagelse først havde indført under 4. Juni hvad der hørte til 5. Juni

[5]) Til denne Notits hører et Par Antegnelser i Randen, hidrørende fra to forskjellige Hænder fra 15. Aarh., nemlig: »Scribatur.« og »Hic erogetur tota pensio de Hyath[orp].«

[6] Se foran S. 51 Note 3. Den yngre Gavebog har: »Ærsun«.

[7]) I 14. Aarh. foretoges en Rettelse i Notitsen, og i Stedet for det fra først af skrevne, af hvilket Ordet »oppido« endnu kan skjelnes, indsattes Ordene »villa . . . . Upakra«. I den yngre Gavebog, som troligvis gjengiver Notitsen i den oprindelige Affattelse, læses paa dette Sted følgende: »oppido, quod vulgariter dicitur Ysgranathorp«. Se iøvrigt foran S. 51 Note 3 og S. 67 Note 3.

in IIII[or] partes equales dividatur, quarum una cedat fabrice dicte ecclesie, alia mense canonicorum assignetur, due vero residue ad tenendos aniversarios tam suum quam dicti Symonis et filiorum suorum, Tuconis, Narvi et Petri,[1]) certis diebus reserventur.

[5. Juni.] **B. Nonis Junii.** Apud Ægyptum natalis sanctorum martyrum Marciani, Nicandri et Apollonii, quorum gesta habentur. Eodem die passio sancti Bonefacii martiris sub Diocletiano et Maximiano apud Tharsum civitatem passi, sed Romæ in via, quæ Latina nuncupatur, sepulti. Item sanctæ Aglaes, gloriosæ feminæ multisque virtutibus clare. Item eodem die sancti Bonifacii pro Christi nomine gladio perempti et Branchi, episcopi et martiris, et aliorum servorum dei.

XII.[2] Obiit Sveno, filius Asal.

XII.[3] Item obiit Wigmannus,[2]) sacerdos sancti Lucii.

XIII.[1] †Obiit Thrugotus, filius Petri, dictus Byug, in peregrinatione Hierosolimitana, qui dedit fratribus duas marcas argenti.

XIII.[2] Obiit Martinus, subdiaconus ecclesie sancte Trinitatis in Øwit.

XIII. *Ipso die obiit . . a . . . .*

XIII.[3] Nonas (!) Junii obiit Stænchillus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis de Dalby.

[6. Juni.] **C. VIII Idus Junii.** Sancti Philippi diaconi, qui fuit unus de septem. Apud Tharsum Siciliæ martyrum XX sub judice Simplicio temporibus Diocletiani imperatoris, qui per diversa supplicia glorificaverunt deum in cordibus suis. Romæ sancti Artemii cum uxore sua Candida et filia Paulina, qui sub judice Sereno martyrio coronati sunt.

XIII.[1] †Anno[3]) ab incarnatione domini M.⁰CC.⁰XXVIII⁰ in nativitate sancti Johannis baptiste[4]) obiit dominus

---

[1]) Om Peter Simonsen se foran S. 67, om hans Brødre Tyge og Narve se ndfr. under 28. Sept. og 31. Oktb.

[2]) Se foran S. 141 Note 4.

[3]) Dette Stykke, hvortil hører følgende Antegnelse fra 15. Aarh. i den ydre Rand: »Scribatur ut in alio«, og et i 14. Aarh. i Randen foroven anbragt Distichon:

»M semel, XX duplex, duo CC, semel V, jota triplex
»Dant annos Christi, post quos, bone presul, obisti.«

er tilligemed det følgende og de fem til 7. Juni hørende Notitser fra Slutningen af 14. Aarh. skrevne paa to senere indheftede Pergamentsblade.

[4]) Egentlig burde altsaa denne Notits have været indført ndfr. ved 24. Juni (VIII kal. Julii), saaledes som det ogsaa er skeet i den yngre Gavebog.

Andreas,[1]) Lundensis archiepiscopus quartus, qui divinis et secularibus litteris efficaciter imbutus ecclesie dei verbo et exemplo laudabiliter prefuit et profuit. Hic inter alia sue liberalitatis opera decimas et causas episcopales prebendarum ecclesie canonicis et eorum mense in perpetuum attinere constituit. Duas etiam

[1]) Erkebiskop Absalons Sødskendebarn Sune Ebbesen til Knardrup havde med sin Hustru Cecilie syv Sønner og en Datter. En af de ældste af disse Sønner, maaske den tredieældste, var den her nævnte Anders Sunesen, der i sin første Ungdom havde studeret i Paris, derefter gjort Reiser til Italien og England og endelig i nogle Aar virket som Lærer i Paris. Efter at være vendt hjem til Danmark blev han senest 1194 Kongens Kantsler, i hvilken Egenskab han nævnte Aar og det følgende tilligemed Abbed Vilhelm fra Æbelholt førte Forhandlinger i Rom paa K. Knuds Vegne angaaende Dronning Ingeborgs Skilsmissesag. Med Kantsleremhedet forenede han fra 1196 af Domprovstiet i Roskilde (S. R. D. VI. 144 f. jfr Reg. dipl. 444), dog var han maaske bleven Domprovst tidligere eller var det, da han udnævntes til Kantsler. 21. Marts 1201 døde hans store og navnkundige Frænde, Erkebiskop Absalon, og Anders Sunesen kaldtes nu ved Domkapitiets Valg til hans Efterfølger, hvorefter Paven 15. Nov. 1201 eller nogle Dage senere stadfæstede Valget (Reg. diplom. Serie II. *113). — Anders Sunesen blev i sine sidste Aar angreben af en ulægelig Sygdom — der menes Spedalskhed — hvilket bevægede ham til i Slutningen af 1221 eller i Begyndelsen af 1222 at bede Paven om at maatte fratræde Erkebispeembedet. Pave Honorius III anmodede derfor 27. Mai 1222 Bisperne i Aarhus og Vendsyssel om at paalægge Domkapitlet i Lund at vælge en ny Erkebiskop, saafremt det ikke lykkedes dem at formaa den gamle til at blive i Embedet (Suhm. IX. 756). Anders Sunesen fastholdt imidlertid sit Forsæt, og Kannikerne i Lund valgte da deres Domprovst, Peter Saxesen, til Erkebiskop. Men som det viste sig, var det ikke gaaet rigtigt til ved dette Valg. Valghandlingen var utilbørlig bleven trukken i Langdrag, ligesom man havde forlangt Peter Saxesens Samtykke, før han valgtes, alt imod Lovens Forskrifter, hvorfor ogsaa Valget annulleredes, og Paven derefter selv beskikkede Peter Saxesen til Erkebiskop i Lund. Dette skete 11. Jan. 1124, og samme Dag overdroges det Anders Sunesen, der indtil da vistnok havde varetaget Erkebispeembedets Forretninger (jfr. Dipl. Svec. I. 229 f.), tilligemed Bispen i Roskilde, Peter Jakobsen, at vie den nye Erkebiskop og overgive ham Palliet (Dipl. Svec. I. 232 f.). Anders Sunesen, hvem der var tilsikret et anstændigt Underhold og indrømmet visse pontifikale Rettigheder (Dipl. Svec. I. 238), trak sig derefter tilbage til Øen Ifö i Ifö-Sø, Willands Herred (Brunius, Skanes Konsthist. S. 377 f.). Her døde han St. Hansdag 1228. Hans Lig førtes til Lund, hvor det i en Stenkiste indmuredes i Domkirkens nordre Sidekor, og hvor det 1833, da Domkirken underkastedes en Reparation, atter fandtes (K. Vitterh. Hist. och Antiquit. Acad. Handl. XVI. 87 ff. jfr. Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 432 ff). — Om Anders Sunesen og hans Virksomhed se iøvrigt: Saxo. ed. P. E. Müller. I 3 ff., jfr. II. 1 ff.; Magn. Matthiæ, Series episc Lund. S. 58 ff.; P. E. Müller, Vita Andreæ Sunonis; F. Hammerich, En Skolastiker og en Bibeltheolog; Helveg, Khist. I. 485 f., 492, 495 ff.; N. M. Petersen's Literaturhist. I. 34; Rosenvinge, Gamle danske Love. I. v ff. jfr. J. E. Larsen, Saml. Skr. 1 Afd. I. 265 ff. og Saml. af Sveriges gamla Lagar. IX. CII ff.; Kofod-Ancher, Lovhist. II. 525 ff.; Zeitschr. f. hist. Theologie. V. 201 ff.

prebendas diaconales in ecclesia Lundensi de nundinarum Scaniensium ecclesiis instituit.[1]) Ad mensam vero fratrum duas mansiones, unam in Stangby[2]) aliam in Græfhøhæ orientali,[3]) cum omnibus attinentiis earum decimam quoque de parochia Æwærthe[4]) liberaliter assignavit. Utramque etiam festivitatem beate virginis, scilicet assumptionis et nativitatis, solito sollempnius a canonicis celebrari disposuit. Medietatem quoque obventionum, que fiunt in memoriam felicis mulieris Magnildis,[5]) nec non medietatem nummorum, qui superfuerint LX marcis de Hænnignshærædh,[6]) fratribus jure perpetuo contulit. Decaniam quoque Lundensem de debito insulari[7]) in X marcis denariorum ampliavit. Ecclesiam etiam sancte Marie Lundis versus orientem[8]) cum V mansis eidem attinentibus, quorum duo sunt [in] Raby majore,[9]) tercius in Wæstærthatha occidentali,[10]) quartus in Biarhusa,[11]) dimidius in Hiathorp[12]) et dimidius in Thorn oriëntali,[13])

---

[1]) Brevet herom har Biskop Mogens Madsen kjendt og benyttet, se hans Series episc. Lund. S. 63 f., jfr. Reuterdahl, Sw. kyrkans hist. II 1. 117.

[2]) Se foran S. 139 Note 3.

[3]) Östra Grefvie Sogn og By i Oxie Herred.

[4]) Efveröd Sogn og By i Gärds Herred.

[5]) Magnild af Fulltofta, som hun ogsaa kaldes, havde ført et helligt Levnet og var omtrent 1215 bleven dræbt af sin Svigerdatter og derefter jordet paa Kirkegaarden i Fulltofta i Frosta Herred. Der havde i Tidens Løb fundet adskillige Jertegn Sted ved hendes Grav, hvorfor denne endog langt ned i det 14. Aarh. blev besøgt af en Mængde Mennesker. 17. Apr. 1383 befalede Erkebiskop Magnus Nielsen, at Magnilds Ben skulde optages af Graven og føres til Domkirken i Lund for der at skrinlægges (Stobæus, Tria monum. antiqua Lund. S. 32 f. jfr. Suhm XIV. 122 og IX. 569).

[6]) Eller »Hænningnshærædh«, som det skrives i den yngre Gavebog, er det nuværende Øster Herred paa Bornholm.

[7]) Debitum insulare ɔ: Afgiften af Bornholm.

[8]) 16. Juni 1222 overdrog Anders Sunesen, der som Erkebiskop havde Patronatsret til St. Maria magle Kirke, beliggende i den østre Del af Lund, nævnte Kirke med Tilliggende, Tiender o. s. v. til Kapitlet i Lund i Bytte for en Gaard med Have og andet Tilbehør, som havde tilhørt en Magister Johannes (Dipl. Svec. I. 224 f., jfr. Reuterdahl, Sw. kyrkans hist. II 1. 113).

[9]) Se foran S. 54 Note 3.

[10]) Vistnok Vesterstad Sogn og By i Färs Herred.

[11]) Vistnok Bjäresjö Sogn og By i Bara Herred.

[12]) Hjerup By i Uppåkra Sogn, Bara Herred.

[13]) Byen Östra Torn tæt ved Lund.

presente apostolice sedis legato, domino Gregorio,[1] mense fratrum in perpetuum apposuit. Ad decorem domus dei VI cappas chorales et pixidem cristallinam, in qua pars coste gloriosi martyris Laurentii continetur, honorifice donavit. Hec autem omnia solita incolumitate vigens fecit. Preterea suum videns obitum imminere, que subsequuntur, fratribus reliquit, scilicet capsulam argenteam cum reliquiis exquisito factam artificio, ymagines quoque trium magorum cum coronulis aureis, dalmaticam etiam et subtile,[2] quibus uti solebat in celebratione misse. Hiis omnibus preciosum superaddidit thesaurum, scilicet libros tam Veteris quam Novi Testamenti et plurimos, qui ex istis ducunt originem, sicut patet in sequentibus, Bibliam in tribus partibus, Ewangelistas glosatos, Epistolas Pauli de majori glosatura, Unum ex quatuor, Pentathecum bene glosatum et bene correctum, Jeremiam bene glosatum, Sententias bene correctas, Scolasticam hystoriam, Psalterium glosatum in duabus partibus, Exceptiones de moralibus Job, Allegorias et moralitates super Vetus et Novum Testamentum in uno volumine. Lumbardum in ecclesia inventum et libellum Stephani, abbatis de sancta Genowefa, Duplices glosas super Cantica Canticorum, Glosas super Apocalipsin, Summam Huicionis et VII libros legum, insuper et alios libellos, Corpus canonum, librum honestum et multum utilem.[3] Missalem valde bonum et bene correctum, quem in sua capella habebat. Insuper etiam XXIIII marcas argenti in morte sua fratribus erogavit. Preter hec omnia crebras innate sibi liberalitatis munificentias non solum cunctis

---

[1]) Om den pavelige Legat, Kardinal-Diakonen Gregorius de Crescentio, der var tilstede ved den foran S. 144 Note 8 omtalte Overdragelse (Dipl Svec. I. 225), se Suhm. IX. 367 ff, 388 f., 406 ff.; Helveg, Kh.-st. I. 511 ff.

[2]) Se F. Bock, Gesch. der liturg. Gewänder des Mittelalters. II. 83. ff.

[3]) Om de ovenfor omtalte Bøger meddeles Oplysning i P. E. Müller, Vita Andreæ Sunonis. S. 29 f., cfr. Skaanske Lov udg. af P. G. Thorsen. S. 24.

generaliter fratribus simul, sed cuilibet singillatim per se paterno frequenter impertivit affectu.

XIV.[1] †Anno domini millesimo trescentesimo vicesimo sexto obiit domina Cristina, quondam uxor Johannis Fransz (?),[1]) felicis recordacionis, cujus aniversarius dies singulis annis hic in choro Lundensi tenetur observari de media parte reddituum seu proventuum unius curie in Akæthorp[1]) in parochia Fyaløghæ site, quam prenominatus Johannes capitulo Lundensi pro aniversariis ipsorum utrorumque innovandis contulit et scotavit, eo modo, quo imferius (!) in aniversario predicti Jo[hannis] prenotatum est, observandis. Cujus
XIV.[3*] anima requiescat in pace. Amen. | Require II idus Octobris.

[7. Juni.] D. VII Idus Junii. [Apud] Constantinopolim natalis sancti Pauli, ejusdem urbis episcopi, qui tempore Arrianæ perfidie a Constantino imperatore apud civitatulam quandam Capadotiæ, Cucussam nomine, ob catholicam fidem pulsus exilio Arrianorum insidiis crudeliter strangulatus ad celestia regna migravit.

XII.[3] Obiit Henricus, conversus sanctæ Mariæ de Herivado.

XII.[3] Et Ysaac, sacerdos sancti Nicolai.

XIII.[1] Item obiit Estridis, conversa sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Obiit Thrygillus, VI anni.

XIV.[3] Anniversarium primum[2]) reverendi patris domini Magni,[3]) archiepiscopi Lundensis decimi septimi, na-

---

[1]) Se ndfr. under 14. Oktbr.

[2]) Om »Anniversarium secundum« se ndfr. under 7. Oktbr.

[3]) Magnus Nielsen førte et delt Vaabenskjold med tre Bjælker i venstre Felt (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller. Nr. 22). Han omtales 1374, 1377 og Jan. 1379 som Dekanus i Lund (S. R. D. I. 313 f., Sv. R. P. I. 393, 434), hvilket han maaske alt er bleven efter den i 1369 afdøde Henrik Bokholt (se foran S. 25) I Begyndelsen af Febr. 1379 var Erkebiskop Niels Jonsen død (se foran S. 33 Note 2), hvorpaa Magnus valgtes til hans Eftermand og bekræftede som Electus 12. Mai Kapitlets Privilegier (Suhm. XIV. 72). Efterat have været i Rom for at blive viet og faa Palliet overleveret vendte Magnus i Begyndelsen af 1380 tilbage, saa at han Søndagen Lætare (4. Marts) kunde læse sin første Messe (S. R. D. VI. 533 f.). Se iøvrigt Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 163 ff., Suhm. XIV. 89 f., 122 f. jfr. 529 ff., 171, 174 f., 249, Helveg, Khist. II. 183 ff. Magnus omkom ved et ulykkeligt Fald paa Aahus Slot

cione Lalandensi, tenebit fabrica de quadam curia in Malmoghe, in qua est domus lapidea, quam adhuc decanus existens cum pecunia sua emit a quodam Ywaro Niclesson et uxore sua Greta,[1]) hoc modo, quod canonici, qui interfuerint, ut moris est, habebunt II solidos grossorum, vicarii VIII⁰ grossos, celebrantes inferius XII missas V solidos Lubycenses, scolares ministrantes ad missas I solidum Lubycensem, pauperes scolares et alii VIII⁰ grossos, pulsantes in turri II grossos. Qui obiit anno MCCC . . . .
XIV.[3*] . . .[2]) | Non hic, sed V iidus Marcii.

XIV.[3] Anniversàrium Johannis Eskilson, monetarii, tenebit fabrica de predicta curia in Malmøghe per omnia eodem modo, quo anniversarium archiepiscopi Magni.

XIV.[3] Anniversarium Ywari Niclesson[3]) tenebit fabrica de prefata curia in Malmøghe consimili modo.

XIV.[3] Anniversarium Grete,[3]) uxoris ejusdem Ywari, tenebit eciam fabrica de sepedicta curia in Malmøghe consi-
XIV.[3*] mili modo. | Non hic, sed iidus Februarii.

XIV.[3] Nota, quod predicti Ywarus et Greta donaverunt ad summum altare unum preciosum cussinum, pudæ, et preciosa antependia blavei et rubei coloris.[4])

[8. Juni.] E. VI Idus Junii. In Galliis, Suessionis civitate, natalis sancti Medardi episcopi et confessoris. Item eodem die sancti Carilefi confessoris.

---

2. Marts 1390. Hans Lig nedsattes i Domkirken, hvor den over hans Grav lagte Sten med hans Vaaben og Rester af en Indskrift endnu findes (S. R. D. VI 631 f. jfr. Magn. Matthiæ Series episc. Lund. S. 165 f., Suhm. XIV. 263 f., Brunius, Skanes Konsthist. S. 679 f., Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 164 f.).

[1]) Se Breve af 5. og 13. Dec. 1378 og 8 Jan. 1379 (Sv. R. P. I. 429 f., 431, 434 f.) og efterfølgende Note 3.

[2]) Det manglende skulde tilføies, naar Erkebispen engang døde. Notitsen er altsaa affattet og indført før 1390.

[3]) Denne Iver Nielsen, der er bleven forvexlet med den samtidige Ridder Iver Nielsen (Rosenkrantz), hvis Hustru mærkeligt nok ogsaa hed Margrethe (Suhm. XIII. 330, jfr. Barner, Familien Rosenkrantz. I. 54), var Borger i Malmø. Han nævnes i de i foranstaaende Note 1 anførte Breve fra 1378 og 1379 tilligemed sin Hustru Margrethe, der tidligere havde været gift med Montmesteren Johannes Eskilsen. Baade Iver og Margrethe vare vistnok døde før 1408 (Sv. Dipl. fran och med 1401. II. 32).

[4]) Denne og de foregaaende fire Notitser ere indførte med samme Haand paa det sidste af to senere indheftede Blade (se foran S. 142 Note 3).

XII.[2] Obiit Thurgut.
XIII.[1] Item obiit Aaron, sacerdos, sancte Crucis canonicus.
XIII.[2] Obiit Rohrictus, sacerdos et kanonicus sancte Crucis de Dalby.
XIII.[2] *Item obiit . . . . . arus, scolaris (?).*

[9. Juni.] F. V Idus Junii. Romæ, in monte Celio, natalis sanctorum martyrum Primi et Feliciani sub Diocletiano et Maximiano imperatoribus. Qui gloriosissimi martires, semper in Domino viventes, a pontificibus templorum apud imperatores, quod essent Christiani, incusati sunt, sed invicti fide Christi inventi post plurima tormenta gladio puniri jussi sunt. Sepulti sunt ad Arcus Numentanos intra arenarium [a]) V idus Junias, ab urbe Roma miliario XIIII[mo]. In Galliis, civitate Aginno, loco Pontiani, passio sancti Vincentii levit æet martiris. In Scotia natalis sanctorum abbatum Columbæ et Boethenii.

XIV.[1] †Anno domini M.°CCC.°XXXII die beatorum Primi et Feliciani obiit domina Cristina, uxor Johannis Ubbason,[1]) civis Lundensis, que dedit pro aniversario suo unam curiam in Kyflinge,[2]) cujus curie fructuum due partes cedant canonicis, tercia pars vicariis et pauperibus equaliter, ita quod XV denarii dentur pulsantibus in turri.

XV.[1] A[nniversarium] domine Margarete, uxoris domini Jacobi Absolonis[3]) militis, tenebit procurator fabrice ecclesie Lundensis de pensione unius curie in Malmøye, dicte curia Awo Rask[3]); canonicis II solidi grossorum, vicariis sex grossi, pro missis I solidus grossorum, pauperibus XVI grossi, in turri II grossi.

[10. Juni.] G. IIII Idus Junii. Romæ, via Aurelia miliario XIII, natalis sanctorum martyrum Basilidis, Tripodis et Maddalis sub Aureliano imperatore, preside [b]) Platone, et aliorum XX martyrum. Eodem die sanctorum Getulii, Amantii, Cerealis, qui sub Licinio [c]) consule martyrio coronati sunt. Eodem die in Colonia passio sancti Maurini martiris atque abbatis.[4])

XII.[2] Obiit Petrus, filius Age.
XIII.[2] *Item obiit . . . .*

a) in terra harenarum. b) perside. c) Cinio.

---

[1]) Se ndfr. under 30. Aug.
[2]) Käflinge Sogn og By i Harjager Herred.
[3]) Se ndfr. under 17. Novbr.
[4]) Herhen hører sikkert følgende med en Haand fra 14. Aarh. i Randen foroven skrevne Ord: »et aliorum pl[urimorum] martirum, confessorum atque virginum«.

XIV.[2] †Nota aniversarium discreti viri Johannis Constantenson[1]) de bonis in Arasyo (?),[2]) solventibus IIII^or marchas denariorum,[3]) de quibus levent canonici III marchas, vicarii III oras, fabrica duas oras, pulsantes in turri XV denarios, relicum pauperes.

[11. Juni.] A. III Idus Junii. Natalis sancti Barnabæ apostoli, cujus corpus tempore Zenonis imperatoris ipso revelante repertum est. Item eodem die sancti Sostenis,a) discipuli sancti Pauli apostoli. Apud Aquilejam sanctorum martyrum Felicis et Fortunati sub persecutione Diocletiani et Maximiani imperatorum preside Eufemio, qui sub predictis imperatoribus capitis obtruncatione martyrium compleverunt.

XII.[2] Obierunt Duringus, ecclesiasticus, et Ketil, dictus Pene . . . .[4])

XII.[2] Item Wiric et Asmod virgo.

XII.[3] Et Asl de Bothathorp,[5]) quem meritorum beneficia et vite fidelitas pie commendant memorie.

XII.[3] Item Nicolaus, sacerdos et *monachus* ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Item obiit frater Sun, conversus de Tumma*thorp*.

XIII.[2] Item obiit frater Aco, abbas ecclesie sancte Trinitatis in Øwith.

XIV.[2] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XLIIII.⁰, die beati Barnabe

a) *Sostenes.*

---

[1]) Johannes Constantensen, Broder til de foran S. 58 Note 1 nævnte Christine Kostentensdatter og Aage, Prior i Aahus, ligeledes vistnok til Væbneren Mathias Constentensen, som omtales i et Brev fra 22. Nov. 1366 (Sv. R. P. I. 227), havde til en Aartid for sig testamenteret Kapitlet i Lund en Gaard i Årsjö, som 24. April 1403 byttedes bort til Jakob Ulfsen, Ridder, for en Gaard i Igelösa i Torna Herred, hvis Afgift var 3 Pund Korn (Sv. Dipl. fran och med 1401. I. 242).

[2]) Det sidste Bogstav utydeligt. I Randen udfor Notitsen er der med en Haand fra 14. (?) Aarh. skrevet Ordet »Aresyo«. Arasyo, Aresyo og Aræsæ, som den yngre Gavebog har, er nuværende Årsjö By i Sofvestad Sogn, Herrestad Herred.

[3]) Ordene: »Arasyo« og »solventibus IIII^or marchas denariorum« ere overstregede, hvorefter der med en Haand fra 15. Aarh over Linien er tilføiet følgende: »Ygelosæ dat tria pund annone«. Jfr. foranstaaende Note 2. Den yngre Gavebog har ikke denne Rettelse.

[4]) Se ndfr. Nekrologiet under 11. Juni.

[5]) Med Navnet Bodarp findes der et Sogn og en By i Skytts Herred og tvende Byer i V. Göinge Herred, den ene i Vittsjötofte Sogn og den anden i Nätlinge Sogn, men hvilken af dem der her er tænkt paa, maa staa uafgjort hen. Langebek har læst: »Hothathorp«.

obiit dominus Johannes Kannæ,[1]) dyaconus, canonicus Lundensis, qui legavit ad aniversarium suum in choro Lundensi fundum suum in parochia beati Botulphi, in quo balneum est, cum quibusdam arboribus prope curiam, in qua residebat, valentem annuatim tres marchas denariorum, de quibus canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, XII oras habebunt, vicarii dimidiam marcham, pauperes scolares et alii mendicantes III oras, pulsantes in turri unam oram, predicatores Lundis dimidiam marcham residuam. Cujus sepulcrum est [prope][2]) altare domini Olavi ad b[ori]entalem[2]) partem ecclesie.[3])

XIV.[2] Nota, quod in anniversario prepositi Holmgeri[4]) dabuntur canonicis XII ore denariorum, qui vigiliis et misse interfuerint, vicariis I marcha denariorum, officiantibus altaria I marcha denariorum, et pauperibus scolaribus dimidia marcha denariorum, et aliis pauperibus dimidia marcha denariorum pulsantibusque in turri dimidia marcha denariorum de bonis fabrice ecclesie Lundensis | Wirk . . . . thorp et aliis in valore . . . . .

[**12 Juni.**] **B. II Idus Junii.** Mediolani natalis sanctorum martyrum Nazarii et Celsi pueri. Beati Nazarii pater Affricanus mater vero Perpetua a beato Petro apostolo baptizati,[a]) ipse vero sanctus Nazarius a sancto Clemente instructus et baptizatus est. Quem Anolinus sub rabie persecutionis, quæ per Neronem excitata est,[b]) diu maceratum et afflictum in carcere, cum

a) baptizata. b) exercitata.

---

[1]) Johannes Kanne skrives ogsaa Johannes Benediktsen kaldet Kanne eller blot Johannes Benediktsen og var altsaa ikke, som Langebek har formodet (S. R. D. III. 526), Søn af Ridderen Johannes Kanne, der døde 1326 og iøvrigt omtales ndfr. under 21. Sept. Johannes Benediktsen nævnes som Kannik i Lund i Aarene 1317—1343 (Dipl. Svec. III. 343, 685, IV. 156, 229, 312, 377, V. 153; Munch, Pavelige Nuntiers Regnsk. S. 71, 74). Tvende Brodre, Benechinus og Jordan, der imidlertid ikke sees at have fort Kanne-Navnet, hvad enten det nu har været et Familienavn eller snarere kun et Tilnavn, overlevede ham og toge Arv efter ham (Dipl. Svec. VI. 117 f., 131, jfr. S. R. D. III. 555*). Benechinus var Kannik i Lund og Præst i V. Skräflinge i Oxie Herred, og Jordan Præst i V. Vram i Gärds Herred.

[2]) Det Indklamrede er tilfoiet efter den yngre Gavebog.

[3]) Denne Notits er i den yngre Gavebog indført under 10. Juni.

[4]) Holger Petersen af Krognos-Ætten (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller. Nr. 41) var Broder til den foran S. 81 omtalte Ridder Sti Petersen og

eo etiam beatissimum puerum Celsum, quem idem nutriebat, [gladio] feriri jussit. Item beati Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii et Celsi, quos duos passos fuisse apud Hebredunensem urbem, antiquitas memorando celebrat.

XII[2] Obiit Thorkil Ware, qui et Olaf.

XII. *Obiit G . . . . canonicus . . . .*

XIII. *Obiit Johannes . . . .*

XIV.[1] *[Anno[1]) M.º]CCC.º nono obiit dominus Benedictus Wæstæson. [qui] contulit pro anima [sua] . . . . Fosh[ø]ia[2]) cum omnibus pertinenciis mobilibus et immobilibus pro anniversario suo | celebrando | . . . . . . annis, . . . census taliter distribui debet. In primis debet reponi . . . . ssariis altaris et una . . . . pauperibus scolaribus . . . . qui vigiliis et misse interfuerint . . . . . marcha denariorum . . . .*

XIV.[3] Anniversarium Lythberti Bokhorn[3]) et Cecilie, uxoris

---

nævnes i Aarene 1329—1346 som Domprovst i Lund (Dipl. Svec. IV. 99, 155 f., 186, 229 og fl. St., V. 46, 120 f., 234 f., 435 f., 455, 608 f. Naar han er død, vides ikke, men 1357 var Niels Axelsen Domprovst i Lund. Holger Petersen er dog sikkert død længe før 1357, maaske endogsaa før 5. Juni 1349, fra hvilken Dag man har et Brev, der nævner Kapitlets samtlige daværende Prælater, kun ikke den fornemste, Domprovsten, hvis Embede altsaa den Gang maa ke har været vakant (Dipl. Svec VI. 110). 11. Mai 1341 havde Domprovst Holger til Erstatning for Gods, han havde f aet af Domkirkens Byggefond, givet alt sit Gods i Hofterup Sogn og i Virkietorp By, Virkie Sogn, begge i Harjager Herred, til Vedligeholdelsen af Gudstjenesten ved et af ham stiftet Alter i Domkirken (Dipl. Svec. V. 34 ff.).

[1]) Jfr. i den yngre Gavebog Notitsen hørende til 12. Juni.

[2]) I Randen udfor Notitsen, med en Haand fra 15. Aarh.: »Foosöghe«. Foshöia eller Foosöghe er nuværende Fosie i Oxie Herred.

[3]) Lythbert Bokhorn eller Bukhorn, der havde været Borger i Lund, var død før 24. Marts 1368. Inden sin Død havde han gjort Testament, i hvilket han dels havde skjænket noget Gods til et Alter, han vilde oprette i Lunds Domkirke til Ære for Hellig Knud Konge, dels havde henlagt til Kirken i Lund en Gaard i Kæmpinge, af hvilken Udgifterne ved hans og hans Hustrus Aartid skulde afholdes (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 357, jfr. S. R. D. VII. 260 og Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 156). Lythberts Hustru, Cecilie Gyntersdatter, der i Erkebiskop Niels' Brev af 24. Marts 1368 kaldes »nobilis persona« (jfr. S. R. D. III. 550 a), var Datter af Gynter Thomsen og Margrethe (se S. R. D. III. 548* og ndfr. under 8. og 14. Sept.). Hun havde tidligere været gift med Degner og var med ham Moder til Folkvin, Domprovst i Lund 1375—1421 (se Sv. Dipl. från o. med 1401. I. 500, 504 f. og foran S. 133 Note 5). Med Lythbert havde hun Sønnen Gynter, der 6. Juli 1396, 16 Nov. 1405, 27. Aug. 1410 og 6. Sept. 1412 nævnes som Raadmand (consul) i Malmø (Dipl. Langeb., Sv. Dipl. från o. med 1401. I. 505, II. 330, 537).

sue, tenebit fabrica de una curia in Kæmpinge[1]) in
XIV.[3*] parochia Hammar. | Canonici[s] I marcha, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus dimidia marcha, pulsantibus in turri I ora. Quæ curia valuit dimidiam marcham annone.

XIV.[3*] Aniversarium ejusdem Lithberti Bokhorn secundum tenebit persona altaris sui, videlicet sancti Kanuti, cum III marchis denariorum, canonicis XII ore, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus dimidia marcha, pro missis inferius III ore, in turri I ora.

[**13. Juni.**] **C. VII. Idibus Junii.** Rome natalis sanctæ Felicole, virginis et martiris. Quam cum Flaccus comes post excessum Petronillæ vellet ducere uxorem atque ad terrendum eam proposuisset ei dicens: »Unum tibi ex duobus elige, aut esto uxor mea, aut diis sacrifica«, responsum ab ea accepit: »Nec uxor tua ero, quia sacrata[a]) sum Christo, nec immolabo ydolis, quia Christiana sum«. Tunc Flaccus tradidit eam vicario, a quo crudelissime cruciata cum corona martyrii perrexit ad Christum.

XII.[2] Alwinus, presbiter, obiit in domino.

XII.[2] Et Arina, sanctimonialis, vidua.

XII.[3] Item Elena, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] †Item obiit Haquinus, frater noster, qui dedit fratribus medietatem substantie sue.

XIII.[2] Item obiit magister Aslo, subdiaconus, hujus loci canonicus, qui ad fabricam ecclesie tres marcas et mense tres marcas denariorum in sui memoriam reliquit.

XIV.[1] †Anno domini M.°CCC.°XV.°[2]) in profesto beatorum Viti et Modesti martirum[3]) obiit Olavus dictus Styreman,[4]) civis Lundensis, qui contulit ecclesie beate

a) sacrificata.

---

[1]) Kämpinge By hører nu til Reng Sogn i Skytts Herred.

[2]) Skriften er paa dette Sted udslidt og utydelig — det gjælder iøvrigt ogsaa om nogle andre Steder i denne Notits — hvorfor det ikke er sikkert, om der skal læses »M.°CCC.°XV.°« eller »M.°CCC.°V.°«, som Langebek har læst. Den yngre Gavebog har: M.°CCC.°XV.°.

[3]) ɔ: 14. Juni, hvorfor man ikke venter at finde denne Notits indført under 13. Juni, som det er skeet baade i den ældre og i den yngre Gavebog.

[4]) Saaledes maa der vistnok med Langebek læses her. Den yngre Gavebog har ogsaa »Styreman«. Den her nævnte Oluf bliver omtalt i en Notits om Lundekanniken Niels Olufsen, der var hans Søn, og kaldes der »Olavus Sciriman« (se ndfr. under 20. Decbr.).

Marie et beati Laurencii ibidem pro anima sua unam curiam in Brethægatæ sitam cum balneo et omnibus aliis attinenciis suis sub condicionibus infrascriptis,[1]) ita videlicet quod fructus de eodem balneo et curia provenientes in quatuor partes d[ivi]dantur, primo fabrice ecc[lesie] antedicte quatuor marche denariorum, ita tamen quod una marcha de dictis quatuor marchis ded[u]catur in die aniversarii sui annis singulis inter vicarios dividenda, qui missis et vigiliis inter[esse] videantur, item canonicis, qui missis et vigiliis interfuerint, due marche denariorum, item pauperibus pupplice mendicantibus due marche denariorum. Item quatuor marche denariorum omni anno per procurato-r[em] fabrice ecclesie Lundensis cum consensu capituli in sacrastia (!) deponantur pro [edificiis] dictorum balnei et curie, et [quidquid][2]) superest de dictis redditibus, [prout] ipsis canonicis visum fuerit, dividatur, et secundum testamentum hoc est scriptum.

[14. Juni.] D. XVIII Kal. Julii. Helysei prophetæ, qui apud Samariam Palestinæ, quæ postea Sebasta, id est Augusta, in honorem Augusti cesaris ab Herode vocitari cepit, situs est, ubi et Abdias propheta requiescit, et, quo major inter natos mulierum non fuit, Johannes baptista. Suessionis civitate passio sanctorum martyrum Valerii et Rufi. Apud Cesaream Capadotiæ sancti Basilii episcopi et confessoris, fratris Gregorii et Petri. Viennæ sancti Eucherii episcopi.

XII.[2] Obiit Asa, soror nostra, monialis et vidua proprio nomine dicta Maria . . . .

XII.[2*] Eodem die obiit frater noster Thor[s]tanus Manssun.

XIII[1] Item obiit Bondo, monachus de Sanctis.

XIII.[2] †Eodem die obiit Tuco dictus Da, subdiaconus, hujus loci canonicus.

XIII. *XVIII kalendas Julii obiit Petrus, sacerdos et conversus ecclesie [Omnium] Sanctorum Lundis.*

---

[1]) Det Følgende lyder i den yngre Gavebog saaledes: »ita videlicet quod fructus de eodem balneo et curia dantur«. Som det sees, ere nogle Ord der blevne forbigaaede.

[2]) Det Indklamrede er tilføiet efter den yngre Gavebog.

[15. Juni.] **E. XVII Kal. Julii.** Apud Siciliam sanctorum martyrum Viti, Modesti et Crescentiæ. Qui beatus Vitus in puerili ætate virtutibus maturus primum a patre suo sacrilego, ut a cultura dei rediret. temptatus est, deinde a Valeriano judice cathomis cesus, in confessione permanens, martyrio ad extremum coronatus est cum supradicto Modesto et Crescentia, nutritoribus suis. [Eodem die apud Mesiam, civitate Dorostoro, sancti Esichii militaris], qui cum beato Julio comprehensus sub preside Maximiano postea martyrio coronatus est.

XII.[2] Rozo, presbiter, Roskeldensis[a]) kanonicus, Thore Noricus obierunt.

XII.[2] Et Helgi, conversus et monachus sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] Item obiit dux Cristoforus,[1]) regis Waldemari filius.

XII.[3*] Item obiit frater Torkillus, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummethorp.

XIII.[1] Item obiit Olavus, subdiaconus et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1*] Obiit Acerus, sacerdos de claustro Omnium Sanctorum.

[16. Juni.] **F. XVI Kal. Julii.** Apud Antiochiam natalis sanctorum martyrum Ciricib) et Julitæ matris ejus, qui post dira tormenta martyrii sui cursum obtruncatione capitis impleverunt. Passi sunt cum eis et alii quadringenti IIIIor. Apud urbem Vesontionensem sanctorum [martyrum] Ferreoli presbiteri et Ferrutionis diaconi, qui a beato Hyreneo, Lugdunensi episcopo et martire, ad predicandum verbum dei missi et sub Claudio judice diu cruciati ad ultimum gladio jugulati sunt. Civitate Namnetis sancti Similiani episcopi et confessoris. Lugduni depositio sancti Aure[li]ani, episcopi Arelatensis. Apud Viennam Domnoli episcopi. Deposicio[2]) sancti Wil-

a) Koskeldensis. b) Ciricii.

---

[1]) Christopher, K. Valdemar den Førstes uægte Son og ikke, som den Ringstedske Tavle meddeler, K. Valdemars Son med Dronning Sophia (S. R. D. III. 629, II. 432, IV. 279), deltog i Aarene 1165—1171 i nogle af Togene til Venden, i et enkelt endog som Anforer, og blev c. 1166 Hertug i Sønderjylland (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 799, 806 f., 846 ff., 878, jfr. N. M Petersen, Saml. Afhandl. II. 143, 167, 180, 188, 193; S. R. D. IV. 580 k). Han dode efter de bedste Kilders Vidnesbyrd i Aaret 1173, men om det var 15. Juni, som ovenfor angives, eller 11. April, som Ringstedtavlen har, staar indtil videre uafgjort hen (S. R. D. I. 163, 242, II. 435, 619, III. 261, 306). Hertug Christopher blev begravet i Ringsted Kirke (Kongegravene i Ringsted Kirke. S. 19 f., 47, 61).

[2]) »Depositio ɔ: dies obitus, quo mortuus terræ mandatur, in terram deponitur, vel quo quis vitam deponit« (Du Cange, Glossarium Latinit.). Jfr. AA. SS. Junius. V. 409. 16. Juni opfores her altsaa som Abbed Vilhelms Dodsdag, og i Overensstemmelse dermed hedder det i Necrologium Ri-

helmi[1] abbatis et confessoris Eplaholt in Syalandia, per cujus merita Christus multa operatus est miracula.[2])

XII[2] Obiit Salmund, frater noster.

XII[2] Item obiit Cristina, sanctimonialis et priorissa ecclesiæ sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XIII.[1] †Obiit pie memorie Gregorius,[3]) subdiaconus, magister Lundis,[4]) qui dedit ad fabricam ecclesie marcam argenti.

XIII[2] Item obiit Cristina, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

---

pense under 16. Juni (S. R. D. V. 552): »Item in Sialandia Dacie transitus (ɔ: obitus) beati Wilhelmi abbatis et confessoris«. Vilhelm døde imidlertid ikke 16. Juni, hans rette Dødsdag var 6. April (se efterfølgende Note 1), men da Kirkefesten til Minde om hans Død, hvis den skulde feires den 6. April, let kunde falde sammen med nogen af Paaskens mange Festdage, henlagdes den til den 16. Juni. Naar dette er skeet, vides ikke, men i al Fald maa det være skeet, da ovenstaaende Notits affattedes og indførtes c. 1230 (se efterfølgende Note 2).

[1]) Abbed Vilhelm døde Paaskedags Morgen (6. Apr.) 1203 og blev den følgende Dag begravet i den lille Trækirke, som hørte til Æbelholt Kloster (S. R. D. V. 480 s, 485). 21. Jan. 1224 udstedte Pave Honorius III en Bulle om Vilhelms Optagelse paa Helgenlisten og 29. Jan. s. A. en anden, i hvilken der lovedes dem, som fra Vilhelms Festdag til ottende Dagen derefter besøgte Kirken i Æbelholt 40 Dages Aflad (S. R. D. VI. 151 ff.). Festdagen nævnes her, som det sees, men uden Angivelse af Dagen, paa hvilken den faldt, og heller ikke Kanonisationsbullen giver nogen Oplysning i saa Henseende. Endelig foretoges i Aaret 1238 den høitidelige Overførelse (translatio) af Vilhelms Ben fra den gamle Trækirke, hvor de hidtil havde hvilet, til den nyopførte Stenkirke, der skulde afløse denne (S. R. D. I. 167, 370, II. 168, 629, III. 310, IV. 24 jfr. dog I. 244, II. 437, 526; S. R. D. V. 486). Translationen, ved hvilken K. Erik var nærværende (S. R. D. II. 261), gik uden Tvivl for sig paa Vilhelms Festdag (16. Juni) i god Overensstemmelse med hvad der ved saadanne Leiligheder var mest i Brug (AA. SS. Junius. V. 409.) Om Abbed Vilhelm se iøvrigt S. R. D. V. 458—95, VI. 1—97; Histoire litt. de la France. XVI. 454—77; Damborg, Abbed Vilhelms Levnet (Indbydskr. fra Herlufsholms Skole f. 1867); jfr. Suhm. IX. 22 ff. og Daugaard, De danske Klostre i Middelald. S. 213 ff.

[2]) Denne Antegnelse hidrører fra samme Haand fra c. 1230 som Stykket om Knud Hertug under 17. Jan. (se foran S. 6), og ligesom det der var Tilfældet, er ogsaa her Antegnelsen skreven ude i Randen, men ved et Henvisningstegn anvist Plads efter Martyrfortegnelsen som et Tillæg til denne.

[3]) Denne Gregor, der var magister (scil. scholarum) eller scholasticus i Lund (jfr. foran S. 29 f.), vil Rietz (Skånska Skolväsendets Historia. S. 240) have fundet omtalt mellem Aarene 1286 og 1315, men han maa sikkert have forvexlet ham med en anden Person, eftersom ovenstaaende Notits utvivlsomt ikke er yngre og derfor Gregors Død ikke kan falde senere end c. 1225.

[4]) Den yngre Gavebog har: »magister Lundensis«.

[17. Juni.] G. XV Kal. Julii. Romæ sanctorum martyrum ducentorum XL duorum, qui positi sunt via Salaria veteri ad clivum cucumeris. Eodem die sancti Vulmari confessoris, admirande sanctitatis et religionis viri. Ipso die sancti Botulfi abbatis.

XII.[2] Obiit Ingimar, laicus.

XIII.[2] Obiit Margareta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[3] †Anno domini M.⁰ CC.⁰ octogesimo sexto, die tali obiit dominus Nicolaus dictus Baffæbæc,[1]) Lundensis canonicus, qui contulit ad fabricam Lundensis ecclesie unam curiam in Høgh[2]) cum domibus et estimacione, ita quod quicquid inde proveniat, cedat fabrice ecclesie preter dimidiam marcam denariorum, que inde abstrahatur et dividatur equaliter inter pauperes scolares .'. . . . . . in anniversario suo, item mense canonicorum curiam suam in Dubæthorp[3]) cum mobilibus et immobilibus, talibus condicionibus adjectis, quod deducantur primo decem ore, ita quod tres ore deputantur ad sacrificium in suo anniversario, quinque ore inter canonicos, tam residentes quam non residentes, qui interfuerint misse et vigiliis, dividantur, et due ore inter vicarios, qui eodem modo interfuerint, dividantur. | *Residuum autem cedat canonicis (?).*

[18. Juni.] A. XIIII Kal. Julii. Romæ, via Ardeatina,a) natalis sanctorum martyrum Marci et Marcelliani, preclarissimi generis, Tranquillini et Marciæ filiorum, qui post carceris macerationem et alia quam plurima tormentorum genera jubente Fabiano judice lanceis per latera transfixi cum gloria martyrii ad syderea regna migraverunt.

XIII.[1] Obiit Tosto, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Et Thrugotus, sacerdos ejusdem ecclesie.

a) Arelatina.

---

[1] Nævnes i Erkedegnen Hakon Karlsens Testament af 1. Aug. 1283 (se foran S. 75 Note 1).

[2] Se foran S. 112 Note 1.

[3]) Den yngre Gavebog har »Dultethorp«, der vistnok er en Feilskrift. Dubæthorp er nuværende Dubbarp By i Osby Sogn, Ö. Göinge Herred.

XIII.[2] Item obiit Benedicta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Anno domini M.ºCCC.ºL.º secundo, die beatorum Gervasii et Prothasii[1]) obiit dominus Josep Botulffon,[2]) canonicus Lundensis, qui contulit capitulo Lundensi unam curiam in Kæsya in parochia Vasterstatha,[3]) de qua datur canonicis marcha, vicariis VIII solidi, pulsantibus in turri ora denariorum. Residuum cedat pauperibus.

XIV.[2] †Anno domini M.ºCCC.º sexagesimo primo obiit dominus Johannes Bunkaflo,[4]) hujus loci canonicus, qui ad anniversarium suum contulit curiam suam in Holumby,[5]) habentem in estimacione XXX[ta] modios annone et V[que] marchas denariorum, ita quod dimidietas pensionis inter canonicos dividatur, reliqua vero dimidietas inter vicarios et pauperes equaliter dividatur, de qua dimidietate dabitur pulsantibus in turri una ora denariorum.

[19. Juni.] B. XIII Kal. Julii. Mediolani natalis sanctorum Gervasii et Protasii et Celsi pueri, martyrum. Qui beatissimi cum X annos in uno cenaculo conclusi lectionibus et orationibus atque jejuniis vacassent, undecimo ad palmam martyrii pervenerunt sub Astacio comite. Apud Ravennam sancti Ursicini martiris, qui sub judice Paulino post nimia tormenta in confessione Domini immobilis permanens capitis abscis[s]ione martyrium consummavit.

---

[1]) ɔ: 19. Juni, til hvilken Dag denne Notits altsaa rettest hører hen.

[2]) Kanniken Joseph Botulfsen, Broder til den foran S. 61 f. nævnte Præst og Kannik Peter Botulfsen og sikkert ogsaa til Isak Botulfsen (se foran S. 14 Note 3) omtales 1343, 1344, 1345 og 1351 (Dipl. Svec. V. 234. 260, 436, Sv. R. P. I. 8). I 1345 eller i Aarene deromkring havde han Præbendet Flädie, der var et Presbyterpræbende (jfr. foran S. 95). Se ndfr. den yngre Gavebog under 18. Juni.

[3]) Vistnok Feilskrift for »Væsterstatha«, der er det nuværende Vesterstad Sogn i Färs Herred. I Vesterstad Sogn findes, saavidt vides, nu ikke nogen By med Navnet Kæsya eller et lignende Navn.

[4]) 11. Aug. 1346 skjænkede Johannes kaldet Bunkeflo, Sognepræst i Åkarp, Oxie Herred, til et af Kanniken Magnus Nielsen (se ndfr. under 14. Sept.) stiftet Alter alt sit fædrene Gods, nemlig to Gaarde i Arrie og en Veirmølle i Mellan-Grefvie (Dipl. Svec. V. 595, jfr. S. R. D. VII. 260). Endnu en Gang i Aaret 1346 (Dipl. Svec. V. 614) nævnes Johannes Bunkeflo, men ogsaa blot som Præst i Åkarp, hvoraf det kan sees, at han den Gang endnu ikke var Medlem af Domkapitlet. Han omtales siden efter i 1353 og var da sikkert bleven Kannik (Diplom. Langebek.), ligeledes i 1358 (Suhm. XIII. 367).

[5]) Se foran S. 52 Note 3.

XII.[3]* Obiit Haquinus, monetarius.

XIII.[1] †Item obiit Eskillus,[1]) presbiter, hujus loci canonicus, qui fratribus ob felicem sui memoriam curiam in civitate Lundensi domibus et utensilibus ornatam assignavit. Insuper etiam IIII^or marcas argenti cum IIII^or ciphis argenteis, decem marcas argenti valentibus, cum medietate mansionis, quam in Flathøge[2]) habuit, que pro duodecim marcis argenti fuerat appreciata, nostre similiter ecclesie conferebat.

XIII.[1] †Item obiit Kanutus,[3]) sacerdos et canonicus hujus loci.

[20. **Juni.]** **C. XII Kal. Julii.** Silverii papæ, qui sedit anno uno. Qui consentiente Justiniano imperatore a Belisario a) patricio depositus et monachus factus in exilium confessor moritur. Romæ sancti Novati confessoris, fratris Timothei presbiteri, qui a beatis apostolis eruditi sunt. | et alibi sanctorum martirum, con[fessorum] . . . . .

XII.[2] Obiit Throckil, pater archiepiscopi,[4]) qui vocatus est Suen.[5])

XII.[3] Item obiit Tocco, sacerdos et canonicus sancte Crucis de Da[l]by.

XIII.[2] †Obiit Jacobus Eriksun, civis Lundensis, qui dedit ec[c]lesie duas marcas denariorum.[6])

[21. **Juni.]** **D. XI Kal. Julii.** Apud Siciliam, civitate Siracusis, natalis sanctorum martyrum Rufini et Marciæ. Romæ sanctæ Demetriæ virginis, quæ

a) Uisiliario.

---

[1]) Uden Tvivl samme Person som den i Presbyterlisten opførte »Eskillus de Hafn, presbiter«. Ved Tillægget »de Hafn« ledes Tanken hen paa, at den ovennævnte Eskil maaske har været Præst i Kjøbenhavn og saaledes vistnok er den Eskil, vi kjende fra et udateret Brev af Erkebiskop Absalon og fra dennes Testament ligesom ogsaa fra det kjøbenhavnske Nekrologium (Rørdam, Kjøbenhavns Kirker og Klostre. S 7 ff., S. R. D. V. 424, 426, O. Nielsen, Kjøbenhavns Diplomatarium. II. 12, 845). Ovenstaaende Notits er desuden, hvad der bestyrker den her fremsatte Formodning, indført omkring Aar 1200 og med samme Haand som Notitsen om en anden fra Absalons Testament kjendt Person, nemlig Magister Hugo (se foran S. 29 Note 5).

[2]) Flädie Sogn og By i Torna Herred. Den yngre Gavebog har: »Flæthoge«.

[3]) Se Presbyterlisten.

[4]) Scil. Asceri.

[5]) Se S. R. D. III. 449 s, jfr. 153 q og Stamtavlen S. R. D. I. 43. Sven Thorgunnesens Hustru Inge omtales ndfr. under 21. Nov.

[6]) Denne Notits er indført med samme Haand som Notitsen om Peter Ebbesen under 4. Febr.

fuit beati Faust. filia. Hæc cum ante impium Julianum pro fide Christi introduceretur, in confessione Domini emisit spiritum. Ipso die festivitas sancti Albani martiris.

XII.[2] Obiit Mother, filia Sestrith.

XII.[2] Obiit Brothyr, presbiter, Dalbyensis ecclesiæ canonicus.

[22. Juni.] **C. X Kal. Julii.** In Britanniis sancti Albani martiris, qui tempore Diocletiani in Verelamio civitate post verbera et tormenta acerba capite plexus est, sed illo in terram cadente oculi ejus, qui eum percussit, pariter ceciderunt. Passus cum eo unus de militibus, eo quod ferire eum jussus noluerit. Item in civitate Nola Campaniæ natalis sancti Paulini episcopi et confessoris, cujus vitam atque virtutes in Dialogorum libris beatus papa scribit Gregorius.

XII.[2] Obierunt Mothir et Guthrun, Frende Suluthorp. Obiit Walterus, sacerdos, filius Walteri.

XII.[3] Item obiit Ør, sacerdos ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[2] Item obiit Johannes, sacerdos et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

[23. Juni.] **XVII. F. VIIII Kal. Julii.** Vigilia sancti Johannis baptistæ, precursoris Domini. Eodem die sancti Johannis presbiteri, quem impius Julianus [in]auditum via Salaria veteri ante simulacrum solis decollari precepit. Apud Brittanniam sancte Ediltrudis[a] virginis et reginæ, cujus corpus, cum XI annis esset sepultum, incorruptum inventum est.

XII.[2*] †Obiit Haquinus de Ertift*a*,[1]) qui dedit fratribus IIII[or] marcas argenti.

XII.[3] Obiit Botildis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3*] Obiit Asa, sanctimonialis.

XIV.[3] In vigilia beati Johannis baptiste obiit N. Pætersson Skænkære, qui pro anniversario suo dedit tabernam mercatorum quasi in medio a parte orientali, cujus pensionis tercia pars debetur fabrice ecclesie Lundensis, tercia canonicis, qui ejus anniversario interfuerint, et residua tercia pars vicariis et pauperibus, de qua parte deducatur ora pro turri.

a *Edildridis.*

[1] Nu Ortofta, Navnet paa en gammel Sædegaard og paa et Sogn og en By i Harjager Herred. En Søn af den her nævnte Hakon af Ortofta var uden al Tvivl den »Petrus, filius Haquini«, som findes omtalt foran under 30. Mai. Jfr. Nekrologiet, 30. Mai.

[24. Juni.] G. VIII Kal. Julii. Nativitas beati Johannis baptiste, precursoris Domini, Zachariæ et Helysabeth filii, qui spiritu sancto repletus adhuc in utero matris suæ, et ante quam exiret inde, sanctificatus est, usque ad diem ostensionis suæ ad Israel confortatus spiritu agebat[a]) in desertis, vestitus pilis camelorum, habens zonam pelliciam circa lumbos suos; esca autem ejus erat locusta et mel silvestre. Tricesimo ætatis suæ anno, XVmo anno imperii Tyberii cesaris, cum procurator esset in Judea Pilatus jamque regnum Judeorum in IIIIor principatus esset divisum, venit in omnem regionem Jordanis predicans baptismum penitentiæ in remissionem omnium peccatorum.

XIV.[1] †Anno domini M.⁰ CCC.⁰ XIX.⁰ obiit dominus Thrugotus,[1]) canonicus Lundensis, qui postea factus monacus in Sora dedit fabrice ecclesie Lundensis quandam curiam in parochia beati Michaelis ad aquilonem sitam, ita quod procurator fabrice ordinabit eam, primo reponens quolibet anno apud colonum unam marcham pro reparacione domorum de pensione curie, item ipsi fabrice dabit XII oras, canonicis in missa et vigiliis XII oras ad anniversarium suum, vicariis dimidiam marcham, pulsantibus in turri oram, pauperibus publice mendicantibus marcham denariorum, presbiteris ad omnia altaria in ecclesia Lundensi celebrantibus marcham denariorum, sibi ipsi duas oras, ... exceptis duabus marchis, que veniunt ad anniversarium magistri . . . . .[2]) de eadem curia.

[25. Juni.] A. VII Kal. Julii. Apud Birriberoea[m] sancti Sosipatris, discipuli sancti Pauli apostoli. Apud Alexandriam sancti Gallicani martiris. In Scotia sancti Luguidi abbatis et confessoris.

XII.[2] Obiit Filing. Nicolaus, rex Danorum, cum suis occisus est.[3])

a) agebatur.

---

[1]) Ved Kyndelmissetider Aar 1317 solgte Lundekanniken Trued til Klosteret i Sorø en Bod i Skanør, han forhen havde kjøbt af en Borger i Rostock (S. R. D. IV. 514). Rimeligvis stod dette Salg i Forbindelse med Trueds Aflæggelse af Klosterløftet i Sorø.

[2]) Hvad der har staaet efter »magistri«, efter al Sandsynlighed et Navn, er nu udslidt og ulæseligt. Langebek har læst »Kanuti« og antager, at her er tænkt paa den under 21. Mai (se foran S. 129) omtalte Magister Knud Petersen, Kannik i Lund (S. R. D. IV. 48 h.). Den yngre Gavebog har ligeledes: »Kanuti«.

[3]) Se ndfr. Nekrologiet under 25. Juni, jfr. S. R. D. I. 383 og Note h. Jfr. iøvrigt Saxo. ed. P. E. Müller. I. 656 f., S. R. D. I. 240, 369, o. fl. St., Suhm. V. 441 ff.

XII.[2] Item obiit Alardus, conversus ecclesie sancte Trinitatis Lundis.

XII.[2] Item obiit frater Hector, diaconus et canonicus sancti Salvatoris.

XIII.[1] Eodem die translatio sancti Kanuti, ducis et martyris, Ringstadie.[1])

---

[1]) I Haandskriftet findes der her under 25. Juni tre Notitser om Knud Hertugs Translation, alle tre enslydende, men indførte til forskjellige Tider, den ældste fra c. 1220 i Randen, den næstældste fra anden Halvdel af 13. Aarh. umiddelbart efter Notitsen om Hector og den yngste fra c. 1300 ligeledes i Randen — K. Valdemar I. havde i Sommeren 1169 lagt Øen Rügen under sit Herredømme og kort derefter besluttet ved Brev og Sendebud til Pave Alexander III. at formaa denne til at henlægge nævnte Ø under Roskilde Bispestol. De samme Sendebud, blandt hvilke var Erkebiskop Stephan fra Upsala, havde desuden et andet Ærinde hos Paven, idet de skulde udvirke, at K. Valdemars Fader, den i 1131, den 7. Jan., myrdede Hertug Knud, optoges paa Helgenlisten. Pave Alexander, der vilde bryde med Kirkens tidligere Praxis, efter hvilken foruden Paven ogsaa Biskopperne havde Kanonisationsret, og under sit Pontifikat stræbte at hævde denne Ret som udelukkende forbeholdt Paven (H. Reuter, Gesch. Alexanders des Dritten. III. 522, jfr. J. H. Bangen, Die römische Curie. S. 217 f.), kom baade det ene og det andet af disse K. Valdemars Ønsker imøde. Ved en Pavebulle, udstedt i Benevent 4. Nov. 1169, lagdes Rügen under Sjællands Bispestol, og ved en anden Bulle givet sammesteds faa Dage derefter, 8. Nov., erklæredes Hertug Knud indskrevet blandt Helgenerne, hvorhos det fastsattes, at 25. Juni skulde være hans Festdag. Ved disse Buller er der imidlertid det at lægge Mærke til, at vi kun igjennem Afskrifter kjende dem begge, at Aarstallet mangler i Afskriften af Bullen om Rügen, og at der i Afskriften af Kanonisationsbullen med en yngre Haand er tilføiet Aarstallet 1170. Denne Tilføjelse kan nu ikke være rigtig allerede af den Grund, at Pave Alexander 4. og 8. Nov. 1170 slet ikke opholdt sig i Benevent, hvor Bullerne, som nævnt, ere udstedte, men i Tusculanum, idet han havde forladt Benevent senest 25. Febr. s. A. (Jaffé, Reg. pontif. Rom. Nr. 7843 og 7844), men iøvrigt er det ikke om, hvorvidt 1170 eller et andet Aarstal er det rette, at der har været reist Tvivl, denne har alene dreiet sig om: 1168 eller 1169. Af disse to har imidlertid det sidstnævnte den overveiende Sandsynlighed for sig, ligesom det nu ogsaa turde være den almindelige Antagelse, at begge de nævnte Buller ere udstedte i Nov. 1169 (Dipl. A.-M. I. 27 f., 251 f. jfr. 326 f., Saxo. ed. P. E. Müller. I. 846 f., II. 344, Suhm. VII. 299, O. Fock, Rügensch-Pommersche Gesch. I. 143 f. jfr. Hist. Tidsskr. 4. R. I. 786 f., Helveg, Khist. I. 417, H. Reuter, Gesch. Alexanders d. Dritten. III. 772 f., Jahrb. f. d. Landeskunde d. Herzogth. X. 228 Anm. 1, Jahrb. f. meklenburg. Gesch. XXVIII. S. 179 Note 1). I Foraaret 1170 vendte Erkebiskop Stephan og hans Medsagere tilbage til Danmark, hvorpaa den høitidelige Altersættelse af Hertug Knuds Ben fandt Sted den 25. Juni næstefter i Ringsted i Overværelse af en talrig Forsamling. Ved denne Leilighed kronedes K. Valdemars Søn, den syvaarige Knud til Konge (Waitz, Eine ungedr. Lebensbeschr. d. Herzogs Knud Lavard. S. 39, hvor der for »7. kal. Junii« skal læses »7. kal. Julii«, jfr. Quellensammlung d. Gesellsch. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. IV. 64 Note 3, Saxo I. 852, S. R. D. I. 241 f. jfr. IV. 591 m. II. 616, Suhm. VII. 315 f., 324 ff., Kongegravene i Ringsted Kirke

[26. Juni.] **B. VI Kal. Julii.** Romæ Johannis et Pauli fratrum, quorum primus prepositus, secundus primicerius Constantiæ virginis, filiæ Constantini. Qui cum omni die turmas Christianorum recrearent ex his opibus, quas sacratissima virgo Christi Constantia reliquerat, pervenit hoc ad Julianum. Et misit, qui eos circumveniret dicens: debere sibi [eos] adherere. Illi vero contempnentes blandimenta omnia vel minas ejus jubente supradicto Juliano a Terentio decollati sunt intra domum suam.

XII.[2] Obierunt Bram et Nicolaus presbiter.

XII.[2] Et Asgunnis, laica.

XII.[3] Eodem die obiit Galt, monacus sancti Petri et sanctæ Mariæ *in* Lundy.

XII.[3] Obiit Nicolaus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[1] Item obiit Dagradus, sacerdos.

[27. Juni.] **C. V Kal. Julii.** Apud Galatiam beati Crescentis, discipuli sancti Pauli apostoli, qui et in Gallias transitum faciens verbo predicationis multos ad fidem Christi convertit, Vienne Galliarum civitati per aliquot annos presidens, ibique Zachariam discipulum pro se episcopum ordinavit longe lateque verbum dei per Gallias spargens. Rediens vero ad gentem, cui episcopus specialiter fuerat ordinatus, Galathas usque ad beatum finem vitæ suæ in opere domini confortavit. Apud Tyburtinam urbem Italiæ natalis sanctæ Simphorose, beati Getulii martiris uxoris, cum VII filiis, Crescentio, Juliano, Nemesi[o], Primitivo, Justino, Stacteo, Eugenio, cum quibus simul passa est sub Adriano principe. Eodem die Cordubæ in Hispaniis natalis sanctorum Zoili et aliorum X et novem.

XII.[2] Obiit Ulvild.

XIII.[1] Obiit Efgerus, sacerdos, novicius.

XIV.[2] †Anniversarium domini Thordonis sacerdotis de quodam quadrante in Mushæddinghe,[1]) cujus reddituum duas partes levent canonici, terciam vero vicarii et pauperes.

[28. Juni.] **D. III[I] Kal. Julii.** Vigilia apostolorum Petri et Pauli. Ipso die sancti Leonis papæ et confessoris. Hic cum multis episcopis fidem catholicam exponens Euticianam et Nestorianam heresim dampnavit et sanctissimum concilium Calcidonense sua industria congregari fecit. Hic constituit intra actionem dicere sanctum sacrificium, et monacham non accipere velamen capitis benedictum ab episcopo, nisi prius probata illius virginitas fuerit.

S. 16 f.). Om den Ligsten med en latinsk Indskrift, Jørgen Seefeldt lod lægge paa Knud Lavards Grav, se Suhm. VII. 327, Kongegravene i Ringsted Kirke. S. 43, 52, 55 jfr. Ludus de S. Kanuto ved S. B. Smith. S. XXXVIII f.

[1]) Måsheddinge el. Mosheddinge By i Esarp (Escrup) Sogn, Bara Herred.

Apud Lugdunum Galliæ sancti Hyrenei episcopi et martiris, qui beato Fotino prope nonagenario ob Christi martyrium coronato in locum ejus successit. Eodem die apud Alexandriam sanctorum martyrum, Plutarchi, Sereni, Heraclidis, Herois[a]. Item Sereni, Pontamianæ, Marcellæ et Heræ.

XII.[3] Et Olof, monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XIII.[2] Et de eodem claustro obiit Petronilla, sanctimonialis.
XIII.[2] Item obiit Ulf, conversus ecclesie sancte Trinitatis de Øwid.

[29. Juni.] E. III Kal. Julii. Romæ natalis beatorum apostolorum Petri et Pauli, qui passi sunt sub Nerone, Basso b) et Tusco consulibus. Petrus secundo Claudii anno post episcopatum Antiochensis ecclesiæ et predicationem dispersionis eorum, qui de circumcisione crediderant, in Ponto, Galatia, Capadotia et Bithinia ad expugnandum Symonem magum Romam missus est, ibique XX[ti] V[que] annis cathedram sacerdotalem tenuit usque ad ultimum annum Neronis, a quo et affixus cruci martyrio est coronatus capite ad terram verso et in sublime pedibus clevatis, asserens, se indignum, qui crucifigeretur ut dominus suus. Sepultus est in eadem urbe in Vaticano juxta viam triumphalem, qui tocius orbis veneratione celebratur. Paulus quoque post passionem domini XX[mo] V[to], id est secundo Neronis, anno, postquam ab Jerusalem usque Illiricum replevit evangelium Christi, Romam vinctus missus est, et sicut in epistola secunda ad Timotheum scribit, liberatus de ore leonis, videlicet fortissimi persecutoris, Neronis, evangelium Christi in occidentis quoque partibus predicavit. Et hic ergo quartodecimo Neronis anno, eodem die quo Petrus, Romæ pro Christo capite truncatur. Sepultus est in via Ostiensi c) anno post passionem Domini XXX[mo] VII[mo].

XII.[2] Obiit Thorth, presbiter.
XII.[3] Et Brigida, monialis sancte Marie et sancti Petri in Lundis.
XIII.[1] Item obiit Tova, sanctimonialis sancte Marie et sancti Botulfi Wibergis.
XIII.[2] †Anno domini M.⁰ CC.⁰ L.⁰ secundo interfectus est rex Abel a Frisonibus.[1])

a) Hercis. b) Basco. c) Ostensi.

[1]) I Sommeren 1252 drog K. Abel med en Hær ind i Eidersted for at bekæmpe Friserne, rimeligvis fordi disse havde nægtet at udrede en dem af Kongen paalagt Skat (Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1868. S. 173). Paa dette Tog dræbtes K. Abel 29. Juni (die apostolorum Petri et Pauli) ved »Husænbro« (Husæn ɔ: Husum) eller, som det i en anden Kronike siges, ved Mildenborg, en Borg eller et befæstet Sted, der et Hundrede Aar tidligere under Thronstridighederne mellem Knud Magnussen og Svend Grathe var bleven anlagt lidt S. for Husum ved Milde-Aaen (S. R. D. I. 25, 168, 245 — jfr. Nordalb. Stud. V. 54 — II. 631, 634, Saxo ed. P. E.

[30. Juni.] F. II Kal. Julii. Celebratio iterum sancti Pauli apostoli. Item natalis beatissimæ Lucinæ, discipulæ apostolorum. Et Lemovigas sancti Marcialis episcopi et confessoris.

XII.[3] Dedicacio altaris beati Johannis baptiste.[1])

XII.[2] Obiit soror nostra Margareta, dicta Maggha.

XII.[2] Obiit et Tola, sanctimonialis, vidua.

XII.[3] Item obiit Cristianus, monachus sancte Marie Herivadi.

XII.[3] Et Ako, conversus sancte Marie de Esrom.

[1. Juli.] G. Kalendis Julii. In monte Hor depositio Aaron, sacerdotis primi. Eodem die sanctæ Monegundis virginis. Et in territo[rio] Lugdunensi, loco qui Vallis Vebrona nuncupatur, depositio beatissimi Domitiani abbatis, qui primus illic heremiticam exercuit vitam et plurimis ibi in dei servitio aggregatis [monasterium instituit] magnisque virtutibus et gloriosis miraculis valde clarus quievit in pace. Viennæ beati Martini, [tertii] ejusdem urbis episcopi, ab apostolis ad prefatam urbem missi.

XII.[2] Bonde obiit in domino et in peregrinatione Jerosolimitana. Obiit Loft, laicus, Petri filius.

XII.[3] Item Gunloch, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] †Item Gerthrud regina[2]) obiit in domino, que canonicis

---

Müller. I. 689 ff., Schmidt, Slesvigs Land og Folk. S. 282, Trap, Statist.-hist. Beskr. af Slesvig. S. 243). I den saakaldte »chronicon Eiderostadense vulgare«, der vel i det tidligste kan være forfattet i 15. Aarhundredes sidste Halvdel, som det maa antages, paa Grundlag af ældre Efterretninger, haves der iøvrigt om dette K. Abels sidste Krigsforetagende en udførlig, men lidet paalidelig Beretning, der bl. A. er kjendt og benyttet af Hvitfeld (Staatsbürg. Mag. IX. 694 ff., Hvitfeld. S. 232 f., jfr. Staatsbürg. Mag. III. 329 ff., Michelsen, Nordfriesland im Mittelalter, S. 75 ff., Waitz, Schlesw.-Holst. Gesch. I. 157 f., Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1868, S. 169 ff.). Abels Lig blev efter en gammel og vistnok samtidig Kronike (S. R. D. I. 25) ført til Slesvig og begravet i Domkirken, men i Aarhundreder har det imidlertid ikke været at finde der, hvorimod Sagnet midt i 17. Aarh. og helt ned i 18. Aarh. paaviste et Sted i den V. for Gottorp liggende Polskov som Abels Grav (Mencken, Script. rer. German. III. 597, Suhm. X. 211).

[1]) Denne Notits, der er skreven i Randen med en Haand, der kommer igjen ndfr. under 22. Juli og 1. Sept., er sikkert yngre end i al Fald den nærmest følgende Notits, men er ved et Henvisningstegn anvist Plads foran denne. — St. Johannes Døberens Alter, Hovedalteret i Kryptkirken, blev indviet 30. Juni 1123 af Erkebiskop Asser, se foran S. 107 Note 4 og Nekrologiet ndfr. under 30. Juni.

[2]) Gertrud, K. Knud VI.'s Dronning, døde 1. Juli 1197 (se næstfølgende Note) og blev begravet i Væ i Skaane, hvor man endnu paa Hvitfelds Tid mente at kunne paavise hendes Ligsten (S. R. D. I. 180, Hvitf. S. 163, Suhm. VIII. 397). — Hun var en Datter og vistnok den ældste af Hertug Henrik Løve af Sachsen og Bayern og hans første Hustru Clementia af Zäringen og ægtede 1166 — hun maa allerede da mindst have

sancti Laurentii auream reliquid coronam | anno incarnationis domini (?) M. C. nonagesimo VII.[1])

XIII.[1] †Item | obiit Gummo, qui dedit ad fabricam ecclesie marcam argenti.

[2. Juli.] A. VIII. VI Non. Julii. Romæ, in cimiterio Damasi, sanctorum martyrum Processi et Martiniani, qui a beatis apostolis Petro et Paulo baptizati et instructi postea ob fidem Christi martyrio capitis decollatione sunt coronati. Item ipso die sanctorum trium militum, qui cum beato Paulo passi sunt. Item sanctorum martyrum, Ariston[is], Crescentiani, Euticiani, Urbani,

---

været tolv Aar gammel — Hertug Frederik IV. af Schwaben, der i de sidste Maaneder af Aaret 1166 fulgte sin Fætter Keiser Frederik I. paa et Tog til Italien og døde der 19. Aug. 1167 (Prutz, Kaiser Friedrich I. II. 41, 90). Endnu samme Aar blev den unge Enke, hvis man kan tro Saxo, af hendes Fader tilsagt den den Gang fireaarige danske Kongesøn Knud som Hustru, efter at hendes yngre Søster Richinza, der siden 1164 havde været bestemt for Knud, imidlertid var død 14. Febr. 1167 (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 815 f., 795 f., II. 342, Suhm. VIII. 398, Wedekind, Noten zu einigen Geschichtsschreibern d. deutsch. Mittelalters. I. 174 f.). Som nævnt var Knud da endnu i den første Barnealder, og der kunde for hans Vedkommende ikke være Tale om nogen Trolovelse, idet efter Kirkeloven en saadan ikkun da var gyldig, naar de paagjældende Personer forinden havde fyldt deres syvende Aar. I 1170 blev nu Knud syv Aar, og da hans Fader og Hertug Henrik Aaret efter, d. 24. Juni, holdt Møde ved Eideren for at komme til Fred og Enighed igjen, blev ogsaa Trolovelsen mellem Knud og Gertrud aftalt (S. R. D. III. 434, Saxo. ed. P. E. Müller. I. 877 jfr. II. 345 f., Helmoldi chron. Slavorum. Lib. II. cap. 14 jfr. Chron. regia Coloniensis rec. Waitz, S. 123). Kort Tid efter, at dette var skeet, drog Bruden til Danmark, hvor hun vistnok opholdt sig hele Tiden indtil Brylluppet. Dette holdtes i Febr. 1178, Vielsen skete i Lund og foretoges rimeligvis af Erkebiskop Eskil, som ganske kort efter nedlagde sit Embede og forlod sit Fædreland for stedse. Endnu skal her tilføies, at Gertrud sandsynligvis har ledsaget sin Fader, Hertug Henrik, da han, dømt til tre Aars Landflygtighed, i Slutningen af Juli 1182 begav sig til sin Svigerfader, den engelske Konge Henrik II, som paa den Tid holdt Hof i Normandiet (Radulfi de Diceto Opera hist. by W. Stubbs. II. 13 jfr. S. XVI, Suhm. VIII. 16, Prutz, Heinrich d. Löwe. S. 353, jfr. Sammes Kaiser Friedrich I. III. 107 og Allgem. deutsche Biographie. XI. 599).

[1]) I Haandskriftet er der i Randen udfor Notitsen om Dronning Gertrud og den næstfølgende Notits nogle Rester af en gammel Antegnelse, som Langebek har overseet. Skriften er til Dels udslidt, og Gjengivelsen af Indholdet, som den ovenfor er skeet, ved Ordene: »anno . . . . . nonagesimo VII« kan derfor kun tilnærmelsesvis gjøre Krav paa at være rigtig i alle Punkter. Ved Antegnelsen findes intet Henvisningstegn, men da den skriver sig fra en Haand, der stærkt ligner, ja maaske endog er den samme som den, der indførte Notitsen om Gertrud, synes det rettest at knytte Antegnelsen til den nævnte Notits. Dronning Gertruds Dødsaar angives kun i nogle faa Kroniker (S. R. D. I. 164, 180, 360), alle have de Aar 1196, hvorimod Hvitfeld og efter ham Suhm holde Aar 1197 for det rette, og disses Antagelse bestyrkes nu ved den her første Gang fremdragne Antegnelse (Suhm. VIII. 369, 397).

Vitalis, Justi, Felicissimi, Felicis, Marciæ et Simphorose, qui omnes apud Campaniam glorioso martyrio coronati sunt.

XII.[2] Obierunt Johan, Ønder, Wiva.

XII.[2] Et Suno, presbiter.

XII.[3*] †Item | obierunt | pie memorie Ago, Sophie filius, | et

XIII.[1] uxor sua, qui dederunt fratribus VIII marcas argenti.[1])

[3. Juli.] B. V Non. Julii. Leonis papæ, qui sedit menses X Romæ. Hic eloquentissimus et divinis scripturis sufficienter instructus Greca Latinaque lingva fuit eruditus. Hic constituit, ut qui archiepiscopus ordinatus fuerit nullam consuetudinem pro usu pallii in diversis officiis persolvere debeat. Apud ecclesiam Mesopotamiæ translatio corporis sancti Thomæ apostoli. [Apud] Constantinopolim sancti Eulogii, et apud Laodiciam Syriæ beati Anatholii episcopi. Apud Neocesaream Ponti sancti Gregorii episcopi et martiris, beati Antinodori episcopi fratris, qui Gregorius episcopus doctrina et miraculis clarissimus fuit.

XII.[3] V nonas Julii obiit Thorgart, soror ecclesie sancte Marie et sancte Magarete[2]) in Afmiald.[3]) Eodem die obiit Thorgart, soror sancte Marie Wibergis.

XIII.[1] Item obiit Estridis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Ebbo, scolaris, *nepos domini* .....

[4. Juli.] C. IIII Non. Julii. Oseæ et Aggei prophetarum. Turonis translatio sancti Martini episcopi et confessoris et ordinatio episcopatus ipsius et dedicatio basilice ejus. Eodem die in Affrica [natalis] sancti Jocundiani martiris in mare mersi. Et in territorio Bituricæ civitatis, vico Justino, natalis sancti Laureani martiris, cujus caput Hispalim ad Hispanias deportatum est. Apud Sirmium sanctorum Innocentii, Sabbatiæ cum aliis XXX^ta^. Eodem die sancti Odelrici episcopi et confessoris.

---

[1]) Det er samme Haand, der har foretaget Rettelsen af »obiit« til »obierunt« og har tilfoiet Ordene »et uxor sua, qui .... argenti«.

[2]) Oprindeligt »Mararete« rettet til »Magarete«.

[3]) St. Margrethe Kloster i Asmild — den ovenfor brugte Benævnelse efter St. Marie og St. Margrethe er sikkert enestaaende — blev sandsynligvis stiftet i Tidsrummet mellem 21. Febr. 1170 og 9. Oktbr. 1175 (Diplomatarium Vibergense ved Heise. S. LIX f., Suhm. VII. 450), og det Pavebrev, dateret »Lateranis X kal. Martii« ɔ: 20. Febr., men uden Aar (Dipl. A.-M. I. 23 f.), i hvilket Pave Alexander III. tager Asmild Kloster i sin Beskyttelse, bliver derefter rettest at henføre til Aaret 1179. I hele sin Regjeringstid har Alexander III. nemlig kun i Aarene 1166, 1167 og 1179 kunnet datere i Febr. Maaned fra Lateranet. Jfr. Jaffé, Regesta pontif. Romanorum ad a. 1198.

XII.[2] Thethmarus presbiter obiit.

XIII.[1] Item obiit Dota, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit prior Ølricus de Bosø.

[5. Juli.] **D. III Non. Julii.** Apud Syriam sancti Domitii martiris, qui virtutibus suis multa incolis beneficia prestat. Item Romæ natalis sanctæ Zoe, uxoris beati Nicostrati martiris, quæ, dum ad confessionem beati Petri apostoli oraret, a paganis artata ducta est ad patronum regionis Naumachiæ, a quo primum in custodiam obscurissimam trusa et per dies sex omni solatio lucis et victus fraudata septimo demum die a collo et capillis in arbore suspensa, adhibito subter horribili fumo, in confessione domini emisit spiritum.

XII.[2] Obiit Sven.

XIII.[1]* *Obiit Tzezo, (?) frater [de] Esrom.*

[6. Juli.] **E. II Non. Julii.** Ysaiæ et Johel prophetarum, et octave apostolorum, et primus beati apostoli [Pauli] ingressus in urbem anno V^to Neronis imperii. Romæ sancti Tranquillini, patris martyrum Marci et Marcelliani, qui ad predicationem beati Sebastiani credens in dominum Jesum Christum die octavarum apostolorum, dum ad beati Pauli confessionem oraret, tentus a paganis ac lapidatus martyrium consummavit. Eodem die depositio sancti Goaris confessoris. Apud Alexandriam sancti Panteni confessoris, viri apostolici et omni sapientia adornati. Romæ beatorum martyrum, Nicostrati, Primiscrinii, Claudii, Commentariensis, Castuli, Victorini, Simphroniani, qui omnes in mare mersi sunt. Apud Viennam sancti Eoldi episcopi, cujus industria delatæ sunt reliquiæ sanctorum martyrum Thebeorum ad urbem Viennam.

XII.[2] Symeon puer, canonicus sanctæ Crucis et paraliticus VII annorum.

XII.[2]* Obiit Guthserc, filius Agga.

XII.[3]* Item obiit Bovi, novitius sancte Marie de Esrom.

[7. Juli.] **F. Nonis Julii.** Apud Asiam minorem sancti Aquilæ et Priscillæ uxoris ejus, de quibus in actibus apostolorum scribitur. Apud quos beatus Paulus apostolus propter artificium, erant enim ejusdem artis, id est scenofactoriæ, cujus et apostolus, morabatur et operabatur, postquam ipsi in Achaiam ab urbe Roma venerunt. In Palestina sancti Procopii martiris, qui a Scitopoli ductus Cesaream ad primam reprehensionum[a] confidentiam, irato judice Fabiano, capite cesus est. | Eodem die translatio sancti Thome martiris, Cantuariensis archiepiscopi.[1])

a) reprehensionem.

[1]) Ordene: »Eodem die translatio s. Thome ....« hidrøre fra samme Haand som den ældste Antegnelse foran under 25. Juni om Knud Hertugs Translation. — Erkebiskop Thomas af Canterbury's Translation fandt Sted

XII.2* Obiit Topa, monacha sancte Mariæ et sancti Petri *in* Lundis.

XII.3 Et Benedicta, soror nostra.

XIII.1 Item obiit Thrugundis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosaø.

XII.3* Item obiit Asgunna, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[**8. Juli**]. [**G.**] [**VIII Idus Julii**]. Romæ, ad guttam jugiter manantem, sancti Zenonis et aliorum decem milium ducentorum et trium. Eodem die natalis sancti Kyliani martiris cum sociis suis, Othmanno et Thotmanno, et sancti Ulfradi confessoris.

XII.2 ....[1]) Sibbe

XII.2* et Manni, sacerdos et canonicus sancte Trinitatis, obierunt.

XII.3 †Item obiit Harth, qui reliquit fratribus duas marcas argenti.[2])

XIII.3 †Item[3]) anno domini M.0 CC.0 sexagesimo VII.0 obiit pie memorie magister Ingimarus,[4]) subdiaconus, canonicus Lundensis, qui legavit et per scotacionem tradidit mansionem, quam habuit in Staføghe,[5]) cum omnibus mobilibus et immobilibus et similiter tres quadrantes in Vinniggy[6]) cum omnibus mobilibus et immobilibus ibidem in remissionem peccatorum suorum necnon [et] parentum suorum ad altare constructum in ecclesia beati Laurencii, coram quo requiescit, in honore sancte Marie et sancti Nicolai et sancte Margarete virginis, istis adjectis, quod quicumque disposicionem fabrice ecclesie habuerit, disposicionem eciam habeat bonorum predictorum. Procurator fabrice

---

7. Juli 1220 (Materials for the hist. of Thomas Becket, archbish. of Canterbury ed. by Robertson. IV. 426 ff., Hook, Lives of the archbishops of Canterbury. II. 744 ff.).

1) Vistnok blot θ ɔ: obiit, der her er bleven udslettet.

2) Skriften i denne Notits er til Dels bleven opfrisket af en yngre Haand.

3) Til denne Notits hører følgende Antegnelse fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio«.

4) Jfr. ndfr. under 20. Decbr.

5) Her maa vist nærmest menes Stäfvie Sogn og By i Torna Herred. Den yngre Gavebog har: »Stafæghæ«.

6) Vinninge By, hørende dels til Hyby og dels til Bara Sogn, Bara Herred.

ecclesie, qui pro tempore fuerit, institucionem presbiteri habeat in predictis. Presbiter vero, qui fuerit institutus, singulis septimanis ad quatuor missas teneatur, videlicet ad unam pro defunctis, alteram pro peccatis, terciam de Domina nostra, quartam de beato Nicolao vel beata Margareta alternatim. Si vero necessitate aliqua cogente presbiter institutus missas supradictas in una septimana celebrare nequiverit, suppleat in altera. Si vero pluries in ebdomoda (!) celebrare voluerit, suo [re]linquatur arbitrio, sic tamen quod per hoc nullum fiat prejudicium capitulo Lundensi, et quod ad chorum astrictus non [sit] nisi in festis duplicibus. Idem eciam presbiter in anniversario sepedicti magistri teneatur ad dimidiam [marcam] denariorum ad offerenda assignandam procuratori fabrice. Preterea terram, quam habuit in Vinniggy, [que] vulgariter dicitur thrythingsbolh,[1]) legavit fabrice Lundensis ecclesie, istis condicionibus adjectis, ut census [ex ea] proveniens in tres partes dividatur, quarum una cedat fabrice, altera canonicis, qui in anniversario prefati magistri vigiliis et misse interfuerint, sive residentes fuerint, sive non, tercia vero ad recreacionem canonicorum illa die deputetur. Preter hec legavit mense canonicorum duas [c]ra[teras] argenteas et unam sartaginem, valentes duodecim marcas denariorum.

XIV.[1] †*Item* anno domini M.⁰CCC.⁰ sexto, idus Julii VIII.⁰ obiit pie memorie dominus Andreas,[2]) prepositus Lundensis, qui in sui memoriam reliquid fabrice Lundensis ecclesie

---

[1]) Den yngre Gavebog har: »thrythingsholh«, sikkert en Feillæsning.

[2]) Denne Andreas er maaske bleven Domprovst efter Jakob Lang — der 1294 fængsledes tillige med sin Erkebiskop, Jens Grand, derefter undveg af Fængslet, flygtede ud af Landet og døde 1297 eller 1298 (Suhm. XI. 263) — men det er i al Fald dog først fra 1303 af, at han omtales som Indehaver af denne den fornemste Stilling i Domkapitlet. 14. Marts nævnte Aar indstiftede han i Domkirken et Alter til Guds, Jomfru Marias og Apostlen Andreas's Ære og gav dertil al sin rørlige og urørlige Eiendom (Dipl. Svec. II. 379 f. jfr. Magn. Matthiæ Series episc. eccl. Lund. S. 105 f., Suhm XI. 440). I Anledning af et Par Eiendomskjøb nævnes han endnu tvende Gange i Aaret 1303 (Dipl. Svec. II. 389, 399 jfr. Suhm. XI. 440).

unam curiam in Malmøghe øfræ sitam cum mobilibus et immobilibus et estimacionibus omnibus, unum calicem deauratum, unum passionarium, tres cistas, unum tapetum et unam tabulam depictam pro reliquiis in summis festis apponendum (!). Legavit eciam et per scotacionem tradidit quedam bona in remissionem peccatorum suorum necnon et parentum suorum ad altare constructum in ecclesia beati Laurentii, coram quo requiescit, in honorem dei omnipotentis et beatissime virginis Marie, matris ejus, et beati Andree apostoli. De annuis autem fructibus sive proventibus eidem altari appositis taliter ordinandum providit, ut ex eis quinque marche denariorum anno quolibet deducentur in usum oblacionum et elemosinarum largicionem plene et fideliter hoc modo dispensande, quod in die anniversarii sui de duabus marchis et dimidia denariorum marcha denariorum detur canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, et vicariis, qui vigiliis et misse predictis interfuerint, due ore, ad offerenda eciam dimidia marcha denariorum, fratribus predicatoribus eodem die ad pisces una ora denariorum et tantundem fratribus minoribus, si quid vero superfuerit, pauperibus scolaribus erogetur. De reliquis autem duabus marchis et dimidia denariorum annis singulis die proxima post anniversarium suum, nisi fuerit dominica vel alia festiva dies, ex qua occasione in sequentem feriam differatur, anniversarium[1]) patris

[1]) I Haandskriftet ender Linien med dette Ord, hvorefter den følgende Linie fortsættes med: »patris sui, matris« etc. I Høide med sidstnævnte Linie er der med en anden Haand tilskrevet følgende i den indre Margin: »Thrugill[i], canonici Lundensis, apud ipsum se[pulti]«. Denne Tilføjelse, der, som det synes, hidrører fra en Haand fra c. 1350, og til hvilken intet Tilsvarende findes i Indstiftelsesbrevet af 14. Marts 1303 (Dipl. Svec. II. 379 f.), af hvis Indhold Stykket ovenfor iøvrigt for den langt overveiende Del er et Udtog, blev derefter medtaget, da man ved Midten af det 14. Aarh. efter den ældre Gavebog indførte Stykket i den yngre Gavebog, og der indsat mellem Ordene »anniversarium« og »patris«. Stedet lyder altsaa i den yngre Gavebog, som følger: ». . . . . anniversarium domini Thrugilli, canonici Lundensis, apud ipsum sepulti, patris sui, matris etc.« Hvem var nu denne Thrugillus eller Troels, der med nogen Grund kan antages at være død c. 1350? 1334 nævnes der en Trugillus som Medlem af Domkapitlet (Dipl. Svec. IV. 377), det er muligvis ham, her har været tænkt paa.

sui, matris, fratris, sororis,[1]) parentum et familiarium suorum ad summum altare in choro cum vigiliis teneri constituit, et quantum ad omnes distribuciones vult similiter dispensari, sicut in die anniversarii sui supra fecit mencionem. De supradictis autem fructibus antedicto altari appositis anno quolibet unum solidum grossorum Turonensium vel quatuor solidos sterlingorum in sacristiam deponi constituit, ad reparacionem librorum, vestimentorum et ornatus dicti altaris secundum providenciam et discrecionem summi prepositi reservandos.[2])

[9. Juli.] [A.] VII Idus Julii. In civitate Tyriæ sanctorum Anatholiæ virginis et Audacis, qui sub Decio imperatore martyrio coronati sunt. Eodem die sancti Cyrilli episcopi et martiris. In civitate Maculana sancti

---

[1]) Brevet af 14. Marts 1303 nævner Intet om en Søster til Domprovsten.

[2]) Dette Stykke om Domprovst Andreas, til hvilket hører følgende Antegnelse i Randen for oven fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio«, optager det meste af Rectosiden af et senere indheftet Blad, Bl. 64. Paa Versosiden af samme Blad har man i 16. Aarh. indført et Udtog af et Markeskjelsbrev fra 1388, der for Fuldstændigheds Skyld gjengives her, skjøndt det ikke synes at vedkomme Gavebogens øvrige Indhold og derfor vistnok med Rette vilde være at forbigaa, ligesom det da ogsaa i sin Tid blev forbigaaet af Langebek:

»Nota, quod anno domini Mccclxxxviii tha ginge femtan Dandemen thesse effthersereffne Marckeskell mellem Lunde Domkirke oc Hickeberg. F[ørst a]ff Stuckebecken, som løber norden i Giersleff Siø, oc swa til Heggekelde Klint oc swa til Torredam oc langs at Skurremosendh oc saa ind til Bulnesand oc westen wit Habergsyø oc westen wit Ellesyo oc neder i Krogebecken oc swa i Oorwadhet, fran Oorwad oc neder i Byrckesagersøø oc til Skyndelywng . . . . oc sa meghit som ther ligger westen (?) oc sønden wedh Birkesagersyø, thet er alt sammen j sancti Laurentz rette Grundh oc all Birkesagersyø wtan en Drett, som ligger i Kirkemosewiigh, hun ligger til Heckebergh. Item fra Birkesagersyø oc til Skyndelywng oc swa til Sengebeck (?) oc saa sønden wit Brendelywngh oc neder i Bramstorp Aa, oc ther haffue sancte Laurencii Kirke II Tree oc Hickebergh I Tree, oc fra Bramstrwp Aa oc til Babbekulle Waadh oc sa westen wdh meth Halleb . . . . oc neder i Leersyø oc i Rødebodebeck oc sa neder i lille Kor . . . . ., ther star en Steen, han skill tree Marckeskell at, item sa wth meth Bogesagersbeck og neder i Westertorpesyø (?) oc saa i . . . Waadh oc til thet Waadh, som ligger østen (?) wit Roberg . . . . oc saa Backedraget westen wd meth Bøgebergit oc ind till Al . . . . wodhet oc til Babbekulle igen, item fran Babbekulle Waadh oc saa sønder neder i Aaen ower Bøgeberget oc ower Blomeredh oc . . . . i Syoen oc fran Birkesager oc ower Owerwathbecken, som [løber] mellem Closters Skog oc sancti Laurencii Skogh oc . . . . oc andenweg (?) til Nødesiø oc Grødskogsbecken til . . . . . . wdaf Myresiø (?) . . . . item Geetzøre, ther haffuer . . . . Kirke II Tree oc Hickebergh et (?), item Geetzaas, ther haffuer . . . Kirke I Tree oc Hickeberg II Tree ind til . . . . Symckelstrop oc Simckelstrop Fangh haffuer . . . . . Laurencii Kirke . . . .

Brictii episcopi et confessoris, qui sub judice Marciano crudelissime excruciatus, in confessione domini permanens divino auxilio ereptus et ad predicandum evangelium missus est, magnasque populorum credentium multitudines omnipotenti deo lucrifaciens quievit in pace. Cujus animam viderunt astantes in specie columbæ niveæ cælo recipi. Eodem die in Colonia sancti Heriberti episcopi et confessoris.

XIII.[1] Obiit Nicolaus, monachus sancte Marie de Herivado.

XIII.[1*] Item obiit Tonna, sanctimonialis sancti Petri Lundis.

XIII.[2] †Item obiit Tuko, dictus Trafn,[1]) diaconus, hujus loci canonicus.

[10. Juli.] B. VI Idus Julii. Romæ septem fratrum, filiorum sanctæ Felicitatis, id est, Januarii, Felicis, Philippi, Silvani, Alexandri, Vitalis, Marcialis, sub prefecto urbis Puplio tempore Antonini principis. Primum itaque auditi deinde variis tormentis afflicti martyrii coronam adepti sunt. In Affrica sanctorum Januarii, Marini, Naboris et Felicis decollatorum. Item Romæ, miliario decimo, sanctarum virgi | num[2]) Rufinæ et Secundæ, quæ sub persecutione Valeriani et Galieni tormentis subacte ad ultimum, una capite[a]) illiso gladio, altera cesa cervice, migraverunt.

XII.[2] Anno ab incarnatione domini millesimo lxxxvi occisus est rex Kanutus, vir Christianissimus, qui inter cetera suæ liberalitatis beneficia ecclesiam hanc a fundamentis [levavit et re]gali munificentia donavit. Hic idem in fide et timore dei perfectus, [religione devotus,] pauperes alebat, nudos vestiebat, orphanorum pater, defensor viduarum et p[atronus a]d[ve]narum, ab omni eos injuria defendebat, omnes omnino, quos poterat, ad cultum religionis et justicie convertebat. Cumque pro his et hujusmodi diu ab incolis terre persecutiones et regni detrimenta sustinuisset, ad ultimum pene omnibus in necem religiosi principis conspirantibus[3]) rex pius sanctorum informatus exemplis ad auctorem pacis animum iterque direxit,[4]) et

a) capiti.

---

[1]) En af de sidst paa Diakonlisten opførte (S. R. D. III. 470), han er altsaa rimeligvis død c. 1250. Jfr. foran S. 136 Note 3 i Slutn.

[2]) Herfra fortsættes med en noget yngre Haand, fra hvilken ligeledes baade Stykket om Kong Knud og om K. Erik og om Aage Vestesen hidrører.

[3]) Jfr. Elogium S. Kanuti regis (S. R. D. III. 320): »Ad ultimum vero pene omnibus contra Dominum et Christum ejus conspirantibus«.

[4]) Jfr. Elogium S. Kanuti regis (S. R. D. III. 320 f.): »rex Kanutus valde pius sanctorum exemplis instructus ad ecclesiam sanctissimæ virginis Mariæ et beati martyris Albani animum iterque direxit.«

sese cum paucis intra Otheniensis ecclesiæ septa recepit. Tunc vero oculis et mente in celum intentus arma deponit, et vivificæ communionis sacramento munitus[1]) flexis genibus suam suorumque animas salvatori fideliter commendavit. Atque ita solotenus toto prostratus corpore, extensisque manibus in cruce, transfixus cuspide in dextro latere celeste regnum pro terreno rex et martir promeruit. Sepultus est in eodem loco, ubi meritis ejus beneficia prestantur petentibus ad laudem et gloriam domini nostri Jesu Christi, qui cum patre etc. — †Eodem[2]) die obiit rex Danorum Ericus,[3]) vir prudens et strenuus, qui sua industria a Pascale papa palleum impetravit nostræ ecclesiæ et quartam partem civitatis sancto Laurentio dedit.[4]) — †Ipso die obiit Aki Westasun, qui in villa Raby minore[5]) mansum unum huic ecclesiæ contulit.

XIII.[1] †Anno[6]) ab incarnatione M.⁰CC.⁰XX.⁰VIII.⁰ obiit domi-

---

[1]) Jfr. Ælnothi hist. S. Kanuti regis (S. R. D. III. 366): »vitalis communionis sacramento se muniens«.

[2]) Til denne Notits og den følgende om Aage Vestesen skal henføres en Antegnelse fra 15. Aarh. af følgende Indhold: »Scribatur ut in alio«.

[3]) ɔ: K. Erik Eiegod, jfr ndfr. Nekrologiet under 10. Juli. Se Riant, Skandinavernes Korstog til Palæstina. S. 213 f.

[4]) Da K. Knud d. Hellige Aar 1085 indstiftede Domkapitlet i Lund, skjænkede han til Kapitelsmedlemmernes Underholdning foruden en Del Jordegods i Skaane og Sjælland ogsaa et Beløb af den Skat, der svaredes »pro areis« i Helsingborg, Lomma og Lund, ialt 27 Mark Penninge, der senere hen alle udrededes alene af Lund, se Gavebrevet af 21. Mai 1085 og Brevene af 1186, 1203 og 3. Febr. 1288 (Dipl. Svec. I. 42 ff., 121 f., 149 f., II. 42). Det var til Kapitlet altsaa, at alt dette blev skjænket. Saxo omtaler ogsaa K. Knuds Gave, men gjør det paa en saadan Maade, at det er tydeligt, at han ikke havde Kjendskab til Kongens Gavebrev, da han skrev, uagtet det baade den Gang og endnu Aarhundreder efter var tilstede i Lund. Han siger nemlig (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 580 f.), at K. Knud til Bispeembedet i Lund gav »quartam regii numismatis, quartam suæ in cives exactionis, quartam æstivi census portionem« — altsaa paa det nærmeste netop det, som ovenfor betegnes ved »quartam partem civitatis«. Det synes derefter antageligt, at Saxo har sammenblandet og slaaet sammen til en, hvad der i Virkeligheden har været to forskjellige Donationer, nemlig K. Knuds nysnævnte til Kapitlet og K. Eriks i ovenstaaende Notits omtalte, der altsaa formodentlig er gjort til Bedste for Erkebispeembedet, se Hammar, Kyrkan i Skåne under Katholicismen S. 50 (jfr. S. 44) (Lunds Univ. Årsskrift. IV.), jfr. Steenstrup, Studier over K. Valdemars Jordebog. S. 144 f.

[5]) Se foran S. 70 Note 1.

[6]) Hertil hører følgende Antegnelse fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio.«

nus Petrus,[1]) hujus ecclesie quintus archiepiscopus, qui ad memoriam sui reliquit fratribus mansionem ad mensam Wranethor[2]) cum omnibus attinentiis.

XIII.[1*] VI idus Julii obiit Nicolaus, sacerdos et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] †Obiit Cecilia, soror nostra, que totam substantiam suam in sui memoriam reliquit fratribus.

[11. Juli.] C. V Idus Julii. Translatio sancti Benedicti abbatis. Postquam enim, sicut ipse vivens predixerat, monasterium ejus a gentibus est vastatum, domino revelante repertum est corpus ejus et in Gallias translatum atque in territorio Aurelianensi, monasterio, quod vocatur Floriacum, condigne sepultum. Translatum est pariter etiam corpus beatæ Scolasticæ virginis, sororis ejus, atque in partibus Cenomannensium regionis conditum, cujus animam idem vir domini e corpore egressam vidit in columbæ specie cæli secreta penetrare, corpusque ejus secum in uno jussit poni sepulchro, ut quorum una semper in domino fuerat | devotio, | eorum quoque corpora nec sepultura separaret. Eodem die in Armenia minore, civitate Nicopoli, natalis sanctorum martyrum Januarii et Pelagiæ, qui [in] eculeo ungulis et testarum fragmentis diebus IIIIor cruciati martyrium impleverunt. Romæ, in Vaticano, sancti Pii papæ et confessoris, qui sedit in episcopatu annos X et VIIIIvem.

XII.[2] De civitate ista in itinere Jerosolimitano obiit Heinricus laicus, Findoris filius.[3])

XII.[3*] Item obiit Eskillus, presbiter, sancte Crucis ecclesie conversus.

XIII.[2] †Item obiit domina Arina,[4]) mater domini archiepiscopi Uffonis. Ad cujus anniversarium celebrandum ipse dominus archiepiscopus mansionem de Castløsæ[5]) cum molendino sibi attinente fratribus contulit.

XIII.[2] Item obiit Elena, monialis ecclesie sancte Marie et sancti Nicolai de Bosø.

---

[1]) Peter Saxesen var Domprovst i Lund, da han efter Andreas Sunesens Fratræden blev dennes Efterfølger i Erkesædet. Om hans Beskikkelse se foran S. 143 Note 1, jfr. Suhm. IX. 412 f. Kun et Par Uger overlevede han sin Formand.

[2]) Den yngre Gavebog har: »Wranethorp«, ved hvilket der ligesom ved »Wranethor« ovenfor maa menes det nuværende Vranarp, en By i Tommarp Sogn, Järestad Herred.

[3]) Se Riant, Skandinavernes Korstog til Palæstina. S. 421 Note 1.

[4]) Jfr. foran S. 11 under 16. Januar.

[5]) Enten Kattslösa By i Qwistofta Sogn, der hører dels til Rønneberga, dels til Luggude Herred, eller Kattslösa Sogn og By i Ljunits Herred. Kun i det førstnævnte Kattslösa findes en Mølle.

[12. Juli] **D. IV Idus Julii.** Apud Aquilejam natalis sancti Hermagoræ, primi ejusdem civitatis episcopi, discipuli sancti Marci evangelistæ. Apud Cyprum beati Nasonis, antiqui Christi discipuli. Apud Cesaream sancti Dii. Mediolani translatio sanctorum martyrum Naboris et Felicis. Sancti Cleti papæ, qui sedit Romæ annos XII. Hic ex precepto beati Petri XXV presbiteros in urbe Roma ordinavit, qui sepultus est juxta corpus beati Petri.

XII.[3] Obiit Jngerdis, conversa sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3] Item obiit Sunniva, sanctimonialis ejusdem claustri.

XIII.[1*] Obiit Tosto, sacerdos et monachus[a]) Omnium Sanctorum Lundis.

[13. Juli.] **E. III Idus Julii.** Esdræ[1]) et Johel prophetarum. Et apud Affricam sanctorum confessorum, Eugenii Kartaginensis episcopi, fide, virtutibus ac miraculis gloriosi, et universi cleri ecclesiæ ejusdem, qui cede inediaque macerati, fere quingenti et eo amplius, inter quos quam plurimi erant lectores infantuli, gaudentes in domino procul exilio crudeli extrusi sunt. In quibus erant nobilissimi archidiaconus nomine Salutaris et Murita secundus[b]) in officio ministrorum. Qui plurima pro confessione catholica perpessi supplicia et tercio confessores effecti gloriose in Christo perseverentiæ tytulo illustrati sunt. Eodem die *passio sancti Marga*retæ virginis.[2])

XII.[2] †Obiit Thiudericus,[3]) presbiter, hujus loci canonicus.

XII.[2] Item obiit Syrith, dicta Do.

XII.[3] Obiit Aggo.

XII.[3*] Et dominus abbas Acerus, ecclesie beatorum apostolorum Petri et Pauli in Tumæthorp.

a) monichus. b) sacerdos.

---

[1]) I Haandskriftet sees i Randen udfor det til 13. Juli hørende Afsnit af Martyrologiet nogle usammenhængende Rester af en Antegnelse, vistnok fra 14. Aarh.

[2]) Jfr. ndfr. under 20. Juli.

[3]) Se ndfr. Presbyterlisten, hvor han er en af de først opførte. Han er maaske ligeledes den »Theodericus presbiter«, som i K. Knud d. Helliges Gavebrev af 21. Mai 1085 nævnes som Vidne (S. R. D. III. 451 e jfr. 426 r). — I den yngre Gavebog lyder ovenstaaende Notits saaledes: »Obiit Thiu, clericus, presbiter, hujus loci canonicus«, hvor Thiudericus er blevet til to Ord, og derhos »d« bleven læst som eller ogsaa rettet til »cl«. At det rimeligvis er gaaet saaledes til, kan sees af den ældre Gavebog, der her som paa flere andre Steder er ligefrem udskrevet i den yngre Gavebog. I hin har det nemlig af Hensyn til Pladsen været nødvendigt at dele Ordet »Thiudericus«, den ene Linie ender derfor med »Thiu« — uden Bindetegn, som det endnu i 12. Aarh. kunde ske — og den næste fortsætter med »dericus«, som et Ord betragtet noget saa urimeligt, at der var al Grund for den, der skulde skrive Notitsen ind i den yngre Gavebog, til ikke at optage det uden Rettelse eller Forbedring og saaledes blev »dericus« til »clericus«.

XIII.[1] Obiit Lucas, monachus et sacerdos sancte Marie de Herivado.

XIII.[1] Obiit Walterus, presbiter et canonicus sancte Crucis de Dalby.

[14. Juli.] **F. II Idus Julii.** Apud Pontum natalis sancti Focæ, episcopi civitatis a) Sinopis, qui sub Trajano imperatore, prefecto Affricano, carcerem, vincula, ferrum, ignem etiam pro Christo superavit. Cujus reliquiæ in basilica apostolorum ad Galliam civitatem Viennam habentur.

XII.[2*] †De domo sancti Laurencii Haquinus presbiter et
XII.[3*] germanus ejus Petrus | in itinere Hierosolimitano domino Jesu spiritum reddiderunt. Obiit Asgunna, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Obiit Benedicta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[15. Juli.] **G. Idibus Julii.** Nisibi b) natalis sancti Jacobi episcopi et confessoris. Romæ in portu c) Eutropii, Zosimæ et Bonosæ sororum. Apud Alexandriam sanctorum Philippi, Zenonis, Marsei et decem infantum. Kartagini natalis sanctorum Catulini diaconi, Januarii, Florentii, Juliæ et Justæ, qui sunt positi in basilica sancti Fausti. Eodem die divisio apostolorum.

XII.[2*] Anniversarius Cristinæ, sororis nostræ.

XIV.[2] ¶ Anno[1]) domini M.ºCCC.ºLVIII.º obiit dominus Benechinus,[2]) cantor ecclesie Lundensis, qui legavit fabrice

a) ciuitate. b) Misibi. c) pontu.

---

[1]) I Randen udfor Notitsen staaer skrevet (15. Aarh.): »Scribatur ut in alio«.

[2]) Benechinus Henriksen fra Åhus nævnes i Aarene 1341—58. Han havde tidligere været i Paris, sandsynligvis for at studere (Suhm. XIII. 368), men er 1341 Kannik i Lund samt tillige med en anden Kannik, Torkel Bjørnsen (se ndfr. under 28. Oktbr.), Forstander for Domkirkens Byggefond (»procurator fabrice ecclesie Lundensis«). Dette Forstanderskab, hvortil der i Almindelighed blev udseet et Par af Kannikerne, og som svarer til vore Tiders Kirkeværgebestilling (se Helveg, De danske Domkapitler. S. 31 f.) røgtede Benechinus ligeledes og, som det synes, alene i Aarene 1346, 1348, 1351, 1353 og 1354, uagtet han i disse Aar efterhaanden faaer et Sognekald paa Landet og bliver Kantor (Dipl. Svec. V. 34, 548, VI. 58, Sv. R. P. 1. 8, 45, 60). 26. Septb. 1348 skriver han sig selv som Kannik og som Præst i Skræplinge (nuværende Vestra Skräflinge) Sogn i Oxie Herred (Dipl. Svec. VI. 60 f.), han omtales ligeledes som Præst i nævnte Sogn i Breve af 17. og 19. Marts 1351 (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 267—69), i hvilke der af dem, der havde Patronatsretten til Skræplinge Kirke, gives Samtykke til, at denne Kirke maa lægges til Kantorembedet i Lund. Den hidtilværende Kantor og den første, der, efter at Erkebiskop Esger c. 1323 havde gjenoprettet og paany doteret Kantorembedet, kom til at beklæde det, nemlig Johannes Jensen kaldet

ecclesie ibidem omnia bona sua in Benzstorp[1]) cum omnibus suis pertinenciis et unam curiam Lundis in parochia beati Magni sitam, que vocatur Troyborgh, tali condicione, quod procurator fabrice ecclesie predicte, qui pro tempore fuerit, quatuor marchas denariorum Scaniensum exinde singulis annis in die anniversarii sui in choro Lundensi tenendi distribuere teneatur, in hunc modum videlicet, canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, X oras denariorum, vicariis dimidiam marcham denariorum, [pulsantibus in turri][2]) II oras, vicariis cripte tantum, predicatoribus Lundis tantum, minoribus ibidem tantum, infirmis in do[mo leprosorum][2]) prope Lundis dimidiam marcham denariorum, pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus VI oras. Re[siduum] de redditibus cedere debeat fabrice ecclesie antedicte.

Franz (Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 119 jfr. Dipl. Svec. IV. 231) var da nylig død, og det viste sig nu, at de til Embedet knyttede Rettigheder og Indtægter vare i den Grad omtvistede og svundne ind, at næppe nogen af Kannikerne brød sig om at faa det, hvorfor Erkebiskop Peter, næst at bekræfte begge sine Formænds, Esgers og Karls, Bestemmelser, i et Brev af 1. April 1351 (ovenanf. Regist. capituli. Nr. 266) tillader, at Sognekirken i Skræplinge maa for bestandig lægges til Kantorens Embede, hvilket han — som han dernæst siger i Brevet — nylig har overdraget til Benechinus med Kapitlets Samtykke og høitidelig indsat ham i. Fra Slutningen af Marts 1351 og til sin Død var Benechinus nu Kantor i Lund. 9. Marts 1358 gjorde han Testament (Suhm. XIII. 365, Sv. R. P. I. 110 f.). Det sees af dette, at han har haft en ret stor Bogsamling, i hvilken bl. a. en »liber de transsumpcionibus privilegiorum ecclesie Lundensis« og en »liber legum terre Scanie cum skraa in Danico« fandtes. Ogsaa en Del Jordegods efterlod han sig. Det meste af dette gav han til et Alter, han havde stiftet til Ære for Jomfru Marie og St. Eustachius, noget fik Domkirkens Byggefond (se Notitsen ovenfor) i Henhold til en tidligere i 1350 truffen Bestemmelse (Dipl. Svec. VI. 222 f., hvormed kan sammenholdes Breve af 11. Sept. 1348 og af 23. Juni og 3. Aug. 1349, se Dipl. Svec. VI. 57, 117 f, 131). Til Slutning endnu nogle Oplysninger til Udfyldning af hvad tidligere (se foran S. 150 Note 1) er anført om Benechinus' Slægt. Han havde to Brødre, Johannes Kanne og Jordan. Den førstnævnte, som han havde siddet sammen med i Domkapitlet i nogle Aar, var død 1344, og Benechinus havde taget Arv efter ham (Dipl. Svec. VI. 117 f.). Han var imidlertid ikkun Halvbroder til Benechinus; om Jordan, den anden Broder, var Helbroder eller ogsaa kun Halvbroder, kan derimod ikke oplyses. Jordan, om hvis Sigil se Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. S. 9, nævnes som Præst i Vestra Vram, Gärds Herred, i Aarene 1343—1358.

[1]) Af Benstorp By hører en Del til Örtofta Sogn, Harjager Herred, og en Del til Lilla Harrie Sogn i samme Herred. Den foran S. 76 Note 7 om Benstorp givne Oplysning er derfor ikke rigtig.

[2]) Udfyldt efter Brevet af 23. Sept. 1350 (Dipl. Svec. VI. 222).

[16. Juli.] **A. XVII Kal. Aug.** In Hostia sancti Hila[ri]ni, qui sub persecutione Juliani, cum nollet sacrificare, fustibus cesus martyrium sumpsit. Apud Antiochiam Syriæ natalis sancti Eustachii episcopi et confessoris, qui sub Constantio principe ob catholicam fidem in Trajanopolim civitatem Traciæ pulsus exilio ibi requievit.

XII.[2] Obiit Thiudele dicta Gunnild, sanctimonialis, vidua, et Gunnar laicus.

XII.[3] Obiit Johannes, sacerdos et canonicus sanctæ Mariæ Wibergis.

XIII.[2] Item obiit Aco, diaconus et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Obiit Tola, sanctimonialis sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Rano,[1]) prior provincialis fratrum predicatorum in Dacia.

XIII.[2] Item obiit Matheus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit Thrugundis, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[17. Juli.] **B. XVI Kal. Aug.** In Cartagine [natalis] sanctorum martyrum Scillitanorum, id est, Sperati, Narthali, Cithinii, Biturii, Felicis, Aquilini, Letacii, Januariæ, Generosæ, Bessiæ, Donatæ et Secundæ sub Saturnino prefecto. Qui post Christi primam confessionem in carcerem missi et in ligno confixi mane gladio decollati sunt. Apud Cartaginem natalis sanctæ Guddenes[a]), quæ pro Christo gladio cesa est.

XIII.[1] Obiit Thorstanus, prior et sacerdos Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1*] Item obit Asa, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosø.

[18. Juli.] **C. XV Kal. Aug.** Sancti patris nostri Arsenii, de quo in verbis seniorum fertur, quia propter redundationem lacrimarum tergendam sudarium semper in sinu vel in manu habuerit. Eodem die Hispali[b]) apud Hispaniam natalis sanctarum martyrum, Juste et Rufine. Apud civitatem Metensium sancti Arnulfi episcopi, qui sanctitate et miraculorum gloria illustris heremiticam vitam diligens beato fine quievit.

XII.[3] †Obiit Mamme, qui reliquit fratribus terram VIII solidos singulis annis valentem.

a) Gundenes. b) Hispalim.

---

[1]) Han døde 1238 (S. R. D. II. 168).

XIII.[2]* Item obiit Cecilia, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Obiit Magnus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis.

[19. Juli.] D. XIIII Kal. Aug. Natalis beati Joseph, qui cognominatus est Justus, quique cum beato Mathia, ut numerum XIIcim impleret, ab apostolis statuitur. Sed Mathia locum Judæ prevaricatoris implente, beatus Joseph nichilominus predicationis et sanctitatis officio inserviens mu[l]tamque pro fide Christi persecutionem a Judeis sustinens victoriosissimo fine in pace quievit.

XIII.[1] Obiit Cristina, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Cristiarnus, conversus ecclesie sancte Trinitatis de Øwit.

XIII [2] Item obiit Cecilia, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[20. Juli.] E. XIII Kal. Aug. Apud Damascum natalis sanctorum Sabini, Maximini, Juliani, Macrobii, Cassii, Paulæ cum aliis decem. | Eodem die passio sancte Margarete virginis et aliorum plurimorum.[1])

XIII.[1] Obiit Gerthrudis, sanctimonialis et priorissa ecclesie [sancte] Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Andreas, subdiaconus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummathorp.

XIII. . . . . . . *Gevart (?).*

[21. Juli.] F. XII Kal. Aug. Romæ sanctæ Praxedis virginis. Hæc cum sorore sua beata Potentiana a[a]) sanctissimo patre Pudente, qui fuit edoctus in fide ab apostolo Paulo, in omni castitate et lege divina erudita, post transitum parentis vigiliis et orationibus atque jejuniis assidue vacans omne patrimonium suum simul cum beata sorore in sustentatione pauperum Christi et sanctorum erogavit, et beatissima virgo migravit ad dominum coronam justiciæ receptura. In Galliis, civitate Massilia, sancti Victoris martiris, qui persecutione Diocletiani et Maximiani, cum nollet sacrificare, martyrio coronatus est. Passi sunt cum eo tres milites, Alexander, Felicianus et Longinus, puer quoque Deutherius,[b]) dum ad sepulchrum ejus oraret, emisit spiritum.

a) et. b) Eleutherius.

---

[1]) Ordene »Eodem die passio sancte Margarete etc.« ere tilskrevne i Randen med en Haand fra 14. Aarh., tillige er det antydet, at de skulle indsættes foran den ældste Notits, den om Gertrud. Jfr. 13. Juli (foran S. 175). Som St. Margrethe Dag opføres baade 13. og 20. Juli i Kalendarierne.

XII.[2] Obierunt Ør et Magnus Throckelsun.
XII.[3]* Item obiit Florentius, diaconus et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.
XIII.[1] Item obiit Margareta Esberni Muli,[1]) sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.
XIII.[1] †Obiit dompnus Thorkillus,[2]) sacerdos pie memorie, hujus loci kanonicus, in peregrinatione.

[22. Juli.] **G. XI Kal. Aug.** Natalis sanctæ Mariæ Magdalenæ. Et beatæ Sintices, quæ Philippis dormit sepulta. De qua beatus apostolus [Paulus] Philyppensibus scribit: »Euodiam a) rogo et Sinticen deprecor id ipsum sapere in domino«. Ancyra Galathiæ natalis sancti Platonis martiris, cujus gesta habentur. Et depositio sancti Wandregisili abbatis et confessoris.

XII.[3] Dedicacio[3]) altaris sancte M[arie] Magdalene et sanctorum Johannis, Jacobi, Georgii et Gereo[nis] martyrum, Martini et Nicol[ai] confessorum.
XII.[2] Obiit[4]) | Biorn Enske obiit in domino.
XII.[2] Boso, Dominicus, conversus sanctæ Mariæ Alvasteri.[5])

a) *Euchodiam.*

---

[1]) Sikkert den Esbern eller Asbjørn Mule, som nævnes i Erkebiskop Absalons Testamente (S. R. D. V. 425), og hvis Navn ogsaa forekommer paa en Runesten, der nu skal have sin Plads paa Åsum Kirkegaard i Gärds Herred (Worm, Monum. S. 171, Suhm. VIII. 587, Brunius, Skånes Konsthistoria. S. 146, Thorsen, De danske Runemindesmærker. I. 284 Note 1). Da Esbern Mules Hustru, den ovenfor nævnte Margrethe, efter Kirkens Love ikke har kunnet gaa i Kloster for efter sin Mands Død, og hun efter Notitsens Haandskrift at dømme er død c. 1215, Esbern Mule altsaa før 1215, kan han ikke, saaledes som Langebek og Suhm have antaget, være den »Esbernus, filius Nicolai Mule«, ogsaa kaldet Esbern Snerling, der levede til Aar 1233 (S. R. D. II. 629, I. 166 jfr. III. 535 v, IV 321 a, 549 u, Suhm. VIII. 587, IX. 628 f.), ikke at tale om, at den Slutning, hvorigjennem de nævnte to Lærde kom til denne Antagelse, sikkert ikke er rigtig, thi saa tidligt som i Begyndelsen af 13. Aarh. optoge her i Landet Sønnerne som Regel ikke deres Fædres Tilnavne (jfr. Suhm. VIII. 519), saa at en Esbern, som var Søn af en Niels med Tilnavnet Mule, i de Tider ikke blev kaldt Esbern Mule, men maaske fik sit eget Tilnavn. Esbern Mule og Esbern Nielsen, der døde 1233, ere altsaa, hvad iøvrigt O. Sperling i sin Tid har udtalt (S. R. D. V. 438 f.), to forskjellige Personer, der sandsynligvis begge have hørt til Erkebiskop Absalons Slægt.

[2]) Se Presbyterlisten.

[3]) Den her omtalte Indvielse af Alteret til Venstre i Kryptkirken fandt Sted i Aaret 1126, se ndfr. Nekrologiet under 22. Juli, jfr. foran S. 107 Note 4 og S. 164 Note 1.

[4]) Dette »obiit« hidrører fra samme Haand som den efterfølgende Notits.

[5]) Alvastra i Östergötland, et Munkekloster af Cistercienserordenen, stiftet c. 1144 (Reuterdahl, Swenska kyrkans hist. I. 490 ff.).

XIII.[1] Item obiit pie memorie dompnus Omerus,[1]) Ripensis episcopus, in Loco Dei.[2])

XIV.[2] Anno[3]) domini M.⁰CCC. LIII obiit Cristina Byorns,[4])
XIV.[2] . . . . | per fabricam una cum fratre suo Efrardo et Gesse . . . . domini Tidemanni de Aoos | tenendum est de bonis in Rinkæby, ita quod . . . . interfuerint, habeant marcham denariorum [et] vicarii . . . .

[23. Juli.] A. X Kal. Aug. Apud Ravennam natalis sancti Apollinaris episcopi. Hic ab Antiochia secutus apostolum Petrum ad urbem Romam, ab[a]) eodem apostolo ordinatus, missus Ravennam rexit ecclesiam annis[b]) XX[ti] et VIII[to], mense uno, diebus IIII[or]. Post innumera vero supplicia, quæ pro Christo perpessus est, novissime martyrium sub Vespasiano Cesare [et] Demostene Patricio X[mo] kalendas[c]) Augusti complevit.

XIII.[2] †Obiit[5]) Laurentius,[6]) diaconus, archidiaconi[d]) quondam
XIII.[2] filius, hujus loci canonicus, | qui dedit ad fabricam

a) ad. b) annos. c) kalendarum. d) archidiani.

---

[1]) Omer blev 1178 viet til Biskop i Børglum, men forflyttedes nogle Aar efter, senest i Begyndelsen af 1184, til Ribe Bispestol, som han beklædte til sin Død. Han døde 22. Juli 1204 — Nekrologiet fra Løgumkloster har 7. Oktbr. (S. R. D. IV. 585) — og blev begravet i Løgumkloster (S. R. D. VII. 190 f, Suhm. IX. 51 ff., Kinch, Ribe Bys Hist. indtil Reformationen. S. 31 f., 40 f.

[2]) Ved Anvendelsen af chemiske Midler har man en Gang tidligere søgt at gjøre de sidste Ord af denne Notits læselige, ved hvilken Leilighed man tillige i Randen udfor Notitsen har fremdraget følgende Ord: »anno domini millesimo ccc.⁰«, der ere skrevne ved Midten af 14. Aarh. og maaske have udgjort Begyndelsen til en Notits, af hvilken samme Steds andre meget utydelige Rester ere synlige.

[3]) Til denne Notits hører følgende Bemærkning fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio«.

[4]) Om hende og de andre i Notitsen nævnte Personer se foran S. 48 Note 3, hvor der feilagtigt henvises til 22. Aug. i Stedet for til 22. Juli.

[5]) Til denne Notits hører følgende Randbemærkning fra 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio«.

[6]) Han var en Søn af Erkedegnen i Lund, Andreas, der døde 1219 (se ndfr. 1. Septb.). Laurentius havde tvende Brødre, Benedikt (se foran S. 81) og Johannes (se ndfr. 26. Sept.), der efter den Maade, paa hvilken Notitserne om dem ere affattede (»filius archidiaconi«, »filius Andree archidiaconi« sammenholdt med »archidiaconi quondam filius« ovenfor), begge to synes at være døde før Faderen (jfr. foran S. 81 Note 2), hvorimod Laurentius overlevede ham og omtales i Aarene 1222 og 1241 (Dipl. Svec. I. 226, 297), sidstnævnte Aar udtrykkelig som Kannik i Lund og 1222 i et af Erkebispen udstedt Brev som »dominus Laurentius«, hvilken Omtale dog ingenlunde udelukker den Mulighed, at Laurentius ogsaa 1222 kan have været Kannik (se Du Cange, Glossarium Latinit.: dominus 6), jfr. Magn. Matthiæ, Series episc. eccl. Lund. S. 62 a).

XIII.[2] ecclesie viginti marcas argenti | item mansionem de Thryilſtorp[1]) in parrochia de Rytharum cum domibus et omnibus attinenciis ad tenendum anniversarium suum et parentum suorum, ita quod redditus inde provenientes dividantur in tres partes, quarum unam recipiant canonici, qui misse et vigiliis intererunt, alteram vicarii similiter, qui hisdem horis presentes fuerint, tercia vero inter pauperes dividatur, inter quos volumus predicatores et fratres minores computari.

XIII.[2] †Obiit Rægna, soror nostra, que totam substantiam suam in sui memoriam reliquit fratribus.

[**24. Juli.**] **B. VIIII Kal. Aug.** Romæ, via Tiburtina miliario VIIIIno Xmo, natalis Vincentii martiris. Apud Emeritam Hispaniæ civitatem sancti Victoris militaris, qui cum duobus fratribus, Stercatio et Antioceno, diversis examinatus suppliciis martyrium sumpsit. Eodem die apud Italiam in Tyro, quæ est circa lacum Vulsinum, natalis sanctæ Christinæ virginis et martiris. Ipso die sanctarum Nicetæ et Aquilinæ, quæ ad predicationem beati Christofori martiris ad Christum conversæ martyrii palmam capitis absci[s]sione sumpserunt. Et apud Amiter[ni]nam civitatem militum LXXVI.

XII.[2] Obiit Thorth.

XII.[3] Item Arfastus.

XIV.[1] †Anno[2]) domini M.⁰ CCC.⁰ XXIX⁰ obiit venerabilis vir dominus Thomas Ubbæſon,[3]) magister in artibus, canonicus Lundensis, qui ad anniversarium suum annuatim in choro Lundensi innovandum legavit curiam suam in Klexinge,[4]) in parochia Sigrithækøpinge in Rynebiærghæret, cujus redditus in tres partes equaliter dividantur, quarum prima cedat canonicis resi-

---

[1]) Trulstorp By i Norra Rörum Sogn, Frosta Herred (S. R. D. IV. 51 u, Falkman, Ortnamnen i Skåne. S. 182). Der findes iovrigt ogsaa i Södra Rörum Sogn en By med Navnet Trulstorp.

[2]) Til Stykket om Thomas Ubbesen hører en Notits i Randen fra 15. Aarh. af følgende Indhold: »Ut in alio libro«.

[3]) Thomas Ubbesen var en Søn af den ndfr. under 16. Decbr. nævnte Ubbe, Borger i Lund († 1308). Han omtales i Aarene 1306, 1310, 1313, 1318 og 1325 som Kannik i Lund og fra 1310 tillige som Magister. Han var en af de fem Compromissarier, der efter Erkebiskop Esgers Død i Jan. 1325 valgte dennes Eftermand Karl (Dipl. Svec. II. 478, 614 f., III. 120, 357, Ny khist Saml. III. 824 ff.). Thomas havde tvende Brødre, Johannes (se ndfr. under 30. Aug.) og Daniel, begge to Borgere i Lund, og en Søster, Christine, der døde ugift 1315 (se foran S. 88).

[4]) Kleisinge By i Sireköpinge Sogn, Rönneberg Herred.

dentibus et non residentibus, ita quod ex ea deducatur offerenda, secunda pars vicariis et fabrice equaliter, de tercia deducatur ora vicario in cripta, plebano suo, quod ibidem memoria sua habeatur, ora pulsantibus in turri Residuum distribuatur pauperibus scolaribus et aliis. Item legavit fabrice ecclesie Lundensis unum preciosum monile pro una capa. Item legavit ad altare suum et fratris sui, coram quo requiescit, unam curiam in Gøterslef Kyrkyuby,[1]) valentem in anno marcham annone, ut memoria sua ibidem semper habeatur. Cujus anima requiescat in pace![2])

XIV.2 Dies[3]) anniversariorum Tuvonis Pæterson,[4]) civis Lundensis, et uxoris sue Margarete,[5]) ipsis [viventibus] celebrari habent omni anno in choro Lundensi, Nichomedis martiris videlicet, XVII kalendas Octobris, dies anniversarii ipsius Tuvonis et dies anniversarii uxoris sue VI idus Februarii,[5]) ad que obser[vanda] contulit et viva voce scotavit capitulo Lundensi unam curiam in parochia beate Marie majoris, valentem singulis annis quatuor marchas denariorum distribuendas hoc modo, ita quod canonici in singulis anniversariis XII oras denariorum, vicariis (!) II oras, pauperibus (!) V solidos, pulsanti (!) solidum denariorum habeant annuatim, ipsis autem mortuis vel alterum (!) ipsorum dies obitus ipsorum tunc temporis, sicut moris est, immutetur et celebretur.

---

[1]) Se foran S. 88 Note 1.

[2]) Ordene »Cujus anima requiescat in pace« har den yngre Gavebog ikke.

[3]) Dette og de to næstfølgende Stykker ere i Haandskriftet indførte paa Versosiden af et mellem det 7. og 8. Læg senere indheftet Blad. De meddeles her, ligesom det er skeet hos Langebek, under 24. Juli, da de hverken efter deres Indhold — se Slutningen af den første og den tredie Notits — eller ved nogensomhelst Henvisning ere knyttede til en bestemt Dag, men meget mere synes skrevne der, hvor de nu staa, fordi der tilfældigvis der var Plads til dem. Paa Rectosiden af det indheftede Blad er indført et Brev af 1. Oktbr. 1334, udstedt af Domkapitlet i Lund, som meddeles ndfr. under 1. Aug.

[4]) Uden Tvivl samme Person som den foran S. 65 nævnte Tue Petersen Myse.

[5]) En Notits om Aartiden for Tue Petersens Hustru Margrethe er indført i den yngre Gavebog ikke ved VI idus Febr., men ved V idus Febr. (ɔ: 9 Febr.).

XIV.[2] Anno[1]) domini millesimo ccc.⁰ quadragesimo secundo venerabilis pater dominus Petrus,[2]) Lundensis archiepiscopus quartusdecimus, Swecie primas, construxit altare[3]) in coro auxrali ad parietem ecclesie, statuens, quod persona ejusdem altaris tenebit anniversarium suum cum septem marchis denariorum annuatim. Primo dabit canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint post mortem suam, tres marchas, celebrantibus missas cum nota ad singula altaria duodecim oras, vicariis marcham, pulsantibus in turri II oras, pauperibus scolaribus et aliis X oras.

XIV.[2] Item ordinavit, quod persona predicti altaris in sequenti die post suum tenebit anniversarium parentum suorum, scilicet patris sui, domini Johannis Niclæsfon[4]) de Næsbyholm, militis, [et] matris sue, domine Cristine, necnon aliorum parentum suorum cum quinque marchis denariorum taliter distribuendis, primo dentur canonicis due marche, que vigiliis et misse interfuerint, sacerdotibus [ad sin]gula altaria missas cum nota celebraturis XII ore, vicariis [dimidia marcha, pulsantibus] in turri ora, pauperibus scolaribus et aliis VII ore. Anniversarium . . . . . . prenotatum debet scribi in libro in illo die, quo deus eum vocare voluerit [et

---

[1]) Til dette og det efterfølgende Stykke, der begge ere skrevne med samme Haand, henvises der i tvende senere overstregede Notitser under 18. Marts. Se foran S. 63 f.

[2]) Se foran S. 89 Note 4.

[3]) Dette Alter var helliget St. Thomas Erkebiskop og St. Anna, Jomfru Marias Moder. 31. Oktbr. 1349 skjødede Erkebiskop Peter paa ny til nævnte Alter adskilligt Jordegods, som han en Gang tidligere havde givet og tilskjødet samme Alter (S. R. D. VII. 258, Dipl. Svec. VI. 147 ff., jfr. Magn. Matthiæ, Series episc. eccl. Lund. S. 135 f. og Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 153).

[4]) Ridderen Jens Nielsen til Næsbyholm, der er bleven omtalt nogle Gange i det foregaaende (se S. 43 Note 2, hvor der feilagtig henvises til 24. Aug. i Stedet for til 24. Juli, S. 89 Note 4 og S. 140 Note 1), var død før 9. Aug. 1320, hvilket fremgaaer af et nævnte Dag udstedt Brev (Dipl. Svec. III. 470), der tillige oplyser os om, at han foruden de tidligere omtalte Børn endnu havde to Sønner, en, der omtales som død, men hvis Navn ikke kjendes, og en anden ved Navn Trued (Thrugotus) Jensen, der skrives til Arlwærsløf eller Alwarslef, nu Araslöf i Färslöf Sogn, Ö. Göinge Herred. Samme Trued omtales desuden i to Breve af 26. Aug. 1330 og 21. Sept. 1336 (Dipl. Svec. IV. 180, 525).

sequenti] die anniversarium parentum suorum predictorum.

[25. Juli.] C. VIII Kal. Aug. Natalis sancti Jacobi apostoli. Eodem die in Litia, civitate Samo,a) natalis sancti Cristophori martiris, qui virgis ferreis attritus et a flammis estuantis incendii Christi virtute salvatus ad ultimum sagittarum ictibus confossus martyrium capitis obtruncatione complevit. Et in Hispania, civitate Barcinona, sancti Cucufatis martiris, qui ex civitate Sc[i]llitana oriundus fuit et Barcinonæ sub Galerio et Maximiano et Rufino gladio necatus est. Metis sanctæ Glodesindis virginis, cujus sepulchrum crebris miraculis illustratur.

XII.[2] Obierunt Lewinus, Blithmannus, presbiter, Wibergensis canonicus.

XII.[3*] Item Arnfast, presbiter, Rosckildensis canonicus.

XIII.[1] Item obiit Agnes, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[3] Obiit Biarno, presbiter et canonicus ecclesie sancte Crucis de Dalby.

XIV.[3] Nota! hic tenebitur anniversarium domini Jacobi Jermær,[1]) canonici Lundensis, prout II idus Februarii habetur, ubi invenies tale signum ✢.

XIV.[3] Anniversarium domini Nicholai Tuvonis sacerdotis tenebit fabrica de curia, in qua nunc habitat quidam Tydeka Høwiskæ, dabuntur canonicis II solidi grossorum, vicariis VII grossi, celebrantibus missas XX sterlingi, pauperibus VIII grossi, pulsantibus in turri ora.

[26. Juli.] [D.] VII Kal. Aug. Romæ in portu b) sancti Jacincti martiris sub consulari Leontio, Luxorio primo civitatis Terracinæ tradente. Qui missus in ignem nullomodo ledi potuit, inde precipitatus in validissimum torrentem incolumis ejectus est ad litus. Nunciantur hæc consulari Leontio, et misit spiculatorem cum militibus, ut eum comprehensum gladio ferirent. Tunc quædam matrona nomine Julia veniens nocte cum servis suis collegit corpus ejus et cum honore sepelivit in predio suo juxta urbem Romam.

XII.[2] Obierunt Olaf, Alwinus, presbiter et canonicus regularis Dabbuensis, (!) et Thora laica.

XIII.[2] †Item de domo beati Laurencii obiit Karolus[2]) sacer-

a) Samsonis. b) Pontum.

---

[1]) Se foran under 12. Febr.

[2]) Han er iblandt de sidste paa Presbyterlisten.

dos, qui in sui memoriam reliquid fratribus ad mensam in Wallæbiarghæ[1]) duas partes mansi cum domibus et ad fabricam ecclesie terciam partem mansi cum omnibus attinentiis.

[27. Juli.] **E. VI Kal. Aug.** Apud Nicomediam civitatem natalis sancti Hermolai presbiteri, cujus doctrina beatus Pantaleon ad fidem conversus est. Qui tentus a Maximiano capitali sententia ob confessionem Christi punitus est. Eodem die in Sicilia sancti Symeonis monachi. Metis depositio sancti Fronimi episcopi et confessoris.

XIV.[1] †Anno[2]) domini M.⁰ CCC.⁰ XVIII.⁰ in profesto beati Olavi[3]) obiit domina Cecilia,[4]) relicta domini Johannis dicti Kalf, condam illustris regis Danorum marſcalci, que contulit et legavit in remedium anime sue omnia bona sua in Wraghæthorp[5]) sita et in dicto Wraghæ-

---

[1]) Valleberga Sogn og By i Ingelstad Herred. Den yngre Gavebog har »Wallæbiargh«.

[2]) Til dette Stykke hører en Antegnelse i Randen fra 15. Aarh. saalydende: »Ut in alio«.

[3]) »in profesto b. Olavi« ɔ: 28. Juli, ved hvilken Dag man altsaa snarere skulde have ventet at finde dette Stykke indført end, som det nu er Tilfældet, ved 27. Juli.

[4]) Cecilie Nielsdatter, hvis Broder, Ridder Peter Nielsen af Eljarød i Albo Herred, efter en Meddelelse af Hr. A. Thiset førte tre Tværbjælker i sit Skjold, hørte saaledes til den i det foregaaende oftere omtalte sjællandsk-skaanske Æt med samme Vaabenmærke. Hun havde været gift med Johannes eller Jens Kalv, der en Tid var Marsk hos K. Christopher I. og K. Erik Glipping (Oldemoder, udg. af O. Nielsen. S. 11; Steenstrup, Studier over K. Valdemars Jordebog. S. 40) og var død rimeligvis allerede før 20. Nov. 1302, siden man ikke finder hans Navn blandt Navnene paa de 161 danske Riddere og Væbnere, der den Dag i Odense gik i Borgen for K. Erik (Suhm. XI. 405 ff., 884 ff.), men i al Fald før 12. Marts 1304, fra hvilken Tid Cecilie sees at skrive sig som »Enke efter Johannes Kalv, fordum Danekongens Marsk«. 12 Marts 1304 gjorde hun Testamente, i hvilket hun blandt Andet »pro redempcione crucis« ɔ: for at løskjøbe sig fra et Korsløfte (jfr. Riant, Skandinavernes Korstog. S. 532 ff.) gav tyve Mark i jydske Penninge til det hellige Land og til Kirken i Lund for sin Aartid skjænkede alt hvad hun eiede i »Wrahæthorp« (se næstfølgende Note), hvilket hun havde arvet efter sin Moder. Fuldbyrdelsen af Testamentet overdrog hun sine Sønner og sin ovennævnte Broder Peter (Dipl. Svec. II. 409 jfr. Suhm. XI. 466 f.). 1310 gav hun dernæst Kirken Skjøde paa det nysnævnte Gods i Wrahæthorp og traf samtidig de nærmere Bestemmelser med Hensyn til sin Aartid, der ovenfor ere meddelte (Dipl. Svec. II. 596 f., 623 f.) Hun døde 28. Juli 1318. Nogle Aar forud, 18. Apr. 1308, var en Søn, Johannes, død, der havde været Dekanus i Lund (se foran S. 91), af de andre Sønner — hun maa efter Udtrykkene i Slutningen af hendes Testament have haft mindst to til — kjendes kun Jakob, der tilligemed Moderen udstedte et Brev 9 Oktbr. 1309 (Dipl. Svec. II. 586).

[5]) Vragerup i Uppåkra Sogn, Bara Herred (Falkman, Ortnamnen i Skåne. S. 254, jfr. dog S. R. D. IV. 33, 51, IX. 817 f. og Styffe, Skandinavien

thorp mark, ita videlicet, quod dominus decanus Lundensis, qui nunc est vel pro tempore fuerit, dicta bona sub ordinacione sua libere habeat et anniversarium suum modo, qui sequitur, teneat ex eisdem. Primo in die anniversarii sui ad offerendam det II oras denariorum, item canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, marcham denariorum, item vicariis II oras denariorum, item ad lampadem ardentem ante corpus Christi in ecclesia fratrum predicatorum Lundis XIIII^or oras denariorum, item fratribus predicatoribus II oras, item fratribus minoribus II oras denariorum. Si quid residuum fuerit de fructibus bonorum predictorum, hoc cedat dicto domino decano libere annuatim.

XIV.² Eodem die obiit dominus . . . . . s[1])

[28. Juli.] **F. V Kal. Augusti.** Nicomediæ passio sancti Pantaleonis martiris, qui, cum jubente Maximiano artem disceret medicinæ, a presbitero Hermolao ad fidem Christi conversus multa miracula fecit, patremque suum, Eustorchium[a]) senatorem, Christi fidei subjugavit. Ob quam causam tentus ab eodem Maximiano eculei pæna et lampadum exustione cruciatus est, sed inter hæc domino sibi apparente refrigeratus tandem ictu gladii martyrium consummavit. Eodem die Lugduni sancti Peregrini presbiteri et confessoris.

XIII.¹ Obiit Eggibertus, conversus sancte Marie de Esrom.

XIII.² Item obiit frater Petrus de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.² Item obiit Karulus decani,[2]) pater Haquini[3]) arkidiaconi Lundensis.

XIV.² Anno domini M.⁰ CCC.⁰ L⁰ quarto obiit nobilis miles, dominus Nicholaus dictus Kyrning,[4]) cujus anniversarium teneri debeat de bonis in Høgh[5]) sitis, ita quod canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, habe-

a) *Eustochium.*

---

under Unionstiden. 2. Uppl. S. 58, hvor det udtales, at Wraghæthorp er nuværende Brågarp Sogn og By, ligeledes i Bara Herred. Jfr. foran S. 56 Note 6, der rettest burde have været affattet overensstemmende med nærværende Note.

¹) Denne Notits eller maaske kun Begyndelsen til en saadan, der er skrevet i Randen udfor Martyrfortegnelsen, har Langebek overseet.

²) scilicet filius, se Dipl. Svec. I. 630.

³) Se foran S. 75.

⁴) Se foran S. 111 Note 3.

⁵) Se foran S. 112 Note 1.

bunt dimidietatem reddituum, et aliam dimidietatem vicarii et pauperes equaliter, ita quod de ista deducatur I ora pro pulsantibus in turri.

[29. Juli.] G. IIII Kal. Aug. Romæ, via Aurelia, beati Felicis pontificis, sub Constantio, filio Constantini, martyrio coronati. Eodem die sanctorum martyrum Simplicii, Faustini et Beatricis temporibus Diocletiani et Maximiani, qui post diversa ac multa supplicia jussi sunt capitalem subire sententiam. Trecas. depositio sancti Lupi episcopi et confessoris. Eodem die Olavi regis | et martiris.

XII.[3] Obiit Hugo, conversus ecclesie individue Trinitatis.

XIII.[1] †Obiit[1]) Thrugillus Carli, frater noster, qui dedit fratribus dimidiam substantie sue.

XIII.[1] Obiit Agneta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Inga, sanctimonialis ecclesie sancte Marie
XIII.[2] et sancti Petri Lundis, | mater quondam magistri Nicolai Blec.[2])

XIII.[2] Item obiit Germundus, subdiaconus et monacus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.° quadragesimo nono domina Cecilia,[3]) relicta Hinrici Frederikson quondam civis Lundensis, pro anniversario suo in choro Lundensi post obitum suum annuatim celebrando tradidit cano-

---

[1]) I Randen udfor denne Notits og derfor maaske henhorende til den læses følgende, skrevet i 15. Aarh.: »Hic ut in alio«.

[2]) Se ndfr. under 6. Decbr.

[3]) Ovennævnte Cecilie var siden 5. Febr. 1334 Enke efter Henrik Fredriksen, Borger i Lund (se foran S. 29). Hun er død før 24. Aug. 1359 (Barner, Familien Rosenkrantz. I. Diplom. S. 4). Forinden havde hun i Aaret 1349 givet Kannikerne i Lund en Gaard i »Methlæstæ Græfoghe« se næstfølgende Note) for sin Aartid og tillige stiftet et Diakonpræbende i Lund, til hvilket hun henlagde Jordegods, som til sammen aarligt skyldte tredive Mark i nye skaanske Penge. I det om disse Gaver af Erkebiskoppen og Kapitlet 5. Juni 1349 udstedte Brev (Dipl. Svec. VI. 110 f.) hedder det derhos i Slutningen, at Johannes Henriksen, der hidtil havde væiet Akoluth, enstemmig var bleven antaget til som Kannik at nyde det nyoprettede Præbende, og at Erkebispen dernæst paa behørig Maade havde overdraget og med Ringen indsat ham i samme og anvist ham Sæde i Kor og i Kapitel. Nævnte Johannes Henriksen, der i sit Segl førte Rosensparre-Vaabenet (Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. S. 5 Nr. 46) og omtales som Kannik i Lund i Aarene 1351—1399 (Barner, Familien Rosenkrantz. I. S. 49 ff., 76, Diplom. S. 4 ff., 36 f., Suhm. XIII. 474, S. R. D. IV. 527), var ovennævnte Henrik Frederiksens og Cecilies Son.

nicis Lundensibus unam curiam suam in Myætlægrefoghæ,[1]) in qua residet Magnus Olafson, solventem annuatim tres oras annone. De qua quidem annona distribuatur canonicis, qui vigiliis et misse sui anniversarii presencialiter interfuerint, ora annone, vicariis vero, qui etiam vigiliis et misse presentes fuerint, duo solidi annone, et pauperibus scolaribus consimiliter existentibus in choro precium solidi annone tribuatur, ita tamen quod pulsantes in turri unam oram denariorum de ipso precio annone pro laboribus suis sorcientur, et residua ora annone ad celebracionem missarum omnium altarium in ecclesia Lundensi, quotquot sunt vel pro tempore fuerint, ipsa vivente pro anima predicti Hinrici Frederykson, dilecti mariti sui, die beate Agathe virginis assignetur, ipsa vero mortua dicta ora annone ad predicta altaria singula pro anima ipsius domine Cecilie die anniversarii sui distribuatur pro missis celebrandis.[2])

[30 Juli.] A. III Kal. Aug. Romæ sanctorum Abdon et Sennes, qui persecutione Decii diversis cruciatibus afflicti martyrium compleverunt. Apud Affricam, civitate Tuburbo Lucernariæ,[a]) natalis sanctarum virginum Maximæ,[b]) Donatillæ et Secundæ sub Anulino consule, quæ per diversa tormentorum genera afflictæ ad extremum ob amorem Christi gladio jugulatæ sunt.

XII.[2] Eodem die obiit Joharus, Dab*u*ensis[3]) canonicus.

a) Tuturbolucernariæ. b) Vnaximæ.

---

[1]) Myætlægrefoghæ, Methlestægryfogho (Dipl. Svec. V. 733). Methlæstæ Græfoghe (Dipl. Svec. VI. 111) er nuværende Mellan Grefvie Sogn og By i Oxie Herred.

[2]) I Haandskriftet er hele det ovenstaaende Stykke med tilhørende senere vedføiede Henvisning af følgende Indhold: »Non hic, sed IIII kal. Augusti, et (?) scribatur ut in alio« tillige med andre Stykker (se foran S. 44 Note 2, S. 51 Note 1 og S. 55 Note 2) skrevne paa et efter Blad 20 senere indheftet Blad. Det meddeles nu her under 29. Juli, hvor det formentlig rettest hører hen, og hvor der i Randen med en Haand fra anden Halvdel af 14. Aarh. findes skrevet følgende: »Anniversarium domine Cecilie Henrici, prout ha[betur] in novo folio circa [diem] sancti Mathie apostoli. Langebek, der har forbigaaet denne Notits saavelsom den lige foran meddelte Henvisning, har henført Stykket om Cecilie til S. Marts, se S. R. D. III. 493 f.

[3]) Det oprindelige »Dabuensis« har man senere rettet til »Dabiensis« ved at udskrabe den ene af Stregerne i u'et.

[31. Juli.] **B. II Kal. Aug.** Cesareæ passio sancti Fabii[a]) martiris, capitali sententia ob confessionem Christi puniti. Eodem die apud Gallias sancti Germani, Autissiodorensis episcopi et confessoris. | Item eodem die sollempnitas reliquiarum ecclesie sancte Marie et sancti Laurencii Lundis.

XII.[3]* Obiit Ølve, sacerdos, sancte Crucis ecclesie canonicus.

[1. August.] **C. Kalendis Augusti.** Romæ ad sanctum Petrum ad vincula. Vienne[b]) sancti Severi episcopi, qui unus fuit de discipulis apostolorum, et sancti Nectari episcopi. Antiochie natalis sanctorum Machabeorum. Apud Italiam, civitate Verzelis, sancti Eusebii episcopi et confessoris. Apud Arabiam, civitate Philadelphia, natalis sanctorum martyrum Cyrilli[c]), Aquilæ, Petri, Domitiani, Rufi, Meandri una die coronatorum. In Hispaniis, civitate Gerunda, natalis sancti Felicis martiris.[1])

XIII. Obiit *Henricus . . . . . [sacer]do[s].*

XIV.[2] †Nota![2]) anniversarium parentum domini Johannis Erikson[3]) militis, scilicet patris sui Erici Jonsson et domine Ingerdis[4]) matris sue, item parentum domine Gerthrudis uxoris sue, scilicet Petri dicti Kalf patris sui et domine Æthlæ matris sue, simul uno die de bonis in

a) Fabiani. b) Vienna. c) Cyrillæ.

---

[1]) I Randen udfor Martyrfortegnelsen læses følgende Ord: »vel Michael« og noget ovenfor dem Ordene: »obiit Katerina«, disse sidste skrevne med samme Haand som Notitsen om Katerina under 6. Aug. Se ndfr.

[2]) Til denne Notits høre vistnok følgende Ord fra 15. Aarh. i Randen: »Ut in alio«.

[3]) Johan Eriksen, Ridder, var i Aarene 1334 og 1335 (Thura, Beskrivelse over Bornholm. S. 273, Dipl. Svec. IV. 427) Høvedsmand paa Bornholm (»capitaneus terre Bornholm«). Dette Embede, der besattes af Erkebispen i Lund maaske i Forening med Kapitlet, og som Johan Eriksen vistnok kan have erholdt paa Grund af sine Slægtskabsforbindelser — han var nemlig Broder til Erkebiskop Karl og til Erkedegnen Knud, ligesom de alle tre hørte til samme Slægt som Domkapitlets Dekanus, Peter Jensen, der blev Karls Efterfølger i Erkesædet — maa han uden Tvivl have fratraadt før 21. Novbr. 1340. I et Brev fra denne Dag, i hvilket han erkjender at have tilskjødet Erkebiskop Peter i Lund alt hvad han eiede paa Bornholm, løst og fast, kun noget øde Gods i St. Lars Sogn undtaget, skriver han sig nemlig ikkun Ridder (Dipl. Svec. IV. 750, Suhm. XIII. 18). Johan Eriksen levede sikkert endnu 7. Marts 1341 (Dipl. Svec. V. 20 f.). Hvornaar han er død, vides ikke, og der er en Mulighed for, at han er den Johan Eriksen, Ridder, der med andre af Sverigs og Skaanes Konge Eriks Raader underskriver et Brev i Varberg 27. Dec. 1356 (Styffe, Bidrag till Skandinaviens Hist. I. 28 ff.).

[4]) Af disse Johan Eriksens Forældre vides Moderen at have været i Live endnu i 1334, hun betænkes nemlig i Sønnens, Erkebiskop Karls, Testamente (se foran S. 122 Note 3) tillige med andre Familiemedlemmer. Saavidt vi kjende disse, nævnes de der alle, kun Faderen, Erik Jonssen, omtales ikke, saa at han maaske alt var død den Gang.

Borendholm, que idem dominus Johannes dedit capitulo, de quibus habebunt canonici II marchas, vicarii dimidiam marcham, pauperes scolares dimidiam marcham et alii pauperes marcham denariorum.

XIV.[2] Omnibus presens scriptum cernentibus Holmgerus Petri,[1]) prepositus Lundensis, Kanutus Erici,[2]) archidyaconus Lundensis, Johannes Johannis,[3]) cantor ibidem, totumque capitulum Lundense salutem in domino sempiternam. Notum facimus universis, quod in verbo veritatis promittimus et specialiter nos omnes et capitulum nostrum Lundense firmiter tenore presencium astringimus anniversaria infra scripta racione bonorum Johannis Erikson in Borendholm sitorum, in redditibus annuatim sexaginta marchas denariorum monete ibidem currentis valentium — que quidem bona cum omnibus et singulis pertinenciis suis, mobilibus et inmobilibus ceterisque alliis (!) humidis et siccis, quocumque nomine censeantur, idem Johannes Erikson nobis et capitulo nostro Lundensi pro sequentibus infra anniversariis in choro nostro majori Lundensi celebrandu (?) donavit, legavit, lib[ere] assignavit et scotavit jure perpetuo possidenda: primo videlicet anniversarium reverendi patris domini Karoli quondam archiepiscopi Lundensis felicis recordacionis, dilecti fratris dicti Johannis, in octava die obitus sui; item aniversarium Erici patris et domine Ingerdis dilecte matris ipsius Johannis, Petri dicti Kalf et domine Æthlæ, parentum domine Gerthrudis dilecte uxoris Johannis prelibati, in octava die post festum beati Jacobi apostoli; item aniversarium ipsius Johannis Erikson, cum deus ipsum ex hac vita vocaverit; item aniversarium domine Gerthrudis dilecte uxoris ipsius, cum deus eam ex hoc mundo vocaverit; item aniversarium domini Kanuti, archidyaconi Lun-

---

[1]) Se foran S. 150 Note 4.

[2]) Se foran S. 11 Note 3. Til det dersteds meddelte kan her endnu føies, at Knud og hans Broder Christiern begge vides at have levet i Slutningen af Aaret 1352 (Möller, Fornhandlingar rör. Halland. S. 77 ff.).

[3]) Se foran S. 176 Note 2.

densis; item aniversarium domini Cristyarni,[1]) prepositi Toftenensis et concanonici nostri — omni anno sollempniter tenere et in perpetuum celebrare, ita quod quatuor marchas denariorum, provenien[tes] de predictis sexaginta marchis et redditibus bonorum prelibatorum nobis scotatorum, inter canonicos, vicarios et pauperes scolares aliosque pauperes per modum, qui sequitur, annuatim, specialiter in quolibet anniversario, dividantur: primo canonicis chorum in dictis aniversariis frequentantibus due marche denariorum, item vicariis et pauperibus scolaribus una marcha denariorum, item aliis pauperibus ostiatim mendicantibus una marcha erogetur. Insuper nos et capitulum nostrum Lundense firmiter obligamus et in veritate promittimus dicto Johanni Ericson et domine Gerthrudi dilecte uxori ipsius omni anno, quamdiu ipse Johannes et ipsa domina Gerthrudis vixerint, pro sepedictis bonis nobis et capitulo Lundensi scotatis triginta marchas denariorum novorum Scaniensium in festo assumpcionis beate virginis in civitate Lundensi assignare et expedite erogare, dimittentes eidem Johanni Erikson et domine Gerthrudi omnia et singula bona nostra, mobilia et inmobilia, cum quibuscumque pertinenciis suis in Øyia[2]) sita prope villam Ystath libere pro majori commodo suo ad dies suos ordinanda. In cujus rei testimonium et certitudinem firmiorem sigillum capituli nostri Lundensis presentibus duximus apponendum. Datum Lundis anno domini millesimo trecentesimo tricesimo quarto, die beati Remigii episcopi et confessoris.[3])

---

[1]) Se foran S. 85 Note 3 og Note 2 paa foregaaende Side.

[2]) Öija Sogn og By i Herrestad Herred.

[3]) Dette Brev af 1. Okt. 1334 er, som det foran S. 183 Note 3 er sagt, skrevet paa Rectosiden af et mellem det 7. og 8. Læg i Haandskriftet indheftet nyt Blad og meddeles efter Langebeks Exempel nu her under 1. Aug. som Supplement til den foran gaaende Notits, der nævner nogle af de i Brevet omtalte Personer. I Diplom. Svecanum. T. IV., hvor ovenstaaende Brev er meddelt efter Gavebogen, udtales det S. 393 i en Note, at det indheftede Blad uden Tvivl er selve Originalbrevet, eftersom det i Randen forneden har et Hul som til en Seglsnor. Selv

[2. Aug.] **D. IIII Non. Augusti.** Romæ in cimiterio Calixti natalis sancti Stephani pape et martiris sub Valeriano et Gallieno imperatoribus. Hic constituit, ut sacerdotes et levitæ vestes sacras in cotidiano usu non haberent, nisi tantum in ecclesia. Ipso die sanctorum martyrum, Nemesii, Lucillæ, Olimpii, Exuperiæ, Theodoli. In provincia Bithinia, urbe Nicea, natalis sanctæ Theodotæ cum tribus filiis suis ignibus combustæ[a]) tempore Diocletiani sub Nicetio consulari et comite Leuchadio. Apud Viennam sancti Justi episcopi et confessoris, eximiæ sanctitatis viri, sub temporibus Antonini imperatoris cognomento Pio.

XII.[2] Anniversarium Tolæ, Narve, Thorbergæ.

XIII.[1*] Item obiit Ysaac, conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit dominus Ako, prior ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[1] †Anniversarium[1]) domini Cristofori regis secundi,[2]) qui dedit canonicis decem marchas denariorum Scanien-

a) combustorum.

---

om det imidlertid forholder sig rigtigt med dette Hul og dets Bestemmelse, bliver det altid vanskeligt at forklare sig, hvorledes Domkapitlet skulde kunne komme i Besiddelse af og indhefte et af det til Andre udstedt Originaldokument.

[1]) Hertil hører det i 15. Aarh. i Randen tilføiede »Scribatur«.

[2]) Det Resultat, F. H. Jahn i sin Tid var kommen til ved sin Undersøgelse om K. Christopher II's Dødsaar (se Skand. Litteraturselsk. Skr. XXII. 418 ff)., er senere ved en af P. A. Munch fremdragen Oplysning (se Pavelige Nuntiers Regnskabs- og Dagbøger. S. 117) bleven fuldt ud bekræftet, saa at der nu ikke længer er Tvivl om, at K. Christopher er død i Nykjøbing paa Falster i Aaret 1332 (Munch, Det norske Folks Hist. 2. Hovedafd. I. 121 Note 3, Reinhardt, Valdemar Atterdag. S. 54 jfr. S. 524). Hvad Dødsdagen angaaer, sættes den af de ældste Angivelser (hos Hamsfort) snart til 14. (S. R. D. I. 302, VII. 229) og snart til 15. Juli (S. R. D. I. 40), Hvitfeldt lader Kongen dø 15. Juli, ligeledes Suhm, medens Jahn anf. St. er mest tilbøielig til i Henhold til ovenstaaende Indførelse at antage, at K. Christopher er død 2. August, hvilket vistnok ogsaa nu er den gængse Antagelse. Af Notitsen ovenfor, saaledes som den er affattet, kan imidlertid med Sikkerhed ikke sluttes andet og mere, end at Kongen ikke er død senere end 2. Aug., men hermed bortfalder Grunden til at forkaste Angivelserne hos Hamsfort, der indtil videre synes at maatte kunne staa til Troende, saa at Dødsdagen sættes til 14. eller 15. Juli. Christopher II blev, saaledes som han alt i Aaret 1315 havde bestemt (S. R. D. IV. 494, jfr. Suhm. XI. 749 f.), begravet i Klosterkirken i Sorø (S. R. D. VI. 524, Suhm. XII. 240 f., Kongegravene i Ringsted Kirke. S. 38, Wendelboe, Mindesmærker i Soröe Academies Kirke. S. 67 f. jfr. S. 48, Danske Mindesmærker I. 64. 80 f. og Tavle XLI), det maa derfor bero paa en Feiltagelse eller Forvexling, naar Detmars lybske Krønike (Die Chroniken der deutschen Städte. XIX. 470) lader ham blive begravet i Ringsted.

sium de moneta Lundensi[1]) secundum privilegium suum, qui vigiliis et missa[2]) (!) suis interfuerint.

[3. Aug.] E. III Non. Augusti. Jherusolimis inventio corporis beatissimi Stephani protomartiris et sanctorum Gamalielis, Nichodemi et Abibon, sicut revelatum est a Domino beato presbitero Luciano, septimo Honorii principis anno. [Apud] Constantinopolim sancti Ermellii martiris.

XII.[2] Obiit Petrus, sacerdos et canonicus sanctæ Mariæ Wibergis.

XII.[3] Item Willo, prior[3]) et canonicus Wibergis.

XIII.[2] Item obiit Margareta, sanctimonialis, quondam priorissa et cantrix ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[3] Item obiit frater Magnus, subdiaconus, de ordine fratrum *predicatorum* Lundis.

XIV.[2] Anno[4]) domini M.⁰CCC.⁰XL.⁰ nono, die beati Stephani prothomartiris, obiit dominus Haquinus Tuuonis,[5]) canonicus Lundensis, qui dedit pro suo anniversario tenendo omni anno in choro Lundensi unam curiam in Østre Oterslef,[6]) cujus redditus in tres partes dividantur, quarum duas partes habebunt canonici, qui missa (!) et vigiliis interfuerint, terciam vero vicarii et pauperes equaliter, ita quod de ipsa deducatur ora pro pulsantibus in turri.

---

[1]) Jfr. P. Hauberg, Danmarks Myntvæsen og Mynter 1241—1377. S. 15.

[2]) Den yngre Gavebog har ligeledes urigtigt »missa« i Stedet for »misse«.

[3]) Prior ɔ: Provst. — Willo var Provst i Viborg fra c. 1134 indtil sin Død c. 1147, han havde efterfulgt Svend, Erkebiskop Assers Broder, som var bleven Biskop i Viborg (S. R. D. IV. 428 f. jfr. Suhm. VI. 32, Daugaard, De danske Klostre i Middelald. S. 351, Helveg, Khist. I. 310 f., Jørgensen, Den nord. Kirkes Grundlæggelse. S. 846). Der haves et Brev fra Willo, hvori han og Kannikerne i Viborg modtager det dem af Kapitlet i Lund tilbudte Broderskab (S. R. D. III. 472, jfr. Suhm. V. 572 f. og Regesta diplom. Nr. 196).

[4]) Til denne Notits hører følgende Antegnelse i Randen, skreven i 15. Aarh.: »Scribatur ut in alio«.

[5]) Hakon Tuesen nævnes i et Brev af 24. Nov. 1343 (Dipl. Svec. V. 235) som Kannik og som »officialis curie Lundensis« ɔ: Erkebispens almindelige Official, i hvilket Ombud han rimeligvis har afløst den foran S. 106 omtalte Kannik Peter Svendsen. Den »dominus Haquinus«, som betænkes i Lundekanniken Peter Jensens Testament (se foran S. 93 Note 3), er sikkert Hakon Tuesen.

[6]) Östra Odarslöf Sogn og By i Torna Herred.

[4. Aug.] **F. II Non. Augusti.** Natalis beati Aristarchi, discipuli sancti Pauli apostoli. Romæ in cripta harenaria beati Tertullini martiris, qui sub Valeriano imperatore post superata diversa tormenta gladio vitam finivit. Apud Lugdunum adventus corporis sancti Justi de heremo.

XII.[2] †Obiit Bernhardus,[1]) presbiter et decanus, hujus loci canonicus.

XII.[2] Afmundus et Godmundus, illustres laici, apud Slavos sub signo sancte crucis occisi sunt.[2])

XII.[3]* Eodem die obiit Jacob, subdiaconus, Roflildensis (!) canonicus.

XIII.[1] Item obiit Atti, diaconus et kanonicus beati Theodgari de Westerwigh.

[5. Aug.] **G. Nonis Augusti.** Apud provintiam Retiæ, civitate Augustana, natalis sanctæ Afræ, quæ, cum esset pagana et meretrix, per doctrinam sancti Narcisci episcopi ad Christum conversa et cum omni domo sua baptizata pro confessione Domini igni tradita est. Augustoduni a) natalis sancti Cassiani episcopi et confessoris. Eodem die sancti Oswaldi regis et martiris. | Transsitus sancti Dominici confessoris atque sacerdotis, qui sub habitu religionis primus erat magister ordinis predicatorum.[3])

XII.[2] Obierunt Thormoth, Ascerus.

XII.[3]* †Bero,[4]) diaconus et canonicus hujus loci.

XIII.[2] Item obiit Mattildis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Aflacus, kanonicus, diaconus sancti Thiotgari.

XIII.[2] Item obiit Hermannus, sacerdos, canonicus ecclesie sancte Crucis de Dalby.

a) Augustiduni.

---

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 4. Aug.

[2]) Som det fremgaaer af ovenstaaende Notits faldt Asmund og Godmund paa et Korstog mod Venderne. I Sommeren 1147 fandt et saadant Sted, i hvilket Kongerne Svend og Knud deltoge med en stor Hær og Flaade (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 675 ff., N. M. Petersen, Saml. Afhandl. II. 131 ff., Helveg, Khist. I. 349 f., W. Bernhardi, Konrad III. 2. Th. 570 ff.).

[3] Dette sidste Punktum »Transsitus sancti Dominici etc.« er indført ndfr. Notitsen om Aslak, men det var Meningen, som det ved Henvisningstegn er antydet, at det skulde ansees som hørende til Dagens Martyrfortegnelse og dannende et Tillæg til denne. Samme Punktum er iøvrigt skrevet med samme Haand fra c. 1230 som Antegnelserne ved 7. Jan. om Knud Hertug og ved 16. Juni om Abbed Vilhelm (se foran SS. 6 og 154 f.). Stifteren af Prædikebrødrenes Orden, den hellige Dominicus døde 1221.

[4]) Se Diakonlisten ndfr.

[6. Aug.] **A. VIII Idus Augusti.** Romæ, via Appia in cimiterio Calixti, natalis sancti Sixti episcopi et confessoris et in cimiterio Pretextati sanctorum Felicissimi[a]) et Agapiti diaconorum sub Decio imperatore, Valeriano prefecto, qui tenuit beatum Sixtum episcopum Romanum cum omni clero suo et reclusit eos in custodia publica, et fuerunt ibi clausi multis diebus. Post innumera vero tormenta, quæ pro confessione Christi passus est, tandem capitis abscisione una cum predictis diaconibus, Felicissimo scilicet et Agapito, martyrium complevit. Decollati sunt cum eis et alii IIII[or], Januarius, Magnus, Vincentius, Stephanus. Passus est cum eis et beatus Quartus, ut scribit beatus Cyprianus. Eodem die in Hispaniis, civitate Compluto, puerorum Justi et Pastoris fratrum, qui pro nomine Christi gladio jugulati sunt.

XII.[2] Obierunt (!) Symeon, qui et Sune.

XIII.[3] Obiit Katerina,[1]) sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[7. Aug.] **B. VII Idus Augusti.** Apud Tusciam, civitate Aretio,[b]) natalis sancti Donati episcopi et martiris. Eodem die sancti Hilarini monachi ob confessionem Christi gladio necati. Romæ sanctorum martyrum, Petri, Julianæ cum aliis XX et VIII. Apud Mediolanum sancti Faustini, tempore Aurelii Commodi[c]) martirizati.

XII.[2] Obiit Af*cer*us . . . .

XV.[1] Anniversarium Botildis, quondam uxoris Nicolai Lang, tenebitur de una curia in Hersløf,[2]) que dat pro pensionibus duos solidos annone.

[8. Aug.] **C. VI Idus Augusti.** Romæ, via Ostiensi[d]) miliario septimo, natalis sancti Cyriaci martiris cum aliis numero XX et uno, qui omnes jubente Maximino[e]) Augusto pro confessione nominis Christi gladio jugulati sunt. Et apud Viennam, Galliæ urbem, sancti Severi episcopi et confessoris.

XII.[2] Obierunt Sveno laicus et Finderus diaconus, Roskeldensis canonicus.

XII.[2*] *Eodem die obiit Olaf, aurifaber.*

XII.[2*] Item obiit Gunnildis, monacha sanctæ Mariæ et sancti Petri *in* Lundis.

a) sanctorum Sixti episcopi, Felicissimi. b) ciuitatem Aretium. c) Aureliani Comedi. d) Ostensi. e) Maximiano.

---

[1]) Se foran S. 190 Note 1.

[2]) Herslöf Sogn og By i Rönneberg Herred.

XIII.[2] †*Obiit magister* Felix,[1]) subdyaconus, Lundensis canonicus.

XIII.[2] VI ydus Augusti obiit frater Benedictus, sacerdos ordinis *fratrum predicatorum* in Lundis.

[9. Aug.] **D. V Idus Augusti.** Vigilia sancti Laurentii. Eodem die Romæ sancti Romani militis, qui confessione sancti Laurentii compunctus petiit ab eo baptizari et mox jubente Decio cum fustibus exhibitus ac decollatus est.

XII.[2] Occisus est | Kanutus, | filius | Magni[2])

XII.[2] et Johannes, laicus, filius Frelgis (?).[3])

XII.[3*] Obiit Ericus, filius Arene.[4])

XIII.[1] Obiit magister Sveno, presbiter et canonicus de Dalby.

[10. Aug.] **E. IIII Idus Augusti.** Natalis sancti Laurentii[5]) archydiaconi et martiris sub Decio imperatore. Cui beatus Sixtus omnes facultates suæ ecclesiæ et thesauros pergens ad coronam[6]) . . . . t. Eodem die Romæ militum LX quinque.[7]) . . . . . unt Claudius, Severus, Cres . .

---

[1]) Han omtales 21. Oktbr. 1269 i daværende Erkedegn, senere udvalgt Erkebiskop i Lund, Erland Erlandsens Testament (Suhm. X. 999).

[2]) Her mangler ganske vist enhver nærmere Betegnelse, det skal derfor ogsaa kun hidsættes som en Formodning, at denne Knud Magnussen, der blev dræbt 9. Aug., maaske er Kongen af samme Navn, der som bekjendt overfaldtes og dræbtes i Roskilde St. Laurentii Aften eller 9. Aug., 1157. Iøvrigt er ovenstaaende Notits, som den nu læses i Haandskriftet, fremkommen ved en Rettelse. Hvad der fra først af har staaet kan nu ikke med nogen Sikkerhed siges, men det har vistnok været det Samme som det, Nekrologiet har under 9. Aug. nemlig: »Occisus est Magnus, filius Kanuti«, og det blev indført med en Haand, som flere Gange kommer igjen, og fra hvilken bl. a. Notitsen fra 1147 om Asmund og Godmund (S. 195) hidrører. Da saa Drabet i Roskilde havde fundet Sted 1157, er det tænkeligt, at man ved en Notits i Liber daticus har villet bevare Erindringen om det og i den Anledning har forandret Navnene »Magnus« og »Kanuti« henholdsvis til »Kanutus« og »Magni«.

[3]) Der blev først skrevet »Frebgis« og derefter raderet noget paa det fjerde Bogstav, saa at der nu nærmest maa læses »Frelgis«.

[4]) Maaske den »Ericus filius Harinæ«, som omtales i Erkebiskop Absalons Testament (S. R. D. V. 425, jfr. IX. 189).

[5]) Ovenover »Laurentii« er med en Haand fra c. 1300 tilskrevet følgende: »hujus ecclesie patronus«.

[6]) Efter dette Ord, det sidste i en Linie, følger i Haandskriftet, ude i Randen, Ordet »commendavit« skrevet c. 1330. Meningen med denne Tilføielse har sikkert været at udfylde en Lakune i Texten (se næstfølgende Note), som findes efter »coronam«, men det er bleven overseet, at der efter Sammenhængen endnu savnes et Ord som »martyrii« eller noget lignende. Der er iøvrigt i Haandskriftet Spor tilbage af, at Ordet »coronam« fra først af har været efterfulgt af Ordet »martyrii«.

[7]) Af det 76. Blad i Haandskriftet blev der en Gang i sidste Halvdel af 12. Aarh. udskaaret et Stykke, hvorved der er frembragt Lakuner i Legende-

. . . . anus ipso die, quo beatus Lau . . . . ercium diem sancti Sixti. Me . . . . positio sancti Auctoris episcopi . . . . Et in Scotia sancti Blani ab[batis].

XII.[2] . . . . . [Ni]colaus, abbas de Sanctis.[1])

XII.[2*] Obiit de claustro beati Laurentii Joharus[2]) presbiter.

XIII.[2] †Anno domini M.⁰CC.⁰L.⁰ interfectus est felicis memorie rex Ericus.[3])

XIV.[1] Obiit Esa, layca, anno domini M.⁰CCC.⁰V.⁰

[11. Aug.] F. VII. III Idus Augusti. Romæ[4]) natalis sancti Tyburcii martiris, filii Cromatii urbis prefecti, quem erudierunt in fide beatus Sebastianus et sanctus Tranquillinus ac gloriosus presbiter Policarpus. Qui tentus a Fabiano prefecto, postquam in fide Christi invictus repertus est ac diversis examinatus suppliciis, ductus est in via Lavicana tercio miliario ab urbe Roma et uno ictu gladii percussus abscessit. In eodem loco a quodam parente suo christiano sepultus est III idus Augusti. Eodem die Romæ sanctæ Susannæ virginis et martiris[5]) s . . . . . . no et Maximiano Augus . . . . . . donio.

---

udtogene og i de ældste Notitser, saavel under 10. som under 11. Aug. Begge Steder, ved 10. og 11. Aug., har man uden Tvivl snart efter, at Skaden var skeet, i al Fald henimod Slutningen af 12. Aarh., søgt at erstatte den mangelfulde Text, der er overstreget, ved Tilføielser i Randen. Disse slutte sig for 10. Augusts Vedkommende til Ordene: »LX quinque« og lyde, som følger: »Tunc passi sunt Claudius, Severu[s], Crescentius et Romanus ipso d[ie], quo beatus Laurentius, post terc[ium] diem sancti Sixti. Metis civitate depositio sancti Auctoris episcopi et conf[esso]ris et in Scotia sancti Blani abba[tis] | et alibi. — Obiit Nicolaus, abbas de Sanctis«.

1) Af denne Notits, der skriver sig fra samme Haand som Antegnelsen foran Side 195 fra 1147, om Asmund og Godmund, er noget bortskaaret i Begyndelsen, dog, som det sees, ikke mere, end at det endnu uden Vanskelighed kan skjønnes, hvorledes den oprindelig har lydt (jfr. foregaaende Note). Den her omtalte Abbed Niels fra Allehelgens Klostret i Lund er sikkert den samme som »Nicolaus, Lundensis abbas«, der overværede Lunds Domkirkes Indvielse 1. Sept. 1145 (Dipl. Svec. I. 53).

2) I den gamle Fortegnelse over Præbenderne i Lund (se foran S. 28 Note 5) opføres et af de 1123 af Erkebiskop Asser stiftede Præbender (jfr. Dipl. Svec. I. 45) som »prebenda Johari presbiteri« (S. R. D. III. 429). Joar er ogsaa nævnt i Presbyterlisten.

3) Jfr. S. R. D. I. 23 ff., II. 630 f.; Suhm. X. 140 ff.; Molbech, Kong Erik Plogpennings Historie. S. 68 ff.; Kongegravene i Ringsted Kirke. SS. 30 og 69.

4) I Randen ovenover Legendeudtoget for 11. Aug. er der med en Haand fra c. 1300 henkastet følgende Notits, som man bagefter har søgt at udslette: »Magister Hinricus, canonicus Lundensis.« Maaske er denne Mag. Henrik den samme som den foran S. 32 omtalte, der døde 8. Febr. 1314.

5) Det er i Note 7 paa foregaaende Side omtalt, at noget er bleven bortskaaret af det til 11. Aug. hørende Legendeudtogs Text. Den første Lakune begynder efter »martiris«, ved hvilket Ord der findes anbragt et

XII.[2] †Obiit de domo sancti Lau[rentii] . . . . et decanus.[1])

XII.[2]* Item obiit[2]) Ketillus, dic[tus] . . . . Lumby.

[12. Aug.] [G.] II [Idus Augusti]. In Sicilia, civitate Cathena,[a]) natalis | sancti Eupli | diaconi sub Diocletiano et Maximiano Augustis ob fidem Christi capite cesi. Eodem die sanctæ Hylariæ, matris sanctæ Afræ martiris, quæ cum ad sepulchrum ejus excubaret, ibidem pro fide Christi a persecutoribus igni tradita est cum Digna et Eumenia et Euprepia. Romæ natalis sanctorum Crisanti et Dariæ.

XII.[2] Obiit Siuuardus, filius F . . . . .[3])

XIII.[2] Item obiit Benedicta, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[13. Aug.] A. Idibus Augusti. Romæ sancti Ypoliti martiris sub Decio imperatore, Valeriano prefecto. Hunc beatum Ypolitum vicarium sanctus Laurentius, cum [apud eum] esset in custodia, baptizavit. Qui post multas interrogationes ac supplicia immobilis in fide Christi permanens jubente Decio ductus est foras muros portæ Tyburtinæ cum familia sua, et decollati sunt coram eo promiscui sexus numero X et VIIII. Ipso vero ligatis pedibus ad colla indomitorum equorum sic per carduetum[b]) et tribulos tractus emisit spiritum. Eodem die sanctæ[c]) Concordiæ martiris, nutricis ejusdem beati Ypoliti. Et Forosillæ natalis[d]) sancti Cassiani martiris.

a) Athena. b) cardinetum. c) sanctorum. d) et beatæ Forosillæ et natalis.

Tegn, som henviser til en Antegnelse ude i Randen af følgende Indhold: »sub Diocletiano et Maximiano Augusto, judice Macedonio. — Obiit de domo sancti Laurentii Ebbo, presbiter et decanus«. Denne Antegnelse hidrører fra samme Haand som Antegnelsen i Randen ved 10. Aug.

[1]) Desværre har denne Notits lidt saa meget ved det i det Foregaaende omtalte Udsnit (se S. 197 Note 7), at det ikke er muligt at danne sig en Mening om, hvorledes den oprindelig har seet ud. I 12. Aarh. har man gjengivet den paa følgende Maade (jfr. den foreg. Note): »Obiit de domo sancti Laurentii Ebbo, presbiter et decanus«, og denne Gjengivelse er med en lille Ændring i Henseende til Ordstillingen gaaet over i den yngre Gavebog; alligevel faaer man nogen Tvivl, om det ogsaa er en rigtig Gjengivelse, naar man i Nekrologiet under 11. Aug. finder følgende Notits: »De domo beati Laurentii Esbiorn, presbiter et decanus«. Hvem der her har Ret, Nekrologiet eller Gavebogen, maa imidlertid henstaa uafgjort. Rigtignok kjender man fra Presbyterlisten (S. R. D. III, 468) kun en Esbiorn og ikke nogen Ebbo som »presbiter et decanus«, dog det siger intet, efterat det er paaviist, at nævnte Liste ikke er fuldstændig (C. Paludan-Müller, Hvad var Saxo Grammaticus? S. 180 f.), og især efterat det andenstedsfra vides, at der virkelig i 12. Aarh. har levet en Dekan i Lund ved Navn Ebbo. Han nævnes nemlig som nærværende ved Domkirkens Indvielse 1. Sept. 1145 (Dipl. Svec. I. 53).

[2]) Denne Notits har delt Skjæbne med den foregaaende, men der er mærkelig nok ikke gjort Forsøg paa at udfylde det Manglende.

[3]) Se ndfr. Nekrologiet under 12. Aug.

XII.[2] Obiit Esbiorn.

XII.[3] Obiit Finlog, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XIII.[1*] †Item obiit Alløgh, que dedit fratribus unam marcam argenti et aliam ad fabricam ecclesie.

XIV.[3*] Anniversarium domini Petri Niclisfon, canonici Lundensis,[1]) de una curia in Rwthmarløff,[2]) Hardakrahæret, valente in redditibus V solidos annone, de qua canonici habebunt terciam partem, vicarii et fabrica terciam partem, pauperes et pro missis et in turri unam partem.

[14. Aug.] **B. XVIIII Kal. Septembris.** Vigilia assumptionis sanctæ Mariæ. Eodem die natalis sanctorum confessorum ac presbiterorum Eusebii atque Gregorii.

XII.[3] Obiit Bero,[3]) subdiaconus, de domo sancte Marie et beati Laurencii canonicus.

XII.[3] Item obiit Ricardus, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[2] Item obiit Katerina, sanctemonialis sancte Marie et sancti Nicholai de Bosø.

---

[1]) Peter Nielsen med Tilnavnet Bolmath (S. R. D. VII. 253) eller Belmad (Suhm. XIV. 424) var Kannik i Lund og tillige — han nævnes i det mindste een Gang saaledes — i Roskilde. Han er død før 30. Juli 1397, thi fra denne Dag haves der et af Væbneren Aage Nielsen af Barsebæk udstedt Brev om, at han til en Aartid for sin afdøde Broder, Kanniken Peter Nielsen, har skjænket Domkapitlet i Lund sin Gaard i Remmarlöf (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 135, jfr. Suhm. XIV. 424). Peter Nielsen omtales iøvrigt i Aarene 1375, 1379 og 1383 (Sv. R. P. I. 355, 437; K. Stobæus, Tria monumenta antiqua Lundensia. S. 32 f.). Sidstnævnte Aar, den 25. Mai, overdrog Lundekanniken Johannes Henriksen (se foran S. 188 Note 3) ham sin Ret som Panthaver i en Gaard i Malmø, »Skaghemanz lathægarth« kaldet (Suhm. XIV. 123), hvorved han kommer i Forhold til en Eiendom, der i den sidste Halvdel af 14. Aarh. var Gjenstand for en Række indviklede Transaktioner, om hvilke Oplysninger gives i Barner, Familien Rosenkrantz. I. Dipl. SS. 4, 13, 22, 28, 32, 39 og 43 ff.

[2]) Nu Remmarlöf Sogn og By i Harjager Herred.

[3]) I et Brev fra c. 1173 forekommer »Bjørn, sancte Lundensis ecclesie subdiaconus« (Cod. Esrom. v. O. Nielsen. S. 90, jfr. S. XVII), men om det er den ovenfor omtalte Bero eller en anden Bero, der ligeledes var Subdiakon, og hvis Dødsdag 17. Oktbr. var (se ndfr.), kan nu ikke afgjøres. De synes nemlig begge to at have haft Sæde i Kapitlet paa samme Tid, og vel har den ene af dem formodentlig i den Anledning faaet et Kjendingsnavn »Ulf«, men uheldigvis opføres han med det kun i Subdiakonlisten.

[15. Aug.] **C. XVIII Kal. Septembris.** Sanctæ Mariæ dormitio. Eodem die sancti Tharsitii acoliti et martiris, quem pagani cum invenissent Christi corporis sacramenta portantem, ceperunt discutere, quid ageret; at ille indignum judicans porcis tradere margaritas, tamdiu fustibus ac lapidibus mactatus est, quousque exhalaret spiritum. Et revoluto ejus corpore sacrilegi discussores nichil potuerunt in ejus manibus vestimentisque invenire sacramentorum Christi. Christiani autem collegerunt corpus martiris et sepelierunt in cimiterio Calixti, via Appia.

XII.² Obiit *M.* . . . .

XIV.² Anniversarium¹) domini Petri Ywærson, presbyteri, de curia in Ødessleef²) in parochia Bosæthorp, Othenshæret, quam dominus Petrus Bothulphi,³) canonicus Lundensis, capitulo scotavit, prout eandem titulo emtionis et scotacionis in placito generali Scanie a veris possessoribus acquisivit, ita quod fructus ejusdem curie inter canonicos, vicarios et pauperes dividantur. Cujus dimidietas cedat canonicis, reliqua pars inter vicarios et pauperes dividatur, ex hiis partibus ad turrim I ora denariorum deducatur.

[16. Aug.] **D. XVII [Kal.] Septembris.** In Nichea Bithiniæ sancti Ursatii confessoris sub Licinio a) persecutore. Hic quidem derelicta milicia solitariam vitam in quadam turre urbis egit, tantisque virtutibus claruit, ut et demones expulisse et ingentem draconem orando interemisse legatur. Scriptum in libro quinto hystoriæ ecclesiasticæ tripartitæ. Romæ sanctæ Serenæ, uxoris quondam Diocletiani Augusti. Eodem die Metis natalis sancti Arnulfi episcopi et confessoris, admirande virtutis viri.

XII.² *Obiit Th* . . . .

XIV.³* ¶Anniversarium nobilis viri, domini Nicholai Tuuason de Feonia,⁴) militis, tenebit tutor fabrice cum vigiliis

a) *Cilinio.*

---

¹) Ovenover denne Notits fra c. 1350 — den er indført af samme Haand som Stykket om Peter Botulfsen under 16. Marts (se foran S. 61) — blev i 15. Aarh. tilføiet følgende: »Scribatur ut in alio«.

²) Öslöf By i Bosarp Sogn, Onsjö Herred.

³) Se foran S. 61 Note 2.

⁴) Niels Tuesen fra Fyen førte ligesom Sønnen, den nedenfor nævnte Tue Nielsen, et tverdelt Skjold (Sv. R. P. I. 267 jfr. III. 314) og har altsaa hørt enten til Slægten Bild eller Slægten Strangesen. Han nævnes 1355 tilligemed sin Morbroder Niels Jenssen (Munk) af Keldebæk, der en Tid var K. Valdemar IV's Rettertingskansler (Suhm. XIII. 314), ligeledes 24. Mai 1360, da han som Væbner satte sit Segl under Overenskomsten i Kallundborg, og Juni 1377, da han som Ridder mødte paa Danehoffet

et missa in choro et decem missis inferius de tercia parte reddituum quatuor curiarum in Foosøghæ,[1]) et nichilominus ultra hanc sallarium pro dictis decem missis specialiter exponere teneatur.

XIV.[3*] ¶Anniversarium[2]) nobilis viri Tuuonis Niclesfon de Feonia,[3]) filii sui, quando deus eum vocaverit, tenebitur de u[na] tercia parte cum addicione sallarii decem missarum eodem modo, quo dictum est supra in proximo anniversario [patris] sui.

XIV.[3*] Anniversarium Johannis Paa[4]) et uxoris sue Benedicte

---

i Nyborg (Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 21, 25 og Registret), men er død før 23. Sept. 1394 (Sv. R. P. II. 275). Han er vistnok den samme som den Niels Tuesen, Ridder, der forekommer i Breve af 21. Juni 1364, af 7. Juli og 22. Nov. 1365 (Hanserecesse. I. 292 f., Reinhardt, Valdemar Atterdag. S. 610 f., Suhm. XIII. 847 ff., jfr. Hanserecesse. I. 322) og 1368 gjorde sit Testament (Kancelliets Brevbøger 1551—1555. udg. ved C. F. Bricka. S. 52 jfr. S. 420 Navneregistret under: Bild), medens den »Nicolaus Thuonis de Fyonia«, som 12. Aug. 1410 blev fanget i Træfningen ved Eggebæk (S. R. D. I. 193, jfr. K. Erslev, Dronning Margrethe. S. 399), efter en Meddelelse fra Hr. Arkivassistent Thiset var hans Sønnesøn og skrev sig til Skovsbo.

[1]) Se foran S. 14 Note 4.

[2]) Denne og den foregaaende Notits ere indførte med een og samme Haand.

[3]) Væbneren Tue Nielsen fra Fyen, Ridderen Niels Tuesens Søn og Fader til Niels Tuesen til Skovsbo (se foran Note 4), gav 24. Febr. 1369 Lunds Domkirkes Byggefond til Sjælemesser for sig og Faderen fire Gaarde i Fosie, som han i sin Tid havde faaet til Pant af den senere afdøde Erland Isaksen (se foran S. 16, jfr. S. 14 Note 3). Blandt dem, der beseglede Gavebrevet, var ogsaa Erkebispen Niels Jonsen, der førte samme Vaaben som Tue og hans Fader (se foran S. 33 Note 2, jfr. Æ. dske. Archivregistr. IV. 535) og vistnok har hørt til samme Slægt som disse. Samme Aar, 1369, og det følgende deltog Tue som Medlem af Kongens Raad i Fredsunderhandlingerne med Hansestæderne (Hanserecesse. I. 458 og 489, Suhm. XIII. 857, jfr. 865 Nr. 21), han nævnes fremdeles 1377 (Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 25) og 1387, da han var en af Udstederne af Fyenboernes Hyldingsbrev til Dronning Margrete (Suhm. XIV. 191 f.), og stadfæstede endelig 23. Sept. 1394 — han var da endnu Væbner — efter Faderens Død sin ovenomtalte Sjælegave. Baade før og efter det sidstnævnte Aar stoder man i flere navnlig skaanske Breve paa Navnet Tue Nielsen (se saaledes Sv. R. P. II. 151, 160, 251 f., jfr. Molbech og Petersen, Danske Diplomer. S. 24 f., Æ. dske. Archivregistr. IV. 338), men det tilhører sikkert en anden Person og vedkommer ikke Fyenboen Tue Nielsen. Endnu kan her tilføies, at Stamfaderen for de saakaldte »Bogense Herremænd« ogsaa hed Tue Nielsen, men baade levede han meget senere, og førte desuden et helt andet Vaaben end den her omhandlede Tue Nielsen (Saml. til Fyens Hist. og Topogr. IX. 292).

[4]) Foruden i ovenstaaende Notits, der hidrører fra en Haand, som flere Gange kommer igjen i Gavebogen, og hvem bl. a. Antegnelsen under 12. Febr. om Ide af Gladsaxe (se foran S. 36) skyldes, nævnes der en Johannes Pa, der var Væbner, i Registranten fra 1425 over Lunde Dom-

tenebit procurator fabrice de quatuor curiis in Bøsathorp[1]) Skotzhæret. Primo dabuntur canonicis XX grossi, vicariis XX sterlingi, pro missis XX sterlingi, pauperibus V grossi, in turri ora.

[17. Aug.] **E. XVI Kal. Septembris.** Apud Affricam sanctorum martyrum, Liberati abbatis, Bonefacii diaconi, Servii et Rustici subdiaconorum, Rogati et Septimi monachorum et Maximi pueri, qui persecutione Wandalica sub impiissimo rege Hunirico pro confessione catholice fidei gloriosissimo cursu martyrium consummaverunt. Et apud Cesaream Capadotiæ natalis sancti Mammetis martiris, qui passus est imperante Aureliano sub Alexandro preside. Eodem die octave sancti Laurentii martiris.

XII.[2] Obiit Heret, presbiter, Roskeldensis canonicus.

XIII.[1] Item obiit Guhfast,[2]) conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[3] †Item[3]) obiit magister Nicolaus Thorkilli,[4]) subdiaconus, hujus loci canonicus, qui ad sustentationem cujusdam

---

kapitels Breve (S. R. D. VIII. 462), en Johannes Pa, der var Landstingshører i Skaane, i et Brev af 1367 (Dipl. Svec. IV. 620 Noten) og endelig en Johannes Paa, om hvis Stilling i Samfundet intet meddeles, i Breve af 21. Dec. 1362 (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 143) og af 8. Juni 1365 (Langebeks Dipl. jfr. S. R. D. III. 541 s.), men om det er een og samme Person eller flere, der saaledes nævnes, er det ikke muligt at komme til Vished om.

[1]) Bösarp Sogn og By i Skytts Herred.

[2]) Hvad enten »Guhfast«, som rimeligt er, er en Feilskrift for »Guthfast« eller ikke, maa det i al Fald være det samme Navn som Guthfast.

[3]) Til Stykket om Kanniken Niels Thorkilsen synes følgende Antegnelse at høre: »Ut in alio«.

[4]) Kanniken Niels Thorkilsen havde i Striden mellem Kong Erik Christoffersen og Erkebispen i Lund, Jakob Erlandsen, vistnok taget Parti for den forstnævnte og blev med andre af Kongens Tilhængere lyst i Ban den 10. Sept. 1267 af den pavelige Legat, Kardinal Guido (S. R. D. V. 606 f., C. Paludan-Müller, Studier til Danm. Hist. i 13. Aarh., 4. Stykke. S. 50 ff.). Magistergraden, som paa de Tider kun erhvervedes efter et Ophold ved et fremmed, nærmest fransk, Universitet, synes han den Gang endnu ikke at have opnaaet, men da han et Par Aar senere (21. Oktbr. 1269) indsattes til Executor Testamenti efter Erkedegnen i Lund, Erland Erlandsen, der ligeledes 1267 var bleven sat i Ban, nævnes han som Magister (Suhm X. 1000, Dipl. Svec. I. 451). 16. Aug. 1274 var han i Lyon og gjorde der sit Testamente (Dipl. Svec. I. 477 f., jfr. Suhm. X. 705), af hvilket det ovennævnte Stykke er et Udtog. Hele Aaret 1274 opholdt Paven, Gregor X, sig i Lyon, hvor der under hans Forsæde 7. Mai var bleven aabnet et almindeligt Koncilium, paa hvilket ogsaa Domprovsterne skulde give Møde, hver for sit Domkapitel. Det kan saaledes ikke have været for Konciliets Skyld, tilmed da dette alt var bleven sluttet 17. Juli, at Niels Thorkilsen, der ikkun var Subdiakon, i Aug. 1274 har opholdt sig i Lyon, snarere synes han at have haft et

sacerdotis chorum frequentaturi[1]) diebus ac noctibus sollempnibus et festivis legavit et scotavit totam terram in Saxstorp,[2]) quam jure hereditario habuit post avunculum suum dominum Tukonem Cristarnson,[3]) ac medietatem terre, quam habuit ibidem[4]) de Thorkillo Billæ, ut singulis septimanis dictus sacerdos III missas celebret pro defunctis, ita quod unam pro anima ipsius magistri Nicolai et aliam pro anima patris sui et avunculorum ejus dominorum Tukonis et Ebbonis, terciam pro anima matris sue et sororum ejus, ad altare beate Marie Magdalene et [beati] Nicolai in cripta, si placet capitulo Lundensi. Statuit etiam, quod idem sacerdos aliis tribus diebus alternatis septimanis missas diceret de sancta Maria virgine, de sancto Michaele ac beata Maria Magdalena, de beato Nicolao, de sancta Katerina et de sancta Margareta, cum oportune (!) poterit. De pensione autem relique terre, quam habuit in Saxthorp, ordinavit, quod inde singulis annis suus ageretur anniversarius in choro Lundensi ac predictorum patris ac matris et supra nominatorum suorum propinquorum, ita quod in singulis

---

Ærinde hos Paven, og da der netop i Foraaret 1274 havde fundet et Erkebispeskifte Sted i Lund, idet Jakob Erlandsen var død (se foran S. 39), og hans Broder, den forhenværende Erkedegn Erland, var bleven valgt til hans Efterfølger (se ndfr. S. 210 Note 1), er det troligt, at Opholdet i Lyon har været foranlediget af dette. Hvilket nu end iøvrigt Formaalet med Niels Thorkilsens Reise har været, synes han imidlertid, eftersom andet ikke omtales i det ovenfor meddelte Stykke, at være kommen tilbage igjen og at være død herhjemme, vistnok en Gang i Firserne. Hvad endelig Niels Thorkilsens Slægt angaaer, er den eneste Kilde til Oplysning om denne Testamentet af 1274, der dog alt 1494, da den Afskrift skrift toges til »Registr. capit. Lund.«, hvorefter det er meddelt i Dipl. Svec., delvis var ulæseligt. I Testamentet nævnes saaledes hans Moder Benedicte, hans tre Søstre Margrethe, Cecilie og Johanne, hans to Morbrødre, Tuko og Ebbe Christiernsen, af hvilke i al Fald Tuko alt var død, og endelig omtales hans Fader i følgende Passus: »sequenti die pro anima patris mei, dilecti domini l Thorkilli dicti Billæ«, der i den Form, hvori den her efter Dipl. Svec. er meddelt, vækker en Formodning om at være ufuldstændigt eller feilagtigt gjengivet.

1) I den yngre Gavebog: «frequentantis«.

2) Vistnok Saxtorp Sogn og By i Harjager Herred.

3) Den yngre Gavebog har »Cristanson«.

4) Saaledes i Overensstemmelse med Testamentet, medens den yngre Gavebog har: »idem«.

anniversariis dimidia marca denariorum offeratur, quam voluit dividi inter canonicos et vicarios, qui vigiliis et misse interfuerint, prout domino decano et capitulo equum visum fuerit. Item dicto die anniversarii ad pitanciam canonicorum [ex] eadem terra dedit dimidiam marcam denariorum, pauperibus scolaribus II oras, aliis pauperibus II oras.

[18. Aug.] **F. XV Kal. Septembris.** Apud Prenestinam civitatem, miliario ab urbe XXXIII, natalis sancti Agapiti martiris sub Aureliano imperatore preside Antiocho. Qui diutissime cruciatus ad extremum invictissimus permanens in fide Cristi gladio jugulari jussus est. Eodem die Romæ in Sexto Philippi (!) beatorum presbiterorum Johannis et Crispi, qui persecutione Diocletiani et Maximiani multa sanctorum corpora officiosissime sepelierunt, quorum meritis et ipsi postmodum sociati gaudia vitæ meruerunt.

XII.[2] Olavus rex.[1])

XII.[3]* Obiit Guthki, magister, conversus sancte Crucis.

XIII.[2] Item obiit Margareta, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Obiit Margareta.

XIV.[3]* Obiit dominus N.[2]) Tryvit, prior Dalbyensis.

[19. Aug.] **G. XIIII Kal. Septembris.** Natalis sancti Magni seu sancti Andreæ martiris cum sociis suis duobus milibus quingentis nonaginta et VIItem. In Galliis, pago Sigisterico, in monte, qui dicitur Jura, sancti Donati presbiteri, qui ab ipsis infantiæ rudimentis mira dei gratia preditus ex urbe Aurelianensi ad prefatum locum, ut soli deo vacaret, adveniens anachoriticam illic vitam multis annis exegit et perfectus virtutibus clarusque miraculis quievit. Romæ beati Julii senatoris et martiris.

XII.[2] Obiit Hardwigus abbas.

XII.[3] XIIII kalendas Septembris obiit Brigida, sanctimonialis sancte Mariæ et sancti Petri *in* Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Albertus sancte Marie et fratrum predicatorum Roskildis.

XIV.[3] Anniversarium domini Magni Niclæsfon,[3]) decani Lun-

---

[1]) ɔ: Oluf Hunger, som døde 18. Aug. 1095. Jfr. ndfr. Nekrologiet under 18. Aug. og S. R. D. III. 377 b.

[2]) ɔ: Nicolaus.

[3]) Om Magnus Nielsen, der 1379 blev Erkebiskop i Lund efter i nogle Aar at have været Dekanus sammesteds, se foran S. 146 Note 3 jfr. S. 57 og ndfr. under 7 Oktbr.

densis, de LX florenis de bonis in Glosthorp,[1]) que . . . . . . habet[2]) in pand pro CLX florenis, de qua summa . . . . pro anniversario suo annuatim in choro L[undensi] . . . ., qui dividantur hoc modo, videlicet quod [canonicis], qui vigiliis et [misse interfuerint,] . . . grossorum, vicariis, qui . . . . X grossi, pulsanti in turri II grossi. | Factus archiepiscopus . . . . . .

XIV.² Anniversarium[3]) Johannis Barn et patris sui Johannis Danson[4]) debeat hic teneri de quadam dimidia curia in Malmøyæ contigua juxta curiam lapideam Nicholai Akæson[5]) ad australem partem, quam idem Johannes contulit capitulo Lundensi, cujus redditus dividantur in hunc modum, primo dabuntur canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, XIII ore cum I solido denariorum, fabrice ecclesie VII ore cum II solidis, pro missis ad altaria VI ore, vicariis XIIII solidi, pauperibus scolaribus dimidia marcha, aliis pauperibus X solidi et pulsantibus in turri I ora denariorum. Nota! istud anniversarium celebrabitur VIII idus Septembris, videlicet ultra ad sex folia sub tali signo.[6])

[20. Aug.] [A.] XIII Kal. Septembris. Sancti Samuelis prophetæ, cujus sacra ossa Augustus Archadius de Judea transtulit [in] Traciam. Portantibus autem episcopis et omnium ecclesiarum populis tanta [letitia] occurrentibus facta est, quasi presentem viventemque cernerent atque susciperent, ut[a]) de Palestina usque ad Calcidonem jungerentur agmina populorum et in

a) et.

---

[1]) Langebek har: »Alisthorp«, der er nuværende Åhlstorp By i V. Karaby Sogn, Harjager Herred. Glostorp er Navnet paa et Sogn og en By i Oxie Herred.

[2]) Langebek: »que Wæ habet«.

[3]) Ovenover er med en yngre Haand skrevet: »Non hic«.

[4]) Efter den Maade, hvorpaa Johannes Danson er omtalt ovenfor, er det troligt, at han endnu var i Live, da ovenstaaende Stykke omkring 1350 indførtes i Gavebogen, saa at han nok kan være den Johannes Danson, som nævnes i Kanniken Tyge Thuresens Testament 11. Marts 1353 (Sv. R. P. I. 35).

[5]) Se foran S. 26 Note 2.

[6]) Tegnet, en Stjerne, saaledes som det ganske rigtigt findes 6 Blade længere frem i Haandskriftet, under 6. Sept., har man paa dette Sted glemt at tilføie.

Christi laude una voce resonarent, scribit sanctus Jeronimus in libro contra Vigilantium. Eodem die beati Porphyrii, hominis dei, qui sanctum martirem Agapitum[a]) erudivit in fide et doctrina Christi.

XII.[2] Obierunt Elysh, Magnus, Ysaac, Gervasius, kanonicus et diaconus sanctæ Mariæ Wibergensis.

XII.[3] Obiit Thrudo, scolaris de scolis beati Laurentii.[1])

XV.[1] Anniversarium Gerlaci Skælmsson, armigeri,[2]) tenebitur de quarta parte reddituum cujusdam dimidie curie in Malmøghe, prope vicum dictum Fiskestræde a parte occidentali. Cujus quarte partis curie dimidietas reddituum cedat canonicis, reliqua vero medietas pro missis, vicariis et pauperibus equaliter deducatur, de quibus omnibus supradictis partibus I ora in turri pulsantibus.

[21. Aug.] **B. XII Kal. Septembris.** In territorio civitatis Gavallitanæ, vico Minatensi,[b]) sancti Privati episcopi et martiris, qui passus est [sub] persecutione Valeriani et Gallieni. Eodem die natalis sanctorum martyrum Bonosi[c]) et Maximiani, quorum gesta habentur. Et in civitate Salona[d]) natalis sancti Anastasii martiris, qui sub Aureliano imperatore martyrio coronatus est.

XII.[2] Commemoratio Godebaldi, Bernhardi et Henrici episcoporum.[3])

XII.[2] Obiit Benedicta, soror nostra.

a) Agathonem. b) Uitensi. c) Bosonii. d) Salonia.

---

[1]) Om Kor- eller Domskolen i Lund se foran S. 29 Note 5. Jfr. et Brev udstedt 1186 af K. Knud VI, hvori det hedder om K. Knud den hellige: »prepposituram et novem sacerdotales prebendas cum scolarum beneficio constituit (Dipl. Svec. I. 122).

[2]) Væbneren Gerlak Skælmsson var Lordag d. 27. Juli 1387 tilstede paa Skaanes Landsting, hvor han med flere andre udstedte et Tingsvidne (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 258). 27. Oktb. s. A. skjænkede han St. Laurentius Kirken i Lund med visse Forbehold en i Malmø beliggende Gaard, som han havde arvet efter en Broder- eller Søsterdatter, Berte Hakonsdatter. I Gavebrevet (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 175), der bl. a. besegledes af Johannes (Josse) Matthisson af Busjö, en Broder- eller Søsterson af Gerlak (Styffe, Skandinavien under Unionstiden. 2. Uppl. S. 66), og af Domprovst Folkvin (se foran S. 133 Note 5), gives Bestemmelser om Uddelinger i Anledning af Giverens Aartid til Kanniker, Vikarier o. s. v., der ere noget afvigende fra de i ovenstaaende Notits givne, ligesom heller ikke den der givne Oplysning om den skjænkede Gaards Beliggenhed, i Nærheden af »Fiskestræde«, findes i Gavebrevet af 1387. Muligvis har Gerlak Skælmsson efter 1387 truffet anden Bestemmelse.

[3]) Om de tre Bisper, der omtales i denne med den ældste Haand indførte Notits, og som alle tre for kortere eller længere Tid have været knyttede til Skaane, se ndfr. Nekrologiet under 21. Aug.

XII.[2]* Et Benedictus, laicus bone memorie, frater ejus.

XII.[3] Obiit Tovi, subdiaconus et canonicus sanctæ Mariæ Wibergis.

XII.[3] Obiit domnus Hugo, abbas Premonstratensis ecclesie[1]) pie memorie.

XIII.[1] †Item obiit Bondo,[2]) diaconus, hujus loci canonicus.

XIV.[3] Anniversarium[3]) Nicholai Josepson de Gumløsæ, armigeri,[4]) quod debet teneri proxima feria post octavam assumpcionis beate virginis cum II marchis denariorum de bonis, que idem capitulo contulit, videlicet, I curia in Wanstathathorp,[5]) I curia i Lyungby[6]) in Gershæret et duabus partibus unius curie in Øthesløff in parochia Bosarp in Othenshæret, ita quod canonici in vigiliis et missa habebunt XII oras, vicarii II oras, pauperes IIII[or] solidos, pulsans in turri II solidos denariorum.

XIV.[3] Sequenti die anniversarium domine Petronille, relicte Nicholai Josepson, de eisdem bonis eodem modo cum II marchis tenendum, quo supra dictum est in superiori anniversario, et hoc post mortem

---

[1]) Ved »Premonstratensis ecclesia« kan ikke forstaaes Tommerup Kloster (S. R. D. III. 543 x) eller noget af de andre Klostre af Præmonstratenserordenen i Skaane, men kun Klostret Prémontré i Frankrig, Præmonstratensernes Hovedkloster, i hvilket altsaa Hugo, der sees at være død en Gang i Slutningen af 12. Aarh., var Abbed. Fra 12. Aarh. kjendes tvende Abbeder med Navnet Hugo i Prémontré, den ene afløste Ordenens Stifter Norbert og var Abbed fra 1128 til sin Død 10. Febr. 1161, den anden styrede Prémontré fra 1171 til 22. Aug. 1189, da han døde (Gallia Christiana. IX. 644 ff.). Det er sikkert denne sidste, der er tænkt paa i den ovenstaaende Notits — at 21. og ikke 22. Aug. angives som Dødsdag, siger mindre — og har han virkelig paataget sig, hvad hans gamle Ven, Abbed Vilhelm i Æbelholt Kloster, sees at have bedt ham om (Dipl. Svec. I. 114 f., jfr. Suhm. VIII. 269) med Hensyn til Hellig Trefoldigheds Klostret i Lund, der var et Præmonstratenserkloster, nemlig at fjerne de opsætsige Elementer, der bragte nævnte Kloster i Vanry, forspildte dets Formue og bragte Forvirring i hele Ordenen, kan man nok forklare sig, at han efter sin Død er bleven mindet af Lunds Domkapitel.

[2]) Hans Navn findes i Diakonlisten.

[3]) Til denne Notits (jfr. S. R. D. VIII. 460) hører følgende Antegnelse fra 15. Aarh: »Ut in alio«.

[4]) Væbneren Niels Josephsen af Gumløse var blandt dem, der beseglede Kong Olafs Forskrivning af 1377 (Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 24 ff.). — Gumløse Sogn og By ligge i V. Göinge Herred.

[5]) Nu Vandstadstorp, en By i Vandstad Sogn, Färs Herred.

[6]) En By i Efveröd Sogn i Gärds Herred.

ipsius Petronille, in vita vero ejus pro animabus parentum suorum.

[22. Aug.] **C. VI. XI. Kal. Septembris.** Octavæ sanctæ Mariæ, quas Leo papa solemniter celebrari instituit. Romæ, via Ostiensi,[a]) in cimiterio ejusdem, natalis sancti Timothei, qui tempore persecutionis tentus a Tarquinio,[b]) urbis prefecto, cum sacrificare ydolis noluisset, tercio cesus et gravissimis suppliciis attrectatus, ad ultimum decollatus et juxta beatum Paulum sepultus. Eodem die Augustoduni[c]) sancti Simphoriani, qui tempore Aureliani imperatoris sub Eraclio consulari, cum ydolis sacrificare nollet, primo verberibus affectus deinde carceri mancipatus, ad ultimum ceso capite martyrium consummavit. In portu Romano sanctorum martyrum peregrinorum, Marcialis, Epicteti,[d]) Saturnini, Aprilis et Felicis cum sociis eorum. Item Romæ beati Antonini martiris.

XII.[2] Obiit Johannes, presbiter, Roskeldensis canonicus.

XII.[3] Et Herbertus, presbiter, canonicus sancte Crucis Dalby.

XII.[3*] Item obiit Andreas, conversus ecclesiæ Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1*] Item obiit frater Johannes, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundensium.

XIV.[2] Secundum[1]) | anniversarium domini Nicholai Plate,[2]) quondam canonici Roskildensis, de una curia in Hakløsæ,[3]) de cujus redditibus levent canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, decem oras denariorum. Residuum vero dividatur equaliter inter vicarios et pauperes, ita [quod] de hoc deducatur una ora pro pulsantibus in turri.

XIV.[3] Anniversarium[4]) Clementis Køpman, civis Lundensis, de quadam taberna prope lapidem piscium, cujus reddituum dimidietas debetur canonicis. Reliqua vero dimidietas, deducta prius I ora pro pulsantibus in turri, debetur vicariis et pauperibus equaliter.

a) Ostensi. b) Tarquilinio. c) Augustiduno. d) Epitecti.

---

[1]) Ovenover denne Notits staaer skrevet med en Haand fra 15. Aarh.: »Scribatur«.

[2]) Se foran S. 124 Note 4.

[3]) Se foran S. 124 Note 5.

[4]) Ovenover denne Notits er med samme Haand som over den forangaaende Notits (se Note 1 foran) skrevet: »Scribatur«.

[23. Aug.] **D. X Kal. Septembris.** Natalis sanctorum martyrum, Donati, Restituti, Valeriani, Fructuosæ a) cum aliis XII, qui preclarissimo confessionis honore apud Antiochiam coronati sunt. Apud Alexandriam beati Theonæ b) confessoris. Eodem die beati Zachei episcopi, qui quartus a Jacobo Jerusolimorum ecclesiam rexit clarissime. Lugduno Galliæ sanctorum martyrum Minervi et Eleazari cum filiis VIII. In portu urbis Romæ natalis sancti Ypoliti, Quiriaci et Archilai. Eodem die sanctorum Thimothei et Apollinaris, qui apud Remensem urbem consummato martyrio celestia regna meruerunt.

XII.[2] Obiit Dota, que et Asmoth.

XIII.[3] †Anno domini M.⁰ CC.⁰ LXXVI.⁰ obiit pie memorie

XIII.[3] Erlandus,[1]) hujus ecclesie archielectus, | qui contulit

a) Fructuosi. b) Theonis.

---

[1]) Erland Erlandsen, nævnes i tvende Breve, som hans Broder, Erkebiskop Jakob Erlandsen, har udstedt om noget Jordegods og en Mølle, han skjænkede Kirken i Lund til fattige Skolebørns Underhold (Dipl. Svec. I. 379 f.). Paafaldende er det imidlertid, at Erland i disse Breve, der altid angives at være udstedte paa een og samme Dag, 17. April 1256, omtales paa forskjellig Maade, i det ene nemlig som slet og ret Kannik og i det andet som Erkedegn, foruden at der i hvert af dem opføres en forskjellig Person som Dekanus. I Virkeligheden ere dog begge Brevene uden Datum, thi den enslydende Tidsbestemmelse, de begge indeholde (»acta sunt hec .... anno domini MCCL sexto secunda die pasche, que erat XV kal. Maji«), vedkommer ikke Udfærdigelsen af dem, men maa antages kun at angaa Overdragelsesakten. Er dette rigtigt, vil det af Hensyn til de foran paapegede Forskjelligheder og ogsaa af Hensyn til, at der i det ene Brev, det, der i Domkapitlets Brevbog af 1494 og i Dipl. Svec. betegnes som »littera prima«, forudsættes en Henvendelse til Paven, være rimeligst at antage, at Brevene ikke ere udstedte paa samme Dag; men at der imellem deres Udstedelse er hengaaet en længere Tid. Hvad »littera prima« angaaer, er det sikkert udfærdiget 17. Apr. 1256 eller kort efter, her nævnes Erland som Kannik i Lund og Oluf (se ndfr. under 18. Decbr.) som Dekanus sammesteds, derimod kan det som »littera secunda« betegnede Brev, i hvilket Erland kaldes Erkedegn og en Benedikt opføres som Kapitlets Decanus, ikke være udstedt før i det tidligste tre Aar efter eller i 1259; thi i Begyndelsen af dette Aar var Bo (Boetius) Dekanus (S. R. D. V, 603), og først efter ham kan nysnævnte Benedikt, der døde 1285 (se ndfr. under 17. Oktbr.), have opnaaet Dekanværdigheden. Hvorledes det nu end iøvrigt forholder sig med Tiden for sidstnævnte Brevs Udstedelse, saa var Erland i alt Fald bleven Erkedegn 28. Mai 1262, da han og Erkebiskoppen indsattes til Executores Testamenti efter deres Broder Peters Enke, Estrid Nielsdatter (Dipl. Svec. I. 704 f., jfr. Suhm. X. 459). Under den langvarige Strid mellem Kong Erik Christophersen og Erkebispen, i hvilken Erland vistnok har taget Parti imod sin Broder og for Kongen, var Riget i Sommeren 1266 bleven belagt med Interdikt af den pavelige Kardinallegat Guido. Dette Interdikt vare Erland og andre til den geistlige Stand hørende Tilhængere af Kongen, deriblandt Kannikerne Niels Thorkilsen (se foran S. 203) og Thord fra Lund, blevne anklagede for ikke at have overholdt, de bleve derfor tilligemed Kongen lyste i Ban 10. Sept. 1267 af den nævnte Legat, der ved den Leilighed omtaler Erland, uden at det dog er muligt for nogen at indse, med hvad Føie, som den, der med Urette befattede sig

unum quadrantem terre, quem emit in Flætøgæ[1]) a Sægut, cum omnibus mobilibus ad se pertinentibus ibidem, item dimidium quadrantem in Chatæthorp[2]) cum omnibus mobilibus ad se pertinentibus ibidem sub hoc modo, quod de redditibus, qui proveniunt de terrulis memoratis, una marcha denariorum deducatur ad pitanciam canonicorum Lundensium die anniversarii sui, dimidia marcha ad sacrificium et una marcha denariorum modo quo potest equiori dividatur inter vicarios et scolares, qui interfuerint misse anniversarii sui. Item XII[3]) ore denariorum dividantur inter predicatores, fratres minores, hospitale leprosorum et hospitale sancti spiritus et alios pauperes, sicut domino decano, qui pro tempore fuerit, equm (!) videretur, cujus ordinacioni

---

med Erkedegneembedet (»qui se gerit pro archidiacono Lundensi«) (S. R. D. V. 606 f., C. Paludan-Müller, Studier til Danm. Hist. i 13. Aarh. 4. Stykke. S. 50 ff.). Denne Bansættelse er vistnok i det Hele taget bleven uden Betydning og synes heller ikke for Erlands Vedkommende at have medført nogen Virkning. To Aar efter, 21. Oktbr. 1269, gjorde han sit Testamente (Suhm. X. 998 ff., jfr. Dipl. Svec. I. 449 ff.), han gjør i dette bl. a. vitterligt for alle, at noget nærmere betegnet Gods er kjøbt for Erkebispeembedets Penge, og at han derfor vil, at samme Gods under alle Omstændigheder (»omnibus modis«) skal komme til Erkebispeembedet. Man faar her et lille Indblik i de Uregelmæssigheder, hans Broders lange Fraværelse fra Stiftet maa have foranlediget. Efter at Jakob Erlandsen omsider havde forliget sig med Kongen og paa Hjemveien fra Rom var død paa Rügen 18. Febr. 1274 (se foran S. 39) valgtes Erland 15. Apr. s. A. til hans Efterfølger, som det formodes, ved Kongens Indflydelse (A. N. Hammar, Kyrkan i Skåne under Katholicismen. SS. 92 og 136). Sendebud afgik samme Sommer til Pave Gregor X, som da opholdt sig i Lyon, for at faa Valget bekræftet (se foran S. 204), dog før dette opnaaedes, døde Erland 23. Aug. 1276. Om Erland og om den ved en Forvexling af Erkebiskop Eskil og ham foranledigede Beretning om hans Landflygtighed, Fangenskab osv. se Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 77 ff., jfr. Suhm. VI. 276, X. 718, 729. Se iøvrigt Helveg, Khist. I. 657 f., jfr. 635.

[1]) Se foran S. 158 Note 2.

[2]) Saaledes — og ikke som Langebek (S. R. D. III. 544) har: Thatæthorp — maa her uden Tvivl læses, og saaledes læses der ogsaa i den yngre Gavebog (jfr. S. R. D. IV. 53, Note h), hvis Antegnelse om Erland sandsynligvis er en Afskrift af Stykket ovenfor. Et andet Spørgsmaal er det derimod, hvorvidt der i Erlands Testament, af hvilket Stykket ovenfor er et Udtog, virkelig har staaet »Chatæthorp«, eller maaske »Thothathorp«, som den Afskrift af Testamentet har, der 1494 blev taget til Kapitlets Brevbog (se Dipl. Svec. I. 450); men dette Spørgsmaal maa indtil videre henstaa uafgjort. — Om Chatæthorp se iøvrigt foran S. 75 Note 2, jfr. S. 60, og om Thotatorp S. 117 Note 2.

[3]) Saaledes ogsaa i den yngre Gavebog, hvorimod den i Kapitlets Brevbog indførte Afskrift af Testamentet har: XIII.

eo modo quo supra (?) dictas terrulas commisit, et si plus solverint, quam dictum est, vult, quod residuum cedat usibus decani. Item pratum, quod habuit de matre (?) Felice,[1]) quod interest pratis spectantibus ad Raby maclæ,[2]) decanatui contulit.

[24. Aug.] **E. VIIII Kal. Septembris.** In India sancti Bartholomei apostoli. Apud Cartaginem sanctorum martyrum CCC, qui passi sunt tempore Valeriani et Gallieni. Qui beatus exercitus, eo quod in clibanum calcis accensi demersi[a]) sunt, massa candida nuncupatur.

XII.[3] Obiit Suny Vuengoz sun.[3])

XIII.[1] Item obiit Mactildis, monialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Obiit Tovo, canonicus sancti Thome de Paraclito.

[25. Aug.] **F. VIII Kal. Septembris.** Romæ sancti Genesii martiris, qui prius[b]) in urbe mimi thimelæ[c]) artis magister fuit, postea tamen inspiratus a deo credidit. Hunc cum vellet Diocletianus imperator a fide revocare, immobilis permanens martyrii coronam capitis obtruncatione promeruit. Ipso eodemque die sancti Genesii martiris Arelatensis. Romæ natalis sanctorum martyrum, Eusebii, Pontiani, Peregrini atque Vincentii. In Selandensi episcopatu festivitas sancti Lucii papæ et martiris.

XII.[2] †Obiit *Siuuardus* | Clementis filius |,[4]) *presbiter, hujus loci canonicus.*

Et . . . .

a) dispersi. b) primus. c) Mitilenæ.

---

[1]) Det foran »Felice« staaende Ord er ikke ganske tydeligt, dog synes det at maatte læses som »mre« ɔ: matre, saaledes som ogsaa den, der i sin Tid i den yngre Gavebog indførte en Afskrift af ovenstaaende Stykke, har læst det. Da imidlertid »Felice« her uden Tvivl maa være et Navn, men et saadant rimeligvis næppe har været baaret af en Kvinde, maa Testamentets Ord paa dette Sted vistnok være urigtigt gjengivne i Stykket ovenfor. Den Afskrift af Testamentet, som haves i Kapitlets Brevbog (jfr. Dipl. Svec. I. 450), har »magistro« i Stedet for »matre«, det er altsaa muligt, at der i Testamentet virkelig kan have staaet »magistro«, men har dette været Tilfældet, og har »magistro« dernæst, hvad man godt kan forudsætte, været gjengivet forkortet ved »mro«, laa Muligheden for en Feillæsning, »mre« for »mro«, ikke meget fjærnt. — En Magister Felix har virkelig været samtidig med Erland, se foran S. 197.

[2]) Se foran S. 54 Note 3.

[3]) ɔ: Wengozsun.

[4]) Ordene »Clementis filius«, som senere, vistnok omkring Aar 1300, tilføiedes over Linien, findes ikke i den yngre Gavebog. — Om Sivard se Nekrologiet under 25. Aug.

XIV.[2] †Anniversarium nobilis domine, domine Ætlæ,[1]) quondam uxoris domini Nicholai Kyrningh, militis, de Loddækøpingh, que dedit capitulo Lundensi quandam curiam in Østræ Wram[2]) in Gærshæret, de cujus redditibus dabitur canonicis marcha denariorum, II ore ad offerendam, vicariis III ore, pauperibus II ore et pulsantibus in turri ora. Hanc autem curiam assignavit capitulo filius suus Petrus Niclæsson de Knuthsthorp[3]) post mortem dicte matris sue.

XIV.[2] Anno domini millesimo ccc.⁰ xl.⁰ octavo in crastino beati Bartholomei apostoli obiit dominus Sweno Petri,[4]) presbiter, capellanus domini Petri archiepiscopi Lundensis, qui dedit pro anniversario suo in choro Lun-

---

[1]) Niels Kyrning, der her skrives til »Loddæköpingh« ɔ: Löddeköping, en By i Sognet af samme Navn i Harjager Herred (jfr. foran S. 33), medens han ellers almindeligvis blot betegnes ved sit Navn, førte ligesom Slægten Thott et firdelt Skjold. Han døde 28. Juli 1354 (se foran S. 187), havde efter Langebeks Opgivende (S. R. D. III. 544 d) været tvende Gange gift, første Gang med Christine (se foran S. 111 Note 3), ved hvem han havde Sønnen Jakob, der blev Erkebiskop i Lund (se foran S. 112 Note 3), anden Gang med den ovenfor nævnte Edle, der var Moder til Peter Nielsen af Knudstrup (se om ham efterfølgende Note 3) og vistnok ogsaa — Slutningen af Note 3 S. 111 foran er derfor ikke rigtig — til den tredie af Niels Kyrnings Sønner, Aage Nielsen, som tilligemed sine Brødre nævnes i et Brev af 17. Marts 1351 (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 268). Edle var død i alt Fald 2. Sept. 1348, da Sønnen Peter til Saxe Petersen (Vendelbo) pantsatte Gods i Sjælland, han havde arvet efter hende (Dipl. Svec. VI. 54), men hun var uden al Tvivl ogsaa død 25. Marts 1342, efter hvad der fremgaaer af et Brev fra denne Dag (Dipl. Svec. V. 103 f.), naar det sammenholdes navnlig med Slutningen af ovenstaaende Stykke.

[2]) Nu Östra Wram Sogn og By i Gärds Herred. I den yngre Gavebog er ved en Feilskrift kommet til at staa: »Æstræwram in Gærhæret«.

[3]) Om Peder Nielsen, kaldet Kyrning, er der alt i foranstaaende Note 1 meddelt nogle Oplysninger, hvortil her endnu skal føies Følgende. Han omtales i et Brev af 25. Marts 1342 (Dipl. Svec. V. 103) og skrives allerede den Gang til Knudstrup i Kågeröd Sogn, Luggude Herred, 14. April 1350 var han Væbner, da han med sin Fader og sine to Brødre deltog i et Samfrændeskifte (Dipl. Svec. VI. 186), men 1354 var han bleven Ridder (Sv. R. P. I. 60, Urkundb. der Stadt Lübeck. III. Nr. 215). Han nævnes endnu i et Brev fra 1362 (Æ. dske. Archivregistr. I. 64) og endvidere i Erkebisp Niels Jonsens (eller Jensens) Testament af 3. Febr. 1379 (Sv. R. P. I. 436 jfr. foran S. 33), men det fremgaaer ikke tydeligt nok af Omtalen paa sidstnævnte Sted, om Peter Kyrning da levede, eller han var død.

[4]) Maaske er det den samme Præst Sven Peterson, som i den foran S. 49 nævnte Sven Olufsens Testament af 7. Marts 1341 indsættes til Executor testamenti og betænkes med en Pengegave (Dipl. Svec. V. 21 f).

densi annuatim tenendo curiam suam in Grytby,[1]) duas marchas cum dimidia denariorum solventem, ut sequitur, distribuendas. Primo canonicis residentibus et non residentibus, qui vigiliis et misse interfuerint, dabuntur XII ore denariorum, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus tres ore et pulsantibus in turri una ora denariorum.

[26. **Aug.**] **G. VII Kal. Septembris.** Romæ sancti Zephirini papæ, qui rexit ecclesiam annos VIII, menses VII, dies X. Item Romæ sancti Hyrenei et Habundii martyrum. Apud Victimilium, castrum Italiæ, natalis sancti Secundi martiris et ducis ex legione sanctorum Thebeorum, qui ante beatum Mauricium et ceteros post vincula et carcerem martyrium capitis abscisione complevit. Apud urbem Italiæ, quæ Pergamus dicitur, natalis sancti Alexandri sub Maximiano Cesare gladio jugulati. Eodem die depositio sancti Anastasii papæ et martiris | ac aliorum sanctorum confessorum, martirum atque virginum. Tu autem —

XIV.[2] †Aniversarium domini Petri dicti Aahus,[2]) presbiteri de Withskyflæ,[3]) qui dedit capitulo Lundensi quandam curiam in Hwnæbyærgh,[4]) | cujus fructus annuatim memorate (!) | omnes cedunt canonicis in missa et vigiliis.

XIV.[3] Anniversarium domicelle Juliane Haqunsdoter[5]) et domine Marine Jensdoter,[6]) uxoris domini Nicholai

---

[1]) Grydby i Borlunda Sogn hører halvt til Frosta Herred og halvt til Harjager Herred.

[2]) Den yngre Gavebog har: »Iahus», rimeligvis en Feilskrift.

[3]) Widtsköfle Sogn i Gärds Herred.

[4]) Se foran S. 129 Note 5.

[5]) Langebek antager (S. R. D. III. 560*) denne Juliane Hakonsdatter og den ndfr. under 12. Oktbr. nævnte Juliane, Hakon Thorsens Datter, for at være samme Person. Denne Antagelse er uden Tvivl rigtig, i hvert Fald taler for den ikke blot Navneligheden, men ogsaa den Omstændighed, at det baade ovenfor og i Antegnelsen til 12. Oktbr. siges, at det er af Gods i Råröd, at Udgifterne i Anledning af Aartiden skal afholdes. Ovennævnte Julianes Fader var altsaa Hakon Thorsen, der uden Tvivl er den samme som Væbneren Hakon Thorsen, der med fl. a. 10. Nov. 1380 indgik en saakaldet Landefred (Suhm. XIV. 519 f. jfr. 89 f.). Om Julianes Moder se den følgende Note.

[6]) Marine Jensdatter hørte, som foran meddelt, (S. 50 Note 2) til Slægten med de tre Bjælker i Skjoldet og var en Datter af den oftere i det Foregaaende (SS. 11 Note 3, 85, 131 og navnlig S. 190 Note 3) nævnte Ridder Johan Eriksen og hans Hustru Gertrud. Hun var gift med Ridderen Niels Hak, der tidligere havde haft en Datter til Ægte af Jens Offesen (Neb) til Vemmetofte (se foran S. 117 Note 3). Denne Niels Hak skrev sig til Høiby (eller Hyby), en gammel Sædegaard, der har ligget i Hyby Sogn, Bara Herred, men ikke mere er til (Styffe, Skandinavien under Unionstiden. 2. Uppl. S. 59, jfr. Brunius, Skånes Konsth.

Haak de Høghby militis, tenebit tutor fabrice ecclesie Lundensis de bonis in Raaryth[1]) in Gythyngæhæret in hunc modum. Primo dabit canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, duodecim oras denariorum, vicariis dimidiam marcham, ad duodecim altaria pro missis dimidiam marcham, pauperibus III oras et pulsantibus

XIV.[3*] in turri I oram denariorum. | . . . . curia principalis . . . . . . Gumløsæ[1]) in . . . . .

[27. **Aug.**] **A. VI Kal. Septembris.** Apud Capuam sancti Ruphi martiris, quem docuit et baptizavit beatus Apollinaris, Petri apostoli discipulus, cum esset idem Ruphus patriciæ dignitatis. Thomis natalis sanctorum martyrum, Marcellini tribuni et uxoris ejus Maneæ et filii ipsius Johannis et Serapionis clerici et Petri militis. In Galliis, civitate Arelatensi, sancti Cesarii episcopi et confessoris, mire sanctitatis et pietatis [et] studio (!) viri. Apud Augustidunum sancti Siagri episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Nicolaus.

XII.[2] Ericus, Danorum rex, tercius.[2])

XII.[3] Item *obiit Cristina.*

S. 399), og maa ikke forvexles med en Samtidig af samme Navn, der skreves til Sibbarp og derhos alt 1350 omtales som død (se foran S. 50 Note 2), medens Niels Hak til Høiby endnu levede 1360 og først 20. Marts 1362 omtales død. I sit Ægteskab med Marine Jensdatter havde Niels Hak en Datter, Ingefred, der, hvis hun har været eneste Barn, hvad der er god Grund til at antage, efter al Sandsynlighed har været Moder til den i foregaaende Note omhandlede Juliane Hakonsdatter. Man kjender nemlig den ene af denne Julianes Bedstemødre (se ndfr. under 12. Oktbr.), hun hed Marine og havde et Alter i Domkirken, som det hedder, »prope aquilonare ostium inferius«, hvilket hun altsaa enten maa have stiftet eller i alt Fald have skjænket Gods til. Men det selvsamme Alter, der var helliget Marie Magdalene (jfr. Sommelius, De templo cathedrali Lund. S. 70), var det sikkert Marine Jensdatter havde skjænket Gods til (Sv. R. P. II. 413), og da derhos hun og Juliane uden al Tvivl have været nær beslægtede, eftersom de begge to skulde mindes ved samme Aartid (se Antegnelsen ovfr.), vinder den Antagelse, at Bedstemoderen Marine og Marine Jensdatter er een og samme Person, meget i Sandsynlighed, saa at Ingefred som sidstnævntes eneste Barn ret vel kan have været Moder til Juliane. Marine Jensdatter overlevede baade sin Datter og sin Datterdatter, som begge vare døde før 10. April 1396 (Suhm. XIV. 393), og var endnu i Live i Septbr. 1400 (S. R. P. II. 413. Hendes Dødsaar kjendes ikke. Se iøvrigt om hende og hendes Mand Barner, Familien Rosenkrantz's Historie. I. 66 ff.

[1]) Råröd By i Gumlösa Sogn, V. Göinge Herred.

[2]) Erik Lam, der i et Par af de ældste Krøniker kaldes Erik III. (se S. R. D. I. 385, III. 433), døde Tirsdagen d. 27. August 1146 i Odense (A. D. Jørgensen, Bidrag til Nordens Hist. i Middelalderen. S. 205, jfr. Jaffé, Gesch. des deutschen Reichs unter Conrad III. S. 152 og W. Bernhardi, Konrad III. 2. Th. S. 571) og blev begravet der (Vedel Simonsen, Odense Byes Hist. I. 102, H. P. Mumme, St. Knuds Kirke i Odense. S. 200)

XII. *Item . . . .*
XIII. . . . . *et sancti Petri* . . . . .
XIII.[1] . . . . *bilis vite et app* . . . .
XIII.[2] . . . . *monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.*

[28. **Aug.**] **B. V Kal. Septembris.** Beatissimi Hermetis martiris. Hunc illustrissimum virum beatus Alexander pontifex et martyr, cum esset prefectus urbis Romæ, baptizavit eum (!) cum uxore et filiis ac sorore Theodora cumque eo pariter mille CCtos L servos ejus, uxores quoque et filios eorum, prius ingenuitate illis concessa. Non post multum vero temporis ipse ab Aureliano imperatore trusus in carcerem ultimo martyrio consummatur. Ipso die in Affrica depositio sancti Augustini episcopi et confessoris. Hic beatus episcopus spiritu divino tactus in sancta ecclesia catholica ad instructionem animarum fecit libros, tractatus, epistolas, numero mille XXX, exceptis[a]) qui numerari non possunt. Qui primum de sua civitate propter barbaros Sardiniam translatus, nuper a Leubrando, rege Longobardorum, Ticinis relatus et honorifice conditus est. Ipso die Brivate[b]) natalis sancti Juliani martiris. [Apud] Constantinopolim sancti Alexandri episcopi et confessoris. Eodem die apud Sanctonas sancti Vibiani[a]) episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Guthserch.
XII.[3] Item obiit Asl.
XIV.[2*] *Eodem*[1]) *die anniversarium domine* . . . . *domini Karoli* . . . . *[de] bo[nis] in Espe[ruth].*
XIV.[3] Sororis[2]) domini Karoli, archiepiscopi Lundensis, de bonis in Esperuth in parochia Tranæs.[3]) Canonicis totum.
XIV.[2] Nota! Aniversarium domini Johannis presbiteri de Fl . . p . . nsæ in una marcha denariorum danda canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, de bonis fabrice ecclesie Lundensis in Fatherstorp.[4])

a) excepto. b) Bruato. c) Iubiani.

[1]) Denne Notits, der nu næsten ganske er udslidt, synes hovedsagelig at have været af samme Indhold som den efterfølgende.

[2]) Her er enten glemt eller ogsaa skal der underforstaaes Ordet »anniversarium«. — Erkebiskop Karl (se foran S. 122 f.) har i sit i Mai 1334 oprettede Testamente betænkt sin Søster og ligeledes hendes Døtre (Suhm. XII. 391 og 392). Denne Søster har altsaa været gift, men hverken hendes Mands eller hendes Navn kjendes.

[3]) Nu Esperöd, Tranås Sogn i Herrestads Herred.

[4]) Se foran S. 27 Note 3.

XV.[1] Nota, quod dominus magister Jonas Litlæ,[1]) canonicus Lundensis, scotavit coram domino Petro, archiepiscopo Lundensi, capitulo Lundensi unam curiam in Broby[2]) in Syndreasbohæret, valentem annuatim IIII marchas denariorum, pro aniversario suo in choro Lundensi singulis annis tenendo, ita quod dicti redditus taliter dividantur, primo erogentur canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, XII ore denariorum, vicariis dimidia marcha denariorum, pauperibus scolaribus III ore denariorum et pulsantibus in turri I ora denariorum. Item pro missis inferius XII ore denariorum.

[29. Aug.] C. IIII Kal. Septembris. Romæ, in Aventino,[a]) oppido Vindenense ad arcum Faustini, beatissimæ et illustrissimæ Sabinæ martiris, quæ fuit uxor preclarissimi quondam Valentini et filia Herodis metallarii, quæ passa est Adriano imperante sub prefecto Helpidio. Eodem die veneratur decollatio

a) Aduentano.

---

[1]) Jonas Nielsen kaldet Litlæ, Kannik i Lund, var som tidligere omtalt (se S. 50 Note 2, jfr. S. R. D. III. 536a og foran S. 125 Note 3) en Son af Niels Hak af Sibbarp og Ingeborg Jensdatter. Han havde i Aarene for 1344 studeret i Paris, men da han med fem af sine Landsmænd, blandt hvilke Kanniken Jakob Nielsen (Kyrning), der senere blev Erkebisp (se foran S. 112 Note 3), det nævnte Aar vilde vende tilbage til Danmark, bleve de alle paa Hjemvejen overfaldne og udplyndrede af Henrik Risze, hjemmehørende etsteds i Roskilde Stift, og i over et Aar holdt fangne, saa de maatte paakalde — Pavens Hjælp (Dipl. Svec. V. 489 f.). Jonas Litle benævnes ved denne Leilighed Kannik i Lund (se ogsaa Dipl. Svec. V. 436, 608), men har maaske hverken den Gang eller i de nærmeste Aar efter haft noget Præbende til sit Underhold. Han fik derfor 14. Apr. 1348 af K. Magnus, i Henhold til en denne af Paven tilstaaet Gunstbevisning, Tilsagn om et Kanonikat og et Præbende i Lund, saasnart et saadant blev ledigt (Dipl. Svec. VI. 22), og maaske har det ligeledes været af Hensyn til sit Underhold, at Jonas det følgende Aar efter i Paris at være bleven Magister ansøgte Paven om et Kanonikat og et Præbende i Lübeck, hvilket ogsaa tilstodes ham 22. Mai 1349 (Dipl. Svec. VI. 103). Ved denne Tid eller lidt senere døde imidlertid hans Fader, hvorefter han vel maa have opgivet sine Planer med Hensyn til Lübeck, thi foruden at der siden intet erfares om, at han virkelig har været Medlem af det lybske Domkapitel, bliver han 2. Marts 1351, da han skjøder Kapitlet sin Gaard i Broby, kaldet »canonicus Lundensis, persona ecclesie Malmoghe« (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 122), altsaa Sognepræst i Malmø, og en Maaneds Tid efter, 12. Apr. 1351, ligesom ogsaa 1. Juni 1352 »Kannik i Lund og i Roskilde« (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 342 og 101, jfr. Magn. Matthiæ Series episc. Lund. S. 147 og foran S. 125 Note 3). Jonas Litle nævnes endnu 4. Nov. 1352 (P. v. Möller, Fornhandlingar rör. Halland. S. 78) og 11. Marts 1353 (Dipl. Langeb.), men senere høres der ikke mere Tale om ham.

[2]) Magn. Matthiæ Series episc. Lund S. 146 har feilagtig »Raabye« for »Broby«.

sancti Johannis baptistæ, qui primo in Samaria conditus est, nunc in Alexandria, porro capud ejus de Jerusolimis ad Finitiæ urbem delatum est. Ipso die Metis depositio sancti Adelphi episcopi et confessoris.

XII.[3]* De domo beate Marie et sancti Laurentii obiit Sveno archidiaconus,[1]) qui dedit fratribus terram solventem dimidiam marcam.

XIII.[2] Obiit Tonna, soror nostra.

[30. **Aug.**] **D. III. Kal. Septembris.** Romæ, via Ostiensi a) miliario secundo ab urbe, beatissimorum martyrum, Felicis et Adaucti, decollatorum sub Diocletiano et Maximiano imperatoribus, prefecto et judice Dracontio.

XII.[2] Obierunt Tosti, Ingemunt,

XII.[3]* Gregorius, sacerdos et canonicus de Insula sancte Trinitatis.

XIII.[2] Item obiit Laurentius, sacerdos et canonicus de Dalby.

XIV.[2] †Aniversarium Johannis Ubbæson,[2]) civis Lundensis, de quadam curia in Kyflinge[3]) solvente II oras annone, quarum alteram levent canonici in aniversario existentes, alteram vero levent vicarii et pauperes equaliter, de qua deducatur ora ad turrim.

XIV.[3] Anniversarium domine Cecilie, condam uxoris Esgeri

a) Ostensi.

---

[1]) Se ndfr. i Nekrologiet under 29. Aug.

[2]) Johannes Ubbesen, der ligesom sin 1308 afdøde Fader Ubbe (se ndfr. under 16. Decbr.) var Borger i Lund, omtales 1313, ligeledes i Mai 1342, men maa være død før 22 Nov. 1343. Af hans forskjellige Pengetransaktioner, af hans Husstands Størrelse — han holdt en Kok og havde ogsaa en Sekretær eller Skriver (clericus) i sit Brød — og endelig af den Omstændighed, at han kunde laane Hus til en saa betydelig Person som en Domprovst, faaer man det Indtryk, at han ikke alene har været en formuende, men ogsaa en anseet Mand. Han var tvende Gange gift, første Gang med Kristine, der døde 9. Juni 1332 (se foran S. 148), anden Gang med Helene, som omtales i Mai 1342, men han maa ikke have efterladt sig Børn, siden Broderen Daniel efter hans Død optræder som hans Arving (Dipl. Svec. III. 120, IV. 273 f. og 311 f., V. 106 ff. og 234 f.). Foruden den nysnævnte Broder Daniel, der var Borger i Lund, havde Johannes Ubbesen endnu en Broder, Lundekanniken Mag. Thomas Ubbesen, død 1329 (se foran S. 182 Note 3), og en Søster Kristine, der døde ugift 1315 (se foran S. 88). Endnu skal her blot anføres, at der ndfr. under 18. Oktbr. omtales et »altare Johannis Ubbæsson«, jfr. Overskriften eller rettere Registranten til et Brev af 26. Marts 1313 (Dipl. Svec. III. 121) og S. R. D. VII. 260, hvilket rimeligvis er det samme Alter som det, der foran S. 183 omtales som »altare suum (ɔ: Thomæ Ubbæson) et fratris sui«, men hvorom iøvrigt intet nærmere vides.

[3]) Nu Käflinge Sogn og By i Harjager Herred.

XIV.[3] Brok[1]) de Hikkebyarghæ | et ejusdem Esgeri . . . . | tenebit fabrica de curia in Tranarp,[2]) in qua habitat Allo Dyacn, ita quod redditus ejus dividantur in tres partes, prima cedat fabrice, secunda canonicis, qui interfuerint, tercia vicariis et pauperibus, de qua ad turrim I ora denariorum.

[31. Aug.] **E. II Kal. Septembris.** Treveris sancti Paulini episcopi et confessoris, qui tempore Arrianæ infestationis a Constantio imperatore ob catholicam fidem exilio relegatus et usque ad mortem extra Christianum nomen mutando exilia fatigatus ad ultimum apud Frigiam defunctus beatæ passionis coronam percepit a Domino. Eodem die apud Athenas beati Aristidis confessoris.

XII.[2] Obiit *Josephus, sacerdos et canonicus sancte* Marie *Wibergis.*

XII.[3] *Item . . . . ne de* Harthløse.[3])

XIV.[1] Anniversarium parentum venerabilis patris Jacobi,[4]) Lundensis arkiepiskopi de . . . medietate quinte partis reddituum . . . .

[1. Sept.] **[F.] Kalendis Septembris.** Iesu Navæ et Gedeon prophetarum. Apud Capuam, via Aquaria, natalis sancti Prisci martiris, qui unus fuit de illis antiquis Christi discipulis. Eodem die apud Senonas beati Lupi episcopi sanctitate et signis miraculorum illustrissimi. Item apud Cesaream Capadotiæ beati Longini militis et martiris, quem[a]) tradunt illum esse, qui lancea latus domini nostri Jesu Christi pendentis in cruce aperuit. Hic postmodum baptizatus ab apostolis et pro confessione Christi capite truncatus est. Simul cum eo coronatus est Afrodisius Commentariensis. Natalis sanctorum confessorum Sixti et Sisinnii[b]) et Egidii.

a) qui. b) Sinnitii.

---

[1]) Esge Brok til Hikkebjerg, nu Häckeberga i Bara Herred, var Søn af unge Hr. Niels Brok til Hikkebjerg. Han nævnes som Væbner 1366, da han og Per Daa tilskjødede Kong Valdemar alt deres Gods i Stenløse og paa Taasinge, som de havde arvet efter Ingeborg, Hamund Litles Hustru (Æ. dske. Archivregistr. I. 107), ligeledes 1372, da han holdt Skifte med sin Søster Johanne Nielsdatter (Suhm. XIII. 708). Han var 1377 tilstede paa et Danehof i Nyborg (Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 25), underskrev Landefreden 1380 (Suhm. XIV. 519) og stadfæstede 1381 sin afdøde Hustru Cecilies ovenfor omtalte Gave af en Gaard i Tranarp (Sv. R. P. I. 482). Før 8. Juli 1392 maa han være død (Sv. R. P. II. 240).

[2]) Tranarp By i Qvidinge Sogn, Södra Asbo Herred.

[3]) Se foran S. 32 Note 4.

[4]) ɔ: Erkebiskop Jakob Erlandsen † 1274 (se foran S. 39).

XII.[3] Dedicacio altaris majoris in honore beate Marie virginis [et] sancti martiris Laurencii. [Eodem] die dedicacio altaris. . . . . Eodem eciam [die dedicac]io altaris sancti Vin[centii.][1])

XIII.[1] †Anno ab incarnatione domini M.° CC.mo X.° nono obiit Andreas,[2]) hujus loci archidiaconus, qui in memoriam sui reliquid deo et sancte Marie et sancto Laurentio ad fabricam ecclesie duas marcas auri, necnon et fratribus ejusdem ecclesie mansionem, que vocatur Tumæholmæ,[3]) cum omnibus mansioni attinentibus | pro anniversario suo.[4])

XIII.[3] †Anno domini M.°CC.XC | nono |[5]) obiit Christiarnus,[6]) sacerdos, canonicus Lundensis, qui in memoriam sui dedit, legavit et scotavit capitulo Lundensis ecclesie curiam suam, quam habuit Lundis, sitam in parochia beati Pauli juxta cimiterium, ita quod fructus sive pensiones de eadem curia provenientes annis singulis

---

1) Om Haanden, fra hvilken denne Notits, der tildels er overstreget, hidrører, se foran S. 164 Note 1. — Om de i Notitsen omhandlede Alterindvielser se ndfr. Nekrologiet under 1. Sept.

2) Denne Andreas er opført paa Diakonlisten og nævnes i Breve fra 1211 og 1222 (Dipl. A.-M. I. 287 f., Dipl. Svec. I. 164 og 226). Af det sidstnævnte Brev, hvori det omtales, at han ved et Mageskifte havde paaført Kirken et Tab, som han i levende Live oftere forgjæves var bleven mindet af Kapitlet om at erstatte, men som nu efter hans Død var bleven fyldestgjort af hans Søn, fremgaaer det, at han har været gift. Det holdt, som det vides, haardt saavel andetsteds som ogsaa herhjemme med at faa Præste-Coelibatet gjennemført. Endnu Aaret efter Andreas' Død og paa lidet nær hundrede Aar efter, at Forbudet mod Præsternes Ægteskab var udtalt paa et almindeligt Koncilium (1123), sendtes der en pavelig Legat til Danmark for at virke for dets Overholdelse (Helveg, Khist. I. 511 f., jfr. iøvrigt Hefele, Beiträge zur Kirchengeschichte etc. I. 130 ff.). Foruden den ovenomtalte Søn, der hed Laurentius, var Kannik i Lund og overlevede Faderen (se foran S. 181 Note 6), havde Andreas endnu to Sønner, Benedikt (se foran S. 81) og Johannes (se ndfr. under 26. Septb.), der begge vistnok vare døde før deres Fader.

3) Maaske Tomaholma i Mattaröd Sogn, V. Göinge Herred.

4) Ordene »pro anniversario suo«, der ere tilføiede med en Haand fra 14. Aarh., findes ikke optagne i den yngre Gavebog.

5) Tilføiet i sidste Halvdel af 14. Aarh.

6) 12. Oktb. 1290 (Codex Esromensis udg. v. O. Nielsen. S. 259) ligeledes 1294 (S. R. D. VI. 284) og 12. Nov. 1297 (Dipl. Svec. II. 243) nævnes en Lundekannik ved Navn Christian, der vistnok er den samme som den ovenfor nævnte, præsteviede Kannik Christian. Denne oprettede kort før sin Død 20. Aug. 1299 et Testament (Dipl. Svec. II. 294 f.), af hvilket der i Stykket ovenfor er givet et Udtog.

taliter dividantur. Primo videlicet deducatur dimidia marca denariorum ad offerendum in die anniversarii *sui*, canonicis residentibus et non residentibus, qui misse et vigiliis interfuerint, detur dimidia marca denariorum, item ad pitanciam canonicorum dimidia marca denariorum, vicariis, qui similiter misse et vigiliis interfuerint, due ore denariorum, pauperibus scolaribus chorum frequentantibus due ore denariorum, item fratribus predicatoribus II ore denariorum, fratribus minoribus dimidia marca denariorum, item ad dividendum inter pauperes publice mendicantes[1]) dimidia marca denariorum erogetur. Totum vero residuum, quod de redditibus dicte curie poterit provenire, cedat fabrice ecclesie beati Laurencii et mense canonicorum inter se equaliter dividendum, ita tamen quod procuratores bonorum dicte mense canonicorum, sub quorum ordinacione vult dictam curiam post dies suos in perpetuum permanere, debent reparacioni dicte curie providere. Concedit etiam et vult, si capitulum Lundense viderit et prospiciat expedire, de consensu domini archiepiscopi predicta curia vendatur vel pro aliis bonis commutetur, unde majores redditus vel
XIV.² equales poterunt provenire.[2]) | Que curia . . . .
in bona . . . . prope Thræleb[u]rg et Fryz-
XIV.² høgh.[3]) | Anno domini M.⁰CCC.⁰LX.⁰ (?) secundo capitulum statuit, redditus de bonis Maklæthorp et Frishøyæ dividi in hunc modum, primo habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint ipsius domini Cristiarni, XII (?) oras denariorum, vicarii di[midiam marcham] denariorum, pauperes . . . . . . denariorum

---

¹) I den yngre Gavebog urigtigt: »mendicantibus«.

²) Den yngre Gavebog har: »poterunt providere«. og derefter Følgende. »Que curia commutata est in bona in Maklothorp prope Threllæburgh et Fryzhogh«, hvormed Antegnelsen om Christian slutter der. — Makløthorp er det nuværende Maglarp Sogn og By i Skytts Herred, og Fryzhogh, nu Fredshög, er en By i Reng Sogn, Skytts Herred.

³) Om Fryzhøgh eller, som det lidt nedenfor skrives, Frishøyæ, se foranstaaende Note 2.

et fabrica dimidiam marcham denariorum . . . .
. . . .

[2. Sept.] **G. IIII Nonas Septembris.** Natalis sancti Justi, Lugdunensis episcopi, mire sanctitatis et prophetici spiritus viri. Hic clam episcopatum suum relinquens, ascensa navi, comite secum uno tantum puero, qui officio lectoris in ecclesia erat, nomine Viator, pervenit ad Ægyptum, ubi per aliquot annos sanctis monachis cælum solum expectantibus consotiatus humilitate et sanctitate non mediocris vixit. Cursu itaque consummato ipse quoque virtutibus consummatus repositam sibi coronam justiciæ percepturus[a] migravit ad Dominum. Eodem die beati Elpidii episcopi et confessoris apud prefatam urbem venerabilis depositio. Eodem die natalis sancti Antonini martiris.

XIII.[3] †Obiit Sveno Nanus, qui contulit fratribus ad tenendum anniversarium suum annuatim in choro Lundensi curiam suam in | Attathorp[1]) | in Hallandia cum omnibus mobilibus et immobilibus, ita quod quicquid inde prov|eni|at inter canonicos, qui vigiliis et misse inter-
XIII.[3*] fuerint, ipso die dividatur. | Dicta curia sita est in Farthushærat in parochia Lyungby. Item aliam curiam in Gøtaby[2]) in parochia Sigbiornathorp in eodem hærat contulit ad fabricam ecclesie Lundensis.[3])

[3. Sept.] **A. III. Non. Septembris.** Romæ passio beatæ Serapiæ vi[r]ginis, quæ multis interrogationibus ac sub Adriano principe ac judice Berillo examinata novissime gladio vitam finivit. Apud Capuam sanctorum martyrum Antonini, pueri annorum XXti, et Aristei episcopi, quorum gesta habentur. Civitate Tullensi festivitas Mansueti episcopi et confessoris, qui ibidem sepultus creberimis (!) pollet miraculis. Eodem die sancti Remacli episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Mother.
XII.[3] Et Kanutus Sulu sun.[4])

a) perrepturus (?).

---

[1]) Skrevet paa en Rasur og med samme Haand som Tilføielsen nedenfor »Dicta curia sita est o. s. v.« — Attathorp, nu Attarp, er en By i Ljungby Sogn, Fauräs Herred, Halland.

[2]) Nu Gödeby i Sibbarp Sogn, Fauräs Herred, Halland.

[3]) Den sidste Del af Antegnelsen fra »Dicta curia sita est o. s. v.« er skrevet med samme Haand som Antegnelsen til 3. Sept. om Provst Peter i Enslöf († 1299). I den yngre Gavebog er hele Stykket om Svend Dverg indført med een og samme Haand.

[4]) Lige under denne og den forangaaende Notits og uden Tvivl som en Gjentagelse af dem begge, et Slags Penneprøve, er med en Haand fra 13. Aarhundredes sidste Halvdel skrevet: »Obiit Mother et Kanutus Sulu sun«.

XIII.[3*] †Item obiit dominus Petrus,[1]) decanus in Eneslef[2]) in Tundrushærat in Hallandia, qui contulit canonicis Lundensibus curiam suam in Wrenongge[3]) in dictis hærath et parochia sitam, ita quod quicquid inde proveniat canonicis residentibus et non residentibus, qui vigiliis suis et misse in anniversario suo interfuerint, cedat annuatim.

XV.[1] Aniversarium Bondonis Helgæson, qui contulit capitulo curiam suam in Trynninge[4]) in Tyndrushæret Hallandie, cujus fructus in duas partes dividantur, primam levent canonici, altera vero inter vicarios et pauperes equaliter dividatur.

[4. Sept.] B. II Non. Septembris. Moysis a) prophetæ. Et apud Anciram Galatiæ natalis sanctorum martyrum, trium puerorum, Rufini, Silvani et Vitalici. Cabiloniæ natalis sancti Marcelli martiris. Eodem die apud Virdunum sanctorum confessorum atque pontificum, Mauri, Salvini. In Hibernia sancti Ultani abbatis et confessoris.

XII.[2] Obierunt Saculfus, presbiter et monacus, Helena laica.

XIII.[2] Item obiit Kæteløgh, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Obiit Benedictus, subdiaconus et canonicus sancte Crucis de Dalby.

XIV.[2] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XXXVIII⁰ obiit dominus Tuko de Lalandia,[5]) canonicus Lundensis, qui dedit capitulo

a) Moysi.

---

[1]) Han skal være død Aar 1299, jfr. Sv. Pettersson och A. R. Litzén, Göteborgs Stifts Herdaminne. S. 532 og C. W. Skarstedt, Göteborgs Stifts Herdaminne. S. 275.

[2]) Se foran S. 19 Note 2.

[3]) Nu Wrenninge By.

[4]) Trönninge Sogn og By, Tönnersjö Herred i Halland.

[5]) Tyge Hemmingsen, ogsaa kaldet Tyge fra Lolland, Kannik i Lund, nævnes i to Pavebreve af 26. Okt. 1316 (Dipl. Svec. III. 279 ff.) Han opholdt sig den Gang i Avignon, hvor han som det Lundske Erkestifts Fuldmægtig og Sendebud (»procurator et nuncius«) tilligemed en Upsalakannik skulde hente Palliet til den udvalgte Erkebiskop Olof i Upsala. Nogle Aar efter ansøgte Tyge, der imidlertid var bleven Præst i Landsbyen Köpinge (»canonicus Lundensis ac persona ecclesie Køpinge«), Erkebiskop Esger om, at Köpinge Kirke maatte blive annekteret til det Præbende, han i Forveien havde som Kannik. Erkebispen billigede dette i tvende Breve af 29. Marts 1322 (Dipl. Svec. III. 542 f.), idet han tillige udtalte sig anerkjendende om Tyges Karakter og Lærdom og om de

curiam suam in Litlakapingæ[1]) in Hervistætahæret (?),[2]) de cujus pensione dabuntur canonicis in vigiliis et missa XIIII ore denariorum, ad offerendam II ore, vicariis III ore, pauperibus scolaribus et aliis dimidia marcha, pulsantibus una ora. Et sep[ultus est][3]) in aquilo[nari] parte ecclesie.

[5. Sept.] **C. Nonis Septembris.** In suburbano Romæ beati Victorini martiris, qui primo abjectis mundi hujus curarum tumultibus heremi secreta expetens, postea electus ab universo populo Amiterninæ urbis sacerdotium adipiscitur. Inde postmodum sub imperatore Nerva cum aliis dei servis, Eutiche et Marone, ab Aureliano judice relegatur sexagesimo miliario ab urbe, via Salaria. Deinde apud eum locum, qui Cotilias appellatur, ubi putentes aquæ emanant et sulfureæ, in ipsis capite deorsum per horas tres suspenso teneri ab impio judice jussus est. Quod cum per triduum pro nomine Christi

---

Tjenester, han saavel i Anledning af den nysnævnte Palliesag som og ved andre Leiligheder havde viist Kirken. Det fremgaaer af det ene af disse Erkebispens Breve, at Tyge ikke har været præsteviet, altsaa vistnok blot var Diakon, og at han ønskede at studere ved et Universitet. Om dette Ønske siden er bleven opfyldt eller ikke, haves der ingen Oplysning, der høres overhovedet intet om ham i hele den følgende Tid, lige til han Dagen før sin Død gjorde Testamente. Dette skete 3. Sept. 1338, ved hvilken Leilighed han skjænkede Domkapitlet sin Gaard i Köpinge, Ingelstad Herred, og desuden betænkte Kirker og Personer, hvoriblandt Præsten i Köpinge, med Gaver og indsatte de to Kanniker Peter Jensen af Nim og Henrik Bokholt til sine Executores Testamenti (Dipl. Svec. I. 292 f., jfr. Valdemar Seir. Samtidige Kildeskrifter og Oldbreve i dansk Oversætt. af A. D. Jørgensen. S. 213 ff.). Rigtignok angiver dette Testament, der kun kjendes fra Afskriften i Domkapitlets Brevbog, hvorefter det er meddelt i Dipl. Svec., sig at være udstedt 1238 af en Lundekannik Tyge, kaldet Degn, men der kan desuagtet ikke være synderlig Tvivl om, at det i Virkeligheden er Tyge Hemmingsens Testament. De tvende Executorer leve nemlig begge i 14. Aarh., den ene indtil 1345 (se foran S. 93), den anden til 1369 (se foran S. 25), Aarstallet MCCXXXVIII kan derfor ikke være rigtigt, men er sandsynligvis fremkommet ved en Skrivefeil, »MCCXXXVIII« for »MCCCXXXVIII«, og hvad Testators Navn angaaer, saa synes Overensstemmelsen mellem Testamentet og Antegnelsen ovenfor med Hensyn til Bestemmelsen om, hvad der aarlig skal uddeles i Anledning af Aartiden, at tale stærkt for at antage »Tyge kaldet Degn« og »Tyge fra Lolland«, som han ovenfor kaldes, for en og samme Person.

[1]) Saaledes maa der sikkert læses, idet Bogstavet efter k mere ligner a end o, men »Litlakapingæ« er uden Tvivl en Feilskrift for »Litlakøpingæ« eller »Litlækøpingæ«, som den yngre Gavebog har. Om Lilleköping, der snart henføres til Herrestad Herred og snart til Ingelstad Herred (se foran S. 26 øverst), henvises til Note 2 S. 25 foran.

[2]) Den yngre Gavebog har: »Herinstætahæret« eller »Hermstætahæret«.

[3]) Udfyldt ved Hjælp af den yngre Gavebog.

passus fuisset, gloriose coronatus migravit ad Dominum. Item Romæ in portu natalis sancti Herculani. Capuæ sanctorum Quinti,[a] Arcontii[b] et Donati.

XIII.[1] Obiit Mother, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Mæctildis sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[6. Sept.] **D. VIII Idus Septembris.** Zachariæ prophetæ. Et natalis beati Onesiphori,[c] apostolorum discipuli. Et apud Affricam beatissimorum confessorum et episcoporum, Donatiani, Presidii, Mansveti, Germani et Fusculi, qui [per]secutione Wandalica apud Affricam jussu Hunirici, regis Arriani, pro assertione catholicæ veritatis diutissime fustibus cesi in exilio dampnati sunt. Inter quos etiam episcopum nomine Letum, strennuum atque doctissimum virum post diuturnos carceris squalores incendio concremavit.

XII.[3] †Obiit vir vite venerabilis dompnus Eschilus,[1]) hujus
XIII.[1*] sedis secundus archiepiscopus, | qui inter cetera munificencie sue dona decimas de terris prebendarum,

a) *Quintini.* b) *Arescentii.* c) *Honesophori.*

[1] Eskil, den anden lundske Erkebiskop, var en Søn af den foran S. 128 Note 2 omtalte Christian Svendsen, og altsaa en Brodersøn af Asser, den første Erkebisp i Lund. Han havde i sine yngre Aar besøgt Domskolen i Hildesheim (S. R. D. II. 619, jfr. 638) og var i Begyndelsen af Aar 1133 bleven Domprovst i Lund (Dipl. Svec. I. 45) — maaske han havde efterfulgt den 4. Juni 1131 afdøde Asser (se foran Side 141 Note 2, jfr. ndfr. Nekrologiet) — hvorpaa han efter det store Mandefald 4. Juni 1134 (Slaget ved Fodevig) blandt de danske Bisper kaldtes til Roskilde Bispestol (S. R. D. I. 383). Medens han sad her, blev Erkesædet i Lund ledigt ved Assers Død 5. Mai 1137 (se foran S. 107). Skaaningerne valgte strax Eskil til hans Efterfølger (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 664), men da Kong Erik Emun og efter hans Drab 18. Sept. 1137 Kong Erik Lam foretrak Bispen i Slesvig, Ricco, trak det noget ud med Afgjørelsen, og først 1138 tiltraadte Eskil Erkebispedømmet. Af hvad mærkeligt der i hans næsten 40aarige Embedstid tildrog sig, skal her kun fremhæves, at han 1. Sept. 1145 indviede Domkirken i Lund (Dipl. Svec. I. 52), paa hvis Opførelse der alt mange Aar tidligere under hans Forgænger var bleven begyndt, og i den Anledning gjorde betydelige Gaver, hvorom tvende paa Indvielsesdagen udstedte Breve indeholde Oplysning (Dipl. Svec. I. 49 ff.). Efterat have faaet Pavens Tilladelse til at trække sig tilbage fra sit Embede og en Fuldmagt til at udnævne sin Efterfølger nedlagde han 1177 i Domkirken i Kong Valdemars og samtlige Bispers Nærværelse høitideligt sin Erkebispestav og kaldte derefter Absalon, den Gang Biskop i Roskilde, til at indtage Erkesædet (Saxo. ed. P. E. Müller. I. 912 ff., jfr. Khist. Saml. V. 430 ff., VII. 1 ff.). Som bekjendt maatte der et Pavebud til, før Absalon fulgte det nævnte Kald, men forinden havde Eskil forladt sit Fædreland og var draget til Clairvaux, hvor han lod sig optage som Klosterbroder og døde 6. Sept. 1182 (S. R. D. I. 164, 389, II. 644, V. 243). Jfr. G. Sommelius, Disp. hist. de meritis et fatis Eskilli, archiepiscopi Lund., H. Reuterdahl, Svenska Kyrkans hist. I. 453—80, II. 95 ff., Helveg's Khist. I. 333 og fl. St., N. Hammar, Om Kyrkan i Skåne under Katholicismen. S. 56 ff.

beneficiorum ac mansionum eorundem canonicis Lu[n]-densibus contulit perpetuo possidendas.[1])

XIV.[3]* Nota hic de domino archiepiscopo Eskillo, qui ex merito sit memorie commendandus.

XIV.[2] Anniversarium Johannis Barn[2]) hic celebrabitur, quod est ante sub tali signo ✻ ad sex folia.

[7. Sept.] **E. VII Idus Septembris.** Natalis beati Johannis apostoli apud Nicomediam sub Diocletiano imperatore. Qui de nobilibus [ortus] honore et dignitate dei illustris videns adversus cultores dei in foro crudelia edicta pendere, calore nimio fidei ignitus publice, populo inspectante, injecta manu librum inique[a]) legis detrahit ac minutatim discerpit Augusto Diocletiano in eadem [urbe] simul cum Maximiano Cesare constituto. Ad quos cum relatum esset religiosi et illustris viri factum, continuo in eum omni crudelitatis genere desevientes ne[b]) hoc quidem solum efficere quiverunt, ut eum mestum aliquis videret in penis, sed leto atque hilari vultu, cum jam viscera in suppliciis defecissent, spiritus tamen letabatur in vultu. Ex quo tortores sui gravius cruciabantur, qui cum omnium suppliciorum genera consumassent in eum, ne[b]) tristem quidem illum ex his reddere potuerunt.

XII.[3] Eodem die obiit Walterus . . . .

XIV.[2] Anniversarium domini Kanuti Niclesson[3]) militis de Syelandia, quod tenebit rector altaris sui in ecclesia Lundensi cum tribus marchis denariorum hoc modo dividendis, primo dabuntur canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, due marche denariorum, vicariis dimidia marcha denariorum, pauperibus scolaribus et aliis pauperibus III ore denariorum et pulsantibus in turri una ora denariorum.

a) unice. b) nec.

---

[1]) I Randen udfor denne Notits er skrevet med en Haand fra 16. Aarh.: »Nota † bene«.

[2]) Se foran S. 206.

[3]) Niels Mandorp, der omtales i Tidsrummet 1327—1353 (Dipl. Svec. IV. 23, 47; Codex Esromensis udg. ved O. Nielsen, S. 113, 223), havde dræbt sin Broder Knud Nielsen, Ridder, og derefter i Overensstemmelse med et med den Dræbtes Søn, Niels Knudsen, indgaaet Forlig stiftet et Alter for den hellige Jomfrue i den søndre Side af Domkirken i Lund. Til dette Alter skjænker han 9. Dec. 1346 al sin Eiendom i Öremölla, Skifwarp Sogn, Wemmenhög Herred, paa det Vilkaar bl. a., at der aarlig i Domkirkens Kor skulde holdes en Aartid med Messe og Vigilier for den Dræbte (Dipl. Svec. V. 623 f., jfr. Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 141). Hvad endelig denne angaaer, da nævnes han 1317 og 1318, sidstnævnte Aar som Ridder (Suhm. XI. 800, 829). Han sad 1320 i Kongens Raad (Suhm. XII. 15), ligeledes 1326 (S. R. D. VII. 357, jfr. Suhm. XII. 137 f.).

XIV.[3] Anno domini M.°CCC.LXXXIX. obiit Johannes Bok[1]) de Grindelstathe, qui dedit ad anniversarium suum et uxoris sue Cristine unam curiam in Roslof[2]) capitulo Lundensi, cujus fructus in tres partes dividantur, quarum una cedat canonicis, altera vicariis et fabrice, tercia pro missis et pauperibus, de quibus unus grossus
XIV.[3*] pulsanti in turri. | Estimaciones cujus sunt II vacce, dat I oram annone pro pensione.

XIV.[3*] ¶ Anniversarium Tukonis Wispæ[3]) et uxoris sue Cecilie de una curia in Hylløghe,[4]) in qua Benedictus, de qua dantur pro pensione III marche denariorum taliter dividende, primo canonicis una marcha, vicariis dimidia marcha, pauperibus dimidia marcha, fabrice dimidia marcha.

XV.[1] Hic tenebitur anniversarium domini Nicolai Erlandi,[5]) cantoris, de (!)

[8. Sept.] **F. VI Idus Septembris.** Nativitas sanctæ dei genitricis Mariæ. Eodem die apud Nicomediam natalis sancti Adriani martiris cum aliis XX tribus, qui sub Maximiano rege cum supradictis XXIIIbus diversis cruciatus suppliciis martyrium consummavit. Nathalia vero, uxor beatissimi supradicti martyris Adriani, de Nicomedia sanctorum martyrum amore Byzantium enavigans post paucos dies ad (!) adventus sui dormitionem accepit a Domino et juxta sanctorum corpora sepulta est kalendis Decembris. Passio horum martyrum VI idus Septembris [celebratur].

XIII.[1] Obiit Sveno quondam abbas ecclesie sancte Trinitatis de Øwit.

XIII.[2] Item obiit Benedictus, sacerdos et monacus sancte Marie et Omnium Sanctorum Lundis.

---

[1]) En Person af dette Navn var blandt de 38 Væbnere, der tiltraadte Overenskomsten af 10. Nov. 1380 om Landefreden (Suhm. XIV. 519 f., jfr. 89 f.). — »Grindelstathe« er maaske det nuværende Gringelsta, en By i Köpinge Sogn, Gärds Herred.

[2]) Vistnok Roslöf By i Gårdstånga Sogn, Frosta Herred.

[3]) Om Væbneren Tyge Jensen, kaldet Vispe, af Tessebølle (nu en Landsby i Nærheden af Kjøge i Herfølge Sogn) og om hans nærmeste Slægt se Personalhist. Tidsskr. III. 37 ff. Hans Hustru Cecilie var alt død, da han 29. Juli 1397 stiftede den ovenfor omtalte Aartid (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 110).

[4]) Hyllie Sogn og By i Oxie Herred.

[5]) Se foran S. 77 Note 3 og S. 76, Note 2.

XIII.[2*] Item obiit Lucia, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2] Anniversarium Gynteri Thomesson,[1]) civis Lundensis, quod tenebit rector altaris sui in hunc modum, primo dabit canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, marcham denariorum, vicariis dimidiam marcham denariorum, pauperibus scolaribus unam oram denariorum et pulsantibus in turri unam oram denariorum.

[9. Sept.] **G. V Idus Septembris.** Sergii papæ, qui sedit annos XIII Romæ. Hic invenit mire magnitudinis portionem ligni salutaris dominicæ crucis in sacrario beati Petri. Apud Nicomediam passio beatorum martyrum Dorothei et Gorgonii sub Diocletiano imperatore. Horum prior Dorotheus, magister in officiis, quæ intra palatium exhibebantur, erat cubiculi regii prepositus habens secum officio, fide et magnanimitate parem Gorgonium, quorum institucionibus optimis omnes pene cubiculi ministri in fide dei vigilanter et libere persistebant. Hi denique, cum viderent quendam martyrem crude[li]bus atque inmanibus suppliciis cruciari, constanter et libere ajunt: »Cur imperator! punis in hoc solo sententia, quod in nobis omnibus viget? Ut quid in illo crimen ducitur, quod a nobis omnibus confitetur? Hæc nobis fides, hic cultus et unanimis eademque sententia«. Quos cum ille in medium venire jussisset, jussit eos appendi et flagris toto corpore laniari et visceribus jam pelle nudatis aceto et sale perfundi. Cumque hoc tormenti genus constanter ac fortiter tolerassent, craticula prunis subterstrata poni jubentur in medio, ibique quod reliquum fuerat in verberibus assumpti corporis superponi et non ad subitum, sed sensim paulatimque succendi, ad ultimum laqueo appensos precepit necari. Interjecto tempore beatus Gorgonius Romam transfertur positusque est venerabiliter via Latina inter duas lauros. Post multum vero temporis sanctissimum corpus ejus hinc rursus Tuletum translatum est ad Gallias, positumque jacet in loco, qui dicitur Gorzia, VIto miliario ab urbe Metensi. In Sabinis miliario ab urbe XXXmo natale sanctorum Jacincti, Alexandri, Tyburtii. In Hibernia sancti Kyeranii abbatis, et translatio sancti Ansgarii episcopi et confessoris.

---

[1]) Gynter Thomsen var vistnok en Søn af den foran S. 13 omtalte Borger i Lund Thomas Gyntersen og nævnes i Aarene 1325—46 som Borger i Lund (Dipl. Svec. III. 675, IV. 312, V. 29, 236, 614) ligesom i 1350 — der synes nemlig ikke at kunne være Tvivl om, at det ogsaa er ham — som Indvaaner i Malmø (Dipl. Svec. VI. 173). Med sin Hustru Margrethe (se ndfr. under 14. Sept.), der nævnes i Erkebiskop Karls og Kanniken Niels Bunkeflods (se ndfr. under 14. Oktbr.) Testamenter henholdsvis fra Mai 1334 og 28. Sept. 1346 (Dipl. Svec. IV. 376, V. 614) havde han en Datter Cecilie, om hvem nogle Oplysninger ere meddelte foran S. 151 Note 3. En Broder til Gynter er den ndfr. under 28. Decbr. anførte Kannik Gerlak Thomsen, en anden Broder eller vel snarere en Halvbroder hed Skjelmer Nielsen og omtales i et Brev af 30. Marts 1341 (Dipl. Svec. V. 29).

XII.[3] Obiit Teta, sanctimanialis (!) sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3] Et Elena de eodem claustro.

XIV.[2] Tercium anniversarium domini Nicholai Plate[1]) quondam canonici Roskildensis de secunda curia in Hakløsæ,[2]) de cujus redditibus levent canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, duodecim oras denariorum. Residuum vero dividatur equaliter inter vicarios et pauperes, ita quod de hoc deducatur una ora denariorum pro pulsantibus in turri.

XIV.[3] Anniversarium nobilium Folkonis Rafn, domine Cristine uxoris sue, Karoli Akason, domine Cecilie Folkæsdotter uxoris sue, Johannis Nicholai et Petronillæ Niclisdotter tenebunt tutores fabrice de bonis in Sibbathorp in parochia Oosby[3]) et [in] opido (!) Hollungaryt in parochia Glimakræ[3]) cum tribus marchis denariorum hoc modo dividendis, quod canonici, qui interfuerint, habebunt XII oras denariorum, vicarii dimidiam marcham, celebrantes inferius dimidiam marcham, mendicantes III oras et pulsantes I oram.

[10. Sept.] A. IIII Idus Septembris. Apud Affricam sanctorum episcoporum, Nemesiani, Felicis, Lucii. Item Felicis, Littei, Poliani, Victoris, Jaderis et Dativi, qui sub Decio et Valeriano, exurgente persecutionis rabie, ad primam confessionis Christi constantiam graviter fustibus cesi, deinde compedibus vincti et ad fodienda metalla deputati gloriosæ confessionis agonem consummaverunt. Eodem die in Calcedonia sanctorum confessorum, Sostenis et Victoris.

XII.[2] Obiit Estrit, Thora dicta.

XII.[3] Obiit Laurencius, sacerdos, sancte Crucis canonicus.

XIV.[2] Anniversarium Nicholai Wernekeson, condam civis Lundensis, cum dilecta uxore sua Cristancia, qui contulit capitulo Lundensi unam curiam apud ecclesiam beate Marie minoris cum una taberna in oriente apud domum consulum, ita quod fructus inde prove-

---

[1]) Se foran S. 124 Note 4 og S. 209.
[2]) Se foran S. 124 Note 5.
[3]) Ousby og Glimåkra Sogne ligge begge i Ö. Göinge Herred.

nientes in tres partes dividantur, quarum duas partes habebunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, tercia vero pars inter vicarios, fabricam et pauperes equaliter dividatur, ita quod de ista parte habebunt in turri I oram denariorum.

[11. Sept.] **B. III Idus Septembris.** Romæ, via Salaria vetere, in cimiterio Basillæ natalis sanctorum Proti et Jacincti, qui erant eunuchi beatæ Eugeniæ virginis, cum qua ab Heleno a) episcopo baptizati aliquanto tempore divinis solum erudicionibus vacantes in sancto proposito perstiterunt. Non post multo ob confessionem Christi sub Gallieno imperatore decollati sunt.

XIII.[1] Obiit Nicolaus, subcelerarius.

XIII.[2] †Item obiit domina Estred, dicta Sotæ, soror nostra, que sicut et maritus ejus Philippus[1]) huic loco multiplici beneficio devota exstitit.

XIV.[3] Obiit nobilis vir Nicholaus Olavi de Gyrissnes,[2]) qui dedit curiam suam in Nybølæ in Hartagershæret in parochia Saxulthorp[3]) ad capitulum Lundensis ecclesie tali condicione, bona sint sub ordinacione prepositi Lundensis, et dabit III marchas denariorum de pensione, de quibus canonici habebunt XX grossos, fabrica IIII grossos, vicarii V grossos, item pauperes V grossos, pro missis IIII grossos, in turri II grossos.

XIV.[3] Item anniversarium uxoris sue, domine *Sophie*, sequenti (?) die tenebit prepositus Lundensis de una curia in Hastathæ[4]) similiter.

[12. Sept.] **C. II Idus Septembris.** Apud urbem Tycinum, quæ et Papia dicitur, sanctorum confessorum Syri et Iventii. Qui a beato Hermagore Aquileiensi pontifice, discipulo sancti Marci evangelistæ, ad prefatam urbem directi, primi illic Christi evangelium predicantes et magnis virtutibus

a) *Hereno.*

---

[1]) Mon ikke den samme som den Philip, Borger i Lund, der omtales ndfr. under 1. Oktbr.

[2]) Gyrissnes nu Gärsnäs, en Herregaard i Järestad Herred, eiedes i Slutningen af 14. Aarh. af Væbneren Niels Olufsen, der omtales som død 22. Sept. 1386 (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 91, jfr. Suhm. XIV. 173).

[3]) Se foran S. 82 Note 3.

[4]) Håstad Sogn og By i Torna Herred, jfr. foran S. 92.

ac miraculis choruscantes etiam vicinas urbes, Veronensem scilicet et Brixenam et Laudensem, divinis operibus illustraverunt, sic et in pontificali honore, fundata et confirmata fide credentium populorum, glorioso fine quieverunt in pace.

XIV.[2] Anno domini M.⁰ CCC.⁰ quinquagesimo nono in profesto exaltacionis sancte crucis obiit dominus Johannes Haquini, sacrista[1]) ecclesie beati Laurencii Lundis, qui legavit ecclesie predicte et capitulo ejusdem loci pro anima sua unam curiam in Windæthorp,[2]) Thornæhæret, cujus fructus in duas partes equales dividantur, quarum altera cedat canonicis, reliqua vero vicariis et pauperibus, ita quod ad turrim deducatur una ora pro pulsantibus. In ipsa curia habetur una ora anone ad estimaciones.

XIV.[3] Aniversarium domini Erici Johannis,[3]) presbiteri apud sanctum Botulphum Lundis, filii domini Johannis Erikson militis, de bonis suis in Frostahæret, videlicet tribus curiis, una in Dabirstrø[4]) sine estimacionibus, da (!) qua dabitur unus solidus grossorum, item cum duabus curiis in Raby[5]) in parochia Hørby sine estimacionibus, de quarum altera una marcha Scaniensis et de altera dimidia marcha, quas quidem curias scotavit

[1]) Den Kannik, der var Sakristan, eller, hvad der var enstydigt dermed, Skatmester (thesaurarius), paahvilede det at drage Omsorg for Opbevaringen af de hellige Kar og Kirkeklæderne, i det Hele taget for alle Kirkeskattene, han skulde tillige sørge for Alterlys og for Olie til Lamperne i Kirken (Ph. Schneider, Die bischöflichen Domkapitel. S. 99 Note 1, jfr. Helveg, De danske Domkapitler. S. 30). Af de Breve, Erkebiskop Eskil udstedte 1. Sept. 1145 i Anledning af Domkirkens Indvielse (Dipl. Svec. I. 50) synes det at fremgaa, at Skatmesterembedet i Lund den Gang blev ophøiet til en »dignitas« (»thesaurarium dignitate . . . . . donavit«), til et af de fornemste Embeder i Domkapitlet.

[2]) Se foran S. 79 Note 3.

[3]) Erik Jensen var som det ovenfor meddeles en Søn af Ridderen Johan Eriksen (se foran S. 190 Note 3, jfr. SS. 11 Note 3, 85 og 131), altsaa Broder til den foran S. 214 Note 6 omtalte Marine Jensdatter, der var gift med Niels Hak af Høiby. Der kan derfor, uagtet han betegnes noget anderledes end ovenfor, ikke være Tvivl om, at det er ham, der er med til at besegle et Brev af 18. Jan. 1371 om en af Fru Marine foretagen Afhændelse (Sv. R. P. I. 301). Erik Jensen levede efter hvad der fremgaaer af det Ovenstaaende endnu 1392. — St. Botulphi Sogn i Lund, i hvilket han var Præst, omtales 1329 (Dipl. Svec. IV. 95, jfr. Bring, Diss. hist. de templis Lundensibus. S. 14).

[4]) Strö Sogn og By i Frosta Herred, til Adskillelse fra Strö i Onsjö Herred stundom kaldet Daberströ efter det gamle Navn paa Frosta Herred »Dapræ Herred« (Styffe, Skandinavien under Unionstiden. 2. Uppl. S. 55).

[5]) Nu Råby i Hörby Sogn, Frosta Herred.

idem dominus Ericus capitulo et ecclesie Lundensi sub anno domini M.[0]CCC.[0] nonagesimo secundo, profesto nativitatis beate virginis, de quibus canonici habebunt solidum grossorum, fabrica dimidium solidum grossorum, vicarii IIII grossos, item pauperes IIII grossos, pro missis V grossos inferius, I grossum in turri. — Predictus dominus Ericus habebit ususfructum de eis in diebus suis.[1])

[13. Sept.] **D. Idibus Septembris.** Apud Ægyptum, civitate Alexandriæ, beati Philippi episcopi, qui prefectus primum fuit, deinde baptismi gratia glorificatus episcopii dignitatem, suffragium ferentibus Christianis populis, assequitur, ad ultimum pro fide Christi sub Volusiano et Gallieno imperatoribus martyrio coronatur. Eodem die sancti Amati presbiteri et abbatis monasterii sancti Romarici, qui mire abstinentiæ et anachoritice vitæ sectator virtutum et miraculorum gratia illustre conversationem duxit.

XII.[2] Lothen, Dalbyensis canonicus et decanus obiit.

XII.[3] Item Wblit obiit, qui in nundinis vulneratus mortuus est.

XIII.[1] Item obiit Hildegundis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[14. Sept.] **E. XVIII Kal. Oktobris.** Romæ, via Appia in cimiterio Calisti, natalis sancti Cornelii papæ sub persecutione Decii, qui cum presbiteris et diaconibus Centum Cellis [in] exiliu[m] deportatus fuit. Ad quem confortandum multi Christianorum veniebant. Quo tempore beatus Ciprianus scripsit ei de Celerino lectore, quanta pro fide et confessione Christi sustinuerit. Decius Cesar audito, quod a) multa scripta reciperet de beato Cypriano, rogavit eum sibi exhiberi. Exhibitus autem Decio interroganti, cur Cypriani contra rempublicam litteras accepisset, respondit: »Ego de corona Domini litteras accepi, non contra rempublicam«. Iratus Decius jussit eum crudeliter affligi et, si sacrificare nollet, capite puniri, sed postquam contempsit, ductus est foras [muros] portæ Appiæ et illic decollatus est cum XXI militibus. Passus est etiam cum eis Cerealis miles cum uxore sua Salustia. Item eodem die apud Affricam beati Cypriani episcopi sub Valeriano et Gallieno imperatoribus, Galerio Maximo proconsule. Qui agentibus b) [et] elaborantibus [gentilibus] comprehensus ex precepto Aspasii Paterni proconsulis in exilium [in] civitatem Corbitanam missus est. Postea revocatus ab exilio propter insuperabilem fidem in Christo gladio percussus martyrium consummavit. Referuntur autem cum eo passi Crescentianus, Victor, Rosula c) et Generalis. Item eodem die exaltatio sanctæ crucis. Nam Sergius papa in sacrario beati Petri apostoli capsam argenteam, quæ in angulo

a) quia. b) a gentibus. c) Resola.

---

[1]) »Predictus .... suis« tilføiedes bagefter ovenover Antegnelsen.

obscurissimo diutissime jacuerat, et in ea crucem diversis ac preciosis lapidibus adornatam Domino revelante repperit. De qua tractis IIII^or petallis, quibus gemmæ inclusæ erant, mire magnitudinis portionem ligni salutiferi dominice crucis interius positam inspexit, quæ ex tempore illo annis singulis in basilica Salvatoris, quæ appellatur Constantiniana, die exaltationis eius ab omni adoratur atque osculatur populo.

XIII.[1] †Obiit Suno,[1]) diaconus et canonicus sancte Marie et sancti Laurentii, qui dedit fratribus medietatem substancie sue, tam in terra quam in utensilibus.

XIII.[1] Obiit Johannes, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis in Øwith.

XIV.[2]* Anno domini millesimo ccc.⁰ xl.⁰ vi. obiit dominus Magnus Nicholai,[2]) dyaconus, canonicus Lundensis, qui ad anniversarium suum in choro Lundensi annuatim tenendum unam curiam in Østerskræpælingæ,[3]) valentem tres marchas denariorum annuatim in redditibus, dedit, de quibus canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, XV ore denariorum, vicariis dimidia marcha, scolaribus et aliis pauperibus dimidia marcha et pulsan-

XV.[1] tibus in turri ora denariorum exsolvantur. | Estimaciones sunt I ora siliginis et I ora ordei, quas habet N. Lale de Westraskræplinge.[4])

XIV.[2] Anniversarium Margarete Gynteri[5]) tenebit rector altaris eo modo, quo supra dictum est in anniversario ipsius Gynteri | predicti.

XV.[1] Aniversarium domini Jacobi Mws militis[6]) tenebit

---

[1]) Hans Navn opføres i Diakonlisten lige foran den Aar 1219 afdøde Erkedegn Andreas (se foran S. 220).

[2]) Kanniken Magnus Nielsen, der fører et Skjold med en fembladet Rose (Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. Suppl. S. 86 f., jfr. Dipl. Svec. V. 153), nævnes 1343 og 1345 (Dipl. Svec. V. 153, 436 f.). 11. Aug. 1346 gav han til Opførelsen af et Alter i Lunds Domkirke, »altare dominorum Magni Nicolai et Johannis Bunkeflo« (S. R. D. VII. 260, jfr. foran S. 157 Note 4), og til en Aartid for sig nogle Gaarde i Östra Skräflinge (Dipl. Svec. V. 594 f.). I et Brev af 22. Dec. 1346 (Dipl. Svec. V. 626) omtales det, at hans Søster Elena, gift med Sune Jonsen af Barsebæk, har arvet ham.

[3]) Östra Skräflinge By i Husie Sogn, Oxie Herred.

[4]) Vestra Skräflinge Sogn og By i Oxie Herred.

[5]) Se foran S. 228 Note 1.

[6]) 17. Marts 1400 tilskjødede Væbneren Jens Nielsen, kaldet Beck, Kapitlet i Lund noget Gods i Tengelsås, som den da afdøde Ridder Jakob Mus havde kjøbt af Aage Nielsen, Væbner, af Alnarp og i sit Testament

dominus archidyaconus Lundensis cum vigiliis et missa in choro et XVI missis inferius de bonis in Thengilsaas,[1]) que jam valent in redditibus VIII solidos grossorum, de quibus canonici habebunt IIII solidos, vicarii X grossos, fabrica I solidum grossorum, pulsanti in turri II grossos, missas celebrantes I solidum grossorum, pauperes scolares et alii I solidum grossorum. Que bona capitulo impignorata sunt pro XXIIII marchis argenti, videlicet in antiquis grossis et antiquis sterlingis. Quo de medio sublato dicta bona ad ordinacionem capituli revertantur.

XIV.[3] Aniversarium Cecilie Lithberti Bokhorn[2]) tenebit persona altaris sancti Kanuti, canonicis dabit XII oras, vicariis dimidiam marcham, pauperibus scolaribus dimidiam marcham, pro missis inferius III oras, in turri I oram.

XIV.[3] Anno domini M.⁰CCC.⁰LXX.⁰ nono, ipso die exaltacionis sancte crucis, obiit vir magne circumspectionis, dominus Nicholaus Achonis[3]) presbiter, nacione Lun-

---

havde tiltænkt nævnte Kapitel (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 69). At denne og den i Texten overfor omtalte Jakob Mus ere een og samme Person, kan der vel næppe være Tvivl om. Jakob Mus kan altsaa antages at have levet i sidste Halvdel af 14. Aarh., men dermed er man med den knappe Betegnelse, der ovenfor er givet af ham, lige nær, eftersom der nemlig fra nævnte Tidsrum kjendes ikke mindre end tre Personer af Navnet Jakob Mus, nemlig en, der skrives til Høiby og 1365 var død (S. R. D. III. 550 v.), en anden, der omtales 1366 og førte et delt Skjold, og endelig en tredie, som 1389 benævnes »advocatus Wardhberghensis« og førte et tværdelt Skjold, hvis øverste Felt er delt af rødt og Sølv og nederste Felt grønt (Lexicon over adel. Familier i Danmark osv. II. S. 33). Det er maaske sidstnævnte, som er død efter 28. Febr. 1394, men før 1396 (Suhm. XIV. 324, Æ. dske. Archivreg. IV. 22), der ovenfor er meent. Se om ham P. v. Möller, Bidrag till Hallands Hist. I. 84 ff., jfr. Barner, Familien Rosenkrantz's Hist. I. 69 f.

[1]) Af Navnet Tengelsås — ikke Fengelsås, som Registranten over Kapitlets Breve har (S. R. D. VII. 250) — kjendes nu to Byer, den ene i Hammarlunda Sogn, Frosta Herred, den anden i Holmby Sogn, samme Herred, men hvilken der her er den rette, mangler der Oplysninger til at afgjøre.

[2]) Se foran Side 151 Note 3.

[3]) Denne Niels Aagesen, Præst og Kannik i Lund, der var en Søn af den i efterfølgende Antegnelse nævnte Aage Svendsen, betænktes i Erkebiskop Niels Jonsens Testament 3. Febr. 1379 (Sv. R. P. I. 437). Efter hans Død bekræftede hans Søster Signe, som var Enke efter en Borger i Lund ved Navn Regnvald Degn, Gaven til Domkirkens Byggefond af de fire ovenfor omtalte Boder i Skanør (se foran S. 83 Note 2). Niels Aagesen

densis, canonicus Lundensis, persona ecclesie beati Petri in lata platea, prepositus sodalicii sacerdotum et scriba convivii sancti Kanuti, qui legavit fabrice ecclesie Lundensis quatuor tabernas in Skanøør in strata sutorum pro anniversariis sui (!) et parentum suorum annuatim per procuratores fabrice per modum, qui sequitur, tenendis, videlicet quod uno die anniversarium tenebitur cum septem solidis grossorum, ita quod canonici, qui interfuerint, habebunt XXX grossos, vicarii I solidum grossorum, celebrantes missas inferius solidum grossorum, pauperes I solidum grossorum, pulsantes II grossos, sodalicium sacerdotum IIII[or] grossos, predicatores II grossos, minores II grossos, et procuratores predicti pro se VIII grossos. Amen.

XIV.[3] Sequenti die anniversarium Achonis Swensson et Elene uxoris sue, parentum predicti domini Nicholai, etiam tenebunt procuratores fabrice de predictis tabernis cum III solidis grossorum, sic quod canonici, qui interfuerint, habebunt XVIII grossos, vicarii VI grossos, celebrantes inferius VI grossos, pauperes IIII grossos et pulsantes II grossos.[1])

[15. September.] [F.] XVII Kal. Octobris. Natalis sancti Nicomedis martiris, quem Flaccus comes, cum ad eum perlatum fuisset, quod corpus sanctæ virginis Feliculæ, quam ipse pro Christo punierat, sepelisset, fecit teneri et duci ad sacrificandum. Qui cum diceret: »Ego non sacrifico nisi deo omnipotenti, qui regnat in cælis, non his excisis, qui in templis quasi in carceribus clausi custodiuntur«, plumbatis diutissime cesus migravit ad dominum. In territorio Cabilonensi, castro Trenortio, natalis sancti Valeriani sub

---

var, som det siges ovenfor, tillige Forstander (prepositus) for Præstegildet i Lund (»sodalitium sacerdotum parochialium Lundis«) og Skriver eller Sekretær i St. Knuds Gildet sammesteds. Præstegildet nævnes, saavidt vides, ikke tidligere end 4. Nov. 1352 i et Testament, det existerer endnu ligesom St. Knuds Gildet, der findes omtalt i Erkebiskop Niels Jonsens Brev af 24. Marts 1368 (Dipl. Langeb.), men uden Tvivl er meget ældre. Se om disse Gilder: Brunius, Nordens äldsta Metropolitankyrka. 2. Uppl. S. 159 ff., W. Faxe, Om Sodalitium Clericorum majus i Lund, G. Ljunggren, St. Knuts Gillet i Lund, og Aarbøger for nord. Oldk. og Hist. 1885. S. 29.

[1]) Antegnelsen om Aage Svendsen og hans Hustru hidrører fra samme Haand som den umiddelbart foran gaaende Antegnelse.

preside Prisco gladio jugulati. Eodem die festivitas sancti Apri, episcopi Tullensis ecclesiæ et confessoris.

XII.[2] Obiit Biorn.

XII[2]. Thorsten, dictus Tote.

XII.[3] Et Sveno.

XIII.[1] Et Hildolfus, ecclesie sancte Trinitatis conversus de Øwith.

XIII.[1]* Item obiit magister Tovo, levita et conversus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XV.[1] Anniversarium Nicolai Benedicti de Lyungby, quondam armigeri,[1]) de duabus curiis in Æværthæ[2]) in Gærshæret, quarum redditus dividantur in tres partes, quarum una canonicis, altera fabrice et pro missis, tercia vicariis et pauperibus, de quibus partibus deducatur grossus pro pulsantibus in turri.

XV.[1] Istud anniversarium tenebitur cum tribus marchis denariorum viventibus uxore et liberis suis, postea eedem curie ad capitulum Lundense libere veniant.

[16. September.] G. XVI Kal. Octobris. Calcidoniæ natalis sanctæ Eufemiæ virginis, quæ sub Diocletiano imperatore, proconsule Prisco, diversis examinata suppliciis novissime bestiarum morsu martyrium complevit. Ipso die Romæ Luciæ et Geminiani. Hæc beatissima Lucia a filio suo Euprepio accusata, quod esset Christiana, jussit eam Diocletianus sibi adduci cum predicto Geminiano. Quos ille penis diutissime afflictos tradidit cuidam perversissimo judici, qui diu eos cruciatos post laudabilem victoriam martyrii gladio puniri fecit.

---

[1]) Væbneren Niels Bendikssen af Lyungby eller Lyngby, en Herregaard i Efveröd Sogn, Gärds Herred, forseglede 1. Mai 1398 Kanniken Johan Most's Skjøde til Niels Svarteskaaning (Sv. R. P. II. 338), og det er sikkert ligeledes ham, som 24. Apr. 1403 sætter sit Segl under Ridderen Jakob Ulfssens Skjøde til Kapitlet i Lund (Sv. Diplom. från och med 1401. I. 20). 10. Febr. 1420 var han død, paa denne Dag skriver nemlig Væbneren Evert Moltke sig til Lyngby og giver Lunds Domkapitel med sin Hustru Bodil Truelsdatters Samtykke en Gaard i Södertow, Lyby Sogn, Frosta Herred, »til een wælbyrdigs mans aartiidh Niels Bendicsson och hans kære døthre Elzeff och Gythe, hwæs siele Guth haffue«, paa den Betingelse, at de to Gaarde i Efveröd, som forhen vare givne for Niels Bendikssens Aartid (se ovenfor), overlades ham og Hustru (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 120). — Denne Notits er indført i Gavebogen med samme Haand som Notitsen om Væbneren Jakob Nielsen ndfr. under 16. Septb.

[2]) Nu Efveröd Sogn og By i Gärds Herred.

XII.[2] Obiit Guthserc, Niger dictus.[1])

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.°L.° octavo obiit dominus Karolus Josephson, hujus loci canonicus, presbyter,[2]) qui ad anniversarium suum contulit unam curiam in Hwirlinggæ,[3]) dictam Hulagarth, habentem in estimacione tres marchas denariorum, et aliam in Maklasætæ,[4]) quarum pensionis dimidietas cedat canonicis, et alterius dimidietatis dimidium habebunt vicarii, et dimidium pauperes scolares et alii pauperes, de qua dimidietate deducatur ora turri.

XIV.[3] Anniversarium nobilis Thorkilli Niclesson de Glatzsax, potentis armigeri,[5]) tenebit fabrica de bonis in Harthagra litle,[6]) Hammarlunde[7]) et Sacerathorp,[8]) ita quod canonici habebunt XII oras denariorum, vicarii dimidiam marcham, celebrantes inferius XII missas dimidiam marcham, ministrantes ad easdem XXIIII[or] denarios, legentes XII psalteria XIIII solidos et IIII[or] denarios, pauperes dimidiam marcham, pulsantes I oram et VI denarios. Item habebit qualibet septimana III missas, prout patet in originali, dummodo bona non fuerint evicta.

---

[1]) Lige efter og i Flugt med denne Notits er med samme Haand fra sidste Halvdel af 13. Aarh. som under 3. Sept. (se foran S. 222 Note 4) og uden Tvivl i samme Hensigt skrevet: »Obiit Guthserc«.

[2]) Karl Josephsen, Kannik i Lund, nævnes i et Brev af 1. Juni 1352, men var den Gang endnu ikke præsteviet (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 101).

[3]) Nu Wärlinge, af hvilket Navn der skal findes tre Landsbyer i Skaane, nemlig foruden de to foran S. 11 Note 1 anførte endnu en i Stehag Sogn, Onsjö Herred. Hvilken af de tre Byer der ovenfor er tænkt paa, kan ikke oplyses.

[4]) Maglasäte By i Höör Sogn, Frosta Herred.

[5]) Væbneren Thorkel Nielsen (Bing) af Gladsaxe, en Sædegaard i Järestad Herred, var Søn af Niels Byriessen eller Birgerssen (Suhm. XIV. 116, jfr. Dipl. Svec. V. 262). Han var 1371 Høvedsmand til Aarhus (Aahus?) (Suhm. XIII. 695), havde siden efter Simbrishamn og Abrahamstrup i Pant (Æ. dske. Archivregistr. I. 53) og nævnes fremdeles i Aarene 1377 og 1383 (Molbech og Petersen, Danske Diplomer. S. 4, Suhm. XIV. 116). 9. Oktbr. 1384 gjorde han sit Testament, som det foran ved Omtalen om hans Hustru Ide Petersdatter (Falk) er anført, og døde ikke længe efter (se foran S. 36 Note 2). Se iøvrigt Adels Aarb. V. 82.

[6]) Nu Lilla Harrie Sogn og By i Harjager Herred.

[7]) Hammarlunda Sogn og By i Frosta Herred.

[8]) Nu Satssarp By i Gudmundtorp Sogn, Frosta Herred.

XV.[1] Anniversarium[1]) Jacobi Nicolai armigeri[2]) cum uxore sua Unæ de duabus curiis in Bethinge maglæ[3]) in Væmundehæret, quarum redditus dividantur in tres partes, quarum prima canonicis, secunda fabrice et pro missis, tercia vero vicariis et pauperibus, de quibus grossus pro pulsantibus in turri deducatur.

XV.[1] Iste curie sunt locate Johanni Most[4]) in Jorthbyærghe maglæ ad dies suos pro IIII[or] solidis grossorum annuatim solvendis.

[17. Sept.] A. XV Kal. Octobris. In Brittanniis Socratis, Stephani. Nividuni sanctorum Valeriani, Macrini et Cordiani. Romæ, via Tyburtina ad sanctum Laurentium, natalis sancti Justini presbyteri et confessoris. Item Romæ in cripta harenaria sanctorum martyrum, Narcisci et Crescentionis. Tungrensi diocesi [in] Leogio[a]), villa publica, natalis sancti Lamberti episcopi et martiris.

XII.[3] Obiit pie memorie Clemens, prior sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3*] Et Bertoldus.

XIII.[2] XV.[0] kalendas Octobris obiit Hildulfus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.[3] ¶ Obiit[5]) vir magne discrecionis, dominus Petrus Knutzson, canonicus hujus loci,[6]) qui legavit capitulo curiam

a) Legio.

---

[1]) Se foran S. 236 Note 1 Slutn.

[2]) Fra Wemmenhög Herreds Ting haves et Tingsvidne, om at Væbneren Anders Stigssøn 9. Sept. 1398 paa Tinget havde tilskjødet Kapitlet i Lund to Gaarde i Store Bedinge, som han havde arvet efter Une, Jakob Nielsen af Bedinges Hustru. For disse to Gaarde skulde der aarlig holdes en Aartid i Domkirken for den nævnte Une, og skulde hendes Mand, Jakob Nielsen, saalænge han levede, have Bestyrelsen af dem (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 112).

[3]) Se foran S. 85 Note 2.

[4]) Jfr. foran S. 37 Note 2 og ndfr. under 18. Novbr.

[5]) Ovenover denne Antegnelse læses: »Nota † bene«, skrevet med samme Haand fra 16. Aarh. som en lignende Tilføielse under 6. Sept. (se foran S. 226 Note 1).

[6]) Paa Skaanes Landsting skjødede Mag. Niels Knudsen, Kannik i Lund (se ndfr. S. 240 Note 5), 22. Novbr. 1371 til Domkapitlet en Gaard i Wäggarp, som tidligere var bleven det testamenteret af hans afdøde Broder, Lundekanniken Peter Knudsen. Til Gjengjæld skulde Kapitlet aarlig holde en Aartid saaledes, som der er skrevet i Anniversariebogen (»prout libro anniversariorum . . . . est inscriptum«), for hver af Niels Knudsens tvende Brødre, den nys nævnte Peter Knudsen og Thrugot Has

suam in Wæggyæthorp[1]) pro anniversariis suo et fratris sui Thrugoti Has[2]) annuatim tenendis de redditibus ipsius curie sub modo, qui seqvitur, videlicet quod in die anniversarii ipsius domini Petri medietas dictorum reddituum distribuatur, ita quod canonici, qui interfuerint, habebunt duas partes, vicarii tertiam partem et pauperes scolares et alii mendicantes quartam partem, de qua deducatur I ora pro pulsantibus in turrri.

XIV.[3] ¶ Sequenti die anniversarium Thrugoti Has predicti tenendum est per omnia, sicut dictum est de anniversario priori.

[18. Sept.] **B. XIIII Kal. Octobris.** Natalis sancti Methodii,[a]) Olimpi[b]) Liciæ et Tyri episcopi, qui sub Diocletiano in Calcide Greciæ martyrio coronatus est. Viennæ sancti Ferreoli, qui persecutionis tempore, cum esset tribunitiæ potestatis, jussu impiissimi presidis tentus primo crudelissime verberatus, deinde gravi catenarum onustus pondere in teterrimum carcerem trusus est, ad ultimum vero martyrii palmam capitis obtruncatione percepit.

XII [2] Obiit Johannes, monachus et sacerdos sancti Kanuti.[3]) Ericus, rex Danorum[4]) . . occisus . . . . . . tenens regnum cum summa sui principatus potentia . . . . .

a) Mothodii. b) Olimpii.

(Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 111). Ved Henvisningen til, hvad der er indført i Anniversariebogen, kan der næppe være tænkt paa Andet end de ovenstaaende to Antegnelser om Peter Knudsen og hans Broder Thrugot, der, rimeligvis efter Førstnævntes Testament, meddele de fornødne Bestemmelser om Uddelingerne i Anledning af begge Anniversarierne.

[1]) Wäggarp By i Örtofta Sogn, Harjager Herred.

[2]) Thrugot (Truæth) Hase eller Has, der fører et efter Længden delt Skjold (Styffe, Bidrag til Skandinaviens Hist. II. 124) og en enkelt Gang skriver sig til Ørtofte (Molbech og Petersen, Dske. Diplomer. S. 163), nævnes som Væbner i Aarene 1369—1406 (Hanserecesse. I. 458, Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 24; Suhm. XIV. 520, 525, 594, 615; Sv. Dipl. från och med 1401. I. 555) og som Ridder fra Begyndelsen af 1407 af (Sv. Dipl. fr. o. m. 1401. I. 616). 1411 blev han Befalingsmand paa Gulland og beholdt, som det synes, denne Stilling lige til han 1437 døde i en høi Alder (J. Paludan-Müller, Gullands Forhold til Danm. og Sverrig. S. 51 f., jfr. Styffe's ovenanf. Bidrag. II. S. XLIX). Hans Hustru hed Kristine, hun omtales 1404 (Sv. Dipl. fr. o. m. 1401. I. 341).

[3]) scil.: Otheniensis. Se ndfr. Nekrologiet under 18. Sept.

[4]) ɔ: Erik Emun, der blev dræbt 1137 paa Urnehovedting. Drabsmanden siges ovenfor at have været Kongens Hirdmand, hvilket andre Kilder ikke omtale. Se iøvrigt ndfr. Nekrologiet under 18. Sept.

a proprio satellite lancea perfossus temporalis vite cursum consummavit.

XIV.² †Obiit[1]) venerabilis pater Ysarnus, Lundensis archiepiscopus,[2]) cujus anniversarium tenere debet capellanus nove capelle domini Karoli archiepiscopi,[3]) qui nunc est, [vel qui] pro tempore fuerit, qui dabit canonicis, qui misse et vigiliis [interfuerint], duas marchas denariorum, vicariis dimidiam [marcham denariorum. Cujus anima requiescat in pace].

XIV.³ Obiit venerabilis vir, magister Nicholaus Kanuti, canonicus Lundensis, presbiter,[4]) qui capitulo Lundensi pro anniversario suo tenendo dedit curiam suam in Maglasedæ,[5]) in Frostahæret, in parochia Horgh

XIV.³* sitam. | Totum cedat canonicis.

[19. Sept.] **C. XIII Kal. Octobris.** In Neapoli Campaniæ natalis sanctorum Januarii, Beneventanæ civitatis episcopi cum Sosio diacono Mesanæ civitatis et diacono suo Festo et lectore suo Desiderio, qui post vincula et carceres capite cesi sunt in civitate Puteolana sub Diocletiano principe,

---

¹) I Randen udfor denne Notits er skrevet: »Nota!« — Slutningen af Notitsen, der næsten ganske er udslidt, er her til Dels gjengivet efter den yngre Gavebog.

²) Isarn (Tacconi) var Erkepræst i Carcassonne i Frankrig og Pave Bonifacius VIII's Kapellan, da han 25. Aug. 1294 i Anledning af Klagen over den Erkebispen af Lund, Jens Grand, overgaaede Vold sendtes som pavelig Nuntius til Danmark, hvor han ankom ved Fastelavnstid 1295. I de følgende fire Aar opholdt han sig nu her i Landet, optaget af de vidtløftige Forhandlinger i Sagen mellem Kong Erik og Erkebiskop Jens, og drog først i Aug. 1299, efter at hans Sendelse var fuldbyrdet, igjen bort. 19. Decbr. 1300 kaldtes han til den ledige Erkebispestol i Riga, hvorhen han begav sig i Begyndelsen af 1301, men allerede 30. Marts 1302 lod Bonifacius VIII. ham og Erkebiskop Jens i Lund bytte Embeder. Isarn kom derpaa til Lund 27. Oktbr. 1302, gik det følgende Aar til Rom for at hente Palliet og sad derefter i Lund, indtil han 12. Juni 1310 forflyttedes til Erkesædet i Salerno. Han døde 18. Sept. s. A. i Avignon, forinden han endnu havde tiltraadt sit nye Embede (P. A. Munch, Saml. Afhandl. IV. 576 ff., jfr. M. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 104 ff., Suhm. XI. 643 f.).

³) Se foran S. 123. — Ovenstaaende Notits kan altsaa først være indført c. 1330, længe efter Isarn's Død.

⁴) Mag. Niels Knudsen, Kannik i Lund og Præst, var Broder til Kanniken Peter Knudsen og til Ridderen Truæth Has, der begge ere omtalte under 17. Sept. Han nævnes 1361, 1371 og 1372 (Sv. R. P. I. 153, 320 og Note 6 foran S. 238).

⁵) Se foran S. 237 Note 4.

judice Dracontio. Qui cum ducerentur ad mortem, viderunt inter alios Proculum, Puteolanæ civitatis diaconem, et duos laicos, Euticem et Acutum, et interrogaverunt, quare justi deberent occidi. Quos judex, ut vidit Christianos, jussit decollari cum illis. Sic omnes VII pariter sunt decollati. In Palestina sanctorum martyrum, Pelei et Nili episcoporum, qui persecutione Diocletiani cum plurimis clericis pro Christo igni traditi sunt. Apud Nuceriam sanctorum Felicis et Constantiæ, qui sub Nerone passi sunt. In territorio Lingonicæ civitatis Sigonis[a]) presbiteri.

XII.[2]* Obiit Coly, dictus Conradus, abbas de Sanctis.

XII.[3] Et de domo sancti Laurencii obiit Florencius,[1]) canonicus et sacerdos.

XIII.[1]* Item obiit Biorn, dyaconus et canonicus sancti Theodgari [2])

XIII.[2] †Item obiit Helgo,[3]) sacerdos, hujus loci canonicus.

XIII.[2] Item obiit Magnus, sacerdos, de Billæbiargh,[4]) frater noster, qui curiam suam cum domibus in eadem villa nec non et dimidietatem equicii sui cum aliis necessariis curie attinentibus in memoriam sui fratribus reliquit.

XIV.[3] ¶ Anniversarium Kanuti Porsse armigeri de Øya[5]) et uxoris sue domine Benedicte tenebit fabrica de dimidietate unius curie in Hørstathæ,[6]) cujus redditus dividantur in tres partes equales, quarum una cedat canonicis, qui interfuerint, una vicariis et pauperibus, de qua pulsantibus I grossus, et una pars fabrice.

XV.[1] ¶ Anniversarium Johannis Joopson, dicti Geænvæther, armigeri, qui legavit capitulo Lundensi curiam suam in Esgerætthorp[7]) in parochia Hersløf habentem in estimacione I oram annone, de qua eciam datur I

a) *Sigolis.*

---

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 19. Sept.

[2]) ɔ: Vestervig Kloster i Thy, der var helliget St. Thoger.

[3]) Vistnok den »Helgo presbiter«, der er opført som den næstsidste paa Præstelisten.

[4]) Se foran S. 125 Note 2.

[5]) Denne Antegnelse burde vistnok rettest have Plads under 18. Sept. — Om Oya se foran S. 192 Note 2.

[6]) Nu Lilla Hörstad By i Asmundtorp Sogn, Rönneberg Herred.

[7]) Nu Åskatorp By i Herslöf Sogn, Rönneberg Herred.

ora denariorum racione pensionis. Cujus dimidietatem levabunt canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, reliqua vero dimidietas in tres partes equales dividatur, quarum una cedat vicariis, qui similiter vigiliis et misse interfuerint, secunda pauperibus, tercia vero pro missis inferius in ecclesia celebrandis, de qua deducatur in turri ora.

[20. Sept.] **D. XII Kal. Octobris.** In Citico natalis sanctæ Faustæ virginis et Evilasii, [a]) qui sub Maximiano imperatore crudelissime torti in confessione Christi spiritum emiserunt. Eodem die vigilia sancti Mathei apostoli.

XII.[2] Obierunt Gunnolf, Teta laica.

XII.[2] Et Thrugundis, sanctimonialis sancte Marie in Randrusia.

XII.[3] †De domo beati Laurencii obiit Petrus, diaconus et canonicus.[1])

XII.[3] Obiit Gunnildis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.

XIII.[2] Obiit Ingerdis, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] †Obiit Thordo, diaconus, hujus loci canonicus,[2]) qui in sui memoriam contulit fabrice ecclesie unum quadrantem terre in Grytby[3]) cum bonis sibi attinentibus, ita quod ex fructibus ex eo provenientibus deducatur offerenda in aniversario suo. Item aliam curiam ibidem legavit ad mensam canonicorum cum bonis sibi attinentibus, ita quod fructus e[x]inde provenientes dividantur in duas partes, quarum una cedat

a) *Eiulasti.*

---

[1]) Har undertegnet Erkebiskop Eskils Brev 1171 til Knudsbrødrene i Odense Dipl. A.-Magn. I. 254). Han er dod 1174. Se iøvrigt ndfr. Nekrologiet under 20. Sept.

[2]) Maaske den samme Kannik fra Lund, Thord, der 10. Sept. 1267 blev excommuniceret med flere Andre, der havde staaet paa Kong Erik Christophersens Side i Striden mellem denne og Erkebiskop Jacob Erlandsen. — I den yngre Gavebog er kun Begyndelsen af Antegnelsen indtil: »qui in sui memoriam etc.« optaget.

[3]) Se foran S. 214 Note 1.

mense canonicorum, altera vero dividatur inter canonicos et vicarios, qui vigiliis et misse animarum in aniversario suo interfuerint.

[21. Sept.] **VI. E. XI. Kal. Octobris.** Mathei apostoli et evangelistæ, qui primus in Judea evangelium Christi Hebreo sermone conscripsit, post vero apud Ethiopiam predicans martyrium passus est. Evangelium ejus stylo scriptum, ipso revelante, tempore Zenonis imperatoris inventum est. Idem autem Matheus in evangelio Levi appellatur.

XIV.[1] †Anno domini M.ºCCC.ºXXVI.º [1]) obiit vir nobilis, dominus Johannes Kannæ, miles,[2]) qui ad aniversarium suum singulis annis in choro Lundensi innovandum dedit et reliquid capitulo Lundensi curiam suam in Baldrinsthorp[3]) in monte s[i]tam[4]) condicione tali, quod fructus ex eadem provenientes in tres partes equales dividantur, quarum unam recipiant canonici, qui vigiliis et misse die aniversarii sui interfuerint, alteram vicarii et pauperes scolares, qui iisdem oris (!) intererint,

[1]) Den yngre Gavebog har: M.ºCCC.ºXXV.º.

[2]) Johannes Kanne, hvis Segl viser en Kande i et fra alle fire Hjørner skraadelt Skjold (Lexicon over adel. Familier i Danm. I. 278), nævnes 1290 som Væbner (Cod. Esrom. udg. ved O. Nielsen. S. 259). 1303 var han bleven Ridder og skulde paa Erkebiskop Isarn's Vegne og som hans Foged (»advocatus«) indsættes i Besiddelsen af Ronneherred paa Bornholm og Herrestad Herred i Skaane, hvilke Kong Erik havde forpligtet sig til at afstaa til Erkebispen (Dipl. Svec. II. 384 f.). 1310 gik han som Kongens Sendebud til Estland (Regesta dipl. Ser. II. Nr. 959*, 960*, jfr. Hvitfeld. S. 352), men var 1313 atter i Danmark (Dipl. Svec. II. 121), hvor han i den følgende Tid af Kong Eriks Regjering var medvirkende ved forskjellige vigtige Statsanliggender (Hvitf. 384 f., Dipl. Svec. III. 276, 294, jfr. Helveg, Khist. I. 735 f., Hvitf. 406, Dipl. Svec. III. 404). 25. Jan. 1320 satte han sit Segl under Kong Christoffer II's Haandfæstning (Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 11) og skal samme Aar have været Præfekt i Skaane (S. R. D. I. 299), hvad der dog er Grund til at betvivle (jfr. Suhm. XII. 15), derimod nævnes han baade 1320 og Aaret efter som Medlem af Kongens Raad (Dipl. Svec. III 468, Suhm. XII. 15, 43). Sidstnævnte Aar 1321 havde Kongen lovet Esterne at sende dem en Capitain, Hovedsmand eller Statholder, og som det synes, er hans Valg faldet paa Johannes Kanne, der 1323 og 1324 skriver sig »capitaneus Revaliensis« (Regesta dipl. Ser. II. Nr. 1345*, 1364*). At den 1344 afdøde Lundekannik Johannes Kanne, ikke, som man har formodet (S. R. D. III. 526 s), var en Søn af den her omtalte Johannes Kanne, er oplyst foran S. 150 Note 1.

[3]) Vistnok Baldringetorp By i Baldringe Sogn, Herrestad Herred. Jfr. dog Falkman, Ortnamnen i Skåne. S. 108.

[4]) I den yngre Gavebog: »scitam«.

terciam pauperes publice mendicantes. Cujus anima requiescat in pace. Amen.

XIV.[2] *Nota! anniversarium domini archiepiscopi* Ysarni.

[22. Sept.]. **F. X Kal. Octobris.** In Galliis, civitate Seduno, loco Agauno, natalis sanctorum martyrum Thebeorum, Mauricii, Exuperii, Candidi, Victoris, Innocentis, Vitalis cum sociis suis, qui sub Maximiano passi pro Christo gloriosissime coronati sunt.

XII.[2] Obiit Petrus Catasun in domino.

XII.[3] Item obiit Thorht, conversus sancte Marie de Esrom.

XII.[3] Et Esgerus, sacerdos, Dalbyensis ecclesie canoni[c]|us.

XII.[3] Obiit Thure, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[3*] Nota! Anniversarium providi viri Bertholdi Piil,[1]) condam proconsulis in Helsingborgh, et uxoris sue domine Benedicte, sororis domini Swenonis Saxstorp decani Lundensis, tenebitur de curia in Malmøghæ sita, quam idem dominus decanus pro suo et eorum anniversario ad fabricam Lundensis ecclesie dedit et scotavit, prout in loco suo, ubi anniversarium ejus-
XV.[1] dem decani scribitur, declaratur expresse. | Require septimo idus Marcii.[2])

[23. Sept.] **G. VIIII Kal. Octobris.** Natalis sancti Sosii, diaconi Mesanatæ civitatis in Campania. Qui cum esset annorum XXX, martyrium cum beato Januario, Beneventano episcopo, decollatione capitis suscepit tempore Diocletiani imperatoris. Eodem die natalis sanctæ Teclæ virginis apud Seleutiam quiescentis, quæ de civitate Hyconio a beato Paulo apostolo instructa est. Quam mater ejus cernens Christianam et nuptum repudiare, mallentem Christo sponso adherere quam corruptioni carnis subjacere, pergens ad judicem accusavit eam. Quam sibi cum jussisset judex adduci et propositum castitatis ejus perdidicisset, diversa tormenta ei proposuit, ut minis territa ab intentione recederet, sed illa divina virtute omnia superans, dimissa a judice reversa est Seleutiam, ibique verbo, exemplo conversationis vitæ atque doc-

---

[1]) Omtales i Svogeren Svend Saxtorps Testament af 1. Mai 1404 og levede, som det synes, den Gang endnu (Sv. Dipl. från och med 1401. I. 339).

[2]) Denne Henvisning gjælder den til 8. Marts (VIII .id. Marcii) henførte Antegnelse om Svend Saxtorp (se foran S. 55), der, som det sees, rettest burde have haft Plads under 9. Marts (VII id. Marcii).

trinæ plurimos erudiens post multa certamina ac dupplicem coronam virginitatis et martyrii requievit in pace. In Hibernia natalis sancti Adamnani abbatis.

XII.[3] Obiit Herlandus.

XIII.[1] †Item obiit Thorchillus, qui dedit fratribus omnia, que habuit.

XIII.[2] Obiit Gytha, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit pater reverende memorie dominus Nicholaus, Roschildensis episcopus,[1]) apud Claram Wallem, | qui | metu regio IIII^or^ annis exulaverat.

XIV.[3] Anno domini MCCCLXXXIII, profesto Dyonisii,[2]) obiit Johannes Duaæ (?) armiger,[3]) qui dedit capitulo Lundensi unam curiam in Henriksthorp[4]) in parrochia Hwelinge pro anniversario suo. Cujus fructus sic dividantur, videlicet quod canonici habeant terciam partem, vicarii et fabrica aliam terciam partem equaliter, de qua in turri pulsans habeat oram denariorum, reliqua vero tercia pars cedat pauperibus et pro missis equaliter.

XIV.[3*] (*Anniversarium*[5]) *reverendi viri, domini Swenonis Saxstorp, decani ecclesie Lundensis,*[6]) *tenebit fabrica de una curia . . . . vicariis VIII grossi*

---

[1]) Niels Stigsen af Hvide-Slægten (S. R. D. IV. 545 Tab. III), Biskop i Roskilde siden 1225 og Kong Erik Plovpennings Kantsler, flygtede i Efteraaret 1245 ud af Landet og tog Ophold i Clairvaux, hvor han døde 1249, d. 23. Sept., eller som Gravskriften over ham lød, d. 24. Sept. (S. R. D. I. 245, Suhm. X. 47 f. og 120 f., Helveg, Khist. I. 567 ff.).

[2]) ɔ: 8. Oktbr., man skulde altsaa ikke vente at finde denne Antegnelse under 23. Sept.

[3]) Johannes eller Jens Due var en Søn af den foran S. 227 nævnte Væbner Tyge Jensen, kaldet Vispe, til Tessebølle og Cecilie (Personalhist. Tidsskr. III. 37 ff.). 23. Febr. 1395 skjænkede hans Broder Lundekanniken Peder Due til en Aartid for ham Domkapitlet en Gaard i Herrestorp (Sv. R. P. II 282).

[4] Nu Herrestorp By i Hvellinge Sogn, Skytts Herred.

[5]) Denne Antegnelse, der, saavidt man kan slutte fra hvad der er bevaret af den, i det Væsentlige har været af samme Indhold som Antegnelsen foran S. 55, har paa et Par Steder været Gjenstand for Rettelser af en yngre Haand.

[6]) Se foran S. 55 Note 1.

. . . . *missis VIII . . . pauperibus scolaribus* . . . .

XIV.[3*] ⁋ *Sequenti die* . . . .

XIV.[3] Anno domini M.⁰CCC.⁰LX.⁰ octavo, in crastino Mauricii,[1]) obiit dominus Jonas Saxthorp, canonicus Lundensis,[2]) qui pro anniversario suo anuatim (!) in choro Lundensi tenendo dedit II curias suas in parrochia Daxtorp[3]) in Harthakrahæret sitas, unam in Særezløff,[4]) in qua residet Jacobus Tuvæson habens in estimacione II oras annone et III marchas denariorum, dans pro pensione dimidiam marcham annone, alteram in Daxthorp, in qua residet Acho Magni habens in estimacione jumentum pro III marchis denariorum et oram annone, dans pro pensione IIII^or^ solidos anno[n]e. De quarum curiarum pensione deducantur XII ore denariorum, que canonicis, qui vigiliis et misse animarum die sui anniversarii interfuerint, debentur, vicariis, qui similiter interfuerint, VI ore denariorum, pro missis ad altaria VI ore denariorum, scolaribus [et] aliis pauperibus VI ore denariorum, ad (?) in turri pulsantes II ore denariorum. Quorum bonorum ordinacio spectabit ad fabricam Lundensis ecclesie, post decessum tamen domini Swenonis Saxthorp, fratris ejusdem domini Jone. Insuper procurator fabrice . . . . solvet premissa pro anniversario, superfluum reddituum ad usus . . . . fabrice reservabit.

[24. Sept.] [A.] **VIII Kal. Octobris.** Conceptio sancti Johannis baptiste. Et in Augustiduno sancti Andochii presbiteri, Tyrsi diaconi et Felicis, qui a beato Policarpo episcopo ab Oriente directi ad docendam Galliam sub Aureliano principe gloriosissime sunt coronati, siquidem flagellis cesi, in ul-

---

1) ɔ: 23. Sept.

2) Jonas Saxtorp, Kannik i Lund, var en Broder til den i den umiddelbart foregaaende Antegnelse nævnte Svend Saxtorp (se iøvrigt Stamtavlen i S. R. D. III. 556) og omtales 1353 og 1366 (Sv. R. P. I. 34, 217). Dagen efter den i Domkirkens Kor holdte Aartid skulde der, som det i hans nysnævnte Broder Svends Testamente var bestemt, holdes en Aartid for ham ved hans Grav (Sv. Dipl. från og med 1401. I. 339 f.).

3) Se foran S. 118 Note 1.

4) Se foran S. 10 Note 2.

timo tota die inversis manibus suspensi, in ignem missi, sed non combusti tandem vectibus colla feriuntur, atque ita martyrium suum gloriosissime compleverunt.

XIII.[1] *Item* obiit Nicholaus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIV.[1] †Obiit dominus Nicholaus Gerlachi, subdyaconus, canonicus Lundensis,[1]) qui reliquit capitulo ibidem curiam suam in Ætlæthorp[2]) in parochia Gøtælewæ sitam, cujus fructus levant canonici, qui misse et vigiliis anniversarii sui interfuerint, inter se equaliter dividendos.

[25. Sept.] B. VII Kal. Octobris. Natalis beati Cleophæ, cui Dominus post resurrectionem in via apparuit. Lugduni sancti Lupi, [episcopi] ex anachorita.[a]) In Hybernia natalis sancti Fimbarri confessoris atque pontificis. Eodem die natalis sancti Firmini martiris.

XII.[2] †Obiit Ulf diaconus, dictus Biorn, capellanus, hujus loci canonicus.[3]) Qui plurima huic æcclesiæ bona coadunavit, libros et alia ornamenta donavit et ad annuum in suo anniversario servitium mansum in Stroy,[4]) reddentem marcam et dimidiam. fratribus dedit.

XII.[3] Obiit et Johannes, monacus sancte Marie de Esrom.

XIII.[1] Et Aloldus, conversus ecclesie sancte Trinitatis . . . .

XIV.[3*] *Anniversarium Johannis* . . . .

[26. Sept.] C. VI Kal. Octobris. Sanctorum martyrum, Cypriani episcopi, quondam magi, et Justinæ virginis, qui sub Diocletiano imperatore ob confessionem Christi martyrio coronati sunt.

XII.[3] Obiit Nicolaus, sacerdos et canonicus sancti Lucii.

XII.[3] Et Ako, Erici filius.

a *exanachorita.*

---

[1]) Uden Tvivl samme Person som den Nicolaus Gerlaci, der 1299 nævnes som Erkebispens Official (S. R. D. VI. 337).

[2]) Nu Ettarp By i Göddelöf Sogn, Torna Herred.

[3]) Se ndfr. Nekrologiet under 25. Sept.

[4]) Den yngre Gavebog har: »Strohy«. Stroy og Strohy er vistnok det nuværende Strö, af hvilket Navn der imidlertid findes trende Sogne og Byer i Skaane, et i Onsjö Herred, et andet i Frosta Herred og endelig et i Ö. Göinge Herred. Det er muligt det sidstnævnte Strö, der ovenfor er tænkt paa, idet Strö i Onsjö Herred i ældre Tider gjerne fik Navnet Othenströ og Strö i Frosta Herred kaldtes Daberströ (se foran S. 231).

XIII.[1] Item obiit Elena, monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Johannes, filius Andree archidiaconi.[1])

[27. Sept.] **D. V Kal. [Octobris].** Apud Egeam civitatem natalis sanctorum martyrum, Cosme et Damiani fratrum et Antimi, Leontii, Euprepii, qui persecutione Diocletiani, sub preside Lisia, post diversa supplicia, quæ pro Christo perpessi fuerant, gladio vitam finierunt. Metis civitate depositio sancti Petri episcopi et confessoris.

XII.[2] Eskel obiit.

XII.[3] *Et* Faderus, presbiter et *reg* . . . . .[2]) canonicus de Dalbu.

XII.[3] Item ex hoc mundo migravit bonæ memoriæ . . . Ketillus, prelatus sanctæ Mariæ Wibergensis ecclesie.[3])

XII.[3*] Item IIII^{to} kalendas Octobris obiit Lambertus, conversus ecclesie sancte Trinitatis.[4])

XIV.[2*] Anniversarium[5]) domini Haquini, quondam prioris in Bosøghe, qui dedit ecclesie et capitulo Lundensi de I curia in parochia majoris ecclesie beate Virginis, de cujus fructibus habebunt canonici I marcham denariorum, fabrica I marcham, vicarii dimidiam marcham, pauperes III oras, in turri oram.

[28. Sept.] **E. IIII Kal. Octobris.** In Hispaniis, civitate Corduba,[a]) natalis sanctorum Fausti, Januarii, et Martyalis, qui primo æculei pæna cruciati, deinde rasis superciliis et auribus ac naribus precisis, dentibus quoque superioribus evulsis deturpati, ad ultimum ignis passione martyrium consummaverunt.

a) Cordula.

---

[1]) Se foran S. 181 Note 6, jfr. S. 220 Note 2.

[2]) Muligvis var det et Navn, der her blev udslettet, eller maaske snarere Ordet »regularis«, jfr. Nekrologiet, hvor det under 27. Sept. hedder: »Obiit . . . Faderus, presbiter et regularis canonicus de Dalby«.

[3]) Se ndfr. Nekrologiet under 27. Sept.

[4]) Naar denne Notits, tvertimod hvad man skulde vente, er bleven indført her og ikke under 28. Sept., har det i al Fald ikke været af Mangel paa Plads paa sidstnævnte Sted, og af de Henvisningstegn, hvoraf der ellers i Haandskriftet jævnlig gjøres Brug, naar en Antegnelse af en eller anden Grund er bleven indført paa et andet Sted end det, hvor den hører hen, findes der heller intet her.

[5]) Denne Antegnelse blev fra først af, som det synes, skrevet med en Haand fra 14. Aarhundredes Midte, men er blevet opfrisket af en Haand fra Begyndelsen af 15. Aarh.

XII.[2] [Obiit] Ørh, filius Arni.

XIII.[1] Item obiit Gamaliel, conversus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[1] †Item obiit Tuco miles, dictus Scanog, filius domine Lucie,[1]) cujus aniversarius servari debet annuatim de bonis Isgranathorp.[2])

XIV.[1] †Anno domini M.⁰ CCC.⁰ quinto, in profesto beati Michaelis,[3]) obiit vir nobilis, dominus Petrus, filius domini Thordonis Thaat militis, subdyaconus, hujus loci canonicus,[4]) bone memorie, qui in claustro Omnium Sanctorum est sepultus, qui legavit ad aniversarium suum tenendum annis singulis in ecclesia beati Laurencii curiam suam in Roslef,[5]) solventem quinque oras annone annuatim, cum omnibus suis attinenciis, mobilibus et inmobilibus, tali condicione, quod canonici residentes et non residentes, qui misse et vigiliis interfuerint, tres partes dictorum reddituum levent, vicarii similiter quartam partem, ex qua ordinator bonorum terciam partem cum eis habeat pro suo labore, et quinta pars inter pulsantes in turri, pauperes scolares et alios mendicantes equaliter dividatur.[6]) | Modo valent XVIII oras denariorum.

[29. Sept.] **F. III Kal. Octobris.** In monte Gargano venerabilis memoria beati archangeli Michaelis, ubi ipsius consecrata nomine habetur ecclesia.

XII.[2] Obiit Wandraht.

XII.[3] Et Thrugotus, levita et monacus de monasterio Omnium Sanctorum Lundis.

---

[1]) Se foran S. 141, jfr. S. 51 Note 3.

[2]) Ordet »Isgranathorp« er i den ældre Gavebog overstreget, og ovenover det er med en Haand fra 14. Aarhundredes Begyndelse og meget lignende den Haand, hvormed den efterfølgende Antegnelse om Kanniken Peter Thot blev indført, skrevet: »in Hiathorp«. I den yngre Gavebog findes denne Rettelse ikke. Jfr. foran SS. 51 Note 4, 67 Note 3, 141 Note 7 og ndfr. under 31. Oktbr.

[3]) I den yngre Gavebog udelades Ordene: »in profesto beati Michaelis«.

[4]) Jfr. foran S. 108 og ndfr. under 22. Novbr. Se ogsaa S. R. D. VIII. 460.

[5]) Se foran S. 131 Note 8.

[6]) Hermed ender Antegnelsen i den yngre Gavebog.

XIII.[1] Item obiit Wigotus,[1]) monachus et sacerdos sancte Marie de Loco Dei.

XIII.[1] †Obiit Nicolaus prefectus,[2]) in bello occisus, qui dedit fratribus marcam argenti.

XIII.[2] Item obiit Ærlandus, filius Margarete,[3]) occisus apud | Ræynsburgh.[4])

[30. Sept.] G. II Kal. Octobris. In Galliis, castro Solodoro, quod est super Arulam fluvium, passio sanctorum Victoris et Ursi ex gloriosa legione Thebeorum. Eodem die apud Bethleem Judæ depositio sancti Jeronimi presbiteri. Hic post perfectam placitamque deo conversationem, post multos labores, quos in descriptione librorum ad edificationem ecclesiæ desudaverat, tandem nonagesimo octavo ætatis suæ anno apud Bethleem oppidum in pace quievit. Libros suos per quinquaginta et sex annos confecit.

XIII.[2] Obiit frater Christ . . . . .[5]), sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[3] †Nota! Obiit Erlandus Erlandsun, miles,[6]) cujus anniversarium tenere debet capellanus altaris sancte Marie, qui [pro][7]) tempore fuerit, annuatim.

XIV.[1] Anno domini M.⁰CCC.⁰XXI.⁰ obiit in festo beato Michaelis . . . . balniator pie memorie . . . . campanarius ecclesie . . . [Lau]rencii, hujus loci . . . . . .

XIV.[2] †Nota! Dies aniversarius domini Jacobi Petri, canonici

---

[1]) Mon ikke denne Vigot og »Vigotus, monachus et sacerdos«, der i Lygum Klosters Nekrologium opføres som død 22. Apr. (S. R. D. IV. 582), er een og samme Person? Det kunde nemlig tænkes, at Meddelelsen om det i April indtrufne Dødsfald først var naaet fra Lygum Kloster til Lund 29. Sept., og at derfor denne Dag paa sidstnævnte Sted blev mindet som Vigots Dødsdag.

[2]) Niels Erlandsen, en Broder til Erkebiskop Jakob Erlandsen og til den udvalgte Erkebisp Erland, var Præfekt eller Gjældkær i Skaane, men da han endnu 1282 beklædte denne Stilling (Steenstrup, Studier over K. Valdemars Jordebog. S. 45), kan han ikke, som Suhm antager (Hist. af Danm. X. 518 og 953), være den samme som den ovenfor nævnte Nicolaus prefectus, der maa være død senest c. 1230, men ellers ikke findes nævnt.

[3]) Hvem denne Erland er, vides ikke. De Formodninger, som Langebek (S. R. D. IV. 545 Tab. IV) og Suhm (Hist. af Danm. X. 953) have opstillet om hans Slægtskabsforhold, ere sikkert ikke rigtige.

[4]) Dette Ord blev tilføiet c. 1250 eller lidt senere, efterat det eller de Ord, hvormed Notitsen oprindelig sluttede, vare blevne udslettede.

[5]) Langebek (S. R. D. III. 557) læser: »Cristoforus«.

[6]) Jfr. Suhm. X. 953.

[7]) Baade i den ældre og i den yngre Gavebog læses der: »qui tempore fuerit«.

XIV.² Lundensis,¹) de domibus prebende sue, | cujus fructus cedant canonicis.²)

[1. Okt.] [A.] **Kalendis Octobris.** Apud Autyssiodorum natalis sancti Germani episcopi et confessoris, qui multis virtutibus doctrinaque et continentia clarus extitit. Thomis civitate natalis sancti Prisci, Crescentii et Euagrii. Treveris Nicetii episcopi et confessoris. Remis sancti Remigii episcopi et confessoris, viri preclarissimæ virtutis et sanctitatis. Hic gentem Francorum ydolorum culturis deditam convertit ad Christum et, rege ipsorum sacro fonte baptismatis et sacramentis fidei prius iniciato, LXX et eo amplius in episcopatu annos explevit. Hic inter cetera facta puellam a morte corporis suscitavit et a prenominata civitate demones visibiliter fugavit.

XII.² Obiit Siwid, presbiter.

XII.³ Obiit Walterus, conversus ecclesie sancti Salvatoris.

XIII.¹ †Obiit Philippus,³) civis Lundensis, qui hunc locum pluribus decoravit fenestris et fratribus V marcas argenti contulit.

XIV.³ Anniversarium Johannis Saxtorp,⁴) qui obiit die beati Kalixti pape et martyris⁵) anno domini M.⁰CCC.⁰LX⁰ octavo, de curia quadam in Særæzløff⁶) in parochia Synderhwidinge, in qua residet Elena habens in estimacione dimidiam marcham annone et marcham argenti, dans pro pensione III oras annone, prius VI oras annone, de cujus curie redditibus dentur canonicis, qui vigiliis et misse animarum die ipsius anniversarii interfuerint, XII ore denariorum, vicariis, qui similiter interfuerint, VI ore denariorum, pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus VI ore denariorum, pro missis ad altaria dimidia marcha de-

¹) 10. Mai 1334 forpligter han sig tilligemed andre Medlemmer af Domkapitlet til ubrødeligt at overholde Bestemmelserne i Erkebiskop Karls Testamente (Dipl. Svec. IV. 377).

²) Notitsen er overstreget i den ældre Gavebog.

³) Se foran S. 230 Note 1.

⁴) Han var, som det ovenfor siges, Broder til Svend Saxtorp, der døde 1405 som Dekanus i Lund, altsaa en Søn af Hinzse eller Hincichinus Saxtorp og Broder til den foran under 23. Sept. omtalte Kannik Jonas Saxtorp (se foran S. 55 og S. R. D. III. 555 p). En Søn af ham, ved Navn Peter, omtales ovenfor, ligesom under 3. Oktbr. en Datter, der hed Cecilie og var gift med Niels Jensen af Raus.

⁵) ɔ: 14. Oktbr.

⁶) Särslöf By i Söderhwiddinge Sogn, Harjager Herred.

nariorum et pulsantibus in turri II ore denariorum. Ordinacio autem ipsius curie [pertinebit (?)] ad fabricam ecclesie Lundensis, post decessum tamen domini Swenonis Saxthorp, fratris ipsius Johannis, qui in vita sua ordinabit de ipsa curia.

. . . . Johannes Saxthorp unum aliud anniversarium pro se et filio suo Petro Saxthorp,[1] qui (!) eodem [modo tenebitur (?)] annuatim sequenti die post anniversarium suum predictum de II tabernis prope . . . . ecclesie beate Virginis Lundis, dantibus pro pensione V marchas (?) denariorum taliter dividendas, [canonicis (?), qui vigiliis] et misse interfuerint, XII ore denariorum, vicariis VI ore denariorum, pauperibus V ore denariorum, ... [pulsantibus] in turri I ora denariorum et fabrice I marcha denariorum.[2]

[2 Okt.] **B. VI Non. Octobris.** Sancti Eusebii papæ et confessoris, qui [sedit] in episcopatu annos VII sepultusque est via Appia, in cimiterio Calixti. Sub hujus tempore inventa est crux domini nostri Jesu Christi V. nonas Maji. Apud Nicomediam natalis sancti Eleutherii martiris, qui sub Diocletiano imperatore martyrium victoriæ suæ ignibus velut aurum examinatus complevit. In Atrebatis,[a] villa Syricinio, passio sancti Leodegarii, Augustidunensis episcopi, quem variis injuriis et diversis suppliciis pro veritate afflictum Ebroinus, major domus regiæ, interfecit.

XII.[2] Obiit Thora.

XIII.[1] †Obiit Ulf, legifer de Wærende,[3] qui dedit marcam argenti fratribus.

XIV.[3] Anniversarium Andree Niclesson, proconsulis in Skanøør,[4] et Cecilie Andersa, uxoris sue, tenebit fabrica

a) *Natratis.*

---

[1]) Han synes efter den Maade, han her omtales paa, endnu at have været i Live, da ovenstaaende Antegnelse indførtes i Gavebogen. Iøvrigt er han forskjellig fra den Peter Saxtorp, der nævnes i S. R. D. VII. 252 og VIII. 463, thi denne var en Søn af Væbneren Mathias Saxtorp, som omtales 1380 og 1383 (Suhm. XIV. 520, Sv. R. P. II. 21). Peter Mathiesen Saxtorp var 1423 Væbner og skrev sig af Halmstad i Luggedeherred (Registr. capit. Lund. mscr. Nr. 107).

[2]) I den ydre Rand sees Spor af en længere Notits fra Slutn. af 14. Aarhundrede, der har hørt til 1. Oktbr.

[3]) Jfr. A. v. Stiernmann, Swea och Götha Höfdinga-Minne. 2. Uppl. I. 371.

[4]) Jfr. S. Bring, De territorio Skyttiano. S. 40.

de redditibus unius taberne sutoris in parte boreali ibidem, quam quidem tabernam idem Andreas per mortem patris sui jure hereditario acquisivit et fabrice legavit, ita quod tercia pars ipsorum reddituum cedat eidem fabrice, al[ia] tercia pars canonicis et residua tercia pars vicariis et pauperibus, de ista tamen parte I ora pro pulsantibus deducatur.

XIV.³* *Istud anniversarium tenebitur vivente predicta Cecilia . . . . . aliquid . . . . erogetur.*

[3. Okt.] [C.] **V Non. Octobris.** Natalis sancti Dionisii Ariopagite, qui ab apostolo Paulo instructus credidit Christo et primus apud Athenas ab eodem apostolo Paulo episcopus est ordinatus et sub Adriano principe post clarissimam confessionem fidei post gravissima tormentorum genera glorioso martyrio coronatur. Apud antiquos Saxones sanctorum Evaldorum presbiterorum. Eodem die depositio Madaluei, Virdunensis episcopi.

XII.² Obiit Thort, campanarius sancti Laurencii.

XIII.¹ Et Fregerus, diaconus, sancte Trinitatis kanonicus de Øwith.

XIV.² †Aniversarium magistri Ubbonis de quadam taberna sutoris ex occidentali parte fori, cujus redditus ceda[n]t canonicis.[1])

XIV.³ Anniversarium Nicholai Jønisson de Raoos[2]) et uxoris sue Cecilie, filie Johannis Saxsthorp,[3]) tenebit fabrica Lundensis ecclesie de quadam curia in Swerthinsthorp[4]) in parochia Byllebyarghæ, cujus redditus in tres partes equales dividantur, primam habebit fabrica, secundam canonici, qui vigiliis et missis interfuerint, terciam vicarii et pauperes equaliter, de qua deducatur V sterlingi in turri.

[4. Okt.] **D. IIII Non. Octobris.** Apud Chorintum sanctorum Crispi et Gaji, quorum meminit beatus apostolus Paulus Corinthiis scribens. Apud

¹) Den yngre Gavebog har: »cujus reddituum medietas cedat canonicis«.
²) Raus Sogn og By i Luggude Herred.
³) Jfr. foran S. 251 Note 4.
⁴) I Finja Sogn, V. Göinge Herred, findes der et Svärtingstorp eller Svartingstorp, derimod er en By med dette Navn, der, som det ovenfor siges, skulde ligge i Billeberga Sogn, Rönneberg Herred, ganske ukjendt.

Ægyptum natale sanctorum martyrum, Marci et Marciani a) fratrum, et cum eis innumerabiles alii non inferiori gloria, tam viri quam feminæ, sed et pueri et senes, pro fide domini nostri, Jesu Christi martyrio coronati sunt. | Dormicio sancti Francisci confessoris, qui fuit institutor ordinis fratrum minorum. [1])

XII.[3] Obiit Hermannus, prepositus, canonicus sancti Lucii. [2])

XII.[3*] Et Hildigerus.

XIII.[2] Item obiit Gerthrudis, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[3] ¶ Nota, quod fabrica Lundensis ecclesie tenebit anniversarium Petri Niclasson [3]) de bonis in Østraalistathæ [4]) in Skoshæret, (!) videlicet de una curia principali et sex aliis curiis ibidem adjacentibus.

[5. Okt.] [E.] III Non. Octobris. Apud Siciliam natalis sanctorum Placidi et Eutychii b) et aliorum XXX. In Galliis, civitate Valentia, sancti Apollinaris episcopi, cujus vita virtutibus insignis fuit, et mors nichilominus signis et prodigiis decoratur. Apud Eimeniam beati Traseæ episcopi, apud Smirnam martyrio consummati.

XII.[2] Obierunt Hacun, Godwinus.

XII.[3] †Et Salomon, [5]) hujus loci canonicus.

XIII.[1] Item obiit Mactildis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Ingridis, soror Saceri, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

a) Marcialis. b) Eunuchii.

---

[1]) Ordene »Dormicio sancti Francisci . . . . . . minorum«, der skyldes den samme Haand fra c. 1230, fra hvilken Antegnelserne under 7. Jan. om Knud Hertug, under 16. Juni om Abbed Vilhelm og under 5. Aug. om S. Dominikus hidrøre (se foran SS. 6, 154 f og 195), ere i Hdskr. indførte nedenfor Notitsen »Et Hildigerus«, men ved Henvisningstegn anviste den Plads, de ovenfor have faaet, som hørende til Martyrfortegnelsen.

[2]) Se ndfr. Nekrologiet under 4. Oktbr.

[3]) Peter Nielsen, Væbner, der formodes at have hørt til Familien Brahe (Personalhist. Tidsskr. III. 33), var død før 12. Jan. 1382. Paa denne Dag udstedte nemlig Erkebispen et Brev om, at Fru Margrethe Nielsdatter fra Börringe Kloster havde overdraget Domkirkens Byggefond de Eiendomme i Östra Alistatha, som hendes Broder Peter paa sit yderste havde testamenteret nævnte Fond (Sv. R. P. I. 521).

[4]) Nu Fru Ahlstad Sogn og By i Skytts Herred.

[5]) Denne Kannik maa være død en Gang i Slutningen af 12. Aarh., altsaa paa en Tid, da de forskjellige Dødelister, ɔ: Præste-, Diakon- og Subdiakonlisten, der slutte sig til Nekrologiet, endnu førtes, men desuagtet findes hans Navn ikke optaget paa nogen af disse Lister.

XIV.[3] Anniversarium domini Swenonis,[1]) presbyteri, de Ludarp, condam decani in Ingilstathahæret, tenebit fabrica Lundensis ecclesie de quadam curia in Quernby, in parochia Hoby ejusdem provincie, cujus curie redditus in tres partes dividantur, quarum primam levabit fabrica, secundam canonici, et terciam vicarii et pauperes, de qua dabitur ora in turri.

[6. Okt.] **F. II Non. Octobris.** Natalis sanctorum Marcelli, Casti, Emilii, Saturnini. In Gallits, civitate Aginno, natalis sanctæ Fidei virginis et martiris, cujus exemplo beatus Caprasius ad agonem martyrii animatus est. Eodem die beati Sagaris episcopi et martiris Laodicensis, qui unus fuit de antiquis Pauli apostoli discipulis.

XIII.[3] †Obiit magister Bovo, hujus loci canonicus.[2]) Qui in memoriam sui legavit fabrice ecclesie curiam suam in Byalthorp | lile[3]) | cum omnibus bonis mobilibus et inmobilibus, ita quod fructus exinde provenientes in tres partes dividantur, quarum prima cedat fabrice ecclesie, altera canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, de tercia deducatur dimidia marcha in anniversario suo offerenda, et totum residuum pauperibus erogetur.

[7. Okt.] **G. Nonis Octobris.** Romæ, via Appia, natalis sancti Marci episcopi et confessoris, qui sedit in episcopatu annos duos, menses VIIII, dies XX[ti]. Eodem die sanctorum martyrum Juliæ, Sergii et Bachi sub Maximiano imperatore, judice Antiocho, ob confessionem Christi martyrio coronatorum. Eodem die natalis sanctorum martyrum Marcelli et Apuleii.[a])

a) Apulei.

---

[1]) Svend, Præst i Lödderup, der, som det siges ovenfor, havde været Provst i Ingelstad Herred, var død 18. Apr. 1383, da der dømtes i en Tvist mellem hans Arvinger og Domkapitlet om den ovenfor nævnte Gaard i Qvarnby, Hoby Sogn, Ingelstad Herred (Sv. R. P. II. 11).

[2]) Den yngre Gavebog har: »Obiit magister Bovo, hujus loci subdyaconus, canonicus etc.« — Magister Bove nævnes i tvende Breve, der almindeligt angives begge at være udstedte paa een og samme Dag, nemlig 17. Apr. 1256 (Dipl. Svec. I. 379 f.), men af hvilke sikkert kun det ene er udstedt den nævnte Dag, medens det andet er nogle Aar yngre (se foran S. 210 Note 1).

[3]) Lilla Bjellerup By i Store Bjellerup Sogn, Torna Herred.

XV.[3] Anniversarium secundum reverendi patris domini Magni, archiepiscopi Lundensis XVII,[1]) | et parentum suorum | tenebit fabrica de quadam curia in Malmøghe, in qua est domus lapidea, quam idem pater emit cum pecunia sua de quodam Ywaro Nicholai[2]) et uxore sua Greta, hoc modo, quod canonici, qui interfuerint, more solito habebunt II solidos grossorum, vicarii VIII grossos, celebrantes inferius XII missas V solidos Lubycenses, ministrantes ad missas I solidum Lubycensem, pauperes scolares et alii VIII grossos, pulsantes II grossos.

[8. Oct.] **A. VIII Idus Octobris.** Apud Cretam, urbem (!) Cortiniæ, beati Philippi episcopi, magnis virtutibus et optimis studiis prediti viri. Et Thessalonicæ sancti Demetrii martiris. Pelagi[æ in] Palestina, [et Cæsaree] civitate sanctæ Reparatæ.

XII.[2] Obiit Abram, conversus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[1] Item obiit Marianna, sanctimonialis sancti Nicolai de Bosø.

XIV.[2] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XXXVII.⁰ obiit dominus Thorbernus[3]) | presbiter |, de Hallandia, canonicus Lundensis, qui sepultus est ante altare sub organis,[4]) cui altari dedit duas curias in Linddaknapyl in parochia Brunby,[5]) ita quod qualibet septimana habebit duas missas, unam de sancto Jacobo apostolo et alteram pro anima sua de persona altaris, terciam autem curiam ibidem dedit capitulo Lundensi, valentem in

---

[1]) Se foran S. 146 Note 3.

[2]) Se foran S. 147 Note 3.

[3]) Thorbern Laurentsen fra Halland, Kannik i Lund, betalte 1332 den pavelige Legat Tienderestancen af sit Præbende, hvilken Kanniken Niels Stembo forhen havde besiddet (Munch, Pavelige Nuntiers Regnskabs- og Dagbøger S. 73). Han udstedte tilligemed andre Medlemmer af Domkapitlet 10. Mai 1334 et Brev om Erkebiskop Karls Testamente (Dipl. Svec. IV. 377) og gjorde 19. Sept. 1337 sit eget Testamente (Dipl. Svec. IV. 574 ff., jfr. P. von Möller, Forn-Handlingar rörande Halland. S. 65).

[4]) »Alteret under Orgelet« havde Asser, Præst og Kannik i Lund, stiftet 10. Dec. 1317 (se foran S. 79 Note 3, jfr. Dipl. Svec. IV. 574 f).

[5]) Brunby Sogn ligger i Luggude Herred.

anno XII oras denariorum, de quibus dabitur canonicis in anniversario suo marcha denariorum, vicariis due ore, pauperibus due ore . . . . .

[9. Oct.] **VII. B. VII Idus Octobris.** Abrahæ patriarchæ. Apud Parisium sanctorum martyrum Dionisii episcopi, Eleutherii presbiteri et Rustici diaconi. Qui beatus episcopus a pontifice Romano in Gallias directus, et cum predicationis operam populis a fide Christi alienis exhiberet, tandem ad Parisiorum civitatem devenit, ubi et aliquot annos sanctum opus fideliter et ardenter exsecutus a prefecto Fescennino comprehensus, et cum eo sanctus presbiter Eleutherius et Rusticus diaconus gladio animadversi martyrium compleverunt.

XIII.[1] Obiit frater Boso, conversus ecclesie apostolorum de Tummathorp.

XIV.[1] †Anno domini M.⁰ CCC.⁰ XI obiit dominus Hartlevus,[1]) civis Lundensis, qui dedit ad tenendum anniversarium suum et uxoris sue domine Tove annuatim curiam suam in K . . stho⌊r⌋p,[2]) valentem in anno VI marchas denariorum, tali condicione, quod in anniversario suo una marcha canonicis, qui missis et vigiliis interfuerint, inter ipsos dividenda equaliter erogetur, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus dimidia marcha, pro oblacione dimidia marcha, pro edificio dimidia marcha. In anniversario uxoris[3]) sue similiter per omnia erogetur.

[10. Oct.] **[C.] VI Idus Octobris.** Loth prophetæ. Apud Cretam beati Piniti, inter episcopos nobilissimi confessoris, qui in scripturis suis velut in quodam speculo viventem sui reliquit imaginem. Et apud Agrippinensem urbem sanctorum martyrum Mallosi et Victoris. In Brittannia beati Paulini confessoris et episcopi. Apud Coloniam Agrippinam natalis sanctorum martyrum Gereonis cum aliis CCC.tis X et octo.

---

[1]) Han er vistnok den Hartlev, Borger i Lund, der omtales c. 1284 tilligemed sin Søn i Anledning af, at de havde faret paa Norge. De havde foruden deres eget Gods, meddeles der, ogsaa haft Gods tilhørende Jon Jonsen Litle paa deres Skib (Urkundenb. der Stadt Lübeck. III. 25, jfr. Meklenburg. Urkundenb. III. 154). Kanniken Henrik Brunsvigson (se foran S. 93) indsatte i sit Testament 22. Apr. 1302 »Hartlevum et Johannem Brochos, cives Lundenses« til sine Executores Testamenti (Dipl. Svec. II. 360).

[2]) Den yngre Gavebog har: »Knæsthorp«; det samme har her utvivlsomt ogsaa været skrevet. Om Knästorp se foran S. 24. Note 1.

[3]) Hartlevs Hustru Tove døde ligeledes 1311, se ndfr. S. 274.

XIII.[2] †Obiit Andreas,[1]) decanus, in Creta insula eundo ad terram sanctam.

XIII.[3] †Obiit Unno, hujus loci decanus, qui curiam suam in Saxsthorp[2]) mense canonicorum contulit hac adjecta condicione, quod singulis annis de dicta curia II marce cum dimidia deducantur, de quibus unam marcam deputavit ad recreacionem canonicorum singulis annis in ipso die anniversari[i] sui, et altera[m] marcam eodem die pauperibus clericis deputavit, dimidia autem marca,[3]) que super est, aliis pauperibus cedat ipso die, quidquid autem super est usibus mense cedat,[4]) ita quod patris mei et matris, sororum et fratrum in ipso die memoria habeatur.

XIV.[3]* Anniversarium Benedicti Pætersson, condam civis Lundensis,[5]) et uxoris sue Cristine tenebunt tutores fabrice de una curia in lata platea Lundis cum III marchis denariorum taliter dividendis, primo canonici levent XII oras denariorum, vicarii ℹ marcham, pro missis ℹ marcham, in turri oram, pauperes scolares et alii(?) III oras.

.1] **Oct.]** **D. V Idus Octobris.** Apud Tharsum, metropolim Ciliciæ, natalis sanctissimorum martyrum, Taraci, Probi et Andronici, qui persecutione Diocletiani, sub Maximo preside, longo tempore carceris squalore afflicti et tercio diversis tormentis et suppliciis examinati in confessione Christi triumphum gloriæ adepti sunt. In Hibernia sancti Kaimiechæ abbatis et confessoris.

---

[1]) Andreas, Dekanus i Lund, fik ved et Mageskifte 15. Okt. 1241 noget Jord og Skov i Ballinslev, Stokby Sogn, V. Göinge Herred, lagt til sit Præbende (Dipl. Svec. I. 296 f.). Da Sacer Clemenssen i Aaret 1253 omtales som Dekanus i Lund (se foran S. 42, Note 2), maa Andreas være død før den Tid, hvilket ogsaa stemmer med, at hans Navn findes opført blandt de sidste paa Presbyterlisten, idet denne Liste ligesaa lidt som de andre Dødelister fra Lund — Erkebispelisten ene undtagen — er fortsat ud over Midten af 13. Aarhundrede (C. Paludan-Müller, Hvad var Saxo Grammaticus? S. 75. f.).

[2]) Saxtorp Sogn og By, Harjager Herred.

[3]) Den yngre Gavebog har: »dimidiam autem marcham«.

[4]) Ved Indførelsen i den yngre Gavebog bleve følgende Ord forbigaaede: »ipso die, quidquid autem super est usibus mense cedat«.

[5]) Benedikt eller Bent Petersen, der, som det sees (»condam civis L.«), var død, da ovenstaaende Notits indførtes, levede endnu 13. Dec. 1397, paa hvilken Dag han til Domkirkens Byggefond skjænkede sin iboende Gaard i Bredgade (jfr. foran S. 3, Note 2) i Lund. Foruden Giveren satte ogsaa en Navne af ham, Lundekanniken Benedikt Petersen, sit Segl under Gavebrevet (Sv. R. P. II. 332 f.). 30. Juni 1402 omtales Christine, Enke efter Benedikt Petersen (Sv. Dipl. fr. o. m. 1401. I. 146).

In Acervo Siciliæ a) natalis sancti Anastasii presbiteri, Placidi, Marcialis. Antiochiæ natalis sancti Eracli. Eodem die natale Sanctini b), Virdunensis episcopi.

XII.[3] Obiit Hugo,[1]) abbas ecclesie beatorum apostolorum Petri et Pauli in Tumthorp.

XIV.[3] Anniversarium domini Thormari, presbiteri de Hervistathæ,[2]) decani ibidem, tenebit fabrica Lundensis ecclesie de quadam curia sua in Ystath sita, ad portam borealem ad australem partem platee, quam scotavit fabrice, ita quod tutores dabunt canonicis
XV.[1] die anniversarii sui duos solidos grossorum, | vicari[i]s dimidiam marcham, pauperibus dimidiam marcham, in turri oram.

[12. Oct.] [E.] **IIII Idus Octobris.** Apud Ravennam, via Laurentina, natale sancti Edistii. Romæ natalis sanctorum Cælesti, Saturi. In provincia Syriæ natalis sanctorum Prosyriæ c) et Euagri[i]. In Ægypto sancti Eustasii presbiteri. In Campania natalis sanctorum Eucharisti, Fortunati, Prisciani. Beturicas sancti Opionis d) presbiteri.

XII.[3] Obiit Uffi, Gutmundi filius, de Stroy.[3])

XIV.[3] Obiit nobilis virgo Juliana, filia Haquini Thordson,[4]) que d[edit] (?) fabrice Lundensis ecclesie omnia bona sua in Raryth, in parochia Gumlosæ, Gythingahærith, tali condicione, quod tutores fabrice pro anniversario suo
XV.[1] tenendo annuatim in eadem ecclesia | dabunt omni anno | canonicis, qui vigiliis et missis interfuerint, XX grossos, vicariis XX sterlingos, item ad missas inferius XX sterlingos, item pauperibus XX sterlingos, item in turri VI sterlingos. Reliquum cedat fabrice in redditibus. Sepulta est ante altare domine Marine,[5]) avie sue,[6]) prope apuilonare ostium inferius.

a) Sitiliæ. b) sancti Tini. c) Syriæ. d) Opinionis.

---

[1]) Abbed Hugo i Tommerup Kloster var en af dem, der underskrev Erkebiskop Absalons Brev af 4. Mai 1180 (Dipl. A.-Magn. I. 266, jfr. S. R. D. I. 280).
[2]) Nu Store Herrestad Sogn og By i Herrestad Herred.
[3]) Muligvis Strö Sogn og By i Ö. Göinge Herred (jfr. foran S. 247 Note 4).
[4]) Se foran S. 214 Note 5 og 6.
[5]) Se foran S. 214 Note 6.
[6]) Langebek (S. R. D. III. 560) har: »matris sue«.

[13. Oct.] [F.] **III Idus Octobris.** Commemoratio sanctorum confessorum et martyrum quatuor milium nongentorum LXXVI, qui persecutione Wandalica apud Affricam, cum essent ecclesiarum dei episcopi, presbiteri, diaconi, associatis sibi turbis fidelium populorum, jussu Hunirici regis Arriani pro defensione catholice veritatis in horribile heremi exilium trusi et inter Mauros ferocissimos deputati sunt, inter quos erant Ciprianus et Felix precipui Domini sacerdotes. E quibus cum plurimi crudeliter minarentur, et hastilium cuspidibus ad currendum ac lapidibus tunderentur, sive ligatis pedibus velut cadavera per dura et aspera loca traherentur, tam diro supplicio per singula menbra discerpti, dum per gladios acutos petrarum hic caput conterebatur, alibi latera findebantur, inter manus trahentium spiritum exalabant. Extant per totum aggerem publicum, loquentibus tumulis, sanctorum vilia sepulchra. In Hispaniis, civitate Corduba, Fausti et Marcialis.[a] In Calcedonia natalis sanctorum Adriani, Marcelli. In Alexandria natalis sancti Athanasii optimi doctoris, qui fidem catholicam exposuit.

XIV.[3] Anniversarium Ingvari de lata platea, civis Lundensis, et anniversarium filii sui Hærlogi sequenti die tenendum de duabus tabernis institorum, quarum reddituum dimidia pars quolibet anniversariorum die cedat canonicis, reliqua vero dimidietas vicariis et pauperibus similiter, ita quod deducantur inde IIII solidi denariorum pro pulsantibus in turri.

XIV.[3*] Anniversarium Nicholai Cristyarnson et Cristyarni Most[1]) filii sui de curia occidentali in Flininge[2]) cum tribus marchis denariorum taliter distribuendis, canonici levent XII oras denariorum, vicarii III oras, fabrica III oras, pro missis III oras, pauperes scolares II oras, in turri I oram denariorum.

a) *Facisti et Marciæ.*

---

[1]) Væbner Niels Christiarnsen af Øya, nu Öja Sogn og By i Herrestad Herred, og hans Søn Christiarn Most, der ligeledes var Væbner (se ndfr. under 18. Nov.) vare begge døde før 1. Mai 1398. Paa denne Dag solgte nemlig Johannes Most, Kannik i Lund, til Ridderen Niels Svarteskaaning alt sit i Skaane og Halland liggende Gods, som han havde arvet efter sin Fader og sin Broder, nysnævnte Niels Christiarnsen af Oya og Søn, Christiarn Most, og som Faderen tidligere havde arvet efter en Slægtning (»cognata«) Christine, Enke efter Peter Kare af Kjällstorp (Sv. R. P. II. 338). Johannes Most, der ligesom sin Broder Christiarn i Skjoldet fører en opretstaaende mod Hoire vendt Løve, omtales i Aarene 1392—1408 som Kannik i Lund og fra 1410 af som Kantor sammesteds (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 136, Sv. Diplom. från och med 1401. I, 340 f. 590 f., II. 32, 280, 472, 705).

[2]) Vistnok Feninge Sogn og By i Luggude Herred. — Langebek (S. R. D. III. 561) har: »Fliuinge«, ɔ: Flyinge By i Sandby Sogn, Torna Herred.

XIV.[3] Anniversarium[1]) Gythe Tostadoter cum III marchis denariorum de duabus curiis in Stæføghe,[2]) in una P. Jwte inhabitat ... habens in estimacionibus I vaccam de duabus marchis denariorum, oram annone, in secunda Haquinus, habens in estimacionibus I pund annone, redditus dividantur ut in priore[3]) anniversario.

[14 Oct.] [G.] II Idus Octobris. Turonis depositio sancti Venantii abbatis et confessoris. Romæ passio sancti Calixti papæ, qui persecutione Alexandri imperatoris di[u]tius fame cruciatus et cotidie fustibus cesus a presbitero suo Calepodio, qui ante martyrium consummaverat, confortatus et consolatus est, qui in carcere eodem diu positus quendam militum nomine Privatum ab ulcerum dolore ac feditate simul et ab infidelitate curavit. Quod audiens Alexander ipsum quidem militem fecit plumbatis deficere, beatum vero Calixtum per fenestram domus precipitari et ligato ad collum ejus saxo in puteum demergi et cum rude[re] tumulari. Post dies vero XVI presbiter ejus Asterius cum clericis noctu veniens levavit corpus et sepelivit in cimiterio Calepodii. Eodem die transitus sancti Justi in heremo. Corduba civitate natalis sanctorum Lupi et Aureliæ. Eodem die sancti Cælestis episcopi et confessoris, disciputi sancti Petri apostoli, qui cum sancto Clemente et Felice ad urbem Mettim veniens post primum in eadem urbe episcopus constitutus cælestem vitam duxit et ad Christum feliciter migrando pervenit.

XII.[2] Huboldi, Pheonensis episcopi,[4]) fratris nostri. Obiit Joharus, laicus.

XII.[3] Item obiit David, *aurifaber*.

XII.[3] Et Sveno, sacerdos et monacus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[2] Obiit Sweno, laicus.

XIII.[2] ÷Anno domini M.⁰ CC.⁰ LX.⁰ obiit venerabilis pater Tho[r]killus, Rewaliensis episcopus,[5]) qui dedit fratribus ad ornatum eorum mense ciphum argenteum, de quo bibere consvevit.

---

[1]) Denne Antegnelse er indført i Gavebogen med samme Haand som den nærmest foran gaaende.

[2]) Enten Stäfvie Sogn og By i Torna Herred eller Stäfvie By i Reng Sogn, Skytts Herred.

[3]) ɔ. foran staaende.

[4]) Se Nekrologiet under 14. Oktbr.

[5]) Thorkil — Thokillus ovenfor og i den yngre Gavebog er en Feilskrift — havde tidligere været Præst i Ribe Stift, men blev 1240 af Kong Valdemar II. udnævnt til Biskop i Reval (Suhm. IX. 703 f.).

XIV.[1]. †Anno[1]) domini M.⁰ CCC.⁰ decimosexto obiit vir magne discretionis Johannes dictus Franz[2]) pie memorie. Qui ad anniversarium suum et dilecte uxoris sue, domine Cristine,[3]) singulis annis in choro Lundensi innovandum curiam suam in Akæthorp[4]) in parochia Fyæløghe[5]) sitam, valentem annuatim decem marchas denariorum, predicte ecclesie Lundensi contulit ac viva voce liberrime scotavit condicione tali, quod dimidia pars dictorum reddituum in die anniversarii sui taliter distribuatur, primo canonicis, qui vigiliis et missis interfuerint, due marche denariorum, vicariis sex ore, pauperibus scolaribus et aliis pauperibus publice mendicantibus sex ore, fabrice Lundensis ecclesie sex ore, ad oblaciones due ore, predicatoribus et minoribus ibidem due ore, hospitali leprosorum et pulsantibus in turri due ore denariorum erogentur. In anniversario vero domine Cristine predicte similiter per ordinem dimidia pars ipsorum reddituum distribuatur. Ordinacionem autem ipsorum bonorum voluit, ut habeat procurator fabrice ipsius ecclesie, quicumque pro tempore fuerit, consvetudine aliqua non obstante.

---

[1]) Denne Antegnelse, der af Langebek (S. R. D. III. 560 f.) er meddelt under 13. Okt. (III. id. Octobris), hører efter den Plads, den har i Haandskr., uden Tvivl ogsaa nærmest til den Dag, under hvilken derhos baade i den yngre Gavebog og i Nekrologiet (se dette ndfr.) en Notits om Johannes Franz' Aartid findes indført. Da der imidlertid foran S. 146 i Slutn. af Notitsen om Christine, Johannes Franz' Hustru, henvises til »II. id. Octobris« ɔ: 14. Okt., og der altsaa dog er en Mulighed for, at Aartiden for Johannes Franz har været holdt ikke 13., men 14. Okt., er Antegnelsen om den her henført til sidstnævnte Dag.

[2]) Johannes Franz nævnes 1293 (S. R. D. VI. 257). Han blev siden kongelig Myntmester i Roskilde, var det i alt Fald baade 1302 (Suhm. XI. 887 f.) og en Gang efter Aar 1310 (se Brev af 11. Sept. 1317 sammenholdt med Brev af 20. Sept. 1310, Suhm. XI. 796 f. og 905 ff.), medens det er tvivlsomt, om han ogsaa var det i Mellemtiden (jfr. Suhm. XI 513) ligesom det efter den Maade, han ovenfor omtales paa, heller ikke seer ud til, at han har beholdt Myntmesterbestillingen til sin Død. Med sin ovennævnte Hustru Christine havde han en Søn Johannes Franz, der 10. Dec. 1317 var Kannik i Lund (Dipl. Svec. III. 343) og siden til sin Død c. 1350 Kantor sammesteds (se foran S. 176 Note 2).

[3]) Se foran S. 146.

[4]) Nu Akarp By i Fjälie Sogn, Torna Herred.

[5]) Den yngre Gavebog har: »Fyælæghe«.

Contulit et scotavit etiam capitulo Lundensi curiam suam in parochia beati Nicholai Lundis sitam[1]) pro residencia unius canonici in eadem facienda.

XIV.1* †Preterea legavit fabrice Lundensis ecclesie duas curias unam in Smidstorp[2]) et alteram in Brakkæ, in parochia Brunby in Lyudghuthæhæret, ita quod fructus inde provenientes cedant usibus fabrice memorate, non obstantibus supradictis.

XIV.1* †Item ipso die legavit archiepiscopatui duas curias in eadem parochia, item ecclesie [Brunby duas][3]) curias ibidem, item ecclesie beati Nicholai Lundis duas curias,[4]) unam in Uppakræ litlæ,[5]) [va]lentem duas oras annone, [et a]liam in Benstorp[6]) etiam [duarum orarum] annone, pro [anniversariis] ipsorum singulis annis [in] memorata ecclesia celebrandis. Item legavit eodem die pro amplianda curia sacerdotis, cum[7]) [tamen] prius nimis stricta fuit, [duas] curias juxta fundum ejusdem sacerdotis beati Nicholai, ita [quod] ministro ecclesie ejusdem teneatur [annu]atim dimidia marcha denariorum.[8]) Cujus anima requiescat in pace. Amen.

XIV.2* Aniversarium domini Nicolai Bunckæflo, canonici
XIV.3* Lundensis,[9]) | de residencia canonicali in parochia beati

---

1) Her udfor staaer skrevet med Mag. Jon Tursons Haand: »In ista residentia habitavit dominus magister Torbernus Bille decanus, et nunc magister Jonas Turson, canonicus Lundensis, 1556«.

2) Smestorp og Bräckeby ere Byer i Brunnby Sogn, Luggude Herred.

3) Hvad der her og i det Følgende er indklamret er i de fleste Tilfælde gjengivet efter den yngre Gavebog.

4) Ordene: »ibidem, item ecclesie beati Nicholai Lundis duas curias« ere forbigaaede i den yngre Gavebog.

5) I den yngre Gavebog: »Uppaker litlæ«. — Lilla Uppåkra er en By i Uppåkra Sogn, Bara Herred.

6) Benstorp By i Brunnby Sogn, Luggude Herred.

7) Den yngre Gavebog feilagtig: »eum«.

8) I den yngre Gavebog ender Antegnelsen saaledes: »teneatur dimidia marcha annuatim«.

9) Der var til Sommeren 1299 berammet nye Forhandlinger imellem de stridende Parter Kong Erik og Erkebiskop Jens Grand bl. A. om Udredelsen af den Sidstnævnte ved Pavens Dom 1298 tilkjendte Erstatning. Forhandlingerne skulde føres for den pavelige Nuntius Isarnus, og Mødestedet var Kjøbenhavn, hvor Parterne til den fastsatte Tid lode møde ved Befuldmægtigede, Kongen ved Kanniken Esger Juel fra Ribe — senere

Michaelis cum domo lapidea ex opposito ecclesie beate Virginis mayoris.

[15. Oct.] [A.] **Idibus Octobris.** In Galliis apud Coloniam Agrippinam sanctorum Maurorum de militibus [sancti Gereonis]. Qui ex illa legione sacra Thebeorum, cum essent numero CCCLX, apud eandem urbem martyrium consummantes conditi sunt in basilica, quæ admirabili opere ex musivo a) quodammodo deaurata resplendet, unde etiam incolæ Sanctos Aureos eos vocitare consveverunt. Romæ sanctæ Fortunate. Remis civitate depositio sancti Basoli confessoris.

XII.[2] Obierunt Sturkar, Frende presbiter, qui recto nomine vocabatur Ulkel.

XII.[3] Et Botildis, sancte Marie et sancti Petri sanctimonialis Lundis.

XIII.[1] Item obiit Ago, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[1] Obiit Stille, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIV.[2] Item anniversarius dies parentum dicti domini Nicolai Bunkæflo.[1]).

[16. Oct.] **B. XVII Kal. Novembris.** In Affrica passio sanctorum martyrum Ceicre et aliorum ducentorum LXX pariter coronatorum. In castro

a) *musivio.*

Erkebiskop i Lund — og Jens Grand ved ovennævnte Niels Bunkeflo eller Bunkeflod (S. R. D. VI. 357 ff., jfr. Helveg, Khist. I. 699 ff., Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 97, P. A. Munch, Saml. Afhandl. IV. 602). Denne, der den Gang var Kannik i Roskilde, blev senere tillige Kannik i Lund, hvornaar kan ikke siges, men han var det i hvert Fald 21. Nov. 1331, da Erkebiskop Karl lagde Kirken i Brösarp, Albo Herred, og en Mølle sammesteds til hans Præbende (Dipl. Svec. IV. 244 f.). 1332 betalte han Tiende af sit Præbende i Lund og af sin Kirke i Malmø (Munch, Pavelige Nuntiers Regnskabsbøger, S. 73 f.) og udstedte 1334 tilligemed andre Medlemmer af Kapitlet i Lund en Erklæring om Overholdelsen af Bestemmelserne i Erkebisp Karls Testamente (Dipl. Svec. IV. 377). Da sidstnævnte Erkebisp var død, overdroges Valget af hans Efterfølger til fem Compromissarier, nemlig Niels Bunkeflod og fire af ham udvalgte Kapitelsmedlemmer. Niels Bunkeflod stiftede tvende Altere i Lunds Domkirke, et for Jomfru Marie og St. Nicolai og siden efter, 23. Aug. 1346, et for Apostlene St. Peter og St. Andreas, senere kaldet St. Hippolyts Alter (Dipl. Svec. V. 601 ff., jfr. Magn. Matthiæ, Series episc. Lund. S. 140 f. og Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 154). 28. Sept. 1346 gjorde han sit Testamente (Dipl. Svec. V. 608 ff.) og er død før 10. Marts 1347 (Dipl. Svec. V. 644 f.).

[1]) I dennes Testamente hedder det: »Item ut anniversarium meum in uno die et parentum meorum in sequenti die . . . . celebretur« (Dipl. Svec. V. 611).

Solertii sancti Eliphii martiris. Alibi Saturnini, Nerei depositioque sancti Galli confessoris.

XII. *Obiit E . . . . sancti Petri Lundis.*

[17. Oct.] **C. XVI Kal. Novembris.** In Galliis, civitate Arausica, sancti Florentii episcopi, qui multis clarus virtutibus in pace quievit. In Nicomedia natalis sanctorum Alexandri, Victoris et passio Silvani. In Mauritania sanctorum Lucii, Sacrati, Venerii, Primæ, Donatæ, Victoriæ, Basillæ.

XII.³ De domo beati Laurentii obiit Bero | nar |,[1]) subdiaconus et canonicus.

XIII.³ †Item anno domini M.⁰CC.⁰LXXX.⁰V.⁰, XVI kalendas Novembris[2]) obiit pie memorie hujus ecclesie decanus Benedictus,[3]) qui inter cetera pietatis sue legata curiam suam in Bialthorp instructam cum XIII marcis denariorum[4]) subjuncta condicione legavit, quod fructus | ex | ea annuatim provenientes taliter distribuantur, videlicet [fabrice] ecclesie dimidia marca, canonicis et vicariis, qui vigiliis et missis animarum in anniversario ejus interfuerint, dimidia marca, ad offerendam II ore et pauperibus scolaribus II ore. Item ad recreacionem canonicorum eodem die dimidia marca, [predicatoribus] Lundis II ore et fratribus minoribus tantum[5]) . . . .

---

[1]) »nar« blev i Slutn. af 12. Aarh. tilføiet over Linien. — Bero, men ikke Beronar ɔ: Bernhard, er opført paa Subdiakonlisten. Jfr. foran S. 200 Note 3.

[2]) I den yngre Gavebog udelades: »XVI kalendas Novembris.«

[3]) Domkapitlets Dekanus Benedikt, der er omtalt foran S. 210 i Note 1, gjorde 23. Aug. 1285 Testamente og indsatte i dette Kannikerne Mag. Henrik (se foran S. 32 Note 2) og Peter Thrugotsen eller Thrudsen (se foran S. 103 Note 3) samt sin Slægtning Peter Tonnesen til Executores Testamenti (Dipl. Svec. I. 666 ff.). Han døde, som det ovenfor siges, 1285; det Sigil, der tillægges ham (se Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. S. 4) og som er fra 1288, kan derfor ikke være hans, men tilhører snarere en Dekanus ɔ: Provst Benedikt, der nævnes i et Brev af 14. Aug. 1288 (P. v. Möller, Forn-Handlingar rör. Halland. S. 25 f.).

[4]) Jfr. Benedikts Testamente, hvor det hedder: »lego . . . terram, quam habeo in Bialthorp, instructam cum XIII. marcis den«, medens Stedet i den yngre Gavebog lyder saaledes: »curiam suam in Bialthorp litlæ instructam in XII marchis den.« — »Bialthorp litlæ« er nuværende Lilla Bjellerup By i Stora Bjellerup Sogn, Torna Herred.

[5]) Efter »tantum«, hvormed Antegnelsen ender i den yngre Gavebog, fulgte der i den ældre Gavebog oprindelig endnu noget mere, der senere er bleven udslettet.

[18. Oct] **D. XV Kal. Novembris.** Natalis sancti Lucæ evangelistæ, qui fuit natione Syrus Antiochensis, arte medicus, discipulus apostolorum, postea Paulum secutus usque ad confessionem ejus, serviens Domino sine crimine, nam neque uxorem umquam habens neque filios. Septuaginta vero et trium annorum obiit in Bithinia[a]) plenus spiritu sancto. Sepultus est autem nunc [apud] Constantinopolim, ad quam urbem vigesimo [Constantii] anno ossa ejus cum reliquiis Andreæ apostoli translata sunt. Eodem die Romæ sanctæ Triphoniæ[b]), uxoris Decii Cesaris, quæ viro suo post interfectionem beatorum Syxti et Laurentii divinitus punito petiit se baptizari cum filia Decii Cyrilla a Justino presbitero, et altera die defuncta est ac juxta sanctum Ypolitum in cripta sepulta. In Anxiopuli[c]) natalis sanctorum Hermetis[d]) et Taxii. In Campania, civitate Puteoli[s], Januarii, Euticis et alibi Victricis, Marcialis. In Nicomedia Victorini, Hermetis. In Affrica Victorici, Faustini.

XII.[2] Obiit *Ryko, Roschildensis episcopus*[1]).

XII. *Item obiit . . . . sancte Crucis de Dalby.*

XIV.[2] †Anno[2]) domini millesimo ccc.⁰ xxx⁰ octavo, die beati Luce ewangeliste obiit Wlf Pætersson[3]) de Thrathinge bone memorie, qui in ecclesia beati Laurencii Lundis ad tenendum anniversarium suum et parentum suorum annuatim legavit unum quadrantem terre in Vindorp[4]), valentem annuatim duas marchas cum dimidia denariorum hoc modo dividendas, videlicet primo canonicis, qui vigiliis et missa (!) interfuerint, dentur XIII ore, vicariis due ore, pauperibus scolaribus due ore, aliis pauperibus due ore, pulsanti in turri ora denariorum.

XIV.[3] Anno domini m.⁰ ccc.⁰ quinquagesimo nono, sabbato proximo ante festum Mikaelis[5]) obiit N[icholaus] Petersson de Asmunsthorp,[6]), qui dedit ecclesie beati Laurencii Lundis unam curiam in Sundramynge[7]), que

a) Bethania. b) Trophimœ. c) Anxio-populi. d) Hernetis.

---

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 18. Oktbr.

[2]) I den yngre Gavebog lyder Begyndelsen af denne Notits anderledes, nemlig: »Anno domini MCCCXXX obiit Wlf Pætersson o. s. v«.

[3]) Se næstfølgende Antegnelse.

[4]) Se foran S. 79 Note 3.

[5]) »Sabbato proximo ante festum Mikaelis« ɔ: 28. Sept. 1359. Denne Antegnelse synes altsaa rettest at burde have været indført 28. Sept.

[6]) Niels Petersen af Asmundtorp i Rönneberg Herred førte et Vaaben »aldeles ligt Ulfeldternes« (Barner, Familien Rosenkrantz's Hist. I. 67). 1354 gjorde han et Mageskifte med Peter Stisen (Krognos) til Krapperup (se foran S. 81 Note 1), hvem han overlod en Gaard i Bollerup, Ingelstad Herred, som han havde arvet efter sin Moder (Danske Selskabs Tilvæxt. S. 175 f.).

[7]) Södra Möinge By i Billeberga Sogn, Rönneberg Herred.

habet in estimacionibus I vaccam et I oram annone et dat pro pensione II oras annone, pro anniversario suo et parentum suorum ibidem annuatim tenendo, qui quidem sepultus est ibidem apud fratrem suum Wlf[1]) juxta altare proximum ante altare Johannis Ubbæsson.[2])

XIV.[3*] Anniversarium Margarete Aghonis de una taberna carnificum Malmøghe prope consistorium tenebit procurator fabrice, primo dabuntur canonicis XX grossi, vicariis XX sterlingi, celebrantibus missas X XX sterlingi, pauperibus V grossi, in turri ora.

XV.[1] A[nniversarium] Michaelis Dyegn[3]) tenebit fabrica de una curia Lundis in parochia minoris ecclesie beate Marie virginis, ad partem orientalem fori juxta Bolebothe, cum III marchis denariorum. Canonicis XX grossi, vicariis VI grossi, pro missis VI, pauperibus XX sterlingi, pulsanti IIII sterlingi.

[19. Oct.] **E. XIII[I] Kal. Novembris.** Apud Antiochiam Syriæ natalis sanctorum Beronici, Pelagiæ et aliorum XLVIIII. In civitate Puteoli[s] natalis sanctorum Proculi et Niceæ, matris ejus. In Hystria natalis Austeri, Neapoli, Desiderii et Festini.

XII.[2] Egini, qui fuit hujus sancte sedis secundus episcopus,[4]) et Amaca, sororis nostre.

XIII.[1] Item obiit Botildis, monacha sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Obiit Brigida, priorissa sancte Marie et sancti Petri Lundis.

---

[1]) Formodentlig den i den forangaaende Antegnelse omtalte Ulf Petersen af Thratinge.

[2]) Se foran S. 218 Note 2 Slutning.

[3]) Michael Ingemarsen Dyækn faaer sig 14. Sept. 1383 tildømt en Gaard i lille Vor Frue Sogn i Lund (Sv. R. P. II. 20). Senere nævnes han snart — saaledes 25. Apr. 1390 og 17. Dec. 1405 — som Erkebispens Fjerdingsfoged i Lund (»advocatus in quarta parte civitatis ex parte domini archiepiscopi Lundensis«), altsaa forskjellig fra »advocatus Lundensis«, der er den kongelige Foged, snart, 3. Aug. 1391 og navnlig 19. Okt. 1408, da han giorde Testamente, som »notarius curie Lundensis« ɔ: Skriver ved Erkebispetinget (Sv. R. P. II. 185, 219, Sv. Dipl. från och med 1401. I. 512, II. 64 f.).

[4]) Se Nekrologiet under 19. Oktbr.

XIII.² Item obiit dominus Sacerus, abbas ecclesie sancte Marie et Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.³ Obiit N[icholaus] Pætersson | de Asmunsthorp, | qui dedit capitulo pro anniversario suo curiam in | Sundramynge, | valentem duas oras annone, canonicis duas partes . . . . vicariis et pauperibus terciam, de qua ora in turri.¹)

[20. Oct.] **VI. F. XIII Kal. Novembris.** In Galliis, civitate Aginno, natalis sancti Caprasii martiris. Romæ natalis sancti Asterii presbiteri. In Puteolis civitate Zosimi, Januarii, Doroth[e]æ. In Nicomedia Eutici, Promasi, Luci, Marcellini.

XII.³ Dedicacio altaris beati Blasii martiris et Egidii confessoris.²)

XII.² Obierunt Eskyllus, Wibergensis episcopus, frater noster,³) Godwinus monacus, Thorkil.

XII.³ Item Liutgerus, diaconus et canonicus sancti Lucii.

XIII.¹ Obiit Benedicta, sanctemonialis sancte Marie et sancti Petri Lundensis.

XIII.¹ Item obiit Symeon, sacerdos et canonicus sancte Crucis.

XIV.² * Obiit Waxmannus.

[21. Oct.] **G. XII Kal. Novembris.** Apud Nicomediam natalis sanctorum martyrum, Dasii, Zotici, Gaji cum XII milibus. Eodem die sancti patris nostri Hylarionis, cujus vitam Jeronimus virtutibus plenam scribit. Item eodem die natalis sancti Asterii, presbiteri Calisti. In Nicea Bithiniæ Macharii, Proculi, Modesti cum aliis CCLXX duobus. Lugdunis (!) Galliæ transitus sancti Viatoris lectoris, comitis sancti Justi. In Affrica Modesti, Eutici. In Colonia XI.cim milia virginum.

XII.² Obiit Biorn, monacus, conversus Omnium Sanctorum.

---

¹) Der er i denne Notits paa et Par Steder udslettet noget og derefter i Stedet for det Udslettede med en lidt yngre Haand indføiet Ordene »de Asmunsthorp« og »Sundramynge«. Den Niels Petersen, Notitsen i sin nuværende Skikkelse angaaer, er utvivlsomt den samme som den, der er omhandlet foran under 18. Okt., og det seer saaledes ud til, at han har skjænket to Gaarde i Södra Möinge, for at der baade 18. og 19. Okt. skulde holdes Aartid for ham.

²) Se ndfr. Nekrologiet under 11. Jan. — Denne Notits er skreven i Randen med samme Haand fra Slutn. af 12. Aarh., fra hvilken andre Notitser om Alterindvielser foran under 30. Juni, 22. Juli og 1. Sept. hidrøre.

³) Se ndfr. Nekrologiet under 20. Oktbr.

[22. Oct.] A. [XI **Kal. Novembris**]. Apud Adrianopolim Traciæ natalis sanctorum Philippi, Eusebii et Hermetis. In Tracia sancti Severi, et alibi passio sancti Leodegarii martiris.

XII.[3] Obiit Alwigis, sanctimonialis sancte Mariæ et sancti Petri *in* Lundis.

XII.[3*] Et Brigida,[1] sanctimonialis de Risibarge.[2] Hec fuit uxor ducis Byrgeri.

XIII.[2] Item obiit Æstrid, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[3] Eodem die obiit Petrus, presbiter criptarius,[3] qui contulit ecclesie dimidiam marcam denariorum.

[23. Oct.] B. [X **Kal. Novembris**]. Apud Antiochiam Syriæ natalis sancti Theodorati[a] presbiteri, qui persecutione Juliani impii, sub prefecto et avunculo ejus Juliano, cum ab eo Antiochenorum edes spoliata[b] et religiosi quique fuissent ejus terrore dispersi, in ecclesia permansit intrepidus, atque ab eo teneri jussus post aeculei pœnam et multos ae durissimos cruciatus etiam lampadibus[c] circa latera appositis inflammatus est. Sed cum angelorum aspectu territi ruissent[d] in faciem et credentes Christo impium ministerium recusarent, jussit eos Julianus pelago inmergi. Quibus beatus Theodoratus ait: »Precedite fratres! ego vero superans inimicum sequar ad Dominum«, sicque in confessione persistens et prophetico spiritu repletus Juliani Apostate, quem apud Persidem divina ultione incurrrit, predicens interitum, occisione gladii martyrium consummavit. In Hispaniis natalis sanctorum Servandi et Germani, qui post verbera, squalorem carceris, sitis ac famis injuriam et longissimi itineris, quem jubente Viatore preside ferro onusti[e] pertulerunt, laborem, novissime vero martyrii sui cursum ferro cesis cervicibus impleverunt. In Cesarea Capadotiæ sancti Seuresii.[f] Et alibi sancti Longini. In Adrianopoli natalis sanctorum Severi et Dorothei. In Colonia sancti Severini episcopi.

a) Theodorari. b) spoliatas. c) lapidibus. d) misissent. e) conusti. f) Sereusi.

---

[1] Brigida var en Datter af den norske Konge Harald Gille og var født c. 1130. Hun var, saavidt vides, tre Gange gift, første Gang med Jarlen i Vestergötland Karl Sunesen, anden Gang med Henrik Skatelaars Søn Magnus, der døde 1161 som Konge i Sverrig, og tredie Gang med Birger Brosa af Folkungeslægten, Jarl i Östergötland, men inden hans Død 1202 synes hun at være gaaet i Kloster (Munch, Det norske Folks Hist. II. 673, 779, 783; Sveriges Hist. från äldsta Tid till våra Dagar. I. 372. 386).

[2]) Riseberga Kloster i Nerike var et Cistercienserkloster og omtales alt i Slutn. af 12. Aarh. (Reuterdahl. Svenska kyrkans hist. II. 1. 195).

[3]) ɔ: Præst ved Kryptkirken.

XII.[2] Obierunt Aki, Thoren.

XII.[2] Et occisus est Sveno rex, filius Erici regis, cum multa strage suorum.[1])

XII.[3] Item Johannes, sacerdos et conversus Omnium Sanctorum et decanus de domo beati Laurentii.[1])

XIV.[3] Nota! Anniversarium Efrardi sartoris,[2]) civis Lundensis, qui dedit pro ipso anniversario unam tabernam institorum, valentem in pensione annua duas marchas cum dimidia, de quibus canonici, qui missis et vigiliis interfuerint, habebunt X oras denariorum, vicarii dimidiam marcham, duas oras pro V[que] missis, item pauperibus scolaribus et aliis III oras, pulsanti in turri unam oram. Qui obiit anno domini m.[0] ccc.[0] sexagesimo quinto hoc die.

XV.[1] A[nniversarium] Johannis Merl[3]) et uxoris sue Cecilie tenebit fabrica de I taberna pannistidarum (!). Canonicis II solidos grossorum, vicariis VI grossos, pro missis unum solidum grossorum, pauperibus XVI grossos, in turri II grossos.

[24. Oct.] **C. VIIII Kal. Novembris.** Apud Affricam commemoratio sanctorum martyrum, Marciani et Satyriani cum duobus fratribus eorum et egregiæ Christi ancillæ, Maximæ virginis. Qui tempore Wandalicæ persecutionis, sub Geisirico rege Arriano, pro constantia fidei catholicæ primo nodosis fustibus cesi et usque ad ossa laniati, cum multo tempore talia paterentur, sequenti die semper incolumes reddebantur. Post etiam dura carceris dampnati custodia, cum fuissent artati in nervum, [m]ira dei virtute ingentium lignorum putrescens[a]) soluta est fortitudo. Ad quod miraculum Maxima, Christi famula, suæ libertati dimissa, mater postmodum multarum virginum dei effecta in confessione veritatis gloriosa consenuit. Reliqui inter ferocissimos Mauros exilio relegati, cum predicatione sua multitudinem barbarorum Christo domino lucrati fuissent, jussu impii Geisirici ligatis pedibus post terga currentium

a) prutrescente.

---

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 23. Oktbr.

[2]) Efrard (ɔ: Evert) Skrædder, Borger i Lund, betænktes i Erkebiskop Karls Testament 1334 med en Hest (Dipl. Svec. IV. 377). 12. Dec. 1359 omtales en Bod i Lund, som Peter Nielsen, Scholasticus sammesteds (se ndfr. under 10. Nov.), havde kjøbt af nævnte Efrard (Sv. R. P. I. 134 f.).

[3]) Hannes Merl var Borger i Lund og udstedte med fl. a. 27. Juli 1387 et Landstingsvidne om et Mageskifte (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 258).

quadrigarum inter spinosa loca silvarum pariter jussi sunt interire. Cumque ducta et reducta dumosis a) lignorum aculeis b) innocent[i]um corpora carperentur, vicino currentibus indomitis equis, vale sibi invicem his verbis dicebant: »Frater, ora pro me!« »implevit Dominus desiderium nostrum,« »taliter pervenitur ad regnum cælorum«, sicque orando et psallendo gaudentibus angelis pias animas emisere. Ubi usque in hodiernum diem non desinit ingentia miracula Jesus Christus, dominus noster, operari. In Nicomedia natalis sanctorum Vitalis, Felicis, Rogati, Flaviani. Hierapoli Frigiæ natalis sanctorum Claudiani, Eutherii, Justi, Victoris et Flavini.

XII.[3] Obiit Tuki, conversus sancte Marie de Hereuado.

XIII.[1] Obiit Asa, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Boso.

XIII.[1] Item obiit Nicolaus, presbiter et canonicus sancte Crucis Dalby.

XIV.[2] Anno domini M.⁰ CCC.⁰ quinquagesimo obiit discretus vir Nicholaus Pæterson dictus Moppe, qui contulit pro anniversario suo quolibet anno in choro Lundensi celebrando quandam curiam in Ludethorp[1]) sitam, valentem annuatim quinque pund annone, ita quod de dictis redditibus dabuntur canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, decem ore denariorum, vicariis due ore, pauperibus scolaribus due ore et pulsantibus in turri una ora. Si quid vero residuum fuerit, cedere debeat fabrice ecclesie Lundensis. Hujus autem curie ordinacionem habeat tutor et procurator ecclesie Lundensis, qui nunc est vel qui pro tempore fuerit institutus.

XIV.[3] Anniversarium serenissimi principis W[aldemari] Quarti, regis Dacie, tenebit fabrica annuatim cum III bonis marchis denariorum, et hoc, quamdiu tenuerit in sua possessione fundum antique curie regalis ex occidentali parte cymiterii, sicut illum nunc habet pacifice ex dimissione domine Margarete, regine Norvegie[2]) illustris, sub sigillo suo, que est filia ipsius W[aldemari].

a) nodosis. b) eculeis.

---

[1]) Nu Lödderup Sogn og By i Ingelstad Herred.

[2]) Efter den Maade, hvorpaa Dronning Margrethe her betegnes, maa Notitsen vistnok være indført i Gavebogen før Aug. 1387.

XIV.[2] †Aniversarium Nicholai, dyaconi de Dalby, presbiteri, dimidium booll in Bierghusa,[1]) ubi estimacio I ora annone et II marche denariorum, de quo pensio dimidia lesta ordei. Cujus pensionis dimidietas dabitur canonicis, tercia pars dimidietatis pauperibus, due partes dimidietatis vicariis, et ipsi dabunt in turri pulsantibus I oram denariorum.

[25. Oct.] **D. VIII Kal. Novembris.** In Galliis, civitate Suessionis, natalis sanctorum Crispini et Crispiniani, qui persecutione Maximiani[a]) ad trocleas extenti et fustibus cesi, postquam digiti eorum sobolis transfixi sunt et de dorsis eorum lora precisa, ad ultimum gladio trucidati coronam martyrii consecuti sunt. Eodem die Petragoricas civitate natalis sancti Frontonis, qui Romæ a beato Petro episcopus ordinatus cum Georgio presbitero ad predicandum evangelium missus est. Cumque sequenti die, tercio itineris, idem Georgius fuisset mortuus, merens Fronto[b]) reversus est ad apostolum, acceptoque ejus baculo et super corpus defuncti posito sotium de morte recepit, sicque ad predictam civitatem veniens magnam gentis illius multitudinem ad Christum convertit et multis clarus miraculis in pace quievit. Item Romæ, via Salaria, natalis sanctorum XLVI militum, qui simul baptizati a Dionisio papa mox jubente Claudio imperatore decollati sunt. Ubi sunt positi et alii martires CXXI, inter quos fuerunt IIII[or] milites Christi, Theodotius, Lucius, Marcus et Petrus. Scriptum in passione sancti Syxti. In Italia, civitate Florentia, passio sancti Miniani martiris cum sociis suis. Item sanctorum episcoporum Vedasti et Amandi, quorum vita et mors plurimis extitit miraculis gloriosa. In Nicomedia natalis sanctorum Luciani, Marciani, Flori, Eracli, Titti, Florini.

XII.[2] Obierunt Grim presbiter, †Bertoldus, presbiter et prepositus hujus loci.[2])

XIII.[1] Item obiit Bo, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[2] Obiit Cristina, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Benedictus Findari, presbiter et canonicus hujus ecclesie, qui in sui memoriam legavit fabrice ecclesie decem marcas et mense canonicorum V marcas denariorum.

a) Maximiniani. b) Frontonus.

---

[1]) Nu Bjäresjö, af hvilket Navn der findes to Sogne i Skaane, et i Bara Herred og et i Herrestad Herred.

[2]) Se ndfr. Nekrologiet under 25. Okt. — Notitsen om Bertold findes i den yngre Gavebog under VII. kal. Nov.

XIII.[3] Item obiit Karolus, sacerdos et canonicus Lundensis, qui in memoriam sui legavit fabrice ecclesie . . . . et mense canonicorum . . . . . .

XIV.[3] Anno[1]) domini M.°CCC.°LXXX.° septimo honesta et devota mulier Margareta Niclasdoter,[2]) relicta Michaelis Niclasson condam opidani in Skanør, tabernam quandam suam in Traufnostrede,[3]) ab oriente vie penultimam videlicet versus austrum, ad ipsam Margaretam jure donacionis per dictum maritum suum Michaelem juste et legitime devolutam, dedit, scotavit et libera[li]ter assignavit capitulo Lundensi cum fundo et edif[i]ciis universis perpetuo possidendam hac obtenta inclinacione cum instancia, quod omni anno die anniversarii sui et mariti sui predicti simul ordinabit capitulum de pensione unam missam solempniter cum vigiliis in choro et duodecim missas similiter inferius in ecclesia Lundensi pauperibusque eodem die semper unum solidum grossorum, vicariis, qui interfuerint, dimidium solidum grossorum et pulsantibus in turri V sterlingos.[4]) Reliqua vero pensio equaliter dividatur inter fabricam Lundensis ecclesie et canonicos, qui more solito divinis interfuerint. Litera hujus donacionis et scotacionis est reposita in sacristia Lundensi.

[26. Oct.] **E. VII Kal. Novembris.** In Hispaniis, civitate Ebela, natalis sanctorum Vincentii, Sabinæ et Cristetes. Romæ natalis sanctorum Mariandi, Lucii, Vieti. In Sardinia natalis sancti Florentii. In Frigia sanctorum Tharsi, Policarpi, Gaji, Metrobi, Eumeniæ.

[27. Oct.] **F. VI Kal. Novembris.** Vigilia beatorum apostolorum Symonis Chananei et Thaddei, qui etiam Judas Jacobi legitur. E quibus Thadeus apud Mesopotamiam, Symon vero apud Ægyptum traditur predicasse,

---

1) Ovenover er, som det synes, med samme Haand skrevet: »Taberna bene valet in redditibus«.

2) 18. Sept. 1387 udstedtes fra Skanør Byting et Tingsvidne om, at Margrethe Nielsdatter, Enke efter Michael Nielsen, Bymand i Skanør, havde givet og skjødet Kapitlet i Lund en Bod i »Traffnestrædhe« i Skanør (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 178, jfr. Suhm. XIV. 198).

3) Dette Stræde omtales allerede 1317 (S. R. D. IV. 514).

4) »Erogabit« eller et lignende Ord savnes her.

qui etiam, Jacobo fratre Domini a Judeis lapidato, Jerosolimorum episcopus ab apostolis constitutus persecutione Trajani multo tempore suppliciis affectus martyrio coronatus est, omnibus, qui adherant, et ipso judice mirantibus, quod, cum CXX annorum esset senex, crucis supplicium pertulisset. Hoc totum de successione Symonis apostoli in loco Jacobi fratris Domini et de passione ejus Ecclesiastica Hystoria magis de alio Symone, quem et filium Cleopæ nominavit, narrare videtur. Eodem die Romæ natalis sanctæ Cyrillæ martiris, filiæ Decii Cesaris, quæ sub Claudio principe jugulata et necata est gladio et sepulta a Justino presbitero cum matre sua juxta sanctum Ypolitum. In Cartagine natalis sancti Suffrasiani.

XII.² Obiit[1]) Donatus, magister operis hujus ecclesie.[2])

XII.² Item Tola, filia Conradi, soror nostra.

XII.³ Et Ascerus, conversus et monacus sancte Marie Herwadi.

XIV.¹ †Anno domini M.⁰CCC.⁰XI.⁰ obiit domina Tovæ, uxor domini Hartlevi[3]) civis Lundensis, cujus [dies] (?) anniversarius servari debet de medietate reddituum bonorum in Kæsthorp,[4]) prout mar[itus] suus predictus contulit canonicis ad tenendum anniversarium utriusque ipsorum per modum et formam ibi per omnia expressum.

XIV.³ Anniversarium venerabilis viri, domini Johannis Sommer,[5]) canonici ecclesiarum Lundensis et Arusiensis, tenebit tutor fabrice ecclesie Lundensis de bonis in Saxthorp[6]) legatis per eundem in hunc modum, primo dabit canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, XII

---

[1]) I Randen udfor denne Notits er i 14. Aarh. skrevet: »Nota«.

[2]) Jfr. Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 34 f.

[3]) Se foran S. 257 Note 1.

[4]) Feilskrift for »Knæsthorp«, jfr. Notitsen om Hartlev foran S. 257. Den yngre Gavebog har rigtigt: »Knæstorp«.

[5]) Johannes Sommer, Kannik i Lund, fik 1362 noget Gods til Pant i Vedby, Nörre Asbo Herred, hvilket han 1367 overlod til Kong Valdemar Atterdag (Æ. dske. Archivregistr. I. 151 f.). 1369 indsattes han til Executor Testamenti efter Dekanus i Lund Henrik Bokholt (se foran S. 25 Note 2) og betænktes i hans Testament med en Gave (Sv. R. P. I. 265, Suhm. XIII. 650). 1371 kjøbte han af den foran S. 214 omtalte Marine Jensdatter, Niels Haks Enke, noget Gods i Saxtorp, sandsynligvis netop det, han efter det ovenfor meddelte siden testamenterede Domkirkens Byggefond (Sv. R. P. I. 301, hvor »Johannes Scromer« antagelig er en Trykfeil for »Johannes Sommer«, jfr. Regist. til Sv. R. P.). Naar han er bleven Kannik i Aarhus, vides ikke, men endnu 1371 omtales han kun som Kannik i Lund.

[6]) Se foran S. 258 Note 2.

oras denariorum bonorum, vicariis dimidiam marcham bonorum denariorum, ad XII altaria pro missis tantum, pauperibus III oras et pulsantibus in turri I oram.

[28. Oct.] [G.] V Kal. Novembris. In Persida natalis sanctorum apostolorum Symonis et Judæ. Apud Sydonem urbem natalis sancti Zenobii presbiteri, qui persecutione Diocletiani martyrio coronatus est. In Lucania sanctorum Quinti, Feliciani, Lucini, Sancti. Eodem die Metis civitate depositio sancti Terentii episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Amandus, monacus et sacerdos, professus sancti Kanuti Othnesei.

XII.[3] Obit Tova, soror nostra.

XIII.[1] Obiit Thorlof, mater nani, et Gummi scolaris.

XIII.[2] Item obiit frater Jacobus, sacerdos et canonicus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummæthorp.

XIV.[3] Anniversarium nobilis viri, fratris Tuvonis Olafson de hospitali sancti Spiritus Lundis tenebit procurator fabrice de duabus tabernis mercatorum situatis ex opposito pretorii versus orientem, que fuerunt empte cum pecunia ipsius T[uvonis] de quodam Gerechino Særynsson[1]) et scotate ad fabricam, cum tribus marchis denariorum sic dividendis, quod canonici, qui more solito interfuerint, habebunt X oras, vicarii dimidiam marcham, celebrantes dimidiam marcham, hospitale predictum II oras, pauperes III oras et pulsantes in turri I oram denariorum.

[29. Oct.] [A.] IIII Kal. Novembris. Civitate Tingitana passio sancti Marcelli centurionis, qui capitis abscisione martyrium consummavit sub Agricolao agente vices prefectorum pretorio. In Affrica passio sanctorum martyrum CCXX. In Nicomedia natalis sanctorum Kalendionis, Marcialis, Theophili, et alibi passio sancti Feliciani cum sociis suis.

[1]) Gerekin Særinsson, Borger i Lund, besegler 4. Apr. 1369 et Kjøbebrev — hans Segl viser et Bomærke — udsteder med fl. A. et Landstingsvidne 2. Febr. 1370 og giver 19. Jan. 1380 Domkirkens Byggefond Skjøde paa de to ovenfor omtalte Kjøbmandsboder (Sv. R. P. I. 269, 284, 460).

XII.[2] Obierunt Thorkil, Berengarius.

XIII.[1*] †Item IIII.⁰ kalendas Novembris[1]) obiit Eskillus, | sub- | diaconus[2]) et canonicus ecclesie sancte Marie et sancti

XIII.[1*] Laurencii Lundis, | qui dedit fratribus XII marcas argenti ad reparacionem domorum.[3]) |

XIII.[2] Item obiit frater Robinus, conversus sancte Marie de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIV.[2] Anno domini M.⁰CCC.⁰ quinquagesimo, crastino apostolorum Symonis et Jude,[4]) obiit dominus Thorkillus Byerneson,[5]) canonicus Lundensis, qui contulit pro anniversario suo quolibet anno in choro Lundensi celebrando unam curiam in Lokkethorp[6]) sitam, valentem in redditibus VI pund annone, ita quod de dictis redditibus dabuntur canonicis, qui vigiliis et misse die anniversarii sui interfuerint, XII ore denariorum, vicariis dimidia marcha, pauperibus scolaribus tres ore et pulsantibus in turri una ora denariorum. Si quid vero residuum fuerit, cedere debeat fabrice [Lundensis] ecclesie. Hujus autem curie ordinacio[7]) . . . .

[30. Oct.] B. III Kal. Novembris. Apud Affricam natalis sanctorum martyrum, Rogatiani presbiteri et Felicissimi, qui persecutione Decii et Valeri[an]i

---

[1]) »Item IIII⁰ kalendas Novembris« udelades i den yngre Gavebog.

[2]) Den yngre Gavebog har ligeledes: »subdiaconus«.

[3]) Tilføielserne i denne Notits hidrøre begge fra een og samme Haand.

[4]) ɔ: 29. Okt.

[5]) Lundekanniken Thorkel Bjørnsen (»Thorkillius Biernonis«), hvis Segl viser en fembladet Rose (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller. S. 87), afgav sammen med andre Kanniker i Lund 10. Mai 1334 et Løfte om Fuldbyrdelsen af Erkebiskop Karls Testamente (Dipl. Svec. IV. 377). 1341 var han, som tidligere omtalt (se foran S. 176 Note 2), en af Forstanderne for Domkirkens Byggefond, han betænktes 1345 og 1346 i Kannikerne Peter Jensen af Nims (se foran S. 93 Note 3) og Niels Bunkeflods (se foran S. 263 Note 9) Testamenter, af sidstnævnte indsattes han tillige til Testamentsexecutor (Dipl. Svec. V. 435, 608, 615), og forsegler 22. Dec. 1347 som Vitterlighedsvidne et Gavebrev (Dipl. Svec. V. 743). 28. Okt. 1350, Dagen før sin Død, gjorde han Testamente, i hvilket han bl. A. betænkte sin Søster Botilde (se ndfr. S. 286) og to Broder- eller Søstersønner (»nepotes«), Uffo og Johannes Niclesson, med Gaver (Dipl. Svec. VI. 231 f.).

[6]) Lockarp Sogn og By i Oxie Herred.

[7]) Jfr. Thorkels Testamente, hvor det hedder: »Et volo, quod hujus curie ordinacionem habeat tutor et procurator fabrice . . . . ecclesie.«

illustri sunt martyrio coronat[i]. De quibus] scripsit beatus Cyprianus in epistola ad confessores his verbis: »Ut sequamini omnes Rogatianum[a]) presbiterum, gloriosum senem, viam vobis ad gloriam temporis nostri gloriosa virtute et divina dignitate[b]) facientem, qui cum Felicissimo fratre nostro quieto semper et sobrio excipiens ferocientis populi impetum primum vobis hospicium in carcere preparavit et metator quodammodo vester nunc quoque vos antecedit«.

XII.[2] Obiit Svertin.

XIII.[2] Item obiit Signi, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[31. Oct.] **C. II Kal. Novembris.** In Galliis, oppido Wirma[n]densi, natalis sancti Quintini martiris, qui sub Maximiano imperatore martyrium passus est, et post anno quinquagesimo quinto inventum est corpus ejus revelante angelo et sepultum est VIII. kalendas Julii. Eodem die passio sancti Fullani[c]) episcopi et martiris. In Macedonia sanctorum Vitalis, Petri, Crescentii, Alterni. Eodem die passio sancti Eusebii martiris, cujus passio habetur, et passio sancti Philippi et vigilia omnium sanctorum.

XII.[2] Obierunt presbiter Haldin, Bosi, qui et Thorkil, Thora, Johannes, hujus loci scolaris ac bonæ indolis.

XII.[3] Item obiit Hagbarth, conversus sanctæ Mariæ Wibergis.

XIII.[1] Eodem die obiit Thidricus, conversus sancte Trinitatis de Høwith.

XIII.[1] †Item obiit Narwy, filius domine Lucie,[1]) cujus anniversarius servari debet annuatim de bonis | in Hiathorp. | [2])

XIII.[2] Item Kanutus Pætersson, qui reliquid fabrice ecclesie dimidiam marcam et mense canonicorum marcam denariorum.

[1. Nov.] **D. Kalendis Novembris.** Romæ sancti Cesarii martiris, et est ipsa die festivitas omnium sanctorum. Hæc festivitas sanctorum generalis est Romæ. Petente namque papa Bonefacio jussit Foca[s] imperator, in veteri fano, quod Panteon vocabatur, ablatis ydo[lo]latriæ sordibus ecclesiam sanctæ Mariæ semper virginis et omnium fieri martyrum, ut ubi quondam

a) Rogationum. b) dignatione. c) Faelani.

---

[1]) Se foran S. 141, jfr. S. 51 Note 3. — I Randen udfor Notitsen: »Nota«. (14. Aarh.).

[2]) Den yngre Gavebog har: »de bonis Ysgranathorp«. Det samme har der tydeligt nok ogsaa fra først af staaet her, men en Gang midt i 14. Aarh. er »Ysgranathorp« bleven rettet til »in Hiathorp«. Jfr. foran SS. 51, 67, 141 og 249, hvor samme Rettelse omtales foretaget. — Om Ysgranathorp og Hiathorp se foran S. 51 Note 4.

omnium non deorum sed demoniorum cultus agebatur, ibi deinceps fieret memoria omnium sanctorum. [In] Lingonica[a]) civitate, castro Divione, passio sancti Benigni presbiteri, qui cum Andochio presbitero et Tyrso diacono missus est a sancto Policarpo ab Oriente [in] Galliam tempore Aureliani[b]), qui predicatione ejus comperta vinctum et cesum ad se adduci precepit et rursus audita sermonum ejus constantia nervis durissimis eum cedi fecit et Terrentio comiti superandum tradidit. A quo post hæc ad trocleas extensus et cesus ac rursum carceri mancipatus mane ydola orando destruxit et reductus est in carcerem. Cui subulas X calentes in manibus infixerunt et cum plumbo remisso pedes in lapide perforato fixerunt et canes XII feroces cum [eo] incluserunt per VI dies, et attulit ei angelus panem celestem, subulas [abstulit], et eum de plumbo et ferro eripuit. Ad ultimum collum ejus vecte ferreo tundi et corpus lancea perforari jubetur. Quo facto columba nivea de carcere Christianis aspicientibus ad cælos ascendit, et odor svavissimus quasi Paradisi secutus est. Discedente Aurelia[no] a loco supervenit beata Leonilla et conditum aromatibus corpus non longe ab ipso carcere sepelivit. Eodem die natalis sancti Cesarii diaconi et Juliani presbiteri. Qvi, videlicet Cesarius, tempore Claudii veniens ex Affrica ad Terracinam Campaniæ civitatem, dum contra ydo[lo]latras proclamaret in publico, tentus a Firmino pontifice et in custodia reclusus, ubi diebus multis maceratus est. Deinde traditus est Leontio, consulari Campaniæ. Quem ille, cum verbis superare nequiret, jussit vinctum ante carpentum suum duci ligatis manibus [et] nudum usque ad templum Apollinis. Quo cum pervenissent (!), ad orationem ejus corruit templum et occidit pontificem Firminum. Post hoc reclusus in carcerem (!) a Luxurio primo civitatis fuit ibi annum et mensem unum. Deinde eductus in forum,[c]) a deo, dum oraret, celesti est luce circumdatus, ita ut ipse Leontius crederet et Cesarium, qui erat nudus, sua clamide indueret petiitque, ut baptizaretur et corpus et sanguinem Domini perciperet de manu Juliani presbiteri. Nec mora, dicta super eum oratione, tradidit spiritum III. kalendas Novembris. Tunc Luxurius jussit Julianum et Cesarium mitti in saccum et precipitari in mare, qui eodem die rejecti sunt ad litus et sepulti sunt ab Eusebio servo dei juxta urbem Terracinam, et idem Eusebius postea martyrium passus est cum Felice presbitero. Item eodem die depositio Severini monachi de [Ti]burtina civitate. Alibi depositio sancti Eustachii militis cum uxore et duobus filiis. Parisius civitate natalis sancti Marcelli episcopi et confessoris. In Colonia sancti Evergisli episcopi et confessoris.

XII.[3] Obiit Thrudo, conversus ecclesie sancte Trinitatis *in* Lundis.

XIII.[1] Item obiit Sægoth, conversus sancte Crucis.

XIII.[1] Item obiit Augustinus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[2] Item obiit Pætrus presbiter et canonicus de[1]) Dalby.

a) Lingonice. b) Juliani. c) foro.

[1]) Ordet »de« er skrevet to Gange.

XIII.[3] †Obiit dominus Petrus Hildulphi,[1]) hujus ecclesie canonicus, sub anno domini M.°CC.°XC.°IX.°, qui in
XIV.[2] sui memoriam reliquit curiam suam in | Wæmundahog østræ[2]) | in Wæmundahæret cum attinenciis suis universis, tam mobilibus quam inmobilibus, capitulo Lundensi ad anniversarium suum annis singulis innovandum, contulit et scotavit post mortem suam in perpetuum possidendam, condictionibus hiis adjectis, quod dimidia marca denariorum de redditibus ex dicta curia provenientibus pauperibus distribuatur in singulis suis anniversariis, et alia dimidia marca de eisdem redditibus ad oblaciones in missis animarum et vigiliis in dictis anniversariis deputetur. Reliqui vero redditus omnes de ipsa curia provenientes inter canonicos, qui ipsis anniversariis interfuerint, sive sint residentes sive non, equaliter dividantur. Insuper ordinacionem dicte curie canonico Lundensi, quicumque fabricam ecclesie Lundensis habuit pro loco et tempore, juxta condictiones premissas[3]) commiserat in perpetuum disponendam[4]) . . . .

XV.[1] Anniversarium Nicolai Petri de Glostorp,[5]) layci, tenebit procurator fabrice de I taberna carnificum in Skanør. Fabrica habeat terciam partem pensionis, canonici terciam, vicarii, pauperes et pro missis terciam partem, de qua in turri grossus.

[1]) Peter Hildulfsen var en af de Kanniker, som Domkapitlet efter Erkebiskop Jens Grands Fængsling 1294 beskikkede til at hæve og forvare Erkestiftets Indkomster. Han medunderskrev 15. Sept. 1299 Kapitlets Klage til Paven over den kort forud mod Erkestiftet med Kong Eriks Billigelse udviste voldelige Adfærd og fik 26. Sept. s. A. tilligemed to andre Kanniker fra Lund, Laurentius og Oddo, Fuldmagt af Erkebispen til paa hans Vegne at modtage det kongelige Gods i Lunds Stift, som var bleven ham tildømt af den pavelige Legat Isarnus (S. R. D. VI. 284, 343 ff., 326 f., jfr. Suhm. XI. 168, 293, 345). Ved Modtagelsesakten, som fandt Sted den paafølgende 13. Okt., var Peter Hildulfsen tilstede (S. R. D. VI. 337, jfr. 327, Suhm. XI. 345 f.).

[2]) Östra Wemmenhög Sogn og By i Wemmenhög Herred. Den yngre Gavebog har: »Wamudæhæret østræ, Wamundæhæret«.

[3]) Den yngre Gavebog har: »primas«, sikkert en Feilskrift.

[4]) I den ældre Gavebog og kun i den har der herefter oprindelig fulgt endnu nogle faa Ord, der senere bleve udslettede.

[5]) Glostorp Sogn og By i Oxie Herred.

XV.[1] Anniversarium[1]) Willelmi Dyeghn de I curia in Gessie[2]) tenebit procurator fabrice ecclesie Lundensis. Fabrica habebit terciam partem, canonici terciam, vicarii, pauperes et pro missis terciam partem, de qua in turri grossus.

[2. Nov.] **E. IIII Non. Novembris.** Natale sancti Victorini Pictabionensis episcopi, qui persecutione Diocletiani martyrio coronatus est. Eodem die sancti Ambrosii, abbatis monasterii Agaunensis. In Affrica natalis sanctorum Popliani, Victoris, Hermetis, Justi, Vitalis et Papiæ. Ipso die fit commemoratio omnium fidelium defunctorum.

XII.[3]* †Obiit Jacobus, diaconus, hujus ecclesie canonicus.[3])

XIII.[1] Item obiit Johannes, sacerdos, de Insula sancte Trinitatis ad succurrendum.

XIII.[2] Item obiit Brunildis, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[3. Nov.] **F. III Non. Novembris.** Apud Cesaream Capadotiæ natalis sanctorum Germani, Theophili, Cesarii et Vitalis, et alibi passio sanctæ Agricolæ virginis. Eodem die sancti Huberti[a]) episcopi.

XIV.[3]* In crastino comme[m]oracionis animarum[4]) anniversarium Jacobi Nicholai et uxoris ejus Thyræ, parentum domini Johannis Jacobi,[5]) canonici hujus ecclesie, cum

a) *Cuthberti.*

---

[1]) Denne Notits er indført med samme Haand som den umiddelbart foran gaaende.

[2]) Gessie Sogn og By i Oxie Herred.

[3]) Denne Notits hidrører fra samme Haand som Notitsen om Bero (Bjørn) under 5. Aug. (se foran S. 195), ligeledes er i Diakonlisten Beros og den lige efter følgende Jakobs Navne indførte med een og samme Haand.

[4]) ɔ: Dagen efter Alle Sjæles Dag eller 3. Nov.

[5]) Lundekanniken Johannes Jakobsen, der fører en til Høire vendt, gaaende Ulv i sit Skjold (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller S. 6, jfr. 87), var 1377 med til at afsige en Dom om Rise Kirke paa Ærø (S. R. D. I. 314) og besøgte derefter 1379 Universitetet i Prag (Daae, Matrikler over nord. Studerende. S. 4). Han omtales 6. Juli og 1. Nov. 1396 samt 3. Mai 1399 som Erkebispens Official (Dipl. Langeb., Familien Rosenkrantz's Hist. I. Dipl. S. 37) og 30. Juni 1402 som en af Forstanderne for Domkirkens Byggefond (Sv. Dipl. från och med 1401. I. 146) og var endnu 14. Nov. 1405 ikkun Kannik. Fjorten Dage senere, 30. Nov. 1405, er han bleven Dekanus, rimeligvis efter den tidligere paa Aaret afdøde Svend Saxtorp (se foran S. 55), og nævnes som saadan oftere i den følgende Tid (Sv. Dipl. från och med 1401. I. 512, 610, II. 32, 290, 472). Han levede endnu i Febr. 1419 (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 235), men ikke længe derefter maa han være død, da Dekanatet alt 1423 var gaaet over til hans Efterfølger,

liberis eorundem tenebunt tutores ecclesie de balneo apud sanctam Trinitatem cum tribus marcis denariorum et una ora taliter distribuendis, videlicet, quod canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, dentur XII ore denariorum, vicariis dimidia marcha, pauperibus dimidia marcha, pro missis eodem die inferius celebrandis dimidia marcha et pulsantibus in turri una ora.

[4. Nov.] **G. II Non. Novembris.** In Galliis, civitate Rotenus[a]), natalis sancti Amantii episcopi, cujus vita sanctitate et miraculis extitit gloriosa. In Affrica natale sanctorum Primi, Cesarii, Gregorii, Porphyrii. In Nicea natalis sancti Domnini.

XII.[2] Obiit Gunnur soror nostra, Margareta Danorum regina.[1])

XII.[3] Item obiit Age, sacerdos et canonicus de Tumathorp.

XIII.[2] †Obit dompnus Ingimarus, filius Benedicti, qui dedit ad fabricam ecclesie marcam argenti.

XIII.[2*] Obiit Blek, presbiter et canonicus sancte Crucis de Dalby.

[5. Nov.] **A. Nonis Novembris.** Zachariæ prophetæ, patris Johannis baptistæ. In Terracina, Campaniæ civitate, natale sanctorum Felicis presbiteri et Eusebii monachi temporibus Claudii imperatoris. Qui, videlicet Eusebius, cum sepelisset sanctos martyres Julianum et Cesarium et ad sepulchrum eorum orans ac jejunans multos converteret ad fidem, quos Felix presbiter baptizabat, tenti sunt ambo a Leontio, filio Leontii consularis, ob eam maxime causam, quia Cesarius patrem ejus Christianum fecisset. Ad forum ejus deducti, nec superati, inde carcere reclusi et nocte eadem, cum sacrificare nollent, decollati sunt atque in fluvium jactati. Quorum corpora venerunt usque ad mare et rejecta sunt ad litus atque a presbitero quodam de [Ca]pua nomine Quarto inventa. Quæ mox imposita vehiculo duxit in casam suam, et curiose querens etiam capita invenit adjunctaque corporibus sepelivit juxta sanctum Cesarium. In Cesarea Cappadotiæ natalis sanctorum Dom[n]ini, Epiphanii, Antonini. In Capua, civitate Campaniæ, natalis sanctorum Martiæ, Secundæ et Quarti.

a Redenis.

Johannes Laxmand (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller S. 6). Hans Testamente er af 21. Marts 1418 (Dipl. Langeb., jfr. S. R. D. VII. 262). I dette skjænker han Domkirkens Byggefond den ovenfor omtalte Badstue, »Pelæbathstughæ« kaldet, til Aartider for sig og sine Forældre. — Her skal dog endnu gjøres opmærksom paa, at Johannes Jakobsen ovenfor kun omtales som Kannik, Notitsen er altsaa efter al Sandsynlighed bleven indført og Gaven til Byggefonden gjort, før han blev Dekanus. I saa Fald indeholder Testamentet kun en Bekræftelse af hans tidligere Gave.

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 4. Nov.

XII.[2*] Obiit Aki.
XII.[3] Item obiit Tova, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri *in* Lundis.
XII.[3*] Obiit Botildis, sanctimonialis de eodem claustro.[1])
XIII.[3] Item obiit dominus Aslo presbiter, qui vicarius et custos[2]) hujus ecclesie fuit multis annis.
XIV.[2] Anno domini M.ºCCC.º quinquagesimo secundo, feria secunda post Omnium Sanctorum,[3]) obiit dominus Petrus Kanuti,[4]) hujus loci canonicus, cujus anniversarium tenebit rector altaris beati Thome juxta gradus[5]) de bonis collatis per eundem dominum Pe-

---

[1]) Denne Notits er skrevet med Rødt.

[2]) Custos havde at sørge for Tilveiebringelsen og Opbevaringen af, hvad der skulde bruges ved Gudstjenesten, f. Ex. Brødet og Vinen, Alterdugen o. s. v. saavel som for Belysningen i Kirken og for Klokkeringningen. Hans Virksomhed var altsaa beslægtet med og lignede en Del Sakristanens (se foran S. 231 Note 1), men der var den Forskjel, at medens Custos' Omsorg gjaldt det, der hørte til den daglige eller regelmæssige Gudstjeneste, havde Sakristanen Kirkeskattene, de Kostbarheder og Klenodier, som kun brugtes ved de store Fester og ved høitidelige Leiligheder, i sin Varetægt (Ph. Schneider, Die bischöflichen Domkapitel. S. 98 ff., jfr. Helveg, De dske. Domkapitler. S. 30).

[3]) ɔ: 5. Nov. 1352.

[4]) Peter Knudsen eller, som han ogsaa kaldes, Peter Helgsen eller Peter Helgsen kaldet Knudsen nævnes 23. Mai 1325 som Kannik i Lund og fik 14. Marts 1331 Årstad Kirke i Halland forenet med det Præbende, han da havde i Skanør og Falsterbo (Dipl. Svec. III. 685, 686; IV. 207 f.). Han var en af Udstederne af Forskrivningen af 10. Mai 1334 angaaende Erkebiskop Karls Testamente (Dipl. Svec. IV. 377), blev indsat til Testamentsexecutor 19. Sept. 1337 efter sin Slægtning Thorbern Laurentsen (se foran S. 256 Note 3) og 28. Okt. 1350 efter Thorkel Bjørnsen (se foran S. 276 Note 4) og betænktes desuden i begges Testamenter ligesom ogsaa i Peter Jensen af Nims (se foran S. 93 Note 3) 15. April 1345 (Dipl. Svec. IV. 575 f., VI. 232, V. 435). Hans eget Testamente er af 4. Nov. 1352. I dette, i hvilket han kaldes Kannik i Lund og i Slesvig, hedder det bl. A., at han efter sin Død vil begraves hos Kanniken Sven (se foran S. 5) foran St. Thomas Martyrs Alter, til hvilket han tidligere har skjænket ni Gaarde og nu skjænker en Gaard i Årstad Sogn. Blandt dem, han efterlod Gaver, var ogsaa det foran S. 234 Note 3 omtalte Præstegilde i Lund (P. v. Möller, Forn-Handlingar rör. Halland. S. 77, jfr. S. R. D. VII. 262, Suhm. XIII. 266 f.). Peter Knudsens Segl kjendes fra to Breve af 23. Sept. 1350, se Dipl. Svec. VI. 223 og Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller S. 4.

[5]) Dette Alter skal ifølge en gammel Paategning, der findes paa Peter Knudsens i foranstaaende Note omtalte Testament og lyder saaledes: »Testamentum P. Helghonis, qui fundavit altare b. Thomæ Cantuariensis infra chorum« (P. v. Möller, Forn-Handlingar rör. Halland. S. 79), være grundlagt af nævnte Peter Knudsen. Dette kan dog ikke forholde sig rigtigt (jfr. S. R. D. VII. 262), thi St. Thomas' Alter »juxta gradus« eller,

trum ad dictum altare in hunc modum, primo dabit canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, tres marchas denariorum, vicariis duas oras, pauperibus duas oras, pulsantibus in turri unam oram et celebrantibus ad omnia altaria die anniversarii sui XII oras denariorum.

[6. Nov.] **B. VIII Idus Novembris.** Toniza Affricæ natalis sancti Felicis. In hujus solempnitate quendam psalmum beatus Augustinus videtur exponere ad populum, ubi inter cetera de ejus passione sic loquitur: »Felix martyr, vere felix et nomine et corona, cujus hodie dies est. Noveritis autem fratres, non eum passum mortem, quam alii martyres passi sunt. Confessus enim dilatus est ad tormenta, a) alio die inventum est corpus exanime. Clauserant enim illi carcerem corpori, non spiritui. Quem illic parabant torquere carnifices, absentem invenerunt, perdiderunt sevitiam suam, dum jacebat exanimis, sine sensu illis, ne torqueretur, cum sensu apud deum, ut coronaretur.« In Oriente, civitate Theophili, sanctorum X martyrum, qui sub Sarracenis passi leguntur in gestis sanctorum XL. In Nicomedia natalis sanctorum Adriani, Juliæ, Eusebii. In Affrica sanctorum Donati, Pauli, Balsami b). In Galliis, civitate Redonis c), depositio sancti Melani episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Richardus, presbiter Roskeldensis.

XIV.[3] Anniversarium reverendi patris ac domini, domini Nicholai episcopi Roskildensis ecclesie,[1]) antea pre-

a) a tormento. b) Baliami. c) Redenis.

som det i nysnævnte Paategning kaldes, »infra chorum« var meget ældre. Det var nemlig utvivlsomt det samme Alter, der doteredes af den 1309 afdøde Kannik Knud (S. R. D. VIII. 462, jfr. foran S. 8) og af en Kannik ved Navn Sven, der levede i Begyndelsen af 13. Aarh. (se foran S. 5, jfr. S. 9), og vistnok det samme, om hvis Indvielse der findes en Notits under 4. Jan. (se foran S. 3). Derimod var dette Alter, der altsaa laa nedenfor Koret, forskjelligt fra det foran S. 62 omtalte St. Thomas Alter »supra gradus« ɔ: ovenfor Trappen, der førte op til Koret (jfr. Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 155 og 143). Om et tredie 1342 til Ære for St. Thomas stiftet Alter se foran S. 184 Note 3.

[1]) Niels Jakobsen af Ulfeldt-Slægten (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller. SS. 87 og 16, jfr. Barner, Familien Rosenkrantz's Hist. I. 74) var Kong Valdemar Atterdags »clericus« eller Sekretær, da han 12. Sept. 1356 af Pave Innocens VI. ved Provision fik et Kanonikat i Roskilde (N. khist. Saml. IV. 591 f.). Det skete efter Anmodning af Kongen, ved hvis Hjælp han ligeledes senere valgtes til Domprovst i Lund efter Niels Axelsen (Helveg, Khist. II 149, jfr. 147). Denne døde vistnok 1360, i ethvert Fald var Nils Jakobsen bleven Domprovst 23. Dec. 1360 (Kolderup-Rosenvinge, Gamle dske. Love. V. 82), og ansøgte det følgende Aar Paven om at stadfæste hans Valg. Stadfæstelsen blev givet 23. Okt. 1361 (N. khist.

positi Lundensis ecclesie, qui dedit capitulo Lundensi curiam suam patrimonialem in Østarsløf[1]) in Vytlanzhæret sitam, in qua antiqua domus lapidea est, cum piscatura in stangno ac aliis universis adjacenciis suis quibuscumque in eadem villa et in tota illa provincia tali condicione, quod tutores fabrice Lundensis ecclesie bona illa in sua ordinacione habeant et dabunt annuatim die anniversarii sui canonicis, qui vigiliis et misse more solito interfuerint, unum solidum grossorum, viacariis(!) dimidium solidum grossorum, pauperibus dimidium solidum grossorum, item X grossos ad missas ad altaria ecclesie inferiora, item II grossos in turri, et quicquid superfluum fuerit, cedat fabrice ipsius Lundensis ecclesie.

[7. Nov.] C. VII Idus Novembris. Natalis sancti Amarantii martiris. Apud Perusinam, Italiæ urbem, natalis sancti Hercula[n]i episcopi et martiris. In Nicomedia natalis sanctorum Polisi, Eustasii, Primi, Rogatiani. In Affrica natalis sanctorum Donati, Primæ, Juliæ. Metis civitate depositio sancti Ruphi episcopi et confessoris. Eodem die depositio sancti Willibrordi episcopi et confessoris.

XII.[2] Obiit Paulus de Hortethorp.[2])

XIV.[3*] Aniversarium domini Johannis Ryningh, cantoris

Saml. V. 848 f.). Et Par Maaneder senere, 31. Dec. 1361, da han i Kongens Ærinde skulde gaa til Avignon, ansøgte han, dog som det synes forgjæves, Paven om det Præbende i Roskilde, der tidligere paa Aaret var bleven ledigt ved Roskildekanniken Niels Jonsens Forfremmelse til Erkebiskop i Lund (N. khist. Saml. V. 851 f.), men fik 5. Marts 1364 paa Kongens Forbøn Løfte om et Prælatur i Roskilde, naar et saadant blev ledigt. Ved denne Leilighed kalder Kongen Niels Jakobsen sin »consiliarius«, og siger om ham, at han i hans og Rigets Tjeneste har haft meget Arbeide og mange Udgifter (N. khist. Saml. V. 854, jfr. Reinhardt, Valdemar Atterdag. S. 393). 18. Okt. 1368 døde saa Bispen i Roskilde Mag. Henrik Geertsen, Niels Jakobsen valgtes til hans Efterfolger (Suhm. XIII. 633, Helveg, Khist. II. 160) og sad siden i Roskilde Bispesæde til sin Død 18. Jan. 1395 (Suhm. XIV. 353). Forinedn, havde han 21. Mai 1391 skjænket Lunde Domkirkes Byggefond alt sit Fædrenegods i Österslöf, for at der i Lund skulde holdes en Aartid for ham (Suhm. XIV. 286, Sv. R. P. II. 213). Om hans Grav i Roskilde Domkirke se Løffler, Gravstenene i Roskilde Kjøbstad. S. 92 f.).

[1]) Nu Österslöf Sogn og By i Villands Herred.

[2]) Nu Hofterup Sogn og By i Harjager Herred.

Lundensis,[1]) de una curia in Bithinge makla,[2]) Wæmundahøxhæret, cujus reddituum dimidietas canonicis, altera vero dimidietas vicariis, pro missis, pauperibus scolaribus equaliter dividatur, I ora in turri.

[8. Nov.] **VII D. VI Idus Novembris.** Romæ natalis sanctorum IIIIor coronatorum. Claudii, Nicostrati, Simphoriani, Castorii et Simplicii, quos prefectus urbis cum per X dies minis et blanditiis in nullo penitus movere potuisset, tercio tormentis atrocibus vexatos jussit in medio mari precipites dari, sicque inmensis artati ponderibus in[a]) pelagi fluctibus inmersi sunt. In lo[co] mundo inter aquas corona martyrii eorum celebratur. In Affrica sanctorum Primi, Macharii, Justi et aliorum X et VIIIto. Eodem die sancti Willehadi confessoris.

XII.[3] Obiit Cristina, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Ingimarus, subdiaconus, ordinis fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[3] Item obiit dominus Gunnerus, presbyter, hujus ecclesie rector et sacrista.

[9. Nov.] **E. V Idus Novembris.** Romæ sancti Theodori martiris. Eodem die Romæ natalis sanctorum Clementis et Simphoriani. In Nicomedia natalis sancti Damasi. In Hispaniis natalis sanctorum Fausti et Marcialis.

a) a.

---

[1]) Johannes Petersen kaldet Ryning, der fører en damasceret Bjælke i sit Skjold (Henry Petersen, Dske. geistl. Sigiller. S. 5, jfr. Sv. R. P. I. 43), formodes at have været Sønneson af en Johannes Ryning, der var gift med en Datter af Gjældkæren i Skaane Niels Erlandsen (S. R. D. IV. 545. Tab. 5, jfr. 550). Han er muligvis den Johannes Petersen, Kannik i Lund, der i et Pavebrev af 15. Aug. 1345 (Dipl. Svec. V. 489 f.) siges at være bleven overfalden og fangen tilligemed nogle andre Kanniker (se foran S. 112 Note 3 og S. 217 Note 1) paa Hjemveien fra Paris, men kjendes iøvrigt som Kannik i Lund af Breve fra Aarene 1351—55. I et af disse Breve, et fra 29. Sept. 1351, omtales tillige en Søster af ham, ved Navn Marianne, som han var Værge for, og i et andet af 15. Aug. 1355 en Broder Absalon Petersen af Grælunde, med hvem han i Fællesskab eiede en Gaard i Steninge, Halmstad Herred i Halland (P. v. Möller, Forn-Handlingar rör. Halland. S. 75, 78, 80 f.; Sv. R. P. I. 34, 43, 60, 67). Naar han er bleven Kantor i Lund, vides ikke, før 1388 kan det under alle Omstændigheder ikke være skeet, da Mathias Sivikini dette Aars 16. Mai endnu var Kantor (Sv. R. P. II. 151). Johannes Ryning, som, efter hvad der siges i et Tingsvidne fra Wemmenhög Herred af 8. Juli 1392 (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 136. jfr. Sv. R. P. II. 240), nylig var død, kom derfor kun til at beklæde Kantorembedet i kort Tid. Efter nævnte Tingsvidne skjødede Margrethe Petersdatter, Enken efter Thord Hildason af Brunestate, med sin Søn Peter Thordsens Samtykke til Kanniken Peter Simonsen paa Domkapitlets Vegne en Gaard i Store Bedinge til en Aartid for Johannes Ryning.

[2]) Se foran S. 85 Note 2.

XII.[2] Obierunt Godwinus, monacus et sacerdos de Sanctis, et Windane, subdiaconus, Dalbyensis canonicus . . . .

XIV.[2] Anno domini M.⁰CCC.⁰ quinquagesimo obiit nobilis matrona, domina Botildis Byernedoter,[1]) que contulit fabrice ecclesie Lundensis pro anniversario suo quolibet anno in choro Lundensi celebrando duas curias in Alestæthæ[2]) in Færshereth sitas, valentes annuatim in redditibus duas marchas et II oras denariorum, quarum redditus taliter dividantur, ita quod canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, dabitur una marcha denariorum, vicariis due ore, scolaribus et aliis pauperibus tres ore et pulsantibus in turri una ora denariorum, et si quid residuum fuerit, cedat fabrice ecclesie supradicte.

[10. Nov.] [F.] **IIII Idus Novembris.** In territorio Agatensi, in Cesarione, natalis sanctorum martyrum, Tyberii, Modesti et Florentiæ, qui tempore Diocletiani variis tormentis cruciati martyrium compleverunt. Romæ depositio sancti Leonis episcopi. In Antiochia Demetrii episcopi, Aniani[a]) diaconi, Eustosii et sotiorum ejus. Aurelianis depositio Monitoris episcopi.

XIV.[2] Anniversarium Petri Nicholai,[3]) quondam Lundensis scolastici, qui legavit capitulo Lundensi dimidietatem taberne sue in parte orientali fori Lundis, quam emit ab Ewerardo sartore,[4]) cujus dimidia pensio cedat canonicis, et dimidia vicariis et scolaribus equaliter, de qua turri ora denariorum. Nota! dimidietas pensionis ejusdem taberne cedit altari sancti Sepulcri.

[11. Nov.] [G.] **III Idus Novembris.** In Galliis, civitate Turonis, natalis sancti Martini episcopi et confessoris, qui tres mortuos suscitavit et multas virtutes fecit. Eodem die in Scitia,[b]) metropoli Frigiæ Salutariæ, passio sancti

a) Amenesi. b) Seitia.

---

[1]) Denne Botilde Bjørnsdatter var Søster til den under 29. Okt. omtalte Kannik Thorkel Bjørnsen (se foran S. 276 Note 4) og nævnes i dennes Testamente af 28. Okt. 1350 (Dipl. Svec. VI. 232).

[2]) Alestad By i Kärrstorp Sogn, Färs Herred.

[3]) Han gjorde sit Testamente 12. Dec. 1359 (Sv. R. P. I. 134 f., jfr. foran S. 270 Note 2, S. R. D. VII. 261 og Suhm. XIII. 395 f., hvor dog Testamentets Dato feilagtigt er angivet at være 14. Dec.).

[4]) Se foran S. 270 Note 2.

Mennæ martiris, qui persecutione Diocletiani et Maximiani, cum esset miles nobilis generis ex Ægyptiorum provincia ortus, abrenuncians [militiæ] terrenæ primo cælesti regi secreta conversatione in heremo militavit, deinde nataliciis prefatorum imperatorum procedens ad publicum ac se Christianum libera coram ipsis voce declarans traditus est Pirro duci torquendus. A quo primum duris verberibus cesus, ita ut plateæ locus ejus sanguine repleretur, deinde [in] eculeo exungulatus et lampadibus circum latera adustus, per tribulos et sudes ferreas ligatis manibus ac pedibus tractus, plumbatis quoque collo et maxillis graviter contusus, novissime fixis in oratione genibus et domino Jesu Christo gratias agens gladio cesus est, et corpus ejus igni traditum, quod furtim a Christianis ereptum et aromatibus conditum debita veneratione curatum est. Item Lugduni natalis sancti Verani episcopi, cujus vita fidei et virtutum merito illustris fuit. Romæ natalis sanctorum Valentini, Feliciani, Victorini.

XIV.² Nota! Hic debent canonici habere de moneta X marchas¹) . . . . pro anniversario domini Christo . . . . sex marchas denariorum . . . . et aliis regibus per . . . . .

XIII.¹ Obiit Ascerus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis.

XIV.³˙ Anniversarium cujusdam Uffonis Petri dicti Dyækn,²) subdiachoni Lundensis dyocesis, in cathedrali ecclesia Lundensi apud sepulcrum domini Petri Symonis³) ibidem canonici celebrandum cum quatuor solidis grossorum, quos de conventu claustri Dalbyensis quolibet anno circa festum beati Michaelis dominus cantor Lundensis ecclesie sublevet, in hunc modum, ut sequitur, particulariter dividendis. Primo inter canonicos II solidi grossorum, item inter vicarios VI grossi, item inter pauperes VI grossi, item dentur fabrice Lundensis

---

¹) Maaske er det de 10 Mark skaanske Penge, Kong Christopher II. gav Kannikerne i Lund (se foran S. 193 f.), der her omtales.

²) Af et Brev fra Prioren og Konventet i Dalby af 9. Aug. 1395 fremgaaer det, at Uffe Petersen kaldet Diækn — der tilføies intet til Oplysning om, hvad Stilling han indtog — til Bedste for sin og sine Forældres Sjæle havde skjænket Kannikebordet i Dalby en Gaard i Trelleborg paa det Vilkaar, at Dalby Kloster efter Giverens Død hvert Aar ved Mikkelsdagstide skulde betale Kantoren i Lund 4 Skilling til en Aartid i Lunds Domkirke for Uffe og hans Forældre (Registr. capituli Lund. mscr. Nr 278).

³) Peter Simonsen fik 23. Okt. 1361 Pavens Stadfæstelse paa sin Beskikkelse til St. Nicolai Kirke i Lund (Nykhist. Saml. V. 848) og nævnes derefter i Aarene 1366—92 som Kannik i Lund (Sv. R. P. I. 217, 437, Stobæus, Tria monumenta antiqua Lund. S. 32 og foran S. 285 Note 1 Slutn.). † 30. Apr. 1395 (Corylander, Berättelse om Lunds Domkyrka. S. 141.

ecclesie V grossi, item pro missis inferius in ecclesia tenendis XVI sterlingi, pulsantibus in turri dabitur una ora denariorum.

[12. Nov.] [A.] **II Idus Novembris.** Apud Affricam commemoratio sanctorum Archadii, Paschasii, Probi et Eutichiani, qui ex Hispania oriundi, cum apud Sigiricum Wandalorum regem merito sapientiæ et fidelis obsequii cari clarique haberentur nec in Arrianam perfidiam, cui ipse deditus erat, ullatenus declinare paterentur, excitato in rabidissimam[a]) iram barbaro, primo proscripti, deinde in exilium acti, tum[b]) atrocissimis suppliciis excruciati, ad postremum diversis mortibus interempti illustri martyrio mirabiliter occubuerunt. In Affrica natalis sanctorum Maurilii et Publii. In Colonia sancti Cuniberti episcopi et confessoris. In Cesarea Cappadotiæ sanctorum Germani, Theophili, Cesarii et sancti Eusebii martiris. Eodem die sancti Livini episcopi et martiris.

XII.[2] Obierunt Farthin presbiter, Sveno monacus et sacerdos de Sanctis.

XIII.[2] Item obiit Tovo, presbiter sancte Crucis de Dalby.[1])

XIII.[1] †Anno dominice incarnacionis millesimo cc.⁰ iiii.⁰ obiit Kanutus rex Danorum,[2]) vir magne devocionis et Christiane religionis amator, qui inter cetera sue frugalitatis[3]) beneficia universa monasteria infra Daciam et loca, que infirmorum ospitalia instituta sunt, larga munificencia ditavit, sicque in bona confessione Christum confitens finem vite digne memoria commendavit.

XIII.[1] †Eodem die obiit Petrus, diaconus, hujus loci canonicus.

XIII.[2] Item obiit frater Ketillus, conversus ecclesie apostolorum Petri et Pauli in Tummæthorp.

XIV.[1] Anno domini M.⁰ CCC.⁰ septimo obiit Bertrandus, hujus loci prepositus.

a) paradissimam. b) accitum.

---

[1]) Denne Notits er, skjøndt yngre end den efterfølgende om Kong Knud, i Haandskriftet indført foran denne.

[2]) 1204, hvilket baade den ældre og den yngre Gavebog angive som Kong Knud VI's Dødsaar, er som bekjendt ikke rigtigt. Kong Knud døde Tirsdagen d. 12. Nov. 1202 (S. R. D. I. 164, V. 456, jfr. Suhm. VIII. 643) og blev begravet i Ringsted (Kongegravene i Ringsted Kirke. S. 23 f., jfr. S. 56 ff.).

[3]) Den yngre Gavebog har: »fragilitatis«.

[13. Nov.] **B. Idibus Novembris.** Ravennæ[a]) natalis sanctorum martyrum, Valentini, Solutoris, Victoris. In Tracia natalis sanctorum Edicti, Eutičis, Ermogenis. In Cesarea Capadotiæ natalis sanctorum Antonii, Gehennæ et Adriani cum sociis suis. Turonis depositio sancti Brictii episcopi et confessoris et sanctæ Aldegundæ virginis. In Italia natalis sancti Columbani Scotti.

XIV.[1] †Anno domini M.º CCC.º decimo nono obiit Ericus Erici, dictus Menveet,[1]) rex Danorum,[2]) vir austerus et magnus rector, qui in fine vite sue legavit cuilibet conventui infra Daciam decem et octo magnos florenos, qui etiam construxit domum divitem Ottonie pro pauperibus scolaribus,[3]) cujus aniversarius teneatur.

[14. Nov.] **C. XVIII Kal. Decembris.** Apud Traciam, civitate Eraclea, natalis sanctorum martyrum, Clementini, Theodoti, Filumini. Eodem die natalis sancti Eraclii.

XII.[2] Obierunt Thormath, Thurgir, Karl *D.* . .

XIII.[1] Item obiit Margareta, monialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[3*] (¶ Obiit[4])

XIV.[3*] | Notate bene, quod | Johannes Wlfsson, villanus in

XIV.[3] Malmøghæ, anno domini M.º CCC.º octogesimo quinto[5]) contulit reverendo capitulo Lundensi dimidiam curiam suam, in qua residet, fere ex opposito capelle fratrum predicatorum ad australem partem platee in Malmøghæ,

a) *Ravenna.*

---

1) I den yngre Gavebog: »Mennewet«.

2) Kong Erik Eriksen (Menved) døde i Roskilde St. Brictii Dag (13. Nov.) efter forinden at have gjort Testamente og blev begravet i St. Bents Kirke i Ringsted (Hvitf. 609 f., Suhm. XI. 847 ff., Kongegravene i Ringsted Kirke. S. 32 ff., jfr. S. 69).

3) Se Engelstoft, Odense Byes Hist. 2. Udg. S. 74, jfr. Vedel Simonsen, Odense Byes ældre Hist. 2. Hefte S. 22.

4) Dette »obiit«, der af Langebek antoges at høre med til den efterfølgende Antegnelse om Johannes Ulfsen (». . . Johannes Wlfson villanus obiit in Malmoghæ o. s. v.«), er tilligemed det foranstaaende Paragraftegn, der skal fremhæve, at et nyt Stykke eller Afsnit begynder, skrevet i Linien ovenover nævnte Antegnelse og med samme Haand som de tre første Ord i denne.

5) 10. Febr. 1384 gav Johannes Ulfsen fra Malmø til Kapitlet i Lund Halvdelen af sin iboende Gaard — den anden Halvdel eiede Kapitlet fra tidligere Tid — paa det Vilkaar bl. A., at der, som ovenfor nævnt, skulde holdes to Aartider (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 108). Denne Gave henføres imidlertid ovenfor til Aar 1385, hvad enten dette nu er skeet af Uagtsomhed, eller Gaven 1385 er bleven bekræftet f. Ex. ved Testament.

cum domibus et fundo, prout patet in litera donacionis et scotacionis sue capitulo data, tali condicione, quod capitulum tenebit post mortem ipsorum amborum duo anniversaria annuatim, unum videlicet pro uxore sua Cecilia Thythemanzdoter et suo primo marito Hynzechino Leghæ juniore et aliud pro anima dicti Johannis Wlfsson, dabitque quolibet die dictorum anniversariorum pauperibus unum solidum grossorum, vicariis dimidium solidum grossorum, pulsantibus II grossos in (?) turri et fabrice Lundensis ecclesie omni anno solidum grossorum. Reliqum (!) cedat capitulo, unde debent (!) tenere solempniter missam et vigilias in choro cum X missis inferius in ecclesia quolibet dictorum dierum. — Viventibus illis una missa in choro tantum tenetur pro defunctis. — Nota, quod reliqua medietas istius curie prius attinebat et attinet capitulo Lundensi ad mensam Arindalæ,[1]) quam nunc tenet magister Jacobus.[2])

[15. Nov.] [D.] XVII Kal. Decembris. Antiochiæ natalis sanctorum Donati, Restituti, Valeriani, Fructuosæ cum aliis XII. In Affrica sanctorum Secundi, Fidentiani et Marcialis.

XII.[2] Obierunt Agelwardus, monacus et sacerdos, prior sancti Kanuti . . . .

XII.[2*] Obiit Tola, filia Gorith.

XII.[3] Item obiit Asmoth so | ror nostra, |

XII.[3] . . . . *et* filius ejus Petrus.

XII.[3] Et Hermannus, levita et monachus

[16. Nov.] E. XVI Kal. Decembris. Natale sancti Eucherii, episcopi Lugdunensis, admirandæ fidei, vitæ et doctrinæ viri. Qui ex nobilissimo senatorum ordine ad religiosam vitam habitumque conversus, diu in agro suo super fluvium Durentiam intra septa speluncæ sponte conclusus Christo servivit jejuniis et orationibus vacans. Defuncto autem pontifice Lugdunensi cum universa ecclesia juxta morem a se antiquitus observatum triduanis jejuniis et obsecrationibus, qui gubernationem ejusdem ecclesiæ suscipere deberet, sibi

---

[1]) Arendala By i Hardeberg Sogn, Torna Herred.

[2]) Mag. Jakob, Kannik i Lund, nævnes i Johannes Ulfsens Gavebrev af 10. Febr. 1384 (se foregaaende Side Note 5) og i et Brev af 3. Mai 1399 (Barner, Familien Rosenkrantz's Hist. I. Dipl. S. 37).

posceret a Domino revelari, cuidam puero apparens in visu angelus Domini. »Est«, inquit, »senator quidam, Eucherius nomine, super fluvium Durentiam retrusus in specu, qui relictis omnibus, quæ possidebat, secutus est Dominum. Ad hunc adducendum pergite et vobis illum pastorem constituite, quoniam a Domino est [electus].« Quæ cum puer senioribus diluculo retulisset, omnipotenti deo cunctis fratribus convocatis gratias egerunt, missoque cum clericis ad prefatum locum archidiacono, qui tunc ecclesiæ curam gerebat, invenerunt eum, sicut eis Dominus revelaverat. Cumque illi archidiaconus rem, propter quam venerat, indicasset, cepit cum juramento dicere, se voluntarium de specu non egressurum nec cum eo, nisi ligatus duceretur, iturum. Cumque diu talia repeteret, archidiaconus effracto muro speluncæ eduxit eum et, juxta quod ipse juraverat, vinctum[a]) perduxit Lugdunum. Quem pari animo unoque consensu clerus et populus sibi eligens sacerdotem in pontificali cathedra solempniter collocavit. Hujus uxor Galla in sancto habitu deo serviens, speluncam ejus ingressa omne illic vitæ suæ tempus in studio religionis exegit. Duæ ipsorum filiæ, quarum una Consortia, altera Tullia vocabatur, virginitatis, gratia et signorum gloria claruerunt. In Affrica natalis sanctorum Ruphiani[b]), Marci, Valerii[c]), Honorati et alibi Secundiani, Aureliani, Marcelli et depositio beati Othmari confessoris.

XII.[3] *Obiit Liutgerus, Roscheldensis canonicus.*

XIV.[3] Anno domini M.⁰ CCC.⁰ XC.⁰ primo obiit nobilis vir Two Petri de Haræbierghæ,[1]) cujus aniversarium tenebit fabrica de una curia in Wirkøyæ[2]) et uno(!) colonia ibidem et alia curia in Tarstæthæ in parochia Tythorp,[3]) ita quod redditus earundem in tres partes equaliter dividantur. Primo canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, unam partem, fabrice secundam partem, tertiam vicariis et pauperibus et in turri tutores erogabunt.

a) junctum. b) Niphiani. c) Valerini.

[1]) Tue Petersen af Haræbierghæ, nu Hardeberga, en Sædegaard Ø. f. Lund i Torna Herred, førte samme Vaaben som Slægten Rani, et delt Skjold med en Hjortevie i første og tre Bjælker i andet Felt. Han var blandt de 38 Væbnere, som tiltraadte Landefreden for Skaane af 10. Nov. 1380 (Suhm. XIV. 520, fr. 89), og gjorde endnu som Væbner 27. Juli 1387 et Mageskifte med Kapitlet i Lund (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 258). Med sin Hustru Cecilie, Johan Ufs Datter, havde han en Søn, Peter Tuesen, og en Datter, Christine, død før 1406. Cecilie ægtede efter Tue Petersens Død Ridderen Bent Piik, der 17. Juni 1406 gjorde Skifte med sin Stedsøn Peter Tuesen (Molb. og Petersen, Dske. Dipl. og Breve. S. 261 f.). Se iøvrigt Styffe, Skandinavien under Unionstiden. 2. Uppl. S. 57.

[2]) Se foran S. 76 Note 5.

[3]) Tarstad By i Tirup Sogn, Rönneberg Herred.

[17. Nov.] **F. XV Kal. Decembris.** Apud Pontum natalis sancti Gregorii Neocesariensis episcopi et martiris, qui magna signorum ac miraculorum gloria preditus inter cetera quodam tempore, ut ecclesiæ faciendæ locus sufficeret, montem precibus movit. Eodem die Cordubæ in Hispaniis passio sanctorum martyrum Aciscli a) et Victoriæ, ubi ob commendationem preciosæ mortis eorum eodem die rose orte divinitus colliguntur. Romæ trans Tyberim natalis sanctæ Ceciliæ. In Nicomedia natalis sancti Ammonis. Cartagine natalis sanctorum Dubitati, Tusci, Valentini. Aurelianis depositio sancti Aniani episcopi et confessoris. Item eodem die natale sanctæ Tecle virginis.

XII.[3] Obiit Paulus, presbiter, Dalbyensis canonicus.

XII.[3] Item obiit Alwinus, dictus Clemens.

XV.[1] Anniversarium domini Jacobi Absolonis militis[1]) tenebit procurator ecclesie Lundensis fabrice cum una marcha argenti de pensione unius curie in Malmøye, dicte curia Awe Rask. Canonicis II solidi grossorum, vicariis VI grossi, pro missis I solidus grossorum, pauperibus XVI grossi, in turri II grossi.

[18. Nov.] **G. XIIII Kal. Decembris.** Antiochiæ b) natalis sancti Romani, qui tempore Diocletiani, cum Asclepiades prefectus ecclesiam irrumpere eamque funditus conaretur evertere, ceteros Christianos hortatus est, ut ei contradicerent. Unde eum protinus vinctum sibi exhiberi jussit et Christum constantissime confidentem primum eculeo extendi deinde plumbatis graviter et fustibus cedi post hæc etiam novacula acutissima maxillas ejus radi fecit. Tunc ad peticionem ejus puerum parvulum induci precepit. Quem Romanus Christi nomen invocans, utrum unum an plures deos melius esset colere,

a) Eyscli. b) Antiochia.

---

[1]) Jakob Axelsen (Thott) var Broder til den ndfr. under 7. Dec. nævnte Peter Axelsen og ligesom denne Son af Ridderen Axel Aagesen af Herthalef, nu Härlöf. Han skrives til »Syothorp«, nu Sjörup i Ljunits Herred, senere til Krageholm i Herrestad Herred og nævnes som Væbner 1376 og følgende Aar indtil 1396 1397 er han bleven Ridder og omtales som saadan endnu 1405 (Sv. R. P. I. 372, 393, II. 282, jfr. Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 113, Aarsber. fra Geheimearch. II. 25, 27, Hvitf. 597, 610, Molb. og Petersen, Dske. Dipl. og Breve. S. 42, 66 f., 142 f., Sv. Dipl. från och med 1401. I. 445). 1388 skjænkede han til Domkirkens Byggefond sin Gaard i Malmö, der beboedes af Aage Rask, paa det Vilkaar, at der skulde holdes en Aartid for ham og en for hans Hustru, Margrethe Bondesdatter (Due), med samme Ceremonier som ved Erkebiskop Magnus' Aartid (se Sv. R. P. II. 151 og foran S. 148). Han er død før 4. Okt. 1419, paa hvilken Dag hans to Sønner Axel og Bonde holdt Skifte efter ham, og ligger tilligemed sin Hustru begravet i St. Petri Kirke i Ystad (jfr. Styffe, Skandinavien u. Unionstiden. 2. Uppl. S. 64 f., Sjöborg, Saml. för Nordens Fornälsk. III. 107, Brunius, Skånes Konsthist. S. 665).

interrogavit, ut ex ejus confessione prefectus confunderetur. Cumque puer, unum deum solum credendum esse, dixisset, indignatus Asclepiades catomo eum suspendi ac verberari et postremo etiam decollari jussit. Erat autem nomen puero Baralas. Romanus vero rursus eculeo suspens[us] ungulis exaratur et ad rogum ardentem, in quem precipitaretur, perductus est, sed orante eo venit repente imber inundans[a]) et extinxit ignem. Post hæc jussit ei lingvam absci[n]di. Quo facto cum Christum voce clarissima collaudaret, reclusus in carcerem et ad extremum laqueo strangulatus est. Eodem die in eadem urbe natalis sancti Esichii, qui sub prefato imperatore, cum esset miles et preceptum audisset, ut quisque non sacrificaret ydolis [cingulum militiæ deponeret], cingulum soluit. Ob hanc causam imperator colobio indutum primo eum in gyneceum dedit, dein ligato in dextera ejus saxo ingenti in fluvium precipitari jussit. In Hispaniis, Corduba civitate, passio sanctæ Teclæ virginis.

XII.[2] Obiit Wiman de Colonia, dictus Uabec.

XII.[3] Obiit pie memorie Absalon, prior sanctimonialium sancte Marie Roskildis et beati Lucii canonicus et sacerdos.

XIII.[2] Obierunt frater Thidricus et frater Thorstanus, sacerdotes, de ordine fratrum minorum.

XIII.[2*] Item obiit Kætelbernus, canonicus de Dalby.

XIV.[3] (¶Aniversarium nobilium Cristyarni Most,[1]) Johannis Most,[2]) Margarete Jønissæ,[3]) Ingeborgis Cristyarns,[4]) Achonis Star,[5]) Margarete Akes[5]) et Olavi Grubbe[6])

a) *inundans*.

---

[1]) Væbneren Christiarn Most og hans Fader Niels Christiarnsen ere omtalte foran S. 260 Note 1.

[2]) Johannes Josephsen, »thæn man kallær Most«, til Jorthbyærghe, nu Stora Jordberga i Wemmenhög Herred, nævnes som Væbner i Breve fra 1398—1419 (Sv. R. P. II. 338, Sv. Dipl. från och med 1401. I. 590, II. 279 f., 650, Styffe, Skandinavien under Unionstiden. 2. Uppl. S. 64). — Der er foran S. 37 nævnt en »dominus Johannes Most« og ligeledes S. 238 en »Johannes Most in Jorthbyærghe magle«, at sidstnævnte er den samme som Væbneren Johannes Josephsen, kan der næppe være Tvivl om, hvorimod den førstnævnte, bl. A. fordi han kaldes »dominus«, vistnok maa være Kanniken Johannes Most (se om ham foran S. 260 Note 1).

[3]) Vistnok foranførte Johannes Josephsens Hustru.

[4]) Forannævnte Væbner Christiarn Most's Hustru, der 1402 gav Gods i Toverup i Ø. Flakkebjerg Herred til St. Peters Kirke i Næstved, og hvis Dødsdag, 21. Dec., er optegnet i »Calendarium Nestvediense« (S. R. D. IV. 317, 327, 392).

[5]) Væbneren Aage Star var tilstede paa Danehoffet i Nyborg 1377 (Aarsberetn. fra Geheimearch. II. S. 25, 27). Hans Hustru er sikkert den strax efter nævnte Margarethe Akes.

[6]) Væbneren Oluf Grubbe til Eskildstrup, senere til Bregentved, skjænkede 1382 Gods til Sorø Kloster og til St. Peters Kloster i Næstved (S. R. D.

tenebunt tutores fabrice de bonis in Tarstathæ,[1]) que idem Cristyarnus donavit eidem fabrice cum tribus marchis cum dimidia denariorum hoc modo dividendis, quod canonici, qui interfuerint, habebunt XII oras, vicarii dimidiam marcham, pauperes III oras, pulsantes I oram et ad missas I marcham.

[19. Nov.] **VI. A. XIII Kal. Decembris.** Romæ, via Appia, natalis sancti Maximi presbiteri et martiris, qui persecutione Maximini passus positus est ad sanctum Sixtum. Apud Viennam sanctorum martyrum, Severini, Exuperii et Feliciani, quorum corpora post multa annorum curricula ipsis revelantibus inventa et a pontifice urbis, clero et populo honorifice sublata in basilica sancti Romani, quæ etiam predictæ civitatis parte orientali sita est, cum digno honore condita sunt. In Cesarea natalis sanctorum Maximi, Mutiani, Neofori. Augustiduno depositio sancti Simplicii episcopi.

XII.[2] Obiit Albricus presbiter.
XII.[3] Item Johannes, abbas sancte Trinitatis Lundis.[2])
XIII.[2*] Eodem die deposicio sancte Elyzabeth langravie.[3])
XIV.[1] †Anno ab incarnacione domini M.⁰ CCC.⁰ quarto obiit dominus Jacobus, canonicus, venerabilis patris domini Lundensis cellerarius, qui ad anniversarium suum in
XIV.[1*] choro tenendum contulit curiam suam, | de qua XII ore denariorum, | in qua resedit, et dimidiam curiam
XIV.[1*] | in Akathorp[4]) norræ in parochia Retheslef, ita quod quidquid ex eis proveniat, totum cedat canonicis. |

[20. Nov.] **B. XII Kal. Decembris.** Romæ natalis sancti Pontiani papæ, qui Maximiano adversum ecclesiarum sacerdotes persecutionem com[mo]-

IV. 509, 395). Samme Aar fik han sig noget Gods i Sjælland tilskjødet (Suhm. XIV. 108 f.). Oluf Grubbes Navn findes opført i »Obituarium Nestvediense« (S. R. D. IV. 326).

[1]) Se foran S. 291 Note 3.

[2]) Johannes, Abbed i Hellig Trefoldighedsklostret i Lund, var c. 1173 tilstede som Vidne ved en Skjødning (Codex Esrom. ved O. Nielsen. S. 90 f.) og underskrev 1180 Erkebiskop Absalons Bekræftelse af Odense Knudsbrødres Privilegier (Dipl. A.-Magn. I. 266). Han omtales i et Brev uden Datum fra Abbed Vilhelm i Æbelholt til Abbeden i Prémontré, Hugo († 1189), som »vir simplex et rectus et recedens a malo« (Dipl. Svec. I. 114, jfr. Note 1 foran S. 208).

[3]) Elisabeth, en Datter af Kong Andreas af Ungarn, fødtes 1207, ægtede 14 Aar gammel Landgreve Ludvig IV. af Thüringen og døde 19. Nov. 1231. Paa Grund af sin hellige Vandel blev hun 1. Juni 1235 af Pave Gregor IX. optaget blandt Kirkens Hellige, hvorefter den høitidelige Altersættelse fandt Sted 1. Mai 1236.

[4]) Åkarp By i Reslöf Sogn, Onsjö Herred.

vente cum Ypolito presbitero Sardiniam deportatur, ibique fustibus mactatus martyrium consummavit. Corpus ejus a beato Fabiano papa relatum atque in cimiterio Calisti sepultum est. Apud Siciliam, civitate Messana, sanctorum A[m]peli et Gaji. In Eraclea natale sanctorum Bassi, Dionisii, Orionis. In Antiochia natalis sanctorum Basilii, Dionisii. Taurinis civitate natalis sanctorum Octavi, Solutoris[a], Adventoris et Agapitæ virginis.

XII.[2] Obiit Wisten.

XIV.[2] Aniversarium m. d. b.

XIV.[2] †Anno domini M.⁰ CCC.⁰ triscesimo quinto, die beate Cecilie virginis[1]) obiit magister Petrus Thorkilli,[2]) qui pro aniversario suo in choro Lundensi tenendo dedit I curiam in Waam,[3]) cujus pensionis dimidietas canonicis, quarta pars vicariis et reliqua IIII pars pauperibus erogetur.

XIV.[2] Anno domini millesimo ccc.⁰ xxx⁰ ix⁰ obiit dominus Laurentius Petri, quondam sacrista Lundensis ecclesie, in die sancti Pontiani.

[21. Nov.] C. XI Kal. Decembris. In Italia, monasterio Bobio,[b]) natalis sancti Columbani abbatis, qui multorum cenobiorum fundator[c]) [et innumerabilium pater] extitit monachorum, multisque virtutibus clarus quievit in senectute bona. In Antiochia natalis sanctorum Basilei, Auxilii, Matroni et alibi natalis sanctorum Demetrii, Quintiani, Sisinnii, Saturnini et Eutici.

XII.[2] Obiit Inga, mater venerabilis Azeri, Danorum primi archi episcopi.[4]).

XIII.[1] Item obiit Estridis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicholai de Bose.

a) Salvatoris. b) Euouio. c) et fundator.

---

[1]) Ordene »die beate Cecilie virginis« (ɔ: 22. Nov.) ere forbigaaede i den yngre Gavebog.

[2]) Ved Brev af 30. Juni 1330 (Dipl. Svec. IV. 166) skjodede Ivar Aagesen en Gaard i Vom til Mag. Petrus Eskilli, Præst ved St. Nikolai Kirke i Lund. Muligvis er »Eskilli« her en Feilskrift for »Thorkilli«, herom lader der sig imidlertid nu Intet oplyse, men hvad der sikkert er udenfor al Tvivl, og hvad den korte Regest viser, der ledsager Brevet og er af følgende Indhold: »Pro anniversario Mag. Petri Torkilli una curia in Wam« (jfr. S. R. D. VII. 253), er, at den af Ivar Aagesen afhændede Gaard er den samme som den, Peter Thorkelsen efter det ovenfor meddelte gav til en Aartid for sig. Peter Thorkelsen blev iøvrigt samme Aar, 1330, beskikket til Kapellan ved et af Erkebiskop Karl stiftet Kapel og betænktes 1334 i samme Erkebiskops Testament (Dipl. Svec. IV. 183, 375).

[3]) Vomb eller Vom Sogn og By i Färs Herred.

[4]) Se foran S. 107 Note 4.

XIII.[1]* Item obiit pie memorie Ingimarus, abbas ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Hemmingus, sacerdos, de ordine fratrum minorum Lundis.

XIII.[3] Item obiit frater Tullius, sacerdos et lector ordinis fratrum predicatorum Lundis.

[22. Nov.] **D. X Kal. Decembris.** Romæ passio sanctæ Cæciliæ virginis, quæ sponsum suum Valerianum et fratrem ejus Tyburtium ad credendum Christo et ad martyrium perduxit, qui(!) et ipsa deinde martirizata est, ignem quidem superans sed ferro occisa, sub Almachio urbis prefecto. In Capadotia natalis sanctorum Longini, Leontii et Fausti.

XII.[2] †Obiit Amundus,[1]) hujus loci canonicus et sacerdos.

XIII.[3] †Anno incarnacionis dominice M.⁰CC.⁰LXXX.⁰VI.⁰ rex Ericus,[2]) pie recordacionis Cristofori regis quondam filius, pugionibus impiorum occubuit in nocte beate Cecilie a suis in proprio lecto crudelissime trucidatus. Cujus anima in pace eterna requiescat.

XIII.[3]* †Eodem die obiit domina Botildis, condam uxor domini Thordonis dicti Thaat,[3]) ad cujus anniversarium in choro Lundensi singulis annis innovandum habet capitulum Lundense unam curiam in Øthæslef,[4]) ad orientalem partem ville sitam, in Othænhæret, cum mobilibus et inmobilibus, duas marcas denariorum annis singulis solventem, ex quibus II ore ad sacrificium deducantur. Reliquum inter canonicos et vicarios, qui vigiliis et misse dicti anniversarii sui inter-
XV.[1] fuerint, equaliter dividatur.[5]) | Ista curia commutata est in unam curiam in Hunebyæryæ.[6]) |

---

1) Er opført paa Presbyterlisten. Jfr. iøvrigt Nekrologiet under 22. Nov.

2) Kong Erik Christophersen (Glipping) myrdedes Natten til 22. Nov. (St. Cæcilie Nat) 1286 i Landsbyen Finderup og begravedes i Viborg Domkirke (Suhm. X. 931 ff. 943 f., Hist. Tidsskr. VI. 452 ff., A. D. Jørgensen, Bidrag til Nordens Hist. i Middelalderen. S. 113 ff., Hist. Tidsskr. 4. Række. IV. 90 ff., 663 ff., Ursin, Stiftsstaden Viborg. S. 106 f.).

3) Se foran S. 108 Note 2, jfr. S. 249.

4) Se foran S. 201 Note 2, jfr. S. 208.

5) Her ender Notitsen i den yngre Gavebog.

6) Om Hunneberga se foran S. 129 Note 5. — 17. Apr. 1408 mageskiftede Væbneren Jonas Jensson af Öslöf en Gaard i Hunneberga for en Domkapitlet tilhørende Gaard i Öslöf (Sv. Dipl. från och med 1401. II. 31 f., jfr. S. R. D. VII. 255).

[23. Nov.] E. VIIII Kal. Decembris. Romæ natalis sancti Clementis episcopi et martiris, de quo apostolus Paulus ait: »cum Clemente et cæteris cooperatoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitæ«. Hic quartus post beatum Petrum [Romane ecclesie] prefuit, siquidem secundus Linus [fuit], tercius Cletus, sed sub persecutione Trajani martyrio coronatur, et nominis[a] memoria usque hodie Romæ extructa sibi ecclesia custoditur. Qui jubente predicto Trajano missus est in exilium trans Pontum mare[b]) [in eremo], ubi multis ad fidem vocatis per miracula et doctrinam ejus precipitatus est in mare ligata ad collum ejus anchora, sed recessit mare orantibus discipulis ejus per tria milia, et invenerunt corpus ejus in archa saxea in templo marmoreo angelicis manibus constructo et anchoram juxta. Eodem die Metis civitate depositio sancti Clementis, primi Metensium pontificis. Item eodem die natalis sanctæ Felicitatis, matris VII filiorum martyrum, quæ jubente Antoni[n]o decollata est pro Christo. [Apud] Beturicas civitate[m] natalis sancti Fateri presbiteri et alibi sancti Trudonis confessoris.

XII.[2] Obiit Erland.

XII.[3]* Item obiit Rozierus, presbiter, sancte Crucis ecclesie canonicus.

XIII.[1] †Item obiit Theta, que dedit nobis medietatem substantie sue.

XIII.[1] Item obiit Sunda, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIV.[2]* Anniversarium domini Nicholai, dicti Flotstok, presbiteri de curia Undeasæ in parochia Væsøghe[1]) in Sundra Halland. De cujus redditibus levent canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, II marchas, vicarii dimidiam marcham, pauperes III oras et pulsantes in turri oram.

[24. Nov.] F. VIII Kal. Decembris. Romæ sancti Crisogoni martiris, qui persecutione Diocletiani post longa vincula et carceres pro constantissima Christi confessione toleratos capite cesus et in mare projectus martyrium consummavit. Scriptum in passione sanctæ Anastasiæ. Eodem die sancti Crescentiani, qui erat cum Cyriaco[c] diacono et Largo et Smaragdo in carcere sub persecutione Maximi[ani], filii Diocletiani.[d]) Eductus autem de carcere jubente Carpasio vicario suspensus est in eculeum, inde fustibus cesus atque unguibus rasus diutius, deinde flammis circum latera ejus appositis diu ustulatus emisit spiritum et ab Johanne presbitero sepultus est in cimiterio Priscillæ. Illo tempore Maxim[ian]us interfecit sororem suam Artemiam. Scriptum in gestis Marcelli papæ.

a) *omaris.* b) *maris.* c) *Tyriaco.* d) *Maximiani.*

---

[1]) Nu Vessige Sogn i Årstad Herred, Halland.

XII.[2] Obierunt Orm monacus et sacerdos, Thuri.
XII.[3] Item obiit Toko, laicus, monachus Herivadis.
XII.[3] Item obiit Arena . . . . . mater Nicholai et Hildradi.
XIII.[3] Item obiit Thyrgerus, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

[25. Nov.] **G. VII Kal. Decembris.** Natalis sancti Petri episcopi Alexandriæ, qui cum esset omnibus adornatus virtutibus, in scripturis quoque divinis nulli a) fere priorum inferior, sacerdos et hostia dei, subito rapitur atque ex Maximini b) precepto capite obtruncatur. Cum quo simul et alii plures ex Ægypto [episcopi] trucidantur. Scriptum in Hystoria Ecclesiastica libro nono. Alibi Lucani, Martiani, Claudiani. Eodem die Juliani, Cunctorii, Quiriacæ. | Eodem die Alexandrie passio sancte Katerine virginis et martiris, que multis floruit signis et virtutibus in nomine Domini.

XII.[3*] Obiit Amilius, conversus ecclesie sancte Trinitatis.
XIII.[1] Item obiit Nicholaus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum.
XIII.[2] Eodem die obiit dominus Bero, prior, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis de Dalby.

[26. Nov.] **A. VI Kal. Decembris.** Natalis sancti Lini papæ, qui post Petrum primus Romanam ecclesiam tenuit annis XII et martyrio coronatus sepultus est in Vaticano. Hujus Lini Paulus in epistola ad Timotheum meminit. Apud Alexandriam natalis sanctorum martyrum, Fausti c) presbiteri et Dii et Ammonii. Romæ natalis sanctorum Syrici et Saturnini. In Aquileja natalis sancti Valeriani episcopi et confessoris.

XII.[2*] Obiit Møther, sanctimonialis, professa sancti Nicolai Ripis.[1])
XII.[3] Obiit Glip, conversus sancte Marie in Herivado.
XIII.[1] Item obiit Kæteløgh, soror sancti Thiodgari.[2])

[27. Nov.] **B. V Kal. Decembris.** Augustiduno depositio Amatoris episcopi. Apud Italiam natalis sanctorum martyrum, Agricolæ et Vitalis, quorum corpora, cum essent posita inter sepulchra Judeorum et populo Christiano prorsus incognita, beatus Ambrosius ipsis martiribus revelantibus apud

a) nullius. b) Maximiani. c) Faustini.

---

[1]) St. Nikolai Fruekloster i Ribe nævnes første Gang 1215, men antages dog, hvad der ogsaa bestyrkes ved denne Notits fra Slutn. af 12. Aarh., at være stiftet noget tidligere. Jfr. J. Kinch, Ribe Bys Hist. og Beskr. indtil Reformationen. S. 46, 510 og Daugaard, De danske Klostre. S. 425.
[2]) Jfr. foran S. 241 Note 2.

Bononiensem civitatem repperit, queque[a]) extructa ecclesia cum magna fidelium leticia et demonum[b]) pœnis confitentium merita martyrum[c]) sub altari[d]) deposuit. In Galliis, civitate Regensi, natalis sancti Maximi episcopi, qui a prima ætate virtutum omnium gratia preditus primum Lirinensi cenobio producitur, deinde Regensis ecclesiæ episcopus signis et prodigiis inclitus extitit, deinde inter alia gesta magnifica tres mortuos vivens, unum tactu, quo ad sepulchrum vehebatur, loculi mortuum suscitavit. In Nicomedia natalis sanctorum Petri, Sereni.

XIII.[2] Obiit Sveno, diaconus, Lundensis canonicus.[1])

[28. Nov.] **C. IIII Kal. Decembris.** Sancti Silæ[e]) apostoli, qui cum beato Paulo gentibus evangelium predicavit. In Syria natalis sanctorum Trophimi, Theodoli, Eucherii, Julii, Eusebii.

XII.[2] Obiit Mactildis, laica.

XII.[3] Obiit Ymma, soror nostra.

XII.[3*] Item obiit Cristina.

XII.[3*] †Anno[2]) dominice incarnationis M.⁰CC.⁰XXXI.⁰ obiit felicis memorie Danorum rex Waldemarus Tercius[3]) XIIImo sue coronationis anno,[4]) qui puer regio diademate
XIII.[1] sublimatus | maturam inolite mansvetudinis· innocentiam perseveranter ad omnes conservavit, patre suo domino rege Waldemaro Secundo tam coronationis sue quam inmature mortis tempore regni principatum regaliter gubernante. |

a) quique. b) demonis. c) martyres. d) altare. e) Silex.

---

[1]) Vistnok den Sveno, der er opført som den næstsidste paa Diakonlisten og maaske ligeledes den Lundekannik Sven, der tilligemed Sacer, Dekanus i Lund (se foran S. 42 Note 2) og Kanniken Hakon (se foran S. 75 Note 1) i Aug. 1253 var i Rom i et Ærende for den udvalgte Erkebisp Jakob Erlandsen og Kapitlet i Lund (Dipl. Svec. I. 364). Samme Sven er det maaske ogsaa, der 1. Sept. 1253 af Pave Innocens IV. fik Tilladelse til, foruden sit Kanonikat og Kirken i Hubu eller Hoby, at modtage endnu et geistligt Beneficium i Lunds Stift (Dipl. Svec. I. 365), og som var tilstede ved Udstedelsen af Jakob Erlandsens Stadsret for Kjøbenhavn 13. Marts 1254 (O. Nielsen, Kjøbenhavns Diplomatarium. I. 21).

[2]) I den yngre Gavebog haves denne Antegnelse under 27. Nov.

[3]) Kong Valdemar II's og Dronning Dagmars Søn, Kong Valdemar III., saaredes ved et Vaadeskud paa Refsnæs ved Kallundborg og døde 28. Nov. 1231, hvorefter han stedtes til Hvile i Ringsted St. Bents Kirke (Suhm. IX. 606 ff., Kongegravene i Ringsted Kirke. SS. 29 f., 66 f.).

[4]) Kong Valdemar III. blev kronet i Slesvig By St. Hansdag 1218 (Suhm. IX. 309); det var altsaa ikke i sit trettende, men i sit fjortende Kroningsaar, han døde.

XIII.² †Item¹) obiit Johannes, canonicus Lundensis, scolaris, filius Bovonis.

[29. Nov.] D. III Kal. Decembris. Vigilia sancti Andreæ apostoli, et Romæ natalis sancti Saturnini martiris et Sennis et Sisinnii diaconorum sub Maximiano. A quo primum inter alios dampnati ad fodiendam harenam, ad faciendas thermas Diocletianas, deinde in carcere diu sunt macerati, ubi multos gentiles docentes baptizabant, et denuo adducti, vincti catenis ac nudis pedibus ante prefectum urbis Laoditium jussi sunt in eculeum levari et attrahi nervis et fustibus ac scorpionibus cedi, quibus etiam postmodum flammas ad latera jussit apponi et depositos de eculeo capite truncari. Quorum corpora cum Johanne presbitero colligens Thrason, vir Christianissimus, qui de facultatibus suis martiribus multa ministraverat, sepelivit in predio suo, via Salaria. His in medio certamine positis crediderunt duo milites Papias et Maurus, qui mox comprehensi a Laoditio et non multo post martyrio coronati sunt. Scriptum in gestis Marcelli papæ. Eodem die apud Tolosa[m] natalis sancti Saturnini martiris, qui temporibus Decii in capitolio ejusdem urbis a paganis tentus, eo quod ad ejus presentiam omnes ipsorum dii obmutefacti nullum sacrificantibus ex more possent dare responsum, tauro ad victimam preparato funibus religatus est. Quo vehementius stimulato a summa capitolii arce per omnes gradus precipitatus capite colliso excussoque cerebro et omni corpore dilaniato dignam Christo animam exalavit. Cujus nunc sacrum corpus in ecclesia condigno honore celebratur. Ipso die Romæ natalis sanctorum Crisanti, Mauri et Dariæ virginis, quæ ad predicationem ejus conversa est. Qui post multas, quas a) [pro] Christo lucrati fuerant, passiones a Celerino urbis prefecto jussi sunt via Salaria b) in harenario deponi atque illic viventes terra et lapidibus obrui.

XII.² Obierunt Algerus, frater Arnfinni presbiteri, Liuthild, laica, soror nostra.

XII.³* Et Benedictus, presbiter, canonicus Dalby.²)

XII.² Et Walbertus, subdiaconus et monachus sancti Petri *in . . . . um.*

XIII.² Item obiit frater Robertus, sacerdos, de ordine fratrum predicatorum Lundis.

[30. Nov.] E. II Kal. Decembris. In civitate Patras provinciæ Achajæ natalis beati Andreæ apostoli, qui etiam apud Scitiam c) predicavit. Cujus

a) multorum, quos. b) Salutaria. c) Sitiam.

¹) Denne Notits findes i den yngre Gavebog under 27. Nov.
²) Vistnok den Benedikt, Kannik i Dalby, der siges at have været tilstede 1188 ved et Kirkemøde i Lund (S. R. D. I. 282, VII. 190).

sacra ossa vicesimo Constanti[n]i anno imperatoris Constantinopolim translata sunt. Romæ natalis sanctorum Castuli, Maurili, Centuli, Theodoli,

XII.[3] Martinus obiit.

[1. Dec.] F. Kalendis Decembris. Romæ natalis sanctorum Candidæ, Lucii et Marinæ, Amboni, Filati. Noviomo a) civitate sancti Eligii episcopi. Eodem die commemoratio sanctorum martyrum Papi[n]i et Mansveti episcoporum, qui tempore Wandalicæ persecutionis sub Geysirico rege Arrianorum apud Affricam pro fidei catholicæ defensione candentibus ferri laminis toto corpore adusti gloriosum agonem consummaverunt. Quo in tempore etiam alii episcopi adsunt, Quodvultdeus Cartaginensis b), Valerianus, Urbanus, Crescens et qui vocabatur Habet Deum et Eustachius et Crisonius et Felix et Ortulanus et Florentianus, propter eandem veritatis predicationem gravissimo dampnati exilio in confessione pietatis cursum vitæ suæ consummaverunt. In Affrica Victoris, Rogati. Item eodem die in civitate Virdunensi natalis sancti Agerici episcopi.

XII.[2] Obiit Toca. Et Martinus, conversus sanctæ Mariæ Wibergis.

XII.[2*] Item obiit Trugundis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XII.[3] Et Arina, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicolai de Bosø.

XIII.[3] Item obiit Agnes, sanctimonialis ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

[2. Dec.] G. IIII Non. Decembris. Romæ natalis sanctorum Primiti[vi], Potentiani, Viviani. In Mauritania natalis sanctorum Securini, Victorini, Fortunati, Agnetis, Secundæ.

XIII.[1] Obiit Michael, Dalbuensis prior.[1])

XIII.[1] †Item obiit Etta, uxor Thurgilli de Hambre,[2]) que dedit fratribus dimidiam partem substantie sibi attinentis.

XIV.[3] Anno domini M.° CCC.° XC°, anno videlicet jubileo,[3]) obiit vir venerabilis in curia Romana, dominus Johannes

a) Nouiono. b) Chouuldeus Cortaginensis.

[1]) ɔ: Provst i Dalby Kannikekloster. Jfr. foran S. 194 Note 3 og Daugaard, De dske. Klostre i Middelald. S. 162.

[2]) Stora Hammar Sogn og By i Skytts Herred (S. R. D. IX. 277).

[3]) Pave Urban VI. havde kort for sin Død udskrevet et Jubelaar til Aaret 1390 (Helveg, Khist. II. 188 f.).

Nicholai,[1]) ecclesiarum Lundensis et Roskildensis canonicus et cancellarius archiepiscopi Petri, qui dedit et scotavit capitulo Lundensi pro suo anniversario annuo curiam suam, Lundis sitam in parochia sancti Botulphi ad orientem ab ecclesia, cum domo lapidea ad angulum aquilonaris partis platearum tali condicione, quod *Johannes* . . . . et sui heredes ipsam teneant, quam diu dederint capitulo annuatim pro pensione tres marchas denariorum bonorum, de quibus canonici habebunt XII oras, vicarii tres oras, pauperes dimidiam marcham, item pro missis tres oras, item in turri oram.

[3. Dec.] **A. III Non. Decembris.** Tingi metropoli a) Mauritaniæ Tingitanæ natalis sancti Cassiani martiris gloriosi, qui passus est sub Aurelio Agricolao. In Nicomedia natalis sanctorum Merobi, Claudii et Felicis. In Affrica sanctorum Magni, Johannis, Stephani, Victoris, Martini. In Bononia sanctæ Agricolæ et Cassiani.

XII.[2] Obiit Cristina, laica.

XIII.[2] †Item obit Petrus, diaconus, hujus loci canonicus, qui dedit ecclesie et fratribus V marcas argenti.

[4. Dec.] B. II Non. Decembris. Com[m]emoratio sanctorum confessorum, Armogastis, Archinimi et Satyri, qui apud Affricam tempore Wandalicæ persecutionis sub Geysirico rege Arriano, cum essent lucidissima membra ecclesiæ Christi et pravitatem Arrianorum libertate catholica frequenter arguerent, pro confessione veritatis multa et gravia perpessi supplicia atque obprobria, cursum gloriosi certaminis impleverunt. Romæ sanctæ Barbaræ virginis, Yracli, Chri-

a) In Gimetropoli.

---

[1]) Johannes Nielsen, der, som det ovenfor meddeles, var Kannik i Lund og i Roskilde og Kantsler hos Erkebiskop Peter Jensen, har maaske i sidstnævnte Egenskab ledsaget Erkebispen, da denne, efter i April 1390 at være bleven valgt, begav sig til Rom for at modtage den pavelige Indvielse og Palliet Erkebispen forlod vistnok atter Pavestaden i Slutningen af Okt. s. A., men hans Kantsler fandt sin Grav der. Johannes Nielsen havde, efter hvad der ovenfor siges, skjænket Kapitlet en Gaard i St. Bothulfi Sogn i Lund paa det Vilkaar, at en Johannes — vistnok Giveren selv — og hans Arvinger skulde have Nytten og Brugen af den, saalænge de udredede tre Mark Penninge aarlig til Kapitlet, men kort før han drog til Rom, havde han 25. April 1390 overdraget denne Nyttes- og Brugsret til Bonde Jensen, Borger i Lund, og forpligtet denne og de fremtidige Besiddere af Gaarden til aarlig 6. Dec. eller senest otte Dage derefter at betale Domkapitlet de omtalte tre Mark Penninge (Sv. R. P. II. 185).

stiani, Prudenti s. In Laoditia metropoli Felicis, Merobii. Floriaco adventus corporis sancti Benedicti.

XII.[2] Obiit West*mannus*, qui et Sven, frater Gerri.[1]) Thorkul.

XII.[2*] ✝Item obiit Nicolaus, magister et subdiaconus, hujus loci canonicus.

XIII.[1] ✝Item obiit Sibbo,[2]) sacerdos, hujus loci kanonicus, qui dedit fratribus terram in Hildishøgh,[3]) solventem X solidos denariorum.

[5. Dec.] **C. Nonis Decembris.** In Affrica apud coloniam Tebestinam natalis sanctæ Crispinæ, quæ temporibus Diocletiani et Maximiani, cum sacrificare noluisset, jussu Anulini[a]) proconsulis decollata est. Item in Affrica sanctorum Humili, Felicis, Julii, Potamiæ, Crispini, Trophimi, Euarpion[is] et aliorum octo. Eodem die natalis sancti Dalmatii martiris et alibi Fulgentii et Amantii.

XII.[2] Obiit Ulf laicus, Thorkil, conversus et monacus Omnium Sanctorum.

XII.[2] Ønder presbiter.

XII.[3] Et Hugo, conversus sancte Trinitatis.

XIII.[2] Item obiit frater Henricus de ordine fratrum predicatorum Lundis.

XIII.[2] Item obiit frater Kanutus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis de Øwitdis.

XIV.[2] Anno[4]) domini M.⁰ CCC.⁰ XXXV.⁰ obiit Nicholaus Yrth laycus in Blecongia, cujus aniversarium tenebitur cum duabus marchis | Nicholaus Yrth laycus de curia in Øyæ prope Øystathæ[5]) | cum una colonia, | ita quod canonici habeant XII oras, vicarii II oras, pauperes II oras.

a) *Amiliani.*

[1]) Uden Tvivl det samme som Geri. Jfr. O. Nielsen, Olddanske Personnavne. S. 29. Langebek (S. R. D. III. 572) har læst: »Grim«.

[2]) Findes opført paa Presbyterlisten.

[3]) Hilleshög By, Herslöf Sogn, Rönneberg Herred. Den yngre Gavebog har: »Hildishagh«.

[4]) Den, der c. 1335 indførte Notitsen om Niels Yrth (Urt), glemte efter »duabus marchis« Ordene »de curia in Øyæ prope Øystathæ«, som senere med behørigt Henvisningstegn tilføiedes i Randen med en anden Haand. I Slutn. af 14. Aarh. har Nogen opfrisket ikke alene den utydelig skrevne Notits men ogsaa, dog kun til Dels, Tillægget i Randen og ovenover dette tilføiet: »Nicholaus Yrth laycus«. Endelig skreves i 15. Aarh. Ordene »cum una colonia« i Randen.

[5]) ɔ: Öija Sogn og By i Nærheden af Ystad, Herrestad Herred.

XIV.[2] Nota! Anniversarium Unna Scanings[1]) de quadam taberna institorum, ita quod canonici levent tresdecim oras denariorum, fabrica dimidiam marcham, vicarii dimidiam marcham, pauperes duas oras, pulsantes in turri oram denariorum. Que valet annuatim tres marchas denariorum.

[6. Dec.] **D. VIII Idus Decembris.** Sancti Nicolai episcopi Mirrehorum[a]) Liciæ In Affrica natalis sanctorum Zeloti, Fortunati, Hermogenis et Gati.

XIII.[1] Obiit Kætellus, frater noster.

XIII.[2] †Item obiit magister Blek,[2]) diaconus, hujus ecclesie canonicus.

XIII.[2] Obiit Thonna, soror ecclesie sancte Marie et Omnium Sanctorum Lundis.

[7. Dec.] **VII. E. VII Idus Decembris.** Commemoratio sanctorum Dionisiæ, Dativæ, Leontiæ et Emiliani medici et religiosi viri nomine Tercii et Bonefacii et Servicii et Victoris et Majorici adolescentis, qui omnes [in] persecutione Wandalica sub Hunirico rege Arriano apud Affricam pro confessione fidei catholicæ, et ne ab Arrianis rebaptizarentur, gravissimis et innumeris suppliciis excruciati confessorum Christi numero adnumerari meruerunt. E quibus predictus adolescens Majoricus Dionisiæ matris exhortacionibus roboratus in certamine confessionis spiritum reddens cursum palmiferum consummavit. Romæ natalis sancti Euticiani. Antiochiæ natalis sanctorum Policarpi, Theodosi[b]).

XII.[2] †De domo sancti Laurentii obiit Conradus,[3]) presbiter et decanus.

XII.[2*] Atque Eschilus B. f.[4]) occisus est.

XIV. Obiit La (?).

a) Mirrenorum. b) Theodoli.

---

[1]) Jfr. ndfr. den yngre Gavebog under 5. Dec.

[2]) Lundekanniken Mag. Blek eller Niels Blek, som han kaldes foran S. 188, hvor hans Moder Inga nævnes, var tilstede ved et Mageskifte 15. Okt. 1241 (Dipl. Svec. I. 297). Hans Navn findes paa Diakonlisten, hvor det er indført med samme Haand som den 3. Okt. 1241 afdøde Domprovst Eskilds (jfr. ndfr. Nekrologiet under 3. Okt.). En Datter af ham, Margrethe, der var Priorinde i St. Peters Nonnekloster i Lund, er nævnt foran S. 4. Niels Blek maa altsaa have været gift, og det uagtet han som Diakon efter den kirkelige Lovgivning var forpligtet til Cølibat, men, som bekjendt, var det endnu i Begyndelsen af 13. Aarh. saa daarligt bevendt med Cølibatslovens Overholdelse blandt Geistligheden i Danmark, at der baade 1222 og 1228 var pavelige Legater herinde for at virke for denne Sag (Helveg, Khist. I. 511 ff., 530 ff.).

[3]) Se ndfr. Nekrologiet under 7. Dec.

[4]) Maaske: »Benedicti filius«

XIV.[3] Obiit[1]) nobilis vir Petrus Absolonis,[2]) filius domini Absolonis Achonis militis de Herthalef, qui pro anniversario suo dedit fabrice Lundensis ecclesie duas curias in Skyæftelyungæ[3]) in parochia Vestra Wram, in quarum una residet Petrus Magni et (in) altera Thrugillus. Quarum curiarum redditus in tres partes equalas(!) dividantur, prima fabrice Lundensis ecclesie, secunda canonicis, qui missis et vigiliis interfuerint, tercia vicariis et pauperibus detur, de qua parte unus grossus in turri.

[8. Dec.] **F. VI Idus Decembris.** Romæ natalis sancti Euticiani papæ, qui rexit ecclesiam anno uno et sub Aureliano imperatore martyrio coronatus sepultus est in cimiterio Calixti. Qui et ipse per diversa loca CCCXL duos martyres manu sua sepelivit. Item Romæ natalis sancti Eusebii episcopi, Urani presbiteri et Successi episcopi. Treveris depositio Eucharii episcopi.

XII.[2] Obiit Richardus subdiaconus.

XII.[2*] Item obiit Petrus, canonicus et sacerdos ecclesie sancte Crucis de Dalbu.

XIII.[1] Item obiit Johannes ejusdem loci canonicus.

XIII.[1] *Item* . . . . .

XIV.[2] Anniversarium[4]) Uffonis Niclesson de Lokkethorp[5]) tenebit tutor fabrice ecclesie Lundensis de bonis in Faghreholt[5]) in Gæreshæret in hunc modum, primo

---

[1]) I Haandskriftet er denne Notits overstreget.

[2]) Se foran S. 292 Note 1. Væbneren Peter Axelsen (Thott) til Herthalef levede endnu 1. Mai 1371 (Sv. R. P. I. 306), men var død 25. Apr. 1376, da hans Enke Juliane Petersdatter (Grubbe) til Domkirkens Byggefond skjænkede de ovenfor nævnte to Gaarde til en Aartid for ham (Sv. R. P. I. 372). Med nævnte Juliane havde han en Søn, Axel Petersen, Faderen til de ni Axelssønner (P. v. Möller, Bidrag till Hallands Hist. I. 101 ff.) og to Døtre, nemlig Kristine, første Gang gift med Ridderen Jakob Mus, der døde før 1396 eller rettere før 12. Mai 1395 (se foran S. 233 Note 6 og Sv. R. P. II. 287), anden Gang med Ridderen Mogens Munk (P. v. Möller, Bidrag till Hallands Hist. I. 87 f. sammenholdt med Molbech og Petersen, Danske Diplomer. S. 63 f.), og Petronille, gift med Ridderen Niels Svendsen til Ellinge, der førte to Sparrer i sit Vaaben (Sv. R. P. II. 287, 292, 294, jfr. Molbech og Petersen, Danske Dipl. S. 63 f., Styffe, Skandinavien under Unionstiden. 2. Uppl. S. 55).

[3]) Nu Skjettelunga By i V. Wram Sogn, Gärds Herred.

[4]) Denne Notits er paa Begyndelsen nær ligelydende med Notitsen foran S. 72 om Johannes Nielsen og skrevet med samme Haand som denne.

[5]) Se foran S. 72 Note 1. — Lokkethorp er nuværende Lockarp Sogn og By i Oxie Herred.

dabit canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, XII oras denariorum, vicariis dimidiam marcham, ad XII altaria pro missis dimidiam marcham denariorum, pauperibus III oras et pulsantibus in turri I oram denariorum.

[9. Dec.] G. V Idus Decembris. Natalis sanctæ Leochadie virginis, quæ temporibus Diocletiani et Maximi[a]ni a prefecto Hispaniarum Datiano apud Toletum dira carceris custodia macerata est, ubi cum gravissimos beatæ Eulaliæ et reliquorum martyrum, qui a Datiano interficiebantur, audisset cruciatus, genibus in oratione positis inpollutum Christo spiritum reddidit. In Affrica sanctorum Petri, Successi, Basini, Porphyrii, Urbani. In Antiochia sanctorum Geronti[i], Pollentiæ, Silvanæ,[a] Valentini, Felicis et Euticiani.

XIII.[1] Obiit pie memorie Julfridis, priorissa ecclesie sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Quinto idus Decembris obiit Thrugillus, sacerdos et monacus Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.[3]* Anniversarium[1]) Petri Eskilsson de Bosathorp,[2]) Margarete uxoris sue et parentum erorumdem(!) tenebitur de residencia canonicali, in qua est domus lapidea, contigua cymiterio sancti Thome ad aquilonem, ita quod dimidia pars reddituum ipsius curie cedat canonicis, quarta pars vicariis et residua quarta pars pro missis et pauperibus, de qua ad turrim I ora.

[10. Dec.] [A.] IIII Idus Decembris. Apud Emeritam, Hispaniæ civitatem, natalis sanctæ Eulaliæ virginis, quæ, cum esset annorum XIII, jussu Datiani presidis plurima tormenta perpessa, novissime in eculeo suspensa et exungulata faculis ardentibus ex utroque latere appositis, hausto igne reddidit spiritum et cernentibus Christianis in spetie columbæ niveæ cælum petiit. Cujus sacrum corpus per triduum jussu presidis pependit in ligno, sed cui humana fuerant obsequia denegata cælestia fuerunt munera concessa. Nam nix desuper puellæ

a) *Siluinæ.*

---

1) Notitsen er overstreget i Haandskriftet.

2) Væbneren Peter Eskildsen af Bosarp, Onsjö Herred, nævnes i Breve fra 1347 og 1367 (Æ. dske. Archivreg. IV. 28 ff., I. 156). 23. Febr. 1358 betænktes han tilligemed sin Hustru Margrethe i den foran S. 72 nævnte Johannes Nielsen af Quarnby's Testament (Dipl. Langeb.), var 1370 og 1371 Høvedsmand paa Laholm (Hvitf. 546, 550 f.) og nævnes endelig 1374 som en af de Adelsmænd, der i den foregaaende Ufredstid havde bemægtiget sig Gods, tilhørende Domkapitlet (Magn. Mathiæ, Series episc. Lund. S. 158). — For samme Peter Eskildsen og hans Hustru holdtes der en Aartid 10. Dec. (se ndfr. S. 308).

corpus aspersit, ut quod ex utraque parte appositus ignis ardoris sui incendio conflagraverat, nivali candore coopertum divina gratia dealbaret, sicque a Christianis reverenter ablata et devotione debita sub sacro altari deposita miraculorum gratia illustratur. Eodem die apud prefatam urbem passio sanctæ Juliæ, quæ fuit convirginalis beatæ Eulaliæ, queque illi ad passionem properanti individua comes et sodalis adhesit. Item apud Hispolitanam[a] civitatem sanctorum martyrum, Carpophori presbiteri et Abundii diaconi, qui persecutione Diocletiani sub judice Marciano in confessione Christi permanentes gladio percussi sunt. In civitate Armennis[b] natalis sanctæ Agricolæ, et ipsa die passio sancti Pauli episcopi et martiris, cujus passio habetur. Item Danihelis prophetæ.

XIV.² †Nota! Anniversarium domini Nycholai Pose,[1] presbiteri, canonici Lundensis, de bonis in Kæklinge[2] in parrochia Barstorp in Osshøghæhæret, in choro Lundensi teneri debeat annuatim, quorum redditus in tres partes dividantur, quarum prima pars cedat canonicis, qui vigiliis et misse in die anniversarii sui interfuerint, secunda vicariis et pauperibus scolaribus equaliter, ita quod de ista secunda parte dabitur pulsantibus in turri una ora denariorum, tercia vero pars pro missis
XIV.² ad altaria eodem die celebrandis erogetur. | Petrus Skæggæ villicus ibidem habet II marchas denariorum
XIV.² ad estimaciones[3] | et oram annone. Dabit IIIIor marchas
XIV.³ denariorum. | Sepultus circa ymaginem sancti Laurentii[4] sub lapide blavio tri . . . |

XIV.³* Anniversarium Effrardi Dicongh, civis Lundensis, de taberna in foro prope portam Michelis Kruse, quam idem Effrardus nobis legavit, ita quod canonicis, qui interfuerint, cedant due partes reddituum dicte taberne,

a *Hispaniam.* b) *Aruennis.*

[1]) Den yngre Gavebog har: »Nicolai dicti Posæ«. Niels Pose indsattes til Executor Testamenti 1359 efter Peter Nielsen, Scholasticus i Lund (se foran S. 286 Note 3), og 1366 efter Kanniken Jakob Jermer (se foran S. 36 Note 1). 22. Nov. 1360 gjorde han Testamente og skjænkede ved dette Domkapitlet det ovenfor omtalte Gods i Käglinge til Sjælemesser for sig (Sv. R. P. I. 148 f.). Han døde i høi Alderdom Søndagen d. 13. Mai 1375 (se foran S. 80 øverst).

[2]) Se foran S. 65 Note 7.

[3]) Her ender Antegnelsen om Niels Pose i den yngre Gavebog.

[4] Muligvis den gamle Billedstøtte af St. Laurentius, som endnu skal være bevaret (J. Corylander. Berättelse om Lunds Domkyrka. S. 81, Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 180 f.).

quarta pars vicariis, quarta pars pauperibus scolaribus et aliis, de qua turri ora.

XIV.[3*] Anniversarium Petri Eskilson[1]) et uxoris sue Margarete tenebitur de una curia in Hyæthorp,[2]) parochia Opakra, valet duas oras annone. Primo canonicis dimidia pars pensionis, de altera dimidia parte dimidium vicariis et dimidium pro missis et pauperibus, deducta una ora de istis in turri.

[11. Dec.] **B. III Idus Decembris.** Romæ sancti Damasi papæ et natalis sanctorum martyrum Thrasonis, Pontiani, Pretextati et aliorum multorum. In Galliis, civitate Ambianis, a) natalis sanctorum martyrum Victurici et Fusciani. In Hispaniis sancti Eutici, cujus gesta habentur.

XII.[3] Obiit Ingridis, sanctemonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Esrardus, conversus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[2] Item obiit Ødgerdis, sanctimonialis ecclesie sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Sveno, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis de Dalby.

[12. Dec.] **C. II Idus Decembris.** In Alexandria sanctorum Sammoni et Emeriti. Apud Emeritam civitatem natalis sanctæ Eulaliæ b) et sanctorum martyrum Ermogenis, Donati et aliorum XXIIorum. In Hibernia sancti Finniavi confessoris atque abbatis.

XII.[3] Obiit Philippus, novicius de Eserum.

XIII.[2] Item obiit frater Jordanus, sacerdos, de domo predicatorum Lundis.

a) Ambionis. b) Eulaliæ ex depositione.

---

[1]) Se foran S. 306 Note 2. — I Domkapitlets Brevbog fra 1494 haves et Brev af 5. Apr. 1391, ved hvilket Peter Andersen, Væbner, af Skabersjö solgte og skjødede Kapitlet en Gaard i Hjerup, som han havde arvet efter sin Fader. Som den Brevet vedføiede Regest udviser — den er af følgende Indhold: »Anniversarium Petri Eskilsson de una curia in Hyethorp« — var det denne Gaard, for hvilken Peter Eskildsens og Hustrues oven omtalte Aartid holdtes (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 114).

[2]) Nu Hjerup By. Se foran S. 51 Note 4.

XIV.[2] Anniversarium domini Fatheri Pæterson[1]) presbiteri tenebit procurator fabrice ecclesie Lundensis de curia ipsius in lata platea cum tribus marchis denariorum in hunc modum dividendis, primo canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, una marcha, vicariis similiter dimidia marcha, pulsantibus in turri I ora, pauperibus III ore et pro missis ad altaria I marcha. Qui obiit anno domini M.⁰ CCC.⁰ LX.⁰ quarto, cujus anima requiescat in pace. Residuum fabrica.

[13. Dec.] **D. Idibus Decembris.** Apud Syracusas, Siciliæ civitatem, natalis sanctæ Luciæ virginis et martiris, quæ passa est persecutione Diocletiani et Maximiani sub Paschasio consulari. Quam cum le[n]ones corrumpere jubente Paschasio vellent, nullatenus eam movere potuerunt nec funibus additis a) aut boum paribus plurimis. Picem, resinam, fervens oleum nil lesa suscepit, tandem gladio in viscera merso percussa, nec tamen mortua est, donec venientibus sacerdotibus communionem dominici corporis et sanguinis accepit. Ravennæ b) natalis sanctorum Ursiani et Leuchadii confessorum. Mediolani c) inventio sanctorum Nazarii, Protasii, Gervasii et Celsi pueri.

XII.[2] Obiit Thorsten, presbiter et monacus. Sturcar dictus Drusbi obiit.

XII.[2] Obiit Hermannus, sacerdos et monachus ecclesiæ Omnium Sanctorum Lundis.

[14. Dec.] **E. XVIIII Kal. Januarii.** Apud Antiochiam natalis sanctorum martyrum Drusi. d) Zosimi et Theodori. Apud Cyprum natalis sancti Spiridionis e) episcopi, admirandæ beatitudinis viri. Lugdunis depositio Viatoris episcopi. Viennæ f) depositio sancti Lupicini episcopi. Remis natalis sancti Nicasii episcopi, qui ab Hunis gladio truncatus est.

XIV.[1] †Anno domini M.⁰ CCC.⁰ IIII.to [2]) obiit domina Johanna,[3]) relicta condam domini Guthmundi Litlæ, que in sui me-

a) abditis. b) Rauenna. c) Mediolano. d) Eleusi. e) Spindionis. f) Vienna.

[1]) Fader Petersen, Præst ved St. Olufs Kirke i Lund, gjorde Testamente 6. Dec. 1364 (Suhm. XIII. 551, jfr. S. R. D. VII. 262).

[2]) I den yngre Gavebog udelades Ordene: »Anno domini M.⁰ CCC.⁰ IIII.«

[3]) Johannna af Stansthorp (S. R. D. VII. 261, jfr. næste Side Note 1) var Enke 21. Jan. 1301, da hun skjænkede Domkapitlet Byen Kromhult i Harlösa Sogn, Frosta Herred (Dipl. Svec. II. 336 f., jfr. Suhm. XI. 386). 8. Aug. 1304 gav hun det ovenfor omtalte Gods i Stanstorp til Sjælemesser for sig og sin afdøde Mand (Dipl. Svec. II. 425 f., jfr. Suhm. XI. 467 f. og 470 f.).

moriam reliquit bona sua omnia, mobilia et inmobilia, in Stafnsthorp[1]) sita, in parochia Næveshøgh in Baræhæræth,[2]) capitulo Lundensi ad aniversarium suum singulis annis innovandum contulit et scotavit post mortem suam in perpetuum possidendam condicionibus hiis adjectis, quod due marche denariorum de redditibus ex dictis bonis provenientibus pro fabrica ecclesie Lundensis deputentur, ad offerendum vero dimidia marcha, pauperibus scolaribus chorum et scolas frequentantibus due ore, aliis pauperibus publice mendicantibus due ore, vicariis vero, qui vigiliis et misse interfuerint, due ore largiantur. Item ministris, qui die exequiarum et aniversarii in turri ecclesie predicte companas(!) pulsaverint, ora denariorum tribuatur. Quicquid autem residuum fuerit inter canonicos, sive residentes sive non, qui vigiliis et misse interfuerint, equaliter dividatur. Item volo, ut quicumque pro tempore ordinacionem bonorum mense communis canonicorum habuerit, dicta bona in Stafnsthor[p],[3]) ut pre-
XIV.[2] missum est, habea[t][4]) ordinanda.[5]) | Nota, quod dicta bona non valent modo nisi tres marchas denariorum, de quibus habebunt canonici X oras denariorum, fabrica marcham denariorum, vicarii IIII solidos, pauperes scolares et alii pauperes dimidiam marcham, pulsantes in turri XX denarios. |

[15. Dec.] F. XVIII Kal. Januarii. Apud Affricam sancti Aureliani episcopi et confessoris, qui tempore Wandalicæ persecutionis, cum ex precepto Geysirici regis Arriani ad tradendum ministeria divina et libros arctarentur[a]) cuncti Domini sacerdotes, ita ut impii Arriani etiam de ipsis palliis altaris camisias sibi et femoralia facerent, viriliter ne sacramenta divina traderet dimicans, extra civitatem singularis expelli jussus est, et ita preceptum est, ut nullus eum neque in domo neque in agro permitteret[b]) habitare. Cumque annorum

a) arcerentur. b) dimitteret.

---

[1]) Eller Stamsthorp, nu Stanstorp eller Staffanstorp By i Näfwitshög Sogn, Bara Herred.
[2]) I den yngre Gavebog: »Næveshogh in Baræhærath«.
[3]) I den yngre Gavebog ligeledes: »Stafnsthor«.
[4]) Den yngre Gavebog oprindelig: »habea«, et »t« er senere tilføiet.
[5]) Her ender Antegnelsen i den yngre Gavebog.

esset plus LXXX, in strata publica multo tempore nudus jacuit sub aere, sicque in confessione catholicæ veritatis et defensione sanctimonii cursum beatæ vita implevit. Item in Affrica natalis sanctorum Faustini, Candidi, Ceciliani. Aurelianis civitate depositio sancti Maximi episcopi et confessoris. In Babilonia tempore Nabuchodonosor regis passio sanctorum martyrum, trium virorum, Ananiæ, Azariæ, Misaelis.

XIII.[1] Obiit Ingegerdis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Nicholai de Bosø.

XIII.[2] Item obiit | Sweno,[1]) | prior et sacerdos sancte Dalbyensis ecclesie.

XIII.[2] Et Paulus, sacerdos, ejusdem ecclesie canonicus.

XIII.[2] ✝️C Anno ab incarnacione domini M.° CC.° L.° II.° obiit pie recordacionis Uffo,[2]) hujus loci archiepiscopus sextus. |

XIII[3] Qui inter cetera munificencie sue dona terram in Sandby,[3]) valentem annuatim duas marcas denariorum, quarum altera expenditur in anniversario suo in (!) offerenda et distribuenda inter canonicos, qui vigiliis et misse interfuerint, et altera cedet fabrice ecclesie. Item ad quamlibet testudinem majorem in ecclesia centum marcas denariorum, item ad fenestras ecclesie CC. marcas denariorum, ad ambonem XIII marcas auri, item unam capsam argenteam pro relliquiis ponderis (?) VIII marchas (!) argenti puri. Prebendario[s] XXIIII ad vitam suam instituit. Duas cappas corale[s] de capella sua cum casula, da[l]matica et suptili. |

[16. Dec.] **G. XVII Kal. Januarii.** Ravennæ[a]) natalis sanctorum Valentini, Navalis, Agricolæ et Concordii. Arelate[b]) dedicatio basilicæ sancti Genesii martiris.

a) *Rauenna.* b) *Arelato.*

---

[1] Dette »Sweno« er, som det synes, skrevet af den, der indførte den næstfølgende Notits.

[2]) Erkebiskop Uffos Forældre vare Thrugot og Arine, der ere nævnte foran (se SS. 11 og 174). Uffo valgtes til Erkebiskop 1228, viedes det næste Aar og efter i 24 Aar — 25 Aar (S. R. D. VI. 625) kan sikkert ikke være rigtigt — at have beklædt Erkesædet døde han 15. eller 16. Dec. 1252 (Nordalbing. Studien. V. 52, 54, jfr. Suhm. IX. 571, X. 224). En Søster til ham, Christancia, nævnes ndfr. under 18. Dec.

[3]) Sandby Sogn og By i Torna Herred.

XII.[2] Obiit Lanfridus.

XII.? *Eodem* . . . .

XIV.[1] †Anno domini M.º CCC.º VIII.º obiit Ubbo,[1]) civis Lundensis, qui sepultus est ad predicatores in medio pavimento prope parietem australem, cujus anniversarium servari debet in choro Lundensi annuatim de bonis in Gødærsleef Kirkæby,[2]) collatis per filiam suam Cristinam pro anima utriusque ipsorum, per omnia, prout ibi[3]) est expressum, proviso quod presbiter ecclesie beati Martini, qui est vel pro tempore fuerit parochialis suus sacerdos, ipso die oram habeat et missam celebret pro anima sua et aliorum fidelium defunctorum, sicut ibi presbiter in cripta.

[17. Dec.] [A.] **XVI Kal. Januarii.** In Antiochia natalis sancti Ignatii martiris et episcopi, qui tercius post beatum Petrum apostolum Antiochenam rexit ecclesiam, quique persecutione Trajani dampnatus ad bestias Romam vinctus mittitur X militibus datus, quos ipse in epistola sua ob crudelitatem leopardos vocat. Cumque projectus ad bestias rugientes audiret leones, ardore patiendi ait: »Frumentum Christi sum, dentibus bestiarum molar, ut panis mundus inveniar.« Passus est anno undecimo Trajani. Reliquiæ corporis ejus jacent Antiochiæ extra portam Damp[ni]ticam in cimiterio ecclesiæ. Item beatorum martyrum Rufini et Zosimi, de quorum agone felici sanctus Policarpus in epistola ad Philipenses scribit dicens: »Deprecor autem omnes vos obedientiæ operam dare ac meditari pacientiam, quam audistis in Ignatio et Ruph[in]o [et] Zosimo beatis viris, scientes, quod hi non in vacuum sed per fidem et justiciam cucurrerunt, donec venirent ad locum sibi a Domino preparatum, quoniam quidem [passionum] ejus participes extiterunt, nec dilexerunt presens seculum sed eum, qui pro ipsis et pro omnibus mortuus est et resurrexit.« Eodem die in Oriente apud Eleutheropolim civitatem sanctorum martyrum quinquaginta, qui sub Sarracenis passi sunt. In Affrica natalis sanctorum Victoris, Victoriani, Adjutoris, Honorati, Felicis, Vincentii et aliorum XX trium.

XIV.[1] †Obiit Sweno, Kanuti filius, qui legavit marcham argenti. Item obiit Nicolaus Haquini, dyaconus, hujus loci canonicus.

XIV.[1] †Obiit Gøto, sacerdos, canonicus Lundensis,[4]) qui in

---

[1]) Se foran S. 218 Note 2.

[2]) Se foran S. 88 Note 1.

[3]) Se foran S. 88.

[4]) Kanniken Gøte er omtalt et Par Steder i det Foregaaende, S. 111 og S. 133. Som det af førstnævnte Sted fremgaaer, var han omkr. 1268 Medlem af Kapitlet og beklædte Embedet som »cellerarius« ɔ: Kjælder-

sui memoriam reliquit ad altare beati Stephani in ecclesia beati Laurencii Lundis curiam suam cum omnibus pertinenciis suis et bonis, mobilibus et inmobilibus, quam habeo in Lockathorp,[1]) tali condicione adjecta, quod procurator fabrice Lundensis ecclesie, qui nunc est, et qui pro tempore fuerit, ipsam curiam sub ordinacione sua teneat et redditus inde provenientes pro anima sua (!) singulis annis eroget in hunc modum. Primo videlicet sacerdotati dictum altare officianti quinque marchas denariorum conferat annuatim, qui tres missas in qualibet septimana sit dicturus, primam videlicet de beata virgine, secundam de sancto Andrea, sancto Laurencio et sancto Stephano alternatim, terciam vero pro defunctis. Wlt etiam, quod ipse procurator ad dictum altare officiandum, quemcumque voluerit, ydoneum constituat sacerdotem. Item vult, quod de predictis proventibus deducantur due ore denariorum[2]) annuatim ad offerendum in anniversario suo et fratris sui Laghonis uno et eodem die celebrando. Canonicis residentibus et non residentibus, qui vigiliis et misse eodem die interfuerint, dimidia marcha denariorum,[3]) vicariis, qui vigiliis et misse interfuerint, III ore denariorum, ministris ecclesie pulsantibus eodem die ora denariorum et pauperibus scolaribus II ore denariorum erogentur. Item wlt, quod ad ornatum dicti altaris dimidia marcha denariorum reservetur, et si quid residuum fuerit, memoratus procurator pro voluntate sua hoc ordinet et

---

eller Spisemester i samme (Schneider, Die bischöflichen Domkapitel. S. 102 f.). Hans Testamente, af hvilket det Ovenstaaende med nogle faa Ændringer er et Udtog, er af 12. Nov. 1297 (Dipl. Svec. II. 243). I dette kalder han sig blot Kannik, og der nævnes Intet om, at han, som det ovenfor siges, tillige var Præst.

[1]) Se foran S. 305 Note 5.

[2]) I Testamentet, saaledes som det efter Afskriften i Domkapitlets Brevbog er meddelt i Dipl. Svec., hedder det: »deducantur tres marche den. due ore den.«

[3]) I den yngre Gavebog lyder det Følgende saaledes: »vicariis III ore denariorum, pulsantibus in turri ora denariorum, pauperibus scolaribus osv.«

disponat, prout anime ipsius domini Gøtonis viderit
XIV.[1] expedire.[1]) | Ad cujus etiam anniversarium tenendum deputata sunt bona in Clausthorp,[2]) que acquisivimus de Petro Bondæ per commutacionem pro quibusdam bonis in Lokkæthorp, quorum fructus dividi debent equaliter inter canonicos, qui misse et vigiliis interfuerint ipso die anniversarii sui, non obstantibus supradictis. |

XV.[1] Aniversarium Nicolai Murero,[3]) qui sepultus est ante altare beate Margarete, de quadam taberna pannniscidarum in Scanør, cujus redditus habebunt canonici terciam partem, altera tercia pars erit pro missis et fabrica, reliqua tercia pars vicariis et pauperibus distribuatur. De omnibus istis partibus prenominatis deducatur ora pro pulsanti in turri.

XV.[1] Anniversarium Johannis Karlsson layci de dimidietate cujusdam curie prope tabernas institorum ad partem australem.

[18. Dec.] **VI. B. XV. Kal. Januarii.** Laodiciæ civitate natalis sanctorum Theotini, Basiliani. In Affrica sanctorum Quinti, Simplicii, Pauli, Victoriæ, Privati. Eodem die natalis sanctorum Digni et [Bo]digisili, Honorati, Honorati (!) cum aliis XXXta.

XII.[3] Obiit Wemundus, conversus Omnium Sanctorum Lundis.

XII.[3*] Item obiit dompna Helewigis, tercia priorissa sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[1] Item obiit Therbernus, conversus ecclesie sancte Trinitatis de Øwith.

XIII.[1] *Obiit soror* . . . . .

---

[1]) Det Følgende er i den ældre Gavebog skrevet med samme Haand som Antegnelsen foran S. 312 om Ubbo.

[2]) Klagstorp Sogn og By, Oxie Herred, jfr. foran S. 26.

[3]) Breve af 13. Mai 1381 og 16. Mai 1388 omtale en Borger fra Lund ved Navn »Nicolaus Hakunsson Muremestere« eller Nicholaus Haquini dictus Murare (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 238, Sv. R. P. II. 151), men om han er samme Person eller ikke som ovenfor nævnte Niels Murere, har ikke kunnet oplyses. Derimod er denne sidste sikkert forskjellig fra en Niels Murere, der var Borger i Lund, og hvis Aartid skulde holdes af en Bod sammesteds (S. R. D. VII. 254, jfr. Sv. Diplom. från och med 1401. I. 614).

XIII.[1] †Obiit Cristancia, soror domini archiepiscopi Ufonis, que dedit ad fabricam ecclesie IIII[or] marcas argenti.

XIII.[2] †Obiit Olavus, presbiter, hujus loci decanus.[1])

[19. Dec.] **C. XIIII Kal. Januarii.** Apud Affricam natalis sancti[a]) Moysetis martiris. In Nicea, civitate Bithiniæ, natalis sanctorum Zozimi, Pauli, Secundi, Ciriaci. Autisiodoro depositio beati Gregorii episcopi et confessoris.

XIII.[1] Obiit Kætelogh, sanctemonialis sancte Marie et sancti Nicholai de Bosø.

XIV.[2] †Aniversarium domini Petri Columba[2]) canonici de bonis suis in Othenstrø,[3]) de quibus levent canonici II partes, terciam fabrica, vicarii et pauperes equaliter, de qua turri XV denarii.

XIV.[3] Anniversarium domini Nicholai Frendæson[4]) sacerdotis tenebit rector altaris Guthmundi Lucie[5]) de curia in Aresyo,[6]) quam idem dominus N[icholaus] legavit ad ipsum altare, cum duabus marchis denariorum taliter dividendis, quod canonici X ore dena-

a) *sanctæ.*

[1]) Fra det 13. Aarh. kjendes to Dekaner i Lund med Navnet Oluf, den ene nævnes i et Brev af 17. April 1256 (Dipl. Svec. I. 379 f., jfr. foran S. 210 Note 1), den anden var Kapitlets Dekanus i Foraaret 1294, da Erkebiskop Jens Grand blev fængslet (S. R. D. VI. 285). Det er uden Tvivl den førstnævnte, død før 1259 (S. R. D. V. 603), her er tænkt paa.

[2]) Denne Petrus Columba (Peter Due), der altsaa var Kannik — mærkeligt nok siges det ikke hvor, men sandsynligvis har det været i Lund — da ovenstaaende Notits omkring 1350 indførtes i »Liber daticus«, er forskjellig fra den Peter Due, som 1395—1416 var Kannik i Lund, men uden Tvivl endnu ikke var bleven det i 1381, da han som »Petrus de Dacia, aliter dictus Duw« lod sig indskrive i Juristernes Fakultet ved Universitetet i Prag. Sidstnævnte Peter Due var Broder til Væbneren Jens Due (se foran S. 245) og ligesom denne Søn af den foran S. 227 nævnte Væbner Tyge Jensen, kaldet Vispe (Personalhist. Tidsskr. III. 38, Daae, Matrikler over nordiske Studerende ved fremmede Universiteter. S. 5, Henry Petersen, Danske geistl. Sigiller. S. 6).

[3]) Se foran S. 50 Note 3, jfr. S. 247 Note 4.

[4]) Præsten Niels Frendesen, der tillige var Klerk eller Skriver hos Erkebispen (»clericus noster dilectus«, »clericus noster in capella curie nostre Lundensis«), skjænkede 6. Dec. 1350 en Gaard i Årsjö til Gudmund Luciesöns Alter i Lunds Domkirke, ved hvilket han gjorde Tjeneste som Alterpræst (Dipl. Svec. VI. 254). Kort for sin Død gjorde han Testamente (7. Dec. 1360), ved hvilken Leilighed han bl. A. ogsaa bekræftede den nysomtalte Gave (Suhm. XIII. 434 f.). Gaarden i Årsjö bortmageskiftedes iøvrigt 17. Juni 1418 mod en Gaard i Lyngsjö i Gärds Herred (Registr. capituli Lund. mscr. Nr. 126, jfr. S. R. D. VII. 253 og 260).

[5]) Om Kanniken Gudmund Lucieson og det af ham stiftede Alter se foran S. 121 og Dipl. Svec. IV. 596 f.

[6]) Se foran S. 149 Note 2.

riorum, vicariis II ore denariorum, pauperibus scolaribus II ore et aliis mendicantibus II ore denariorum erogentur. Hic obiit anno domini M.⁰CCC.⁰LX.⁰

[20. Dec.] D. XIII Kal. Januarii. Romæ depositio sancti Zepherini episcopi. In Tracia, civitate Gilduba, [a] natalis sancti Juliani et alibi sancti Liberati. In Oriente sanctæ Teclæ virginis. Eodem die vigilia sancti Thomæ apostoli.

XII.[2] Obiit Thorsten.

XII.[3]* Obiit Ythin, laicus, in Hallandia.

XIII.? *Item obiit To . . . .* [1])

XIV.[2] †Anno domini M.⁰CCC.⁰XXXVII.⁰ obiit dominus Nicholaus Olavi,[2]) sacerdos, [canonicus][3]) Lundensis, sepultus in sepulcro patris sui Olavi Sciriman apud altare magistri Ingimari[4]) a parte ecclesie australi, qui dedit capitulo Lundensi quandam tabernam, que dicitur Bulbat, a parte fori orientali. Cujus redditus taliter in anniversario suo dividantur, primo canonicis in vigiliis et missa [du]odecim ore, fabrice ecclesie decem ore, vicariis marcha denariorum, pauperibus marcha, pulsantibus in turri II ore, residuum pro edificiis taberne reservetur vel detur canonicis.

[21. Dec.] E. XII Kal. Januarii. Natalis beati Thomæ apostoli, qui Parthis et Medis evangelium predicans passus est in India. Corpus ejus in civitatem, quam Syriedissam vocant, translatum ibique digno honore conditum est. In Tuscia natalis sanctorum Johannis et Festi Romæ depositio sancti Innocenti[i] episcopi. In Eraclea natalis sancti Passi et alibi passio sanctorum Focæ, Florii et Honorati episcopi et confessoris.

XII.[3] Obiit abbas Marcus[5]) de monasterio Omnium Sanctorum.

a) Gildaba.

---

[1]) Oprindelig har her sikkert været indført en Notits ligelydende med den, der findes under 20. Dec. i den yngre Gavebog. Se denne ndfr.

[2]) Niels Olsen, hvis Fader Oluf, der var Borger i Lund og døde 1305 eller 1315, er nævnt foran S. 152, omtales 1332 og 1334 som Kannik i Lund (Munch, Pavelige Nuntiers Regnskabsbøger. S. 74, Dipl. Svec. IV. 377).

[3]) Det Indklamrede er her og i det Følgende gjengivet efter den yngre Gavebog.

[4]) Se foran S. 168.

[5]) Abbed Markus i Alle Helgens Klostret i Lund nævnes i Aarene 1171—1183 (Dipl. A.-M. I. 254, 266, 271, jfr. S. R. D. I. 278, 280 f., Cod. Esromensis udg. ved O. Nielsen S. 89, 95).

XIII[1] Item obiit Ingimund, sacerdos et conversus ecclesie Omnium Sanctorum.

XIII.[2] Item obiit Una, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Margareta, sanctimonialis ecclesie et sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Thorstanus, sacerdos et monachus in Øwith.

XIII.[3] Item obit dominus Martinus, quondam prior, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis de Dalby.

[22. Dec.] **F. XI Kal. Januarii.** Romæ, via Lavicana inter duas lauros, natalis XXX martyrum, qui omnes uno die coronati sunt. In civitate Spolitana passio sancti Gregorii martiris. In portu Romano natalis sancti Aristoni[s] et depositio sancti Felicis episcopi, et alibi passio sanctæ Theodosiæ et Dimidii.

XII.[2] Obiit Ma.

XII.[3]* Item obiit Ako, conversus et monachus sancte Marie de Herivado.

XIII.[3] †Anno domini M.°CC.°LX.°VIII. obiit dominus Matheus,[1]) sacerdos, hujus loci canonicus. Qui in sui memoriam reliquit primo fabrice Lundensis ecclesie duos quadrantes terre in Hwer,[2]) qui dicuntur Bondabol, cum omnibus bonis mobilibus et inmobilibus pure et simpliciter. Item reliquit tres quadrantes terre ibidem capitulo Lundensi cum omnibus bonis mobilibus et immobilibus, ita tamen, quod proventus ex eis provenientes in tres partes dividantur, quarum una cedat mense canonicorum, altera vero dividatur inter canonicos et vicarios, qui vigiliis et misse animarum in anniversario ejus interfuerint, et offerenda misse

---

[1]) Han nævnes som Kannik i Lund i tvende Breve med Datum 17. April 1256 (Dipl. Svec. I. 379 f.), der ere omhandlede foran S. 210 Note 1.

[2]) Som dette Ord baade her og i den yngre Gavebog er skrevet, »hw« med det sædvanlige Forkortningstegn for »er« og »re« over det sidste Bogstav, lader det sig iøvrigt ogsaa læse »Huer« eller »Huver« eller »Hure«, men saavel om den ene som om den anden af de forskjellige Læsemaader gjælder det, at der nu ikke kan paavises nogen Lokalitet i Skaane — og om en Lokalitet udenfor Skaane kan der sikkert her ikke være Tale — paa hvilken de kunne passe. Langebek (S. R. D. IV. 65) har ligesom ovenfor: »Hwer« og formoder, at dermed menes Hor Sogn og By i Torna Herred. Jfr. iøvrigt næste Side Note 4.

primo de hac parte deducatur, tercia autem per procuratorem fabrice, qui nunc [est, et qui][1]) pro tempore fuerit, pauperibus erogetur, cui ordinacionem dictorum bonorum in perpetuum commisit. Item reliquit capitulo Lundensi unum vas argenteum et unum vas mazerinum forratum argento.[2]) Reliquit ad mensam can[onicorum] omnia, que habuit communia cum villico in Valdkærle,[3]) [cum] mansione, de qua tenebatur
XV.[1] ad [mensam canonicorum][1]) servire. | De una curia in Øyæ, dicta Bondabool.[4]) |

[23. Dec.] G. [X Kal. Januarii]. [R]omæ natalis sanctæ Victoriæ Victoriæ (!) virginis et martiris, quæ persecutione Decii, cum esset desponsata viro pagano Eugenio et nec nubere vellet nec sacrificare, post multa facta miracula, inter quæ plurimas virgines aggregaverat Domino, percussa est gladio in corde a carnifice Taliarcho, comite templorum, rogatu sui sponsi. Deposita est autem X. kalendas Januarii a). Eodem die natalis sancti Johannis presbiteri, positi ad sanctum b) Hermen. Apud Nicomediam sanctorum martyrum XXX. Item Romæ natalis sanctorum Eugenii, Eleutherii, Urbani, Cornelii, Trajani, Victoris, Castulæ et aliorum DCCCXXX.

XII.[2] Obiit Suarth Hosthe, Toki, qui et Sven, Thorkil, Thoreva, soron (!) sancti Cristophori in Ravengersburg.[5])

XII.[3*] Item obiit Guthmundus, diaconus, sancte Crucis canon[i]cus.

XII.[3*] Item obiit Ricardus, conversus sancte Marie de Herivado.

XIII.[3] Item obiit frater Martinus, sacerdos et monachus sancte Trinitatis de Øwith.

a) kalendarum earundem. b) secundum.

[1]) Gjengivet efter den yngre Gavebog.
[2]) ɔ: Et Fad dannet af en Rodkjævle og udforet med Sølv (jfr. Du Cange, Glossarium Latinit. og L. de Laborde, Notice des émaux, bijoux du Musée du Louvre. II. 371 ff.).
[3]) Vallkärra Sogn og By i Torna Herred.
[4]) Ordene »De una curia in Öyæ osv.«, der ikke findes i den yngre Gavebog, ere skrevne i Randen forneden, men høre sikkert herhen, til Antegnelsen om Lundekanniken Matheus. De ere maaske som et forklarende Tillæg tilføiede paa en Tid, i Begynd. af 15. Aarh., da man ikke længer vidste eller forstod, hvad der mentes med Antegnelsens »Hwer«. — Om Öyæ se foran S. 192 Note 2.
[5]) Se S. R. D. III. 439.

XIV.² Anniversarium domini Pauli Laurentii, canonici Lundensis, presbiteri, de curia in Katlathorp¹) juxta Helsingborgh, de qua II marche denariorum. Canonici levant dimidietatem, vicarii et pauperes aliam, de qua turri ora.

[24. Dec.] **A. VIII[I] Kal. Januarii.** Vigilia natalis Domini. Eodem die apud Antiochiam Syriæ natale sanctarum virginum XL canonicarum et aliorum duorum Donati et Drusi a). Romæ natale sanctorum Metrobi, Pauli et Zenoti.

XII.³* Obiit Ako, conversus et monachus sancte Marie de Herivado.

XIII.² Item obiit Botildis, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.² †Item obiit frater noster Attæ Karld sun, qui dedit fratribus mansionem in Halmstahæ.²)

XIII.² †Item obiit de domo sancte Marie et beati Laurencii martiris Clemens sacerdos,³) qui in memoriam sui reliquit fratribus duas marcas puri argenti et vasculum argenteum.

[25. Dec.] **B. VIII Kal. Januarii.** Bethleem Judæ nativitas salvatoris, domini nostri Jesu Christi secundum carnem. Eodem die natalis sanctæ Anastasiæ, que tempore Diocletiani primo diram et inmitem custodiam a viro suo Publio perpessa, in qua tamen a Crisogono confessore Christi multum consolata et confortata est, deinde a prefecto Illirico in gravissima æque et diutina custodia macerata est, in qua duobus mensibus refecta est celestibus escis per sanctam Theodotem, quæ martyrium perpessa est, deinde navi imposita cum CC viris et quingentis XXti feminis, ut demergerentur in mari, perlata est ad insulas Palmarias, ubi per manus et pedes extensa et ligata ad palos fixos, et circa media ejus ignis accensus est, in quo martyrium consummavit, et omnes, qui cum illa venerant, variis interfectionibus martyrium celebrarunt. Inter quos omnes unus erat, nomine Eutichianus, innocentissimæ naturæ, qui sublatis sibi, cum dives esset, omnibus facultatibus tacuit, nichil cogitans nichilque metuens nisi hoc, ne facultates ac divitias fidei perderet. Quotienscumque denique fuisset auditus, quotienscumque interrogatus, nichil

a) *Diesii.*

¹) Uden Tvivl nuværende Kattarp Sogn og By, Luggude Herred.
²) Sikkert nok Halmstad Sogn og By i Luggude Herred.
³) Han er sikkert den yngste af de to paa Presbyterlisten opførte Personer med Navnet Clemens. Jfr. foran S. 4 Note 1.

aliud dicebat nisi: »Christum mihi non tollet, qui caput abstulerit«. Tunc Apollonia, Christiana matrona, tollens corpus beatæ Anastasiæ exosculansque et aromatibus condiens dignisque lintheaminibus obvolvens, intra viridiarium domus suæ fabricata basilica, ut decuit martyrim, sepelivit. Ipso die in cimiterio Aproniani passio sanctæ Eugeniæ virginis, quæ tempore Gallieni imperatoris post multa virtutum insignia et sacros virginum choros, quas Christo domino aggregaverat, sub Nice[ti]o urbis prefecto alligata saxo et precipitata in Tyberim mergi non potuit. Inde termis ignitis inclusa, illesa reperta est, novissime in custodia gladio jugulatur, et sublatum est corpus ejus ab affinibus Christianis et positum est non longe ab urbe via Latina in predio ejus proprio, ubi multorum sanctorum ipse sepelierat menbra.

XII.[2] VIII kalendas Januarii obiit Thorkyllus, canonicus et sacerdos sancte Mariæ Wibergis.

XIII.[1] †Item obiit Nicolaus subdiaconus, dictus Monialis, hujus loci kanonicus.

XIII.[2] †Obiit Johannes, filius Erlandi,[1]) qui dedit fratribus duas marcas puri argenti.

XIII.[2] Item obiit frater Ako, canonicus et sacerdos de Saltu sancte Marie.[2])

XIII.[2] †Item obiit Ascerus, sacerdos, hujus loci canonicus.

XIII.[2] Item obit Henricus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Crucis.

XIII.[2] Item obiit Nicholaus, sacerdos et monachus Omnium Sanctorum Lundis.

XIV.[3] Anniversarium Rythkør Sperwær, civis Lundensis, de quadam taberna, vicina taberne, quam prius dederat N[icholaus] Wærnekesson.[3]) Cujus reddituum dimidia pars cedat canonicis, reliqua vero dimidietas vicariis et pauperibus, de qua ad turrim deducatur ora.

---

[1]) Denne Johannes Erlandsen kan efter Tiden at dømme være den Broder til Erkebiskop Jakob Erlandsen, der en Tid var Høvedsmand paa Helsingborg (Suhm. X. 359) og nævnes 1259 (Dipl. A.-Magn. I. 237) og ligeledes 10. Sept. 1267. Han var den Gang i Lybek og var tilstede, da den pavelige Legat Guido lyste Anathema over Kong Erik og hans Moder samt over dem, som havde staaet paa deres Side i Striden med Erkebispen (Suhm X. 992, jfr. Paludan-Müller, Studier til Danm. Hist. i 13. Aarh. 4. Stykke S. 50 ff.). I denne Strid siges Johannes at have taget Parti for sin Broder. Han døde i Fængsel 1272 (S. R. D. I. 292, III. 313, jfr. Suhm X. 675).

[2]) ɔ: Bekkeskov Kloster i Skaane.

[3]) Se foran S. 229.

[26. Dec.] C. VII Kal. Januarii. [Apud] Constantinopolim sancti Anastasii a). In oppido Jerusolimitano, vi llja Gaphargamala passio sancti Stephani protomartiris, diaconi et apostoli, qui lapidatus est a Judeis et a Gamaliele sancto sepultus et postea a Luciano presbitero inventus et a Johanne episcopo Iherusolimam translatus. Postea ab Euodio et Alipio vel ceteris episcopis tunica ejus transportata fuit in Affricam, unde Augustinus episcopus multa mirabilia scribit. Romæ depositio sancti Dionisii. In Antiochia Juliani et Marciani.

XIII.[2] Obiit Margareta, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Estrid, quondam priorissa, sanctimonialis sancte Marie [et] sancti Nicolai de Bosø.

XIII.[2] Item obiit frater Nicolaus, sacerdos et canonicus ecclesie sancte Trinitatis.

XIII.[3] †| Nota.[1]) | Item obiit | dominus | Thrugotus, filius Tu-
XIII.[3] konis Pust,[2]) hujus loci prepositus. | Cujus aniversarii

a *Athanasii.*

[1]) Som denne Antegnelse her er meddelt, er den et Værk af mindst fem forskjellige Hænder. Fra først af blev nemlig kun Følgende indført: »Item obiit Thrugotus, filius Tukonis Pust, hujus loci prepositus«, hertil føiedes saa noget senere, dog sikkert endnu i 13. Aarh.. »cujus aniversarii dies . . . . altaris« samt Ordene »Nota« og »dominus«. Fra Begyndelsen af 14. Aarh. hidrører det Følgende: »qui dabit canonicis . . . . duas oras denariorum«, fra Midten af samme Aarh.: »modo autem . . . ecclesie«, der er skrevet i Randen, hvilket ogsaa gjælder de Ord, hvormed Antegnelsen ender, »de bonis in Sandby«, der bleve skrevne i Beg. af 15. Aarh. — I den yngre Gavebog findes de to yngste i Randen skrevne Tilføielser ikke optagne, og Navnet efter »dominus« er udslettet.

[2]) Tyge Pust var en Sønnedatterson af Skjalm Hvide og hørte saaledes til en af Landets anseteste og mægtigste Slægter (S. R. D. IV. 545 Tavle II). Han havde deltaget i Mordet paa Kong Erik Plovpenning (S. R. D. I. 25, II. 630, jfr. Suhm. X. 141, 147 og Molbech, Kong Erik Plovpennings Hist. S. 68 ff. og 78), var siden Kammermester (camerarius) hos Kong Abel (Dipl. A.-Magn. I. 188 f., jfr. Steenstrup, Studier over K. Valdemars Jordebog S. 42) og døde 1266, kort efter at han 8. Mai s. A. havde skjænket Sorø Kloster noget Gods i Sjælland (S. R. D. IV. 515, Suhm. X. 566 f.). Med sin Hustru Gunnild, der ligeledes nedstammede fra Skjalm Hvide, havde han en Datter og den ovenfor omtalte Søn Thrugot. Denne, der døde som Domprovst i Lund, var 21. Oktbr. 1269, da han indsattes til Executor Testamenti efter daværende Erkedegn Erland, endnu kun Kannik og havde tillige faaet Magistergraden (Suhm. X. 1000, jfr. foran S. 210 Note 1). Naar han derefter er bleven Domprovst, har ikke kunnet oplyses, men han var det i Juli 1288 og underskrev som saadan tvende i Roskilde udstedte Breve (P. A. Munch, Saml. Afhandl. IV. 538, 548). Næste Aar, 8. ell. 9. Aug., medens den udvalgte Erkebiskop Jens Grand i Anledning af sit Valg var draget til Rom, bekræftede han i Egenskab af Erkebispens Generalvikar og Prokurator et Testamente (Suhm. XI. 41, 65) og gjorde selv Testamente nogle Maaneder efter.

dies hic celebretur de bonis altari suo adjacentibus
XIV.[2] per vicarium ipsius altaris, | nota! modo autem per procu-
XIV.[1] ratorem fabrice ecclesie, | qui dabit canonicis in missa
et vigiliis marcham, vicariis dimidiam marcham, ad
offerendam duas oras, pauperibus scolaribus duas
XV.[2] oras denariorum. | De bonis in Sandby.[1]) |

[27. Dec.] **D. VI Kal. Januarii.** Natalis beati Johannis apostoli et evangelistæ, quem Jesus amavit plurimum. Qui secundam a) post Neronem persecutionem movente Domitiano, postquam in oleum ignitum demersus nichil passus est, in Pathmos insulam relegatus vidit Apocalipsin. Interfecto autem Domitiano et | erratis | ejus ob nimiam crudelitatem a senatu recisis sub imperatore Nerva rediit Ephesum, et quia concussam se absente per hereticos vidit ecclesiæ fidem, confestim hanc descriptam in evangelio suo verbi dei æternitate stabilivit et ibi usque ad Trajanum principem b) perseverans totas Asiæ fundavit rexitque c) ecclesias et confectus senio sexagesimo octavo post passionem Domini anno mortuus est et juxta eandem urbem sepultus. Eodem die ordinatio episcopatus sancti Jacobi, fratris Domini, qui ab apostolis primus ex Judeis Jerusolimis est episcopus ordinatus et in medio pascha martyrio coronatus.

XIII.[2] Obiit Magnus, conversus ecclesie sancte Trinitatis.

[28. Dec.] **E. V Kal. Januarii.** Bethleem passio sanctorum infantium et lactentium, qui sub Herodis perfidia pro Christo passi sunt. In Affrica Castorii, Victoris et Rogatiani.

a) secundus. b) pontificem. c) texitque.

25. Nov. 1289. I dette skjænkede han bl. A. til et Alter, han havde stiftet til Ære for Jomfru Marie, St. Johannes Evangelist og St. Kathrine, og ved hvilket han vilde have sin Grav, alt hvad han eiede i Ö. Odarslöf Sogn og By, Torna Herred, og desuden tre Gaarde i Rasryth, Espinge Sogn, Frosta Herred — hvilket Gods iøvrigt 17. April 1338 lagdes til Gudmund Luciesons Alter (Dipl. Svec. IV. 596 f., jfr. foran S. 121 og 315) — sit Gods i Sandby gav han Domkirkens Byggefond til Sjælemesser, og endelig valgte han sin Søstersøn, Lundekanniken Joon Bille, til sin Executor Testamenti (Dipl. Svec. II. 83 ff., jfr. S. R. D. VIII. 462, VII. 259 og Suhm. XI. 65 f.). Noget efter, muligvis endnu 1289, er han død — det er naturligvis en Feiltagelse, naar Suhm (Hist. af Danm. X. 242, jfr. Daugaard, De dske. Klostre. S. 131 og Rietz, Skånska Skolväsendets Hist. S. 234) lader ham dø 1253 — og efterfulgtes i Domprovsteembedet af den fra Jens Grands Historie bekjendte Mag. Jacob Lange (jfr. Munch, Saml. Afhandl. IV. 559 f.). Se iøvrigt Codex Esromensis, udg. ved O. Nielsen. S. 259, hvor der findes et udateret Brev fra Thrugot (jfr. sst. S. XXII), og om hans Sigil H. Petersen, Danske geistl. Sigiller. S. 4.

[1]) Se foran S. 311 Note 3.

XIII.[1] †Obiit Andreas,[1]) dictus Magister, kanonicus ecclesie sancti Laurentii Lundis.

XIV.[2] †Aniversarium domini Gerlaci,[2]) canonici Lundensis, de bonis suis in Hærsløf,[3]) de quibus levent canonici II partes reddituum, fabrica, vicarii et pauperes levent terciam equaliter, de qua turri ora denariorum. Que habet(!) in redditibus dimidiam marcham annone.

[29. Dec.] F. III[I] Kal. Januarii. David regis. Item apud [A]relatem natalis sancti Trophimi episcopi et confessoris, qui Romæ a sanctis apostolis [episcopus] ordinatus primus ad eandem urbem ob Christi evangelium predicandum directus est, »ex cujus fonte«, ut bea[tus] Zosimus scribit, »tote Galliæ fidei rivulos acceperunt.« Romæ Felicis et Bonifacii episcopi ordinatio.a) In pago Axomense, Ottico monasterio depositio sancti Ebrulfi confessoris. In Affrica Crescenti[s] et Libosi episcopi.

XII.[3] Obiit Almar, sacerdos et ca[no]nicus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[1] Passio sancti Thome, Cantuariensis archiepiscopi, qui pro libertate ecclesie sanguinem suum gloriose fudit.[4])

XIV.[3*] ℂ Aniversarium Kanuti Pæterson de bonis in Alsthorp[5]) in Harthakrahæret, ita quod canonici levant duas partes, vicarii et pauperes terciam partem, de illa pulsantibus in turri ora denariorum.

[30. Dec.] G. III Kal. Januarii. Oia insula sancti Florenti[i], Sereni, Pauli, Stephani, Papiani, Cleti. Turonis Perpetui episcopi et confessoris. In Alexandria Mansveti, Securi, Donati, Honori[i], Polecle[ti] et Appiani.b)

XII.[2] Obiit Brant, laicus.

XII.[3] Item Hildradus, bondo.

a) de ordinatione. b) Appianis.

[1]) Muligvis den »Andreas, magister scholarum, diaconus«, der er opført paa Diakonlisten.

[2]) Gerlak Thomsen, Broder til den foran S. 228 Note 1 omtalte Gynter Thomsen og ligesom denne vistnok Søn af Thomas Gyntersen, Borger i Lund (se foran S. 13), nævnes 10. Mai 1334 som Medlem af Domkapitlet i Lund og levede endnu i April 1341, da hans Præbende blev foroget (Dipl. Svec. IV. 377, V. 24, 29 f., 31, jfr. Magn. Mathiæ, Series episc. Lund. S. 135 f.). — Den yngre Gavebog har Notitsen om Gerlak under 29. Dec.

[3]) Se foran S. 196 Note 2, jfr S. 107.

[4]) Denne Notits er indført med samme Haand fra c. 1230 som nogle andre foran S. 254 Note 1 nævnte Notitser. — Erkebiskop Thomas Becket af Canterbury myrdedes 29. Dec. 1170.

[5]) Se foran S. 28 Note 1.

XIII.[1] †Item obiit Thorstanus,[1]) diaconus, hujus loci canonicus, qui reliquit in memoriam sui ad armarium nostrum Psalterium glosatum et dedit fratribus marcam argenti.

XIV.[3] Anno domini 1391 obiit wenerabilis pater, pius, manswetus, sobrius et justus, tercius Petrus[2]) Scaniensis, Lundensis archiepiscopus XVIII, qui post consecracionem suam de magna Roma rediens sedit apud suam ecclesiam anno uno et duodecim diebus. Sub-
XV.[1] latus est in pace dilectus deo et hominibus. | Cujus anniversarium teneri debet de quadam curia in . . . .
. . . .
situata. Cujus redditus tercia pars canonicis, secunda pars fabrice et pro missis, tercia vero vicariis et pauperibus equaliter, de istis ultimis partibus quatuor sterlingi in turri. |

[**31. Dec.**] [**A.**] **II Kal. Januarii.** Romæ natalis sancti Silvestri papæ, Donati, Pauli. Senonis passio sanctæ Columbæ virginis, quæ superato igne gladio cesa est.

XII.[3*] Obiit Thoste, conversus sancte Crucis de Dalby.

XIII.[2] Item obiit Margareta, sanctimonialis sancte Marie et sancti Petri Lundis.

XIII.[2] Item obiit Cristiarnus, sacerdos et monachus ecclesie Omnium Sanctorum Lundis.

---

[1]) Se ndfr. Nekrologiet under 30. Dec.

[2]) Peter Jensen var 1360 Kannik i Lund (Sv. R. P. I. 149) og fra 1376 i en Række af Aar, i alt Fald endnu 1388, en af Forstanderne for Domkirkens Byggefond (Sv. R. P. I. 355, 380 f, 434 f., 437, 482, 521, 538, II. 54, 120, 151). Efter Erkebiskop Magnus Nielsens Død 2. Marts 1390 (se foran S. 146 Note 3) valgtes han til hans Efterfolger. Som Electus bekræftede han 23. April s. A. Domkapitlets Privilegier (Sv. R. P. II. 184) og drog derpaa til Rom for at blive viet, men havde tillige Ærinde til Paven fra Dronning Margrethe (Helveg, Khist. II. 189). Fra Rom er han neppe vendt tilbage før i Slutningen af Aaret 1390 og beklædte derefter kun noget over et Aar Erkesædet, idet han døde 30. eller 31. Dec. 1391 i Helsingborg efter først at have gjort Testamente (Suhm. XIV. 287 f., jfr. Magn. Mathiæ, Series episc. Lund. S. 166 f.). Hans Sigil som Kannik beskriver H. Petersen i Danske geistl. Sigiller. S. 5.

II.

ANNOTATIONES
LIBRO DATICO LUNDENSI
RECENTIORI
PROPRIÆ.

[16. Jan.] B. XVII Kal. Februarii.[1])

[17. Jan.] C. XVI Kal. Februarii.

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.°XX.° quinto obiit venerabilis pater dominus Esgerus,[2]) Lundensis archiepiscopus XII, Swecie primas, qui dedit capitulo suo Lundensi trecentas marchas denariorum Scanensium pro distribucionibus cottidianis, de quibus expendantur decem marche denariorum in anniversario suo, prout habetur in originali, ita quod canonici levent quinque marchas, vicarii duas marchas cum dimidia, pauperes scolares et alii pauperes decem et octo oras, pulsantes in turri duas oras denariorum. Supradictas vero trecentas marchas assignavit capitulo, in moneta sua Lundensi centum marchas denariorum, et centum marchas de decimis in Gyuthinghæret, et reliquas centum marchas de cathedratico ejusdem.[3]) Idem vero dignitatem cantorie Lundensis ecclesie primo instituit.[4])

[1]) Til denne Dag hører foruden en Notits om Biskop Herman (jfr. foran S. 11) en delvis ulæselig Randantegnelse fra 14. Aarh.

[2]) Om Esger, der tidligere havde været Kannik i Ribe (se foran S. 263 Note 9), derpaa i nogle Aar var Biskop i Aarhus, indtil han blev Erkebiskop i Lund, efterat hans Formand Isarnus 12. Juni 1310 (se foran S. 240 Note 2) var bleven forflyttet til Salerno, se Helveg, Khist. I. 700 f., 714, 720, 722 ff., Kinch, Ribe Bys Hist. og Beskr. indtil Reform. S. 132 ff. jfr. S. 119 f., Henry Petersen Dske. geistl. Sigiller SS. 1 og 75. Paa Esgers Grav i Domkirken blev lagt en hvid Marmorgravsten med en Indskrift, der dog nu skal være ganske udslidt (Brunius, Lunds Domkyrka. 2. Uppl. S. 144, jfr. Corylander, Berättelse om Lunds Domkyrka. S. 33 f.).

[3]) Hvad der ovenfor (jfr. ogsaa foran S. 13) er meddelt om Størrelsen af Esgers Gave til Domkapitlet og om Maaden, hvorpaa den skulde udredes, stemmer ikke med Indholdet af hans Brev af 26. Mai 1323. I dette hedder det, at han skjænker 100 Mark aarlig af Mynten i Lund, af Cathedraticum i Bleking og Lister, i Villands-, Albo-, Gärds-, Göinge- og Søndre Asbo Herred ialt c. 125 Mark, og af Tienden i Göingeherred 30 Mark rede Penge og 5 Mark Korn (Dipl. Svec. III. 599 f. jfr. Magn. Mathiæ, Series episc. Lund. S. 119, Suhm. XII. 72). Maaske har Esger efter 1323 taget anden Bestemmelse og ved samme Leilighed ogsaa fastsat en forandret Fordeling af de 10 Mark, der skulde udredes i Anledning af Aartiden.

[4]) I et Brev af 3. Sept. 1331, udstedt af Esgers Eftermand Erkebiskop Karl, hedder det: »quod . . . dominus Esgerus . . . predecessor noster quandam

[18. Jan.] D. XV Kal. Februarii.

XIII.3 Obiit Johannes, sacerdos, hujus loci canonicus, et Sveno, frater noster, filius Yngiald.

[27. Jan.] F. VI Kal. Februarii.

XIII.3 Obiit Arina, relicta Ebbonis de Karlaby majore,[1]) que legavit fabrice duas marcas.

[9. Febr.] E. V Idus Februarii.

XIV.2 Nota! Dies anniversarii domine Margarete,[2]) uxoris Tuvonis Peterson civis Lundensis, ipsa vivente hic habet celebrari annuatim.

[25. Febr.] G. V Kal. Marcii.

XIII.3 Obiit Benedictus, sacerdos et canonicus hujus loci.

[1. Marts.] D. Kalendis Marcii.

XIV.2 Nota! Dies anniversarius Svenonis Olefson,[3]) qui dedit nobis decem marchas puri argenti, pro quibus inpignerata sunt bona in Alef,[4]) quorum fructus levent canonici II partes, terciam vicarii, fabrica et pauperes equaliter.

[4. Marts.] G. IIII Non. Marcii.

XIV.2 Nota! Anniversarium uxoris domini Stygoti Pæterson militis.[5])

---

dignitatem, que vocatur cantoria, in ecclesia nostra Lundensi de novo constituerit et eam bonis quibusdam in Rabylitle per ipsum acquisitis dotaverit, viro discreto . . . domino Johanni Franz, canonico nostro Lundensi, ipsam dignitatem conferendo« (Dipl. Svec. IV. 231). Naar Kantorembedet i Lund er bleven oprettet, vides ikke bestemt, dog er det sikkert først skeet efter 10. Dec. 1317, eftersom Johannes Franz, der var den første, der beklædte dette Embede, den Gang endnu kun var Kannik (Dipl. Svec. III. 343). Jfr. foran S. 176 Note 2 og S. 262 Note 2.

1) Om »Karlaby major« gjælder det samme, som foran S. 21 Note 2 er sagt om Karlaby, det er enten V. Karaby i Harjager Herred eller Ö. Karaby i Onsjöherred, men hvilket vides ikke.

2) Se foran S. 183.

3) Se foran S. 49 Note 2.

4) Hvilken Lokalitet hermed er meent, har ikke kunnet oplyses.

5) Se foran S. 52.

[6. Marts.] B. II Non. Marcii.

XIII.[3] Obiit Petrus,[1]) presbiter, hujus loci canonicus, et Benedictus, sacerdos, hujus loci canonicus.

[8. Marts.] D. VIII Idus Marcii.

XIV.[2] Nota! Anniversarium domini Holmgeri Niclæsson militis,[2]) qui dedit capitulo quadrantem terre in Rabymaklæ,[3]) cujus fructus cedant canonicis.

[10. Marts.] F. VI Idus Marcii.

XIII.[3] Obiit Martinus, presbiter, hujus loci canonicus.

[13. Marts.] B. III Idus Marcii.

XIII.[3] Obiit Haquinus, sacerdos et canonicus sancti Laurentii.

[16. Marts.] E. XVII Kal. Aprilis.

XIV.[2] Anno domini M.⁰CCC.⁰ vicesimo sexto obiit magister Nycolaus Akari[4]) quondam archidyachonus Lundensis, qui pro anniversario suo in choro Lundensi quolibet anno tenendo duas tabernas mercatorum contulit et scotavit tali condicione, quod de fructibus inde provenientibus una marcha fabrice ecclesie beati Laurencii, vicariis ibidem, qui vigiliis et misse interfuerint, una marcha, pauperibus similiter una marcha et pulsantibus in turri una ora denariorum erogetur. Quicquid vero superfuerit inter canonicos, qui vigiliis et misse interfuerint, equaliter dividatur.

[17. Marts.] F. XVI Kal. Aprilis.

XIII.[3] Obiit Luthgerus, sacerdos, hujus loci canonicus.

[1]) Det er formodentlig den samme Præst og Kannik i Lund Peter, der er nævnt foran S. 53 øverst.

[2]) Se foran S. 54 Note 2.

[3]) Se foran S. 54 Note 3.

[4]) Se foran S. 61 Note 1, hvis Slutning dog burde lydt saaledes: 22. April 1313 er han bleven Erkedegn og nævnes som saadan i Breve fra 1317, 1324 og 1325 (Dipl. Svec. III 127, 343, 656, N. khist. Saml. III. 825).

XIV.[2] Anno[1]) domini M.°CCC.°L°, in profesto beate Gertrudis virginis, dominus Petrus Botulphson,[2]) sacerdos et canonicus Lundensis, scotavit capitulo Lundensi curiam suam in Lyusægatæ Lundis sitam ad altare mercatorum in choro boreali ejusdem ecclesie Lundis constructum pro residencia rectoris ejusdem altaris, ita quod idem rector, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, anniversarium ipsius domini Petri in dicto choro Lundensi cum duabus marcis denariorum novorum Scaniensium tenere debeat annuatim taliter distribuendo, quod canonici, qui vigiliis et misse interfuerint, unam marcam denariorum, vicarii tres oras denariorum, pauperes tres oras denariorum, sacerdos ejusdem altaris, qui est, et qui pro tempore fuerit, unam oram pro una missa die anniversarii ipsius domini Petri pro ejus anima decantanda et pulsantes in turri habeant unam oram.

[20. Marts.] B. XIII Kal. Aprilis.

XIII.[3] Obiit Paulus, subdiaconus, hujus loci canonicus.[3])

[29. Marts.] D. IIII Kal. Aprilis.

XIV.[2] Item obiit domina Gereke, mater archiepiscopi Johannis Dros, cujus anniversarius servari debet de bonis in Kæææstorp.[4])

[29. April.] G. III Kal. Maji.

XIII.[3] Obiit Andreas diaconus, Agonis filius, hujus loci canonicus.

---

[1]) I den ældre Gavebog er en med denne til Dels stemmende Antegnelse indført under 16. Marts (se foran S. 61).

[2]) Om Peter Botulfsen, der her kaldes Præst og Kannik i Lund, se foran S. 61 Note 2. I Domkirken i Lund skal endnu findes en Ligsten over ham og Broderen Joseph med følgende Indskrift: »Hic dvo fratres, sacerdotes, canonici lvndenses, ioseph et petrvs botvlphi svnt sepvlti, qvorvm anime reqviescant in pace« (Brunius, Skånes Konsthistoria. S. 661, jfr. Corylander, Berättelse om Lunds Domkyrka S. 173).

[3]) Jfr. foran S. 65 under 20. Marts.

[4]) Sikkert en Feilskrift for: »Knæstorp«. Jfr. foran S. 74. Om Knæstorp se foran S. 24 Note 1.

[7. Mai.] **A. Nonis Maji.**

XIII.[3] Obiit Petrus,[1]) presbiter, hujus loci canonicus.

[17. Mai.] **D. XVI Kal. Junii**

XIII.[3] Obiit Petrus, filius Erland, hujus loci canonicus. Item obiit Brigmarus, presbiter et canonicus hujus loci.

XIV.[2] Nota! Anniversarium domine Johanne Esberni Hwirue(?),[2]) que dedit capitulo terram quandam in Nathfarathorp,[3]) cujus fructus cedant canonicis annuatim.

[25. Mai.] **E. VIII Kal. Junii.**

XIV.[2] Obiit magister Laurencius,[4]) hujus loci canonicus, qui ad anniversarium suum annuatim tenendum contulit duas marchas denariorum de censu curie, quam emit de Esberno Magnusson,[5]) item duas marchas denariorum de fundo, quem emit de domino Gøtone,[6]) hujus etiam loci canonico, inter canonicos, qui vigiliis et missa (!) interfuerint, equaliter dividendas.

[27. Mai.] **G. VI Kal. Junii.**

XIII.[3] Obiit Algunnæ, que dedit ecclesie marcam argenti.

[12. Juni.] **B. II Idus Junii.**

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.° nono obiit dominus Benedictus Wæstæson, qui contulit pro anima sua curiam suam in Foshøia[7]) cum omnibus pertinenciis, mobilibus et inmobilibus, pro anniversario suo celebrando singulis annis. Cujus census taliter distribui debet, in primis debet reponi marcha denariorum quolibet anno pro necessariis altaris, et una marcha denariorum pauperibus scolaribus in die anniversarii et vicariis, qui

---

[1]) Vistnok den samme, der er omtalt foran S. 110, og som døde 1268.
[2]) Se foran S. 120.
[3]) Se foran S. 120 Note 3.
[4]) Se foran S. 133 Note 1.
[5]) Se foran S. 133 Note 2.
[6]) Se foran S. 312 Note 4.
[7]) Se foran S. 151 Note 2.

vigiliis et misse interfuerint, dimidia marcha denariorum erogetur, canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, residuum tribuatur.[1])

[18. Juni.] **A. XIIII Kal. Julii.**

XIV.[2] Anno domini M.°CCC.°L.° secundo obiit dominus Joseph Botu[l]phson,[2]) sacerdos et canonicus Lundensis. Qui contulit capitulo Lundensis ecclesie curiam suam in Kyæsiæ sitam in parrochia Vesterstathe,[3]) de qua dabatur dimidia lagena butiri, modo vero datur una marca denariorum, inter canonicos, vicarios et pauperes, ut habetur in antiquo Datico,[4]) die anniversarii sui omni anno dividatur.

[27. Juli.] **E. VI Kal. Augusti.**

XIII.[3] Obiit Esgerd, que dedit fratribus marcam argenti.

[27. Aug.] **A. VI Kal. Septembris.**

Nota!

[29. Aug.] **C. IIII Kal. Septembris.**

XIII.[3] Obiit Sveno, archidiaconus, qui dedit fratribus terram solventem dimidiam marcam.[5])

[18. Sept.] **B. XIIII Kal. Octobris.**

XIII.[3] Ericus, rex Danorum, occisus est tenens regnum cum

---

[1]) Jfr. foran S. 151.

[2]) Se foran S. 157 Note 2 og S. 330 Note 2.

[3]) Se foran S. 157 Note 3.

[4]) Langebek (S. R. D. IV. 46 o) antager, at hermed skal forstaaes den endnu bevarede og foran udgivne ældre Gavebog. I saa Fald passer Henvisningen ovenfor ikke ganske, idet Notitsen om Joseph Botulfsen i den ældre Gavebog foruden Kannikerne, Vikarerne og de Fattige ogsaa medtager Ringerne blandt dem, der skulde betænkes ved Uddelingen i Anledning af Aartiden, ikke at tale om, at Summen, der skulde fordeles, er større i den ældre Gavebog. Der er jo iovrigt den Mulighed, hvis man ikke vil gaa ud fra, at der ved Indførelsen af ovenstaaende Notits er glemt et og andet, at Henvisningen ovenfor gjælder en anden ældre, men nu tabt »Liber daticus«. Se videre herom i Fortalen.

[5]) Jfr. foran S. 218 øverst.

summa sui principatus potencia, a proprio satellite lancea perfossus temporalis vite cursum consummavit.[1])

[23. Sept.] G. IX Kal. Octobris.

XIII.[3] Item obiit dompnus Nicolaus, Roskildensis episcopus,[2]) qui metu regio IIII annis exulaverat.

[3. Okt.] C. V Non. Octobris.

XIII.[3] Obiit Eskillus,[3]) prepositus, hujus loci canonicus, qui fratribus in sui memoriam reliquit X marcas puri argenti.

[4. Okt.] D. IIII Non. Octobris.

XIV.[2] Anniversarium Thordonis Jønæsson[4]) civis Lundensis de eadem taberna,[5]) cujus reddituum medietas cedat canonicis.

[10. Nov.] F. IIII Idus Novembris.

XIV.[2] Obiit Petrus[6]) quondam scolasticus Lundensis, qui legavit capitulo Lundensi dimidietatem taberne sue in parte orientali fori, quam emit ab Everhardo sartore,[7]) cujus dimidia pensio cedat canonicis et dimidia vicariis et scolaribus equaliter, de qua turri oram denariorum. Nota! dimidietas pensionis ejusdem taberne cedat persone altaris sancti Sepulchri.

---

[1]) Jfr. foran S. 239 f.
[2]) Se foran S. 245 Note 1.
[3]) Se ndfr. Nekrologiet under 3. Okt.
[4]) Thord Jønæsson, Borger i Lund, nævnes i Breve fra Aarene 1318, 1325, 1333, 1334 og 1343 (Dipl. Svec. III. 357, 675, IV. 312, 376, V. 236).
[5]) Til Forstaaelsen af Ordene: »eadem taberna« hører følgende Oplysning. Umiddelbart foran denne Notits er der under 3. Okt. indført en Notits saalydende: »Anniversarium magistri Ubbonis de quadam taberna sutorum ex occidentali parte fori, cujus reddituum medietas cedat canonicis.« Det er utvivlsomt den i denne Notits omhandlede Skomagerbod, sandsynligvis i Lund, der ovenfor er tænkt paa.
[6]) I den ældre Gavebog: Petrus Nicholai, se om ham foran S. 286 Note 3.
[7]) Se foran S. 270 Note 2.

[5. Dec.] **C. Nonis Decembris.**

XIV.[2] Nota! Anniversarium Uvæ (!) Skanings, bone matrone,[1]) de una taberna institorum, valentes (!) tres marchas denariorum singulis annis, quarum duas levent canonici, vicarii duas oras, fabrica II oras, pauperes scolares duas oras et alii pauperes duas oras.

XIV.[2] Anno domini M.[0]CCC.[0]XXX.[0]V.[0] obiit Nycolaus Yrth laycus in Blecongia, cujus anniversarium tenebitur cum duabus marchis de curia in Øiæ prope Øystathæ,[2]) ita quod canonici habeant XII oras, vicarii II oras, pauperes II oras.

[20. Dec.] **D. XIII Kal. Januarii.**

XIII.[3] Obiit Tovo, sacerdos, hujus loci canonicus.[3])

Anno domini millesimo ducentesimo nonagesimo tercio venerabilis pater, dominus Johannes Secundus, Lundensis archiepiscopus, Svechie primas, in presencia capituli statuendo mandavit et mandando statuit sub excommunicationis sentencia, ut presens Liber daticus, qui et Chathalogus sanctorum, remaneat semper in sacristigia nec inde asportetur nisi ex mandato archiepiscopi vel consensu capituli, dum aliqua questio vel dubietas fuerit super contentis in ipso, vel per scripta in ipso credatur posse declarari. Item prohibuit sub anathemate, quod nullus presumat in eo aliquid scribere nisi ex mandato archiepiscopi, qui pro tempore fuerit, vel capituli, et tunc in presencia fide dignorum de capitulo scribatur, quod scribendum fuerit, ad hoc specialiter deputatorum. Item quod dicto libro super contentis et scriptis in ipso fides adhi-

---

[1]) Unæ — »Uvæ« er sikkert en Feilskrift — sees her at have været en gift Kone, hvilket ikke tilstrækkelig tydeligt fremgaaer af den Notits, den ældre Gavebog har om hende, se foran S. 304 øverst.

[2]) Se foran S. 303 Note 5.

[3]) Se foran S. 316 Note 1.

beatur, et super quibus dubiis per scripta in ipso haberi valeat certitudo, nulla amplius dubitatio habeatur vel concertatio refricetur. Et quod nullius nomen scribatur in hoc libro, nisi aliquod beneficium contulit ecclesie, archiepiscopo vel fratribus hujus ecclesie, canonicis in communi seu capitulo, vel aliquod magnum gesserit memoria dignum, propter quod ipsius memoria in commemoracione fidelium defunctorum sit habenda.

Register.

Opstillingen indenfor de enkelte Navne: **A.** Personer med Fornavn alene: 1. Personer, hvis Navne alene nævnes; de ere slaaede sammen under ét, hvert af Sidetallene betegner altsaa en særskilt Person. 2. Personer med et Tilnavn el. lign., men uden nærmere Oplysning. 3. Gejstlige Personer, hvis Stilling alene angives. 4. Gejstlige, naar tillige Stedet angives; først opføres de i Lund, dernæst de i andre Klostre og Kirker efter disses alfabetiske Rækkefølge. 5. Verdslige Personer. **B.** Personer med For- og Efternavn: De opføres efter Efternavnenes alfabetiske Rækkefølge. — Naar der til en Persons gejstlige Stilling kun tilføjes: i Lund, hører han til Domkapitlet. — Afkortelser: Diak. ɔ: Diakon; g. m. ɔ: gift med; H. ɔ: Herred; Kann. ɔ: Kannik; Kl. ɔ: Kloster; Mag. ɔ: Magister; N. ɔ: Nørre; Pr., Presb. ɔ: Præst (sacerdos); S. ɔ: Sogn; Sdg. ɔ: Sædegaard; V. ɔ: Vester; Ø. ɔ: Øster.

RETTELSER OG TILFØIELSER.

S. 3 Note 4. Tilføi: Slutningen af Notitsen, »Sepultus est ..... secundo«, mangler i den yngre Gavebog.
- 5 Note 1 Lin. 3: 24. Febr., læs: 24. Jan.
- 11 Note 3 Lin. 5: to Bjælker, læs: tre Bjælker.
- 12 Note 3. Tilføi: eller ogsaa Gessie Sogn og By, Oxie Herred.
- 16. Tilføi følgende Note 2: Ordene i Lin. 8—9 ovenfor »Dicta autem .... ordinentur« mangle i den y. Gavebog.
- 20. Tilføi følgende Note 4: Ordene i Lin. 22—24 ovenfor »qui dedit nobis .... canonicis« mangle i den y. Gavebog.
- 21 Lin. 2: XII.*, læs: XII.[3]*
- - Lin. 21: Marie, læs: Mariæ
- - Lin. 28: †Item obiit, læs: Item obiit.
- 25 Note 1. Tilføi: I den y. Gavebog er Notitsen ikke bleven fuldført, den ender med Ordene »cujus persona«.
- 37 Lin. 9 f. n.: Sivrith, læs: Siurith.
- - Note 2: 18. Decbr., læs: 18. Novbr.
- 41 Note 1. Tilføi: I den y. Gavebog er Antegnelsen om Joseph Magnussen indført under 20 Febr.
- 43 Lin. 16: qui et dicta Asa, læs: que et dicta Asa.
- - Note 1. Tilføi: Slutningen af Notitsen, »inter quos .... minores«, mangler i den y. Gavebog.
- - Note 2 Lin. 2: 24. Aug., læs: 24. Juli.
- 48 Note 3 sidste Linie: 22. Aug., læs: 22. Juli.
- 50 Lin. 1: Suvarth, læs: Suuarth.
- 51 Note 3. Tilføi: Den y. Gavebog har: Symon dictus Ersun, den udelader Slutn. af Notitsen, »Canonicis totum«.
- - Note 4 Lin. 4: Isgrannathorp, læs: Ysgranathorp.
- 52 Note 2: 1358, læs: 1353.
- 55 Lin. 20: Maga ...., læs: Mæga ...
- 61. Begyndelsen af Note 2 bør lyde saaledes: Peter Botulfsen, Broder til Kanniken Joseph B. og vistnok Broder til den foran S. 14 nævnte Isak B.
- 63 Note 2. Henvisningen til 17. Sept. bortfalder.
- 69 Lin. 9: de Övuid(?), læs: |de Öuuid(?).

S. 74. Det sidste Punktum i Note 3 bortfalder. Se S. 330 Note 4.
- 75 Lin. 18: canonicoss, læs: canonicos.
- 76 Note 7: Lille Harrie, læs: Örtofta.
- 81 Note 1. Efter «Togæthorp« bortfalder det Følgende indtil »og gav . . . .
- 87 Lin. 16: Dros, læs: Dros(?).
- 92 Lin. 13 f. n.: 1298, læs: 1299.
- - Lin. 12 f. n.: 15. Sept. 1298, læs: 15. Sept. 1299.
- 94 Note 1 Lin. 2: Frosthæhæræth, læs: Frosthæræth.
- 95 Note 3 sidste Lin.: dicti Petri, læs: domini Petri.
- 104 Note 2. Tilføi: Den y. Gavebog har: Thrugotus Thorstani.
- 106 Lin. 18 f. n.: V. 591, læs: IV. 591.
- 107 Lin. 1 f. n.: 1103, læs: 1104.
- 108 Note 1 sidste Lin.: VI. 279, læs: IV. 279.
- 110 Lin. 12 f. n.: † Anno, læs: Anno.
- 115 Lin. 14. Ordene »idus Maji quarto« udelades i den y. Gavebog.
- 124 Note 4 næstsidste Lin.: 23. Aug., læs: 22. Aug.
- 127 Lin. 14 f. n. Ordene »XIIII kalendas Junii« forbigaaes i den y. Gavebog.
- 140 Lin. 6. I Stedet for: »II marche« har den y. Gavebog: »tres marchas«.
- 148 Lin. 14—15. Ordene »die beatorum . . . Feliciani« udelades i den y. Gavebog.
- 149 Lin. 22. Ordene »die beati Barnabe« haves ikke i den y. Gavebog.
- 155 Note 2 Lin. 2: 17. Jan., læs: 7. Jan.
- 156 Lin. 8. Ordene »die tali« haves ikke i den y. Gavebog.
- 157 Lin. 10: † Anno domini, læs: Anno domini.
- 169 Lin. 15 f. n. Ordene »idus Julii VIII« udelades i den y. Gavebog.
- 176 Note 2 Lin. 4: 28. Oktbr., læs: 29. Oktbr.
- 183 Note 3 Lin. 2: 7. og 8. Læg, læs: 8. og 9. Læg.
- 185 Lin. 4 f. n. Ordene »Item de domo beati Laurentii« haves ikke i den y. Gavebog.
- 186 Lin. 10—11. Ordene »in profesto beati Olavi« forbigaaes i den y. Gavebog.
- 192 Note 3 Lin. 2: 7. og 8. Læg, læs: 8. og 9. Læg.
- 226 Note 1. Tilføi: I den y. Gavebog mangler hele det senere Tillæg fra »qui inter cetera . . .
- 237 Note 5 Lin. 7: gjorde han Testament, læs: skjænkede han Domkirken Gods til en Aartid for sig.
- — — sidste Lin.: S. 36 Note 2, læs: S. 35 Note 2.
- 256 Lin. 1: XV.[3], læs: XIV.[3]
- 322 Lin. 6: XV.[3], læs: XV.[1]

